

**JUDEO ESPANYOL - TÜRKÇE
TÜRKÇE - JUDEO ESPANYL
DIKSYONARYO / SZLK**

**Primera Edision / Birinci Baskı
(1997)**

**Klara Perahya
Ruti Meranda
Suzi Danon
Regine Sedaka
ela Zakuto**

**DIKSYONARYO
JUDEO ESPANYOL - TURKO
LADINO - TÜRKÇE SZLK**

Segunda Edision Ampliada / Genişletilmiş İkin-ci Baskı

**Klara Perahya
&
Karen Gerson şarhon (Ed.)**

**JUDEO ESPANYOL - TÜRKÇE
TÜRKÇE - JUDEO ESPANYOL
DİKSİYONARYO / SÖZLÜK
Primera Edision / Birinci Baskı**

© Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın A.Ş., 1997

**DİKSİYONARYO JUDEO ESPANYOL - TURKO
LADINO - TÜRKÇE SÖZLÜK
Segunda Edision Ampliada / Genişletilmiş İkinci Baskı**

© Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın A.Ş., Mayo 2012

ISBN: 978-9944-994-57-6

Sertifika no: 12211

Autora/Yazar: Klara PERAHYA

Editora/Editör: Karen Gerson ŞARHON

Tipografiya/Dizgi Tasarım: Bella PARLAKŞİMŞEK

Primera Edision/Birinci Baskı: Tıglat Matbaacılık, 1997

Segunda Edision Ampliada / Genişletilmiş İkinci Baskı:

İmaj Matbaacılık Hizmetleri Ervin Ohan

İzzet Paşa sok. No: 30/2 Osmanbey, Şişli - İSTANBUL

T: +90 (212) 231 44 21

**SENTRO DE INVESTIGASIONES
SOVRE LA KULTURA
SEFARDI OTOMANA - TURKA
SEFARAD KÜLTÜRÜ ARAŞTIRMA MERKEZİ**

Atiye Sok. Polar Apt. 12/6
Teşvikiye-İSTANBUL
T: +90 (212) 231 92 82
F: +90 (212) 231 92 83
www.istanbulsephardiccenter.com
sephardiccenter@gmail.com

**GÖZLEM GAZETECİLİK
BASIN ve YAYIN A.Ş.**

Atiye Sok. Polar Apt. 12/6
Teşvikiye-İSTANBUL
T: +90 (212) 231 92 82
F: +90 (212) 231 92 83
www.gozlemkitap.com
kitabevi@salom.com.tr

DIKSYONARYO JUDEO ESPANYOL - TURKO LADINO - TÜRKÇE SZLK

Segunda Edision Ampliada / Genişletilmiş İkinici Baskı

Klara Perahya
&
Karen Gerson şarhon (Ed.)

SENTRO DE INVESTIGACIONES SOVRE LA
KULTURA SEFARDI OTOMANA-TURKA
SEFARAD KLTR ARAşTIRMA MERKEZİ

GZLEM GAZETECİLİK
BASIN VE YAYIN A.ř.

*Este livro fue imprimado kon la kontribusyon de
la Fondasyon de Edukasyon,
Kultura i Ayuda Sosyal Fortune i Izak Pinhas*

*Bu eser Fortüne ve İzak Pinhas Eğitim, Kültür
ve Sosyal Yardımlaşma Vakfının katkılarıyla
basılmıştır.*

AGRADESIMYENTOS

Agradesko de alma i korason mi kerida amiga i kolavoradora **Karen Gerson Šarhon** por su enorme ayudo tanto linguistiko ke moral, por aver tenido la pasyensya de meldar sesh o syete vezes la totalidad de este diksyonaryo en el eskopo de azer las rektifikasyones menesterozas, por sus observasyones i consejos tan valorozos, i por todas las tempestuozas diskusyones ke tuvimos, defendyendo kada una nuestro propyo argumento, lo ke aklaro mucho el kamino a sigir. La rengrasyo por aver kon su enerjia i su vitalidad metido el punto final a este lavoro ansi ke por todos los byervos nuevos ke eya adjunto i adjusto.

Rengrasyo tambyen muy kalorozamente **Silvyo Ovadya** por averme konfiado el lavoro de revizyon del teksto de la primera edisyon, i por el grande apoyo moral ke el me akordo syempre.

Todo mi respekto i gratitud a **Rav. Yeuda Adoni** de Turkia i al Profesor **Isaac Jerushalmi** de los Estados Unidos por aver kontrolado las palavras i ekspresyones ke tyenen una raiz Ebraika, todo en konsiderando el senso ke eyas tomaron en la avla Sefaradi.

I de mezmo todo mi agradezimyento a la eskritora Israelyana byen konosida **Matilda Koen-Sarano** por su sugestyon de dar en parantez la sinyifikasyon en Judeo-Espanyol de las palavras ke tyenen una raiz Turka. La rengrasyo tambyen por aver insistido de marcar la pronunsyasyon de las palavras Judeo-Espanyolas kon aksentos, lavoro ke mi kerida **Karen** tuvo la amabilidad de asumir en totalidad.

Rengrasyo el **Prof. Haïm Vidal Sephiha** por el apoyo ke mos avia dado durante la elaborasyon de la primera publikasyon de este diksyonaryo, la kual sirvyo de baza a esta segunda edisyon, kon todos los nuevos vokablos i detalyos ke pudimos adjuntar.

Me enkorvo kon gratitud delante la memoria de **Joseph Nehama**, autor del diksyonaryo Judeo-Espanyol/Fransez de Salonika, el kual aklara el kamino de muchos bushkadores i me sirvyo personalmente de punto de apoyo.

Rengrasyo mi amigo Yusuf Altıntaş por aver insistido a marcar los [d'] frikativos.

I tambyen todo mi rekonosimyento a la defunda **Sara Benzon-Russo** i a **Leyla Behmoaras**, ke mos biva 120 anyos, ansi ke a todos los ke mos transmetyeron palavras i ekspresyones ke eyos avian oyido en sus chikez.

Un grande mersi a **Güler Orgun**, vise-prezidente de publikasyon de la revista “El Amaneser”, por sus remarkas tan judisyozas.

No podre nunca olvidarme la ermoza atmosfera de la gazeta Şalom ni la komprensyon de **Tilda Levi**, **Gila Erbeş**, **Nelly Barokas**, **Anet Pase** ansi ke del staf entero del Şalom.

Enfin ma no manko importante, rengrasyo las tres sekretaryas del Şalom: espesyalmente **Bella Parlakşımşek**, la responsavle del dizenyó de este diksiyonaryo, por su lavoro muy atento i la pasensya ke eya tuvo kon mi, i tambyen **Emel Benbasat** por su kolaborasyon aktiva i **Semra Öner** por su ayudo en la absensya de **Bella**.

Este chiko diksiyonaryo no fue echo solo por un grupo definido de personas ma por todos los ke de serka o de leshos markaron un interes por muestra lingua etnika.

Rengrasyo finalmente la kaza de publikasyon Gözlem Gazetecilik i tambien el Sentro Sefardi de Estambul por aver publikado este lavoro.

Klara PERAHYA

Marso 2012

PREFASA

Ay kaji 8 anyos ke mos metimos kon mi kerida amiga Klara Perahya a azer esta sigunda edision del diksyonaryo Judeo-Espanyol – Turko. En el empesijo paresiya un echo no muy difisil asta ke mos metimos a azerlo en serio. En kada vez ke meldavamos, i vos puedo dizir ke a lo largo de los anyos este livro ke tenesh en mano lo meldi mas de veinte vezes de kacha a kacha, mos akodravamos de palavras nuevas. En meldando livros o artikolos, viyamos palavras nuevas i kontrolavamos si ya estavan en el diksyonaryo. En avlando kon la djente, siempre uno u otro mos akodrava de unas kuantas palavras i kaliya kontrolar de nuevo si ya estavan en nuestro livro. Asi diziendo, mos rendimos kuento ke esto pudiya kontinuar *ad infinitum* si no diziyamos “stop” en un momento. Al final, esto es lo ke izimos, al grande regreto de Klara, para poder publikar lo ke izimos durante tantos anyos. Todas las dos estamos siguras ke dainda ay munchas i munchas palavras ke mos fuyeron ma por el momento esto es lo ke tenemos. Un lavoro en el futuro devra ser echo en el internet kon la partisipasion de Judeo-Espanyol avlantes de todo el mundo. Ayi puede ser vamos a tener la posibilidad de finalmente tener un diksyonaryo egzostivo de muestra lingua.

En este diksyonaryo metimos los aksentos sovre las palavras para ke sea mas fasil de meldarlas. No todos, espesialmente los mansevos saven komo pronunsiar las palavras en Judeo-Espanyol. Los aksentos les va ayudar a ambezarsen ande viene el emfasis en la palavra.

Siempre teniendo una grande admirasion por muestra kerida Klara Perahya, lo ke siento por eya se doblo durante este lavoro importante ke izimos endjuntos estos dalkavos anyos. Su intelijensia, su nivel de intelektualizmo, su dulsor, su umor i la tarama maraviyoza ke me aze kuando devemos de lavorar un dia entero en su kaza son inolvidavles. El Dio ke le de muncha vida para ke podamos terminar la sigunda partida de este diksyonaryo: Turko – Judeo-Espanyol.

Tener un diksyonaryo del Judeo-Espanyol es una buena repuesta a la djente ke dainda, despues de tantos anyos de lavoro me demandan: “El Judeo-Espanyol ya tiene bastante palavras para azer un diksyonaryo?” o me dizen, “El Judeo-Espanyol tiene una gramer?” Estas demandas

me kitan loka! Es por esto ke kuando Klara me disho ke keriya inkluir Tabelas de Verbos al diksyonaryo, pensi ke iva ser una muy buena idea i una buena repuesta a los ke dainda pensan ke el Judeo-Espanyol no es una lingua regular, una lingua komo las otras. A vezes me dezespero ke no tuvimos dinguna influenza para eradikar este prejuisyo immenso kontra el Judeo-Espanyol, me digo ke estamos nadando kontra las olas, ke estas ideas fiksas en las kavesas de la djente nunca se van a trokar ma despues miro a todo lo ke se izo asta agora: los livros ke se publika-ron, El Amaneser, la pajina semanal del Şalom, Aki Yerushalayim, eSefarad, los miles de artikolos en el internet, Ladinokomunita ets, ets, i me se arepoza la alma en vyendo ke ya estamos deshando un grande trezoro kultural a las futuras jenerasyones. Este diksyonaryo aze parte de este trezoro kultural. Ke las futuras jenerasyones se lo gozen!

Karen GERSON ŞARHON

Chevalier des Arts et des Lettres de la République Française

Koordinadora – Sentro Sefardi, Estambul

Abril 2012

AKDAMA

Despues de sus ya afamados libros “ERENSYA SEFARADI Proverbos i Dichas”, echo kon la kolavorasyon de Suzi Toledo, Suzi Danon i Fani Ender; “Dictionnaire Français Judeo-Espagnol” echo en djunto kon su marido Elie Perahya <z.l.> i editado por L’Asiatheque –Langues & Mondes (Paris) ansi ke el chiko “Diksyonaryo Judeo Espanyol-Türkçe / Türkçe-Judeo Espanyol” echo kon la kolavorasyon de Ruti Meranda, Suzi Danon, Regine Sedaka <z.l.> i Çela Zakuto, agora tenemos en las manos un nuevo trezoro de Klara Perahya realizado kon el ayudo de la kerida Karen Gerşon Şarhon a partir de su eksperyensa biva, trezoro arrekojido avagar avagar dezde largos anyos.

Este libro esta yeno de vida, la de nuestros avuelos, la de nuestros padres i madres i la de nuestra jenerasyon. Un libro Kayente, ande bate nuestro korason, ande korren muestras leches, sangres i myel ansi ke envezes la fyel kuando ay ke avlar de la amargura opuesta a la dulsor. Ansi sobrevivira nuestra lingua, ansi no se olvidaran los dores venideros.

“El Dyo ayuda a ken madruga” dize el refran; i madrugando i lavorando Klara Perahya kon el presyozo ayudo de Karen Şarhon, i el apoyo de Silvyo Ovadya, mos aze este regalo inestimavle.

Prof. Dr. Haïm-Vidal SEPHİHA
Paris, Avril 2012

DEDIKADO A

***Elie Perahya** mi marido,
al kual devo todo lo ke so i todo lo ke ago.*

INDEKSO

Agradesimyentos.....	7
Prefasa	9
Akdama	11
Introduksyon.....	17
Unos kuantos detalyos sovre el Korpus del diksiyonaryo revisto i enrikesido de nuevas palavras i informasyones	27
Tabelas de verbos regulares i irregulares.....	34
Diksyonaryo	57-499
Adenda.....	501
Tablo eksplikativo ma no egzostivo de palavras Latinas utilizadas en muestra avla.....	503
Unas kuantas ekspresyones ke revyenen kon frekuensa en la avla Judeo-Espanyol	515
Lista aditiva de “palavras” ke mos vyenen del Turko	532

INTRODUKSYON

“Uno de los rasgos [karakteristikas] mas evidentes es la enorme variedad del Judeoespañol... Una diversidad que no impedía que, fuera cual fuera su variedad dialectal, todos se entendieran entre si”. (Prof.Dr. Jacob Hassan, z”l)

Multiples linguistas dicen ke no egziste avla enteramente pura. Esto es una verdad kaji inkontestavle. Personalmente, kreo tambyen ke no egziste linguas a este grado meskladas a otros idyomas kel “Djudeo-Espanyol” i el “Yiddish”.

Komo lo savemos todos, bazado sovre una matriz mayoritaryamente kastilyana, el Djudeo-Espanyol es kompuesto de elementos eterojeneos (byervos por seguro kastilyanos i katalanos ma tambyen turkos, arabos, persanos, ebreos, gregos, italianos, portugezes, fransezes, ets.) ke le dan a primera vista una aparensya konfuza; ma a la segida de un poko de observasyon, el se prezenta komo una entidad mas o menos byen estrukturada, en posesyon mizmo de varias reglas gramatikas.

La lingua sefardi no solo kontyene palavras de munchas otras linguas, ma envezes tambyen palavras “ibridas” echas eyas mizmas de dos o tres idyomas, komo “boya-**dear**” byervo kompuesto de una raiz turka kon un sufikso terminal espanyol, “azlaha-**li**-a” palavra trilengue echa de una raiz ebrea (*azlaha*), un sufikso turko (*li*) i la marka feminina espanyol “a”.

Todo komo el Yiddish, el Djudeo-Espanyol tyene una partikularidad kaji unika, el fue el lenguaje de un puevlo sin tyerra propya, en konstante migrasyon i ansi kontinualmente ekspozado a diversas influensas ajenas ke se introduzyeron en su tekstura.

Arrankado desde la fin de la epoka medyeval al “Espanyol de la Peninsula Iberika”, transmitido de jenerasyon a jenerasyon de una manera empirika, sin otoridad akademika a su kavesa, el es una lingua ke durante multiples anyos evoluo de una manera enteramente otonoma.

Aunke numerosos grandes livros fueron eskritos en este idyoma, el Djudeo-Espanyol fue kaji syempre transmitido oralmente, de boka a oreja, kon palavras envezes mal oidas o mal entendidas, sin pasar por una kualkyer ensenyansa metodika.

Desde el 16en asta el empesijo del 20en siglo, los kontaktos fueron raros entre los desendyentes de los ke fueron ekspulzados en 1492 i el payis ke un tyempo fue la patria de sus antepasados, ma a ningun momento (partikularmente asta el empesijo del venten siglo) los “sefaradim” no abandonaron sus lingua etnika, a ningun momento eyos no pudyeron kortar el kordon ombilikal ke los atava linguistikamente a la Peninsula Iberika.

Fakto kuryozo, aunke se trata de una lingua ke kontinualmente se enrikesyo de palavras nuevas, no uvo kaji nunca eliminasyon de las antiguas. En el “Djudeo-Espanyol”, lo vyejo i lo nuevo, los arkaizmos i los neolojizmos biven en perfekta armonia...

Por kontra, en kada payis ande los djudyos ekspulzados avian topado refujyo durante sus peregrinasyones, este mizmo idyoma evoluo de una manera un poko diferente. El evoluo no solo en el tyempo, komo es el kavzo por todos los idyomas, ma tambyen en el espasyo, segun el lugar ande era avlado.

Es la razon por la kuala, transmitido sin el kontrol metodiko de una ensenyansa eskolarya, el Djudeo-Espanyol no se prezenta a mozotros komo una lingua syempre la mizma, ma komo un lenguaje de aparensya kaji multiforme, en el kual los klivajes sosyo-kulturales i sovre todo jeografikos djugaron grande rolo. Mizmo las diferentes sivdades de un mizmo payis, tyenen kada una, sus manera propya de avlar, sus palavrikas i sus lokusyones...

Esto no impede ke en ke lugar del mundo ke sea, enkontramos en la avla Sefardi, kuarto puntos komunes kaji permanentes:

1) Mizma baza majorityariamente Kastilyana.

2) Invariavlemente, prezensya en grande kuantidad de vokablos ebreo-arameanos, turkos i los komponentes de la lingua turka (komo el arabo o el persano); prezensya tambyen de byervos portugezes, italianos, fransezes, gregos, arabo-istanikos ets. ets.

3) Kostumbre muy frekuente de adjuntar un prefikso o un sufikso espanyol a los vokablos tomados de linguas ajenas, komo si para nuestros avuelos: *“ispanizar una palavra” sinyifikava un poko “djudaizarla”*.

4) *“Fidelidad absoluta al pasado”* i en mizmo tyempo *“avyertura absoluta al mundo eksteryor”*. Durante su evolusyon, el Djudeo-Espanyol guadro todo lo ke nuestros avuelos le avian transmitido. Ainda oy en dia,

se topa en esta lingua los mizmos refranes, ansi ke los mizmos ofemizmos, egzorsizmos, perifrazis, antifrazis, arkaizmos ets. los kualos konstituen el tronko de la avla Sefardi.

Esto dicho, la lingua Sefardi tuvo tres grandes momentos:

A) Segun el Prof. David Bunis, en el 11en siglo, (en la Peninsula Iberika mizma); **introduksyon de palavras ebreas.**

B) Despues de la ekspulsyon de Espanya: de una parte, **largas peregrinasyones de syertos reskapados** a traves la Evropa i ansi avyertura a diferentes influensas linguistikas, partikularmente al Italyano. De otra vanda, establesimyento de muchos otros en diversos lugares del Imperyo Otomano, ande progresivamente, a partir del 16en siglo, uvo **una grande introdukyon de byervos turkos**, a un ritmo de mas a mas frekuente.

C) Verso la fin del siglo 19, despues del establesimyento de las eskolas de la Aliansa Israelita Universal en diferentes sivdades del Norte de la Afrika, ansi ke en Andrinople [Edirne], Estambol i los payizes balkanikos, se produzyo la introduksyon masiva en la avla sefardi de palavras fransezas kaji syempre ispanizadas.

Un punto muy importante ke no kale deshar en el olvido es ke, durante los anyos pretos del Galud, el Djudeo-Espanyol, malgrado la mesklatina de su vokabularyo, fue para los sefaradim, todo komo el Yiddish fue para los ashkenazim, no solo un medyo de komunikasyon, ma tambyen un djenero de afirmasyon de sus apartenensya al Djudaizmo.

Los byervos tomados del Ebreo, kon sus kontenido afektivo, tyenen ainda oy, un impakto psikolojiko konsideravle sovre los lokutores Djudyos... Se puede mizmo pensar ke si el Kastilyano es la matriz linguistika de muestra avla, el Ebreo, el, es su matriz espiritual.

Sin tener la mizma influencia sentimental ke el Ebreo, la importansa de las palavras turkas introduzidas en el idyoma de nuestros antepasados, fue tambyen muy grande.

A este propozito devemos notar ke kaji todos los infinitivos de los verbos turkos ke entraron en muestra avla, fueron i son ainda otomatikamente ispanizados en remplasando el sufikso orijinal “-MEK/-MAK” por el sufikso espanyol del infinitivo “-EAR/-DEAR”: <*kullanmak* devino **kulanear** (utilizar)>, <*yetişmek* devino **yetishear** (alkansar)>, <*titremek* devino **titrear** (temblar)>; ets...

De otra parte, muchas palavras tomadas de esta lingua fueron mas o menos alteradas i nombrozas fueron adaptadas al sistema fonetiko del Espanyol, ansi <*kutu* fue trokado en **kuti**>, <*köpri* en **kyupri**>, <*mühür* en **muur**>, ets. Otras fueron remodeladas komo <*yük yeri* ke se troko en **yukri**>, <*tenderüz* en **tendriz**>, <*vazgeçmek* ke devino **esvachear**>, ets.

Mizmo los substantivos i adjektivos turkos ke entraron intaktos en muestra avla, fueron ispanizados al femenino i al plural, en adjustando una “a” o un “s” : <una **soba** /dos **sobaS**>, <un ijiko tembel / una ijika tembela>, ets.

La mizma ispanizasyon se ve tambyen en muchos byervos tomados del Ebreo, a los kualos prefiksos o sufiksos espanyoles fueron adjuntados, lo ke dyo nasimyento a nuevos verbos, adjektivos i substantivos. De la palabra ebra “*mazal*” nuestros avuelos izyeron el adjetivo <*mazalozo-za*> i el substantivo <*desmazalamyento*> ets.

Mos akontese mizmo de enkontrar no solo palavras turkas o ebreas modifikadas kon prefiksos o sufiksos espanyoles, ma tambyen **palavras sefaradis echas de una raiz ebra kon un sufikso turko sin ninguna kontribusyon espanyola**, tal: <*benadamLIK*, *purimLIK*, *minyandJI*> ets. ke utilizamos kon grande frekuensa, i ke topamos tambyen en el diksyonaryo salonisyano de Nehama.

A notar ke los djudyos de Turkia de la klasa medyana eran de todo tyempo bilingues (Djudeo-Espanyol - Turko) i a partir de la segunda mitad del 19en siglo syertos de entre eyos eran trilingues i envezes kuadrilingues. En todo kavzo, la influencia del Fransez fue muy grande a partir de los anyos 1870/1880.

Durante la primera mitad del 19en siglo (afuera las personas de una klasa sosyal superyor) el nivel kultural de la klasa sosyal medyana no era muy alto; muchas mujeres eran kaji analfabetas i sus actividades se limitavan a kumplir kargas familyales i a aplikar los preseptos del kasherut.

En Estambol, kon la instalasyon de las eskolas de la Aliansa, la situasyon troko enteramente. Uvo allora, no solo aprendizaje de un nuevo idyoma, ma tambyen de una nueva manera de pensar. La konosensya de la “eskritura latina” i “del fransez” dyo inevitavelmente a muchos de nuestros korelijyonaryos, la posivilidad de meldar livros ajenos i de tener ansi una vizyon muncho mas ancha del mundo. Nuevos sujetos de

refleksyon i de konversasyon entraron entonses en la vida de nuestros nonos i nonas, ke nesositavan un vokabularyo mucho mas riko en palabras abstraktas, las kualas naturalmente fueron tomadas de la lingua Franseza sobre la kuala reposava sus nueva kultura, palabras ke fueron a sus torno (segun la vyeja tradisyon de nuestros avuelos) ispanizadas otomatikamente como lo fueron muchos byervos tomados del Turko o del Ebreo.

La introduksyon de byervos fransezes en la avla de la klasa sosyal medyana verso la fin del siglo 19 es un fakto kaji istoriko ke no podemos nyegar i ke devemos akseptar como akseptamos la prezensya perfektamente komprensible de palabras turkas despues de 500 anyos de vida sobre las tyerras otomanas.

Muchos de nuestros kontamporeanos se lamentan, pretekstando ke la ensenyansa del Fransez fue un golpe mortal para nuestra lingua etnika. De sus punto de vista, eyos tyenen puede ser razon, ma ninguna lingua puede kedar biva si no evolua. Para poder bivar, un idyoma deve krear i akseptar inevitavelmente palabras nuevas i ajenas, laskualas muchas vezes son adaptadas a la fonetika de los utilizadores.

Si... las eskolas de la Aliansa ralentisaron gradualmente la utilizasyon del Djudeo-Espanyol como lingua kolokyal kotidyana, por kontra eyas lo enrikesyeron de nuevos vokablos, los kualos una vez ispanizados, devinyeron fonetikamente palabras kaji realmente ispano-iberikas.

Ansi, el “-er” final de numerozos infinitivos fransezes troko otomatikamente en <-ar> (*terminer* / terminar, *protester* / protestar, ets.), el sufikso de syertos adjektivos fransezes ke terminan kon “-eux / -euse troko en “-ozo / -oza”, (*fameux* / famoso, *prestigieux* / prestijyozo, ets.), el de las palabras ke terminan kon “-if / -ive” troko en “-ivo / -iva” (*primitif* / primitivo) i tambien diversos otros trokamyentos.

No mos olvidaremos ke el Fransez, el Espanyol i el Italyano no solo son tres linguas latinas ma kaji tres linguas fonetikamente ermanas. De esta manera “numerozos vokablos, verbos i adjektivos de la lingua de Voltaire” devinyeron syempre fonetikamente perfektamente Espanyoles.

Portanto kale notar ke visto ke la transformasyon de las palabras se izo kaji otomatikamente por nuestros avuelos sin el kontrol de una institusyon akademika superyor, esto dyo inevitavelmente lugar a syertas deviasyones. Ansi en Estambul empleamos kon grande frekuensa la

palavra (“**propozar**” i no *proponer*), (“**supozar**” i no *suponer*) ets. I en un rejistro mas leshano: (“**apartener**” de preferensya a *pertenecer*), (“**infidel**” al lugar de *infiel*), (“**envelopar**” i no *envolver*), ets.

Oy en dia, la influensa franseza se aze partikularmente sentir en la sintaksa de la fraze i en el senso ke damos envezes a algunas palavras. Por egzempyo, para muchos de nuestros konsivdadinos sefaradis, la palabra “**defensa**” tyene dos sinyifikasyones komo es el kavzo en la lingua franseza: 1) “akto de proteksyon en favor de un payis, una persona o un konsepto”, lo ke es tambyen la sinyifikasyones espanyola (murir por la **defensa** de la patria); 2) i tambyen komo en fransez esta mizma palabra tyene el senso de “prohibisyon” (**defensa** de fumar, **defensa** de azer ruido la noche ets.), sinyifikasyon ke aktualmente no egziste en los diksyonaryos kontemporeanos espanyoles.

De otra parte, para muchos sefaradim de Turkia “**koraje**” sinyifika simplemente “bravura” segun la eksplikasyon ke mos dan los diksyonaryos fransezeks aktuales. El diksyonaryo Espanyol mos da, el, dos sinyifikasyones diferentes: 1) “bravura”; 2) “ravya”, “kolora”. En Espanyol, “dar koraje” no sinyifika enkorajar ma “dar kolora”. Al pareser, nuestros avuelos utilizavan tambyen estas dos sinyifikasyones. Ay de esto mas de 60 anyos, tengo personalmente oyido dezir de la boka de una vyeja mujer sefardi kompletamente analfabeta: “mi ija me dyo un koraje terrivle”, para darme a entender ke su ija kon sus palavras inoportunas la avia mucho inyervado.

Un otro vokablo ke muchos sefaradim de Estambol emplean kon la semantika franseza, es “**entretyempo**” al kual damos la sinyifikasyon de “myentras” o de “en el intervalo de...”. En mi entorno, no tengo nunca oyido utilizar el vokablo “entretyempo” en el senso de “primavera o otonyo” komo lo eskreven los diksyonaryos espanyoles i tambyen el diksyonaryo salonisyano Djudeo-Espanyol de Nehama.

Kale igualmente notar ke (syempre en Estambol) muchos lokutores emplean uzualmente el “-o” final para markar el maskulino i el “-a” final para el feminino. En Espanya i mizmo en el Djudeo-Espanyol de Salonika, se dize; “un kongresista”, o “un artista” mizmo kuando se trata de un ombre, por kontra en Estambol (segun una chika enkuesta ke izimos serka de varyos amigos) muchos dizen “un espesyalisto / una espesyalista, un artista / una artista”.

De mezmo, konformamente a la gramatika Espanyola, los adjektivos ke terminan kon “-al” o “-ar” no toman la marka feminina “-a”. Por egzempyo, en Espanya se dize: “la asamblea jeneral” (esta regla es fakultativamente aplikada en el Djudeo-Espanyol de Turkia i mizmo de Israel).

En el Djudeo-Espanyol se enkontra tambyen munchas palavras tomadas del Italyano komo: **alora**, **brigante**, **iskonto**, **kampyon**, **reushita**, **rengrasyar** (rigraziare) ets. lo ke es komprensivle visto ke despues de sus ekspulzyon de Espanya, muchos djudyos se instalaron en varias sivdades de este payis. De mezmo, empleamos la palavra “**empyegado**” komo en Italyano, para definir la kondisyon de un mezadero ke lavora en una kualkyer institusyon i no “*empleado / da*” komo se dize en Espanyol.

Muestras avuelos trokaron munchas vezes el “j” kastilyano (ke aktualmente se melda [h] en Espanya) en “dj”, lo ke mos da la fonetika italyana de algunas palavras, dizimos “**djurar** <it. giurare> i no “**jurar**” <esp. j[h]urar>“, tambyen “**djudaizmo** <it. giudaismo> i raramente **judaizmo** <esp. j[h]udaismo>“, “**djusto** <it. giusto>“ i no “**justo**” <esp. j[h]usto>“.

En desparte de esto, la mas parte de nuestros avuelos tenian el uzo de dezir “selebrita” <it.> i no “selebridad” <esp.>, “amabilita” <it.> i no “amabilidad” <esp.>, “realita” <it.> i no “realidad” <esp.> ets. Oy en dia las dos formas son igualmente empleadas.

En muestra sivdad, esta partikularidad es tambyen supozada ser la konsekuensa del trokamyento del sufikso terminal fransez “-té” en “-ta” komo “*realité / realita*”, “*amabilité / amabilita*”, portanto markimos (la mas parte del tyempo) estos byervos kon la sigla <it.>. porke, fonetikamente eyos koresponden enteramente a la formulasyon italyana. Es solo desde una o dos dekadadas, ke syertas personas empesaron a adoptar el “-dad” Espanyol final, probavemente a la segida de numerosos viyajes ke muchos de nuestros kontemporeanos izyeron en la Espanya i por seguro del establesimyento del Instituto Cervantes en muestra sivdad.

Esto dicho, konstatamos en la avla sefaradi de Estambol, la utilizasyon de numerosos vokablos portugezes; dezimos “**ainda** i no *aun*”, “**alfinete** i no *alfiler*”, “**banir** i no *desterrar*”, ets. lo ke es tambyen komprensivle visto la proksimidad de los dos payizes Iberikos.

Utilizamos el verbo “**ferir**” <port.> i no “*herir*” <esp.>“, “**forka**”

<port'.> i no “horca” <esp>“, “**mofo**” <por't.> i no “moho” <esp.>, “**bafo**” <port'.> i no “vaho” <esp.>, ets.

Mos akontese igualmente de utilizar en la mizma konversasyon: “**ensender**” <esp.> i tambyen “**asender**” <port.>; “**titulo**” <esp.> i “**titolo**” <it.'>; “**suspiro**” <esp.> i “**sospiro**” <it.'>; “**lengua**” <esp> / “**lingua**” <it.>; “**oskuro**” <esp.> i “**eskuro**” <port.>; “**sirkunstansya**” <esp.> i “**sirkostansa**” <it.'>; “**soportar**” <esp.> i “**suportar**” <port.>; “**sorprender**” <esp.> i “**surprender**” <port.>, ets.

Ay una grande probabilidad ke la segunda elokusyon sea simplemente una alterasyon de palavras inisyalmente espanyolas, las kualas fueron modifikadas debasho la influencia de la avla de los payizes vezinos ande se refujiyaron nuestros ansestros a la sigida de sus ekpulsyon de Espanya.

En desparte de esto, kale tambyen tener en memoria ke el idyoma Espanyol de Espanya fue sometido, el mizmo, a una grande mutasyon en el 16en siglo, data en la kuala nuestros ansestros no se topavan mas aya.

Por demas, durante los 520 anyos de la diaspora sefardi, la kolektividad djudia de Estambol no tuvo grande kontakto kon la Espanya, lo ke mos da la razon por la kuala mizmo las palavras kastilyanas ke konstituen la baza de muestra avla, sufrieron varyas modifikasyones.

En el Djudeo-Espanyol ke mos transmetyeron nuestros padres i madres, muchos lokutores trokaron el “i” de varios byervos espanyoles en “e”. Topamos kon la mizma frekuensa “indikar i endikar, indiferensya i endiferensya, intelijente i entelijente”, ets.

Mos afita mezmo de azer presedir por un “ar” muchos verbos ke en Espanya empesan simplemente kon un “r” komo “**ravyar** / **arravyar**”, “**resivir** / **arresivir**”, “**rebashar** / **arrebashar**”, “**remedyar** / **arremedyar**”, ets. Aktualmente utilizamos las dos formas.

En algunos kavzos, suprimimos de una manera totalmente irregular, la letra inisyal “d” de syertos byervos espanyoles; ansi utilizamos igualmente “despedasar i espedasar”, “desmayarse i esmayarse”, “despegar i espegar”, “despertar i esptar”, “destruir i estruir”, ets.

Tambyen (partikularmente en Estambol) remplasamos envezes el “n” por un “m” (nozotros / mozotros, nuez / muez ets.)

En el idyoma sefaradi se ve de mezmo la prezensya de:

Metatezes: (**verde** devino **vedre**), (**perder** devino **pedrer**), (**guardar**

devino **guadrar**), ets.

Modifikasyon de algunas letras:

En muchos vocablos, de la avla sefardi: el “**b**” espanyol troko definitivamente en “**v**” (**acabar** <esp.> devino **akavar** <jud-esp.>), (**abrigo** <esp.> troko en **avrigo** <jud-esp.>), (**sobrar** <esp.> en **sovrar** <jud-esp.>), ets.

Vise versa, en otros vocablos el “**v**” troko en “**b**”: (**vivir** <esp.> devino **bivir** <jud-esp.>), (**convite** <esp.> devino **kombite** <jud-esp.>), ets.

De mezmo, syertos “**u**” trokaron en “**v**” o en “**b**”: (**causa** <esp.> devino **kavza** <jud-esp.>), (**ausentarse** <esp.> devino **absentarse** <jud-esp.>).

Muncho mas ralmente el **k** “c espanyol” fue trokado en “**h**”, (**enfokar** devino **enfohar**).

En el korso de los anyos, varyas palavras no fueron mas empleadas en la avla kotidyana de la Espanya. Por kontra eyas fueron konservadas en la avla sefardi. Utilizamos “**adovar** kon mas grande frekuensa ke reparar”; “**entender** i no komprender”, “**empesar** i no komensar”, ets. komo tambyen los verbos “**meldar** i no leer”; “**lavorar** i no travahar”, ets.

Ansi guadrimos multiples vocablos ke envezes no figuran en los diksyonaryos espanyoles kontemporeanos, lo ke rende la analizis del Judeo-Espanyol bastante difisil para una persona sin formasyon espesyal, ke no puede egzaktamente saver si “una palavra (verbo o substantivo) de orijen latino ke no figura en el vokabularyo Iberiko ma ke mozotros sefaradim utilizamos oy en dia” es un byervo ke nuestros avuelos tomaron del espanyol del kinzen siglo o byen si el fue adoptado ulteryoramente durante sus peregrinasyones en otros payizes de kultura similar, komo es el kavzo del verbo “**reushir**” ke pensamos (sin puerder afirmar) mos vyene de la lingua franseza <*réussir*> o byen italiana <*riuscire*>.

Tambien en desparte de los arkaizmos ke persisten en muestra avla i de la alterasyon fonetika de varias palavras, unos kuantos byervos ke pudimos konservar fonetikamente mas o menos intaktos, pyedreron eyos sus sinyifikasyon inisyal.

Uvo komo un arresvalamyento del senso de algunas palavras. Por egzempyo: en Estambul <**eskapar**> tyene prinsipalmente el senso de <terminar> i no solo de <salvarse>, <**lavarar**> (*labrar*) es el sinonimo

de <brodar> i no de <kultivar la tyerra> o <travahar para dar forma>, <**konstipado**> se emplea por individuos ke tyenen <difikultades intestinales> i no por los ke estan <esfriados>, <**manzia**> (*mancilla*) ke sinyifika en Djudeo-Espanyol “koza ke inspira la piadad” tyene en los diksyonaryos espanyoles el senso de <mancha o oprobyo>, tambyen <**materya**> ke tyene en la avla sefardi de Estambol el senso de <pus> (irin), sinyifika en Espanya <sustansya de la kual son echas la kozas>.

Independemente de esto, ay palavras espanyolas a las kualas (todo en konservando sus senso inisyal) muestras madres adjuntaron munchas vezes una nueva sinyifikasyon, komo es el kavzo del adjektivo <**espeso/sa**>, el kual todo en guadrando su senso primitivo de “kompakto”, tomo tambyen en la avla sefardi de muestra sivdad un senso figurativo ke es utilizado para kalifikar una persona eksesivamente metikuloza.

De mezmo al verbo <**tesher**> (*tejer*) ke segun los diksyonaryos espanyoles, sinyifika “entrelasar ilos fleksibles en el buto de azer un panyo”, fue adjuntado de la parte de nuestros padres, un nuevo senso ke es “azer las kozas kon lentor”>, ets.

Esto dicho, devemos presizar ke las palavras ke entraron **resyentamente** en muestra avla, kedaron (en la mayoria de kavzos) fonetikamente i semantikamente mas o menos intaktas, todo en syendo ispanizadas.

Ansi fue fraguada una nueva lingua kaji kosmopolita, ke deriva prinsipalmente del Kastilyano, ma ke kontyene igualmente en su tekstura, fragmentos de varios otros idiomas.

Kale prinsipalmente notar ke el Djudeo-Espanyol es riko no solo linguistikamente, ma sovre todo afektivamente i ke malgrado sus inombravles arkaizmos i sus palavras turkas, arabas i ebreas, el aze inkontestavlemente parte del grupo de linguas romanas.

Desde mas de un siglo, todos predizen su muerte iminente, ma el ainda bive i kon un chiko esforso, piedra kontinuar a bivar ainda mucho tyempo.

Klara Perahya, 2012

UNOS KUANTOS DETALYOS SOVRE EL KORPUS DEL DIKSYONARYO REVISTO I ENRIKESIDO DE MUEVAS PALAVRAS I INFORMASYONES

Por empesar devemos dizir ke esta nueva edisyon del diksyonaryo Djudeo-Espanyol / Turko fue echa sobre baza de la primera publikasyon, a la kuala avian kolaborado (segun el rango ande los nombres fueron markados sobre la kuvyerta del livro): Klara Perahya, Ruti Meranda, Suzy Danon, Regine Sedaka (z.l.), Chela Zakuto i munchas otras personas de muestra komunidad, las kualas mos trusheron, kada una, una multitud de palavras oidas durante sus chikes.

Si la primera edisyon no egzistia, la segunda no podia en ningun kavzo egzistir. Es la razon por la kuala los nombres de las autoras kedan los mizmos, todo en adjuntando el de **Karen Gerson Sarhon** ke me fue de un muy muy grande ayudo.

En esta nueva edisyon fueron anyadidos i ajustados nuevos byervos ansi ke nuevas informasyones ke no figuravan en la primera.

Tambyen fue echa una modesta bushkida para espesifikar debasho la influencia de kualas otras linguas latinas, algunas palavras espanyolas ayegaron asta mozotros kon chikas o grandes alterasyones ke las desferensyan de la lingua madre. Muestro lavoro a este sujeto no es egzostivo (kompleto) ni syentifiko.

Esto dicho, me permito de revenir sobre unos kuantos puntos:

A) No tenyendo una ortografia uniforme, definitivamente akseptada por todos los sentros sefardis del mundo, el Djudeo-Espanyol puede ser analizado **solo en su transmision oral**. Es la razon por la kuala utilizamos la eskritura estriktamente fonetika.

B) En Estambol, sobre el konsejo del Prof. Haim-Vidal Sephiha, no markamos la “**h**” muda; eskrivimos “armonia”, “onor” i no *harmonia* o *honor*.

La mas parte del tyempo, no doblamos ninguna letra, salvo kuando se trata de marcar la antinomia de palavras empesando por las letras “l”, “m”, “r”: (lejitimo / **ille**jitimo), (medyato / **im**medyato), (rasyonal / **irr**asyonal) i tambyen kuando, konformamente al uzo de muestros avuelos, metemos la silaba “ar” delante varios verbos espanyoles empesando simplemente por “r” (rebivir / **ar**rebivir), (rekayentar / **ar**rekayentar), (resivir / **ar**resivir) ets.

C) Meldamos kada letra kon su propyo sonido: (farmasia), (poezia) ets.

Syertas personas utilizan los diftonges “-io / -ia”, “-ion / -ian” de la eskritura oksidental (pasensia, situasion), otras utilizan los diftonges “-yo / -ya”, “-yon / -yan” ke son mas fonetikos (pasensya, situasyon). Las dos ortografias son aktualmente empleadas.

En el prezente lavoro (salvo raras eksepsyones) utilizimos kon grande frekuensa los diftonges “-yo / -ya”, “-yon / -yan” ke mos paresen ser mas adekuados a una eskritura fonetika.

D) En el buto de ayegar a una mas grande klaredad, metimos, en el korpus mizmo del leksiko, al lado de muchos byervos ke envezes no figuran en los leksikos espanyoles kontemporeanos, el simbolo de la lingua de la kuala los tomimos: <tr.> para las palavras ke mos vyenen del Turko i sus komponentes, <ebr.> para las palavras ebreas i arameanas, i suksesivamente, <gr.>, <fr.>, <ar.>, <it>, <port.>, ets.

Eyos endikan **de ke lingua** muestros antepasados pudyeron tomar estas palavras i no de sus etimolojia real. Ansi es por muchos de entre eyos markados <tr.> ke son en realidad de orijen arabo o persano ma ke muestros ansestros tomaron a traves el idioma Otomano-Turko. Es de mezmo de varias palavras arameanas ke fueron markadas muchas vezes <ebr.>.

Por lo ke es de las dos formulasyones ke utilizamos de una mizma palavra de orijen latina (formulasyones envezes kaji semblavles entre eyas ma ke presentan una muy chika diferensya), la una “espanyola”, la otra syempre latina ma de elokusyón italyana, franseza o portugeza, komo: (kalkular <esp.> / kalkolar <it'>), (suspiro <esp.> / sospiro <it'>) ets. adjuntimos un chiko apostrofo al simbolo, afin de indikar ke se trata solamente de una influencia.

E) Muestras huentes de bushkida en este kampo se limitaron unikamente a los diksyonaryos **kontemporeanos** espanyoles, turkos,

portugezes, italianos i fransez.

Es verdad ke no tenemos la kompetensya nesesarya para un semejante lavoro, ma nuestro objetivo no es de azer una bushkida normativa; se trata simplemente de un esforso empiriko provokado por la kuryozidad de saver kualo, aparte los vokables turkos i ebreos, rende diferente la lingua ke mozotros avlamos de la lingua ke se avla oy en dia en la Espanya.

F) Esto dicho, munchas palavras espanyolas transmetidas por nuestros avuelos ayegaron asta mozotros naturalmente poko o mucho trokadas a la sigida de una transmisyon unikamente verbal, i no debasho kualkyer influencia de otras linguas. En este kavzo no markimos estas alterasyones, afin de no tokar a la evolusyon otonoma de la elokusyon sefaradi.

G) Sovre la demanda de la eskritora Matilda Koen-Sarano de Israel, metimos al lado de kada palavra ke tomimos del Turko su ekivalente en Djudeo-Espanyol (kullanear = utilizar, emplear), (eglenear = divertir), ets. afin de dar a los utilizadores de este lavoro ke no son orijinaryos de nuestro payis, la posibilidad de entenderla.

En el mizmo objetivo, mos esforsimos de dar egzempyos i de anyadir (ajustar) chikas lokusyones referandos en a algunos vokablos.

H) Tambyen, aneksimos immedyatamente detras del puerpo del diksyonaryo:

“Tabelas klasikas de konjugasyon de verbos” segun las ke topimos en varios diksyonaryos Espanyoles i en las tabelas de Matilda Koen-Sarano ke mos fueron muy utiles komo instrumento de referensya i de kontrol.

Por demazia, anyadimos de muestra parte:

1) La konjugasyon de 3 tyempos ke no son klasikos, ma muy frekuentes en la avla de Estambul: **“el prezente immedyato** (*A: Ke estas azyendo en este momento? B: Esto eskrivyendo*)”, el **“pasado indefinido** (*tengo eskrito*)” i **“el futuro proksimo** (*vo eskrivir*)”.

2) Eksplikasyones sovre las sirkunstansyas en las kualas kada tyempo de verbo es utilizado.

3) Multiples egzempyos, partikularmente de los tyempos poko utilizados komo: **“futuro anteryor** (*Kon su intelijsensya i su senso del dover, Sara ya avra terminado su lavoro antes ke su padre torne de viaje*)”; **“kondisyonal pasado kompozado** (*si me avias kumbidado, yo*

avria akseptado kon plazer tu invitasyon)” i “**subjuntivo prezente i imperfekto** (*Tu padre dezea ke **reushkas** – tu padre dezeava ke **reusheras***)”.

4) Chikos tablos de las terminasyones de los tyempos regulares, ke son kaji klasikas, segun el grupo al kual apartyene el infinitivo: los ke terminan kon “-ar” (amar, aprontar), kon “-er” (komer, bever), i kon “-ir” (avrir, suvir).

I) En desparte de las ke ya se topan inkorporadas en el lavoro leksikografiko, metimos syempre detras del korpus inisyal:

1) Una larga lista de palavras ke tomimos de otras linguas latinas i ke envezes no figuran en los diksyonaryos aktuales espanyoles, o byen mizmo si figuran es de una manera mas o menos leshana de la avla sefaradi, komo: (“remorso” <port. remorso>, <esp. remordimiento>).

2) Una kurta lista de ekspresyones ke no figuran en el korpus del diksyonaryo ma ke azen tambyen parte de la avla koryente sefaradi. Eyas son formuladas de una manera muy popular; algunas son ibridas “mitad en Espanyol / mitad en Turko” o “mitad en Espanyol / mitad en Ebreo”, la mas parte del tyempo umoristikas, komo si eyas mos keren provar ke “riir” es un menester vital para el puevlo Djudyo.

3) De mezmo, una otra lista de palavras turkas empleadas por muestros korelijonaryos kontemporeanos, las kualas por la mas parte no figuran en el teksto jeneral del livro.

J) En el prezente diksyonaryo fue mensyonada unikamente la sinyifikasyon sefaradi de Estambol de los vokablos.

K) Syempre sovre la sugestyon de Matilda Koen-Sarano, muestra amiga Karen Sarhon se kargo personalmente, sin ningun ayudo, de markar los sinyos de aksentuasyon de kada byervo, afin de asegurar una perfekta koezyon de la avla.

L) En el mizmo objetivo, sovre la sugestyon de nuestro amigo Yusuf Altıntaş, fue markado de una manera mas kompleta ke en la primera edisyon de este lavoro, el <d’> frikativo ke es una de las partikularidades de la avla espanyola, komo tambyen de la djudeo-espanyola, i ke tyene el sonido del “th” inglez. El <d’> frikativo vyene syempre despues de una vokal o byen raramente en Estambol, despues de la letra “r”.

Ansi es kaji syempre de los sufiksos “-d’o / -d’a” ke metemos detras

kualkyer infinitivo despues de aver kitado el “**r**” final para formar un partisipo pasado (mesklad’**o** / **d’a**), (**karishteread’o** / **d’a**), (**kullanead’o** / **d’a**), ets.)

Es lo mezmo por los sufiksos “-**d’or** / -**d’ar**” ke adjuntamos para indikar la persona ke aze la aksyon del verbo (el avlad’**or**, el azed’**or**, el karishteread’**or**, ets.)

Estas dos reglas son aplikadas otomatikamente kuando el “**d**” vyene despues de una vokal.

Konsernando el “**d**” kaji syempre frikativo utilizado en Espanya despues de la letra “r”, komo dichó poko antes nuestros antepasados aplikaron esta regla de una manera fakultativa. En todo kavzo las raizes turkas no son en niguna manera sometidas a esta preskripsyon.

M) Tal dichó munchas vezes mas arriva solo la eskritura fonetika fue empleada, salvo kuando una palavra latina, italiana, portuguesa o franseza se topa ariento las dos parantezes asi “< >”

N) Komo es de uzo en todo modo de diksyonaryo mos esforsimos de azer figurar los sinyos gramatikales distinktivos sigyentes:

“ v. ”	verbo
“ v.pr. ”	verbo pronominal
“ n. ”	substantivo (nombre)
“ n.m. ”	substantivo (nombre) maskulino
“ n.f. ”	substantivo (nombre) femenino
“ n.f.m. ”	kuando se trata de un substantivo utilizado por un ombre i una mujer (oditor / a). Tambyen “ n.f.m. ” por raras palavras ke son utilizadas al femenino i al maskulino segun el lokutor (el sar / la sar*, el mar* / la mar)
“ plr. ”	plural
“ adj. ”	adjektivo
“ adj.+ ”	adjektivo-partisipo
“ adv. ”	adverbo
“ prep. ”	prepozisyon
“ inter. ”	interjeksyon
“ lok. ”	lokusyon

“egz.”	egzemplo
< tr.>	palavra (intakta o alterada) tomada de la lingua otomana o turka
<tr.+ esp.>	palavra de lingua otomana o turka ke fue ispanizada (karishtirear)
<tr.+suf.f.esp.>	adjektivo o substantivo otomano o turko al kual fue adjuntado el sufikso femenino espanyol “-a” (tembel-a)
<ebr.>	palavra (intakta o alterada) tomada del Ebreo o Arameano (kapara)
<ebr.+esp.>	palavra ebrea ke fue ispanizada (mazalozo / za)
<gr.>	palavra (intakta o alterada) tomada del Grego
<ar>	de raiz araba
<fr.>	palavra (intakta o alterada) tomada del Fransez (buto)
<it.>	palavra (intakta o alterada) tomada del Italyano (rengrasyar)
<port>	palavra (intakta o alterada) tomada del Portugez (ainda)
<fr’>	palavra de sonido fransez todo en prezentando una grande semeiansa kon la espanyola (fonksyonar <fr.’> / funksyonar <esp.>)
<it.’>	palavra de sonido italiano todo en prezentando grande semeiansa kon la espanyola (amabilita <it.’> / amabilidad <esp.>)
<port’>	palavra de sonido portugez todo en prezentando grande semeiansa kon la espanyola (forka <port.’ forca> / horca <esp.>)

O) En el buto de facilitar la ekspansyon i la komprensyon del Djudeo-Espanyol entre personas ke se topan aktualmente esparzidas en diferentes payizes del mundo, el semanaryo de la komunidad djudia de Estambol “Şalom” i la revista mensual “El Amaneser” adoptaron la grafia fonetika introduzida por la revista Aki Yerushalayim de Israel:

“Ch”	en lugar del “tch” fransez o “ç” turko.
“Dj	en lugar del “c” turko.

“G”	komo el “g” turko (gerra, giar, gizar)
“Gz” o “Ks”	en lugar del X oksidental (egzemplo, ekselente)
“J”	en lugar del “ge, gi” i tambyen del “ju”, “jo” fransez (jestikular, jeografia, jubilar)
“K”	en lugar del “qu” o byen de los “ca, co, cu” oksidentales
“S”	en lugar del “ce, ci” oksidental
“Sh”	en lugar de “ş” turko o “ch” fransez
“Ny”	en lugar del “gn” o del “ñ” espanyol.

Las letras Q, W, X no egzisten en el dicho alfabeto.

P) Por terminar, markimos:

1) De una chika estrea (*) las palavras i tambyen las anotasyones tomadas del diksyonaryo de Nehama

2) De dos estreas (**) las palavras ke fueron anyadidas por Karen Gerson Sarhon

3) De tres estreas (***) las ke mos dyo Beki Bardavid.

I por konkluir no me puedo detener de revinir a las palavras del defundo Prof. Jacob Hassan ***“Uno de los rasgos mas evidentes es la enorme variedad del judeoespañol...”***

Klara Perahya, 2012

TABELAS DE VERBOS REGULARES I

IRREGULARES

Agradesko de alma i korason la eskritora israelyana Matilda Koen-Sarano ke me fue de un grande ayudo kon sus tabelas de verbos, las kualas me sirvyeron de instrumento de kontrol i de referensya.

Kero de mezmo rengrasyar mis amigas Güler Orgun i Karen Sarhon por sus grande ayudo, sus consejos i muestras vehementes diskusyones tan provechozas sovre este sujeto.

Por demazia de las tabelas de verbos de Matilda Koen-Sarano, adjustimos tambyen los elementos sigyentes:

i) Komo fue dicho en el kapitolo presedente la konjugasyon de 3 tyempos ke no son klasikos ma muy frekuentes en la avla de Estambul: **“el presente immedyato** (*esto eskrivyendo*)”, el **“pasado indefinido** (*tenia eskrito*)” i **“el futuro uzual** (*vo eskrivir*)”.

ii) Eksplikasyones sovre las sirkunstansyas ande los varios tyempos del verbo son utilizados, kon egzempyos, partikularmente de los tyempos poko utilizados komo: **“futuro anteryor”**, **“kondisyonal pasado kompozado”** i **“subjuntivo imperfekto** ansi ke **subjuntivo pasado kompozado”**.

iii) Chikos tablos de las terminasyones de los tyempos regolares, ke son kaji klasikas, segun el grupo al kual apartyene el infinitivo: “-ar”, “-er”, “-ir”.

EKSPLIKASYONES SOVRE LA UTILIZASYON DE LOS VARYOS TYEMPOS

Prezente – kuando se trata de ekspresar una aksyon ke es egzekutida en jeneral i ke kontinuamos a egzekutir:

*Kada dia **telefonó** a mi madre.*

*Jeneralmente **tómo** este kamino.*

Prezente Immedyato - kuando se trata de una aksyon ke azemos al momento mizmo ande avlamos:

***Estó telefonándo** a mi madre (*agora / en este momento*).*

*Los chikos **están mirando** la televizyon.*

Imperfekto – a) para ekspresar una aksyon ke aziamos abitualmente en el pasado ma ke eya no okurre mas de la mizma manera:

*El anyo pasado mi ija me **telefonáva** kada dia, ma este anyo me telefona de vez en kuando solo.*

b) kuando se trata de la primera de dos aksyones konsekutivas echas en el pasado:

*Yo **avláva** kon una amiga, kuando Hasday sono a la puerta.*

Pasado – kuando se trata de una aksyon espesifika, kumplida en el pasado.

*Ayer yo **komí** dos huevos.*

*La semana pasada **vide** un filmo muy interesante.*

*Atras tres anyos **vijitimos** la Espanya.*

Pasado Leshano – kuando avlamos de una aksyon ke se paso antes muncho tyempo.

*Kuando mi amiga era chika, eya **avia pasado** un desrepozo muy grave.*

*Kuando estavamos en el lise, la profesora mos **avia dado** todos los livros de Shakespeare para ke los estudiaramos.*

Pasado Indefinido – para una aksyon echa en un pasado ke no podemos klaramente definir.

*Kuando eras mueva kazada, un dia me **tenias demandado** komo se aze borekas.*

*En muestra mansevez, Albert mos **tenia echo** shakas muy pezgadas!*

Futuro proksimo - Para ekspresar una aksyon ke sera echa en un tyempo a venir. *La semana venidera **vo ir** ande mi tia.*

*Amanyana **vamos (a) eskapar** los kuentos del budjeto del anyo ke vyene.*

Futuro - Para ekspresar tambyen una aksyon ke sera echa en un tyempo a venir.

*La semana venidera **ire ver** mi tia.*

Futuro anteryor - a) para ekspresar una aksyon futura ke sera anteryor

a una otra aksyon a venir.

*Esto segura ke tu, kon tu prestor, ya **avras terminado** tu lavoro antes ke los kombidados vengyan.*

*Te vo avizar ande vamos ir por las vakasyones, kuando **avre desidido** definitivamente.*

*Eyos se arrepintiran kuando **avran entendido** la gravidad de sus kulpa.*

*Me avizaras kuando **avras ayegado** a kaza.*

*Te vo perdonar kuando te **avras ekskuzado**.*

*Vo ir ande mi tio despues ke **avre terminado** el lavoro ke tengo en mano.*

b) De mezmo se emplea este tyempo para definir una aksyon ke sera echa antes una data prechiza en el futuro.

*Penso ke **avre terminado** mi lavoro antes vyernes la tadre.*

*No te merikiyes, ya **avremos terminado de eskrivir** los raportos antes ke el patron venga.*

Jeneralmente, los tyempos utilizados en la prepozisyon subordonada son el “futuro” i el “subjuntivo presente”.

Kondisyonal prezente - se utiliza este tyempo kuando se trata de una aksyon a kumplir en el futuro, ma sometida a una otra aksyon.

*Si mos propozan este lavoro, lo **azeriamos** kon plazer.*

A notar ke ay en el kondisyonal prezente un tono de muy **grande probabilidad** ma no de absoluta afirmasyon. Por egzempyo kuando dezimos “*Si mos propozan este lavoro, lo azeriamos kon plazer*”, la fraze es inkontestavlemente afirmativa ma no de una manera absoluta. Si keremos ser absolutamente afirmativos i si se trata de un ovligo, remplasamos el Kondisyonal por el Futuro. Por egzempyo:

*Si **sosh** ovligados de azer este lavoro, por seguro ke lo **azeresh**.*

*Si realmente este mansevo **kere** devenir un grande mediko, no ay dubyo ke **lavorara** de noche i de dia.*

Kondisyonal pasado - para ekspresar una aksyon ke podia o no podia ser realizada en el pasado porke era sometida a una otra aksyon ke fue o no fue kumplida:

*Si mos **propozavan** este lavoro, lo **avriamos** echo.*

*Si no mos **propozavan** este lavoro, no lo **avriamos** echo.*

O byen kuando se trata de una aksyon sometida a una kondisyon inegzystiyente o egzistiyente:

*Si **teníamos** bastante moneda, **avríamos mercado** esta kaza.*
*Si no **teníamos** bastante moneda, no **avríamos mercado** esta kaza.*

Subjuntivo Presente - para ekspresar una aksyon presente sometida a:
una voluntad o un dezeo:

*Mi ermano dezea ke su ija **estudye** en una grande Universidad.*

una ovligasyon o una neseseidad:

*Kale ke te **merkes** un nuevo ordenador.*

un orden :

*Mi tio egzije ke no **komamos** pan durante los 8 dias de Pesah.*

una imposivilidad, una probabilidad o insertidumbre:

*No penso ke mi madre **venga** kon esta luvya diluvyana.*

*Es probable ke Moshe **venda** su kaza para pagar sus devdas.*

una emosyon, o anksyedad:

*So muy triste ke mi ijo no **sea** kon mozotros esta noche.*

Subjuntivo Imperfekto: para ekspresar una aksyon situada en el pasado
i sometida tambyen a:

una voluntad o un dezeo pasado:

*Tu padre keria ke **fueras** ande la tia Hursi.*

*Mi ermano dezeaava ke su ija **estudyara** en una grande Universidad.*

una neseseidad:

*Kalia ke **tuvyeras** un ordenador mas performante.*

un orden:

*Mi tio egzijava ke no **komyeramos** pan durante los 8 dias de Pesah.*

una imposivilidad, una probabilidad o insertidumbre:

*Era imposivle ke Moshe **pudyera** vender su kaza al presyo ke el demandava.*

Imperativo - para ekspresar un orden a la segunda persona del singular
i del plural.

Ven aki! Vení aki!

Váte presto! Andávós presto!

Partisipyo presente – para markar:

a) komo se aze kualkyer koza:

Se giza un plato en adjuntando a los legumbres un poko de azeyte i de sal antes de meterlos a kozer.

b) lo ke aze una persona kondjuntamente kon la aksyon prinsipal:
Mi inyeto estudiya en oyendo muzika.

Partisipyo pasado – a) para formar los tyempos kompuestos:

Sehula avia aparejado una meza a las syete maravias.

b) el tambyen syerve munchas vezes de adjektivo:

Un ombre muy okupado.

Esto dicho, devemos dividir en dos los verbos ke utilizamos: los **Aktivos**
i los **Pasivos**.

Verbos aktivos:

Los verbos aktivos son los ke tyenen un sujeto aktivo ke aze la aksyon.
La konjugasyon de sus tyempos kompuestos es formada kon el ayudo,
prinsipalmente:

i) **del Imperfekto del verbo aver:** para formar el “**pasado leshano**”:

En su chikes, eya avia estudiado en una eskola Franseza.

ii) **del Futuro de “aver”:** para formar el “**futuro anteryor**”:

Mi tiya avra terminado su lavoro antes de djueves.

iii) **del Kondisyonal del mizmo ogzilyar:** para formar el “**kondisyonal kompuesto**”:

Si me lo avian demandado, yo avria echo este lavoro, kon plazer.

iv) **del Subjuntivo del verbo “aver”:** para formar el “**subjuntivo pasado kompuesto**”:

El avia dezeado ke sus ijos uvyeran echo altos estudyos.

v) **del prezente del ogzilyaryo “estar” seguido del partisipyo prezente del verbo konjugado:** para formar el **prezente immedyato**:

Esto meldando.

vi) **del prezente o imperfekto del ogzilyaryo “tener”:** para formar el **pasado indefinido**:

Al tyempo, yo ya tengo (o yo ya tenia) visto este filmo.

vii) **del prezente del verbo “ir” seguido del infinitivo del verbo**

konjugado: para formar el “futuro proksimo”:

Vo pensar a lo ke me dishites.

Verbos pasivos:

Konsernando los “tyempos kompuestos” de los verbos ke tyenen un sujeto pasivo el kual no kumple la aksyon ma la somporta, eyos son formados kon el ogzilaryo “**ser**”:

Seras kombidada a la boda de mi inyeto.

*Este ijiko **es giado** por un padre muy intransijente.*

*La totalidad de la karne **fue komida** por el gato.*

Verbos pronominales:

Vinyendo a los verbos pronominales “lavarse, echarse, alegrarse, artarse” ets., devemos notar ke el “**se**” final adjuntado al infinitivo, troka en: “**me**”, “**te**”, “**se**”, “**mos**”, “**vos**”, “**se**” ke metemos al empesijo del verbo konjugado, segun la persona ke kumple el akto:

me alevanti, te asentates, se echo temprano, mos alegrimos, vos entendesh bueno el uno el otro, se arrepintyeron.

VERBOS REGULARES DEL PRIMER GRUPO KE TERMINAN KON “AR”

Las terminasyones las mas frekuentes de la konjugasyon de los infinitivos ke terminan kon **AR** son (despues de aver eliminado el AR final):

Prezente: ...o, ...as, ...a, ...amos, ...ash, ...an.

Imperfekto: ...ava, ...avas, ...ava, ...avamos, ...avash, ...avan.

Pasado: ...i, ...ates, ...o, ...imos, ...atesh, ...aron.

Futuro: ...are, ...aras, ...ara, ...aremos, ...aresh, ...aran.

Kondisyonal: ...aria, ...arias, ...aria, ...ariamos, ...ariash, ...arian.

Subjuntivo: (*mi madre kere ke*) ...e, ...es, ...e, ...emos, ...esh, ...en.

Subjuntivo imperfekto: (*mi madre keriya ke*) ...ara, ...aras, ...ara, ...aramos, ...arash, ...aran.

Imperativo: ...a, ...a.

Partisipyo prezente: ...ando.

Partisipyo pasado: ...ado

ABRASAR

Prezente: abraso, abrasas, abrasa, abrasamos, abrasash, abrasan.

Prezente immediato: esto abrasando, estas abrasando, esta abrasando, estamos abrasando, estash abrasando, estan abrasando.

Imperfekto: abrasava, abrasavas, abrasava, abrasavamos, abrasavash, abrasavan.

Pasado: abrasi, abrasates, abraso, abrasimos, abrasatesh, abrasaron.

Pasado leshano: avia abrasado, avias abrasado, avia abrasado, aviamos abrasado, aviash abrasado, avian abrasado.

Pasado indefinido: tengo/tenia abrasado, tyenes/tenias abrasado, tyene/tenia abrasado, tenemos/teniamos abrasado, tenesh/teniash abrasado, tyenen/tenian abrasado.

Futuro proksimo: vo abrasar, vas (a) abrasar, va abrasar, vamos (a) abrasar, vash (a) abrasar, van (a) abrasar.

Futuro: abrasare, abrasaras, abrasara, abrasaremos, abrasaresh, abrasaran.

Futuro anteryor: avre abrasado, avras abrasado, avra abrasado, avremos abrasado, avresh abrasado, avran abrasado.

Kondisyonal: abrasaria, abrasarias, abrasaria, abrasariamos, abrasariash, abrasarian.

Kondisyonal pasado compuesto: avria abrasado, avrias abrasado, avria abrasado, avriamos abrasado, avriash abrasado, avrian abrasado.

Subjuntivo: (ke) abrase, abrases, abrase, abrasemos, abrasesh, abrasen.

Subjuntivo imperfekto: (ke) abrasara, abrasaras, abrasara, abrasaramos, abrasarash, abrasaran. (*El keria ke lo abrasaramos, ma no lo izimos.*)

Subjuntivo pasado compuesto: (ke) uvyera abrasado, uvyeras abrasado, uvyera abrasado, uvyeramos abrasado, uvyerash abrasado, uvyeran abrasado. (*El avia kerido ke lo uvyeramos abrasado.*)

Imperativo: abrása, abrasá

Infinitivo: abrasar

Partisipyo presente – (en) abrasando

Partisipyo pasado – abrasado

Este mizmo sistema de konjugasyon se aplika a los verbos:

Adelantar(se), adorar, afalagar, aharvar, akavidar(se), akompanyar, akodrar, akordar, alevantar, alimpyar, ambezar, anunsyar, apegar, apiyadar, arrayyar(se), arrazgar, askear(se), atakanar(se), atorgar, averguensar(se), avlar, ayegar, ayudar, ayunar, boyadear, bozdear, briyar, darsar, dehiar(se), deranjar, deskargar, despertar/espertar(se), desmodrar(se), embatakar(se), eglenear(se), enkargar, ensuzyar(se),

eskapar, estudyar, gerrear, haraganear(se), kargar, kayentar, kontinuar, maraviyar(se), meldar, morar, murmurar, okupar, pasar, pagar, pensar, provar, razgar, regrasyar, salvar, serrar, sonyar, suetar, tokar, topar, trokar, turar, vazyar, ets. i partikularmente todos los verbos ke mos vyenen del Turko.

VERBOS REGULARES DEL SEGUNDO GRUPO KE TERMINAN KON “ER”

Las terminasyones las mas frekuentes de la konjugasyon de los infinitivos ke terminan kon **ER** son (despues de aver eliminado el ER final):

Prezente: ...o, ...es, ...e, ...emos, ...esh, ...en.

Imperfekto: ...ia, ...ias, ...ia, ...iamos, ...iash, ...ian.

Pasado: ...i, ...ites, ...yo, ...imos, ...itesh, ...yeron.

Futuro: ...ere, ...eras, ...era, ...eremos, ...eresh, ...eran.

Kondisyonal: ...eria, ...erias, ...eria, ...eriamos, ...eriash, ...erian.

Subjuntivo: (*mi madre kere ke*) ...a, ...as, ...a, ...amos, ...ash, ...an.

Subjuntivo imperfekto: (*mi madre keriyä ke*) ...yera, ...yerash, ...yeran, ...yeramos, ...yerash, ...yeran.

Imperativo: ...e, ...e.

Partisipyo prezente: ...yendo.

Partisipyo pasado: ...ido.

BEVER

Prezente: bevo, beves, beve, bevemos, bevesh, beven.

Prezente immedyato: esto bevyendo, estas bevyendo, esta bevyendo, estamos bevyendo, estash bevyendo, estan bevyendo.

Imperfekto: bevia, bevias, bevia, beviamos, beviash, bevian.

Pasado: bevi, bevites, bevyo, bevimos, bevitesh, bevyeron.

Pasado leshano: avia bevido, avias bevido, avia bevido, aviamos bevido, aviash bevido, avian bevido.

Pasado indefinido: tengo/tenia bevido, tyenes/tenias bevido, tyene/tenia bevido, tenemos/teniamos bevido, tenesh/teniash bevido, tyenen/tenian bevido.

Futuro proksimo: vo beber, vas (a) beber, va beber, vamos (a) beber, vash (a) beber, van (a) beber.

Futuro: bevere, beveras, bevera, beberemos, beveresh, beveran.

Futuro anterior: avre bevido, avras bevido, avra bevido, avremos bevido, avresh bevido, avran bevido. (*Los mansevos ya avran bevido todo el vino antes ke vengamos.*)

Kondisyonal: beveria, beverias, beveria, beveriamos, beverias, beverian. (*El beveria todo el vino si el doktor lo permetia.*)

Kondisyonal pasado compuesto: avría bebido, avrías bebido, avría bebido, avríamos bebido, avríash bebido, avrían bebido. (*El avría bebido todo el vino si el doktor lo avía permitido.*)

Subjuntivo: ke beva, ke bevas, ke beva, ke bevamos, ke bevash, ke bevan. (*El kere ke bevash todo el vino.*)

Subjuntivo imperfekto: ke bevyera, ke bevyeras, ke bevyera, ke bevyeramos, ke bevyerash, bevyeran. (*El keria ke bevyerash todo el vino.*)

Subjuntivo pasado compuesto: ke uvyera bevido, uvyeras bevido, uvyera bevido, uvyeramos bevido, uvyerash bevido, uvyeran bevido. (*Mi amiga avia dezeado ke uvyeramos bevido todo el vino.*)

Imperativo – béve, bevé

Infinitivo – beber

Partisipyo prezente – bevyendo

Partisipyo pasado – bevido

Mizma konjugasyon para los verbos regulares del segundo grupo komo:

Akometer, arrekøjer, defender, emboløver, eskojer, eskonder, komer, korrer, konvenser, intremeter, meter, prometer, rekojer, remeter, tanyer, venser, ets.

VERBOS REGULARES DEL TRESER GRUPO KE TERMINAN KON “IR”

Las terminasyones las mas frekuentes de la konjugasyon de los infinitivos ke terminan kon **IR** son (despues de aver eliminado el IR final):

Prezente: ...o, ...es, ...e, ...imos, ...ish, ...en.

Imperfekto: ...ia, ...ias, ...ia, ...iamos, ...iash, ...ian.

Pasado: ...i, ...ites, ...yo, ...imos, ...itesh, ...yeron.

Futuro: ...ire, ...iras, ...ira, ...iremos, ...iresh, ...iran.

Kondisyonal: ...iria, ...irias, ...iria, ...iriamos, ...iriash, ...irian.

Subjuntivo: (*mi madre kere ke*) ...a, ...as, ...a, ...amos, ...ash, ...an.

Subjuntivo imperfekto: (*mi madre keriya ke*) ...yera, ...yerash, ...yeran, ...yeramos, ...yerash, ...yeran

Imperativo: ...e, ...i.

Partisipyo presente: ...yendo/iendo.

Partisipyo pasado: ...ido.

AVRIR

Prezente: avro, avres, avre, avrimos, avrish, avren.

Prezente immedyato: esto avriendo, estas avriendo, esta avriendo, estamos avriendo, estash avriendo, estan avriendo.

Imperfekto: avria, avrias, avria, avriamos, avriash, avrian.

Pasado: avri, avrites, avrio/yo, avrimos, avritesh, avrieron.

Pasado leshano: avia avrido/avyerto, avias avrido/avyerto, avia avrido/avyerto, aviamos avrido/avyerto, aviash avrido/avyerto, avian avrido/avyerto.

Pasado indefinido: tengo/tenia avrido-avyerto, tyenes/tenias avrido, tyene/tenia avrido, tenemos/teniamos avrido, tenesh/teniash avrido, tyenen/tenian avrido.

Futuro proksimo: vo avrir, vas (a) avrir, va avrir, vamos (a) avrir, vash (a) avrir, van (a) avrir.

Futuro: avrire, avriras, avrira, avriremos, avriresh, avriran.

Futuro anteryor: avre avrido/avyerto, avras avrido/avyerto, avra avrido/avyerto, avremos avrido/avyerto, avresh avrido/avyerto, avran avrido/avyerto (*Moshe ya avra avrido la botika antes kel empyegado yege.*)

Kondisyonal: avriria, avririas, avriria, avririamos, avririas, avririan. (*Es ke avririas la botika si te lo demando?*)

Kondisyonal pasado compuesto: avria avrido/avyerto, avrias avrido/avyerto, avria avrido/avyerto, avriamos avrido/avyerto, avriash avrido/avyerto, avrian avrido/avyerto. (*Avriamos avrido la botika si mo lo avian demandado.*)

Subjuntivo: (ke) avra, avras, avra, avramos, avrash, avran.

Subjuntivo imperfekto: (ke) avriera, avrieras, avriera, avrieramos, avrierash, avrieran. (*El no keria ke avrieramos la botika.*)

Subjuntivo pasado compuesto: (ke) uvyera avrido/avyerto, uvyeras avrido/avyerto, uvyera avrido/avyerto, uvyeramos avrido/avyerto, uvyerash avrido/avyerto, uvyeran avrido/avyerto. (*Eyos avian egzijido ke sus ijnos no uvyeran avrido la botika.*)

Imperativo: ávre, avrí

Infinitivo: avrir

Partisipyo prezente: avriendo

Partisipyo pasado: avrido/ avyerto

Mizma konjugasyon para los verbos: bivir, durmir, eskrivir, kumplir, parir, partir, resivir, sufrir, vestir, ets.

VERBOS IRREGULARES KE TERMINAN KON “AR”

DAR

Prezente: do, das, da, damos, dash, dan.

Prezente immedyato: esto dando, estas dando, esta dando, estamos dando, estash dando, estan dando.

Imperfekto: dava, das, dava, davamos, davash, davan.

Pasado: di, dates, dyo, dimos, datesh, dyeron.

Pasado leshano: avia dado, avias dado, avia dado, aviamos dado, aviash dado, avian dado.

Pasado indefinido: tengo/tenia dado, tyenes/tenias dado, tyene/tenia dado, tenemos/teniamos dado, tenesh/teniash dado, tyenen/tenian dado.

Futuro proksimo: vo dar, vas (a) dar, va dar, vamos (a) dar, vash (a) dar, van (a) dar.

Futuro: dare, daras, dara, daremos, daresh, daran.

Futuro anteryor: avre dado, avras dado, avra dado, avremos dado, avresh dado, avran dado. (Vo dar esta soma de moneda ke me konfiates a la ovra, *ansi, avras dado tu obolo antes ke te lo demanden.*)

Kondisyonal: daria, darias, daria, dariamos, dariash, darian. (*Eyos te darian lo ke demandas si los puedes konvenser ke realmente sos inosente.*)

Kondisyonal pasado kompuesto: avria dado, avrias dado, avria dado, avriamos dado, avriash dado, avrian dado. (*Eyos te avrian dado lo ke demandavas si los podias konvenser de tu inosensya.*)

Subjuntivo -- ke: de, des, de, demos, desh, den (*El kere ke des tu propyo avizo a este sujeto.*)

Subjuntivo imperfekto: ke: dyera, dyeras, dyera, dyeramos, dyerash, dyeran. (*El keria ke dyeramos nuestro propyo avizo a este sujeto.*)

Subjuntivo pasado kompuesto: uvyera dado, uvyeras dado, uvyera dado, uvyeramos dado, uvyerash dado, uvyeran dado. (*El avia dezeado ke uvyeramos dado nuestro propyo avizo a este sujeto.*)

Imperativo: da, da

Infinitivo: dar

Partisipyo prezente: dando

Partisipyo pasado: dado

ESTAR

Verbo irregular, kondjuntamente sinyifikante i ogzilyar. El tyene su propya sinyifikasyon ke es “ser prezente i toparse en una kualkyer situasyon (*esto kanso*). I en mizmo tyempo el es un verbo ke ayuda a forma el prezente immedyato.

Prezente: esto, estas, esta, estamos, estash, estan.

Prezente immedyato: (no egziste)

Imperfekto: estava, estavas, estava, estavamos, estavash, estaban.

Pasado: estuve, estuvites, estuvo, estuvimos, estuvitesh, estuvyeron.

Pasado leshano: avia estado, avias estado, avia estado, aviamos estado, aviash estado, avian estado.

Pasado indefinido: tengo/tenia estado, tyenes/tenias estado, tyene/tenia estado, tenemos/teniamos estado, tenesh/teniash estado, tyenen/tenian estado.

Futuro proksimo: vo estar, vas (a) estar, va estar, vamos (a) estar, vash (a) estar, van (a) estar.

Futuro: estare, estaras, estara, estaremos, estaresh, estaran.

Futuro anteryor: avre estado, avras estado, avra estado, avremos estado, avresh estado, avran estado. (*Si parte immedyatamente, Sultana avra estado en su kaza antes ke su primo torne de viaje.*)

Kondisyonal: estaria, estarias, estaria, estariamos, estariash, estarian. (*Yo estaria en la inkyetud si me ijo no me telefona a su arrivo.*)

Kondisyonal pasado kompuesto: avria estado, avrias estado, avria estado, avriamos estado, avriash estado, avrian estado. (*Sultana avria estado en la opulensya si su primo le avia pagado todo lo ke le deve.*)

Subjuntivo: (ke) este, estes, este, estemos, estesh, esten. (*David kere ke estes en kaza.*)

Subjuntivo imperfekto: (ke) estuvyera, estuvyerash, estuvyera, estuvyeramos, estuvyerash, estuvyeran (*David keria ke estuvyerash en kaza.*)

Subjuntivo pasado kompuesto: (ke) uvyera estado, uvyeras estado, uvyera estado, uvyeramos estado, uvyerash estado, uvyeran estado (*David avia dezeado ke uvyeras estado en kaza a su retorno de viaje.*)

Imperativo: estéte, estávós

Infinitivo: estar

Partisipyo prezente: estando

Partisipyo pasado: estado

VERBOS IRREGOLARES KE TERMINAN KON “ER”

AVER

1) Verbo impersonal ke (a la tresera persona del singular) tyene la sinyifikasyon de “egzistir”, “estar prezente”, “tener lugar”.

Prezente: ay

Imperfekto: avia

Pasado simple: uvo

Futuro: avra

Kondisyonal: avria

Subjuntivo: ke ayga

Subjuntivo imperfekto: ke uvyera (*Eyos dezeavan ke uvyera manko ruido.*)

2) Verbo ogzilyar utilizado (salvo al prezente) para la formasyon de los tyempos kompuestos sigientes: “pasado kompuesto leshano”, “futuro anteryor”, “pasado kompuesto del kondisyonal “ i “pasado kompuesto del subjuntivo” de kualkyer otros verbos.

Prezente: (no egziste en tanto ke ogzilyar)

Imperfekto: (para formar el pasado kompuesto leshano) yo avia komido, tu avias kantado, el avia bevido, mozotros aviamos pensado, vozotros aviash djugado, eyos avian eskrito.

Futuro: (para formar el futuro anteryor de otros verbos) avre, avras, avra, avremos, avresh, avran. (*El lavoro de konstruksyon ya avra terminado antes ke tu tornes de viaje.*)

Kondisyonal: avria, avrias, avria, avriamos, avriash, avrian. (*Si Sara era mas razonavle, eya avria pensado otramente.*)

Subjuntivo imperfekto: (para formar el subjuntivo kompuesto de otros verbos) (ke) uvyera, uvyeras, uvyera, uvyeramos, uvyerash, uvyeran. (*Eya avia dezeado ke uvyeras estudyado kon mas grande ardor.*)

AZER

Prezente: ago, azes, aze, azemos, azesh, azen.

Prezente Immediato: esto azyendo, estas azyendo, esta azyendo, estamos azyendo, estash azyendo, estan azyendo.

Imperfekto: azia, azias, azia, aziamos, aziash, azian.

Pasado: ize, izites, izo, izimos, izitesh, izyeron.

Pasado leshano: avia echo, avias echo, avia echo, aviamos echo, aviash

echo, avian echo.

Pasado indefinido: tengo/tenia echo, tyenes/tenias echo, tyene/tenia echo, tenemos/teniamos echo, tenesh/teniash echo, tyenen/tenian echo.

Futuro proksimo: vo azer, vas azer, va azer, vamos azer, vash azer, van azer.

Futuro: azere, azeras, azera, azeremos, azeresh, azeran.

Futuro anteryor: avre echo, avras echo, avra echo, avremos echo, avresh echo, avran echo.

Kondisyonal – azeria, azerias, azeria, azeriamos, azeriash, azerian.

Kondisyonal pasado compuesto: avria echo, avrias echo, avria echo, avriamos echo, avriash echo, avrian echo. (*Si me lo demandava kon dulsor, yo avria echo lo ke el dezeava.*)

Subjuntivo: (ke) aga, ke agas, ke aga, ke agamos, ke agash, ke agan. (*El dezea ke agas un esforso.*)

Subjuntivo imperfekto: (ke) izyera, izyeras, izyera, izyeramos, izyerash, izyeran. (*El dezeava ke izyeras un esforso.*)

Subjuntivo pasado compuesto: (ke) uvyera echo, uvyeras echo, uvyera echo, uvyeramos echo, uvyerash echo, uvyeran echo. (*El avia dezeado ke uvyerash echo un esforso.*)

Imperativo: áze, azé

Infinitivo: azer

Partisipyo presente: (en) azyendo.

Partisipyo pasado: echo

DEVER

Presente: devo, debes, deve, devemos, devesh, deven.

Imperfekto: devia, devias, devia, deviamos, deviash, devian.

Pasado: devi, devites, devyo, devimos, devitesh, devyeron. (muchas veces reemplasado segun las sirkunstansyas por las ekspresyones sigientes: a) kuando se trata de un ovligo: (*hui ovligado de...*) b) en kavzo de devda de moneda (*me endevdi... te endevdates...*).

Pasado leshano: avia debido, avias debido, avia debido, aviamos debido, aviash debido, avian debido.

Pasado indefinido: tengo/tenia debido, tyenes/tenias debido, tyene/tenia debido, tenemos/teniamos debido, tenesh/teniash debido, tyenen/tenian debido.

Futuro proksimo: vo dever, vas (a) dever, va dever, vamos (a) dever,

vash (a) dever, van (a) dever. (...ansi, yo te vo dever 50 euros.)

Futuro: devre, devras, devra, devremos, devresh, devran. (*devremos ekspresarle muestras felisitasiones*), (...ansi, yo te devre ocho liras).

Futuro anteryor: avre devido, avras devido, avra devido, avremos devido, avresh devido, avran devido .

Kondisyonal: devria, devrias, devria, devriamos, devriash, devrian. (*Si este ombre me aze esta favor, yo le devria mi felisidad*).

Kondisyonal pasado compuesto: avria devido, avrias devido, avria devido, avriamos devido, avriash devido, avrian devido. (*Si este Senyor mos azia esta favor, le avriamos devido muestra reushita*.)

Subjuntivo: (ke) deva, devas, deva, devamos, devash, devan. (*El kere ke no devas ni un grosh a kualkyer amigo*.)

Subjuntivo imperfekto: (ke) devyera, devyeras, devyera, devyeramos, devyerash, devyeran. (*El dezeava ke no devyeras ni un grosh a kualkyer de tus amigos*.)

Subjuntivo pasado compuesto: (ke) uvyera devido, uvyeras devido, uvyera devido, uvyeramos devido, uvyerash devido, uvyeran devido. (*El avia dezeado ke no uvyeras devido nada a kualkyer de tus amigos*.)

Imperativo: déve, devé

Infinitivo: dever

Partisipyo presente: devyendo

Partisipyo pasado: devido

KERER

Prezente: kero, keres, kere, keremos, keresh, keren.

Prezente immedyato: esto keryendo, estas keryendo, esta keryendo, estamos keryendo, estash keryendo, estan keryendo.

Imperfekto: keria, kerias, keria, keriamos, kerias, kerian.

Pasado: kije, kijites, kijo, kijimos, kijitesh, kijeron.

Pasado leshano: avia kerido, avias kerido, avia kerido, aviamos kerido, aviash kerido, avian kerido.

Pasado indefinido: tengo/tenia kerido, tyenes/tenias kerido, tyene/tenia kerido, tenemos/teniamos kerido, tenesh/teniash kerido, tyenen/tenian kerido.

Futuro proksimo: vo kerer, vas (a) kerer, va kerer, vamos (a) kerer, vash (a) kerer, van (a) kerer.

Futuro: kerere, kereras, kerera, kereremos, kereresh, kereran.

Futuro anteryor: avre kerido, avras kerido, avra kerido, avremos kerido, avresh kerido, avran kerido.

Kondisyonal: kereria, kererias, kereria, kereriamos, kereriyash, kererian. (*Kereria venir si topo la oportunidad.*)

Kondisyonal pasado compuesto: avria kerido, avrias kerido, avria kerido, avriamos kerido, avriash kerido, avrian kerido (*Avria kerido venir si topava tyempo.*)

Subjuntivo: (ke) kera, kera, kera, keramos, kerash, keran. (*No es importante ke yo kera o no.*)

Subjuntivo imperfekto: ke: kijera, kijeras, kijera, kijeramos, kijerash, kijeran. (*Mi aguelo dezeava muncho ke kijeramos ambezar el Ebreo.*)

Subjuntivo pasado compuesto: ke: uvyera kerido, uvyeras kerido, uvyera kerido, uvyeramos kerido, uvyerash kerido, uvyeran kerido. (*El avia dezeado ke tu tambyen uvyeras kerido estudyar.*)

Imperativo: kére, keré

Infinitivo: kerer

Partisipyo prezente: keryendo

Partisipyo pasado: kerido

SAVER

Prezente: se, saves, save, savemos, savesh, saven.

Prezente immedyato: esto savyendo, estas savyendo, esta savyendo, estamos savyendo, estash savyendo, estan savyendo.

Imperfekto: savia, savias savia, saviamos, saviash, savian.

Pasado: supe, supites, supo, supimos, supitesh, supyeron.

Pasado leshano: avia savido, avias savido, avia savido, aviamos savido, aviash savido, avian savido.

Pasado indefinido: tengo/tenia savido, tyenes/tenias savido, tyene/tenia savido, tenemos/teniamos savido, tenesh/teniash savido, tyenen/tenian savido.

Futuro proksimo: vo saver, vas (a) saver, va saver, vamos (a) saver, vash (a) saver, van (a) saver.

Futuro: savre, savras, savra, savremos, savresh, savran.

Futuro anteryor: avre savido, avras savido, avra savido, avremos savido, avresh savido, avran savido.

Kondisyonal: savria/saveria, savrias/saverias, savria/saveria,

savriamos/saveriamos, savriash/saveriash, savrian/saverian.

Kondisyonal pasado kompuesto: avria savido, avrias savido, avria savido, avriamos savido, avriash savido, avrian savido.

Subjuntivo: (ke) sepa, sepas, sepa, sepamos, sepash, sepan. (*No kero ke el sepa ke su libro me desplazyo muncho.*)

Subjuntivo imperfekto: (ke) supyera, supyeras, supyera, supyeramos, supyerash, supyeran (yo no keria ke el supyera ke su libro me desplazia muncho).

Subjuntivo pasado kompuesto: (ke) uvyera savido, uvyeras savido, uvyera savido, uvyeramos savido, uvyerash savido, uvyeran savido.

Imperativo: sáve, savé

Infinitivo: saver

Partisipyo Prezente: savyendo

Partisipyo pasado: savido

SER

Verbo irregular en su konjugasyon ke tyene dos funksyones:

i) ekspresar su propya sinyifikasyon la kuala es “egzistir”, “toparse en una kualkyer situasyon”.

ii) servir de ogzilyar para formar los tyempos kompozados de los verbos a la forma pasiva.

Prezente: so, sos, es, semos, sosh, son.

Imperfekto: era, eras, era, eramos, erash, eran.

Pasado: f/hui, f/huites, f/hue, f/huimos, f/huitesh, f/hueron.

Pasado leshano: avia sido, avias sido, avia sido, aviamos sido, aviash sido, avian sido.

Pasado indefinido: tengo/ tenia sido, tyenes/tenias sido, tyene/tenia sido, tenemos/teniamos sido, tenesh/teniash sido, tyenen/tenian sido.

Futuro proksimo: vo ser, vas (a) ser, va ser, vamos (a) ser, vash (a)ser, van (a) ser

Futuro: sere, seras, sera, seremos, seresh, seran.

Futuro anteryor: avre sido, avras sido, avra sido, avremos sido, avresh sido, avran sido.

Kondisyonal: seria, serias, seria, seriamos, seriash, serian.

Kondisyonal pasado kompuesto: avria sido, avriash sido, avria sido, avriamos sido, avrias sido, avrian sido. (*Tu avrias sido el primer de la klasa si lavoravas kon mas atensyon.*)

Subjuntivo: (ke) sea, seas, sea, seamos, seash, sean.

Subjuntivo imperfekto: (ke) f/huera, f/hueras, f/huera, f/hueramos, f/huerash, f/hueran.

Subjuntivo pasado compuesto: (ke) uvyera sido, uvyeras sido, uvyera sido, uvyeramos sido, uvyerash sido, uvyeran sido.

Imperativo: Séas, seàsh

Infinitivo: Ser

Partisipyo presente: Syendo (*Avram syendo muy haragan, no pueda nunca reushir en la vida.*)

Partisipyo pasado: Sido (*El tyene sido un grande pyanisto.*)

TENER

Prezente: tengo, tyenes, tyene, tenemos, tenesh, tyenen.

Prezente immedyato: esto tenyendo, estas tenyendo, esta tenyendo, estamos tenyendo, estash tenyendo, estan tenyendo.

Imperfekto: tenia, tenias, tenia, teniamos, teniash, tienan.

Pasado: tuve, tuvites, tuvo, tuvimos, tuvitesh, tuyeron.

Pasado leshano: avia tenido, avias tenido, avia tenido, aviamos tenido, aviash tenido, avian tenido.

Pasado indefinido: tengo/tenia tenido, tyenes/tenias tenido, tyene/tenia tenido, tenemos/teniamos tenido, tenesh/teniash tenido, tyenen/tienan tenido.

Futuro proksimo: vo tener, vas (a) tener, va tener, vamos (a) tener, vash (a) tener, van (a) tener.

Futuro: tendre, tendras, tendra, tendremos, tendresh, tendran.

Futuro Anteryor: avre tenido, avras tenido, avra tenido, avremos tenido, avresh tenido, avran tenido.

Kondisyonal: tendria, tendrías, tendria, tendríamos, tendrías, tendrían.

Kondisyonal pasado compuesto: avria tenido, avrias tenido, avria tenido, avriamos tenido, avriash tenido, avrian tenido.

Subjuntivo: (ke) tenga, tengas, tenga, tengamos, tengash, tengan.

Subjuntivo imperfekto: (ke) tuyera, tuyeras, tuyera, tuyeramos, tuyerash, tuyeran.

Subjuntivo pasado compuesto: (ke) uvyera tenido, uvyeras tenido, uvyera tenido, uvyeramos tenido, uvyerash tenido, uvyeran tenido.

Imperativo: ten... tené

Infinitivo: tener

Partisipyo presente: tenyendo

Partisipyo pasado: tenido

VER

Prezente: veo, ves, ve, vemos, vesh, ven.

Prezente immedyato: esto vyendo, estas vyendo, esta vyendo, estamos vyendo, estash vyendo, estan vyendo.

Imperfekto: via, vias, via, viamos, viash, vian.

Pasado: vide, vites, vido, vimos, vitesh, vyeron.

Pasado leshano: avia visto, avias visto, avia visto, aviamos visto, aviash visto, avian visto.

Pasado indefinido: tengo/tenia visto, tyenes/tenias visto, tyene/tenia visto, tenemos/teniamos visto, tenesh/teniash visto, tyenen/tenian visto.

Futuro proksimo: vo ver, vas (a) ver, va ver, vamos (a) ver, vash (a) ver, van (a) ver.

Futuro: vere, veras, vera, veremos, veresh, veran.

Futuro anteryor: avre visto, avras visto, avra visto, avremos visto, avresh visto, avran visto.

Kondisyonal: veria, verias, veria, veriamos, veriash, verian. (*Verias mijor si te metes antojos.*)

Kondisyonal pasado compuesto: avria visto, avrias visto, avria visto, avriamos visto, avriash visto, avrian visto. (*Avrias visto mijor si te metias antojos.*)

Subjuntivo: (ke) veyga, veygas, veyga, veygamos, veygash, ke veygan. (*Keremos ke veygash klaro en este echo.*)

Subjuntivo imperfekto: (ke) vyera, vyeras, vyera, vyeramos, vyerash, vyeran (*Keriamos ke vyerash klaro en este echo.*)

Subjuntivo pasado compuesto: (ke) uvyera visto, uvyeras visto, uvyera visto, uvyeramos visto, uvyerash visto, uvyeran visto. (*Aviamos kerido ke uvyerash visto klaro en este echo.*)

Imperativo: vé...vé

Infinitivo: ver

Partisipyo prezente: vyendo (en vyendo)

Partisipyo pasado: visto

VERBOS IRREGOLARES KE TERMINAN KON “IR”

DIZIR

Prezente: digo, dizes, dize, dizimos, dizish, dicen.

Prezente immedyato: esto dizyendo, estas dizyendo, esta dizyendo, estamos dizyendo, estash dizyendo, estan dizyendo.

Imperfekto: diazia, dizias, diazia, dziamos, dziash, dizian.

Pasado: dishe, dishites, disho, dishimos, dishitesh, disheron.

Pasado leshano: avia dicho, avias dicho, avia dicho, aviamos dicho, aviash dicho, avian dicho.

Pasado indefinido: tengo/tenia dicho, tyenes/tenias dicho, tyene/tenia dicho, tenemos/teniamos dicho, tenesh/teniash dicho, tyenen/tenian dicho.

Futuro proksimo: vo dizir, vas (a) dizir, va dizir, vamos (a) dizir, vash (a) dizir, van (a) dizir.

Futuro: dire, diras, dira, diremos, diresh, diran.

Futuro anteryor: avre dicho, avras dicho, avra dicho, avremos dicho, avresh dicho, avran dicho.

Kondisyonal: diria, dirias, diria, diriamos, diriash, dirian. (*Si te demando, tu por seguro dirias lo mezmo.*)

Kondisyonal pasado compuesto: avria dicho, avrias dicho, avria dicho, avriamos dicho, aviash dicho, avrian dicho. (*Si te demandavamos, tu avrias dicho lo mezmo.*)

Subjuntivo: (ke) diga, digas, diga, digamos, digash, digan. (*Karen dezea ke le digash la verdad.*)

Subjuntivo imperfekto: (ke) dishera, disheras, dishera, disheramos, disherash, disheran. (*Karen dezeava ke le disherash la verdad.*)

Subjuntivo pasado compuesto: (ke) uvyera dicho, uvyeras dicho, uvyera dicho, uvyeramos dicho, uvyerash dicho, uvyeran dicho.

Imperativo: díze, dizí

Infinitivo: dizir

Partisipyo prezente: dizyendo

Partisipyo pasado: dicho

IR

Prezente: vo, vas, va, vamos, vash, van.

Prezente immedyato: esto indo, estas indo, esta indo, estamos indo, estash indo, estan indo.

Imperfekto: iva, ivas, iva, ivamos, ivash, ivan.

Pasado: f/hui, f/huites, f/hue, f/huimos, f/huitesh, f/hueron.

Pasado leshano: avia ido, avias ido, avia ido, aviamos ido, aviash ido, avian ido.

Pasado indefinido: tengo/tenia ido, tyenes/tenias ido, tyene/tenia ido, tenemos/teniamos ido, tenesh/teniash ido, tyenen/tenian ido.

Futuro proksimo: vo ir, vas (a) ir, va ir, vamos (a) ir, vash (a) ir, van (a)ir.

Futuro: ire, iras, ira, iremos, iresh, iran.

Futuro anteryor: avre ido, avras ido, avra ido, avremos ido, avresh ido, avran ido

Kondisyonal: iria, irias, iria, iriamos, iriash, irian.

Kondisyonal pasado compuesto: avria ido, avrias ido, avria ido, avriamos ido, avriash ido, avrian ido.

Subjuntivo: (ke) vayga/vaya, vaygas/vayas, vayga/vaya, vaygamos/vayamos, vaygash/vayash, vaygan/vayan. (*Mi padre kere ke vaygamos ande el, noche de mued.*)

Subjuntivo imperfekto: (ke) f/huera, f/hueras, f/huera, f/hueramos, f/huerash, f/hueran. (*Mi padre keria ke hueramos tambyen ande el tio Moshonachi.*)

Subjuntivo pasado compuesto: (ke) uvyera ido, uvyeras ido, uvyera ido, uvyeramos ido, uvyerash ido, uvyeran ido. (*Mi padre avia kerido ke uvyeramos ido ande el tio Moshonachi.*)

Imperativo: vâ, andâ

Infinitivo: ir

Partisipyo prezente: indo (en indo)

Partisipyo pasado: ido

VENIR/VINIR

Prezente: vengo, vyenes,vyene, venimos, venish, vyenen.

Prezente immedyato: esto vinyendo, estas vinyendo, esta vinyendo, estamos vinyendo, estash vinyendo, estan vinyendo.

Imperfekto: venia/vinia, venias/vinias, venia/vinia, veniamos/viniamos, veniash/viniash, venian/vinian.

Pasado: vine, vinites, vino, vinimos, vinitesh, vinyeron.

Pasado leshano: avia vinido/venido, avias vinido, avia vinido, aviamos vinido, aviash vinido, avian vinido.

Pasado indefinido: tengo/tenia vinido, tyenes/tenias vinido, tyene/tenia vinido, tenemos/teniamos vinido, tenesh/teniash vinido, tyenen/tenian vinido.

Futuro proksimo: vo venir, vas (a) venir, va venir, vamos (a) venir,

vash (a)vinir, van (a) venir.

Futuro: vendre, vendras, vendra, vendremos, vendresh, vendran.

Futuro anteryor: avre venido/vinido, avras venido/vinido, avra venido/vinido, avremos venido/vinido, avresh venido/vinido, avran venido/vinido.

Kondisyonal: vendria, vendrias, vendria, vendriamos, vendriash, vendrian. (*Vendria kon plazer si me aseguras ke tu vizina no sera aya*)

Kondisyonal pasado kompuesto: avria venido/vinido, avrias venido/vinido, avria venido/vinido, avriamos venido/vinido, avriash venido/vinido, avrian venido/vinido. (*Tus paryentes avrian venido si los avias yamado.*)

Subjuntivo: (ke) venga, vengas, venga, vengamos, vengash, ke vengan.

Subjuntivo imperfekto: (ke) vinyera, vinyeras, vinyera, vinyeramos, vinyerash, vinyeran. (*Tu padre dezeava ke vinyeras mas temprano.*)

Subjuntivo pasado: (ke) uvyera vinido, uvyeras vinido, uvyera vinido, uvyeramos vinido, uvyerash vinido, uvyeran vinido. (*Tu padre avia dezeado ke uvyeras vinido mas temprano.*)

Imperativo: vén, vení/viní

Infinitivo: venir/vinir

Partisipyo presente: vinyendo (*Tu ijo esta vinyendo.*)

Partisipyo pasado: vinido/venido

a

a (prep.) a/e hali

a él ("el" pron.m.sing.) ona
(eril, tekil)

a éya ("eya" pron.f.sing.)
ona (dişil, tekil)

a la = ("la" art.f.sing.) ce, ca /
de, da / te, ta vs. (tekil, dişil)
(*"a la bovanéska" = aptalca,*
aptalcasına); (*"a la frán-*
ka" = avrupai bir şekilde);
(*"a la kayad'és" = sessizce*);
(*"a la óra orád'a = son*
dakikada)

a las ("las" art.f.pl.) = ce, ca
/ de, da (çoğul, dişil)
(*"a las eskondíd'as" = giz-*
lice)

a las míl maravíyas (lok.)
harikulade

abafád'o/d'a <port.'> (adj.+) 1)
(*atabáfád'o*) havasızlıktan
boğulmuş 2) buharda piş-
miş, buğulama

abafar <port.'> (v.) 1) (*ataba-*

far) havasızlıktan boğmak

2) buharda pişirmek

abajúr <fr.> (n.m.) abajur

abaldád'o/d'a (*impoténte*)
(adj.+) 1) felçli, kötürüm 2)
yürürlükten kaldırılmış

abaldar (*paralizar*) (v.) 1)
kötürümleştirmek, felç etmek
2) yürürlükten kaldırmak,
feshetmek (*"la sed'aká*
abálda la gezerá = bir
sevap bir günahı fesheder")

abandonád'o/d'a (adj.+) terk
edilmiş

abandonar (v.) bırakmak, terk
etmek, yüzüstü bırakmak

abandóno (n.m.) terk, bırakma

abaratar* (*embarateser*) (v.)
ucuzlatmak, ucuzlamak

abásh/salir abásh = <esp.+
tr.> (*venser una difikultád'*)
(lok.) başa çıkmak

abashád'a (n.f.) 1) iniş 2)
nezle

abashád'o/d'a (adj.+) inik

abashamyentád'o/d'a

(adj.+) nezleli

abashar (v.) inmek, yokuş

aşağı gitmek, indirmek,

(*"abashar el présyo = fiyat kırmak, fiyat indirmek, ucuzlatmak"*)

abasharse (v.pr.) alçalmak

abásho (adv.) aşağı, aşağıya,

aşağıda

Abastád'o/"El Abastá d'o"

(n.m.) Tanrı

abastánsa (n.f.) yeterlilik

abastar/bastar (v.) kafi gel-

mek, kifayet etmek, yetiş-

mek, yeterli olmak

abasteser (v.) temin etmek,

tedarik etmek, sağlamak

abastesimyénto (n.m.) 1)

tedarik 2) yeterlilik

abastesyénto (*bastánte*)

(adj./adv.) yeterli, yeterince

abásto* (n.m.) yeterlilik

(*"dar abásto" = yeterli olmak*)

abatíd'o/d'a (adj.+) 1) yıkıl-

mış 2) hüznü, bitkin, umut-

suz

abatimyénto (n.m.) 1)

çöküntü, yıkılma 2) umut-

suzluk, bitkinlik

abatir (v.) yıkmak, devirmek

abatirse (v.pr.) yıkılmak, çök-

mek, cesareti kırılmak

abdikar (v.) 1) vazgeçmek 2)

tahttan feragat etmek

abdikasyón (n.f.) 1) vazgeç-

me 2) tahttan feragat etme

abed'iguar (v.) yardım

etmek, ihya etmek

abíl (*bedjerekli*) (adj.) becerik-

li, hünerli, mahir, marifetli

abilid'ád' (n.f.) beceri,

hüner, maharet, marifet,

yordam

abísmo (n.m.) uçurum, boş-

luk

abitánte (*morad'ór/d'éra*)

(n.m.f.) ikamet eden kimse,

(bir yerin) sakini

abitasyón (*morád'a*) (n.f.)

mesken

abituád'o/d'a (*auzád'o/d'a*)

(adj.+) alışkın, alışık

abituál (adj.) alışılmış

abituvar (*auzar*) (v.) alıştırmak

abituarse (*auzarse*) (v.pr.)

alışmak

ablandamyénto (n.m.)

yumuşama

ablandar (v.) yumuşatmak

ablandarse (v.pr.) yumuşa-

mak

ablasyón (n.f.) kesip çıkarma,

bir uzvu alma

ablusyón (*netilá <ebr.>*) (n.f.)

abdest alma, yıkanma

abnegasyón (n.f.) özveri, feragat, fedakarlık
abogad'ór* (*avokáto*) (n.m.) avukat
abokamyénto (n.m.) eğme, eğilme
abokar (v.) eğmek (*"abokar kavésa"* = baş eğmek, boyun eğmek)
abokarse (v.pr.) eğilmek
abolir (v.) yürürlükten kaldırmak
abolisyón (n.f.) yürürlükten kaldırma
aboltad'éro (n.m.) dönme manyaklığı
aboltád'o/d'a (adj.+/n.m.f.) 1) dönük 2) dönme
aboltad'úra (n.f.) çevirme, değişme
aboltamyénto (n.m.) çevirme, değişme
aboltar (v.) 1) avdet etmek, dönmek (*"aboltar atrás"* = geri dönmek) 2) çevirmek 3) değişmek
aboltarse (v.pr.) 1) dönmek 2) din değiştirmek
aboltavéla (adj./n.m.f.) değişken
abominasyón (n.f.) iğrençlik, fecaat
abominávle (adj.) iğrenç, feci
abonád'o/d'a (adj./n.m.f.)

abone
abonar (v.) abone etmek
abonarse (v.pr.) abone olmak
abord'ar (*yanashear*) (v.) 1) yanaşmak 2) ele almak (*"abordar un sujéto"* = bir konuyu ele almak)
abord'ávle (adj.) yanaşılabilir
aborreser (v.) nefret etmek, iğrenmek
aborresimyénto (n.m.) nefret
aborresyón (n.f.) nefret, tiksinti
abovarse (v.pr.) aptallaşmak
abovesimyénto (n.m.) aptallaşma
abrasád'a (n.f.) kucaklama
abrasar (v.) kucaklamak, sarılmak
abrasijos (n.m.pl.) aşırı kucaklamalar
abrásó (n.m.) kucaklama
abrevar* (v.) su vermek
abrevyád'o/d'a (*akurtád'o/d'a*) (adj.+) kısaltılmış (metin)
abrevyamyénto (n.m.) kısaltma
abrevyar (v.) kısaltmak, özetlemek
abrevyasyón (n.f.) kısaltma, özetleme
abrigád'o/avrigád'o-d'a (adj.+) 1) barınmış 2) mahfuz, kuytu (*"un lugár abri-*

gád'o" = kuytu bir yer)
abrigar/avrigar (v.) barındır-
mak
abrigarse/avrigarse (v.pr.) 1)
barınmak, sığınmak 2) (mec.)
kışın sıkı giyinmek
abrigo/avrígo (n.m.) barınak,
sığınak, sığınma
abrikók* (*kayısı*) (n.m.)
kayısı
abrúpto*/ta (*dik*) (adj.)
1) dik, sarp 2) (mec.) idare
etmesini hiç bilmeyen kişi,
kaba
absénsya <fr.'> (*mankánsa*)
(n.f.) ortada olmayış, yok-
luk, eksiklik, bulunmayış
absentarse <fr.'> (v.pr.) bir
yerde olmamak
absénte <fr.'> (adj.) 1) na-
mevcut 2) (mec.) dalgın
absolusiyón (*perdonánsya*)
(n.f.) günahın bağışlan-
ması, aklanma
absolútamente (adv.) kesin-
likle, muhakkak, mutlaka
absolútamente nó (adv.) kati-
yen, kesinlikle hayır**
absolúto/ta (adj.) mutlak,
kesin
absolver (v.) aklamak,
beraat ettirmek
absorbád'o/d'a (adj.+) kafası
meşgul

absorbar/absorber (v.) 1)
içmek, emmek, içine çek-
mek 2) aklını meşgul etmek
absorbarse/absorberse
(v.pr.) bir şeye dalmak,
kendini bir şeye kaptırmak
abstenerse (v.pr.) 1) kaçın-
mak 2) çekimser kalmak,
çekinmek
abstensiyón (n.f.) çekimserlik
abstraksyón (n.f.) soyutlama,
soyut kavram
abstráкто/ta (adj.) soyut,
abstre
absurd'id'ád' (n.f.) saçmalık,
zırva, akıl almaz
absúrd'o/da (adj.) abes,
anlamsız, manasız
abud'árahó/abutárgo (n.m.)
balık yumurtası
abufád'o/d'a (adj.+) kabarık,
şişkin, şiş
abufar (v.) kabarmak, şişmek
abufarse (v.pr.) şişmek
abufasyón (n.f.) kabarıklık,
şişkinlik, şişme
abundánsya / abundánsa
<it'. *abbondanza*> (*bollúk*)
(n.f.) bolluk
abundánte / abundánte <it'.
abbondante> (<tr.> *bol*) (adj.)
bol
abutir <fr.> (v.) sonuçlan-
mak, ulaşmak

abuzar (v.) 1) istismar etmek, suistimal etmek 2) bir şeyi aşırı bir şekilde kullanmak

abuzívo/va (adj.) 1) aşırı 2) yasasız, usulsüz

abúzo (n.m.) 1) kötüye kullanma, suistimal, yolsuzluk (*"abúzo de konfiénsa" = güveni kötüye kullanma*) 2) aşırı kullanma

achakar (v.) sebep olmak, bir rahatsızlığa neden olmak

acháke (n.m.) 1) bir rahatsızlığa sebep 2) bahane (*"bushkar achákes" = bahane aramak*)

achákes de (lok.prep.) = dolayı, nedeniyle, yüzünden

achakózo/za (adj.) risk taşıyan

achetar <it'.> (*akseptar*) (v.) kabul etmek, muvafakat etmek, onaylamak

achetasyón <it'.> (*akseptasyón*) (n.f.) kabul

achéto* (n.m.) rıza

achík <tr'.> (adj.) 1) (*aviérto*) açık 2) (*kláro*) açık (renk için kullanılır), aydınlık

achikar* (*enchikesser*) (v.) küçültmek

achikgyóz <tr'.> (*despyérto/ta*) (adj.) açığöz

achileád'o/d'a <tr.+suf. esp.>

(*aklarád'o, emansipád'o*) (adj.+) yüzü gözü açılmış, serbest

achilearse <tr.+suf. esp.> (*avrir-se, emansiparse*) (v.pr.) açılmak

achunkar <tr.+esp.> (*abatir*) (v.) çöktürmek

achunkarse <tr.+ esp> (*abatirse*) (v.pr.) çökmek

adalí/a <tr.+suf.f. esp.> (*insulár*) (adj./n.m.f.) adalı

ad'aptád'o/d'a (adj.+) intibak etmiş, uyarlanmış

ad'aptar (v.) uyarlamak

ad'aptarse (v.pr.) intibak etmek

ad'aptasyón (n.f.) intibak, uyarlama

Ad'ár <ebr'.> (n.m.) İbrani takviminde altıncı ay

ad'ekuád'o/d'a (*uygún, apropyádo/da*) (adj.)

uygun, tam gereken

ad'elantád'o/d'a (adj.+) 1) ilerlemiş, gelişmiş 2) öne alınmış

ad'elantamyénto (n.m.) 1) ilerleme, terfi, aşama 2) öne alma

ad'elantar (*avansar*) (v.) 1) ilerletmek, ileri almak 2) terfi etmek

ad'elantarse (v.pr.) 1) iler-

lemek 2) gelişmek
ad'elánto* (n.m.) ilerleme
ad'elántre (prep. adv.) 1)
ileri, önde 2) ilk önce**
ad'elgazar (v.) inceltmek,
zayıflatmak
ad'elgazarse (v.pr.) incelmek
ad'emás / índimas (adv.)
üstelik, dahası
ad'épto/ta (*partizánte*,
dishíplo) (n.m.f.) üye,
çömez, yandaş, taraftar
ad'erar/ad'erir (v.) iltihak
etmek, katılmak, yapışmak
ad'erénsya (n.f.) bağlılık,
yapışma
ad'íkto/ta (adj.) bağlı, müptela
ad'isyón (n.f.) 1) toplama 2)
katma 3) (lokantada) hesap
ad'isyonar (v.) 1) katmak
2) toplamak
ad'íyo (n.m.) “Allahaismar-
ladık”, elveda
adjamí/a <tr.+suf.f.esp> (*íneks-
perimentád'o/d'a*) (adj.) ace-
mi, tecrübesiz
adjamilík <tr.> (*mankúra de
eksperyénsa*) (n.m.) acemilik
adjayíp <tr.> (*estrányo/ya*)
(adj.) acayip
adjektívo (n.m.) sıfat
adjelé/adjilé <tr.> (*prísa*,
urjénsya) (n./fm.) acele
adjém <tr.> (adj./n.m.) (per-

sáno/na) İranlı, Acem
adjénsia <it.'> (n.f.) ajans,
mümessillik, temsilcilik
adjénte <it.'> (n.m.) mümes-
sil, ajan, acente
adjideamyénto <tr.+esp>
(*apiad'amyénto*, *kompas-
yón*) (n.m.) acıma, merhamet
adjideárse <tr.+esp> (*apiad'ár-
se*) (v.pr.) acımak, merhamet
etmek
adjideasyón <tr.+esp> (*kom-
pasyón*) (n.f.) acıma
adjideózo/za <tr.+esp> (*apia-
d'ózo/za*) (adj.) merhametli
adjórno <it.> (adv.) 1) gün
ışığı gibi aydınlık 2) günü
gününe yapılmış
adjudikasyón (n.f.) ihale
adjuntád'o/d'a (adj.+) birle-
şik, birleşmiş
adjuntad'ór/a (adj./n.m.f.)
1) birleştiren 2) (*Nehama'ya
göre*) para biriktiren
adjuntamyénto (n.m.) bir-
leştirme, ekleme
adjuntar (v.) eklemek, bir-
leştirmek, bitiştirmek, iliş-
tirmek, çiftleştirmek
adjuntarse (v.pr.) 1)
eklenmek, birleşmek 2) çift-
leşmek
adjustamyénto <it.'> / ajus-
tamyénto (n.m.) ayarlama
adjustar <it.'> / ajustar (v.)

1) ayar etmek, ayarlamak 2)
(İstanbul'da) eklemek, katmak
(*"adjustar água a la komíd'a*
= yemeğe su katmak")
admeter/admitir (v.) kabul
etmek (*"ad'meter su kúlpa"*
*= suçunu kabul etmek***)
administrad'ór/d'éra
(n.m.f.) yönetici
administrar (v.) yönetmek,
idare etmek
administrasyón (n.f.) yöne-
tim, idare
administratívo/va (adj.) idari
admirar (v.) hayran olmak,
hayranlık duymak
admirasyón (n.f.) hayran-
lık, temaşa
admirávle (adj.) hayranlık
uyandıran
admisíve (adj.) kabul edile-
bilir
admisýón (n.f.) kabul,
kabul etme
adoktrinar/doktrinar (v.)
1) eğitmek 2) belli bir felse-
feye göre eğitmek**
adolensyar (v.) 1) acıtmak 2)
hasta etmek
adolensyarse (v.pr.) 1) hasta-
lanmak 2) kahrolmak
adolesénsya (n.f.) ergenlik
çağı
adolesénte (n.m.f.) ergenlik
çağındaki genç

adoloryar/endoloryar (v.)
ağrıtmak
Adonáy <ebr.> (n.m.) Tanrı
Adonáy! <ebr.> (int.) Tanrım!
adopsyón (n.f.) 1) evlat edin-
me 2) benimseme
adoptar (v.) 1) evlat edinmek
2) benimsemek (*"adoptar*
una idéa" = bir fikri benim-
semek)
adoptívo/va (adj.) manevi
evlat
adorar (v.) tapmak, tapınmak
adorasyón (n.f.) tapma,
tapınma
adorávle (adj.) tapılacak
kadar güzel veya iyi
adormeser (v.) uyuşturmak
adormeserse (v.pr.) uyuş-
mak
adormesíd'o/d'a (adj.+)
uyuşturulmuş, uyuşuk
adormesimyénto (n.m.)
uyuşma, uyuşukluk
adornád'o/d'a (adj.+) süs-
lenmiş, süslü
adornamyénto (n.m.) süsleme
adornar (v.) süslemek
(*"adórna un palíko, se aze-
rá un ermozíko"* = bir sopa-
yı süsle, güzel olacaktır)
adornarse (v.pr.) süslenmek
adórno (n.m.) ziynet, ziynet
eşyası, süs

adovad'ór/d'éra (n.m.f.)
tamirci
adovad'úra (n.f.) tamirat
adovar (*reparar*) (v.) tamir etmek
adresar <fr.> (v.) yöneltmek, göndermek
adresarse <fr.> (v.pr.) başvurmak, müracaat etmek, hitab etmek
adréso <fr.> (n.m.) adres
adulsar (v.) tatlılaştırmak
adultéryo (n.m.) zina
adúlto/ta (n.m.f.) yetişkin
advenir (v.) olmak, başa gelmek
advérbyo (n.m.) zarf
adversáryo/ya (n.m.f.) muhalif, karşıt
adversid'ád' (n.f.) aleyhtarlık, karşıtlık
advérso/sa (adj.) karşıt, zıt
adyar* (v.) (*remeter*) tehir etmek, gün saptamak
adyéntro/aryéntro/déntro (adv.) içerde, içinde, içine, dahil
aedád'o/d'a (adj.) yaşlı
aerod'rómo (n.m.) havaalanı
aeropláno (n.m.) uçak
aeropórto (n.m.) hava limanı
aerózo/za (adj.) havadar

afáble/afávle (adj.) sevimli, canayakın
afabilid'ád'/afabilitá <it. ' *affa-bilita*> (n.f.) tatlı dillilik, cana yakınlık
afalagar <port.> (v.) avutmak, teselli etmek, okşamak
afalagarse <port.> (v.pr.) avunmak, teselli bulmak
afalágo <port.> (n.m.) teselli, okşama
afamád'o/d'a (*famózo/za*) (adj.) ünlü, tanınmış
afear (v.) çirkinleştirmek
afearse (v.pr.) çirkinleşmek
afed'entar (v.) illet etmek
afed'entarse (v.pr.) illet olmak
afed'énto (n.m.) bela
afeksyón/afektuozid'ád' (n.f.) muhabbet, şefkat
afektasyón (n.f.) 1) yapmacık 2) atama 3) etkileme
afektuózamente (adv.) şefkatle, şefkatli bir şekilde
afektuózo/za (adj.) sevecen, şefkatli, müşfik
aferrád'o/d'a (adj.+) yakalanmış, tutkun
aferrar (v.) 1) tutmak, yakalamak (*"aferrar a úno en kalejika estrécha"* = bir kişiyi dar sokakta yakalamak, maddi veya manevi olarak bir kişiyi kıstırmak)

- 2) kavramak ("tyéne meóyo blándo, ya aférra présto" = *kafası yumuşak, çabuk kavrar*)
- aferrarse** (v.pr.) 1) yakalanmak 2) aşık olmak 3) tutulmak
- aferún!** <tr.> (*brávo*) (int.)
aferin
- afigurar** (v.) şekil vermek
- afigurarse** (v.pr.) tasavvur etmek
- afikomín** <ebr.> (n.m.) Hamursuz bayramı akşam yemeğinde en son yenen lokma ("guad'rar para afikomín" = *sonuna bırakmak*)
- afilú** <ebr.> (adv.prep.) hatta, bile
- afilú ke** <ebr.+esp.> (adv. prep.) ... rağmen
- afilvanar/filvanar** (*fofilar*) (v.) teyellemek
- afilyarse** (v.pr.) üye olmak
- afilyasyón** (n.f.) katılma, evlat edinme
- afin de/afin ke** (prep.) amacıyla
- afinar** (v.) inceltmek, mükemmelleştirmek
- afinarse** (v.pr.) incelmek, yontulmak
- afinid'ád'** (n.f.) yakınlık, benzeşme
- afinkar*** (*enfinkar*) (v.) saplamak, çakmak
- afirmád'o/d'a** (adj.+) tescilli
- afirmamyénto** (n.m.) gerçeğeleşme
- afirmar** (v.) 1) kesinlikle doğrulamak 2) imzalamak
- afirmasyón** (n.f.) doğrulama, kesinleme
- afirmatívo/va** (adj.) olumlu, müsbet
- afish** (n.f.) afiş, ilan
- afishugar** (v.) 1) okşamak 2) (*Nehama'ya göre*) okşayarak sıkıntı vermek
- afishúgo** (n.m.) 1) okşama 2) (*Nehama'ya göre*) rahatsız eden okşama
- afitar** (*akonteser*) (v.) (çoğu kez olumsuz bir olay için) meydana gelmek
- afíto** (n.m.) olumsuz hadise
- aflakamyénto** (n.m.) 1) zayıflama 2) güçsüzlenme**
- afلاكar** (v.) 1) zayıflatmak 2) güçsüzleştirmek
- aflakarse** (v.pr.) 1) zayıflamak, süzölmek, zayıf düşmek 2) güçsüzleşmek
- aflijir** (v.) üzmek, acı vermek
- aflijirse** (v.pr.)üzölmek
- afloshád'o/d'a** (adj.+) gevşetilmiş

afloshar (v.) gevşetmek
aflosharse (v.pr.) gevşemek
aflósho* (n.m.) gevşeme
aflósho/sha (adj.) gevşek
afluénsya (n.f.) 1) çokluk,
bolluk 2) kalabalık
afofád'o/d'a (adj.) süngerimsi
afoyar (v.) oymak
afrankamyénto (n.m.) ser-
best bırakma
afrankar (v.) serbest bırak-
mak, azat etmek
afriúr (v.) mahrum etmek
afriúrse (v.pr.) mahrum
olmak
afrisyón (n.f.) mahrumiyet
afrito/ta (adj.) yoksun, mah-
rum
afrontar (v.) 1) korkusuzca
karşılama 2) yüzleşmek
afrónto <fr.> (n.m.) hakaret
afrózo/za <fr.> (orrívle)
(adj.) iğrenç, berbat, kor-
kunc
aftahá/avtahá <ebr. avtahá>
(figúsya, esperánsa) (n.f.)
inan, güven, ümit ("aftahá
to spíti" <ebr.+gr.> = gerçek-
leşmesi zor olan ümit)
aftahalı/a <ebr.+suf.
tr.+suf.f.esp> (adj.) ümitli,
inançlı
aftará <ebr.> (n.f.) Yahu-
dilikte Tevrat'tan sonra

okunan, Peygamberler
Kitabı'ndan bir bölüm
afuéra/ahuéra (adv.) 1)
dışarda, dışarı ("afuéra las
kázas" = evlerden dışarı) 2)
...maada, ...hariç ("afuéra
Sultána, no avía ningun-
na mujer" = Sultana'nın
dışında hiç kadın yoktu)
afuéra (simitéryo) mezarlık
(batıl inançlar nedeniyle,
"mezarlık" kelimesini telaf-
fuz etmemek için "afuéra =
dışarı" denilir)
afuéerte/ahuéerte (despécho,
rankór) (n.m.) 1) güvenme
2) (adv.) ("venir afuéerte"
= gücüne gitmek) 3) (adv.)
yüksek sesle ("avlar afuéerte"
= yüksek sesle konuşmak)
afumád'o/d'a (aumád'o/
d'a) (adj.+) dumanlı
afyón <tr.> (opyóm) (n.m.)
afyon
agadá (de Pésah) <ebr.>
(n.f.) İbranilerin Mısır'dan
kurtulmalarının öyküsü
agáyas** (n.f.pl.) bademcik
ágila (n.f.) kartal
aglomerasyón (n.f.) toplu-
luk, insan kalabalığı
agonía/agoniya (n.f.) can
çekişme
agonizar (v.) can çekişmek

agóra <port.' > (adv.) şimdi (*"agóra agóra"* = *demin, şimdi şimdi*); (*"agóra un ányo"* = *bir sene önce*)
agosto (n.m.) ağustos
agotád'o/d'a (adj.+) felçli, kötürüm
agotarse (v.pr.) inme inmek, kötürümleşmek
agrad'ar (v.) beğenmek, hoşuna gitmek
agrad'ávle (adj.) hoş, zevkli
agrad'eser (v.) müteşekkir olmak, teşekkür etmek, şükretmek, kadir bilmek
agrad'esíd'o/d'a (adj.+) kadir bilinmiş
agrad'esimyénto (n.m.) minnet, teşekkür, şükür, kadir bilirlilik
agrád'o (n.m.) 1) hoşluk 2) seçme, tercih
agranád'a (n.f.) nar
agrar (v.) ağırlaştırmak, vahimleştirmek
agravar (v.pr.) ağırlaşmak, fenalaşmak, kötüleşmek
ágraz** (n.m.) koruk (ekşi üzüm)
agreád'o/d'a (adj.+) ekşimiş
agrearse (v.pr.) 1) ekşimek 2) (mec.) olumsuzlaşmak
agresar <fr.' > (*atakar*,

agred'ir) (v.) saldırmak
agresivo/va (adj.) saldırgan
agresyón (n.f.) saldırı, şiddet
agrikólo/la (adj.) tarımsal
agrikultór (n.m.) ziraatçi
agrikultúra (n.f.) tarım, ziraat
agristád'a (n.f.) (*mutfak*) terbiyeli, ekşi sos
ágro/ágra (adj.) ekşi
agronomía/agronomía (n.f.) tarımbilim
agrór (n.f.) 1) ekşilik 2) (mec.) aksilik (*"ke agrór de persóna"* = *ne aksi insan*)
agrúra (n.f.) 1) ekşilik 2) (mec.) acılık, sertlik
agrúras (n.f.pl.) midede ekşilik
água (n.f.) su (*"água kor-yénte"* = *akan su*); (*"água minerál"* = *maden suyu*)
aguatína (n.f.) su birikintisi
agud'éza (n.f.) sivrilik, keskinlik
agúd'o/d'a (adj.) sivri, keskin
agueád'o/d'a (adj.+) sulanmış, cıvık
aguear (v.) sulandırmak
aguearse (v.pr.) sulanmak
aguélo/avuélo/la (n.m.f.) ata, dede, büyükanne
aguzád'o/d'a (adj.+) bilenmiş
aguzad'ór (n.m.) bileyici
aguzar (v.) bilemek

ahad'úd' <ebr.> (*unyón, solid'arid'ád'*) (n.m.) birlik
ahaná* <ebr.> (n.f.) 1) hazırlık, 2) (mec.) yapmacık
ahanadjí*/a <ebr.tr.> (adj./n.m.f.) işini patırdılı bir şekilde yapan kişi
aharayú/aharayút <ebr. aharayút> (*réziko, períkolo*) (n.m.) tehlike, risk
aharé mot kedoshím <ebr.> (*lok*) birini ölümünden sonra günahsız gösterme
aharóva (n.f.) keçi boynuzu
aharvád'o/d'a (adj.+) dayak yemiş, dövülmüş
aharvad'úra (n.f.) yenilen darbeler
aharvar <ebr.*+esp.> (v.) dövmek, pataklamak, vurmak
aharvarse (v.pr.) 1) kendi kendini dövmek 2) dövüşmek, vuruşmak, çatışmak
aharyentád'o/haryentad'o-d'a (adj.+) bozulmuş, kurtlu
ahchí <tr.> (*gizandón*) (n.m.) ahçı (eril)
ahchía/ahchíya <tr.+suf.f.esp.> (*gizandéra*) (n.f.) ahçı (dişil)
ahenamyénto <ebr.+pref.+suf.esp.> (n.m.) güzelleştirme
ahenozeár <ebr.+pref.+suf.esp.> (v.) güzelleştirmek

ahír <tr.> (*estábla*) (n.m.) ahır
ahtár <tr.> (*drogísto*) (n.m.) aktar
ahuéra (adv.) *bkz. afuéra*
aijád'o/d'a (adj.) çocuklu
aínda <port.> (adv.) hâlâ, daha, henüz ("aínda le káye los perniles" = hâlâ çorap bağları düşüyor; tecrübesiz, olgunlaşmamış bir kişi için söylenir)
aínko/ahínko (n.m.) arzu, şevk, gayret
aislád'o/d'a (adj.+) tecrit edilmiş
aislamyénto (*izolamyénto*) (n.m.) tecrit, ayırma
aislar (*izolar*) (v.) tecrit etmek, ayırmak, yalnız bırakmak
ajéno/na (adj./n.m.f.) yabancı, ecnebi
ajíl (adj.) atik, çevik
ajilid'ád' (n.f.) çeviklik
ajitad'ór (adj./n.m.) kışkırtıcı
ajitar (v.) 1) çalkalamak 2) karışıklık yaratmak
ajitarse (v.pr.) çırpınmak
ajitasyón (n.f.) 1) çalkantı, çalkalanma 2) karışıklık, kargaşa
ájo (n.m.) sarmısak
akad'emía/akad'emíya (n.f.) akademi

akadír <(kadir)tr.+ pref.esp.>
(kapáche) (adj.) becerikli (genelde olumsuz olarak kullanılır) (“no ser akadír” = kadir olmamak); (“éste ómbre es múy buéno, no es akadír de matar una móshka” = bu adam çok iyidir, bir sinek bile öldürmeye kadir değildir)
akajú (adj.) kızıl kahverengi
akamád’o/enkamád’o/d’a (adj.+) yataklık hasta
akamarse/enkamarse (v.pr.) hasta olup yatağa düşmek
akantonád’o/d’a (enkantonád’o/d’a) (adj.+) bir köşeye çekilmiş, toplumdan elini ayağını çekmiş
akantonar (enkantonar) (v.) bir köşeye koymak, yerleştirmek
akantonarse (enkantonarse) (v.pr.) bir köşeye çekilmek
akaparamyénto (n.m.) tekeline alma
akaparar (v.) 1) tekeline almak 2) yakasını bırakmak
akarmyénto (konfrontasyón) (n.m.) yüzleşme
akararse (v.pr.) yüzleşmek
akarreamyénto (n.m.) taşıma, büyük miktarda tedarik

akarrear (v.) taşımak, büyük miktarda tedarik etmek
akavád’o/d’a (adj.+) 1) bitmiş 2) bitkin
akavamyénto (n.m.) bitme, bitirme
akavar (v.) bitirmek, son bulmak
akavarse (v.pr.) bitmek, sona ermek, tükenmek
akavid’ar/akavid’arse (v.pr.) tedbir almak (“el ke se akavidó, su mád’re no lo yoró” = tedbirli olanın anası ağlamadı)
akavíd’o (n.m.) ihtiyat, tedbir
akavid’ózo/za (adj.) ihtiyatlı, tedbirli
akayar (v.) susturmak
akayarse (v.pr.) susmak
akdamá <ebr.> (n.f.) öndeyiş, ön yazı, önsöz
aked’ád’o/d’a (adj.+) durgun
aked’amyénto (n.m.) uyuşukluk, durgunluk
aked’antád’o/d’a (adj.+) durgun, aptallaşmış, sersemleşmiş
aked’antar* (v.) durgunlaştırmak, hızını azaltmak
aked’ar (v.) durdurmak
aked’úkto (n.m.) su kemeri
akél 1) (adj.) o (eril) (“akél

ómbre ke vímos ayér es mi tío") 2) (pron.m.) o (eril) ("éste ómbre es akél ke vímos ayér")

akerensyád'o/d'a (adj.)
sevgi dolu

akéya 1) (adj.f.) o (dişil)
("akéya mujer ke vímos ayér es mi tío") 2) o (pron.f.) (dişil) ("ésta mujér es akéya ke vímos ayér")

akéyo (pron.m.) o (nesne)

akí (adv.) burada, bura-sı, buraya ("el está akí" = o burada); ("akí es" = işte burası)

akizisyón <fr. ' /ad'kizisyón
(n.f.) elde etme

aklamar (v.) alkış tutmak

aklamasyón (n.f.) alkışlama

aklarád'o/d'a (adj.+) aydın, aydınlanmış**

aklarmyénto (n.m.) açık-lama, açıklığa kavuşturma, aydınlatma

aklarar (v.) 1) aydınlatmak, 2) açıklamak, izah etmek

aklararse (v.pr.) 1) aydınlan-mak 2) durulaşmak

aklarasyón (n.f.) açıklama, aydınlatma

aklareser (v.) 1) hava açmak, şafak sökmek 2) daha aydınlık hale getirtmek**

akláro* (*eksplikasyón*)

(n.m.) açıklama

aklimatar (v.) iklime alıştırmak, uyum sağlamak

aklimatarse (v.pr.) 1) iklime alışmak 2) intibak etmek, uyum sağlamak

akod'rarse (v.pr.) aklına gelmek, anımsamak, hatırlamak

akód'ro (n.m.) hatırlama

akojer/arrekojer (v.) toplamak

akometerse (v.pr.) 1) girişmek, bulaşmak ("no te ako-métas de azer ésto" = bu işe bulaşma) 2) (*Nehama'ya göre*) kendi kendine söz vermek*

akomod'amyénto / aku-mud'amyénto (n.m.) uyar-lama, uzlaşma

akomod'ánsa* (n.f.) uygun kılma, uzlaştırma

akomod'ar/akumud'ar (v.) tertip etmek, elverişli kıl-mak, uydurmak

akomod'arse (v.pr.) 1) uymak, uzlaşmak 2) yetin-mek

akompanyad'ór/d'éra

(n.m.f.) refakatçi

akompanyamyénto (n.m.) eşlik, refakat

akompanyar (v.) 1) eşlik etmek, refakat etmek 2)

uğurlamak (“*akompanyar ásta la puérta*” = *kayıya geçirmek*)
akonánto (n.m.) öncelik, öncelik hakkı
akondjurád'o/d'a (adj.+) yeminli
akonsejad'ór/d'éra (n.m.f./adj.) danışman, öğüt veren
akonsejar/konsejar (v.) fikir vermek, öğüt vermek, öğütlemek
akonsejarse (v.pr.) akıl danışmak, nasihat almak
akonteser (v.) vuku bulmak, cereyan etmek, meydana gelmek
akontesimyénto (*eveneménto*) (n.m.) hadise, olay, olgu, oluş, vaka, vuku
akónto <it. ' *acconto* > /a kuénto (n.m.) kaparo, ön ödeme
akonyorarse/konyorarse (v.pr.) yakınmak
akoplamyénto (n.m.) birleştirme, çiftleştirme
akoplar (v.) birleştirmek, çiftleştirmek
akorád'o/d'a (adj.+) kaygılı, endişeli, tedirgin
akoramyénto (*resélo*) (n.m.) kaygı, endişe, tedirginlik
akorarse (v.pr.) kaygılan-

mak, endişelenmek
akordar (v.) 1) uzlaştırmak 2) vermek, lütfetmek 3) akort etmek
akordarse (v.pr.) anlaşmak, uzlaşmak
akord'eón (n.m.) akordiyon
akórdo <it. ' *accordo* > /akuérd'o (n.m.) 1) tasvip 2) uygunluk 3) anlaşma, uzlaşma, antlaşma, pakt, sözleşme 4) (gram.) uyum
akorrer (v.) 1) koşarak gelmek 2) yardıma koşmak
akorrid'o/d'a (adj.) çok acelesi olan
akorrúto (adv.) sık sık
akosád'o/d'a (adj.+) tedirgin, peşine düşmüşler gibi davranma
akosar (v.) peşine düşmek, tedirgin etmek
akóso** (n.m.) tedirginlik, peşine düşme
akostar (v.) yanaşmak
akostumbrád'o/d'a (*auzád'o/d'a*) (adj.+) alışık
akostumbrar (*auzar*) (v.) alıştırmak
akostumbrarse (*auzarse*) (v.pr.) alışmak
akovdád'o/d'a (adj.+) dirseklerine dayanmış
akovdarse (v.pr.) dirsekleri-

ne dayanmak
akovdisyar*/kovdisyar (v.)
göz dikmek, eline geçirmek
için can atmak
akresentar* (*pujar*) (v.)
çoğaltmak, arttırmak,
büyütmek
akrevantamyénto* (n.m.)
bitkinlik, derin üzüntü
akrevantar* (v.) acı çektir-
mek, bitkin etmek
akrobasía/akrobasiya (n.f.)
akrobasi
akrobáto (n.m.) cambaz
aksadear <tr.+esp.>
(*imped'ir, deranjar, moles-*
tar) (v.) aksatmak
akselerar (v.) hızlandırmak,
çabuklaştırmak
akselerasyón (n.f.) hızlandır-
ma
aksénto (n.m.) aksan, vurgu
aksentuar (v.) vurgulamak
akseptar/achetar <it'.
accettare> (v.) kabul etmek,
muvafakat etmek
akseptasyón (n.f.) kabul
akseptávle (adj.) kabul edi-
lebilir
aksesívle (adj.) erişilebilir,
ulaşılabilir
akséso (n.m.) ulaşım, girme,
giriş
aksesóryo (n.m.) aksesuar,

yedek parça
aksí <tr.> (*brúto/ta, kontrár-*
yo/ya) (adj.) hırçın, ters, aksi
aksid'entál (adj.) kaza sonucu
aksid'entálmente (adv.)
kazara
aksid'énte (n.m.) kaza
aksilík <tr.> (*kontratyé-m-*
po; négra umór) (n.m.) 1)
aksilik 2) hırçınlık
aksyón (n.f.) 1) eylem 2)
hisse senedi
aksyonáryo/ya (n.m.f.) his-
sedar
aktarear <tr.+esp.> (*transfèrar,*
transbord'ar) (v.) aktarmak
aktarmá <tr.> (*transbórd'o,*
transféro) (n.f.) aktarma
aktívamente (adv.) hızla,
aktif bir şekilde
aktivar (v.) 1) hızlandırmak,
canlandırmak 2) harekete
geçirmek
aktivid'ád' / aktivítá <fr'.
activité> (n.f.) etkinlik, faali-
yet
aktívo/va (adj.) hareketli, faal,
etkin, aktif, enerjik
ákto (n.m.) 1) eylem, icraat,
davranış 2) oyunda perde
aktór (n.m.) 1) fail 2) aktör,
oyuncu
aktrís (n.f.) aktris
aktuál (adj.) güncel, çağdaş,

şimdiki
aktualid'ád' (n.f.) güncellik,
 aktüalite
aktuálmente (adv.) güncel
 olarak, halen
akuáryum (n.m.) akvaryum
akuátiko/ka (adj.) suda yaşar
akud'ir (v.) acil durumda
 yardım etmek
akuénto (*kapáro*) (n.m./adv.)
 pey, ön ödeme
akulpád'o/kulpabilizád'o/d'a
 (adj.+) suçlanmış
akulpar/kulpabilizar (v.)
 kabahat bulmak, suçlamak
akumplimyénto / kump-
limyénto (n.m.) ifa, yerine
 getirme
akumplir/kumplir (v.) ifa
 etmek, yapmak, yerine getir-
 mek
akumular (v.) biriktirmek,
 birikmek, yığmak
akumularse (v.pr.) yığılmak
akumulasyón (n.f.) biriktir-
 me, yığılma
akurtamyénto (n.m.) kısaltma
akurtar (v.) kısaltmak
akurtarse (v.pr.) kısaltmak
akuzád'o/d'a 1) (adj.) suçlan-
 mış 2) (n.m.f.) sanık
akuzar (v.) suçlamak
akuzasyón (n.f.) itham,
 suçlama

al (prep.) e/a hali (eril.tekil)
 ("al avér" = açık havada);
 ("al báfo" = buğulama);
 ("al dalkávo grád'o" =
 son derecede); ("al día el
 día" = günü gününe); ("al
 empesíjo"/"al prinsípyo" =
 önceleri, başlangıçta); ("al
 entórno" = etrafında, çepe-
 çevre); ("al kontráryo" =
 aksine, bilakis, tersine);
 ("al lád'o" = yanında, biti-
 şik); ("al mez" = ayda) ("al
 moménto"/"al púnto" =
 esnasında, derhal, hemen);
 ("al nómbre de" = veka-
 leten, yerine, adına); ("al
 ótro día" = ertesi gün); ("al
 paresér" = galiba); ("al
 sujéto de" = hakkında);
 ("al tyém po" = eskiden);
 ("al zemán" <ebr./tr.> = bir
 zamanlar)
ála (n.f.) kanat
alad'inar (v.) başka bir lisan-
 dan Ladino'ya tercüme etmek
alák bulák <tr.> (*de arríva*
abásho, kaotíko) (lok.) allak
 bullak, alt üst ("se izo tód'o
 alák bulák" = herşey allak
 bullak oldu)
alakrán (*eskorpyón*) (n.m.)
 akrep
alám bre (n.m.) madeni tel

alargamyénto (n.m.) uzatma, temdit
alargar (v.) uzamak, uzatmak
alargarse (v.pr.) uzamak, uzanmak
alárma (n.f.) alarm
alarmar (v.) alarm vermek, telaşa düşürmek
alarmarse (v.pr.) dehşete kapılmak
alát <tr.> (*instrumento*) (n.m.) alet
alavánsa* (n.f.) övgü
alavansyózo/za* (adj.) övgülü, övücü
alavar (v.) methetmek, övmek
alavarse (v.pr.) övünmek
aláv a-shalóm <ebr.> (lok.) rahmetli, “Allah rahmet eylesin”
alavasyón (n.f.) övgü
alavatínas (n.f.pl.) aşırı övgü, dalkavukluk
aláy <tr.> (*búrla; banda*) (n.m.) 1) alay, hiciv 2) sürü (“*un aláy de kózas*”*** = *bir sürü şey*)
Albanéz/a (n.m.f./adj.) Arnavut
Albanía (n.f.) Arnavutluk
albérgo* (n.m.) otel, han
albón (n.m.) heyecan, heyecanla tedirginlik karışımı

albondigá (*köftika*) (n.f.) köfte
albonear (v.) heyecanlandırmak
albonearse (v.pr.) heyecanlanmak, tedirgin olmak
albonózo/za (adj.) heyecanlı, tedirgin
alborotar* (v.) altüst etmek, düzenini bozmak, kaygılandırmak
alborotarse* (v.pr.) altüst olmak, kaygılanmak
alboróto* (n.m.) 1) altüst olma, karışıklık 2) kaygı
albúm (n.m.) albüm
áldas (las) (n.f.pl.) ceketin ön kısmı
al derred’ór (adv.) etrafında
aldikéra (n.f.) cep
alechamyénto (n.m.) emzirme
alechar (v.) emzirmek, meme vermek
alegoría (n.f.) kinaye
alegramyénto (n.m.) neşelendirme
alegránte (adj.) sevinç verici
alegrar (v.) neşelendirmek, sevindirmek, şenlendirmek
alegrarse (v.pr.) neşelenmek, sevinmek
alégre (adj.) neşeli, şen
alegría/alegría (n.f.) neşe,

sevinç, şenlik (*"alegría kon biskóchos de raki"* = *sah-te neşe, "biskóchos de raki" matem günlerinde ikram edilen bisküvi*)

alerjía/alerjiya (n.f.) alerji

alérta (n.f.) uyarı, uyarma işareti

alérto/ta* <fr.> (adj.) çevik, hareketli

alesensyad'a/d'a (adj.) yetkili

alesensyar (v.) izin vermek

aleshamyénto (n.m.) uzaklaşma

aleshar (v.) uzaklaştırmak

alesharse (v.pr.) uzaklaşmak, kopmak

alésta (adv./adj.) hazır, çabuk davranan

alevantad'úra (n.f.) kaldırma

alevantar (v.) 1) kaldırmak, (*"alevantar de en méd'yo"* = *ortadan kaldırmak*); (*"alevantar pólv"* = *toz kaldırmak*) 2) (*suvir*) kabarmak (maya için) 3) kalkındırmak

alevantarse (v.pr.) kalkmak (*"alevantarse kon la kamí-za al rovés"* = *gömleği ters giymiş olarak kalkmak, tersinden kalkmak*)

alevdar/levdar (v.) maya-

lamak

alfabéto (n.m.) alfabe

alfinéte <port. ' > (n.f.) broş, iğne, toplu iğne (*"el amor es una alfinéte, ken la kíta ken la méte"**** = *aşk bir toplu iğnedir, kimi çıkarır, kimi koyar*); (*"alfinéte ke en tód'o se méte"* = *her yere konulan iğne, her tarafa sokulan kişi*)

álgo* (pron.adv.) bir şey, biraz

algod'ón (n.m.) pamuk

algúja (n.f.) dikiş iğnesi (*"algúja de kuzir = dikiş iğnesi"*); (*"algújas de triko-tar"* = *yün örmek için şiş*)

algún/a (adj.) herhangi bir (*"algún día"* = *günün birinde*)

algúno (pron.) biri, birisi (*"algúno vîno?"* = *biri mi geldi?*)

alhád' (n.m.) pazar

alhénya (n.f.) kına

aliád'o/d'a 1) (n.m.f.) müt-tefik 2) (adj.+) bağlaşıklık, bağlı

aliáje (n.m.) alışım

aliánsa (n.f.) 1) ittifak, birleşme 2) nikah yüzüğü 3) Alliance Universelle Israelite okullarını kısaca anmak için

kullanılan kelime
aliar (v.) birleşmek
aliarse (v.pr.) ittifak yapmak
alidjî/a <tr.+suf.f.esp.> (*tomad'ór/a*) (n.m.f.) alıcı
alíkobení <tr.> (*deténeme akí*) alıkoy beni; komşuların bir müddet için çocuklarına bakmalarını istedikleri zaman, annelerin çocukla birlikte gönderdikleri mesaj
alikodead'éro <tr.+esp.> (*envitad'éro*) (n.m.) yemeğe alıkoyma manyaklığı
alikodear <tr.esp.> (*kombid'ar a komer*) (v.) alıkoymak, yemeğe alıkoymak ("*aliko-dear a esped'asar*" = *yemeğe ısrarla, yırtınırcasına, davet etmek*) (bazen olumsuz anlamda kullanılır)
alimar (v.) 1) eğelemek 2) kabasını almak
alimentar (v.) beslemek
alimentarse (v.pr.) beslenmek
alimentasyón (n.f.) yiyecek, besi, besleme
aliménto (n.m.) besin
alimpyad'éro (n.m.) temizlik manyaklığı
alimpyad'ór/d'éra (n.m.f.) temizleyici

alimpyar (v.) temizlemek, silmek
alimpyarse (v.pr.) 1) temizlenmek, silinmek 2) (mec.) ölmek
alimunyád'o/d'a (adj.+) çok kederli, yasa boğulmuş
alindar* (*ermozear*) (v.) güzelleştirmek
alinyar <fr.'> (*alinear*) (v.) sıralamak, dizmek
alisheád'o/d'a <tr.+esp.> (*akostumbrád'o/d'a, auzád'o/d'a*) (adj.+) alışmış
alishearse <tr.esp.> (*akostumbrarse, abituarse*) (v.pr.) alışmak
alishtereád'o/d'a <tr.+esp.> (*akostumbrád'o/d'a*) (adj.+) alıştırılmış
alishterear <tr.esp.> (*abituat, akostumbrar*) (v.) alıştırmak
alish verish <tr.> (*dar i tomar, kontákto*) (n.m.) alışveriş ("*no téngo ningún alish verish kon ésta persóna*" = *bu kişiyle hiçbir alakam yok*)
alishverish <tr.> (*kómpras*) (n.m.) alışveriş
alivyanad'úra (n.f.) hafifletme

alivyanar (v.) hafifletmek
alivyanarse (v.pr.) hafifletmek
aliyá <ebr.> (n.f.) İsrail'e göç etmek; yukarı çıkmak
aljébra <ar.> (n.f.) cebir
alkanfór <ar.> (n.m.) kafur
alkansar (v.) erişmek, ulaşmak, varmak, yetişmek
alkánso (n.m.) yetişme, erişme
alkapárra (n.f.) kapari
alkatrán (n. m.) katran
al kávo (lok. adv.) sonunda
alkılar (v.) ev tutmak, kiralamak
alkílo* (n.m.) kira parası
alkimía (n.f.) simya
alkól (n.m.) alkol, ispiрто
alkúnya <ar. al kúnye> (n.f.) soyadı
alkúza (n.f.) yağdanlık
álma (n.f.) can, ruh, tin
 ("álma mýa!" = *canım benim!*); ("álma de aniyá" <esp.+ebr.> = *varlıklı olup da, yoksul gibi yaşayan kişi*)
almád'a (n.f.) puf, yastık
almahsén* (*mahsén*) (n.m.) depo, mahzen
almáryo/armáryo (n.m.) dolap
 ("almáryo de vistíd'os" =

gardírop)
almástiga (n.f.) sakız
almenára (n.f.) kristal avize
alméndra (n.f.) badem
almendrád'a*** (n.f.) badem ezmesi
almendréro (n.m.) badem ağacı
almiréz (n.m.f.) havan
almisklar (v.) parfüm sürmek
almisklarse (v.pr.) parfüm sürünmek
almískle (n.m.) mis
almod'róte (n.m.) patlıcan ya da kabak böreği
almorána (n.f.) basur
alokád'o/d'a (adj.+) delirmiş, kaçık
alokamyénto (n.m.) delirme
alokarse (v.pr.) delirmek, cinnet geçirmek
alománko (*a lo ménos*) (adv.) en azından
alóra <it. allora> (*entónses*) (adv.) 1) o zaman, o sırada 2) o halde, öyle ise
alsar (v.) yükseltmek, kaldırmak ("álso mis ójos verso los syélos" = *gözlerimi semaya doğru kaldırıyorum*)
altár (n.m.) mihrap
áltas i báshas (lok) hayatın

çıkış ve inişleri
áltas máres (n.f.pl.) açık deniz
alterar (v.) değiştirmek,
bozmak
alterasyón (n.f.) değiştirme,
bozma
alternar (v.) nöbetle değiştirmek
alternánsya (n.f.) dönüşüm,
münavebe
alternatíva (n.f.) seçenek
alternatívamente (adv.)
dönüşümlü
altéza (n.f.) 1) yükseklik 2)
altes
altiguózo/za (adj.) kibirli,
kendini beğenmiş
altitúd' (n.f.) yükseklik,
rakım
álto/ta (adj.) uzun boylu,
yüksek
álto ke va dar un sálto (lok.)
alt üst halde
altór (n.f.m.) yükseklik,
boylam
altramúzes*/atramúzes
(n.m.pl.) Yahudi baklası,
termiye
altruísto/ta (*altruísta**)
(n.m.f. / adj.) başkalarını
düşünür, iyiliksever
altruízmo (n.m.) özgecilik,
başkalarını düşünürlük
altúra (n.f.) yükseklik, irtifa

aluénga/luénga (n.f.) dil
alumbrar (v.) ışıklandırmak
alumbramyénto (n.m.) ışık-
landırma, aydınlatma
alungamyénto <it.'> (*alar-*
gamyénto) (n.m.) uzatma
alungar <it.'> (*alargar*) (v.)
uzatmak
aluzyón (n.f.) ima, kinaye
alveamyénto* (*emblankesimyéto*) (n.m.) ağartma,
aklaşma
alvear* (*emblankeser*) (v.)
ağartmak, beyazlatmak
alvisyarse* (*gozarse*) (v.pr.)
zevk almak, neşelenmek
alvorád'a* (*amanesér*)
(n.f.) şafak
alvoreád'o/d'a* (*albonó-*
zo/za, inkyéto/ta) (adj.+)
tedirgin, endişeli, heyecanlı
alvorear* (v.) 1) şafak sök-
mek 2) (*Nehama'ya göre*)
heyecan yaratmak, tedirginlik
yaratmak
áma <tr.> (ma<it.>) (konj.)
ama, fakat
am a-áres <ebr.> (adj./n.m.f.)
cahil, okumamış
amabilid'ád' / amabilitá <it.>
(n.f.) sevecenlik, teveccüh,
nezaket
amáble / amávle (adj.)
lütufkâr, sevecen, sevimli,

nazik
amád'o/d'a (adj.+) sevilen
amahar (v.) yatışmak, dinmek (sancı)
amalgáma (n.m.) karışım
amalgamar (v.) karışım yapmak
amán! <tr.> (*piad'ád'*) (int.)
 aman
amanesér 1) (v.) gün ağarmak, güneş doğmak, tan ağarmak, şafak sökmek 2) (n.m.) şafak, tan
amanesimyénto (n.m.) seher, tan
amánte (n.m.f.) aşık, dost, sevgili, yâr,
amanyána (adv.) yarın
amanziamyénto (n.m.) merhamet, acıma
amanziánte (adj.) acındırıcı, zavallı
amanziar (v.) acındırmak
amanziarse (v.pr.) merhamet duymak, acımak
amar (v.) sevmek
amargád'o/d'a (adj.+) 1) acılaşmış 2) acı görmüş, kederli
amargar (v.) acılaştırmak
amargarse (v.pr.) acılaşmak
amárgo/ga (adj.) acı
amárgo fyél (adj.) çok acı
amargór (n.m.) acılık
amargujénto/ta (adj.) acımtrak
amargúra (n.f.) acı, keder

(*"la muerte de un jjo es una gránde amargúra para una mád're"* = bir anne için, en büyük keder evladının ölümüdür)
amariarse (v.pr.) sararmak
amariyénto/ta (adj.) sarımtırak
amariyo/ya (adj.) sarı
amasád'o/d'a (adj.+) yassıtılmış
amasar (v.) 1) yoğurmak 2) yassıltmak
amatád'o/d'a (adj.+) söndürülmüş, sönük
amáta kandélas (lok.) mumları söndüren (sönük bir kişi için kullanılır)
amáta-piyójos (lok.) cimri
amatar (v.) söndürmek
amatarse (v.pr.) sönmek
amatór (n.m.) tiryaki, amatör
ambár <tr.> (n.m.) ambar, ardiye
ambér (n.m.) kehribar, amber
ambezád'o/embezád'o-d'a (adj.+) öğrenmiş, öğretilmiş, alışık
ambezamyénto/embezamyénto (n.m.) öğretim
ambezar/embezar (*aprender*) (v.) 1) öğrenmek 2) öğretmek

ambezar de kavésa (lok.)

bellemek, ezberlemek

ambezarse/embezar-

se (v.pr.) bilgi edinmek,
öğrenmek

ambigued'ád' (n.f.) muğ-
laklık, belirsizlik

ambisyón (n.f.) hırs, ihtiras

ambisyonar (v.) çok

istemek, gözü olmak

ambisyózo/za (adj.) hırslı,
ihtirashı, haris

ambivalénte (adj.) karşıt
anlamalı

ambiyé (adj.) verev

ambléma/embléma (n.m.)
arma, simge

ámbre (n.f.) açıklık

ambrearse (v.pr.) acıkmak,
açlık hissetmek

ambréra (n.f.) açlık, kıtlık

ambuláns/ambulánsya
(*sálva víd'as*) (n.f.) ambu-
lans, cankurtaran

ambulánte (adj.) seyyar

ambyérto/ta (adj.) aç

amejoramyénto (n.m.) 1)
düzeltme, düzelme, iyileştir-
me, iyileşme 2) ıslah etme

amejorear/mejorar (v.) 1)
düzeltmek, iyileştirmek 2)
ıslah etmek

amejorearse/mejorarse

(*amejorarse*) (v.pr.) ıslah
olmak, düzelmek

amelyoramyénto <fr.> (*mejo-
ría*) (n.m.) iyileştirme, iyileş-
me, düzelme

amelyorar <fr.> (*mejorar*)
(v.) iyileştirmek

amelyorarse <fr.> (*mejorarse*)
(v.pr.) iyileşmek, düzelmek

amelyorasyón <fr.> (n.f.)
düzeltme, iyileşme

amén <ebr.> (n.m) amin

amenáza/menáza (n.f.) tehdit
amenazar/menazar (v.)
tehdit etmek

amenguád'o/d'a (*apokád'o
/ d'a*) (adj.+) azaltılmış

amenguamyénto (*apokam-
yénto*) (n.m.) azaltma

amenguar (*apokar*) (v.)
azaltmak, eksiltmek, kıs-
mak

amenguarse (*apokarse*)
(v.pr.) azalmak, eksilmek

amezurád'o/d'a (adj.+)
ölçülmüş, ölçülü

amezurar/mezurar (v.) ölç-
mek, ölçü almak

amigávle (adj.) dostça,
canayakın

amigávlemente (adv.) arka-
daşça, dostça

amigdáles (n.f.pl.) bademcik

amigo/ga (n.m.f.) arkadaş,
dost, ahbap

amirál (n.m.) amiral

amistád' (n.f.) arkadaşlık,
dostluk, ahbaplık

amistózamente (adv.) dostça

amistózo/za (adj.) canaya-
kın, samimi

amnezía (n.f.) hafıza kaybı
bellek yitimi

amnistía (n.f.) genel af

ámo (n.m.) efendi, patron

amofeserse <port.'> (*enmoferse*) (v.pr.) küflenmek

amokar (v.) sümkürtmek

amokarse (v.pr.) sümkür-
mek

amontonád'o/d'a (adj.+) yığılı

amontonad'ór/d'éra

(n.m.f.) istifçi

amontonamyénto (*akumu-
lasyon*) (n.m.) yığılma

amontonar (*akumular*) (v.)
biriktirmek, istif etmek,
istiflemek, yığmak

amontonarse (*akumularse*)
(v.pr.) yığılmak

amór (n.m.) aşk, sevdâ, sev-
gi, (*"amór própyo"* = izzet-i
nefis)

amoréro* (n.m.) dut ağacı

amorózo/za (adj.) aşık

amortizar (v.) etkisini kes-
mek, hızını kesmek

amortizasyón (n.f.) amortis-
man

a-mosí/a-motsí <ebr.> (n.m.)
Yahudilik'te yemeğe başla-
madan önce söylenen kutsa-
ma duası

amostrar (v.) göstermek
(*"amostrar enteréso"* = ilgi
göstermek); (*"amostrar
kamíno"* = yol göstermek)

ampér (n.m.) amper

amplifikar (*ancheat*) (v.)
genişletmek, büyültmek

amplifikasyón (n.f.) geniş-
letme, büyültme

amplitúd' (n.f.) genişlik,
büyüklük

ampúl/ampúla (n.f.) 1)
ampul 2) kabarcık

amud'eserse (v.pr.) dili
tutulmak

amud'esíd'o/d'a (adj.+)
susturulmuş

amud'isyón (n.f.) dilin
tutulması, suskunluk

amujerád'o (adj.) kadın gibi

amurchád'o/d'a (adj.+) yıp-
ranmış, pörsük

amurchase (v.pr.) pörsümek,
yıpranmak, solmak

analfabéto/ta (adj./n.m.f.)
okuma yazma bilmeyen

analíz (n.f.) analiz, tahlil,
inceleme

analizar (v.) incelemek, tah-
lil etmek

analojía (n.f.) benzerlik

anarshía/anarkía (n.f.)

baştanımazlık, anarşi

anarshisto/ta (*anarshista**)

(n.m.f.) baştanımaz, anarşist

anatomía (n.f.) anatomi

bilimi

ánchamente (adv.) bol bol

ancheád'o/d'a (adj.+) geniş-
letilmiş

ancheamyénto (n.m.)

genişletme, tevsi

anchear (v.) bollaşmak,

genişletmek, tevsi etmek

anchearse (v.pr.) genişlemek

anchíko/ka (adj.) 1) geniş

2) (mec.) kalender, vurdum-
duymaz

áncho/cha (adj.) 1) bol,

enli, ferah, geniş 2) (mec.)

kalender, umursamaz

anchór (n.f.) 1) en, genişlik

2) umursamazlık, vurdum-
duymazlık**

anchúa/anshuá (n.f.) ançu-
ez, hamsi

anchúra (n.f.) 1) bolluk,

ferahlık, genişlik 2) (mec.)

kalenderlik

anchúsa (n.f.) sebze böreği

andamyénto* (n.m.) gidiş

andar (v.) yürümek, gitmek

ande/onde (adv.) nerde, de/
da (*"ande áy byén kerer, nó
ay mál meter"* = *sevgi oldu-
ğu yerde dedikodu olmaz*);

(*"ande le atáron el omblí-
go"* = *hep aynı yere giden
bir kimse için kullanılır*);

(*"ande ped'rió la algúja"* =
iğneyi kaybettiği yerde, hep

*aynı mevzuu tekrarlayan
bir kimse için kullanılır*);

(*"ande se arápa el guér-
ko"* = *şeytanın traş olduğu*

*yerde, cehennemin buca-
ğında, çok uzakta*); (*"ande*

se vá el réy kon sus pyézes"
= *kralın kendi ayakları ile
gittiği yer, ayak yolu*)

ánde? (adv.) nereye? nere-

de?, (*"ánde bueno?"* = *nereye
böyle?*); (*"ánde es?"* = *nere-*

de?); (*"ánde está?"* = *nere-*
de? hani?)

ándjelo (n.m.) melek

anekdóta (n.f.) fıkra

aneksar (v.) ilhak etmek,
eklemek

aneksyón (n.f.) ilhak

anemía/anemíya (n.f.)

kansızlık

anemíko/ka (adj.) kansız

angajamyénto/enga-

jamyénto <fr.> (n.m.) angaj-
man, taahhüt

angajarse/engajarse <fr. *s'en-gager*> (v.pr.) akdetmek, angajmana girmek
angajmán <fr.> (n.m.) taahhüt, söz, vaat, angajman
angaryá (n.f.) külfet, angarya
angústya/angúsya (n.f.) kahr, keder, ıstırap
angustyarse/angusyarse (v.pr.) iğrenmek, kaygılanmak, için içini yemek
aní <ebr.>(adj.) fakir, fukara, yoksul. ("aní de la ója" <ebr. + esp.> = *çok çok fakir*); ("aní she ba aní" <ebr.> = *çok çok fakir*)
animád'o/d'a (adj.+) hareketli, canlı, işlek
animar (v.) canlandırmak, diriltmek
animarse (v.pr.) canlanmak, dirilmek
animasyón (n.f.) canlanma, canlılık
ánimo (*koráje, ozad'ia*) (n.m) cesaret, irade, azim ("no tyéne ánimo de demandarme kuálo ke séa" = *benden herhangi birşey istemeye cesareti yok*)
animozid'ád' (n.f.) öfke, düşmanlık, hınç
aninar (v.) ninni söylemek
anító (n.m.) anason

aniversáryo (*kumpleányos*) (n.m.) doğum günü, yıldönümü
aníyo (n.m) halka, yüzük
aniyút <ebr.> (n.f.m.) fakirlik, fukaralık, sefalet
ánka (n.f.) kalça, kasık
ankóra (n.f.) çapa
ankorar (v.) demirlemek
anóche (adv.) dün gece
anocheser (v.) hava karar-mak, karanlık basmak
anojád'o/d'a (*arrayád'o/d'a*) (adj.+) dargın, küskün, kırgın
anojarse (*arrayarse*) (v.pr.) alınmak, küsmek
anomalía/anomaliya (n.f.) anormallik
anonimáto (n.m.) isimsizlik
anonímo/ma (adj.) isimsiz, anonim
anormál (adj.) anormal, olağandışı
anotád'o/d'a (adj.+) not edilmiş
anotar (v.) not etmek
anséstro (n.m.) ata
ansí (adv.konj.) böyle, böylelikle, öyle, şöyle ("ansí ke ansí" = *şöyle de böyle de*); ("ansí komo ansí" = *nasılsa*)
ansikloped'ia (n.f.) ansiklopedi

ansína (adv.) böyle
ánsya (n.f.) dert, keder,
endişe, gam, kahr, kaygı
ansyáno/na (adj.) eski,
eskiden kalma
ansyearse (v.pr.) endişe
etmek, endişelenmek, kaygı-
lanmak, kederlenmek, tasa-
lanmak
ansyed'ád' (n.f.) kaygı, endi-
şe
ansyózo/za (adj.) endişeli,
dertli, gamlı, kederli
antagonísto/ta (*antagonís-
ta**) (n.m.f.) karşıt, muhalif
antagonízmo (*rivalid'ád*)
(n.m.) karşıtlık, muhalefet
anténa (n.f.) anten
antepasád'os (n.m.pl.) ata-
lar
anteryór (adj.) sabık, önceki
anteryorid'ád' (n.f.) 1)
öncelik 2) eskilik
ántes (prep./adv.) evvel, vak-
tiyle, önce (*"ántes de med-
yod'ía"* = *öğleden evvel*);
(*"ántes de tód'o"* = *her şey-
den evvel*)
antesed'énte (n.m.f./adj.)
önceki, önce gelen
antid'óto (n.m.) panzehir
antigued'ád' (n.f.) 1) anti-
ka, eski fakat değerli eşya

2) eski zamanlar
antíguo/a (adj.) çok eski
antikítá <it. + fr. >
(*antigued'ád'*) (n.f.) 1) eski
zamanlar, ilkçağ 2) eskilik
antikuáryo/antikáryo
(n.m.) antikacı
antinóche (adv.) evvelki
akşam, önceki akşam
antipatía (n.f.) sevmeyişlik,
antipati, karşıt duygu
antipátiko/ka (adj.) sevim-
siz
antisemitízmo (n.m.) Yahudi
düşmanlığı, antisemitizm
antisemíto/ta (*antisemíta**)
(adj./n.m.f.) Yahudi düş-
manı
antiseptíko/ka (adj.) mik-
rop öldürücü, antiseptik
antisipád'o/d'a (adj.+) öne
alınmış
antisipar (v.) öne almak
antisipasyón (n.f.) öne alma
antiyér (adv.) evvelki gün
antojéro (n.m.) gözlükçü
antójos (n.m.pl.) gözlük
antolójía (n.f.) seçme yazı-
lar, antoloji
antráкто/entráкто (n.m.) ara
antrenad'ór (n.m.) antrenör
antrenarse (v.pr.) idman yap-
mak

antrenamyénto/entrena-

myénto (n.m.) antrenman, idman

antrépo (n.m.) ambar

antropolojía/antropolojiya (n.f.) antropoloji

anturáje <fr. 'entourage> <esp. entórno> (n.m.) çevre

anuál (adj.) yıllık

anulád'o/d'a (adj.+) yürür-lükten kaldırılmış, hüküm-süz, iptal edilmiş

anular (v.) feshetmek, iptal etmek, lağvetmek

anulasyón (n.f.) fesih, iptal

anunsyar (v.) duyurmak, bildirmek, ilan etmek

anunsyasyón (n.f.) bildirme, tebliğ

anúnsyo (n.m.) bildiri, bildir-me, duyurma

anvelóp/envelóp <port. ' + fr. '> (n.f.) zarf

anvelopar/envelopar <port. ' + fr. '> (v.) sarmalamak

anyád'a (n.f.) 1) senelik 2) yıl

anyad'ir* (v.) ilave etmek, eklemek

anyíl/anyír* (n.m.) çivit

ányo (n.m.) sene, yıl ("*ányo muévo*" = yılbaşı) ("*ányos i ányos*" = seneler senesi) ("*án-yos i pányos*"** = senelerce)

anyúd'o (nyúd'o) (n.m.) düğüm ("*azer un anyúd'o*"

= düğüm atmak) ("*tener el korasón anyúd'o*" = yüreği düğüm gibi olmak)

aogar (v.) boğmak

aogarse (v.pr.) boğulmak

aojar (v.) nazar değmek

aórta (n.f.) şah damar

apalavrád'o/d'a (anga-jád'o/d'a) (adj.+) biriyle sözlü olma

apalavrar (v.) söz kesmek (nişan için)

apalavrase (v.pr.)

sözlenmek, sözleşmek

apalpar (v.) ellemek

ápansız <tr.> (en súpito) (adv.) ansızın, apansız

apanyar (v.) yakalamak

("apanyar móshkas" = sinek avlamak, boş ve aylak gezmek); ("*apanyar en kalejika estrécha*" = köşeye sıkıştırmak)

apanyarse (v.pr.) 1) yakalanmak, pusuya düşmek 2) tutunmak 3) ilişmek 4) aşık olmak

aparar (v.) teşhir etmek, ser-

mek ("*aparar ashugár*" = (özellikle erkek tarafı görsün diye) çeyiz sermek)

apararse (v.pr.) gözükmek, kendini göstermek

aparear* (akoplar) (v.) çift-leştirmek

aparejar (*aprontar, preparar*) (v.) hazırlamak
aparejarse (v.pr.) hazırlanmak
aparéjos (n.m.pl.) hazırlık, tertibat
aparénsya (n.f.) görünüş
aparénte (adj.) görünür, gözle görülen
apareser (v.) görünmek, ortaya çıkmak, tecelli etmek
apareserse (v.pr.) gözükmek
aparesimyénto (n.m.) ortaya çıkma, tecelli
apariguar* (v.) karşılaştırmak
apariguarse* (v.pr.) benzetmek
aparisyon (n.f.) ortaya çıkma, görünme, görüntü
apartad'íjo (n.m.) bazı mekanlarda daracık, kapısız, ufak bir yer
apartád'o/d'a (*separád'o*) (adj.+) 1) ayrı, 2) ayrılmış
apartad'úra (n.f.) ayrılım, ayırım
apartaménto (n.m.) apartman, daire
apartamyénto (*separasyon*) (n.m.) ayırım, ayrılım, tecrit, tefrik
apartar (*separar*) (v.) 1) ayırmak, izole etmek, tecrit etmek 2) seçmek, ayırdetmek
apartarse (v.pr.) ayrılmak,

boşanmak
apartasyon (n.f.) 1) ayırma 2) ayrılma
apárte (adv.) bertaraf, ayrı (*"meter apárte" = ayrı koymak*); (*"apárte de ésto" = ayrıca, bundan başka*)
apartenénsya <fr.'> (n.f.) aidiyet, ait olma
apartener <fr.'> (v.) ait olmak
aparyentád'o/d'a (adj.) akraba olmuş
aparyentarse (v.pr.) akraba olmak
apasensyar/pasensyar (v.) sabretmek
apasénto* (n.m.) otlak
apasyonád'o/d'a (adj.+) tutkulu
apasyonar (v.) tutku uyardırmak
apasyonarse (v.pr.) kapılmak, tutulmak
apatía/apatíya (n.f.) durgunluk, duygusuzluk
apátiko/ka (adj.) durgun, ilgisiz
apatronarse (v.pr.) benimsemek, sahiplenmek, zimmetine geçirmek
apaziguad'ór/d'éra (adj./n.m.f.) barışçı, ortalığı yatıştıran

apaziguamyénto (n.m.) barış-
tırma, uzlaşma, uzlaştırma

apaziguar (v.) ara bulmak,
barıştırmak

apchí (n.m.) aksırık

apchiladar (v.) hapşırmak

apegád'o/d'a (adj.+) yapışık

apegad'ózo/za (adj.) yapış-
kan, bulaşıcı

apegad'úra (n.f.) yapıştırma

apegamyénto (n.m.) 1)

yapışma 2) yılışma

apegar (v.) 1) yapıştırmak,
bitiştirmek 2) bulaştırmak,
sirayet etmek

apegarse (v.pr.) 1) yapışmak
2) bulaşmak 3) yılışmak

apenád'o/d'a (adj.+) 1)

kederli, kaygılı 2) zahmetli

3) (*Nehama'ya göre*) cezalan-
dırılmış

apenamyénto (n.m.) (*Neha-
ma'ya göre*) ceza

apenar (v.) 1) üzmek 2) ceza
vermek, cezalandırmak

apénas (adv.) 1) henüz

2) bir şeyi yapar yap-
maz** ("*apénas vyéne, ke me
telefóne*" = *gelir gelmez bana
telefon etsin*)

apenózo/za (adj.) zorlu,
zahmetli

aperfilarse (v.pr.) çok zayıf-
lamak

apersivir (v.) uzaktan gör-
mek, fark etmek

apersivirse (v.pr.) farkına
varmak

apetíte (*gána de komer*)

(n.m.) iştah

apetités (n.m.pl.) (*mezés*)

çerez, meze

apezgamyénto (n.m.) ağırlaş-
ma

apezgarse (v.pr.) ağırlaş-
mak

apikoróz (n.m.) dinsiz

apitád'o/d'a (adj.+) yassılaş-
mış

apitar (v.) yassıltmak

apitarse (v.pr.) yassılaşmak

**apiyad'amyénto / apiad'am-
yénto** (n.m.) merhamet,
acıma

apiyad'ar/apiad'ar (v.)
yardıma koşmak

apiyad'arse/apiad'arse
(v.pr.) acımak, merhamet
etmek

apiyad'ózo/za (adj.) merha-
metli

apiyolear* (*kesharse,
djemir*) (v.) ağlayıp durmak

aplaynád'o/d'a* (adj.+) 1)

düzleştirilmiş, yontulmuş

2) incelmış

aplaynar* <port.> (v.) düzleş-
tirmek, yontmak, yassılt-

mak, güçlükleri yenmek
aplikád'o/d'a (adj.+) 1)
özenli 2) uygulanmış** (*"el
pláno fue aplikád'o" = plan
uygulandı*)
aplikar (v.) 1) uygulamak 2)
tatbik etmek
aplikarse (v.pr.) ihtimam
göstermek, özen göstermek,
özenmek
aplikasyón (n.f.) 1) uygula-
ma, tatbik 2) ihtimam, iti-
na, özen 3) başvuru
aplod'isar / aplod'ir (v.)
alkışlamak
aplózo (n.m.) alkış, alkış-
lama
apod'erarse (*apatronarse*)
(v.pr.) bir şeyi kendine mal
etmek
apokamyénto (*diminusyón*)
(n.m.) azalma
apokar (*amenguar*) (v.)
azaltmak, eksiltmek
apokarse (v.pr.) azalmak,
eksilmek
apopleksía (n.f.) inme, felç
aporfijád'o/d'a (adj./n.m.f.)
evlatlık
aporfijar (v.) evlat edinmek
apostar (v.) *<jud.esp.>* cebin-
den para ödemek
apostarse (v.) (*Nehama'ya
göre*) kendini bir işe adamak

apostólo (n.m.) havari
apóstrofo (n.m.) apostrof,
kesme işareti (gram.)
apotropós *<gr.>* (*tutór*)
(n.m.) vasi, kefil
apoyar (v.) 1) dayamak 2)
desteklemek
apoyarse (v.pr.) abanmak,
yaslanmak, dayanmak, isti-
nat etmek
apóyo (n.m.) dayanak, des-
tek, istinat
apozar (v.) 1) bir yere koy-
mak 2) bir yerde kalmak
apozarse (v.pr.) konmak,
durmak
apozentar* (v.) 1) oturtmak
2) tortu bırakmak
apozénto* (n.m.) 1) konut 2)
(*Nehama'ya göre*) tortu
apózo (n.m.) durma, mola,
istasyon
apregonar/pregonar (v.) yük-
sek sesle bildirmek, duyur-
mak, beyan etmek, ilan etmek
aprekantad'ór/d'éra
(n.m.f.) üfürükçü
aprekantar/aperkantar (v.)
üfürmek
aprekánto (n.m.) üfürük
aprender (*ambezár*) (v.)
öğrenmek
aprendisáje (n.m.) çıraklık
aprendísto/ta (*aprendísta**)

(n.m.f.) çırak
aprestar (v.) <jud.esp.> yaramak, işe yaramak (*"ésto no aprésta para nád'a"* = *hiçbir şeye yaramaz*)
apresurád'o/d'a (adj.+) telaşlı
apresurar (v.) hızlandırmak, çabuklaştırmak
apresurarse (v.pr.) acele etmek
apresyád'o/d'a (adj.+) değeri bilinir, makbul
apresyar (v.) değerlendirmek, paha biçmek, takdir etmek
apresyasyón (n.f.) takdir, değerlendirme
apresyávle (adj.) 1) değeri bilinir 2) oldukça önemli
apretád'o/d'a (adj.+) 1) sıkı, sıkışık 2) para olarak sıkışık 3) hasis, pinti
apretad'úra (n.f.) sıkıştırma
apretamyénto (n.m.) 1) sıkıştırma 2) baskı
apretar (v.) sıkmak, sıkıştırmak
apréto (n.m.) sıkıntı, kaygı (*"toparse en apréto"* = *sıkıntıda bulunmak*); (*"apréto de korasón"* = *yürek darlığı*)
aprevar (v.) sinamak, denemek (*"el Dyó ke no mos apréve"* = *Tanrı bizi sinamasın*)

aprezád'o/d'a (adj.+) tutsak, hapsedilmiş
aprezamyénto (n.m.) tutsaklık
aprezar (v.) hapsedmek
aprobasyón (n.f.) onama, tasvip
aprofondir <fr.> (*ondear*) (v.) derinleştirmek
aproximativamente (*más o ménos*) (adv.) aşağı yukarı, nispeten, tahminen, takriben, yaklaşık
aproximativo/va (adj.) tahmini, takribi, yaklaşık
aprometer/prometer (v.) söz vermek, vaat etmek
aprontamyénto (n.m.) hazırlama
aprontar (v.) hazırlamak (*"aprontar ashugár"* = *çeyiz düzmek*)
aprontarse (v.pr.) hazırlanmak
aprónto (n.m.) hazırlık
apropyád'o/d'a (adj.+) uygun, yerinde
apropyar (v.) elverişli kılmak
apropyarse (v.pr.) sahip çıkmak
aprovád'o/d'a (adj.+) denemiş
aprovar (v.) 1) denemek, prova yapmak, sinamak,

tecrübe etmek 2) kabul etmek, onamak
aprovasyon/aprobasyon (n.f.) onama, kabul, tasvip
aprovechád'o/d'a (adj.+) faydalanılmış (*"aprovechád'o ke vos séa" = faydalı olsun*)
aprovechar (*aprestar*) (v.) hayrı dokunmak, işe yaramak
aprovecharse (v.pr.) faydalanmak, istifade etmek, yararlanmak
aprovizyonamyénto (n.m.) tedarik
aprovizyonar (v.) donatmak, tedarik etmek
apsé/absé (n.m.) apse, çıban
aptitud' (n.f.) yetenek, istidat, kabiliyet
ápto/ta (adj.) yetenekli, elverişli
apuestar* (v.) bahse girmek
apuntád'o/d'a (adj.+) 1) işaretlenmiş (*"apuntád'o kon el déd'o" = parmakla gösterilen*) 2) kırgın, alınmış
apuntar (v.) 1) nişan almak 2) işaretlemek
apuntarse (v.pr.) alınmak, bozulmak, darılmak, gücenmek

apúnto* (*randevú*) (n.m) buluşma sözü, randevu
apurar (v.) koyulaştırmak, suyunu çektiirmek
apurarse (v.pr.) suyunu kaybetmek, zayıflamak
apúro* (*resélo*) (n.m.) sıkıntı, endişe
apyed'regar/pyed'regar (v.) taşlamak
ápyo (n.m.) kereviz
ára* (*altár*) (n.f.) sunak
arabá <tr.> (*kóche*) (n.f.) araba, otomobil
árabo/ba (n.m.f./adj.) arap
arad'ór/d'éra (n.m.f.) çift süren
aránya/tiralánya (n.f.) örümcek
arar (v.) toprak sürmek, çift sürmek
arbaá ve-esrım <ebr.> (*la Biblia*) (n.m.) Kitab-ı Mukaddes'in kapsadığı 24 kısım
arba de <ebr.> (*érev*) (adv.) arife
arbitráje (n.m.) hakemlik
arbitrar (v.) hüküm vermek; hakemlik yapmak
arbitráryo/ya (adj.) serbest irade, arzuya bağlı, keyfi
arbitro (n.m.) hakem
archıvo (n.m.) arşiv

ardíyé <tr.> (*depozító, depó*)
 (n.m.) ardiye
ard'ór (n.f.) şevk, hararet, coş-
 ku
ard'yénte (adj.) ateşli, hara-
 retli
aréna (*sáfra <jud.esp.>*) (n.f.)
 kum
arenar (v.) kumla örtmek
arenózo/za (adj.) kumlu
argát <tr.> (*ovréro non eks-*
perimentád'o) (n.m.) argat
argó (n.m.) argo
argumentar (v.) 1) kanıtla-
 mak 2) tartışmak
arguménto (n.m.) 1) delil,
 kanıt 2) tartışma
arína (n.f.) un
arínga (n.f.) ringa balığı
aristokrasía (n.f.) soylular
 sınıfı
aristokrátiko/ka (adj.) soylu
aristokrátota (*aristokrá-*
*ta**) (n.m.f.) soylu kişi,
 asilzade
arkeólogo (n.m.) arkeolog
arkeolojía/arkeolojiya
 (n.f.) arkeoloji
arkitékto/ta (n.m.f.) mimar
arkitektúra (n.f.) mimarlık
arkitekturál (adj.) mimari
árko (n.m.) 1) kemer, çem-
 ber 2) yay
árma (n.f.) silah, tüfek

armád'a (n.f.) ordu
armád'o/d'a (adj.+) silahlı
armad'úra (n.f.) zırh takımı
armar (v.) silahlandırmak
armarse (v.pr.) silahlanmak
armáryo/almáryo (n.m.)
 dolap
armistísyo (n.m.) ateşkes,
 mütareke
armonía (n.f.) ahenk, uyum
armónika (n.f.) mızıka
armonyózo/za (adj.) ahenk-
 li, uyumlu
áro (n.m.) halka, çelenk
aróma (n.m.) güzel koku
arópe (n.m.) şurup
arranjamyénto <fr.'> (n.m.)
 1) düzeltme 2) uzlaşma
arranjar <fr.'> (v.) 1) hallet-
 mek, düzeltmek 2) rötuş
 yapmak
arranjarse <fr.'> (*arreglar-*
se) (v.pr.) 1) hallolmak 2)
 uzlaşmak 3) düzelmek
arrankád'o/d'a (adj.+) kopa-
 rılmış, kopuk (*"arrankád'o*
del arvolé" = ağaçtan koparı-
lmış, çok aptal birine denir)
arrankar (v.) koparmak, sök-
 mek (*"arrankar del kyók"*
 <esp.+tr.> = *kökünden kopar-*
mak, yok etmek)
arránko (n.m.) sökme
 (*"arránko de korasón" =*

büyük özlem, büyük kaygı)

arrapad'úra (n.f.) tıraş

arrapar (v.) 1) tıraş etmek

2) (mec.) boş laflar etmek 3)

(*"arrapar kalém" = kalem
yontmak*)

arraparse (v.pr.) tıraş olmak

arraskar (v.) kaşımak

arraskarse (v.pr.) kaşın-
mak

arraskína (n.f.) kaşıntı

arrastar (v.) 1) sürüklemek

2) sürtmek 3) (*"arrasta-
kányo" = serseri*)

arrastarse (v.pr.) 1) sürüklen-

mek 2) yerde sürünmek

arrayád'o/d'a (adj.+) dargın,

küskün, kırgın, kızgın

arrayar (v.) darılmak

arrayarse (v.pr.) darılmak,

küsmek, alınmak, bozulmak

arrayatína (n.f.) bitmeyen

kavga

arrayón*/a (adj./n.m.f.) tez

hırslanır, tez darılır

arrazgád'o/d'a (adj.+) yırt-

tık, yırtılmış

arrazgad'úra (n.f.) yırtma

arrazgar/razgar (v.) yırt-

mak

arrazgarse (v.pr.) yırtılmak

arrazgón (n.m.) yırtık

arrazonarse (v.pr.) izah

ederek kendini temi-

ze çıkartmak, münakaşa
etmek

arrebashád'o/d'a (adj.+)

mağdur, aşağılanmış

arrebashamyénto (n.m.)

küçümseme, aşağılama

arrebashar/rebashar (*umil-*

yar) (v.) alçaltmak, aşağı-

lamak, hor görmek, küçük
düşürmek

arrebasharse (*umilyarse*)

(v.pr.) alçalmak, küçük düş-
mek

arrebivimyénto (n.m.) diril-

me, canlandırma, ihya

arrebivir (v.) canlandırmak,

diriltmek, ihya etmek

arrebivirse (v.pr.) canlan-

mak, dirilmek

arrebolteád'o/rebolteád'o/d'a

(adj.+) 1) allak bullak olmuş,

2) heyecanlanmış, huzursuz

arreboltear/reboltear (v.)

alt üst etmek

arreboltearse/reboltearse

(v.pr.) alt üst olmak

arrebolvimyénto (n.m.) alt

üst olma, acı anımsatma

arred'ondear/red'ondear

(v.) yuvarlaklaştırmak

arrefinar (v.) 1) inceltmek

2) arıtmak

arrefregar*/fregar (v.) ovmak

arrefrégo* (n.m.) ovma

arrefreskar/refreskar (v.)
serinletmek, tazelemek
arrefreskarse (v.pr.) serinle-
mek
arregalar/regalar (v.)
vermek, hediye etmek, şefkat
göstermek
arreganchamyénto (*regáncho*)
(n.m.) şımarıklık
arreganchar/reganchar (v.)
şımartmak
arregancharse/reganchar-
se (v.pr.) şıarmak, naz
etmek, nazlanmak
arregar* (v.) sulamak
arreglád'o/reglád'o-d'a
(adj.+) düzenli, düzenlenmiş
arreglamyénto/reglamyénto
(n.m.) düzenleme, tanzim
arreglar/reglar (v.) ayar
etmek, ayarlamak, düzelt-
mek, düzenlemek, tanzim
etmek, tertip etmek
arreglarse (v.pr.) düzelmek
arrekavdad'ór/d'éra
(n.m.f.) tahsildar
arrekavdamyénto/rekav-
damyénto (n.m.) tahsilat
arrekavdar/rekavdar (*kov-*
rar, ankesar) (v.) tahsil
etmek
arrekayentar (v.) ısıtmak,
yeniden ısıtmak
arrekod'rar (v.) hatırlatmak

arrekojer/rekojer (v.) 1)
biriktirmek, derlemek 2)
toparlamak (*"arrekojer la*
káza" = *evi toparlamak*)
3) toplamak (*"arrekojer*
dónos" = *bağış toplamak*)
arrekojerse/rekojerse (v.pr.)
1) toplanmak 2) toparlan-
mak
arrekojíd'o/rekojíd'o/d'a
(adj.+) toplanmış
arrekojimyénto/rekojim-
yénto (n.m.) 1) toplanma,
toplantı 2) birikinti
arrekuzir (v.) söküğü
yamamak
arrelumbramyénto/relum-
bramyénto (n.m.) ışıklan-
dırma
arrelumbrar/relumbrar (v.)
aydınlatmak, ışıklandır-
mak, ışıldamak
arrelumbrarse/relumbrarse
(v.pr.) aydınlanmak
arremangar/remangar (v.)
kıvrırmak, yukarı kıvrıp kal-
dırmak (*"arremangar las*
mángas" = *kolları sıvamak*)
arrematar/rematar (v.)
defetmek (*"arremátalo!"*
(*int.*) = *defet!*)
arrematarse (v.pr.) defol-
mak, yok olmak (*"arremá-*
tate!" (*int.*) = *defol!*)

arremed'yar/remed'yar (v.)
çare bulmak , derman bulmak
arremendar/remendar (v.)
yamalamak, yamamak
arremenear/remenear (v.)
kımlıdatmak, kurcalamak,
eski hatıraları canlandırmak
arremetíd'o/d'a (adj.) 1)
sağlıklı, sağlığına kavuş-
muş 2) tombulca
arrepelad'ór/d'éra (n.m.f./
adj) beleşci
arrepelar (v) beleşcilik
etmek
arrepentíd'o/d'a (*pishmán*)
(adj.+) pişman olmuş, tövbe-
kar
**arrepentimyénto/repen-
timyénto** (n.m.) pişmanlık,
tövbe
arrepentirse/repentirse
(v.pr.) 1) pişman olmak 2)
caymak, vaz geçmek
arrepozar/repozar (v.) din-
lendirmek (*"arrepozar los
guésos"* = kemiklerini din-
lendirmek)
arrepozarse/repozarse
(*deskansarse*) (v.pr.) din-
lenmek
arrepushar/repushar (v.)
itmek
arrepúsho/repúsho (n.m.)
itme

arresekád'o/resekád'o/d'a
(adj.+) kurutulmuş
arresekar/resekar (v.) kurut-
mak
**arreselamyénto/reselamyén-
to** (n.m.) kaygı
arreselar/reselar (v.) kaygı-
lanmak, kuruntu yapmak
arresentád'o/d'a (adj.+) rabı-
talı, uslu, ağır başlı
arresentar (v.) düzenlemek,
yoluna koymak
arresentarse (v.pr.) 1)
düzene girmek, uslanmak
2) (su) durulmak
arresfolgar/arresfolgarse
<*port.resfolegar*> (v.pr.) din-
lenmek, gevşemek
arresgatar/resgatar (v.) bir
bedel ödeyerek kurtarmak
arresivir/resivir (v.) 1) almak
(*"arresivir una létra"* =
mektup almak), kabul etmek
(*"arresivíd'o ke vos séya"* =
Allah kabul etsin) 2) ağır-
lamak, karşılamak (*"arre-
sivir musafires kon plazér"*
= zevkle buyur etmek) 3)
doğum yaptırmak (*"un
buen jinekólogo la arre-
sivyó"* = iyi bir jinekologa
doğum yaptırdı)
arreskovdád'o/d'a (adj.+)
rahat rahat yaslanmış

arreskovdarse (v.pr.) dirseklerine dayanarak dinlenmek, gevşemek

arreskunyar/reskunyar

(v.) tırmalamak

arreskúnyo/reskúnyo (n.m)

sıyrık, tırmık

arresponder/responder (v.)

cevap vermek

arrestar (v.) 1) durdurmak,

2) tevkif etmek, tutuklamak

arrestarse (v.pr) durmak

arrésto (n.m.) tutuklama

arresumíd'o/d'a (adj.+)

suyu çekilmiş

arresumir (v.) suyu çekilmek

arresvalar/resvalar (v) kaymak

arresváo (n.m.) kayma

arresvalózo/resvalózo-za

(adj.) kaygan

arrevatar (v.) alıp kaçmak,

gasp etmek, kapmak, çekip almak

arreventar/reventar (v.) patlatmak, gebermek (*"arreventar la fyél"* = *ödü kopmak*)

arreventarse (v.pr.) patlamak, gebermek

arreverter* (*desbord'ar*)

(v.) taşmak

arrevés/revés (adv.n.m.) ters

taraf (*"al revés"* = *tersine*)

arreyenád'o/d'a (adj.+) içi doldurulmuş kabak, domates veya patlıcan (*"kalavásas arreyenád'as"* = *kabak dolması*)

arreyenar* (v.) içini doldurmak

arreyevar/reyevar (*soportar*)

(v.) 1) üzerinde taşıyabil-

mek (*"éste sésto arreyéva dyez kilós de kárga"* = *bu sepet on kilo ağırlık taşıyabilir*) 2) dayanmak, kaldırmak

(*"éste arróz arreyéva múncho káldo"* = *bu pilav çok su kaldırır*); (*"Avraám no puéd'e arreyevar la más chíka dolór"* = *Avraam en ufak ağrıyı bile kaldıramaz*)

3) katlanmak, çekmek (*"és-ta mujér arreyéva múncho de su maríd'o"* = *bu kadın kocasından çok çeker*)

arrezikar/rezikar (v.) rizi-koya girmek

arrezyar (*konsolid'ar*) (v.)

güçlendirmek, sağlamlaştırmak

arrezyarse (v.pr.) güçlen-

mek, köklenmek

arrimar (v.) arkasını yasla-

mak, dayamak

arrimarse (v.pr.) dayanmak,

yaslanmak

arrímo (*apóyo*) (n.m.)
dayanak, destek, mesnet
arríva (adv.) 1) yukarıda,
yukarı, yukarıya 2) (n.m.)
kabristan
arriváje (n.m.) malların gel-
mesi
arrivar (v.) varmak, gelmek
arrívo (n.m.) varış
arrod'ead'ór* (n.m.) topaç
arrod'ear (v.) 1) yuvarla-
mak 2) sarmak, çevrelemek
arrod'earse (v.pr.) yuvarlan-
mak
arrod'éo (n.m.) dolambaç,
büküntü, kıvrıntı, dönemeç
arrogad'ór/d'éra (n.m.f.)
1) yalvaran 2) dua etme
durumunda olan
arrogánsya (n.f.) küstahlık
arrogánte (adj./n.m.f.) ukala,
küstah
arrogar/rogar (v.) yalvarmak,
rica etmek, niyaz etmek
arrondjád'a (n.f.) itme (*"el
pád're le dyó una arrond-
jád'a"* = babası ittişirdi)
arrondjar/rondjar (v.)
itmek, kovmak, tepmek
arrondjón (n.m.) itme, kov-
ma
arrovar/rovar (v.) çalmak,
aşırmaq, hırsızlık etmek
arróyo/ríyo (n.m.) dere

arróz (n.m.) pirinç (*"arróz
kon léche"* = sütlaç)
arrufyar (v.) püskürmek,
sulamak
arrugád'o/d'a (adj.+) buruşuk
arrugar (v.) buruşturmak
arrugarse (v.pr.) buruşmak,
büzülmek, kırışmak
arsíz/a <tr.+suf.f.esp.> (*des-
karád'o/d'a, impertinente*)
(adj.) arsız
artad'úra/artúra (n.f.) doy-
gunluk, tokluk
artar (v.) doyurmak
artarse (v.pr.) doymak
árte (n.m.) sanat
artifisyál (adj.) suni, yapay,
yapma
artíkolo (n.m.) 1) makale
(*"Avram eskrivyó un ermó-
zo artíkolo ke será publi-
kád'o amanyána"* = Avram
yarın yayımlanacak olan
güzel bir makale yazdı) 2)
madde, kalem 3) (*artíko-
lo de okazyón*) kelepir 4)
(gram.) tanımlik
artikular (v.) 1) eklemlemek
2) heceleri belirterek söyle-
mek
artikulyasyon (n.f.) 1) eklem,
mafsal 2) kelimeleri tane
tane söyleme
artístiko/ka (adj.) sanatsal
artístico/ta (*artista**) (n.m.f.)

sanatçı
artiyería (n.f.) topçuluk
árto/ta (adj) tok
artúra (n.f.) tokluk
arúr <ebr.> (adj.) lanetlenmiş
arvíd'/arvít <ebr.> (n.m.)
 Yahudilikte akşam duası
arvolé (n.m) ağaç (*"arvolé sin solómbra (persóna egoísta)"*
 = *gölgesiz ağaç, bencil kişi*)
arvolar (v.) ağaç dikmek
arvolería/arvoleríya (n.f.)
 ağaçlık, koru, çalılık
arvolíko (n.m.) fidan, çalı
as/ázo (n.m.) iskambilde birli
asád'o/d'a (adj.+) ızgarada
 pişmiş
asalmear** (v.) ilahiler
 söylemek
asaltar (v) saldırmak
asálto (n.m.) saldırı
asambléa (n.f.) kurul, meclis
 (*"asambléa jenerál"* = *genel kurul*); (*"asambléa nasyo-nál"* = *millet meclisi*)
asansór (n.m.) asansör
asar (v.) ızgarada pişirmek
asará batlaním <ebr.> (n.m.)
 duaların okunması için
 gerekli on işsiz (boş) erkek
asarád'o/d'a <ebr.+ esp.>
 (adj.+) ürkmüş, korkmuş
asarar <ebr.+ esp.> (v.) korkut-
 mak, ürküntü vermek

asararse <ebr.+ esp.> (v.pr.)
 korkmak, dehşete kapılmak
asáro <ebr.> (*sar*) (n.m.) kor-
 ku, ürküntü
asasinád'o <fr'.> /**asesinád'o/**
d'a (adj.+) öldürülmüş
asasinar <fr'.> /**asesinar** (v.)
 tasarlayıp öldürmek
asasináto <fr'.> /**asesináto**
 (n.m.) cinayet
asasíno <fr'.> /**asesíno**
 (n.m.) katil
asaventád'o/aseventád'o/
d'a (adj.+) olgunlaşmış,
 vukuf sahibi, malumatlı
asaventarse/aseventarse
 (v.pr.) olgunlaşmak, sorup
 öğrenmek, vukuf sahibi
 olmak (*"malgrád'o tód'o lo ke sufriyó, éste mansévo no se aseventó aínda"*
 = *çektığı bütün acılara rağmen genç adam bir türlü olgunlaşmadı*)
ased'ád'o/d'a* (adj.+) 1)
 susamış 2) ipek gibi
ased'ar* (v.) susatmak
ased'yád'o/d'a* (adj.+) kuşatılmış
ased'yar* (v.) kuşatmak
aséd'yo* (n.m.) kuşatma
asegíd'o/asigíd'o/d'a (adj.+) telaşlı
asegir/asigir (v.) 1) sıkıştır-

mak, telaş etmek 2) kovalamak
asegún/asigún/según (adv.)
göre (“*asegún la mánta, se aze la káma*” = *battaniyeye göre, yatak yapılır, ayağını yorganına göre uzat*)
asegundar (v.) ikinci olarak yardım etmek
asegurád'o/asigurád'o/d'a (adj.+) sağlama bağlanmış, sigortalı
aseguramyénto (n.m.)
güvence altına alma
aseguránsa (n.f.) güvence
asegurar/asigurar <it'.assicurare> (v.) 1) temin etmek 2) sigorta etmek 3) sağlamlaştırmak
asegurarse/asigurarse (v.pr.) emin olmak
asembrad'ór/sembrad'ór (n.m.) ekici
asembrar/sembrar (v.) ekmek
asemejánsa/semejánsa (n.f.) benzerlik
asemejánte/semejánte (adj.) benzer
asemejar/semejar (*pareser*) (v.) andırmak, benzemek
asemejarse (v.pr.) zannetmek (“*me se asemejó ke...*” = *sandım ki*)
asementar (v.) 1) tohum

ekmek 2) (mec.) bir şeyin temelini atmak
asended'ór* <port'.> (*chak-mák*) (n.m.) çakmak, ateşleyici
asender <port'. acender> / **ensender** (v.) ateşlemek, yakmak
asenderse <port'.> (v.pr.) ateşlenmek, parlamak
asentád'a (n.f.) oturma, yerleşme (“*dar la asentád'a*” = *bir yerde uzun kalmak*)
asentad'éras (*nálgas*) (n.f.pl.) kaba et
asentad'úra (n.f.) oturma, yerleşme
asentar (v.) 1) oturtmak, yerleştirmek 2) kurmak (“*asentar garáto*” = *lakerda oturtmak*)
asentarse (v.pr.) oturmak (“*asentarse dekúklias*” = *dizlerinin üstüne çömelmek*)
aserenád'o/d'a* (adj.+) sakinleştirilmiş, sakin
aserenar* (v.) sakinleştirmek, yatıştırmak
aserkamyénto (n.m.) yakınlaşma, yaklaştırma
aserkar (v.) yaklaştırmak, yakınlaştırmak

aserkarse (v.pr.) yaklaşmak, yakınlaşmak
asér ke (lok.) halbuki
asertád'o/asyertád'o/d'a (*sertifikád'o/d'a*) (adj.) doğrulanmış, uygun
asertar/asyertar (v.) doğrulamak, tasdik etmek
asetensyád'o/d'a (adj.+) kaderine mahkum olma (*"al paresér, éste ijíko tan dezo-ved'esyénté es asentesyád'o a devenir un vagabóndo"*) = *bu çocuk serseri olmaya mahkumdur*)
asetensyar (v.) yargılamak
asetón (n.m.) aseton
asfálto (n.m.) asfalt
asfiksia** (n.f.) soluk tikanımı
asfiksyar (v.) soluğunu tıka-mak
ashkavá <ebr.> (n.f.) ölüle-rin ruhu için yapılan dua (*"echar ashkavá por un keríd'o"* = *birinin ruhuna fatiha okutmak*)
Ashkenáz (*lehlí/a*) (adj./n.m.f.) Doğu Avrupa kökenli Yahudi
ashlamá <tr.> (*inokulasyón*) (n.f.) aşı, aşılama
ashuár/ashugár (n.m.) çeyiz
ashúfre (n.m.) 1) kükürt 2) (mec.) sıcak kanlı

a si bíva (lok.) bir nevi yemin
asid'uid'ád' (n.f.) devamlılık
asíd'uo/a (adj.) devamlı, vakti şaşmaz
asimetría (n.f.) bakışsımsızlık, asimetri
asimétriko/ka (adj.) bakışsımsız, asimetrik
asimilád'o/d'a (n.mf./adj.+) özümlemiş, özümlemiş, sindirilmiş
asimilar (v.) özümlemek, benzer tutmak, benimsemek
asimilarse (v.pr.) özümlenmek
asimilasyón (n.f.) özümleme, benimseme
asinyalád'o/asenyalád'o/d'a (adj.+) işaretlenmiş
asinyalar/asenyalalar (v.) işaretlemek
asisténsya (n.f.) 1) bir yerde bulunma, bulunanlar, seyirciler, dinleyiciler 2) iane, yardım
asistir (v.) 1) hazır bulunmak 2) yardım etmek
asistyénté (n.m.f.) muavin, asistan
askearse (v.pr.) ikrah etmek, iğrenmek, tiksirmek
askeózo/za (adj.) iğrenen, tiksinen
askér <tr.> (*soldád'o*) (n.m.) asker

askerlik <tr.> (*servísyo militár*)

(n.m.) askerlik

ásko (n.m.) ikrah, iğrenme, tiksinti (“*me tóma ásko*” = *tiksinirim*)

asod’reser/ensod’reser (v.)

sağır etmek

asod’reserse/ensod’reserse

(v.pr.) duyulmaz olmak

asoflamar/soflamar (v.)

heyecandan ateş basmak

asoflamarse/soflamarse

(v.pr.) heyecandan ateşlenmek

asolád’o/d’a (adj.) 1) yalnız

kalmış, kimsesiz 2) yıkık, تنها, ıssız

asolamyénto (n.m.) 1) yalnızlık

2) tenhalık, yıkılma

asolar (v.) 1) yalnız bırakmak

2) harap etmek

asolombrád’o/d’a (adj.) 1)

gölgeli 2) (mec.) (insan için) büyülenmiş gibi

asoltád’o/soltád’o/d’a

(adj.+) saliverilmiş, koyverilmiş

asoltar/soltar (v.) salivermek,

koyvermek

asoplad’ór (n.m.) körük

asoplar (v.) esmek, yellemek,

üflemek

asoplarse (v.pr.) yelpazelenmek

asortí* <fr.’ assorti> (v.) uygun

asortiménto <fr.’ assortiment>

(n.m.) takım

asosyasyón (*haveránsa*)

(n.f.) 1) ortaklık 2) cemiyet, dernek

asóte* (*kirbách* <tr.>) (n.m.)

kırbaç

asotear* (*kirbachladear* <tr.

esp.>) (v.) kırbaçlamak

aspán/a <ebr.> (n.m.f./adj.)

arsız, utanmaz, terbiyesiz

aspanút <ebr.> (n.f.) arsızlık,

terbiyesizlik

aspékto (n.m.) görünüş,

görünüm, şekil

asperar (v.) beklemek

(“*aspéra!*” = *bekle! dur!*);

(“*asperar de ótros, ofísyó de*

lókos” = *başkasından beklemek,*

deli işi); (“*asperar en*

váno” = *boşuna beklemek*)

aspirar (v.) 1) nefes almak

2) emel edinmek, yürekten

dilemek

aspirasyón (n.f.) 1) nefes

alma, içine çekme 2)

özlem, büyük istek (“*tener*

grándes aspirasyónes” =

gözü yukarıda olmak)

aspríkos* (*menúd’os*)

(n.m.pl.) ufak para

astá (prep.) dek, kadar

(“*astá agóra*” = *şimdiye*

kadar)

astakóz (n.m.) istakoz
astár <tr.> (*fód'ra*) (n.m.)
 astar
ástma (n.f.) astım
astronomía/astronomíya
 (n.f.) astronomi
asúkar (n.f.) 1) şeker
 ("asúkar en pólvó" = *pudra şeker*, *toz şeker*); ("asúkar atád'a" = *şurup*) 2) (*diabét*) şeker hastalığı
asukarád'o/asukareád'o-d'a
 (adj.+) şekerlenmiş
asumir (v.) üstüne almak, göze almak ("asumir un lavóro" = *bir işi üstüne almak*); ("asumir el rísco de..." = *riski göze almak*)
asyénto (n.m.) 1) temel
 2) oturulacak yer, oturma
 ("estar de asyénto" = *bir yerde uzun zaman kalmak*)
atabafád'o/d'a (adj.+) havasızlıktan boğulmuş
atabafád'ór (adj.) boğucu
atabafar (v.) havasızlıktan boğmak
atad'íjo (n.m.) bağ
atád'o/d'a (adj.+) bağlı
atad'óres (n.m.pl.) bağ
atad'ramyénto (n.m.) gecikme
atad'rar (v.) geciktirmek
atad'úra (n.f.) bağlama

atagantar (v.) ağırlık vermek, sıkmak
atagánto (n.m.) sıkıntı
atakád'o/d'a (adj.+) 1) saldırıya uğramış 2) veremli
atakanád'o/d'a (adj.+) 1) süslenmiş 2) (mec.) hasta
atakanar (v.) süslemek, onarmak
atakanarse (v.pr.) 1) takıp takıştırmak, süslenmek 2) (mec.) çok hasta olmak
atarar (v.) hücum etmek, saldırmak, sataşmak, tecavüz etmek
atáko (n.m.) hücum, saldırı, tecavüz
atamyénto (n.m.) bağıllık
atansyón/atensyón (n.f.) dikkat, itina
atantívo/atentívo/va <fr.'> (*aténto*) (adj.) özenli, dikkatli
atar (v.) bağlamak, düğüm atmak, kenetlemek
atarse (v.pr.) 1) bağlanmak 2) (mec.) (*engajarse*) söz vermek
atashé (n.m.) ataşe
atavanád'o/d'a (adj.) deli, çılgın
atavizmo (n.m.) soya çekim
ateísto/ta (*ateísta*) (n.m.f./adj.) Tanrıtanımaz, ateist
atelyé <port.'fr.'> (n.m.) atöl-

ye, imalathane
atemád'o/d'a (adj.+) endişeye kapılmış, tez canlı; sevdiklerine fazla düşkün
atemarse/atemorizarse (v.pr.) endişeye kapılmak
atémo (n.m.) heyecan ile endişe karışımı duygu
atentád'o* (n.m.) suikast, tecavüz
atentar (v.) suça teşebbüs etmek, suikastte bulunmak
atenuar (*amenguar*) (v.) gücünü azaltmak
atenuasyón (*amenguamyénto*) (n.f.) azalma, hafifletme
atéo/atéa (n.m.f./adj.) Tanrıtanımaz, ateist
aterkád'o/d'a (*achunkád'o*) (adj.+) kötü bir şekilde oturmuş
aterkamyénto (*achunkamyénto*) (n.m.) kötü bir oturma tarzı
aterkarse (v.pr.) hoşnutsuzlukla yatmak veya oturmak
atestasyón <fr. > /**atestádo** (n.f.) kanıtlama belgesi
atestiguar/testiguar (v.) gerçekliğine tanıklık etmek, doğrulamak, kanıtlamak
atinar (v.) görebilmek, uzaktan görmek, ayırt edebilmek

atirar <fr. 'attirer> / **atraer** (v.) çekmek, cezbetmek ("atirar la atensyón" = dikkat çekmek, ilgi çekmek)
atitúd' <fr. ' > /**aktitúd'** (n.f.) davranış, duruş, gidişat, tutum
atizar (v.) yeniden tutuşturmak, körüklemek
atlás (n.m.) 1) atlas 2) saten
atletízmo (n.m.) atletizm
atléto (n.m.) atlet
atmosféra (n.f.) atmosfer, hava
atómo (n.m.) atom
atonteser/entonteser (v.) sersemleştirmek
atonteserse/entonteserse (v.pr.) sersemleşmek
atontesimyénto/entontesimyénto (n.m.) sersemleşme, şaşkınlık
atorgamyénto (n.m.) 1) itiraf 2) rıza
atorgar (v.) 1) itiraf etmek, kabul etmek ("atorgar su kúlpa" = suçunu itiraf etmek) 2) razı olmak
atormentar (v.) eziyet etmek, işkence etmek, canını yakmak
atornar* (*retornar*) (v.) geri dönmek
atrabulád'o/d'a* (*entonte-*

síd'o/d'a (adj.) şaşırmış, bulanmış
atraénte (adj.) alımlı, cazip
atraer (v.) çekmek, cezbetmek
atraksyón (n.f.) cazibe, çekim
atraksyónes** (n.f.pl.) sahne şovu
atraktívo/va (adj.) alımlı
atrankar* (v.) kilitlemek, demir bir sırk ile kapıyı kapatmak
atrás (adv.) arkaya, geri
atrás máno (adv.) gizlice
atrazád'o/d'a (adj.+) 1) geri kalmış 2) az gelişmiş 3) ertelenmiş
atrazamyénto (n.m.) 1) gerilik, irtica ("*atrazamyénto de meóyo*" = *gerilik*) 2) tehir, gecikme ("*atrazamyénto de dáta*" = *erteleme*)
atrazar (v.) 1) gerilemek 2) ertelemek
atribuir (v.) isnat etmek, atfetmek
atribusyón (n.f.) isnat, atfetme, birşeye yorma
atribúto (*kualid'ád'*) (n.m.) vasıf, nitelik
atristád'o/d'a (adj.+) üzül-müş
atristánte (adj.) üzücü
atristar <fr.' > (*entristeser*)

(v.) üzmek
atristarse (v.pr.) hüzünlenmek, kederlenmek, üzül-mek
atrivíd'o/atrevíd'o/d'a (adj.) cüretkar, pervasız, atıl-gan
atrivimyénto/atrevimyénto (n.m.) cüretkarlık, yüzsüz-lük, atıl-ganlık
atririrse/atrevirse (v.pr.) 1) yüzü tutmak 2) cesaret etmek** ("*no me atrívo...*" = *cesaret etmem*)
atrosid'ád' (n.f.) zulüm, vah-şet
atud'rimyénto (n.m.) ser-semleşme
atud'rír (v.) sersemleştirmek, başını döndürmek
atud'risyón (n.f.) sersemleşme
aturvád'o/d'a (adj.+) rahat-sız, rahatsızlanmış
aturvamyénto (*dezrepózo*) (n.m.) rahatsızlık
aturvar (*dezrepozar*) (v.) rahatsız etmek ("*no te kéro aturvar...*" = *seni rahatsız etmek istemem*)
aturvarse (v.pr.) rahatsız olmak
atúrvo (n.m.) rahatsızlık
auflád'o/unflád'o/d'a/aunflád'o/d'a (adj.+) şişmiş,

şışkin, kabarık
auflar/unflar (v.) şişirmek
auflarse (v.pr.) şişmek
aumád'o/d'a (adj.+) duma-
 na tutulmuş
aumar (v.) dumana tutmak
aumentar* (*pujar*) (v.)
 artırmak, çoğaltmak
aumentarse* (*pujar*) (v.pr.)
 çoğalmak
auménto* (*pujitá*) (n.m.)
 artırma, artış, çoğalma, zam
aunamyénto (*unyon*)
 (n.m.) birleşme
aunar (*unir*) (v.) birleştirmek
aunarse (*unirse*) (v.pr.) bir-
 leşmek
aúnke (*afilú ke*) (konj.) rağmen
aurél (n.m.) defne
autónyo*/otónyo (n.m.)
 güz, sonbahar
autór*/otór (n.m.) yazar, müel-
 lif
autorid'ád/otorid'ád'**
 (n.f.) güç, yetki, nüfuz
auzar (v.) alıştırmak, adet
 haline getirmek
auzarse (v.pr.) alışmak
av <ebr.> (n.m.) ağustos
áva (n.f.) fasulye ("áva
fréska" = bakla)
avagár (adv.) yavaş
avagaréza (n.f.) yavaşlık

avagaríko (adv.) yavaşça
avagarózo/za (adj.) yavaş,
 ağır
avalorar* (*valorizar*) (v.)
 değerlendirmek, değer biç-
 mek
avansád'o/d'a 1) (adj.+) ilerlemiş, ileri fikirli, ilerici
 2) (n.m.) (*lo avansádo*)
 birikmiş para
avansamyénto (n.m.) ilerleme
avansar (v.) 1) ilerlemek,
 yol almak 2) ön ödeme
 yapmak 3) para biriktirmek
 ("avansar parás" <esp.+tr.>
 = para biriktirmek)
avánso (n.m.) 1) ilerleme 2)
 ön ödeme
avantáje <fr.'> (n.m.) 1) yarar,
 kâr 2) elverişlilik 3) üstünlük
avantajózo/za (adj.) yararlı,
 kârlı, hesaplı, istifadeli,
 elverişli
avaría/avería (n.f.)
 bozulma, zarar görme
avaryád'o/averiád'o/d'a
 (*danyád'o/d'a, bozdeád'o/*
d'a) (adj.+) zarara uğramış,
 bozulmuş
avaryar (*averiar*), (*danyar,*
bozdear) (v.) hasara
 uğratmak
ávas sékas (n.f.pl.) kuru fasul-
 ye

Avdalá <ebr.> (n.f.) Şabat'ın son duası
áve* (*pasharó*) (n.m.) kuş
avél <ebr.> (n.m.) 1) yas 2) yasta olan
avelút <ebr.> (n.m.) yas süresi
avéna (n.f.) yulaf
avenénsya (n.f.) anlaşma, uzlaşma
aveníd'a (n.f.) ana cadde, bulvar
avenimyénto (n.m.) uzlaşma, iyi geçinme
avenír <fr.'> (*futúro*) (n.m.) gelecek, istikbal
avenir/avenirse (v.pr.) uyuşmak, iyi geçinmek
avenívlé (adj.) uysal, geçimli
aventad'ór (n.m.) yelpaze
aventúra (n.f.) macera, serüven
aventurarse (v.pr.) 1) düşünüp taşınmadan girişivermek 2) maceraya atılmak**
aventuréro * (n.m.) macera-perest
aver (v.) var olmak
avér (n.m.) 1) hava, iklim 2) varlık 3) eda ("*avér livyáno*" = *sempatik, sevimli*); ("*avér pezgád'o*" = *sevimsiz, ağır*)
averd'ad'eád'o/d'a (adj.+) gerçekliği ispat edilmiş, doğrulanmış

averd'ad'ear (v.) gerçekliğini ispat etmek
averguensád'o/d'a (adj.+) utanmış
averguensánte (adj.) utandırıcı
averguensar (v.) ayıplamak, utandırmak
averguensarse (v.pr.) utanmak
averguensózo/za (*tímid'o/d'a*) (adj.) utangaç
averiguar* (*verifikar*) (v.) doğruluğunu araştırmak, denetlemek
averlí/a <jud.esp.+tr+suff.esp.> (adj.) sempatik, sevimli
aversíz/a <jud.esp.+tr+suff.esp.> (adj.) sevimsiz, antipatik
aversyón (n.f.) iğrenme, tiksinti, ikrah, nefret
avertir <fr.'> /**advertir** (v.) uyarmak, ihtar etmek, ikaz etmek, önceden bildirmek
avezindear (v.) komşuluk yapmak
aviad'ór/aviatór (n.m.) havacı, pilot
aviasyón (n.f.) havacılık
avijón (İzmir) (*bízba*) (n.m.) arı
avión/aviyón (n.m.) uçak
avivar (v.) canlandırmak
avizád'o/d'a (adj.+) haberdar

avizar (v.) duyurmak, bildirmek, haber vermek, ikaz etmek, tebliğ etmek, uyar-mak

avízo (n.m.) bildiri, duyuru, haber, ihbarname, ihtar, ikaz, ilan, mesaj, tebliğ, uyarı

ávla (n.f.) konuşma, söyleşi
(“*ávla dülse*” = *hoş konuşma*)

avlad'éro (n.m.) gevezelik

avlad'ór/d'éra (n.m.f.) konuşmacı

avlar (v.) konuşmak (“*avlar a la savór de su palad'ár*” = *canının istediğini ileri geri söylemek*); (“*avlar en vazí-yo*” = *boşuna nefes tüketmek*); (“*avlar kláramente*” = *tane tane konuşmak, açık konuşmak*); (“*avlar toptán*” <esp.+ tr.> (lok.) *düşünmeden konuşmak*); (“*avlar vále ún grosh, kayar dós*” = *konuşmak bir kuruş eder, susmak ise iki, söz gümüşse, sükut altındır*)

avlastína (n.f.) gevezelik

avlastón/avlistón/a (adj./n.m.f.) zevzek, boşboğaz, geveze

avokáto/ta <fr.'> (n.m.f.) avukat

avramilá/abramilá (n.f.) erik

avrid'ór (n.m.) açacak, tir-

buşon

avrid'úra (n.f.) açılış

avrigád'o/abrigád'o/d'a

(adj.+) 1) barınmış 2) mah-fuz

avrigar/abrigar (v.) barın-dırmak

avrigarse/abrigarse (v.pr.) 1) barınmak, sığınmak 2) kışın sıkı giyinmek

avrígo/abrígo (n.m.) barı-nak, sığınak

avrir (v.) açmak (“*avrir bóka de la djénte*” = *başka-larının dedikodu yapması-na meydan vermek*); (“*avrir kamíno*” = *yol açmak*) (“*avrir kuénto*” = *hesap açmak*); (“*avrir los ojos en ventikuátro*” = *gözünü dört açmak*)

avrirse (v.pr.) açılmak

(“*avrirse komo la papará-na*” = *kabak çiçeği gibi açıl-mak*)

avtahá/aftahá <ebr.> (*espe-ránsa, konfiénsa*) (n.f.) ümit

avtahalí/a <ebr.+suf.tr.+suf.f.esp.> (*ke tyéne esperánsa*) (adj.) ümitli

avyána (n.f.) fındık

avyértamente (adv.) açıkça, uluorta

avyérto/ta (adj.) 1) açık 2)

açık saçık, müstehcen
avyertúra (n.f.) 1) açılış 2)
 gedik
ay (v.) var (var olmak fiilinden) (*"ay ún púnto" = bir dakika önce, demin*)
ayá/ayí (adv.) ora, orada, orası, (*"ayá le ked'ó el ojo" = gözü orada kaldı*)
ayár <tr.> (modél o mezúra de egzaktitúd', kualid'ád') (n.m.) ayar
ayáz <tr.> (frío séko) (n.m.) ayaz
áyde! <tr.> (vámos!) (palavríka ke introd'úze un esfórso o un órd'en) (inter.) haydi!
aydear* <tr. (haydi) + esp.> (pushar) (v.) dürtüklemek, sarsmak
aydinlik <tr.> (espásyo vazío entre dós inmóbles por ande éntra la luz) (n.m.) aydınlık
ayegád'o/d'a (adj.+/n.m.f.) erişmiş, vasil
ayegamyénto (n.m.) yaklaşma, varış
ayegar (v.) yaklaşmak, varmak, ulaşmak, erişmek, vasil olmak (*"ayegar a su búto" = amacına varmak*)
ayér (adv.) dün
ayí/ayá (adv.) orada, orası

ayında/aında <port. aínda> (adv.) hâlâ, daha, henüz (*"ayında no víno" = henüz gelmedi*)
aylák <tr.> (batál <ebr.>) (adj.) aylak, işsiz
ayn ará <ebr.> (ójo málo) (n.m.) nazar, kem göz
ayrán <tr.> (bevyéndá a báza de yagúrt) (n.m.) ayran
áyre/áire (n.m.) 1) hava 2) rüzgar, yel 3) melodi 4) tarz, tavır, eda (*"dárse áyres" = hava atmak*)
ayrear/aerar <fr.> (v.) havalandırmak
ayrearse/aerarse <fr.> (v.pr.) havalanmak
ayreasyón (aerasyón) (n.f.) havalandırma
ayreózo/za (adj.) havadar, rüzgara açık
ayréro*** (n.m.) durmadan esen rüzgar
áysberg (n.m.) buzdağı
ayúd'a (n.f.) 1) lavman 2) (Nehama'ya göre) yardım
ayud'ánte (n. m.f.) asistan, yamak, yardımcı, yaver
ayud'ar (v.) yardım etmek, yardımcı olmak, elvermek
ayud'arse (v.pr.) yardımlaşmak

ayúd'o (n.m.) yardım
 ayunar (v.) oruç tutmak
 ayúno (n.m.) oruç
 áza (n.f.) kulp (*"la áza del findján"* = *fincanın kulbu*)
 azár(n.m.) tesadüf
 azard'ózo/za (adj.) rizikolu, tehlikeli
 azát <tr.> (*qfrankamyénto*) (n.m.) azat (*"azer azát"* <esp.+tr.> = *azad etmek*)
 azdearse <tr.+esp> (*enfure-serse*) (v.pr) azmak
 azed'ór/d'éra (n.m.f.) fail, yapan kişi
 azer (v.) yapmak, etmek, kılmak (*"azer atansyón"* = *dikkat etmek*); (*"azer akod'rar"* = *hatırlatmak*); (*"azer aláy"* <esp.+tr.> (*burlarse*) = *alay etmek*); (*"azer aleshar"* = *uzaklaştırmak*); (*"azer aluz-yón"* = *ima etmek*); (*"azer aparéjos"* = *hazırlık yapmak*); (*"azer asperar"* = *bekletmek*); (*"azer azned'ád"* = *eşeklik etmek*); (*"azer boved'ád"* = *aptallık etmek*); (*"azer bruíd'o"* = *gürültü etmek*); (*"azer buendád"* = *iyilik etmek*); (*"azer bush-kid'ás"* = *araştırmak*); (*"azer de dós parás"* <esp.+tr.> (*rid'ikulizar*) = *rezil etmek*,

iki paralık etmek); (*"azer del ójo"* = *göz kırpma*); (*"azer echízos"* = *büyü yapmak*); (*"azer enshavonád'as"* = (lok.) *pohpohlamak*); (*"azer eskónto"* = *indirim yapmak*); (*"azer espantar"* = *korkutmak, ürktürmek*); (*"azer fortúna"* = *servet yapmak*); (*"azer fyáka"* <esp.+tr.> (*darse áyres*) = *fiyaka, çalım satmak*); (*"azer hád'ras i baranás"* = *şımarıklık yapmak*); (*"azer hanefút"* <esp.+ebr.> = *yaltaklanmak, yılışmak*); (*"azer hatír"* <esp.+tr> (*azer un favór*) = *hatır yapmak*); (*"azer idaré"* <esp.+tr> (*menqar*) = *idare etmek*); (*"azer kantónes"* = *kıyı köşe temizlemek*); (*"azer kára"* = *surat asmak*); (*"azer kolaylık"* <esp.+tr.>); (*azer fasilid'á-d'es*) = *kolaylaştırmak*); (*"azer koshkiyas"* = *gıdık-lamak*); (*"azer kuénto"* = *hesap etmek*); (*"azer kundir"* = *ölçülü olan bir şeyi sürdürmek*); (*"azer la mar sángre"* = *denizi kana dönüştürmek, ahlaka aykırı davranış-larda bulunmak*); (*"azer néd'er"* <esp.+ebr.> = *ada-*

mak); ("azer nyéve" = kar yağmak); ("azer pasar" = geçirmek); ("azer plazér" = gönül etmek, iyilik yapmak); ("azer présto" = çabuk davranmak); ("azer progrésos" = inkişaf etmek); ("azer raét" <esp.+tr.> (qfreser kon respékto) = ikram etmek); ("azer rizil" <esp.+tr.> (ridikulizar) = rezil etmek); ("azer sohbét i lakirdi" <esp.+tr.> (azer konversasyón) = sohbet etmek); ("azer tanít" <esp.+ebr.> = oruç tutmak); ("azer zapt" <esp.+tr.> (reprimür, retener) = zaptetmek); ("azerlo kapák" = abartarak durumu vahim şekilde göstermek); ("azerlo koláy" <esp.+tr.> (fasilitar) = kolaylaştırmak); ("azerlo minúd'o" (avlar de una manéra klára) = demek istenilen şeyi açıkça söylemek); ("azerlo tetika" = meme edinmek, sömürmeyi alışkanlık haline getirmek)

azerse (v.pr) olmak

("azerse amígo" = dost olmak); ("azerse arrogar" = naz etmek); ("azerse bena-d'ám" <esp.+ebr.> = adam olmak); ("azerse del Mor-

d'eháy" = Mordehay gibi, duymamazlıktan gelmek); ("azerse karvón" = büsbütün yanmak); ("azerse káyo" = nasırlaşmak, çok eskiden beri süregelen bir soruna alışmak); ("azerse keriyá en víd'a" <esp.+ebr.> = yaşayan bir kişiyi ölmüşçesine reddetmek); ("azerse krósta" (azerse abituál) = kabuk bağlamak, kronik olmak); ("azerse las trípas anyú-d'os" = barsakları düğüm-lenmek, endişe ve sıkıntıyı fiziksel olarak hissetmek); ("azerse a la úna kon..." = dalavere çevirmek için biri ile bir olmak); ("azerse de mıl léyes" = bin değişik dine inanç göstermek, içinden çıkamayacak kadar karışık bir durumda olmak, utanmak, ne diyeceğini bilememek); ("azerse kórah" = çok zengin olmak); ("azerse mánya" = huy edinmek); ("azerse mukayét" <esp.+tr.> (okuparse komo si és un órd'en preskrító) = çok ilgilenmek); ("azerse papeléra" (azerse rid'íkulo) = rezil olmak); ("azerse pishmán" <esp.+tr> (arrepintirse) = piş-

man olmak); (*“azerse yók”*
<esp.+tr.> (*dezapareser*) = *yok*
olmak)

azéte/azéyte (n.f.) sıvı yağ

azéte de olíva = zeytinyağı

azetúna/azeytúna (n.f.) zeytin

azílyo/azílo (n.m.) yurt,
barınak (*“azílyo de lókos”*
= *akıl hastanesi*)

azlahá <ebr.> (*prosperid'ád'*)
(n.f.) bereket, refah, başa-
rı (*“azlahá en tu máno”*
<ebr.+esp.> = *eline bereket*)

azlahalí/a <ebr.+suf.tr+ suf.f.esp.>
(*abondánte*) (adj.) bereketli

azlahasíz/a <ebr.+suf.
tr.+suf.f.esp.> (*ke nó es abon-
dánte*) (adj.) bereketsiz

azned'ád' (n.f.) eşeklik

aznéro (n.m.) eşekçi

ázno/na (n.m.f.) eşek, mer-
kep (*“aspéra ázno a la yér-
va muéva”* = *ümitsiz bek-
leyiş, ölme eşeğim ölme*);
(*“ázno kon péndola”* =
kalemli eşek, sahte bilim
(*“ázno no muére de tikíya”* =
*eşek veremden ölmez, gam-
sız kişiler üzüntüden kah-
rolmaz*); (*“ázno se echó,
hahám se alevantó”* = *eşek*
olarak yattı, bilge olarak
kalktı, sahte bilim adamı)

ázo (n.m.) 1) iskambilde bir-
li 2) (mec.) serbestlik, izin,
müsaade (*“sus paryentés
le dyéron múncho ázo”*
= *alesi onu çok serbest*
biraktı)

azógro* (n.m.) cıva

azúl (*maví, blu*) (n.m./adj.)
gök, mavi

azyénda (*fortúna, rikéza*)
(n.f.) varlık

azyendád'o* (*ríko*) (adj.)
varlıklı, zengin

b

baál aftahá* /avtahá <ebr.>
(*optimísto/ta*) (n.m./adj.)
iyimser

baavonót arabím / bavonód
arabím <ebr.> (lok.adv.)
1) günahları yüzünden 2)
maalesef

babá <tr.> (*papá*) (n.m.) baba
babáchko (n.m./adj.) baba-
yiğit

babadján <tr.> (*paternál*)
(adj.) babacan

babéka (n.f.) martı

babúla (n.f.) umacı, öcü

badaná <tr.> (*enkalad'úra*)
(n.f.) badana

badanadjí <tr.> (*enkalad'ór*)
(n.m.) badanacı

badjá <tr.> (*chimenéa*) (n.f.)
baca

bafíko (n.m.) 1) nefescik 2)
(mec.) şefkat dolu anne baba
nefesi

báfo <port.' > (n.m.) nefes

báfos (n.m.pl.) buhar

baforád'a <port.' > (n.f.) sıcak
hava dalgası

bagáje (n.m.) bagaj

bagatéla (n.f.) değersiz şey

bahchaván/bahcheván <tr.>
(*guerteláno*) (n.m.) bahçıvan

bakál <tr.> (*bodéga*) (n.m.)
bakkal

bakaliyé <tr.> (*kománya*)
(n.m.) bakkaliye

báke (n.m.) pat sesi, çarpıntı
(*"báke de korasón" = kalp*
çarpıntısı)

baklavá <tr.> (*díbla*) (n.f.)
baklava

bakrách <tr.> (*kúvo*) (n.m.) bak-
raç

bakshísh <tr.> (*purbuár*)
(n.m.) bahşiş

baktería (n.f.) bakteri

bála (n.f.) 1) mermi, 2)
top 3) denk (*"una bála de*
tapétes" = bir denk halı)

balabáy (*bal abáyit* <ebr.>)
(n.m.) evin reisi
balabáya <ebr.+suf.f.esp.> (n.f.)
evin hanımı
balánsa (n.f.) 1) terazi 2)
denge
balansar (v.) 1) sallamak 2)
dengelemek
baldád'o/d'a (adj.+) 1) (*ago-
tád'o/d'a*) kötürüm olmuş 2)
hükümsüz, iptal edilmiş
baldad'úra (*abolisyon*)
(n.f.) 1) sakatlama 2)
yürürlükten kaldırma
baldahón/de baldahón
(lok.adv.) bedava, beleş
baldakíno (n.m.) tavanlık
baldar (v.) 1) kötürümleş-
tirmek 2) yürürlükten kal-
dırmak (*"la sed'áka bálda
la gezerá"* = *bir sevap, bir
günahı fesheder*)
báldes/"de báldes" (lok.
adv.) bedava, parasız (*"en
báldes"* = *boşuna*)
baléna (n.f.) balina
balerína (n.f.) balerin
baléto (n.m.) balet
balgám <tr.> (*fléma, gargá-
jo*) (n.m.) balgam
Balkánes (los) (n.m.pl.)
Balkanlar
balkón (n.m.) balkon
bálo (n.m.) balo

bálsa (n.f.) su birikintisi
bálsamo (n.m.) kokulu mer-
hem
baltá <tr.> (<esp.> *hacha*)
(n.f.) balta
balukané <tr.> (*peshkad'ería*)
(n.f.) balıkthane
balukchí <tr.> (*vended'ór
de peshkad'o, peshkad'ór*)
(n.m.) balıkçı
bambarúto (*babúla*) (n.m.)
öcü
bámbu (n.m.) bambu
bámya <tr.> (<esp.> *quin-
gombo*) (n.f.) 1) bamyas 2)
değersiz ve saçma laf
banál (adj.) önemsiz, orta
malı
banalid'ád' (n.f.) bayağılık
banalid'ád'es (n.f.pl.)
önemsiz şeyler
baná mi lololó <tr.> (lok.,)
bana da mı lolo? (*"a mí me
las vas azer?"* = *beni de mi
kandırmaya çalışıyorsun?*)
banána (n.f.) muz
bananéro (n.m.) muz ağacı
bánda (n.f.) 1) bant 2)
güruh, sürü, tayfa, çete
(*"bánda de lad'rónes"* =
hürsüz çetesi); (*"bánda
muziká"* = *bando*)
bandáje (n.m.) sargı bezi
banderóla (n.f.) flama

bandíd'o/d'a (n.m.f.) haydut, şaki, eşkiya, soyguncu
banditízmo (n.m.) haydutluk
bandyéra (n.f.) bayrak
banir <port.fr.> (v.) sürgüne göndermek, sürüp kovmak, kaldırmak
bánka (n.f.) banka ("bánka sentrál" = merkez bankası)
bankaróta (fayíta) (n.f.) iflas
bankéta (n.f.) tabure
banketika (n.f.) ufak tabure
bankéto (n.m.) ziyafet, şölen
banknóta (n.f.) kağıt para
bánko (n.m.) 1) bank 2) sıra ("bánko de eskóla" = okul sırası); ("no tener vísto bánko de eskóla" = kültürsüz, yaban bir kişi için kullanılır)
bankyér <fr.'> / **bankero** (n.m.) banker
banyarse (v.pr.) banyo yapmak
bányo (n.m.) banyo ("bányo sin água" = susuz hamam çok gürültülü bir yer); ("bányo Túrko" = Türk hamamı)
bar (n.m.) bar
barabár <tr.> (endjuntos) (adv.) beraber
barád'a (baforád'a) (n.f.)

sıcak hava dalgası
baráka (chósa) (n.f.) baraka, kulübe
baraná (tumúlto) (n.f.) gümbürtü, boş gürültü, boş patırdı
baranadjí/a <esp.+tr.> (adj.) patırdıcı, gürültücü
baratéro/ra (adj.) ucuz satan
baratéz/baratéza (n.f.) ucuzluk
baráto/ta (adj.) ucuz
baratúra* (n.f.) ucuzluk
barbaría (n.f.) barbarlık
barbáro/ra (adj.n.m.f.) vahşi, yaban
barbéro (berbér) (n.m.) berber
barbuzán (n.m.) kaba adam
bári <tr.> (a lo ménos) (adv.) bari
baríl/varíl (n.m.) fıçı
baríz <tr.> (kláro, evid'énte) (adj./adv.) bariz
bárka (n.f.) kayak, sandal, tekne
barkéro (n.m.) sandalcı
barmán (n.m.) barmen
bár minnan (bárbinan) <aram.> (interj.) bizden uzak... Allah göstermesin!
Bar-Mitzvá <ebr.> (kumplim-yénto de minyán) 1) (n.m.) on üç yaşını doldurmuş

Yahudi erkek 2) (n.f.)
Yahudi erkek çocuklarının
ergenliğe geçişi sayılan on
üçüncü yaş dini töreni
barómetro (n.m.) barometre
barragán (adj./n.) güçlü,
yiğit
barragána (n.f.) (*konkubína*,
metrés) nikahsız olarak bir
erkek ile yaşayan kadın
barraganería* (*konkubiná-
je*) (n.f.) nikahsız yaşama
barraganía (n.f.) yiğitlik
barréna (n.f.) burğu, mat-
kap
barríd'a (n.f.) süpürme
barrid'éro (n.m.) süpürme
manyaklığı
barrid'ór/barred'ór/d'éra
(n.m.f.) süpürücü
barrir/barrer (v.) süpürmek
(“*barrir i asentar*” = *süpür-
mek ve oturmak - gevşek ve
umursamazlıkla yapılan iş*)
bárrro (n.m.) kil
barrúga (n.f.) siğil
barsák/varsák <tr.> (*intestí-
no*) (n.m.) bağırsak
Barúh Ashém <ebr.> (lok.)
İsmi kutlu olsun, Tanrı'ya
şükür
barút <tr.> (*pólvora*) (n.m./
adj.) 1) barut 2) (mec.) hız-
lı, hareketli
bárva (n.f.) sakal

barvés (n.m.) koç
barvúd'o (adj./n.m.) 1) sakallı
2) (mec.) yobaz, bağınaz
bas <tr.> (*apuesta*) (n.m.)
bahis (“*meter bas*” <esp.+ tr.>
= *bahse girmek*)
bashetiko/a (adj.) kısa boylu
bashéza (n.f.) adilik, alçaklık
bashibósh <tr.> (*batál* <ebr.>)
(adj./n.m.) başıboş
básho/sha (adj./n.m.f.) 1)
basık 2) adi, alçak (“*básho
ped'rid'o*” / “*básha ped'rid'a*”
= *it kopuk, ahlaksız*) (eril-dişil)
báshománo (adv.) gizlice
bashúra (n.f.) basıklık
báshustuné <tr.> (*kon grán-
de plazér, enríva la kavésa*)
(lok.) başüstüne, memnu-
niyetle
basín (*chukál*) (n.m.) lazımlık
(“*basín de káma*” = *hastalar
için kullanılan sürgü*)
basína* (*legén* <tr.>) (n.f.)
leğen
baskúla (*pézo*) (n.f.) kantar,
tartı
básta! (interj.) yeter!
bastad'rería (n.f.) düzen-
bazlık, üçkağıtçılık, kur-
nazlık, piçlik
bastad'riko/ka (n.m.f.) kur-
naz, becerikli, piç kurusu
bastád'ro/d'ra (n.m.f.) piç

bastánte (adv.) kafi, kafi derecede, kifayetli, yeterince, yeterli (*"bastánte grán-de"* = *yeterince büyük*)

bastar/abastar (v.) yetmek (*"bastar i sovrar"* = *bol bol yetmek, yetmek ve artmak*)

bastid'ór (n.m.) nakış tezgahı

bastón (n.m.) baston

bastyá (n.m.) şef

batakaná <tr.> (*lugár de perd'isyón*) (n.f.) batakhane

batakchí/a <tr.+ suf.f.esp.> (*insolváble*) (adj./n.m.f.) batakcı

batál <tr.> (*muy grán-de, muy áncho, sin valór*) (adj.) bat-tal, fazla geniş, fazla büyük

batál <ebr.> (*sin écho ni provécho*) (adj.) haylaz (*"áz-no batál provécho para el vezindád'o"* = *haylaz eşşek komşuya yarar*)

batallík* <ebr.+tr.> (n.m.) (*Nehama'ya göre*) işsizlik

batálya (n.f.) savaş, muharebe, çatışma

batalyar* (*luchar, gerrear*) (v.) savaşmak

batería (n.f.) batarya

batíd'o/d'a (adj.+) vurulmuş, yenilmiş

batid'ór (n.m.) çırpıcı, mikser

batimyénto (n.m.) çarpıntı

batir/bater <port.'> (v.) 1) vurmak 2) çarpmak 3) çırpmak (*"batir mános"* = *el çırpmak*)

batíres (n.m.pl.) öfke, sinir ve sıkıntı (*"batíres i ferí-res"* = *büyük öfke, büyük hoşnutsuzluk*)

batirear <tr.+esp.> (*undir*) (v.) batırmak

batlán* <ebr.> (adj.) işsiz, haylaz

Bat-Mitzva <ebr.> (n.f.) 1) on iki yaşını doldurmuş Yahudi kız 2) Yahudi kız çocuklarının ergenliğe geçişi sayılan on ikinci yaş dini töreni

baúl (n.m.) bavul, sandık

baúsha (*brúsha, djadí*) (n.f.) cadı kadın

báva (n.f.) salya (*"le kayó la báva"* = *salyaları aktı - çok beğendi*)

bavad'ór (n.m.) bebek önlüğü

bavajád'a (n.f.) saçma, zırva, palavra, ıvır zıvır (*"bavajá-d'as i patrán-yas"* = *saçmalık, tutarsız şeyler, tutarsız laflar*)

bavajón/a (n.m.f./adj.) palavracı

bavear (v.) salyası akmak

bavóza (n.f.) sümüklü böcek

bavózo/za (adj.) salyası
 akan
bavtíz (n.m.) vaftiz
bayagí <tr.> (*ord'ináryo/ya*)
 (adj.) bayağı, kalitesiz
bayát <tr.> (*ke no es frésko*)
 (adj.) bayat ("pan bayát,
 pan dúro" = bayat etmek,
 sert etmek)
baylad'ór/d'éra (n.m.f.)
 dansör / dansöz
baylar (v.) dans etmek
báyle (n.m.) dans
báza (n.f.) 1) temel, zemin 2) üs
bazár (n.m.) pazar
bazar (v.) oturtmak, bir
 temele oturtmak, dayamak
bazarse (v.pr.) istinat
 etmek, dayanmak
bazlambách (n.m.) izbandut
beatitúd' (n.f.) 1) Ahiret
 mutluluğu 2) sonsuz mut-
 luluk
beáto/ta (*konténte, orózo/za*)
 (adj.) mutlu, çok memnun
bebé (n.m.) bebek, yeni
 doğan çocuk
bebék del ójo <tr.+esp.> (*per-
 sóna muy amád'a*) (lok.)
 göz bebeği
bed'/bet a-hayím <ebr.>
 (*seméntéryo*) (n.m.) mezarlık
béd'/bet a-kisé <ebr.> (*tualét*)
 (n.m.) hela, tuvalet, abtes-

hane
Béd'/Bet a-Mikdásh <ebr.>
 (n.m.) Kudüs'teki eski kutsal
 mabet
bedavá <tr.> (*debáldez, muy
 baráto*) (adv.) bedava
bedavadjí/a <tr.+suf.f. esp.>
 (*profítad'ór/a*) (adj./n.m.f.)
 bedavacı
Bed'/Bet-Dín <ebr.> (n.m.)
 Yahudilikte dini mahkeme
bedjerear <tr.+esp.> (*parvenir
 a endjenyar*) (v.) becermek
bedjereklí/a <tr.+suf.f. esp.>
 (*endjenyózo/za*) (adj.)
 becerikli
bed'uíno/na (n.m.f.) bedevi
beemá <ebr.> (*hayá/animál*)
 (n.f.) hayvan
beemót <ebr.> (*hayás/
 animáles*) (n.f.pl.) hayvanat
begenear <tr.+esp.> (*plazer*)
 (v.) beğenmek
be-hávod'! <ebr.> (interj.)
 buyurun, şeref, şerefle
bej (adj.) bej
béka (*burs*) (n.f.) burs
bekchí <tr.> (*guard'yán*)
 (n.m.) bekçi
beklear/bekledear <tr.+esp.>
 (*asperar, velar*) (v.) bekle-
 mek, gözetmek
bekrí <tr.> (*borachón*) (adj.)
 bekri

bekyár/a <tr.+suf.f.esp.>
(muchácho/a, non kazád'o/d'a)
(adj./n.m.f.) bekar

bel <tr.> (tálya) (n.m.) bel

belá <tr.> (dányo, afed'énto,
kontraryed'ád') (n.f.) bela

belalí/a <tr.+suf.f.esp.> (pletéz,
danyózo/za) (adj.) belalı

belediyé <tr.> (munisipalitá)
(n.m.) belediye

belí néd'er/blínéd'er <ebr.>
(lok.) söz vermeden, adak
yapmadan

belledád'a <tr.+esp.> (id'éa
fíkza) (n.f.) sabit fikir, sap-
lantı

belledear <tr.+esp.> (fiksar en
la memórya) (v.) bellemek

bellí <tr.> (kláro, vizívlé,
syérto) (adj./adv.) belli ("no
es bellí" = belli değil)

bembríyo (n.m.) ayva

benad'ám <ebr.> 1) (n.m.)
adam, insan 2) (adj.) ter-
biyeli, nazik, kibar, efendi
("éste ómbre es múy
benad'ám, nó mánka
númka de dar su lugár a
las dámmas" = bu adam
çok kibar, yerini her zaman
hanımlara verir)

benad'amlík <ebr.+tr.> (n.m.)
terbiye, kibarlık, efendilik

bendícho/cha (adj.) kutsal,

mübarek ("Bendícho Él i su
nómbre" = Kendisi ve İsmi
kutsal olsun - kutsama)

bendisýón (n.f.) takdis,
kutsama

bendizir (v.) takdis etmek,
kutsamak

benefíko/ka (adj.) faydalı,
hayırlı

benefisénsya (n.f.) yardım-
severlik

benefisyar (v.) faydalanmak

benefísyo (n.m.) fayda,
kazanç, menfaat, kâr

benefisyózo/za (adj.) kârlı

benevólo/la (adj.) gönüllü,
hayırsever, iyi niyetli

ben porát Yoséf <ebr.> (lok.)
fevkalade güzel bir şey için
söylenen söz

berahá <ebr.> (n.f.) takdis duası

berbát <tr.> (orrívlé) (adj.)
berbat

berbér <tr.> (barbéro) (n.m.)
berber

beré (n.m.) bere

berekét <tr.> (abondánsa,
azlahá) (n.m.) bereket

bereketlí/a <tr.+suf.f.esp.>
(azlahalí/a) (adj.) bereketli

berendjéna/merendjéna (n.f.)
patlıcan

Berit-Milá <ebr.> (n.m.f.) sün-
net akdi

berrear (v.) böğürmek
be-siman tóv! <ebr.> (interj.)
hayırlı olsun, iyiye alamet
olsun
béstya (n.f.) hayvan (*"bést-
ya salváje"* = vahşi hayvan)
bestyál (adj.) hayvani, hay-
vansal
bestyalid'ád' (n.f.) hayvan-
ca kabalık, vahşilik
bestyálmente (adv.) hay-
vanca
betón (n.m.) beton
beved'éro (n.m.) su veya
alkol içme manyaklığı
beved'ór (n.m.) içkici
bever (v.) 1) içmek 2) içki
içmek, kafa çekmek (*"be-
ver la água de la sóta"* =
ışkençe suyu içmek, çok acı
ve sıkıntı çekmek); (*"bever
la sángre"* = kanını içmek -
eziyet etmek)
beveráje (n.m.) meşrubat,
içecek
bevid'íko (adj.) az sarhoş,
çakır keyif
bevid'o/d'a (adj.) 1) içilmiş
2) (mec.) sarhoş
bevyénda (n.f.) içki
bezağ'úra (n.f.) öpüşme
bezamáno (n.m.) 1) el öpme
2) el öpme hediyesi
bezar (v.) öpmek

bezar máno (lok.) 1) el
öpmek 2) (mec.) bir işten çık-
mak
bezarse (v.pr.) öpüşmek
bezer <tr.> (*enfasyád'o, des-
gustád'o*) (adj.) bezgin
bezíko (n.m.) öpücük
bézo (n.m.) buse, öpücük
biberón (n.m.) biberon,
emzik
Bíblia (n.f.) Kitab-ı Mukad-
des
bíbliko/ka (adj.) Kitab-ı
Mukaddesle ilgili
bibliotéka (n.f.) kitaplık,
kütüphane
bibliotekáryo (n.m.) kütüp-
haneci
bichimsíz/a <tr.+suf.f.esp.>
(*sín fórma, desmod'rád'o/
d'a*) (adj./n.m.f.) biçimsiz
bichimsizlik <tr.> (*des-
mód're*) (n.m.) biçimsizlik
bid'ón (n.m.) bidon
bigamía (n.f.) ikieşlilik,
çifteşlilik
bígamo (adj./n.m.) çifteşli,
ikieşli
bijutería* <fr.> (n.f.) mücev-
herat dükkkanı
bíko (n.m.) gaga
bilánsó <it.> (n.m.) bilanço
bilbíl <tr.> (*pasharó kon
ermóza boz, rosinyól*)
(n.m.) bülbül

bilibíz/liblibíz <tr.> (*garván-sos tostád'os*) (n.m.) leblebi
bilíngue (adj./n.m.f.) iki dil konuşan, iki dilden ibaret
bílma (n.f.) 1) hardal yakısı 2) (mec.) yapışkan insan (*"bílma de meóyo"*** = insanın kafasının etini yiyen*)
bílya (n.f.) bilye
bilyéto (n.m.) bilet
bimensuál (adj.) ayda iki defa
biná <tr.> (*frágua/ed'ifísyó*) (n.f.) bina
biná <ebr.> (n.f.) derin anlayış
biografía (n.f.) yaşam öyküsü
biógrafo (n.m.) biyografi yazarı
bíra <tr.> (n.f.) bira
birería (n.f.) birahane
Birkát Amazón* <ebr.> (n.) Yemekten sonra okunan dua
birlánte (n.m.) elmas, pırlanta
bírra <port.'> (n.f.) öfke
bisemanál (adj.) haftada iki defa
bisikléta (n.f.) bisiklet
biskócho (n.m.) bisküvi, kurabiye, peksimet
bisturí (n.m.) neşter
bívas! (interj.) yaşa! çok yaşa!

bivdéz (n.f.) dulluk
bívdo/da (adj./n.m.f.) dul
bivid'ór (adj.n.m.) zevk düşkünü
bivir (v.) 1) yaşamak, 2) oturmak, ikamet etmek (*"bivir en Turkíya" = Türkiye'de yaşamak*); (*"bivir en el lúso" = lüks içinde yaşamak*); (*"ser del buén bivir"*** = sefa sürmeyi seven*)
bívo/va (adj.) 1) canlı, 2) acar, açık göz, uyanık, yaman (*"éste ijíko es muy bívo" = bu çocuk çok açık göz*)
biyolojía/biyolojiya (n.f.) biyoloji
bizavuélos (n.m.pl.) atalar
bízba (n.f.) arı (İzmir'de) avijón
bízinyéto/ta (n.m.f.) torun çocuğu
bíznóno/na (n.m.f.) büyük büyükbaba, büyük büyükanne
bízpapú (n.m.) büyük büyükbaba
bízvavá (n.f.) nine
blándo/da (adj.) 1) yumuşak 2) iradesiz, laça, gevşek
blandúcho/cha (adj.) nane molla, gevşek
blandúra/blandór (n.f.) yumuşaklık

blankear (v.) beyazlatmak,
ağartmak

blankería (n.f.) 1) iç çamaşırı
2) (Kadıköy) papatya tarlası

blankeser (v.) beyazlatmak

blankéte (*shavón*) (n.m.)
sabun

blankinózo/za (adj.) beya-
zımtrak

blánko/ka (adj.) ak, beyaz
(*"blánko djáspe"* = *bembeyaz*)

blankór (n.f.) beyazlık

blankúcho/cha (adj.) 1)
beyazımtrak 2) (n.m.f.)
albino

blankúra (n.f.) 1) beyazlık
2) (antifraz) kömür

blasfemad'ór/a (n.m.f./adj.)
kafir

blasfemar (v.) küfretmek,
sövmek

blasfémó (n.m.) küfür, sövgü

blokar (v.) ablukaya almak

blokéó (n.m.) abluka

blóko/blóke (n.m.) kütle,
blok

blondeád'o/d'a (adj.) sarım-
trak

blóndo/da (adj./n.m.f.) sarı-
şın

blu (*maví*) (adj.) mavi

blu (*anyíl*) (n.m.) çivit

bludjín (n.m.) blucin

blúza (n.f.) bluz (*"blúza de*

lána" = *yün bluz*)

bócha (*rid'óma, bokál*) (n.f.)
şişe

bochícha/buchícha (n.f.)
gargara

bód'a (n.f.) düğün

bod'óke** (n.m.) ablak ve
hımbıl

bód're (*oríya*) (n.m.) kenar,
kıyı (*"bód're de mar"* =
deniz kıyısı)

bodrúm <tr.> (*sótano*)
(n.m.) bodrum

bófes (n.m.pl.) 1) akciğer*
2) soluk (*"echar bófes"* =
birine bir şey anlatmak için
saatlerce konuşmak)

bofetón* (*chaketón*) (n.m.)
tokat

bogád'a (n.f.) büyük çama-
şır

bógo (n.m.) 1) bohça 2) kış
(*"sekar el bógo"**** = *can sık-
mak*)

bohchá <tr.> (*bógo*) (n.m.)
bohça

bohchadjía <tr+suíf.f.esp.>
(*vended'óra ambulánte de*
rópas) (n.f.) bohçacı kadın

bohór/behór <ebr.> (n.m.) ilk
erkek çocuk

bohorá/behorá

<ebr.+suíf.f.esp.> (n.f.) ilk kız
çocuk

bok <tr.> (*méd'ra, kagád'o*)
(n.m.) bok

bóka (n.f.) ağız (*"bóka ben-dícha"* = kutsal ağız, güzel konuşan); (*"bóka de ávas"* = sır saklayamayan, geveze); (*"bóka de ley, korasón de mamzér"* = ağızında din, yüreğinde piçlik - sahte dindar); (*"bóka kayád'a"* = ketum, ağız sıkı); (*"bóka por ermozúra"* = süs için ağız - ağız var, dili yok); (*"bóka súzya"* = ağız bozuk)

bokad'íko (n.m.) 1) lokmacık 2) azıcık yemek

bokád'o (n.m.) lokma

bokád'os (n.m.pl.) Hamursuz Bayramı akşam yemeğinde yapılan kutsama

bokad'úra (n.f.) ağızlık
(*"bokad'úra de árma"* = namlu)

bokál (*botílya, bócha, rid'óma*) (n.m.) şişe

bokear (*avlar, blasfemar*)
(v.) 1) söylemek 2) (mec.) küfür ederek konuşmak

bokéra (n.f.) uçuk

bol (n.m.) vazo, kâse

bol <tr.> (*abondánte*) (adj.) bol

bolád'o/d'a (adj.) 1) bitkin, bitap (*"bolád'o/d'a de kansérya"* = yorgunluktan

bitap) 2) çok heyecanlı
(*"bolád'o/d'a de amór"* = *delicesine aşık*)

bolánte (adj.) uçucu

bolar (v.) 1) uçmak 2) yokolmak
(*"ya bolí!"* = *mahvoldum!*)

bolárllo (v.) aklını oynatmak, çıldırmak (*"ya lo boló!"* = *delirdi*)

bolarse (v.pr.) uçuşmak

boldjé <tr.> (*abondánte*)
(adv.) bol bol, bolca

boletín (n.m.) 1) pusula, dergi 2) öğrenci karnesi 3) bülten

bollúk <tr.> (*abondánsa*)
(n.m.) bolluk

bólso (n.f.) kese, para çantası, torba, çanta

bómba (n.f.) bomba

bombard'ear (v.) bombalamak, topa tutmak

bombard'emán/bonbard'éo
(n.m.) bombardıman

bonbón (n.m.) bonbon

bonbonyéra (n.f.) şekerleme kutusu, şekerlik

bondjé <tr.> (*bóvo, buenácho*) (adj.) bön, aptal, saf

bondjórno <it.> (n.m.)
günaydın, merhaba

bonéte (n.m.) takke, külah

bonetería/boneteriya (n.f.)
tuhafiyecilik

bóno (n.m.) senet
bóra (n.f.) fırtına
bord'élo (n.m.) randevuevi, genelev
bord'úra (n.f.) kenar
borgezia (n.f.) kentsoylular
borrachear* (v.) durmadan içki içmek
borrachéz (n.f.) sarhoşluk
borrácho/cha (adj./n.m.f.) içkili, sarhoş
borrachón (n.m.) ayyaş
borréka <tr.> (n.f.) bir nevi hamur işi, börek
borrón (n.m.) bir nevi büfe
bórsa <fr.' + tr.> (n.f.) borsa
bostán <tr.> (*guérta, verjél*) (n.m.) 1) bostan 2) kavun, karpuz
bostézo (n.m.) esneme
bostezar (v.) esnemek
bóta (*varíl*) (n.f.) fiçı, varıl (*"bóta de god'rúra"* = *yağ tulumu, yağ fiçısı*)
bóte (*katramíz*) (n.m.) kavanoz
botezika (n.f.) ufak fiçı
boteziko (n.m.) ufak kavanoz
botíka/butíka (n.f.) dükkân, mağaza
botikáryo (n.m.) dükkân sahibi, esnaf
botílya (*bócha, rid'óma, bokál*) (n.f.) şişe

botínes (n.m.pl.) potinler
botón (n.m.) düğme (*"botón de manshéta"* = *kol düğmesi*)
botonar/embotonar (v.) iliklemek
botonyéra (n.f.) ilik
bovearse (v.pr.) aptallaşmak
boved'ád' (n.f.) aptallık
bóvo/va (adj.n.m.f.) aptal, bön
bóvo kon krósta (lok.) çok aptal, ahmak
bovón/bovachón (n.m./adj.) büyük aptal
boy <tr.> (*tálya, largór, altór*) (n.m.) boy
boyá <tr.> (*pintúra, tintúra*) (n.f.) boya
boyadeád'o/d'a <tr.+esp.> (*pintád'o/d'a*) (adj.+) boyalı
boyadear <tr.+esp.> (*pintar, tintar*) (v.) boyamak (*"no se boyadéa guévos kon péd'os"* - *no se parvyéne a nád'a sin azer esfórsos* = *osurukla yumurta boyanmaz - emek vermeden hiç-bir yere varılmaz*)
boyadearse <tr.+esp.> (*fard'arse/pintarse*) (v.pr.) boyanmak
boyadjí <tr.> (*pintór*) (n.m.) boyacı
boykót (n.m.) boykot
boykotar (v.) boykot etmek

bóyo (n.m.) peynirli hamur işi
(“*bóyo krúd'o*” = *olgunlan-*
mamış insan)

bóyo (argo)** (n.m.) dişil
cinsel organ

bóyskut (n.m.) izci

boz (n.f.) ses (“*boz de chic-*
higáya” = *circır sesi - tiz*
bir sesle konuşan); (“*boz*
rónka”/“*boz tomád'a*” =
boğuk ses); (“*boz de pér-*
ro no súve al syélo” = *kötü*
insanın duası Tanrı tara-
findan kabul görmez)

bozdeád'o/d'a <tr.+esp.>
(*deteryorád'o/d'a, gastád'o/*
d'a, trokád'o/d'a) (adj.+)
bozuk, bozulmuş, arızalı

bozdear <tr.+esp.> (*deteryo-*
rar, trokar) (v.) 1) bozmak
2) bozdurmak (“*bozdear*
parás” = *para bozdurmak*);
(“*bozdear bóka*” <tr.esp.> =
ağız bozmak - küfretmek);
(“*bozdear la kaliméra*”
<tr.+esp.+gr.> = *kavga etmek,*
darılmak)

bozdearse <tr.+esp.> (*deter-*
yorarse) (v.pr.) bozulmak

brága/ bragéta (n.f.) don, külot

bragalí <esp.+tr.> (n.m.)
şalvarlı

bramear/bramar (v.) 1)
böğürmek 2) <it. *bramare*> bir

şeyi elde etmek için çırpınmak,
göz dikmek (“*ya esta*
brameando” = *böğürüyor*)

bráso (n.m.) kol

brávo/va (adj.) cesur, iyi

brávo! (eks./interj.) aferin!

bravúra (n.f.) kahramanlık

bráza (n.f.) kor

brazéro (*ogár*) (n.m.) mangal

bréve (*kúrto*) (adj.) kısa ve özlü

brigandáje <fr.> (n.m.) eşkiyalık

brigánte <it.> (n.m.) haydut,
eşkiya

bril (n.m.) altın tel

brío/bríyo (n.m.) parlaklık

bríska** (n.f.) at arabası

briyándo (adj.) ışıltılı parla-
yan

briyánte 1) (n.m.) pırlanta 2)
(adj.) parıltılı, parlak

briyar (v.) parlamak, parıl-
damak, ışıldamak

brod'ar <fr.'> (*lavarar*) (v.)
nakış işlemek

brod'ería <fr.'> (*lavrad'úra*)
(n.f.) işleme, nakış

brónzo (n.m.) tunç

brosh (n.f.) broş, yaka
iğnesi

broshúra (n.f.) broşür

bruíd'o <fr.'> / **ruíd'o** (n.m.)

patırdı, şıkırtı, şingirtı, gürültü

brúma (*dumán*) (n.f.) sis

brumózo/a (*dumanlí*) (adj.)

sisli (*"el tyémpe está brumózo"* = *hava sisli*)
brúno/na (*moréno/na*)
(adj./n.m.f.) esmer
brúsha (n.f.) cadı, büyücü kadın
brusked'ád' (n.f.) 1) kabalık, sertlik 2) karanlık
brúsko/ka (adj.) 1) haşın, sert (insan) 2) loş
brutál (adj.) kaba, yontulmamış (insan)
brutalid'ád' (n.f.) kabalık, yabanilik
brutalizar (v.) kaba davranmak
brutálmente (adv.) kabaca, sertçe
brutéza* (n.f.) kabalık, çirkinlik
bruyón <fr.> (n.m.) müsvedde
buá (adj./n.f.) can sıkıcı, can sıkıntısı (*"ya me vıno buá"* = *içim sıkıldı, afakanlar bastı*)
buchakladear <tr.+esp.> (*kuchiyar*) (v.) bıçaklamak
buchúkas/buchúkes <tr.+esp. + suf.f.m.pl.> (*djemélas / djemélos*) (n.f.m.pl.) ikiz kardeş (dişil/eril/çoğul)
budák <tr.> 1) (n.m.) (*nyúd'o en el lényo*) budak 2) budák/a (n.m.adj.) (*obstinád'o/da*) (mec.) inatçı
budaklık (mec.) (n.m.) inatçılık
budják <tr.> (*kantón de dist-*

rito) (n.m.) bucak
budjéto <fr.> (n.m.) bütçe
buélta (n.f.) 1) avdet, dönme 2) dönüm, tur 3) değişiklik (*"tener buélta de meóyo"* = *pratik zihinli olarak fikrini değiştirmek*)
buén/na (adj.) 1) iyi (*"buén korasón"* = *iyi kalpli*); (*"buén pagad'ór"* = *borcunu zamanında ödeyen*); (*"buéna intisyón"* = *iyi niyet*); (*"buéna veluntád'"* = *hüsnüniyet*) 2) epey (*"buéna kuantid'ád'"* = *epey, epeyce*)
buenácho/cha (adj.) fazla iyi, bön
buendád' (n.f.) 1) iyilik 2) hayır (*"ázeme una buendád'"* = *bana bir iyilik yap*)
buéno/na (adj.) iyi, iyi kalpli, hayırlı (*"persóna buéna"* = *iyi adam*); (*"nochád'a buéna"* = *iyi geceler*); (*"buénas tát'res"* = *iyi akşamlar*); (*"buénos días"* = *günaydın*)
buéno (adv./interj.) iyi, peki
buéy (n.m.) öküz
bufálo (n.m.) manda
bufáno* (n.m.) öküz
bufé (*aparad'ór*) (n.m.) büfe
bufón (n.m.) soytarı
bufonería (n.f.) maskaralık
bukéto (n.m.) buket, demet

búkla (n.f.) bukle, lüle
buktear <tr.+esp.> (*enfasyar*)
 (v.) biktirmek, usandırmak
buktearse <tr.+esp.> (*enfasyar-*
se) (v.pr.) bıkmak, usanmak
búla (n.f.) hanım (“*búla*
pensi” = *hanımı düşündüm*
herşeyi ve tüm ayrıntıları
düşünen kadın)
bulandirear <tr.+esp.> (*dar*
engúyos) (v.) bulandırmak
bulantí <tr.> (*engúyo*)
 (n.m.) bulantı
buléma (n.f.) gül böreği
bulísa (n.f.) evin hanımı
búlto (n.m.) şişkinlik, yumru
búmba (n.f.) 1) (*Nehama'ya*
göre) bilya 2) saçmalık
bumbadji/a (*bavajón/a*)
 (n.m.f./adj.) saçmalayan,
 dikkatli konuşulması gere-
 ken yerde aklına geldiği
 gibi konuşan
bumuélo/birmuélo (n.m.)
 gözleme, bir nevi hamur işi
bunadearse <tr.+esp.>
 (*entonteserse*) (v.pr.)
 bunamak
burakád'o/d'a <port.> (adj.+)
 delikli, delinmiş
burakad'úra <port.> (n.f.) del-
 me
burakar <port.> (v.) delmek
buráko <port.> (n.m.) 1) delik

2) iskambil oyunu
burgéz (n.m.) burjuva
burgezía/borgezía (n.f.)
 burjuvazi
burí <tr.> (*túbo*) (n.m.) boru
búrla (n.f.) alay etme, istihza
burlarse (v.pr.) alay etmek
burlón (n.m.) alaycı, muzip,
 şakacı
burlózo/za (adj.) alaycı
burnúz (n.m.) bornoz
buró (n.m.) 1) çalışma
 masası 2) çalışma odası 3)
 işyeri, ofis
burokrasía (n.f.) kırtasiyecili-
 lik, bürokrasi
burs <fr.'> (*béka*) (n.f.) burs
bushka-plétos (n.m.f.)
 (lok.) kavgacı
bushkar (v.) aramak
 (“*bushkar algúja en la*
pája” = *samanda iğne ara-*
mak - çok karışık bir işe
girişmek); (“*bushkar bóka*”
 = *ağız aramak*); (“*bushkar*
el klávo i el buráko” = *çivi-*
yi ve deliği aramak - her
şeyi, tüm ayrıntıları ile bil-
me arzusu); (“*bushkar kon*
kandéla” = *mumla aramak*
 - *bizimle olmayan birini*
her yerde özlemle aramak);
 (“*bushkar pléto*” = *kavga*
aramak)

bushkid'á (n.f.) araştırma, arama
bushón <fr.> (*tápa*) (n.m.) tapa, tıpa
bústo (n.m.) 1) büst, 2) sütyen
búto <fr.but> (*eskópo, objetivo*) (n.m.) amaç, emel, gaye, hedef, maksat
buyir (v.) kaynamak, kaynatmak
buyór (n.f.) kaynama
búyrun! <tr.> (*veníd'o buéno*) (interj.) buyurun!
buz <tr.> (*yélo*) (n.m.) buz
buzaná <tr.+esp.> (*1. depó de yélo, 2. muy yelád'o*) 1) (n.f.) buzhane 2) (adj.) çok çok soğuk (*"está buzaná" = hava çok soğuk, buz gibi*)
buzyéra <tr.+esp.> (*refrijera*) (n.f.) buzdolabı
byén (n.m.) 1) iyilik, hayır (*"byen de los syélos, mál de la tyérra" = iyilik göklerden, kötülük yerden - mutlu olmak için her şeyi olup da, sudan sebeplerden mutsuz olmak*) 2) mal, mülk
byen (adv.) iyi (*"byen ed'ukád'o/a" = terbiyeli, iyi eğitilmiş*); (*"byen mirád'o/a" = bakımlı*)
byénazed'ór/d'éra (n.m.f.)

iyiliksever, velinimet, hayırsever
byénes (los) (n.m.pl.) varlık
byenestár (n.m.) refah
byenfetór/trisa <fr.'> (n.m.f.) hayırsever, iyiliksever
byenfezénsya <fr.'> (n.f.) yardımseverlik, hayır
byenkerénsya (n.f.) lütuf, sevgi
byenveníd'a (n.f.) hoş karşılama
byenveníd'o/d'a (adj.) hoş karşılanan
byenveníd'o! (interj./eks.) hoş geldiniz!
byervizíko (n.m.) sözcük
byérvo (*palávra*) (n.m.) kelime

ch

chachará (n.f.) boş laf,
gevezelik

chacharón/a (n.m.f.) geveze

chadír <tr.> (*tyénda, pará-
guas*) (n.m.) çadır, şemsiye

chakál (n.m.) çakal

chakeád'a* (*dád'a*) (n.f.)
çarpma, çakma

chakear* (*batir*) (v.) çarp-
mak, çakmak

chakéta/jakéta (n.f.) ceket

chaketón (*bofetád'a, sha-
már*) (n.m.) tokat, şamar

chakmák <tr.> (*asended'ór*)
(n.m.) çakmak

chalgí <tr.> (*instrumento de
música*) (n.m.) çalgı

chalgidjía <tr.+suff.esp.> (*tan-
yed'ór/a*) (n.m.f.) çalgıcı

chalishear <tr.+esp.> (*lavo-
rar*) (v.) çalışmak ("chalış,
chalış pan kirpích" <tr.esp.>
lavóra lavóra pan dúro" =
çalış çalış kuru ekmek)

chalishkán/a <tr.+suff.esp.>
(*laboryózo/za*) (adj.) çalış-
kan

chalúm <tr.> (*áyres, forfan-
tería*) (n.m.) çalım

chamashír <tr.> (*mud'ad'úra**)
(n.m.) iç çamaşırı

chamúr <tr.> (*lód'o*) (n.m.)
1) çamur 2) (adj.) (mec.) kötü,
namuhsuz, haysiyetsiz

chamuskád'o/d'a (adj.+)
yanmış, yanık

chamushkar (v.) alevden
geçirmek

chanáka <tr.+esp.> (*bol*) (n.f.)
çanak, kase

chanakíta <tr.+esp.> (n.f.)
ufak kase, ufak çanak

chánta <tr.> (*sáko, bólsa*)
1) (n.f.) çanta 2) (adj.) çok
aptal**

chapachúl <tr.> (*harapyénto,
súzyo*) (adj.) çapaçul, pasaklı
chapelyéro (n.m.) şapkacı

- chapéo** (n.m.) şapka
chapétas (n.f.pl.) yüz kızarıklığı
chapetease (v.pr.) yüzü kızarmak
chapín (*kalsád'o*) (n.m.) kundura, pabuç, ayakkabı
chapkín/chahpín/a <tr.+suff.f.esp.> (*libertino/na*) 1) (adj.) çapkın 2) (n.m.f.) afacan çocuk 3) (n./adj.) cilveli
chapkiníko/chahpiníko/ka <tr.+esp.> (*nínyo/nínya turbulente*) (n.m.f.) yaramaz çocuk
chapeád'a/chafteád'a <tr.+esp.> (*golpe*) (n.f.) çarpma, vuruş
chatear/chaftear <tr.+esp.> (*golpear*) (v.) çarpmak, vurmak, dövmek ("chapear mános" = *el çırpma*)
chapearse/chaftearse <tr.+esp.> (*golpearse*) (v.pr.) çarpışmak, çatışmak
chapuchear (v.) bir işi baştan savma yapmak
charé <tr.> (*reméd'yo*) (n.m.) çare ("para tód'o ay charé sálvo para la muérte" = *ölümünden gayri herşeyin bir çaresi vardır*)
charlar/charlear (v.) dır dır etmek, çene çalmak
charlína (n.f.) gevezelik
charpeád'o/d'a <tr.+esp.> (*estropeád'o/a*) (adj.+) çarpık, yamuk
charpearse <tr.+esp.> (*estropearse*) (v.pr.) çarpılmak
charpík <tr.> (*tuérto/ta*) (adj.) çarpık
charshí <tr.> (*bazár*) (n.m.) pazar, çarşı
charshidjí <tr.> (*ómbre de écho*) (n.m.) çarşıcı
charúka <tr.> (*pantúfla*) (n.f.) çarık, terlik
chatear <tr.+esp.> (*echar verd'ád'es a la kára del interlo-kutór*) (v.) çatmak, yüzüne vurmak
chatladeád'o/d'a <tr.+esp.> (*fisurád'o/d'a*) (adj.+) çatlamış, çatlak
chatladead'úra <tr.+esp.> (*fisúra*) (n.f.) çatlaklık
chatladear <tr.+esp.> (v.) çatlamak
chavdár <tr.> (*senténo*) (n.m.) çavdar
chay <tr.> (*té*) (n.m.) çay
chayír <tr.> (*kámpo*) (n.m.) çayır
chaylık/chaydanlık <tr.> (*tetéra, teyéra*) (n.m.) çaydanlık

chek (n.m.) çek
chekinearse <tr.+esp.> (*no atrivirse a... , travarse*)
 (v.pr) çekinmek
chekinéo <tr.> (n.m.)
 çekinme
chekineózo/za <tr.+esp.>
 (*tímid'o*) (adj.) çekingen
chelebí/chilibí <tr.> (*senyór*)
 (n.m.) efendi, bey, çebebi
cherchevé <tr.> (*enkuad'-rad'úra, kuád'ro*) (n.f.) çer-
 çeve
chérga (n.f.) 1) kilim 2)
 gevşek örgü
chéta <tr.> (*bánda de malfe-tóres*) (n.f.) çete, şebeke
chevirear <tr.+esp.> (*abol-tar, rejir, manovrar*) (v.)
 çevirmek ("ké estásh chevi-reándo?" = neler çeviriyorsu-nuz?)
chibúk <tr.> (n.m.) ağızlık,
 çubuk
chicharón* (n.m.) ağzı kala-balık
chichekchí <tr.> (*florísto*)
 (n.m.) çiçekçi
chichigáya (n.f.) ağustos böce-
 ği
chifaló/chefaló (n.m.) kefal
chifút <tr.> (*djud'yó <pej.>*)
 (n.m.) çiftit
chikéz (n.f.) çocukluk, küçük-

lük
chikitíko/ka (adj.) küçücük,
 minicik, minimini, ufacak
chikitúra (n.f.) küçüklük
chiklét (n.m.) çiklet
chíko/ka (adj.) küçük, ufak,
 minik
chikúr <tr.> (*atad'íjo*) (n.m.)
 uçkur
childirear <tr.+esp.> (*salir lóko*) (v.) çıldırmak
chiléndro (n.m.) silindir şap-
 ka
chimenéa (n.f.) 1) baca 2)
 (adj.) (mec.) çok çirkin 3)
 (adj.) (mec.) çok sigara içen
chiménto (n.m.) çimento
Chína (n.f.) Çin
chíncha (n.f.) 1) tahtakuru-
 su, 2) (mec.) cimri ("chíncha de Tamúz" - persóna muy eskása = çok cimri)
chinézo/kinézo/za (n.m.f./
 adj.) Çinli
chiní (*pláto*) (n.m.) tabak
chirák/a <tr.+suf.f.esp.>
 (*aprendísto/ta*) (n.m.f.)
 çırak
chiraklık <tr.> (*aprendizáje*)
 (n.m.) çıraklık
chirigóti <gr.> (n.m.) çörek otu
chíroz (n.m.) 1) kurutulmuş
 kolyoz 2) (mec.) sıska, çok
 zayıf

chíste* (*shaká*) (n.m.) şaka
chishít/cheshít <tr.> (*variedád*)
 (n.m.) çeşit
chitrifil <tr.> (*muy intráfikád'o*)
 (adj.) çetrefil
chíyo (n.m.) çığlık
chíyos (n.m.pl.) feryat ("echar
chíyos" = *çığlık atmak*)
chizdear <tr.+esp.> (*1. desi-*
nar 2. embarrar) (v.) 1)
 resim çizmek 2) çizmek
chizmé <tr.> (*botín*) (n.m.)
 çizme
chokoláta (n.f.) çikolata
choktear <tr.+esp.> (*abatir*)
 (v.) çöktürmek
choktearse <tr.+esp.> (*abatir-*
se) (v.pr.) çökmek
cholák <tr.> (*estropeád'o*)
 (adj.) çolak
chop <tr.> (*syérkol*) (n.m.)
 çöp
chopchí <tr.> (*rekojed'ór de*
syérkol) (n.m.) çöpçü
chorbá <tr.> (*súpa*) (n.f.)
 çorba
chorbadjí <tr.> (*título ke se*
dá al patrón de un écho)
 (n.m.) çorbacı
chorrear (v.) fişkırmak,
 akmak
chorréo/chórro (n.m.) 1)
 fiskiye 2) akıntı
chorreear (v.) durmadan

akmak
chorretína (n.f.) durmayan
 akıntı
chorríko (n.m.) ufak su
 akıntısı
chórro (n.m.) 1) akıntı, su
 akıntısı 2) (mec.) durmayan
 ağlama
chorrón/a (*yorón*) (adj./
 n.m.f.) olur olmaz ağlayan
chósa (n.f.) kulübe
chotread'ór/d'éra (n.m.f.)
 içkiyi çok seven
chotrear (v.) içki içmek,
 kafa çekmek
chuchutear (v.) fısıldamak
chuchutéo (n.m.) fısıldama
chufilar (v.) düdük çalmak,
 ısıklık çalmak
chufléte (n.m.) 1) düdük, ısıklık
 2) chuflétes/chufletíkos**
 (n.m.pl.) etli pırasa yemeği
chukál (*basín*) (n.m.) otu-
 rak, lazımlık
chukundúr/
kuchunugúrya** <gr.>
 (*pandjâr*) pancar
chukúr <tr.> (*fóya*) (n.m.)
 çukur, hendek
chul <tr.> (*estófa muy*
ord'inárya) 1) (n.m.) çul
 2) (adj.) (mec.) pis
chupád'a (n.f.) emme
chupaméla** (n.f.) lolipop,

çubuklu emilen şeker

chupar (v.) emmek

chupetear (v.) yavaş yavaş
emmek

chupón (n.m.) emzik

churáp <tr.> (*kálsa*) (n.m.)
çorap

churúk <tr.> (*pudríd'o/d'a*)
(adj.) çürük

chuvál <tr.> (*sáko*) (n.m.)
çuval

d

dád'a (n.f.) sille, darbe, vuruş

dadá (n.f.) dadı, lala

dad'íka (n.f.) ufak darbe, ufak vuruş

dád'iva (*dóno, regálo*) (n.f.) bağış, hediye

dád'o (n.m.) 1) zar 2) verilen hediye, bağış (*"dad'o de madrasta"* = değersiz hediye)

dád'o/d'a (adj.+) verilmiş (*"dád'o i mamád'o"* = söylenir söylenmez yapılan bir iş için kullanılır)

dad'ór/dad'éra (n.m.f./adj.) 1) veren 2) verici

daínda/aínda <port.> (adv.) halen, henüz, hâlâ

dakóordo/de akóordo (lok.) pekala, mutabıkız, anlaştık

daktilografia/daktilografiya (n.f.) daktilo

dalavéra <tr.> (*engányo*) (n.f.) dalavere

dalaveradjí/a <tr.+suff.f.esp.>

(*enganyad'ór/d'éra*)

(n.m.f.) dalavereci

daldeád'o/d'a <tr+esp.> (*absorbád'o/d'a*) (adj.+) dalmış

daldearse <tr.+esp.> (*enkasharse, absorbarse*) (v.pr.) dalmak

dalgín <tr.> (*atud'rid'o/d'a, en las núves, olvid'ózo/za*) (adj.) dalgın

dalipán* <dále pan> (n.m.) yoksul, zavallı

dalkávo/de alkávo (adj.) sonuncu

dalkavúk <tr.> (*ad'ulad'ór*) (n.m.) dalkavuk

damedjána (n.f.) damacana

damgá <tr.> (*márka, estígma, muír, síyo*) (n.f.) damga

damladear <tr+esp.> (*gotear*) (v) damlamak

dámma (*sinyóra*) (n.f.) hanım

dandaná <tr.> (*pómpa*) (n.f.) tantana (*"azerlo dandaná"* = bir haberi her tarafa yaymak)

dandanalı <tr.> (*pompózo*)
(adj.) tantanalı
danishear <tr.+esp.> (*konsultar*)
(v.) danışmak
dansa (*báile*) (n.f.) dans
dantéla (n.f.) dantel, oya
danteléro (n.m.) dantela satan
Danúbyo** (n.m.) Tuna nehri
danyád'o/d'a (adj.+) hasar görmüş, zedelenmiş
danyar (v.) zarar vermek, zedelemek, ziyan etmek
dányo (n.m.) hasar, tahribat, zarar, ziyan
danyózo/za (adj.) zararlı, sakıncalı
dar (v) vermek ("dar a azer"= yaptırmak); ("dar a enten-der"= izah etmek); ("dar a entender kon la sal i la pimyénta" (lok.) = çok iyi izah etmek); ("dar a gostar"= tattırmak); ("dar a komer"= 1) yedirmek 2) rüşvet vermek); ("dar a gustar"= sevin-dirmek); ("dar al fuégo"= ateşe vermek); ("dar atagán-to"= ağırlık vermek, bıkkınlık vermek); ("dar atrás"= geri vermek, iade etmek); ("dar djúra"= yemin etmek); ("dar de sí"= özveri ile vermek); ("dar de véra"= kulak asma-mak); ("dar el korasón"=

içine doğmak); ("dar el lugár a la velvelé" <esp.+tr.> [velvelé = klanór] = ortalığı velvele-ye vermek); ("dar enfásyo"= bıkırmak); ("dar engúyos"= bulandırmak); ("dar en kára"= bıkmak); ("dar en máno"= ele vermek); ("dar en ójo"= göze çarpmak); ("dar habér" <esp.+tr.> = haber vermek); ("dar haftoná" <esp.+ebr.> = dayak atmak); ("dar i avér"= ilişki, alaka); ("dar impor-tánsa"= önem vermek); ("dar kamíno"= 1) yol vermek 2) kovmak, kapıya koymak); ("dar kára"= yüz vermek - çok yumuşak davranmak); ("dar kavód'" <esp.+ebr.> = itibar etmek, şeref vermek); ("dar késhas"= şikayet etmek); ("dar kolorá"= sinir-lendirmek); ("dar konséjo"= nasihat etmek, öğüt vermek); ("dar koráje"= 1) cesaret vermek 2) öfkeliendirmek); ("dar kuénto"= hesap ver-mek); ("dar la álma"= can çekişmek); ("dar la álma por..."= biri için canını vermek**); ("dar la posibi-lid'ád'"= imkan vermek); ("dar léche"= süt vermek); ("dar los guésos en la máno"=

= öldüresiye dövmek); (*“dar palávra”* = söz vermek); (*“dar pécho”* = meme vermek); (*“dar permissiún”* = izin vermek); (*“dar pézgo”* = ağırlık vermek); (*“dar pod’ér”* = selahiyet, yetki vermek); (*“dar pránso”* = ziyafet çekmek); (*“dar prisa”* = çabuklaştırmak); (*“dar razón”* = hak vermek); (*“dar repuéstá”* = cevap vermek); (*“dar salúd’o”* = selam vermek); (*“dar sed’”* = susatmak); (*“dar sekrétó”* = sır vermek); (*“dar su id’ea”* = fikrini vermek); (*“dar una máno”* = el vermek, yardım etmek); (*“dar una púnta de pyé”* = kovmak); (*“dar una vayvanád’a”* = üstün körü ev işi yapmak)

darsán <ebr.> (*diskorsad’ór, predikad’ór*) (n.m.) hatip, konuşmacı, vaiz

darsar <ebr.> (*avlar, diskorsar*) (v.) nutuk atmak, söylev vermek, vaaz etmek

darse (v.pr.) 1) kendine vermek (*“darse áyres”* = böbürlenmek, hava atmak)

2) kendini vermek, kendini vakfetmek (*“darse al lavóro”* = kendini işe vermek); (*“darse a tener”* = saygınlık kazan-

mak için kendi kendine saygı göstermek)

darse en... (lok.) tutturmak (*“se le dyó en ésto”* = bununla tutturdu)

dásyo/dársyo (*táksa*) (n.m.) vergi

dáta (n.f.) tarih

datád’o/d’a (adj.+) tarihli

datar (v) tarih atmak

dátile (n.m.) hurma

davá <tr.> (*prosése*) (n.f.) dava

davadjí/a <tr.+suf.f.esp.>

(*kesha-d’ór / d’éra*) (n.m.f.)

davacı

davranearse <tr.+esp.> (*komportarse*) (v.pr.) davranmak

davúl/daúl <tr.> (*tambór*)

(n.m.) davul

dayanáak <tr.> (*apóyo*)

(n.m.) dayanak

dayanear <tr.+esp.> (*rezistir, suportar, turar*) (v.)

dayanmak

dayanearse <tr.+esp.> (*apoyarse*) (v.pr.) dayanmak

dayénus <ebr.> (n.m.plr.)

Hamursuz Bayramı gecesinde sonlarına gelen dua (*“estar en los dayénus”* = bir işin sonuna gelmek)

de (prep.) -a, -e, -i, -u, -dan, -den, -li, -lu vs. ekleri (*“de agóra ad’elántre”*

= bundan böyle); (*"de álma i korasón"* = *can-dan, yürekten*); (*"de ánde para ánde"* = *nereden nereye*); (*"de ántes"* = *önceden*); (*"de arríva abásho"* = *alt üst, karmakarışık*); (*"de baldahón"* = *bedavadan*); (*"de benad'ám"* = *adamakıllı*); (*"de bóka abásho"* = *baş aşığı*); (*"de chíka salúd'"* = *sağlıksız*); (*"de demazía"* = *füzuli*); (*"de dos káras"* = *iki yüzlü*); (*"de ésta manéra"* = *böylece, şöyle*); (*"de fáкто"* = *filen*); (*"de fuérta"* = *zorunlu olarak*); (*"de mil i haloshéntos ányos"* = *Nuh Nebi'den kalma*); (*"de konfiénsa"* = *emniyetli*); (*"de kontíno"* = *sürekli*); (*"de léshos"* = *uzaktan*); (*"de mála manéra"*, *"de négra manéra"* = *fena halde*); (*"de más a más"* = *gittikçe*); (*"de menestér"* = *gerek, lâzım, lâzımlu, zaruri*); (*"de mézmo"* = *bilmukabele*); (*"de mijór a mijór"* = *iyiden iyiyeye*); (*"de mód'os i manéras"* = *çeşitli*); (*"de muévo"* = *gene, gine, tekrar, yeniden, yine*); (*"de ojo"* = *götürü*); (*"de okaz-*

yón" = *elden düşme*); (*"de ótra pártte"* = *öte yandan*); (*"de oyíd'o"*, *"de oréja"* = *kulaktan dolma*); (*"de óy para manyána"* = *bugün yarın*); (*"de pártte a pártte"* = *karşılıklı, müteakıl*); (*"de pártte de..."* = *...tarafından*); (*"de preferénsya"* = *tercihen*); (*"de prima"* = *önceden*); (*"de riir"* = *gülünç*); (*"de sérka"* = *yakından*); (*"de sí para sí"* = *kendi kendine*); (*"de verd'ád'"* = *gerçekten, sahi-den*); (*"de véz en kuándo"* = *ara sıra*)

debásho (adv./prep.) alt, altın-da

debáte (n.m.) tartışma, münakaşa, münazara

debatir (*diskutir*) (v.) tartışmak, münazara etmek

debatirse/desbatirse (v.pr.) çırpınmak

debíl (*fláko*) (adj.) güçsüz, zayıf

debilid'ád' (n.f.) dermansızlık, iktidarsızlık

debíto (n.m.) zimmet

ded'ál (n.m.) yüksük

ded'ikar (v.) 1) bir şeyi vakfetmek 2) bir şeyi birine ithaf etmek

ded'ikás (n.f.) vakfetme, ithaf

dedikodú <tr.> (*"dísho me dísho", chachará*) (n.m.)
dedikodu

déd'o (n.m.) parmak

ded'uksyón (n.f.) 1) çıkar-
ma 2) anlam çıkarma

ded'uzir (v.) 1) çıkarmak 2)
sonuç çıkarmak

de dyéz (n.m.) on para
(*"ked'ar sín una de dyéz"*
= *meteliksiz kalmak*); (*"no
valer ní una de dyéz"* = *beş
para etmemek*)

de el (prep.+pron.m.sing)
onun, ondan (eril)

deféкто (n.m.) kusur, hata,
illet, pürüz

defektuózo/za (adj) özürlü,
hatalı, kusurlu, mahzurlu,
pürüzlü

defended'ór/d'éra (*defen-
sór/a*) (n.m.f.) müdafî,
savunucu

defender (v.) 1) müdafaa
etmek 2) <fr.> menetmek,
yasaklamak

defenderse (v.pr.) kendini
savunmak

defendíd'o/d'a (adj.+) 1) savu-
nulmuş 2) <fr.> yasak edilmiş

defénsa (n.f.) 1) savunma,
müdafaa 2) <fr.> yasak

defensór (n.m.) savunan,

koruyan

deferénsya (n.f.) saygı

definir (v.) tanımlamak,
tarif etmek

definisyón (n.f.) tanımlama

definitivamente (adv.) kesin-
likle

definitívo/va (adj.) kesin

defisíto (n.m.) bütçe açığı

defisyénsya (*mankúra*) (n.f.)
eksiklik, kusur

defisyénte (adj.) kusurlu,
yetersiz

defúndo/da (*difúnto/ta*)
(n.m.f.) müteveffa

degoyar (v.) boğazlayıp
öldürmek

**degrad'amyénto/des-
grad'amyénto** (n.m.) 1)
alçaltma 2) rütbelerini sökme

degrad'ánte/desgrad'ánte
(adj.) alçaltıcı, aşağılatıcı

degrad'ar/desgrad'ar
(*arrebashar*) (v.) 1) alçalt-
mak 2) rütbesini indirmek

degrad'arse/desgrad'arse
(*arrebasharse*) (v.pr.) ken-
dini küçük düşürmek

dehiyarse (v.pr.) oyalanmak,
çalışmamak için bahane ara-
mak

dehiyo (n.m.) oyalanma

dejenerád'o/d'a (adj.+) yoz-
laşmış

dejenerar (v.) yozlaşmak
dekad'énsya (n.f.) düşkün-
 lük, çökme
dekagrámo (n.m.) dekag-
 ram, on gram
dekalítro (n.m.) dekalitre,
 on litre
dekamétro (n.m.) dekametre
dekáno (n.m.) dekan
deké/porké (adv./konj.)
 neden, niye?
deklamar (v.) yüksek sesle
 okumak, tumturaklı konu-
 mak
deklamasyón (n.f.) yük-
 sek sesle tumturaklı okuma,
 konuşma
deklarád'o/d'a (adj.+)
 beyan edilmiş
deklarar (v.) belirtmek, beyan
 etmek, ifade vermek
deklarasyón (n.f.) beyan,
 beyanat, bildiri, demeç, ifade
dekolté <fr.> 1) (adj.) açık
 saçık 2) (n.m.) dekolte
dekontíno (adv.) sürekli
 olarak, aralıksız
dekór <fr.'> (n.m.) dekor,
 görünüş
dekorar (v) 1) süslemek 2)
 nişan, madalya vermek
dekorasyón (n.f.) 1) donatma,
 süsleme 2) nişan, madalya
dekretar (v.) hüküm vermek,

karar vermek
dekréto (n.m.) kararname
dekréto imperyál (n.m.) fer-
 man
dekúklias (adv.) dizlerinin
 üzerinde çömelmiş vaziyette
del (de el) (prep.+art./tanımlık veya
 pron./zamir) -dan / -den ("*del*
vyéjo el konséjo, del ríko el
reméd'yo" = *yaşlıdan öğüt*
zenginden çözüm); ("*es de*
él ke tomí éste lívro" = *bu*
kitabı ondan aldım)
delád'o (adv./adj.) eğik,
 yandan
delantál (*prostéla*) (n.m.)
 önlük
delantéra (n.f.) ön
delántre (adv./prep.) önde,
 önünde ("*delántre de mozót-*
ros" = *önümüzde*)
delegád'o/d'a (n.m.f.) dele-
 ge, murahhas
delegasyón (n.f.) heyet
delfín (n.m.) yunus balığı
delgad'éz (n.f.) incelik
delgád'o/d'a (adj.) ince
deliberar (v.) müzakere etmek,
 düşünerek çözümlemek
delikád'amente (adv.) nazikçe
delikad'éza (n.f.) 1) letafet,
 nezaket 2) dayanıksızlık
delikád'o/d'a (adj.) 1)
 nazik, düşünceli, hassas,

latif, narin 2) (mec.) dayaksız

delirar (v.) sayıklamak

delíryo (n.m.) sayıklama

delisya (n.f.) büyük zevk, hoşnutluk

delisyózo/za (*muy savrózo*) (adj.) nefis

delíto (*kúlpa*) (n.m.) suç

delivránsa *<fr.>* (n.f.) kurtulma, özgürlüğüne kavuşturma

delivrar *<fr.>* (v.) kurtarmak, özgürlüğüne kavuşturmak

delúvyo/dilúvyo (n.m.) tufan

dem *<tr.dem>* (*indísyó*) (n.m.) ufak belirti (*"dar un dem"* - *dar una chika indikasyón* = *dem vurmak* - *ipucu vermek*)

demagojía /demagojía (n.f.) halk avcılığı, demagoji

demánda (n.f.) 1) soru, sual 2) istek, dilek, talep 3) başvuru, istida, dilekçe

demandad'éro (n.m.) sorma manyaklığı

demandad'ór/d'éra (n.m.f.) 1) soran 2) talip

demandar (v.) 1) sormak, soru sormak 2) başvurmak, istemek, talep etmek

(*"demandar konséjo"* = *akıl danışmak*); (*"demandar kuénto"* = *hesap sormak*); (*"deman-*

dar pardón" = *af dilemek, özür dilemek*); (*"demandar sed'aká"* = *sadaka istemek*)

demanyána (adv.) sabah (*"demanyanika tempráno"* = *sabah çok erken*)

demaziya /demazía (adv.) fazla

demazíya (lo) (n.m.) fazlalık

demazyád'o (adv.) fazla, ziyade

deménsya (n.f.) bunama, delilik

demét *<tr.>* (*bukéto de ved'rúra*) (n.m.) demet

demirindí *<tr.>* (*tamaríndo*) (n.m.) demirhindi

demisyón (n.f.) istifa

demisyonar (v.) istifa etmek

demisyonáryo/ya (adj.n.m.f.) istifa eden

demodé *<fr.>* (adj.) modası geçmiş, çağ dışı

demokrasía (n.f.) demokrasi

demokrátiko/ka (adj.) demokrat

demokrátoto/ta (n.m.f.) demokrat

demoler (*derrokar*) (v.) yıkmak

demolisýón (n.f.) yıkma

demónyo (*guérko*) (n.m.) iblis

demostrád'o/d'a (adj.+) gösterilmiş, ispatlanmış

demostrar (v.) göstermek, açıklamak, ispatlamak
demostrasyón (n.f.) gösteri
demud'ád'o/d'a (adj.+) solgun, soluk
demud'arse (v.pr.) solmak (insan için)
dende/dande (prep.) -dan, -den (*"éste pianó vyéne dende mi mád're"* = *bu piyano annemden kalmıştır*)
den día en día (lok.) günden güne (*"den día en día káza mi tía"* = *günden güne teyzem evlenir- sürekli ertelenen bir iş hakkında kullanılır***)
denegasyón/negasyón (n.f.) inkar, yadsıma
denigrad'ór/d'éra (n.m.f.) çekiştirici, aşağılayıcı
denigránte (adj.) çekiştirici
denigrar (v.) yermek, çekiştirmek, karalamaya çalışmak, kötülemek
denigrasyón (n.f.) yerme, çekiştirme, karalama
denominar (*nombrar*) (v.) adlandırmak
denominasyón (n.f.) adlandırma
densid'ád' (n.f.) yoğunluk
denunsyad'ór/d'éra (n.m.f.) muhbir, ihbar eden
denunsyar (v) ihbar etmek

denunsiyasyón (n.f.) ihbar etme
denyar (*endernyar*) (v.) tenez-zül etmek
departaménto (n.m.) bölüm, kısım, şube
dependér (v.) bağımlı olmak, tabi olmak
dependénsya (n.f.) tabi olma, bağımlı olma
dependyénte (adj.) bağılı, bağımlı
deplorar (*regretar amárgamente*) (v.) çok üzülme, acımak
deplorávle (adj.) acınacak durum
depó/depozito (n.m.) 1) ambar, ardiye, depo, mahzen 2) emanet
deportád'o/d'a (adj.+/n.m.f.) sürgün edilmiş, sınır dışı edilmiş
deportar (v.) sürgün etmek, sınır dışı etmek
deportasyón (n.f.) sürgün
depozitar (v.) 1) emanete vermek, 2) para yatırmak
depozitáryo/ya (n.m.f.) emanet edilen kimse, mutemet
depozito (n.m.) pey, emanet
depravar (*korromper*) (v.) ahlakını bozmak
depresyar *bkz.* **despresyar**

depresyasyón *b.kz.* despresyasyón

depresyón (n.f.) 1) çöküntü 2) sinir buhranı 3) basınç azalması

deputád'o (n.m.) mebus, milletvekili

deranjád'o/d'a <fr.' > (*aturvád'o, desrepozád'o/d'a*) (adj.+) rahatsız olmuş, keyifsiz

deranjar <fr.' > (*molestar, desord'enar*) (v.) rahatsız etmek, düzenini bozmak

deranjarse <fr.' > (*aturvarse, dezrepozarse*) (v.pr.) rahat-sız olmak

derashá <ebr.> (n.f.) vaaz

derécha/la derécha (n.f.) sağ taraf

derechéd'ad'/derechéz (n.f.) 1) doğruluk 2) düzlük

derécho/cha (adj.) 1) doğru, dürüst 2) düz 3) sağ

derécho (*diríto* <it.>) (n.m.) 1) hak, salahiyet ("*derécho de eskritór*" = *teîlf hakkı*) ("*derécho de azílyo*" = *sığınma hakkı*) 2) hukuk ("*derécho penál*" = *ceza hukuku*)

derécho/diríto <it.' > (adv.) doğrudan doğruya ("*derécho a káza*" = *doğru*

eve)

derechúra (n.f.) doğruluk

derivar (v.) 1)...den gelmek 2) türetmek, türemek

derred'ór (n.m.) civar, çevre
derretíd'o/derritíd'o/d'a (adj.+) eritilmiş, erimiş ("*mantéka derretíd'a*" = *erimiş tereyağı*)

derretir/derritir (v.) 1) eritmek 2) (mec.) çok bekletmek ("*ya mos derrityó la álma*" = *canımızı eritti - bizi çok bekletti*)

derretirse/derritirse (v. pr.) 1) erimek, çözülmek 2) (mec.) beklemekten bıkmak

derrokád'o/d'a (adj.+) yıkık, yıkılmış

derrokad'ór/d'óra (adj./n.m.f.) 1) yıkıcı 2) yıkan

derrokamyénto (n.m.) yıkma, yıkım

derrokar (v.) yıkmak ("*derrokar el múnido*" = *dünyayı yıkmak*)

derrokarse (v.pr.) yıkılmak

derrokío (n.m.) 1) yıkım 2) enkaz

derróta (n.f.) bozgun

dert <tr.> (*gflíksyón*) (n.m.) dert

derúsh <ebr.> (n.m.) vaaz

dervîsh <tr.> (*relíjyózo mistiko Muzulmánó, per-*

sóna muy kálma) (n.m.)
 derviş
desalad'úra (n.f.) tuzsuzlaş-
 tırma
desalar (v.) tuzunu almak, tuz-
 suzlaştırmak
desavorád'o/d'a (adj.) lezzet-
 siz, tatsız, yavan
desbafar <port. ' > (v.) içini dök-
 mek
desbáfo <port. ' > (n.m.) içini
 dökme
desbalar (v.) denk açmak,
 sandık, bavul boşaltmak
desbarakar (v.) evinden etmek
desbarakarse (v. pr.) evinden
 olmak
desbaranyar (v.) çözmek,
 dolaşmış bir şeyi açmak
desbarasar <fr. ' > (*espajar*) (v.)
 1) engellerden kurtarmak
 2) bir yeri boşaltarak derle-
 yip toplamak
desbarasarse <fr. ' > (*deska-
 buirse*) (v.pr.) bir şeyden
 kurtulmak
desbarkamyénto (n.m.)
 karaya çıkma
desbarkar (v.) karaya çıkar-
 mak, karaya çıkmak
desbárko (n.m.) karaya çık-
 ma, karaya çıkarma
desbelád'o/d'a <tr.+pref.&suf.
 esp.> (adj.) kalçası çıkık, pay-

tak yürüyen
desbivlamyénto* (n. m.) kut-
 sal şeyleri kötü kullanma
desbivlar* (v.) kutsal şeyleri
 kötü kullanmak
desblokar (v.) ablukayı kaldır-
 mak, kısıtlamayı kaldırmak
desbolsar (v.) cepten ödemek,
 cepten harcamak, kesenin
 ağzını açmak
desbólso (n.m.) harcama
desbolver (v.) 1) dürülü bir
 şeyi açmak 2) (*Nehama'ya göre*)
 eğlendirmek*
desbolverse (v.pr.) 1) işin
 içinden çıkmak, paçasını
 kurtarmak 2) (*Nehama'ya
 göre*) eğlenmek
desbolvíd'o/d'a (adj.+) (insan
 için) açık göz
desbolvimyénto (n.m.) 1)
 dürülü bir şeyin açılması 2)
 açık göz lülük
desbotonar (v.) düğmeleri
 açmak
desbragád'o/d'a (adj.+/n.m.f.)
 1) donsuz 2) (mec.) çok fakir
desbragarse (v.pr.) 1) donunu
 çıkartmak 2) (mec.) imkânla-
 rından fazla harcamak
desbrochar/esbrochar (v.)
 içini dökmek
desbrócho (n.m.) içini dökme
desbrolyar <fr. ' > (v.) 1) çöz-

mek, açmak 2) açıklığa kavuşturmak
desbrolyarse <fr. ' > (v.pr.) işin içinden çıkmak
desbuélto/ta (adj.) açık göz, işini bilir
désde (prep.) beri, itibaren ("désde múncho tyémpo" = çoktan beri)
desdén/desdénio (n.m.) hor görme, küçümseme
desdenyar (v.) hor görmek, küçümsemek
desdenyózo/za (adj.) küçümseyici, horlayıcı
desdícha (n.f.) talihsizlik
desdichád'o/d'a (adj.+n.m.f.) biçare, bahtsız, talihsiz
desdoblád'o/d'a (adj.+) katları açılmış
desdoblar (v.) katını açmak
desdyentád'o/d'a (adj.+) dışsız
desémbre (n.m.) Aralık ayı
desén <fr. ' > (n.m.) desen
desendénsya (n.f.) zürriyet
desender de (v.) ...soyundan gelmek
desendyénte (n.m.f.) soyundan gelen, evlat
desepsyón (deziluzyón) (n.f.) düş kırıklığı
desepsyonar (deziluzyonar) (v.) düş kırıklığına uğratmak
desfachád'o/d'a (deskarád'o/

d'a) (adj.+) yüzüstü
desfachamyénto (deskaram-yénto) (n.m.) yüzüstülük
desfamar/difamar (v.) kara çalmak, lekelemek, iftira etmek
desfamasyón/difamasyón (n.f.) lekeleme, kara çalma, iftira
desfashar (v.) kundak açmak
desfavór (n.f.) 1) gözden düşme 2) husumet ("en desfávór" (lok.) = aleyhinde)
desfavorávle (adj.) 1) elverişsiz, uygunsuz 2) muhalif
desfavorizar <fr. ' > / **desfavoreser** (v.) 1) aleyhinde olmak 2) engellemek
desfécha* (n.f.) bozgun, hezimet, mağlubiyet
desferensyád'o/d'a (adj.+) farklı, ayrı, değişik
desferensyarse (v. pr.) farklı olmak
desfeúzya (n.f.) güvensizlik
desfiar (desafiar <esp.>) (v.) meydan okumak
desfigurar (v.) yüzünü bozmak, şeklini bozmak, saptırmak, biçimsizleştirmek
desfilachar (v.) tarazlamak
desfilacharse (v.pr.) tarazlanmak
desfilar (v.) 1) sıra ile geç-

mek, geçit yapmak 2) iplikleri çözmek

desfio (*desafío* <esp.>) (n.m.)

1) meydan okuma 2) (*Nehama'ya göre*) güvensizlik*

desflorar (*violar*) (v.) kızlığını bozmak, iğfal etmek, iffetsizliğe sürüklemek

desformád'o/deformád'o/d'a (adj.+) biçimi bozulmuş, biçimsiz

desformar/deformar(v.) biçimini bozmak

desformasyón (n.f.) 1) biçimini bozma 2) şekil bozukluğu

desfortunád'amente (*malorózamente*) (adv.) maalesef

desfortunád'o/d'a (*malorózo/za*) (adj.) şanssız, talihsiz

desfraguar* (v.) yıkmak

desfrenád'o/d'a (adj.+) frensiz, ölçsüz, aşırı

desfrenar (v.) frenleri yok etmek

desfriád'o/d'a (adj.+) soğuk almış

desfriarse (*yelarse*) (v.pr.) soğuk almak

desfuérsa (n.f.) zafiyet, kuvvetten düşmüş olma

desfuersád'o/d'a (adj.+) halsiz, kudretsiz, takatsiz

desgajar (v.) engelleri kaldırmak, açmak, bir yükten kurtarmak

desgajarse (v.pr.) bir yükten kurtulmak

desgána (n.f.) keyifsizlik, iştahsızlık, isteksizlik

desganád'o/d'a (adj.+) isteksiz, keyifsiz, iştahsız

desganchar (v.) kancadan çıkarmak, çengellerden çıkarmak

desgarbózo/za (adj.) zerafetten yoksun

desgastar/gastar (v.) bozmak, sökmek, çözmek

desgoznád'o/d'a (adj.+) 1) mafsaldan çıkmış 2) parçalara ayrılmış

desgoznar (v.) 1) mafsaldan çıkarmak 2) parçalarına ayırmak

desgrásya (n.f.) 1) afet (doğa), dehşet, facia, felaket 2) talihsizlik

desgrasyád'amente (*desfortunád'amente*, *malorózamente*) (adv.) maalesef

desgrasyád'o/d'a (adj.) feci

desguesád'o/d'a (adj.+) kemiksiz

desgustánte/disgustánte (adj.) 1) iğrenç 2) üzücü

desgustarse/disgustarse

(v.pr.) 1) tiksirmek 2)

üzülmek

desgúste/disgúste (n.m.)

hoşnutsuzluk

desgústo <fr. ' > (*ásko*)

(n.m.) iğrenme, tiksinti

deshad'o/d'a (adj.+) 1) bıra-
kılmış, terkedilmiş 2) boşan-
mış

deshad'úra* (*divórsyo,*
kitasyón) (n.f.) boşanma

deshar (v.) bırakmak, salmak,
terk etmek (*"deshar de savá"*
= *vasiyet etmek*); (*"deshar*
en libertád'" = *salıvermek, ser-*
best bırakmak); (*"deshar en*
prénda" = *emanet bırak-*
mak); (*"deshar fuir de la*
bóka" = *ağızdan kaçır-*
mak); (*"deshar las ármaz"*
= *silahları bırakmak*)

desharse (v.pr.) kendini salı-
vermek (*"desharse engan-*
yar" = *aldatılmak*)

des.harrapád'o/d'a (adj.+)

hırpani, çapaçul, pejmürde

des.hashalád'o/d'a (adj.+)

şapşal, savruk

des.hén <ebr.+pref.esp.> (n.m.)

düzensizlik, intizamsızlık

des.henád'o/d'a <ebr.+pref & suf.

esp> (adj.+) özensiz, düzen-

siz, intizamsız, tertipsiz

des.huérta/desfuérta (n.f.)

zafiyet, kuvvetten düşmüş
olma

des.huersád'o/d'a/desfuer-

sád'o/d'a (adj.+) kuvvetsiz

deshifrar (v.) çözmek, deşif-
re etmek

desid'íd'o/d'a (adj.+) kararlı

desid'ir (v.) karar vermek,
karara bağlamak

desinar <fr. ' > (v.) resim çizmek

desizívo/va (adj.) kesin bir
sonuca getiren

desizyón (n.f.) karar

deskad'énar (v.) zincirden
çıkarmak

deskaer/eskaer (v.) 1) düşmek,
zeval bulmak 2) (*Nehama'ya*
göre) vadesi gelmek

deskaíd'o/d'a (adj.+) düşkün,
harap olmuş

deskaimyénto (n.m.) zeval,
düşkünlük

deskalavrar/eskalavrar

(v.) yaralamak, başından
yaralamak

deskalifikar (v.) diskalifiye
etmek

deskalsarse (v.pr.) ayakkabı
ve çoraplarını çıkarmak

deskálso/sa (adj.) yalın ayak,
ayakkabısız, çorapsız

deskamar/eskamar (v.)

pullarını kazmak

deskaminád'o/d'a* (adj.)
doğru yoldan çıkmış
deskansar (v.) dinlenmek, dinlendirmek, mola vermek
deskansarse (v.pr.) dinlenmek
deskánso (n.m.) istirahat, mola, dinlenme
deskarád'o/d'a (*desfachá-d'o/d'a*) (adj.+) yüz­süz, laubali, arsız
deskaramyénto (n.m.) yüz­­süzlük
deskararse (v.pr.) yüz­­süzleş­mek
deskargamyénto (n.m.) tah­­liye
deskargar (v.) yükünü boşaltmak, tahliye etmek
deskárgo (n.m.) yükünü boşaltma, tahliye
deskarnád'o (adj.+) çok zayıf, sıksa
deskáro (n.m.) yüz­­süzlük, küstahlık
deskartar (v.) seçip ayırdıktan sonra kalanı atmak
deskavesarse* (v.pr.) aklını yormak
deskavinyád'o/d'a (adj.+) şapkasız, baş örtüsüz
deskerénsya (n.f.) şefkat noksanlığı
deskerensyád'o/d'a (adj.+) şefkatsiz

deskerensyózo/za (adj.) sevimsiz
desklavar (v.) çivileri sökmek
deskolgar (v.) askıdan indir­mek
deskolorád'o/d'a (adj.+) sol­gun, renksiz
deskolorarse (v.pr.) sol­mak, rengi kaçmak
deskompórto (n.m.) kötü davranış, terbiye noksanlığı
deskonfiád'o/d'a (adj.+) güven duymayan, güvensiz
deskonfiarse* (v.pr.) güven­memek
deskonfiánsa (n.f.) güven­sizlik
deskonfio (n.m.) güvensizlik
deskonoser (v.) tanıyamamak
deskonosíd'o/d'a (adj.+) 1) tanınmamış, bilinmeyen, meçhul 2) değeri bilinmemiş
deskonosimyénto (n.m.) tanımama
deskonsejar (v.) tavsiye etmemek
deskonsid'erar (v.) değer­den düşürmek, saygınlığını yitirtmek
deskonsid'erasyón (n.f.) say­gınlığını yitirme, önemsememe
deskontentar (v.) bir kişiyi hoşnutsuz kılmak
deskonténte (adj.) gayri

memnun

deskontentéz (n.f.) tatminsizlik, hoşnutsuzluk

deskorajamyénto <fr. 'port.' > (n.m.) cesareti kırılma

deskorajánte <fr. 'port.' > (adj.) cesaret kırıcı

deskorajar <fr. 'port.' > (v.) cesaret kırmak

deskorajarse <fr. 'port.' > (v.pr.) cesaretini yitirmek

deskoráje <fr. 'port.' > (n.m.) cesareti kırılma

deskorchád'o/eskorchád'o-d'a (adj.+) 1) derisi yüzülmüş 2) (mec.) kazıklanmış

deskorchar/eskorchar (v.) 1) derisini yüzmek 2) (mec.) kazıklamak

deskred'íto (n.m.) güvensizlik, itibarsızlık

deskripsyón (n.f.) tarif, tasvir

deskriver (v.) tarif etmek, tasvir etmek

deskud'yád'o/d'a (adj.+) kaygısız, dertsiz tasasız

deskud'yarse (v.pr.) kaygısız kalmak, tasalanmamak

deskúd'yo (n.m.) kaygısızlık

deskuvijád'o/d'a (adj.+) örtüsü çıkarılmış, üstü açık

deskuvijar (v.) örtüyü çıkarmak, üstünü açmak

deskuvrir (v.) 1) örtüsünü

çıkarmak, kapağını kaldırmak 2) keşfetmek

deskuvyérta (n.f.) bulgu, buluş, keşif

deskuvyérto/ta (adj.) 1) üstü açık, örtüsüz 2) keşfedilmiş

deskuzíd'o/d'a (adj.+) sökkük, sökülmüş

deskuzir (v.) dikişi sökmek

deslavád'o/d'a (adj.+) rengi kaçmış, renksiz, uçuk

desleál (adj.) sadakatsiz

deslealdád' (n.f.) sadakatsizlik

deslumbrar (v.) gözleri kamaştırmak, kamaştırmak

desmanparád'o/d'a (*sin mampáro*) (adj.+) çaresiz, şaşırılmış, perişan olmuş

desmanparar (v.) çaresiz bırakmak, perişan etmek

desmanpáro (n.m.) çaresizlik, perişanlık

desmayád'o/d'a (adj.+) baygın, bayılmış

desmayarse (v.pr.) bayılmak, kendinden geçmek

desmáyo (n.m.) baygınlık, havale

desmazál <eb.+pref.esp.> (n.m.) talihsizlik

desmazalád'o/d'a <ebr.+pref./suf.esp> (adj.) kısmetsiz, talihsiz, zavallı

desmazalamyénto <ebr.+esp.>

(n.m.) talihsizlik, şanssızlık
desmembrar* (v.) parça
 parça etmek
desmenguád'o/d'a (adj.+) azaltılmış
desmenguamyénto (*amen-
 guamyénto, apokamyénto*)
 (n.m.) azalma
desmenguar (*amenguar, apo-
 kar*) (v.) azaltmak
desmenguar (*amenguar*,
apokarse) (v.pr.) azalmak
desmentíd'o (n.m.) tekzip,
 yalanlama
desmentíd'o/d'a (adj.+) tek-
 zip edilmiş
desmentir (v.) tekzip etmek,
 yalanlamak
desmenuzamyénto (*desmi-
 gajamyénto*) (n.m.) ufala-
 ma, parçalama
desmenuzar (*desmigajar*)
 (v.) ufalamak, parçalamak,
 doğramak
desmeoyád'o/d'a (adj.) akılsız,
 beyinsiz
desmeóyo (n.m.) akılsızlık
desmezurád'o/d'a (adj.) aşırı,
 ölçüsüz
desmigajar/esmigajar (v.)
 doğramak, ufalamak
**desmigajamyénto/esmiga-
 jamyénto** (n.m.) doğrama,
 ufalama

desmobilizád'o <port.' >/**des-
 movilizád'o/d'a** (adj.+) ter-
 his edilmiş
desmobilizar <port.' >/**des-
 movilizar** (v.) terhis etmek
desmobilizasyón <port.' >/**des-
 movilizasyón** (n.f.) terhis
desmod'rád'o/d'a (adj.+) garip,
 biçimsiz, münasebet-
 siz, rabitasız
desmod'rarse (v.pr.) saçmala-
 mak, münasebetsizlik etmek
desmód're (n.m.) gariplik,
 münasebetsizlik, saçmalık
desmontád'o/d'a (adj.+) parça
 parça sökülmiş
desmontar (v.) parça parça
 sökmek
desmontávle (adj.) sökülebilir
desmoralizád'o/d'a (adj.+) morali
 bozulmuş
desmoralizar (v.) cesaretini
 kırmak, moralini bozmak
desmoralizarse (v.pr.) morali
 bozulmak
desmoralizasyón (n.f.) moral
 bozukluğu
desnud'ar/desnud'ar (v.) iç
 çamaşırını çıkarmak,
 soyundurmak
desnud'arse/desnud'arse
 (v.pr.) soyunmak
desnud'éz/desnud'éz (n.f.)
 çıplaklık

desmúd'o/desnúd'o-d'a

(adj.) çıplak (*"desmúd'o i desbragád'o"* = *çıplak ve donsuz - çok fakir*)

desnaturád'o/d'a <fr.> (*des-naturalizád'o* <esp.>) (adj.+)

1) özü değiştirilmiş 2) doğa kurallarına aykırı

desnivelar (v.) düzgünlüğünü bozmak, düzgünlüğünü gidermek

de sórte ke (lok.) böylece

despajar/espajar (v.) 1) bir yeri düzene sokmak 2) (*Nehama'ya göre*) samanları ayıklamak

despareser/dezapareser

(v.) yok etmek, görünmez etmek, yok olmak

despareserse/dezapareserse

(v.pr.) görünmez olmak, yok olmak

desparesíd'o (adj.+) yok

olmuş, görünmez olmuş

desparisyón/dezaparisyón

(n.f.) ortadan kaybolma

despárte/"en despárte de"

(lok.prep.) bundan başka, bundan gayrı

despartimyénto/espartim-

yénto (n.m.) 1) ayrılma 2) paylaşırma

despartir/espartir (v.) 1)

ayırarak 2) bölüştürmek,

paylaştırmak, dağıtmak

despartirse/espartirse

(v.pr.) 1) ayrılmak 2)

paylaşmak

despartisyón (n.f.) ayrılık

desparzíd'o/d'a (adj.+)

dağılmış (*"el puévlo djud'yó es desparzíd'o en las kuátro púntas del múnido"* = *Yahudi halkı dünyanın dört bir yanına dağılmış haldedir*)

desparzimyénto (n.m.) dağılma

desparzir/esparzir (v.)

dağıtmak

desparzirse (v.pr.) dağılmak

despasénsya/impasénsya

(n.f.) sabırsızlık

despasensyád'o/impa-

sensyád'o /d'a (adj.+) sabırsız, sabırsızlanmış

despasensyarse/impa-

sensyarse (v.pr.) sabırsız-

lanmak

despasyonád'o/d'a* (adj.)

isteksiz

despécho (n.m.) üzüntü,

gücenme, kırgınlık

desped'asád'o/esped'asá-

d'o/d'a (adj.+) parçalanmış, paramparça

desped'asar/esped'asár (v.)

parçalamak, didiklemek, paralamak

desped'asarse/espded'asarse (v.pr.) parçalanmak, paralanmak

desped'rer (v.) yok etmek, saçıp savurmak

desped'rerse (v.pr) yok olmak, batmak

despegad'úra (n.f.) yapışmış bir şeyin ayrılması

despegar (v.) yapışmış bir şeyi sökmek

despegarse (v.pr.) kopmak

despenar (v.) acıyı dindirmek
(*"El Dyó ke lo despéne!" = Tanrı acısını dindirsin!*)

despenyád'o/d'a (adj.+) saçı darmadağın

despepitar/esppepitar (v.) konuşmak, baklayı ağızdan çıkarmak

despertar/espertar (v.) uyandırmak

despertarse/espertarse (v.pr.) uyanmak

desplazer (v.) hoşuna gitmemek, beğenmemek

desplazer (n.m.) hoşnutsuzluk

desplazyénte (adj.) sevimsiz

despligar (v.) katlanmış bir şeyi açmak, katını açmak

desplumád'o/esplumád'o/d'a (adj.+) tüyleri yolunmuş

desplumar/esplumar (v.)
1) tüylerini yolmak 2) (mec.)

soymak, parasız bırakmak
despótiko/ka (adj.) zorba, zorbaca

despotízmo (n.m.) istibdat, zorbalık

despóto (n.m.) zorba

despresyar/menospresyar (v.) 1) değerini düşürmek
2) hor görmek

despresyarse (v.pr.) değer kaybetmek

despresyasyón (n.f.) değerini kırma

desprésyo/menosprésyo (n.m.) 1) değerini düşürmek
2) hor görme, değer vermememe

después (prep./adv.) müteakiben, sonra, sonraları
(*"después de med'yod'ía" = öğleden sonra*)

despuevlád'o/d'a (adj.+) ahalisiz, ıssız

despuevlamyénto (n.m.) ahalisiz kalma

despuevlar (v.) ahalisiz bırakmak

despuevlarse (v.pr.) ahalisiz kalmak

despulgar/espulgar (v.) 1) pirelerini ayıklamak 2) (mec.) tetkik etmek, ince eleyip sık dokumak 3) yemeğin bazı kısımlarını ayırıp tabağın

kenarına koymak**
despuntar/espuntar (v.)
belli olmak, baş göstermek,
ortaya çıkmak
despyérto/espyérto/ta
(adj.) 1) uyanık 2) açık göz
desraygar* (v.) kökünden
sökme
desrazonar (v.) saçmalamak
desrazonávle (adj.) akılsız,
mantıksız
desreglád'o/d'a (adj.+) rabı-
tasız, düzensiz, tertipsiz
desreglamyénto (n.m.) 1)
düzensizlik, dağınıklık 2)
ahlak gevşekliği
desreglar/desregular (v.)
düzenini bozmak, çığırın-
dan çıkarmak
desrepozád'o/d'a
(*indispuéstó, aturvád'o*)
(adj.+) rahatsız, hasta
desrepozar (*aturvar, moles-*
tar) (v.) rahatsız etmek
desrepozarse (*aturvarse*)
(v.pr.) rahatsızlanmak, hasta
olmak
desrepózo (*atúrvo*) (n.m.)
rahatsızlık
destapád'o/d'a (adj.+) açık,
kapaksız
destapar (v.) kapağını açmak
desterrád'o/d'a (adj.+) top-
raktan çıkmış

desterramyénto (n.m.) toprak-
tan çıkarma
desterrar (v.) topraktan çıkarmak
destetar (v.) süttten kesmek
destilar (v.) damıtmak
destinar (v.) tahsis etmek,
atamak
destinasyón (n.f.) 1) yön 2)
varış yeri 3) amaç
destúno (n.m.) alın yazısı, felek,
kader, mukadderat
destituir (v.) azletmek, işin-
den çıkarmak
destitusyón (n.f.) azil,
görevden alma
destronamyénto (n.m.)
tahttan indirme
destronar (v.) tahttan indirmek
destruíd'o/estruíd'o/d'a
(adj.+) yıkılmış, viran, harap
olmuş
destruir/estruír (v.) imha
etmek, mahvetmek, yıkmak
(*"destruir el mundo" = dün-*
yayı yıkmak)
destruirse/estruirse (v.pr.)
mahvolmak, yıkılmak
destruisyón/estruisyón
(n.f.) imha, tahrip
desturbar*/disturbar (*atur-*
var, desrepozar, deranjar)
(v.) rahatsız etmek
destúrbo*/distúrbyo (*atúr-*
vo, deranjamyénto) (n.m.)

rahatsızlık
desvachearse*/esvachearse
 <tr.+esp.> (*renunsyar*) (v.pr.)
 vazgeçmek, el çekmek
desvalorizar (v.) değerini
 azaltmak
desvalorizarse (v.pr.) değeri
 düşmek
desvaneser/esvaneser (v.)
 boş laflarla kafayı yormak
desvaneserse/esvaneser-
se (v.pr.) 1) sayıklamak 2)
 boşuna konuşmak (*"des-*
vanesévos Róza, ke no oy
ken vos óyga" = *boşuna*
konuşuyorsunuz Roza hanım,
sizi dinleyen yok)
desvanesimyénto/esvane-
simyénto (n.m.) 1) sayık-
 lama 2) sersemleme
desvaporád'o/evaporád'o/d'a
 (adj.+) buharlaşmış
desvélo/esvélo (n.m.) uyku-
 suzluk
desvelopád'o/d'a <fr.>
 (adj.+) gelişmiş
desvelopamyénto <fr.> (n.m.)
 gelişme, kalkındırma, teka-
 mül
desvelopar <fr.> (v.) geliştir-
 mek, kalkındırmak
desveloparse <fr.> (v.pr.)
 gelişmek
desventúra (n.f) talihsizlik

desventurád'o/d'a (*dezma-*
zalád'o/d'a) (adj.) talihsiz
desverguensád'o/d'a (adj.+)
 utanmaz, ahlaksız, edepsiz
desvestir (v.) soyundurmak
desvestirse (v.pr.) soyunmak
desviar (v.) 1) sapmak, yol-
 dan çıkmak 2) (mec.) baş-
 tan çıkmak
desyelar (v.) buzunu çöz-
 mek, eritmek
desyelarse (v.pr.) açılmak,
 tutukluğu geçmek
detalyád'o/d'a (adj.+)
 ayrıntılarıyla belirtilmiş
detalyar (v.) ayrıntılarıyla
 belirtmek
detalyísto/a (*detalyísta**)
 (n.m.) perakendeci
detályo (n.m.) ayrıntı
detályo (en) (lok.) 1) ayrın-
 tıları ile 2) perakende satış
detályos (n.m.pl.) tefferruat
detektívo (n.m.) hafiye, polis
 hafiyesi
detened'óres (n.m.pl.) tutacak
detened'úra (n.f.) tutulma
detener (v) 1) tutmak 2)
 alıkoymak 3) durdurmak,
 engellemek
detenerse (v.pr.) 1) tutun-
 mak 2) kendini tutmak 3)
 kaçınmak, sakınmak (*"me*
deténgo de aturvárte" = *seni*

rahatsız etmekten kaçınırım)
deteníd'o/d'a 1) (adj.) tutulmuş 2) (n.m.f.) mevkuf, tutuklu
detenimyénto (*imped'im-yénto*) (n.m.) engel, mâni
determinád'o/d'a (*desid'í-d'o/d'a*) (adj.) 1) kararlı 2) belirli
determinar (v.) belirlemek, belirtmek, karar vermek
deteryorád'o/d'a (*bozdeád'o/d'a*) (adj.+) bozulmuş
deteryorar (*bozdear*) (v.) bozmak
deteryorarse (*bozdearse*) (v.pr.) aşınmak, bozulmak
deteryorasyón (n.f.) bozulma, aşınma
detestar (v.) iğrenmek, nefret etmek
detestávle (adj.) iğrenç
detraktór/a (n.m.f.) çekiştirici, değerden düşüren
detrás (prep./adv.) arka, art
detriménto (n.m.) zarar
devaluasyón (n.f.) değerini düşürme
devanar* (*enrolar, embolver*) (v.) sarmak ("devanar lána" = *yün sarmak*)
devantál* (*prostéla*) (n.m.) önlük
devastar (v.) yakıp yıkmak

devastasyón (n.f.) yakıp yıkma, yıkım
dévda (n.f.) borç, zimmet
devdór/a (n.m.f./adj.) borçlu
devenir (v.) olmak
dever (v.) 1) borcu olmak 2) zorunda olmak, gerekmek
dever (n.m.) görev, ödev
de vísta (lok.adv.) 1) görüş-ten 2) hemen
devorar (v.) 1) yırtıp parçalayarak yemek 2) oburcasına yemek
devosyón (n.f.) 1) sofuluk 2) dindarlık, aşırı bağlılık
devuád'o/d'a <fr.> (adj.+) fedakar, sadık
devuamyénto <fr.> (n.m.) fedakarlık, özveri
devuarase <fr.> (v.pr.) kendini vakfetmek
dezabonarse (v.pr.) abone-likten çıkmak
dezagrad'ar (v.) hoşla gitmek
dezagrad'avle (adj.) zevksiz, hoş, tatsız
dezagrad'esimyénto (*ingratitúd'*) (n.m.) nankörlük
dezagrad'esyénte (*ingráto/ta*) (adj.) nankör
dezagrad'o (*desplazér*) (n.m.) hoşnutsuzluk
dezakórho (*desakuérd'o*)

(n.m.) anlaşmazlık, fitne, ihtilaf, nifak, uyuşmazlık, zıddiyet
dezalterarse <fr. *se desalterer*> (v.pr.) (*bever*) susuzluğu gidermek
dezaprovar (v.) kınamak, yermek, onaylamamak
dezaprovasyon (n.f.) kınama, onaylamama
dezarmamyénto (n.m.) silahsızlandırma
dezarmar (v.) silahsızlandırmak
dezarmarse (v.pr.) silahsızlanmak
dezarugar (v.) buruşukluğunu gidermek
dezástre (n.m.) felaket
dezastrózo/za (adj.) feci, yıkıcı
dezatád'o/d'a (adj.+) çözülmüş
dezatad'úra (n.f.) çözme, kopma
dezatar (v.) çözmek, düğümünü çözmek
dezatarse (v.pr) çözülmek
dezaunád'os*/dezuníd'os (adj+.pl.) bölünmüş, birliği bozulmuş
dezaunar*/dezunir (v.) bölmek, birliğini bozmak
dezauzád'o/d'a (*dezuzád'o-d'a*) (adj.+) alışkanlığını yitirmiş

dezauzarse (*dezuzarse*) (v.pr.) alışkanlığını yitirmek
dezavantajar (v.) zarara uğratmak, aleyhine olmak
dezavantáje <fr. *désavantage*> (n.m.) sakınca, elverişsizlik, olumsuzluk
dezavantajózo/za (adj.) elverişsiz, sakıncalı
dezaveníd'o/d'a (adj.+) geçimsiz, uyuşmaz
dezavenimyénto (n.m.) geçimsizlik, nifak, uyuşmazlık
dezavrigád'o/d'a (adj.+) barınaksız kalmış
dezavrigar (v.) (*deshar sín avrigo*) barınaksız bırakmak
dezayunar (v.) 1) oruç açmak 2) kahvaltı etmek
dezayúno (n.m.) kahvaltı
dezazed'ór/a (n.m.f.) her şeyi yok eden
dezazer (v.) bozmak, sökmek, çözmek, un ufak etmek
dezeád'o/d'a (adj.+) arzu edilen, özlenen
dezeád'or/a (n.m.f.) istekli arzulu
dezear (v.) arzu etmek, heves etmek, imrenmek, istek duymak, istemek
dezekilibrád'o/d'a (adj./n.m.f.) dengesiz
dezekilibrar (v.) dengesini bozmak

dezekilibro (n.m.) dengesizlik

dezembrolyar/desbrolyar

(v.) çözmek, açmak, aydın-
lığa kavuşturmak

dezenfektád'o/d'a (adj.+) mik-
roplardan arındırılmış

dezenfektar/dezinfektar (v.)
mikroplardan arındırmak

dezengajamyénto <fr. ' > (n.m.)
yükümlülükten kurtarma

dezentegrar/dezintegrar (v.)
bütünlüğünü bozmak, dağıt-
mak, parçalamak

dezenteresád'o/d'a (adj.+)
yarar gözetmeyen, para kar-
şılığı olmayan

dezenteresamyénto (n.m.)
1) yarar gözetmeme 2) ilgi-
lenmeme

dezenteresarse/dezinteresarse
(v.pr.) hiç ilgilenmemek

dezenterés (n.m.) ilgilenmeme

dezenvoltúra (n.f.) özgür
davranış, aşırı serbestlik,
küstahlık

dezényo* <port. ' > / **dizényo**
(*desén*) (n.m.) 1) resim 2)
grafik tasarım

dezéo (n.m.) arzu, dilek,
gönül, heves, istek ("dezéo
de prenyád'a" = aşermek -
önüne geçilemez arzu)

dezeózo/za (adj.) hevesli,
istekli

dezered'ád'o/d'a (adj.+) miras-
tan yoksun bırakılmış

dezered'ar (v.) mirastan
mahrum etmek

dezertar (v.) firar etmek

dezertór (n.m.) kaçak

dezesperád'o/d'a (adj.+) ümitsiz,
umutsuzluğa
kapılmış, meys

dezesperánsa (n.f.) ümitsizlik

dezesperarse (v.pr.) meys
olmak, ümitsiz olmak,
umutsuzlanmak

dezespéro (n.m.) umutsuzluk,
yeis, ümitsizlik

dezid'ratar (v.) susuz bırak-
mak

dezid'ratarse (v.pr.) susuz
kalmak

deziluzyón (n.f.) hayal kırıklığı

deziluzyonád'o/d'a (adj.+) hayal kırıklığına uğramış

deziluzyonar (v.) hayal kırıklı-
ğına uğratmak

dezinyád'o/d'a (adj.+) 1)
atanmış, tayin edilmiş 2)
belirtilmiş

dezinyar (v.) 1) atamak, tayin
etmek 2) belirtmek, göstermek

dezir/dizir (v.) demek, söy-
lemek ("dezir *bavajád'as*"
= saçmalamak)

dezirse kon (v.pr.) uyum sağ-
lamak, iyi geçinmek

dezistimyénto (n.m.) fera-
gat etme, vazgeçme

dezistirse (v.pr.) feragat
etmek, vazgeçmek

dezolád'o/d'a (adj.+) çok
üzgün, perişan

dezolarse (v.pr.) çok üzü-
lme, perişan olmak

dezolasyón (n.f.) yıkım,
perişanlık

dézonesto/ta (*málonesto/ta*) (adj.) namussuz, dürüst
olmayan

dezonorád'o/d'a (adj.+) şrefi-
ne gölge düşmüş

dezonór (n.m.) şerefsizlik

dezonorar (v.) rezil etmek,
şerefini lekelemek

dezórd'en (n.m.) düzensizlik,
intizamsızlık, karışıklık

dezord'enád'o/d'a (adj.+) da-
ğınık, düzeni bozulmuş,
intizamsız

dezord'enar (v.) karmakarı-
şık duruma getirmek, düze-
nini bozmak

dezorganizar (v.) dağıtmak,
düzenini bozmak

dezorganizarse (v.pr.)
bozulmak, dağılmak

dezorganizasyón (n.f.) kar-
makarışık duruma getirme,
bozma

dezorientád'o/d'a (adj.+) yönünü şaşırmış, nerede olduğunu bilmeyen

dezorientar (v.) yönünü şaşırtmak

dezoved'esénsya (n.f.) sözdin-
lememe, itaatsizlik

dezoved'eser (v.) itaat etme-
mek, söz dinlememek

dezoved'esyénto (adj.) itaat
etmeyen, söz dinlemeyen

dezunflád'o/dezaunflád'o/
d'a (adj.+) havası boşalmış

dezunflar*/dezaunflar (v.)
1) şişkinliğini indirmek 2)
havasını boşaltmak

dezuníd'o/d'a (adj.+) bölün-
müş, birliği bozulmuş

dezunir (v.) ayırmak, birliği-
ni bozmak

dezunyón (n.f.) ayırma,
uyumsuzluk

dezuzád'o/d'a (adj.+) alış-
kanlığını yitirmiş

dezuzarse (v.pr.) alışkanlı-
ğını yitirmek

dezyelar/desyelar (v.)
buzunu çözmek, eritmek

dezyelarse/desyelarse
(v.pr.) 1) buzu çözülmek 2)
açılmak, tutukluğu geçmek

dezyélo/desyélo (n.m.)
buzların çözülmesi

dezyérto/ta (adj.) metruk,
terk edilmiş ("un lugar dez-

yérto = *issız bir yer*)
dezyérto (n.m.) çöl
día/díya (n.m.) gün ("*día de lavóro*" = *iş günü*); ("*al día diád'o*" = *gününde, tam gününde*); ("*día i nóche*" = *gece gündüz*); ("*día por día*" = *günü gününe*)
diabét (*asúkar*) (n.m.) şeker hastalığı
diabólíko/ka (adj.) şeytanca
diagnostíko (n.m.) teşhis
dialékto (n.m.) lehçe
diálogo (n.m.) karşılıklı ikili konuşma
diamánte (n.m.) elmas, pırlanta
diamétro (n.m.) çap
diaréa (n.f.) amel, ishal
diaspóra (n.f.) Yahudilerin dünya yüzüne dağılması
diávlo (*demónyo, guérko*) (n.m.) iblis, şeytan
dibbúr* <ebr.> (*promésa*) (n.m.) söz ("*dar dibúr*" = *söz vermek*)
díbla (*baklavá*) (n.f.) baklava
dícha (n.f.) 1) deyim, söz (atasözü) 2) şans ("*estar kon la dícha*")
dichózo/za (adj.) şanslı
diéta (*rejím*) (n.f.) perhiz, rejim

difamad'ór/a/disfamad'ór/éra (n.m.f.) iftiracı, kara çalıcı
difamar/desfamar/dis-famar (v.) kara çalmak, ismine leke düşürmek, iftira etmek
difamasyón/desfamasyón/disfamasyón (n.f.) kara çalma, iftira
diferénsya (n.f.) fark, ayırım
diferénte 1) (adj.) ayrı, bambaşka, değişik, farklı 2) (n.m.) anlaşmazlık, uyuşmazlık ("*tener un diferénte kon una persóna*" = *biriyile anlaşmazlığı olmak*)
difikultád' (n.f.) güçlük, müşkülât, zorluk
difisíl (*guch/yuch, zor* <tr.>) (adj.) 1) güç, zor 2) (insan için) huysuz, müşkülpesent
diftería (n.f.) kuşpalazı, difteri
difúnto/ta* (*defóndo/da*) (n.m.f.) rahmetli
difuzyón (n.f.) neşir, yayılma, dağılma
dijerir (v.) hazmetmek, sindirmek
dijestyón (n.f.) hazım, sindirim
diksyonáryo (*léksiko*) (n.m.) lugal, sözlük
diktád'o/d'a (adj.+) dikte edilmiş
diktar (v) 1) emretmek, 2) bir şeyi söyleyip yazdırmak

diktatór <fr. ' > /diktad'ór

(n.m.) diktatör

diktatúra (n.f.) dikta, dikta-törlük

dikté (n.f.) imlâ

diléma (n.m.) ikilem

dilendji/a <tr.+ suff.f.esp.>

(sed'akéro/ra) (n.m.f.) dilenci

diletánte (adj.n.) amatör

dimaló (n.m.) havlu

dimensyón (n.f.) boyut, ebat, çap, ölçü

diminutívo (n.m.) küçültmeli hal, küçültme eki

din <ebr.> (ley, régla) (n.m.) kanun, kural

dinamíko/ka (adj.) hareketli, dinamik, canlı

dinamízmo (n.m.) dinamizm, dinamiklik, hareketlilik, canlılık

dinastía (n.f.) hanedan

dinéro (pará) (n.m.) para
(“dinéro en bólsa, asta ke nó se gásta nó se góza” = kasedeki para, harcanmadıkça sefası sürülmez)

dingún/ningún (adj.) hiçbir (“dingún ómbre es perfékto” = hiç kimse mükemmel değildir)

dingúno/ningúno (pron.) 1) hiçbirisi 2) hiç kimse

diním <ebr.> (réglas) (n.m.pl)

kurallar

dinyid'ád'/dinyitá <it. ' >

dignita> (n.f.) haysiyet, izzetinefis, onur, temkin

dínyo/ya (adj.) haysiyetli, saygı değer, vakur, mümtaz
(“dínyo de” = layık)

dip <tr.> (fóndo) (n.m.) dip

diplóma (n.m.) diploma

diplomád'o/d'a (adj.+ /

n.m.f.) mezun, diplomalı

diplomasía (n.f.) diplomasi

diplomátiko/ka (adj.) diplomatik

diplomáto <fr. ' > (n.m.) hari-ciyeci, diplomat

diplomáto/ta <fr. ' > (adj.) tavırlarında ve sözlerinde diplomatik olan

dirdír <tr.> (avlastína) (n.m.) dırđır

dirék <tr> (pilár) (n.m.) direk

direksyón (n.f.) 1) cihet, istikamet, yön 2) idare, müdüriyet, müdürlük 3)

(motorlu taşıt) direksiyon

diréktamente (adv) doğrudan doğruya

dirékto (dirító) (adv./adj.) 1)

dolaysız, doğru (“dirékto a káza” = doğru eve) 2) duraksız, dolaşıksız, dolambaçsız

direktór/a/direktríz (n.m.f.) idareci, müdür, yönetici,

yönetmen

dirijénte (n.m.f.) yönetici, yönetmen

dirijir (v.) idare etmek, yöneltmek, yönetmek

dirijirse (v.pr.) yönelmek

dirito <it.' > 1) (*derécho*) (n.m.) hak, selahiyet, yetki
2) (*dirékto*) (adv.) doğru-
dan doğruya

dirúsh <ebr.> (*diskórso*, *derashá*) (n.m.) vaaz

disgúste *bkz.* **desgúste**

disimular (v.) gizlemek, saklamak

disiplína (n.f.) disiplin, inzibat

disíplo/dishíplo/la (n.m.f.) öğrenci, çömez

dísko (n.m.) plak, disk

diskordánte (adj.) 1) ahengi bozuk 2) uyumsuz

diskorsar (<esp.> *discursear*) (v.) nutuk atmak, söylev vermek

diskórso <it.' > / **diskúrso** (n.m.) konuşma, nutuk, söylev

diskresyón (n.f.) ağız sıklığı, ağırbaşlılık

diskréto/ta (adj.) ağırbaşlı, ketum, ağzı sıkı

diskriminar (v.) ayırt etmek, fark gözetmek, ayırım yapmak

diskriminasyón (n.f.) ayırım (*"diskriminasyón rasyál"* =

ırk ayırımı)

diskúlpa (n.f.) aklama, temize çıkarma, mazeret (*"la dis-kúlpa más négra ke la kúlpa"* = *özrü kabahatinden beter*)

diskulpar (v.) aklamak, temize çıkarmak

diskulparse (v.pr.) aklanmak, mazeret göstermek

diskusyón (n.f.) münakaşa, müzakere, tartışma

diskutíd'o/d'a (adj.+) tartışılmış

diskutir (v.) tartışmak, çekışmek

diskutívle (adj.) tartışılabilir

disminuir (*amenguar*) (v.) azaltmak, kısaltmak

disminusyón (*desmengu-amyénto*) (n.f.) azaltma, indirme

disolver (v.) 1) eritmek, yoğunluğunu gidermek 2) dağıtmak, feshetmek

disolverse (v.pr.) 1) erimek, çözülmek 2) dağılmak

disosyar (*separar*) (v.) bölmek, ayırtırmak, ayırt etmek

dispensar (v.) muaf tutmak

dispensáryo (n.m.) dispanser

dispersar (*esparzir*) (v.) dağıtmak

dispersarse (*esparzirse*) (v.pr.) dağılmak

dispersyón (n.f.) dağılma, dağılım

disponibilid'ád/disponibilitá <it.'> (n.f.) kullanılabilirlik, yararlanırlık

disponible (adj.) hazır, müsait

dispozar <fr.'> (*disponer* <esp.>) (v.) 1) düzenlemek, yerleştirmek 2) yararlanabilmek

disproporsyón/desproporsyón (n.f.) oransızlık

disproporsyonád'o/d'a (adj.+) oransız

dispuésto/dispósto*/ta <it.'> (adj.) müsait, hazır, amade

distánsya (n.f.) mesafe, ara

distinguíd'o/distingíd'o/d'a (adj.+) mutena, mümtaz, seçkin, seçilmiş

distingir (v.) 1) uzaktan görmek, seçmek 2) ayırdetmek, fark etmek

distinksyón (n.f.) 1) ayırdetme, seçme 2) kibarlık 3) onur nişanı

distraer (*divertir*) (v.) 1) zihni başka tarafa çekmek 2) eğlendirmek

distraerse (*divertirse*) (v.pr.) 1) dikkati dağılmak 2) eğlenmek, oyalanmak

distraksyón (n.f.) dalgınlık, dikkatsizlik 2) eğlence

distribuir (v.) dağıtmak, tevzi etmek

distribusyón (n.f.) dağıtım, tevzi

distrito (n.m.) muntika, bölge

divagar (v.) 1) başıboş dolaşmak 2) saçmalamak

diván (n.m.) sedir

diverjénsya (n.f.) ihtilaf, uyuşmazlık

diversid'ád' (n.f.) çeşitlilik

diversifikar (v.) çeşitlendirmek

diverso/sa (adj.) farklı

divérsos (adj.pl.) muhtelif

divertimyénto (n.m.) eğlence

divertir (v.) eğlendirmek, oyalamak

divertirse (v.pr.) eğlenmek

divinid'ád' (n.f.) Tanrısallık

divíno/na (adj.) ilahi

divizar <fr.'> (*dividir*) (v.) bölmek

divizarse <fr.'> (v.pr.) bölünmek

divizíd'o/d'a (adj.) bölünmüş

divizyón (n.f.) 1) bölme 2) taksim, taksimat 3) tümen

divorsyád'o/d'a (*kító/ta*)

(adj.+/n.m.f.) boşanmış, dul
divorsyar/divorsar (*kítar*) (v.) boşamak

divorsyarse/divorsarse

(*kitarse*) (v.pr.) boşanmak

divórsyo (*kitasyón*) (n.m.) boşanma

divulgar (v.) ifşa etmek,

açığa çıkarmak, yaymak
divulgasyón (n.f.) ifşa,
neşir, açığa çıkarmak
diz <tr.> (*djinóyo*) (n.m.) diz
dizyérto/dezyérto 1) (n.m.)
çöl 2) (adj.) tenha
dóble (adj.) duble, çift, ikili
dóbra <tr.> (*fránko/ka*)
(adj.) dobra, açıksözlü
dóbra dóbra <tr.> (*fránkamen-*
te) (adv.) dobra, açıksözlülük
dochént (n.m.) doçent
dógma (n.m.) inak, dinsel
inanç
doktór (n.m.) doktor, hekim
(*“doktór, dülgér i boyadjí,*
ande el enemígo los veré” =
doktoru, dülgeri ve boyacıyı
düşmanumda göreyim)
dokumentar (v.) belgelemek
dokumentarse (v.pr.) bilgi
toplamak
dokumentáryo (n.m.) belgesel
dokumentasyón (n.f.) belgeleme
dokuménto (n.m.) belge,
evrak, vesika
dokunear <tr.esp.> (*tokar*) (v.)
dokunmak (*“ésta palávra me*
dokuneó múncho” = *bu laf*
bana çok dokundu)
dolandirear <tr.+esp.> (*engan-*
yar, rovar) (v.) dolandırmak
dolandiridjía <tr.+syf.f.esp.>
(*lad’rón/a, enganyad’ór/*
era) (n.m.f.) dolandırıcı

doláp <tr.> (*almáryo/armáryo*)
(n.m.) dolap
doláshear <tr.+esp.> (*sirkular,*
pasear) (v.) dolaşmak
doleénsas* <fr.’> (*késhas*)
(n.f.pl.) şikayet, yakınma
dolmá <tr.> (*tomát, pipi-*
rúshka o kalavása enreye-
nád’a) (n.f.) dolma
dolór (n.f.) acı, azap, ağrı,
sancı, sızı (*“dolór de kavé-*
sa” = *baş ağrısı*); (*“dolór*
de trípa” = *karın ağrısı*)
dolorózo/za (adj.) ağrılı
dólyo <fr.’> (*limúnyo, luto*)
(n.m.) matem, yas
domearse (*menearse*) (v)
kıınıldamak, istifini bozmak
(*“no se doméa por nád’a”*
= *hiçbir şey için kını kır-*
datmaz)
doményo <fr.’> / **domínyo**
(n.m.) malikane
domestikád’o/d’a (adj.+) ehli,
evcil
domestikar (v.) ehlileştir-
mek
dominánte (adj.) egemen,
hakim
dominar (v.) hakim olmak,
hükmetmek
dominarse (v.pr.) kendine
hakim olmak
dominasyón (n.f.) buyruk,
hakimiyet

domisílyo (n.m.) ikametgah
donasyón (*dóno*) (n.f.)
 bağış, hibe, teberru
dónde (*de ánde?*) (adv.)
 nereden?
dondurmá <tr.> (*yélo*) (n.f.)
 dondurma
donmé <tr.> (*konvérsó/sa*)
 (n.m.f.) dönme
dóno (n.m.) 1) bağış, hibe,
 teberru 2) hüner, iane,
 istidat (*"dóno del Dyó" =*
Allah'ın nimeti)
donúm <tr.> (*mezúra*
ágrarya) (n.m.) dönüm
donzéa (n.f.) genç kız
dópyo (el) (n.m.) iki misli
dor <ebr.> (*epóka*) (n.m.) devir,
 yüzyıl, çağ, çağır
dormid'éra (n.f.) uyustucu
dormid'éro/durmid'éro (n.m.)
 çok uyuma alışkanlığı
dormir/durmir (v.) uyumak
dormitório (n.m.) yatakhane
dos (adj.) iki
dós a dós (adv.) ikişer
dós tántos (adv.) iki misli
dosíl (adj.) munis, uysal
dosilid'ád' (n.f.) uysallık
dosyé (n.m.) dosya
dóta (n.f.) başlık parası
dotrína <it.> /**doktrína**
 (n.f.) öğreti
dotrinar <it.> /**doktrinar** (v.)
 eğitmek, öğretmek

dovér <it.> (n.m.) görev,
 ödev
dovíza (n.f.) döviz
dozáje <fr.> (n.m.) dozaj
dozéna/duzéna (n.f.)
 düzine
dozyéntos (adj.) iki yüz
drágo/drága** (n.m.f.) 1)
 ejder 2) (mec.) fazla sert
 karakterli kadın/erkek
 (*"drágo/ga de montányas"*
 = *dağların ejderi*)
dráma (n.m.) 1) facia 2)
 tiyatro oyunu
dróga (n.f.) 1) ilaç 2) esrar,
 uyuşturucu madde
duána (n.f.) gümrük
duanyéro (n.m.) gümrük
 memuru
dúba <tr.> (1. *pontón*, 2. *per-*
sóna muy gód'ra) (n.f.) 1)
 duba 2) (mec.) fazla şişman
 insan
dubarína* (*gurgurína*) (n.f.)
 patırtı, gürültü, kargaşa
dublád'o/d'a (adj.+) katlanmış
dublar (v.) katlamak
dublarse (v.pr.) kıvrılmak
dubyar (v.) kuşku duymak,
 şüphe etmek, şüphelenmek
dubyarse (v.pr.) kuşkulanmak
dúbyo <it.> (*dúda*) (n.m.)
 kuşku, şüphe
dubyózo/za <it.> (adj.) şüpheli
duéllo (n.m.) düello

dukád'o (n.m.) duka altını
dulgyér <tr.> (*marangóz,*
karpintéro) (n.m.) dülger
dülse (n.m.) reçel
dülse (adj.) 1) tatlı, şekerli 2)
sevimli (*"dülse komo la fyél*
del guérko" (antifraz) = *şeytan*
ödü gibi tatlı)
dulséte (adj.) tatlımsı
dulsór (n.f.) letafet, tatlılık
dulsúrya (n.f.) şekerleme
dumán <tr.> (*brúma, úmo*)
(n.m.) 1) sis 2) duman
dúna/endúna (adv.) birden
bire, ansızın
dúnke <it.'> (konj.) o halde,
demek ki, artık
duránte (prep.) süresince,
boyunca, sırasında
durar* (*turar*) (v.) 1)
sürmek 2) dayanmak
durávle (*turávle*) (adj.) daya-
nıklı
durbín <tr.> (n.m.) dürbün
duréra (n.f.) kabızlık
duréza (n.f.) katılık, peklik,
sertlik
durgél <tr.> (*marangóz*)
(n.m.) marangoz
durmélón/a (n.m.f./adj.) uykucu
durmir/dormir (v.) uyumak
(*"durmir enríva la múla"* =
katırın üstünde uyumak -
işinde çok yavaş ilerlemek)
durmirse (v.pr.) uyumak

durmyéndo (adj.) uyuşuk,
sönük (*"durmyéndo en*
pyez" = *uyuşuk, silik adam*)
dúro/ra (adj.) 1) katı, sert 2)
müsamahasız, katı yürekli,
duygusuz, haşın, merhametsiz,
çetin (*"dúro a entender"* =
zor anlayan)
dush (n.f.) duş
dushkún <tr.> (*amatór,*
adíkto) (adj.) düşkün
duvdar* (v.) kuşku duymak
duvdarse* (v.pr.) kuşkulan-
mak
dúvdo*/dúbyo <it.'> (n.m.)
kuşku
duzíko (n.m.) rakı
duzudear <tr.+esp.> (*enderechar,*
ord'énar) (v.) düzeltmek
dyentad'úra (n.f.) dişler
(*"dyentad'úra postíza"* =
takma diş)
dyénte (n.m.) diş
dyentísto/dentísto (n.m.)
dişçi
dyentózo/za (adj.) dişli
dyentúd'o/d'a (adj.) dişli
dyez (adj.) on
Dyó (n.m.) Rab, Tanrı (*"Dyó*
míyo!" = *Tanrım!*)

dj

djába <tr.> (*debáldes, debal-dahón*) (adj.adv.) caba

djabadí/a <tr.+suf.f.esp.>

(n.m.f.) beleşci, bedavacı

djadalóz <tr.> (*mujer pletéza i entrigánte*) (n.f.) cadalož

djadé <tr.> (*aveníd'a*) (n.f.) cadde

djadí <tr.> (*brúsha*) (n.f.) cadı

djáha <tr.> (*forfantería*) (n.f.) caka ("azer djáhas" = *caka satmak*)

djakéta/chakéta (n.f.) ceket

djam <tr.> (*vid'ro*) (n.m.) cam

djamáy*! (*núnka!*) (int.) hiç-bir zaman, asla

djambáz <tr.> (*akrobáto, enganyad'ór*) (n.m.) cambaz

djamdjí <tr.> (*vid'réro*) (n.m.) camcı

djámdjik/djámdje (adv.) ISSİZ

djamí <tr.> (*meshkíta*) (n.f.) cami

djamizíko <tr.+esp.> (*vid'rizí-*

ko) (n.m.) ufak cam

djamlík <tr.> (*veránda*) (n.m.) camekan

djandán <tr.> (*de álma i korasón*) (adv.) candan ("dar djandán" - *dar de álma i korasón* = *candan vermek*)

djandarmá/jandarmá

(n.m.) jandarma

djárro (n.m.) mağrapa

djáspe (*límpyo i blánko komo el mármol*) (adj.) tertemiz, pırıl pırıl

djaverdjí <tr.> (*djoyéro*)

(n.m.) cevahirci, kuyumcu

djaz (n.m.) caz

djayıl/a <tr.+suf.f.esp.> (*inyorén-te i imprud'énte*) (adj.) cahil

djelatína/jelatína (n.f.) jelatin

djellát <tr.> (*egzekutór de péna de muérte*) (n.m.) cellat

djemíd'o (n.m.) inilti, inleme ("estar en un djemíd'o" = *mütemadiyen inlemek*)

djemir <it. > (v.) inlemek, sızlanmak
djenáyo <it. > (*enéro*) (n.m.) ocak ayı
djendjibre (n.m.) zencefil
djendjivre* <it. > (*gengiva*) (n.f.) diş eti
djeném <tr. > (*inférno*) (n.m.) cehennem (*"al djeném ke se váya, i un poko mas ayá"* = *cehenneme gitsin, hatta daha da öteye*)
djeném budjainá <tr. > (*muyléshos*) (lok.) cehennemin bucağına, çok uzak yere
djenerál <it. > (adj./n.m.) 1) genel 2) general
djeneralitá <it. > (*generalita*) / **jenerálid'ad'** (n.f.) umumiyet
djeneralizar <it. > / **jeneralizar** (v.) genelleştirmek
djenerálmente <it. > / **jenerálmente** (adv.) genellikle
djeneránsyo/djenerénsya/djerenánsyo (n.m./n.f.) nesil, silsile, soy, sülale, kuşak
djénero (n.m.) cins, nevi, tür, çeşit
djenerozitá <it. > (*generosita*) / **jenerozid'ád'** (n.f.) cömertlik
djenerózo <it. > / **jenerózo/za** (adj.) cömert, lütfkâr

djenísaro/janisáryo (n.m.) 1) yeniçeri 2) (mec.) otoriter kimse (*"djenísaro de la órta"* = *otoriter ve başırgan kişi*)
djenitóres <it. > (n.m.pl.) ebeveyn
djénte <it. > (n.f.) ahali, halk, elalem
djentíl <it. > (adj.) şirin, sevimli
djentiléza (n.f.) şirinlik
djentíos/"los djentíos" (n.m.pl.) Musevi olmayanlar
djentórya <it. > (n.f.) izdiham, kalabalık
djenyál (adj.) dahice
djényo <it. > (n.m.) deha
djerénsya (n.f.) birinin adına işleri yönetme
djerénte (n.m.) yönetici
djestikolar <it. > (v.) el, kol ve baş hareketleri yapmak
djésto <it. > / **jésto** (n.m.) hareket
djévez <tr. > (n.m.) ceviz ağacının tahtası
djezá <tr. > (*kastígo, kastigasyón*) (n.f.) ceza
djezvé <tr. > (*resipyénte ande se áze buyir el kavé túrko*) (n.m.) cezve
djibeladjúz (n.f.) cadalo, dişli
djigánte <it. > (n.m.) dev
djigantésko/ka <it. > (adj.) kocaman, dev gibi büyük

djignishear (v.) didinmek, uğraşmak, mücadele etmek (*"djignishear kon pérros"* = köpeklerle -kötü insanlarla didişmek)

djilá <tr.> (lústre) (n.f.) cila

djilvé <tr.> (gráşya) (n.f.) cilve

djilvelí/a <tr.+suff.esp.> (sang-rúd'o/d'a) (adj.) nüktedan, cilveli

djimbríz <tr.> (eskáso/sa) (adj.m.f.) cimri

djimbrizlik <tr.> (avaríşya) (n.m.) cimrilik

djimbúsh <tr.> (divertim-yénto) (n.m.) cümbüş

djimnázyo* (n.m.) lise

djinóyo <it.> (diz) (n.m.) diz

djiráda (tórno) (n.f.) dolaşma

djirád'as* (n.f.pl.) (Nehama'ya göre) yapmacık hareketler (*"azer djirádas"* = yapmacık hareketler yapmak)

djirar <it.> (v.) ciro etmek, döndürmek, çevirmek

djirguélos/djurguélos (Edirne) (ávas sékas) (n.m.pl.) kuru fasulye

djíro <it.> (tórno) (n.m.) 1) ciro 2) dolaşma, dönme

djiz/djins <tr.> (djénero, espéşya) (n.m.) cins (*"djins préto"* = kötü cins)

djoáb <tr.> (repuésta) (n.m.) cevap (*"dar djoáb"* = cevap vermek)

Djohá (n.m.) Musevilerin Nasrettin Hocası (*"Djohá se fué al bányo, topó de kontar un ányo"* = Hoca, hamama gitmiş bir yıl anlatacak şeyi olmuş)

djornál <it.>/jurnál <fr.> (periódiko, gazéta) (n.m.) gazete

djornalísto <it.>/jurnalísto <fr.> ta (periodísta, gazetadjí) (n.m.f.) gazeteci

djornalízmo <it.> (n.m.) gazetecilik

djoventú <it.> 'gioventu' (man-sevés) (n.f.) gençlik

djóya (n.f.) mücevher, takı

djóyas (n.f.pl.) mücevherat

djoyéro (n.m.) mücevherci

djubbé <tr.> (tóga) (n.f.) cüppe

Djud'aísmo <it.> /Judaísmo (n.m.) Yahudilik

djud'ería/jud'eríya (n.f.) Yahudi mahallesi

djudézmo (n.m.) 1) Yahudilik 2) Yahudiliğin din, inanç, gelenek, örf ve adetlerin toplamı 3) (*"en djudézmo"* = Yahudice)

djudíya (n.f.+adj.) 1) Yahudi kadın 2) (*"la djudí-*

ya” = *gündelikçi kadın*)

Djudyó/Judyó (adj./n.m.)

Yahudi, Musevi

djuégo (n.m.) hile ve düzen
dolu kötü bir oyun

djuéves (n.m.) perşembe

djugad’ór/d’éra (n.m.f./
adj.) 1) oyuncu 2) kumar-
baz

djugar (v.) oynamak
(“*djugar kártas*” = *kağıt
oynamak*); (“*djugar la
komed’ía*” = *rol yapmak*)

djugéte (n.m.) oyuncak

djugetear* (v.) şaka etmek

djugetéo* (n.m.) 1) şaka 2)
flört

djugetón/a (adj./n.m.f.)
oynak, şaklaban, dalgacı

djúgo (n.m.) oyun (“*djúgo
de azárho*” = *şans oyunu*)

djuísyó/juísyó (n.m.) 1)
sağduyu, akıl 2) yargı,
hüküm

djuisyózo <it. >/juisyózo/za
(adj) akli başında

djúlyo/júlyo (n.m.) Temmuz
djúntos/”en djúntos (adv.)
beraber

djúnyo/júnyo (n.m.) hazi-
ran

djúra (n.f.) ant, yemin

djuramyénto (n.m.) yemin
etme

djurar <it. ’giurare> (v.) and
içmek, yemin etmek (“*dju-
rar de no azerlo mas*” =
tövbe etmek)

djuridíko/ka <it. > (adj.) adli
djústamente/jústamente
(adv.) haklı olarak, doğru
olarak, tam olarak

djusted’ád’/justed’ád (n.f.)
doğruluk

djustifikar <it. >/justifikar
(v.) aklamak, haklı göster-
mek, ispat etmek

djustifikasyón/justifikasyón
(n.f.) ispat etme, haklı çıkar-
ma

djustísya <it. > /justísya
(n.f.) 1) adalet, hakkaniyet,
insaf 2) adliye

djústo <it. >/jústo/ta (adj.) 1)
adil, doğru 2) eksiksiz, hata-
sız, tam, tamam

djuzdám <tr. > (*portmoné*)
(n.m.) cüzdan

djugad’ór/juzgad’ór/a
(n.m.f.) hakim, yargıç

**djugamyénto/juzgamyén-
to** (n.m.) hüküm, yargı

djugar/juzgar (v.) hüküm
vermek, muhakeme etmek,
muhakeme yürütmek, yar-
gılamak

djúzgo/júzgo (n.m.) 1)
mahkeme 2) yargıç

e

ebdomadário (*semanál*)
(adj./n.m.) 1) haftalık 2)
haftalık gazete, mecmua
ebráiko/ka (adj.) İbrani
ebráizmos (n.m.pl.) İbrani-
ceden Judeo-Espanyol diline
ödünc alınan kelimeler
ebréo (n.m.) İbranice
écha (n.f.) eylem
echád'a/echad'íka (n.f.) 1)
atma 2) ima
echád'o/d'a (adj.+) 1) atıl-
mış 2) yatırılmış, yatmış
echad'ór/a (n.m.f.) 1) atan
kişi 2) (mec.) palavracı
echad'úra (n.f.) 1) atma 2)
batma (güneş) ("echad'úra
del sol" = güneşin batması)
echar (v.) 1) atmak ("ya lo
va echar" = bebeği düşürecek
= birşeyi aşırı sabırsızlıkla
istemek) 2) yatırmak ("vo
echar al ninyo" = çocuğu
yatıracağım) 3) def etmek,

kovmak 4) palavra atmak,
uydurmak ("está echando"
= uyduruyor, atıyor);
("echar aftirá" <esp.+tr> ifti-
ra etmek [aftirá = kalom-
nía]); ("echar ahuéra" =
kovmak); ("echar al sáko"
= tavlamak); ("echar al
sésto" = tavlamak); ("echar
azéte a la lúmbre" = kav-
gayı körüklemek); ("echar
azéte al kal" = niyet tutup
sinagogda mum yakmak
- sevap işlemek); ("echar
bófes en váno" = boşa nefes
tüketmek); ("echar chíyos"
= çılgılık atmak); ("echar de
bóka abásho" = devirmek,
baş aşağı etmek); ("echar
de en álto" = işkembeden
atmak); ("echar detrás
de la espálda" = önem-
sememek, kulak arkası
yapmak); ("echar huégo en

syéte kazáles” = *yedi köyü yangına vermek - etrafına büyük zarar vermek*); (*“ec-har kavenád’o”* = *kilitlemek*); (*“echar kúlpa”* = *suçlamak, birinin üzerine suç atmak*); (*“echar el ójo en yéno”* = *en iyisini görüp, onu istemek*); (*“echar las ármás”* = *silah-ları bırakmak*); (*“echar las parás por la ventána”* = *parayı savurmak, boş yere harcamak*); (*“echar las trépas”* = *bağırsakla-rını dökmek, kusmak*); (*“echar maldisyón”* = *beddua etmek*); (*“echar ójo”* = *nazar değdirmek*); (*“echar oréja”* = *kulak ver-mek*); (*“echar raíz”* = *kök salmak*); (*“echar tarákas de ríza”* = *kahkaha atmak*); (*“echar tíno”* = *dikkat etmek*); (*“echar trépa”* = *göbeklenmek*); (*“echar un ójo”* = *bir göz atmak, göz gezdirmek*); (*“echar una boz”* = *seslenmek*); (*“echar una ojád’a”* = *gizlice göz atmak*); (*“echar una vazía para apanyar una yéna”* = *boş atıp, dolu tutmak - ger-çeği öğrenmek için boş laf atmak*); (*“echar várdas”* =

feryat etmek)

echarse (v.pr.) 1) yatmak (*“echarse a la káma”* = *yatağa yatmak*) 2) atılmak (*“echarse en sus brásos”* = *kollarına atılmak*) 3) (mec.) kendini vermek (*“echarse a beber”* = *kendini içkiye vermek*)

echizar/fechizar* (v.) büyü yapmak, büyülemek

echizéra/fechizéra* (n.f.) cadı, büyücü (dişil)

echizeríya/fechizeríya* (n.f.) büyü

echizéro/fechizéro* (n.m.) büyücü (eril)

echízo/fechízo* (n.m.) büyü (*“azer echízos”* = *büyü yapmak*)

écho/cha (adj.+) 1) yapılmış 2) olmuş 3) olgun

écho (n.m.) iş (*“écho ande áy pan”* = *ekmek veren iş - geli-ri sahibini besleyebilen işe denir*); (*“écho de máno”* = *elişi*); (*“écho de transpóрто”* = *taşımacılık işi*); (*“échos de kád’aldía”* = *gündelik işler*)

echúra (n.f.) yapma, yapım **ed’ád’** (n.f.) yaş, devir, çağ (*“Ed’ád’ de Pyéd’ra”* = *Taş Devri*)

edepsız/a <tr.+suf.f.esp.> (inso-

lénte, desverguensád'o/d'a)
(n.m.f./adj.) edepsiz
ed'ifikar (v.) 1) kurmak,
inşa etmek 2) bilgilendir-
mek, öğretmek
ed'ifikasyón (n.f.) 1) yap-
ma, kurma 2) bilgilendir-
me, aydınlatma
ed'ifísyó (n.m.) bina, yapı
ed'isyón (n.f.) yayım, baskı
(*"priméra ed'isyón"* = *birin-
ci baskı*)
ed'itar (v.) 1) (bir yazılı mal-
zemeyi) düzelterek yayına
hazırlamak 2) (gazete ya da
dergi) yayınıni teftiş etmek
3) (film ya da ses kaydı)
kesip biçerek yayına hazır-
lamak
ed'itór/a (n.m.f.) yayımcı,
yayımlayan, yayını kontrol
eden
ed'itoryál (n.m.) başyazı
ed'itoryalísto/ta (*ed'itorya-
lísta*) (n.m.f.) gazete yazarı
ed'ukad'ór/d'éra (n.m.f.)
eğitimci
ed'ukar (v.) eğitmek, yetiş-
tirmek, terbiye etmek,
öğretmek
ed'ukasyón (n.f.) 1) eğitim,
öğretim 2) terbiye (*"ed'u-
kasyón míksta"* = *karma
eğitim*)

ed'ukatívo/va (adj.) 1) eği-
timsel 2) eğitici
efasád'o/d'a <fr.> (adj.+) 1)
silinmiş 2) (mec.) silik
efasar <fr. *effacer*> <esp.
barrar> (*envarrar, varrar*)
(v.) silmek
efasarse <fr.> (v.pr.) silin-
mek
efektívamente (adv.) gerçekte
efektívo/va (adj./n.m.) 1)
gerçek, kesin 2) nakit para
eféкто/eféto <it. ' > (n.m.) 1)
etki, tesir 2) ticaret senedi,
havale
efektuar (v.) yapmak, gerçək-
leştirmek, yerine getirmek
efeminád'o (adj.) kadınsı
eféndi <tr.> 1) (*senyór*)
(n.m.) efendi 2) (*komo se
déve, kebár, onésto*) (adj.)
kibar ve dürüst
efervesénsya (n.f.) 1)
köpürme, kaynama 2) (mec.)
çalkalanma, kaynaşma,
çoşku
efervesyénte (adj.) 1) köpü-
rücü 2) (mec.) kaynaşan, çoş-
kun
efikás (adj.) yararlı, tesirli
efikasía (n.f.) yarar, fayda,
etki, etkililik
efuzyón (n.f.) 1) akma,
akıtma 2) (mec.) dışa vurma,

sevgi gösterisi, içini dökme
eglendjé <tr.> (*pasatyémpo*)
(n.m) eğlence

eglenear/englenear <tr
.+esp.> (*divertir*) (v.) eğlen-
dirmek

eglenearse/englenearse
<tr.+esp.> (*divertirse*) (v.pr.)
eğlenmek

eglísya (n.f.) kilise

egoísto/ta (*egoísta*) (adj./n.
m.f.) bencil

egoízmo (n.m.) bencillik

eguárdo <fr.it.> (n.m.) saygı

egzajerád'amente (adv.) aşırı

egzajerád'o/d'a (adj.+) abar-
tılmış, aşırı, mübalağalı

egzajerar (v.) abartmak,
olduğundan büyük gös-
termek, mübalağa etmek,
şişirmek, ifrata kaçmak

egzajerasyón (n.f.) abartı,
mübalağa, ifrat

egzáktamente (adv.) tam ola-
rak, tam tamına

egzaktitúd' (n.f.) 1) doğru-
luk, özenlilik 2) dakiklik

egzákto/ta (adj.) doğru,
tam, dakik

egzáltád'o/d'a (adj.+)
coşmuş, coşkun, çok
heyecanlanmış

egzaltar (v.) coşturmak,
yüceltmek

egzaltarse (v.pr.) coşmak,
heyecanlanmak

egzaltasyón (n.f.) coşku,
kendinden geçme

egzamén (n.m.) 1) imtihan,
sınav (*"gzamén por eskrí-
to"* = yazılı imtihan) 2)
inceleme, muayene, tetkik
(*"egzamén de konsénsya"*
= vicdan muhasebesi)

egzaminad'ór/d'éra (n.m.f.)
mümeyyiz

egzaminar (v.) 1) imti-
han etmek, incelemek 2)
muayene etmek, tetkik
etmek

egzasperánte (adj.) çok kız-
dırıcı

egzasperar (v.) çok kızdır-
mak, çileden çıkarmak

egzasperasyón (n.f.) sinir-
lenme, çileden çıkma

egzáspéro (n.m.) çileden
çıkma

egzekusyón (n.f.) uygula-
ma, yerine getirme, yapma,
icra, infaz

egzekutar/egzekutir (v.)
yapmak, etmek, icra etmek,
kılmak, yerine getirmek,
infaz etmek

egzemplár (adj./n.m.) 1)
örnek olabilen 2) örnek
model, nüsha

egzempláryo (n.m.) nüsha
egzemplo/egzempyo (n.m.)
 emsal, örnek, ibret
egzensyón (n.f.) muafiyet
egzénto (adj.+) muaf tutulmuş
egzersar/egzerser (v.) yapmak, çalıştırmak, alıştırmak
egzersarse (v.pr) idman yapmak, kendini alıştırmak
egzersízo (n.m.) egzersiz, antrenman, talim
egzibisyón (n.f.) gösterme, seyrettirme, sergi, teşhir
egzijénsya (n.f.) ısrarlı istek, gerek, lüzum (*"las egzijénsyas de la víd'a"*** = hayatın gerekleri*)
egzijénte (adj.) kolay tatmin olmaz, güç beğenir, aşırı titiz, aşırı istekli
egzijir (v.) ısrarla istemek, ısrarla talep etmek
egzilar (v.) sürgüne göndermek
egzílyo (n.m.) gurbet, sürgün
egzisténsya (n.f.) varoluş
egzistir (v.) var olmak
egzistyénte (adj.) var olan
égzódyo (n.m.) toplu göç
egzonerád'o/d'a (adj.+) muaf tutulmuş
egzonerar (v.) yükümlü-

lükten kurtarmak, bağışık tutmak
egzonerasyón (n.f.) yükümlülükten kurtarma, bağışıklık
egzorbitánte (adj.) aşırı, çok fazla, ölçüsüz
egzorsizar (v.) kötü ruhları kovmak
egzortar (v.) öğüt vermek, teşvik etmek, yüreklendirmek
egzortasyón (n.f.) teşvik etme, yüreklendirme, öğüt verme
egzós (n.m.) egzoz
egzotiko/ka (adj.) yabancı, yerli olmayan
egzuberánte (adj.) taşkın
Ejípoto/Ayífto (*Misráyim*) (n.m.) Mısır
ekilibrád'o/d'a (adj.+) denkleştirilmiş, dengeli, rabitalı
ekilibrar (v.) dengelemek
ekilibro (n.m.) denge
ekipar (v.) donatmak
ekitasyón (n.f.) binicilik
ekivalénsya (*igualid'ád' en valór*) (n.f.) eş değer
ekivalénte (*iguál en valór*) (adj.) denk, muadil, eş değerli
ekivaler (*ser iguál en valór*) (v.) eş değerde olmak

ekivóko/ka (*ambíguo/a*)

(adj.) çift anlamlı, anlaşıl-
maz, kapalı, şüpheli

eklezyástiko/ka (adj.) kilise-
yle ilgili (*"la víd'a eklezyásti-
ka"* = *kilise hayatı*)

eklípsa (n.f.) güneş tutulması

eklipsar (v.) görülmesine
engel olmak

éko (n.m.) akis, yankı

ekolojía (n.f.) çevrebilim

ekonomía (n.f.) 1) iktisat 2)
tasarruf (*"azer ekonomía"* =
tasarruf etmek)

ekonómikamente (adv.) az
masrafla

ekonómiko/ka (adj.) 1) ikti-
sadi, mali 2) az masraflı

ekonomísto/ta (*ekonomís-
ta**) (n.m.f.) iktisatçı

ekonomiyózo/za (adj.) tutumlu

ekonomizar (v.) 1) tasarruf
etmek 2) esirgemek

ekrán *≤fr.>* (n.m.) ekran

ekselénsya (n.f.) mükem-
mellik

ekselénte (adj.) âlâ, enfes,
mükemmel, nefis

eksentríko/ka (adj.) 1) dış-
merkezli 2) acaip, tuhaf,
garip huy ve davranışları
olan

eksentrisid'ád' (n.f.) 1)
dışmerkezlilik 2) acaiplık,

gariplik

eksepsyón (n.f.) istisna

eksepsyonál (adj.) istisnai,
müstesna

eksépto (adv.) ...den başka,
....den hariç

eksesívamente (adv.) fazla-
sıyla, ziyadesiyle, aşırı

eksesívo/va (*desmezurád'o/
d'a*) (adj.) aşırı, çok fazla,
taşkın

ekséso (*desmezúra*) (n.m.)
fazlalık, aşırılık, ifrat

eksitád'o/d'a (adj.+) heye-
canlı, sinirlenmiş, kızgın,
kudurmuş

eksitánte (adj.) uyarıcı, istek
uyandırıcı, heyecanlandırıcı

eksitar (v.) 1) uyarmak 2)
kışkırtmak, tahrik etmek 3)
heyecanlandırmak 4) kız-
dırmak

eksitarse (v.pr.) 1) tahrik
olmak 2) kızmak, sinirlenmek

eksitasyón (n.f.) uyarma,
kışkırtma, tahrik, teşvik,
heyecan

ekskavar (*kavakar*) (v.) kaz-
mak, hafriyat yapmak

eksklamar (v.) haykırmak,
bağırarak

eksklamasyón (n.f.) 1) hay-
kırış, nida 2) (gram.) ünlem

ekskluir (v.) dahil etmemek,

çıkarmak, dışarı atmak
ekskluzívamente (adv.) sırf, yalnız

ekskluzívo/va (adj.) 1) bir tek kişi ya da bir tek topluluğa ait 2) tekelci

ekskluzyón (n.f.) hariç tutma, dahil etmeme, ihraç

ekskomuniar (v.) aforoz etmek

ekskomunikasyón (n.f.) aforoz

ekskursyón (*paséo*) (n.f.) gezi, gezme, akın

ekskursyonísto/ta (*ekskursyonísta**) (n.m.f.) gezi yapan

ekskúza (n.f.) 1) özür 2) mazeret

ekskuzar (v.) bağışlamak, hoş görmek (*"ekskúzame!"* = *afedersin, özür dilerim!*)

ekskuzarse (v.pr.) özür dilemek

ekskuzávle (adj.) bağışlanabilir

ekspansyón (*ancheamyénto, propagasyón*) (n.f.) hacmi büyüme, gelişme, yayılma

ekspatriar (v.) yabancı bir ülkeye aktarmak

ekspatriarse (v.pr.) yurdunu bırakıp yabancı bir ülkeye gitmek

eksped'ir (*embiar, espid'ir*) (v.) sevk etmek

eksped'isyón (n.f.) 1) gön-

derme, yollama, sevk, sevkıyat 2) sefer

eksperimentád'o/d'a (adj.+) tecrübeli, deneyimli

eksperimentál (adj.) deneysel

eksperimentar (v.) 1) denemek, tecrübe etmek 2)

deneyler yapmak

eksperimentasyón (n.f.) deneyim, deneyleme

ekspertíza (n.f.) bilirkişi incelemesi

ekspertizar (v.) 1) değer biçmek, değerini saptamak 2) bilirkişiye baktırmak

eksperto (n.m.) bilirkişi, usta, eksper, erbab

eksperyénsa (n.f.) 1) deney, deneme 2) tecrübe

ekspiar (v.) cezasını çekmek

ekspirar (*murir*) (v.) 1) son nefesini vermek 2) sona ermek

eksplikar (v.) izah etmek, açıklamak, belirtmek, tanımlamak, tarif etmek

eksplikasyón/esplikasyón (n.f.) açıklama, izah, izahat, tarif

eksplikatívo/va (adj.) açıklayıcı

eksplisíto/ta (adj.) açık, manası açık

eksplorad'ór/a (n.m.f.) araştırmacı, kaşif

eksplorar (v.) araştırmak, dikkatle incelemek, keşfe çıkmak
eksplozar (v.) infilak etmek, patlak vermek, patlamak
eksplozivo/va (adj.) patlayıcı
eksplozyón (n.f.) infilak, patlak, patlama
eksportad'ór (n.m.) ihracatçı
eksportar (v.) ihraç etmek, ihracat yapmak
eksportasyón (n.f.) ihracat
ekspozád'o/d'a <fr. ' > (adj.+) 1) sergilenmiş 2) maruz, tehlikeye açık
ekspozar <fr. > <esp. *exponer*> (*aparar*) (v.) 1) gözler önüne sermek, sergilemek, teşhir etmek, açıklamak 2) maruz bırakmak, tehlikeye atmak
ekspozisyón (n.f.) sergi, teşhir
ekspresar (v.) belirtmek, ifade etmek
ekspresivo/va (adj.) anlamlı, anlatımlı
ekspresyón (n.f.) 1) ifade, anlatım 2) deyim
ekspropriar (v.) istimlak etmek
ekspropriasyón (n.f.) istimlak
ekspulsar (v) kovmak, sür-

mek, dışarı atmak, defetmek
ekspulsyón (n.f.) kovma, dışarı atma
ekstensyón (n.f.) uzatma, büyüme, yayılma
ekstenuar (v.) aşırı yormak, güçsüzleştirmek
eksterminar (v.) kökünü kazımak, yok etmek
eksterminasyón (n.f.) yok etme, kökünü kazıma
ekstérno/na (adj.) 1) dış, dıştaki, harici 2) yatsız (öğrenci)
eksteryór (adj./n.m.) 1) dış 2) harici
eksteryorizar (v.) dışa vurmak
eksteryorizasyón (n.f.) dışa vurma
ékstra (adj./adv.) 1) süper, olağandışı 2) fazla olarak
ekstraord'ináryo/ya (*mara-viyózo/za*) (adj.) fevkalade, olağanüstü
ekstravagánte (*desmod'rád'o/d'a*) (adj.) tuhaf, acayip
ekstrémamente (adv.) son derece
ekstremid'ád' (n.f.) uç, sınır
ekstremísto/ta (*ekstremísta*) (n.m.f.) aşırılık yanlısı
ekstrémo/ma (adj.) aşırı, ölçüsüz
ekvad'ór (n.m.) ekvator
el 1) (art.m.) tanımlık ("el

abrígo” = *barınak*); (“*el ombre*” = *adam*); (“*el der-red’ór*” = *etraf*); (“*el día sigyénté*” = *ertesi gün*); (“*el dópyo*” = *iki katı*) 2) (pron.m.) zamir: bahsedilen kişi ya da nesneyi belirtir (“*el de ántes*” = *evvelki, önceki*); (“*éste ómbre es el ke ízo éste écho*” = *bu adam bu işi yapandır*); (“*el de debásho*” = *alttaki*); (“*el de después*” = *sonraki*)

elaborar (v.) hazırlamak, meydana getirmek (“*elaborar un pláno*” = *bir planı ayrıntılarıyla hazırlamak*)

elaborasyón (n.f) hazırlama, iyice işleme

elastíko/ka (adj.) elastiki

elefánte (n.m.) fil

elegánsa (n.f.) zerafet, şıklık

elegánte (adj) zarif, şık

elejir (v.) seçmek

eleksyón (n.f.) seçim

elektór (n.m.) seçmen

elektorál** (adj.) seçimle ilgili

elétríko/ka** (adj.) 1)

elektrikle ilgili 2) elektrikle çalışan

elektreisid’ád’/elektreisitá

(n.f.) elektrik

elektreisýáno (n.m.) elektrikçi

eléktrokardiogram** (n.m.)

kalp ritmini ölçen alet, elektrokardiyogram

elektrokutar** (v.) elektrik çarpmasından ölmek ya da öldürmek

eletróniko/ka (adj.) elektronik

elementál (*báziko, fundamental*) (adj.) temel, yalın, ilkel, başlangıç seviyesinde olan

eleménto (n.m.) eleman, madde, unsur, öge, parça

elevád’o/d’a (adj.+) 1) yükseltilmiş 2) <fr.> eğitilmiş

elevat (v.) 1) yükseltmek, yükseltmek 2) <fr.élever> eğitmek, yetiştirmek

elevatse (v.pr.) yükselmek

elevasyón (n.f.) yükseltme

elévo/va <fr.> (n.m.f.) talebe, öğrenci, mektepli

eligzír** (n.m.) 1) sıvı ilaç 2) iksir

eliminar (v.) bertaraf etmek, elemek, gidermek, çıkarmak

eliminasyón (n.f.) eleme, çıkarma

elít** (n.f.) önem ve seviyesi yüksek olan küçük bir grup

elójyo** (n.m.) (*alavasyón*) övgü

elojyózo** (adj.) (*alavád’o*) övgüye layık

elokuénsya (n.f.) iyi ve etkili konuşma
elokuénte (adj.) uzdilli, iyi ve etkili konuşan
elúl <ebr.> (n.m.) İbrani yılın on ikinci ayı
elusidar** (v.) (*eksplikar, aklarar*) bir şeye açıklık getirmek, açıklığa kavuşturmak
emanar (v.) çıkmak, yayılmak, hasıl olmak
emanasyón (n.f.) ortaya çıkma, yayılma, türüme
emanét <tr.> (*prénda, konsinyasyón*) (n.m.) emanet
emanetchí <tr.> (*depozitár-yo*) (n.m.) emanetçi
emansipar (v.) özgür kılmak
emansiparse** (v.pr.) bağımsızlığına ve/veya özgürlüğüne kavuşma
emansipasyón (n.f.) özgürlüğüne kavuşma
embabukamyénto (n.m.) yalan umutlarla oyalama
embabukar (v.) yalan umutlarla oyalamak, aldatmak
embabukarse (v.pr.) bir işe odaklanıp, onunla oyalanmak
embaláje (n.m.) ambalaj
embalar (v.) ambalajlamak
embalsamar (v.) 1) ölüyü mumyalamak 2) güzel koku

sürmek
embaranyar (v.) karmakarışık etmek
embaranyarse (v.pr.) karmakarışık olmak (*"es difisil de peynar kavéyos ke se embaranyáron"* = karışmış saçı taramak zordur)
embarasar (v.) 1) ortalığı karıştırmak 2) sıkıntı vermek, güçlüğü uğratmak engellemek 3) esef etmek, üzülmek (*"me embarasó ke no venítes"* = gelmediğine üzüldüm)
embaráso (n.m.) 1) engel 2) dağınıklık 3) sıkıntı, güç durum (*"me topí en embaráso"* = zor durumda kaldım)
embarateser (v.) ucuzlamak
embaratesimyénto (n.m.) ucuzlama
embárgo/ambárgo (n.m.) yasaklama, durdurma
embarkamyénto (n.m.) gemiye bindirme
embarkar (v.) gemiye bindirmek
embarkasyón (n.f.) tekne
embashád'a (n.f.) elçilik
embashad'ór/embasad'ór/drísa (n.m.f.) elçi
embásho (prep.) yerde
embatakád'o/d'a <tr. (bataklık)

- + *esp.* > (*ensuzyád'o/d'a*)
(adj.+) pisliğe batmış, kirli,
kirlenmiş
- embatakar** <tr. *bataklık* + *esp.* >
(*ensuzyar*) (v.) kirletmek,
pisletmek
- embatakarse** <tr. *batáklık* +
esp. > (*ensuzyarse*) (v.pr.)
kirlenmek, pisenlemek
- embelekar** (*embolver el*
meóyo) (v.) birini kafaca
oyalamak
- embelekarse** (*embolverse el*
meóyo) (v.pr) kafaca oya-
lanmak
- embever** (v.) suyu çekmek,
emmek
- embeveserse** (*embelekarse*)
(v.pr.) kendini birşeye ya da
işe kaptırmak
- embezád'o/ambezád'o-d'a**
(adj.+) öğrenmiş, öğretilmiş,
alışık
- embezamyénto/ambezam-
yénto** (n.m.) öğretim
- embezar/ambezar** (v.) 1)
(*aprender*) öğrenmek 2)
(*ensenyar*) öğretmek
- embezar de kavésa** (lok.)
ezberlemek
- embearse/ambezar-
se** (v.pr.) bilgi edinmek,
öğrenmek
- embiad'ór/d'éra** (*mandad'ór/
d'éra*) (n.m.f.) gönderen
- embiar** (*mandar*) (v.) gönder-
mek, sevk etmek, yollamak
- embíd'ya*** (*sélo*) (n.f.) aşırı
istek, kıskançlık
- embid'yar*** (v.) gıpta etmek,
göz dikmek, kıskanmak
- embid'yózo/za*** (*selózo/za*)
(adj.) kıskanç
- embío** (n.m.) sevkiyat, mal
gönderme
- embirrarse** <port. ' > (v.pr.)
öfkelenmek
- embivdád'o/d'a**** (adj.+) dul
kalmış
- embivdar** (v.) dul kalmak
- emblankeser** (v.) ağartmak,
beyazlatmak
- emblankeserse** (v.pr.) aklan-
mak, beyazlanmak
- embléma** (n.m.) simge
- embod'ád'o/d'a** (adj.+) düğüne
gidecekmiş gibi gerektiğinden
fazla sık olmak
- embod'arse** (v.pr.) bayram-
lıklarını giymek
- embólso** (*enkáso, enkasa-
myénto*) (n.m.) tahsil etme
- embolver** (v.) 1) sarmak
(*"embolver lána" = yün
sarmak*) 2) kafayı meşgul
etmek (*"embolver el meóyo"*
*= beynini [kafayı] meşgul
etmek*)

embolvíd'o/d'a (adj.+) 1) sarılmış 2) kafası meşgul (*"ser embolvíd'o en un écho o en la realizasyon de un proyékto"* = bir iş ya da proje ile meşgul olmak)
emborrachád'o/d'a (adj.+) sarhoş olmuş
emborrachar (v.) sarhoş etmek
emborracharse (v.pr.) sarhoş olmak
embotonar (v.) düğmelemek, iliklemek
emboveserse (v.pr.) aptallaşmak
embovesíd'o/d'a (adj.+) aptallaşmış
embrolyád'o/d'a (adj.+) 1) karmakarışık olmuş 2) akli meşgul
embrolyar (v.) 1) karmakarışık etmek 2) akli karıştırmak
embrólyo (n.m.) karışıklık
embrujar <port. ' > (v.) 1) sarmak, ambalajlamak 2) karmakarışık konuşmak (*"ké estás embrujando?"* = ne karıştırıyorsun?)
embrújo <port. ' embrulho> (n.m.) kötü ambalaj
embruneser (v.) esmerleştirmek

embruneserse (v.pr.) esmerleşmek
embúd'o (hunyí) (n.m.) huni
embutimyénto (n.m.) 1) tıkanma 2) yemeğin ağır gelmesi
embutir (v.) tıkmak, tıkıştır-mak, ağır gelmek
embutirse (v.pr.) tıkıştırmak, aşırı doymak**, yemeğin ağır gelmesi (*"la kárne estáva muy yaglíya, me embutyó"* = et çok yağlıydı, ağır geldi)
emigránte (n.m.f.) göçmen, muhacir
emigrar (v.) başka bir ülkeye göç etmek
emigrasyon (n.f.) başka bir ülkeye göç
eminénsya (n.f.) yücelik
eminénte (adj.) yüce
emisáryo (n.m.) bir iş için gönderilen özel görevli, ulak
emisféro (n.m.) yarı küre
emisyon (n.f.) 1) dışarı çıkarma, yayma 2) yayın
emorajía (n.f.) kanama
emosyon (n.f.) heyecan
emosyonád'o/d'a (adj.+) heyecanlanmış, heyecanlı
emosyonánte (adj.) dokunaklı
emosyonar (v.) heyecanlan-

dırmak
emosyonarse (v.pr.) heye-
 canlanmak, duygulanmak
empajád'o/d'a (adj.+) 1)
 (İstanbul'da) dağınık 2)
 (Selanik'te) samanla dolmuş
empajar (v.) 1) (İstanbul'da)
 fuzuli eşyalarla ortalığı
 dağıtmak 2) (Selanik'te)
 samanla doldurmak
empaketar** (v.) paketle-
 mek
empanád'a (n.f.) bir nevi
 börek
empapád'o/d'a (adj.+) içine
 işlemiş, dolu ("*empapád'o*
de ánsyas" = *dert dolu bir*
insan)
empapar (v.) emdirmek, içi-
 ne çekirmek, içirmek, bula-
 mak
empaparse (v.pr.) içine çek-
 mek, emilmek
empapushád'o/d'a (adj.+) tıka
 basa dolu ("*empapushád'o*
de monéd'a" = *para dolu*)
empatronarse* (*apatro-*
narse, apropiarse) (v.pr.)
 benimsemek, sahip olmak,
 zimmetine geçirmek
emped'imyénto/imped'im-
yénto (n.m.) engel, mani
emped'ir/imped'ir (v.) engel
 olmak, mani olmak, önlemek

empepinád'o/d'a (adj.)
 gücünmüş, alınmış
empepinamyénto (n.m.)
 gücünme, alınma
empepinarse (v.pr.) gücen-
 mek, alınmak ("*se empepi-*
nó" = *gücendi*)
emperad'ór (n.m.) imparator
emperatívo/imperatívo/
va 1) (adj.) buyurucu,
 zorlayıcı 2) (gram.) (n.m.)
 emir kipi
emperlád'o/d'a (adj.+) inci-
 lerle süslenmiş
emperrarse (v.pr.) inat
 etmek, kötüleşmek
empéryo/impéryo (n.m.)
 imparatorluk
empesánte (*komensánte,*
*prinsipyánte**) (adj./n.m.f.)
 yeni başlayan, müptedi
empesar (*komensar**) (v.)
 başlamak ("*empesar a lavo-*
rar" = *işbaşı yapmak*)
empesíjo (*prinsípyo*) (n.m.)
 başlangıç ("*empesíjo de mez*"
 = *ay başı*) ("*empesíjo de*
semána" = *hafta başı*)
empíd'o* (*hímpo*) (n.m.) hıç-
 kırık ("*yorar kon empíd'o /*
tener un hímpo de yoro" =
hıçkırarak ağlamak)
empinád'o/d'a (adj.) dik,
 çok yüksek ("*una suvíd'a*

empinád'a = *dik yokuş*)
empíriko/ka (adj.) bilimsel olmayan, deneylere dayanan
emplastar (v.) 1) alçıya koymak 2) (mec.) birini zorla kabul ettirmek
emplastarse (v.pr.) (mec.) kendini zorla kabul ettirmek
emplásto (n.m.) yakı
emplatád'o/d'a (adj.+) gümüşle kaplanmış
emplazmád'o/d'a (adj.+) donmuş, katılaşmış
emplazmar (v.) dondurmak, katılaştırmak
emplazmarse (v.pr.) donmak, katılaşmak
empleád'o/d'a (adj.+) kullanılmış
empear (v.) 1) kullanmak 2) alışveriş yapmak
empléo (n.m.) 1) alım, alış 2) kullanma 3) yapılan alışveriş (*"Ánde metítes el empléo?"* = *Alışverişi nereye koydun?*)
emplumar (v.) palazlamak
emplumarse (v.pr.) palazlanmak, zenginleşmek
empokeser (*amenguar*) (v.) azaltmak
empokeserse (*amenguarse*) (v.pr.) azalmak
empokesimyénto (*amenguamyénto*) (n.m.) azalma

emportánsa/importánsa (n.f.) önem
emportánte/importánte (adj.) önemli, mühim
emportar/importar (v.) 1) önemli olmak 2) ithal etmek 3) mal olmak (*"kuánto empórta?"* = *ne kadar eder?*)
emportasyón/importasyón (n.f.) ithalat
empórto/impórto (*montánte, súma*) (n.m.) meblağ
emposivilid'ád'/imposibilid'ád' (n.f.) imkansızlık
emposivle/imposible (adj.) imkansız, olanaksız
empozar/impozar <fr. ' > (*imponer* <esp.>) (v.) zorla kabul ettirmek
empozánte/impozánte <fr. ' > (*imponénte* <esp.>) (adj.) 1) saygı uyandıran 2) gösterişli
emprendar (v.) bir bedel karşılığı emanet bırakmak
emprenyar (v.) gebe bırakmak
emprestád'o/d'a (adj.+) ödünç, ödünç alınmış
emprestar (v.) borç vermek, ödünç vermek
emprestarse (v.pr.) ödünç almak
emprestímo (n.m.) ödünç, ikraz

empresyón/impresyón

(n.f.) 1) basma, baskı 2) etki
(*"azer empresyón" = etki etmek*) 3) duygu, izlenim
(*"tener la empresyón" = izlenimi olmak*)

empresyonánte/impres-

yónánte (adj.) ilgi çekici, etkileyici, duygulandırıcı

empresyonar/impresyonar

(v.) tesir etmek, etkilemek

empresyonávle/impresyo-

návle (adj.) duyarlı, duygulu, çabuk duygulanan

empreteler (v.) karartmak

empretelerse (v.pr.) kararmak

empretesimyénto (n.m.)

kararma

emprezentar (v.) armağan

etmek, bağışlamak, vakfetmek
(*"éste ombre empre-*

zentó tód'a su fortúna a óvras karitatívas" = bu adam bütün servetini yardım kuruluşlarına bağışladı)

emprimád'o/imprimíd'o-d'a

(adj.+) basılmış, matbu

emprimar/imprimir (v.)

(matbaada) basmak

emprimería/imprimería

(n.f.) basımevi, matbaa

emproveser (v.) fakirleştirmek,

yoksullaştırmak

emproveserse (v.pr.) fakir-

leşmek, yoksullaşmak

emprovesimyénto (n.m.)

yoksullaşma

emprovizar/improvizar (v.)

1) bir anda karar verip yapmak, veya düzenlemek 2) hazırlıksız konuşmak 3) doğaçlama yapmak

emprovizasyón/improvizasyon

(n.f.) doğaçlama

empuéstó/impuéstó (*vergi,*

táksa) (n.m.) vergi

empushar (v.) itmek

empúsho (n.m.) itme, itiş,

dürtme

empyed'rád'o/d'a (adj.+) taşı

taşlı

empyegád'o/impyegád'o/d'a

<it. > 1) (adj.) işe girmiş

2) (n.m.f.) müstahdem, memur

empyegád'os/impyegád'os

<it. > (n.m.pl.) personel, çalışanlar

empyegar (v.) işe almak

empyegarse/impyegarse

<it. > (v.pr.) işe girmek, görev almak

empyégo/impyégo <it. >

(n.m.) iş

emrenearse <tr. > (*kovdisyar,*

embid'yar) (v.pr.) imrenmek

emulasyón (n.f.) ilerleme

yarışı, olumlu rekabet

emuná <ebr.> (*fey, kreén-sa, konfiénsa*) (n.f.) inanç, iman, inan

en (prep.) -e, -a, -i hali = -ce/-ca, -çe/-ça, -de/-da, -le/-la/-li, -ne/-na, -re/-ra, -se/-sa, -şe/-şa, -te/-ta takıları (“*en akél púnto*” = *o anda*); (“*en álto*” = *yukarılar*); (“*en árabo*” – *Arapça*); (“*en árto*” = *tok karnına*); (“*en asosyasyon*” = *ortaklaşa*); (“*en báldez*” = *beyhude yere*); (“*en brásos*” = *kucakta*); (“*en bréve*” = *kısaca*); (“*en derécho*”/ *en diríto* = *doğrudan doğruya*); (“*en desfavor de...*” = *aleyhine*); (“*en despárte*” = *ayrıca*); (“*en el búto de*” = *amacyla*); (“*en el entórno*” = *civarında, yakınlar-da*); (“*en el ójo la kára*” = *çok görünen bir yerde*); (“*en famíya*” = *ailece*); (“*en favor de*” = *lehine*); (“*en guéko**” = *askıda*); (“*en haveránsa*” = *ortaklaşa*); (“*en jenerál*” = *genellikle, umumiyetle*); (“*en kávro kontráryo*” = *aksi takdirde*); (“*en kud’yád’o*” = *endişeli*); (“*en kúrto*” = *kısaca*); (“*en méd’yo*” =

ortada); (“*en myéntres**” = *bu arada*); (“*en ped’á-sos*” = *paramparça*); (“*en permisyon*” = *izinli*); (“*en priméro*” = *başlıca, ilk önce*); (“*en sekréto*” = *gizlice*); (“*en sérka*” = *yakında*); (“*en súpito*” = *apansız, aniden*); (“*en váno*” = *boş yere*)

enalteser (v.) yükseltmek
enalteserse (v.pr.) yükselmek
enaltesimyénto (n.m.) yükselme

enamorád’o/d’a (adj.+) aşık, sevdalı, tutkun

enamorarse (v.pr.) aşık olmak, gönül vermek, sevdalanmak, tutulmak, vurulmak
enchikeser (v.) küçültmek
enchikeserse (v.pr.) küçülme, ufalmak

enchikesimyénto (n.m.) küçülme, küçültme

enchular <tr. (çul)+esp.> (*ensuzyar*) (v.) kirlletmek, pisletmek

enchularse <tr+esp> (*ensuz-yarse*) (v.pr.) kirlenmek, pislenmek

enchúsa (n.f.) peynirli, yumurtalı sebze böreği

endécha (n.f.) ağıt

endenyar (*denyar*) (v.)

tenezzül etmek
enderechamyénto (*enderechad'úra*) (n.m.) düzelme, düzeltme
enderechar (v.) düzeltmek
enderechase (v.pr.) doğrulamak, düzelmek
endesízo/indesízo-za (adj.) kararsız, mütereddit
endesizyón/indesizyón (n.f.) kararsızlık
endevdád'o/d'a (adj.+) borçlu (*"endevdád'o asta las brúnyas/ grényas"* = aşırı borçları olmak, borca batmış olmak)
endevdamyénto (n.m.) borçlanma
endevdarse (v.pr.) borç almak, borçlanmak
endevinar (v.) 1) kehanette bulunmak 2) önceden tahmin etmek
endevinasyón (n.f.) fal, kehanet
endevíno/na (n.m.f.) falcı, kahin
endiferénsya/indiferénsya (n.f.) ilgisizlik
endiferénte/indiferénte (adj.) ilgisiz
endikar/indikar (v.) belirtmek, göstermek, işaret etmek
endikasyón/indikasyón

(n.f.) belirti, işaret
endispensávle/indispensávle (adj.) zorunlu, kaçınılmaz
endispozar/indispozar <fr.> (*dezrepozar*) (v.) rahatsız/hasta etmek
endispozarse/indispozarse <fr.> (*dezrepozarse*) (v.pr.) rahatsız/hasta olmak
endispozisyón/indispozisyón (n.f.) rahatsızlık/hastalık
endispuésto/indispuésto-ta (adj.) rahatsız/hasta
endísyo/indísyo (n.m.) belirti, ipucu
endjendrar (v.) 1) doğurmak, dünyaya getirmek, dölemek 2) (mec.) bir şeye yol açmak, neden olmak
endjenoyarse <it.> (v.pr.) diz çökmek
endjenyar/indjenyar (v.) becermek, düzenlemek, meydana getirmek
endjényo/indjényo (n.m.) beceriklilik
endjenyór/indjenyér (n.m.) mühendis
endjenyózo/indjenyózo-za (adj.) becerikli
endjidear/indjidear <tr.+esp> (*ergueller, endoloryar*) (v.) incitmek, ağrıtmak

endjinára (*alkachófa*) (n.f.)

enginar

endjoyar (v.) mücevher takmak

endjuntos (adv.) birlikte, müstereken

endjúrya/indjúrya <it.'>

(n.f.) hakaret, sövgü

endjuryánte/indjuryánte

(adj.) aşağılayıcı, sövgülü

endjuryar/indjuryar <it.'>

(v.) hakaret etmek

endjustísyia/indjustísyia <it.'>

(n.f.) haksızlık, adaletsizlik

endjústo/indjústo/ta <it.'>

(adj.) haksız, adaletsiz

endoloryád'o/d'a (adj.+) ağrılı

endoloryar (v.) ağrıtmak

endorád'o/d'a (adj.+) altınla

kaplanmış, yaldızlı

endorar (v.) altınla kaplamak, yaldızlamak

endormeser (v.) uyuşturmak

endormeserse (v.pr.) vücudun bir yerinde duygu ve hareketin geçici olarak

azalması, uyuşmak

endormesimyénto (n.m.)

uyuşukluk

endúlkad'o/d'a (adj.) büyü-

lenmiş

endúlko/indúlko (*prákti-*

ka majíka) (n.m.) şeytan

ya da cinleri kovmak için

büyülü okuma

endulsar/adulsar (v.) şeker katmak

en dúna/de endúna (adv.)

aniden, ansızın, birden

endureser (v.) pekiştirmek, sertleştirmek

endureserse (v.pr.) katılaştırmak, sertleşmek

enduresimyénto (n.m.)

sertleşme, katılma

endyozar* (*deifíkar*) (v.) tanılaştırmak, çok yüceltmek

enemígo/ga (n.m.f.) düşman

enemistád' (n.f.) düşmanlık, kin

enemistözo/za (adj.) düşmanca

enerjía (n.f.) 1) güç 2) içgüç, zindelik

enerjiko/ka (adj.) güçlü, dinç, enerjik, zinde

enéro (*djenáyo*) (n.m.)

Ocak ayı

enfamánte/infamánte

(adj.) lekeleyen, kara süren

enfáme/infáme (adj.) alçak, rezil, utanç verici

enfashád'o/d'a (adj.+) 1)

kundaklanmış 2) (mec.)

kalın ve sıcak giyinmiş

enfashar (v.) kundaklamak

enfasyád'o/d'a (adj.+) bık-kın, bezgin

enfasyar (v.) biktirmek, can sıkmak

enfasyarse (v.pr.) bıkmak, sıkılmak

enfásyo (n.m.) bıkkınlık

enfasyózo/za (adj.) can sıkıcı

enfermed'ád' (n.f.) sakatlık, hastalık

enfermeríya/infermeríya (n.f.) revir

enférmo/inférmo/ma (adj.) sakat, malul, hasta

enfermyéra/infermyéra (n.f.) hemşire

enfermyéro/infermyéro (n.m.) hastabakıcı

enfilar (v.) 1) iplik geçirmek (*"enfilat una algúja"* = *iğneye iplik geçirmek*) 2) ipliğe geçirmek (*"enfilat périlas"* = *inci dizmek*)

enfiltrar/infiltrar (v.) sızdırmak

enfiltrarse/infiltrarse (v.pr.) sızmak

enfinkar (v.) saplamak, çakmak (*"ésta idéa se enfinkó en mi meóyo"* = *bu fikir kafama saplandı*); (*"enfinkar algújas"* = *şışlemek*)

enflakeser (*aflakar*) (v.) zayıflatmak

enflakeserse (*aflakarse*) (v.pr.) zayıflamak

enflamád'o/inflamád'o-d'a (adj.+) 1) alevlenmiş 2) iltihaplı, şişmiş

enflamar/inflamar (v.) 1) tutuşturmak, körüklemek 2) iltihaplamak, şişmek

enflamarse/inflamarse (v.pr.) 1) alev almak, alevlenmek, ateşlenmek 2) azmak, iltihaplanmak

enflamasyón/inflamasyón (n.f.) 1) tutuşma, alevlenme 2) iltihap

enfloreser (v.) çiçek açmak

enfloreserse (v.pr.) 1) çiçeklenmek 2) gelişmek

enfloresimyénto (n.m.) 1) çiçeklenme 2) (mec.) gelişme, ilerleme

enfluénsa/influénsya (n.f.) etki, tesir, nüfuz

enfluensád'o/influensyád'o /d'a (adj.+) etki altında kalmış

enfluensar/influensyar (v.) etkilemek (*"desharse enfluensar"* = *kendini etkilenmeye maruz bırakmak*)

enfluénte/influénte (adj.) etkili, nüfuzlu, sözü geçen (*"persóna enfluénte"* = *nüfuzlu kişi*)

enfod'rar (v.) astar geçirmek

enfoharse/enfokarse (v.pr.) odaklamak, zihnini yalnız bir

noktaya toplamak (*"enfóharse en la realizasyón de un proyékto irrealizavle"* = *gerçekleşemeyecek bir projenin gerçekleşmesine odaklanmak*)

enfóho/enfóko (n.m.) zihnin yalnız bir noktaya toplanması

enforkar <port. ' > (v.) adam asmak

enforkarse <port. ' > (v.pr.) kendini asmak

enformar/informar (v.) bilgi vermek, haber vermek

enformarse/informarse (v.pr.) bilgi edinmek

enfornar (v.) fırınlamak

enforrar* (v.) astar geçirmek

enforteser (v.) kuvvetlendirmek, sağlamlaştırmak, takviye etmek

enforteserse (v.pr.) kuvvetlenmek

enfortesíd'o/d'a (adj.+) kuvvetlendirilmiş

enfortesimyénto (n.m.) kuvvetlenme, takviye

enfrentar (v.) 1) karşılaştırmak, yüzleştirmek 2) korkusuzca karşılamak

enfrénte (prep.) karşı, karşıda

enfrónya/frónya <port. ' > (n.f.) yastık kılıfı

enfronyar <port. ' > (v.) kılıf geçirmek

enfruteser (v.) meyve vermek

enfruzíd'o/d'a (adj.+) büzülmüş

enfruzir (v.) büzmek, çatmak (*"enfruzir las séjas"* = *kaş çatmak*)

enfruzirse (v.pr.) büzülmek

enfureser (v.) öfkeliendirmek

enfuresíd'o/d'a (adj.+) hiddetlenmiş, öfkeli

enfuryád'o/d'a (adj.+) hiddetlenmiş

enfuryar (v.) öfkeliendirmek

enfuryarse (v.pr.) hiddetlenmek, hırslanmak, öfkelenmek, şiddetlenmek

enfyelar (v.) çok üzmek, acılaşmak

enganchar (v.) çengele takmak

engancharse (v.pr.) takılmak, bağlanmak

engangrenarse/gangrenarse (v.pr.) kangrenleşmek

enganyad'ór/d'éra (n.m.f./adj.) aldatıcı, kalles, hilekar

enganyar (v.) aldatmak, kandırmak, yanıltmak

enganyarse (v.pr.) aldanmak, kanmak

engányo (n.m.) aldanma, aldatma (*"engányo de meóyo"* = *aldatma*)

enganyózo/za (adj.) aldatıcı

englendjé/eglendjé <tr. > (*divertimyénto*) (n.m.f.) eğlence

englenear/eglenear <tr.+ esp.>
(*divertir*) (v.) eğlendirmek
englenearse <tr.+esp.> (*divertirse*) (v.pr.) eğlenmek
englobar (v.) içinde toplamak, kapsamak, almak, katmak
engloreserse (v.pr.) övünmek, iftihar etmek
englutir (v.) yutmak, yutkunmak
engod'rar (v.) şişmanlatmak
engod'rarse (v.pr.) şişmanlamak
engod'reerse (v.pr.) irileşmek, kalınlaşmak
engomád'o/d'a (adj.) kolalanmış gibi, doğallıktan uzak
engomar (v.) 1) zamlamak, kolalamak 2) kolalanmış gibi göstermek
engomarse (v.pr.) kolalanmış gibi görünmek
engrandeser (v.) 1) büyütmek 2) yetiştirmek
engrandeserse (v. pr.) büyümek
engrasyád'o/d'a (adj.) doğuştan yetenekli
engratiút' /ingratiút' (n.f.) nankörlük
engráto/ingráto/ta (adj./ n.m.f.) nankör
enguénte/inguénte (n.m.) merhem

enguyir (v.) çiğnemedен yutmak
engúyo <port.'> (n.m.) bulantı (*"traer engúyos"* = bıkip *usanmak*)
enhaminád'o/haminád'o (*guévo enhaminádo*) (adj.) katı (yumurta)
enhandrajoneád'o/d'a (adj.+) paçavra gibi buruşuk
enheremád'o/d'a <ebr.+pref. & suf.esp.> (adj.+) aforoz edilmiş
enheremar <ebr.+ pref. & suf. esp.> (v.) aforoz etmek
enígma (n.f.) muamma, bilmece
enjeksyón/injeksyón (n.f.) iğne, şırınga etme
enjektar/injektar (v.) şırınga etmek
enjektór/injektór (n.m.) şırınga
enkachád'o/d'a (adj.+) ciltlenmiş, kaplanmış
enkachar (v.) ciltlemek, kaplamak
enkad'enar (v.) kenetlemek
enkalád'o/d'a (adj.+) badalanmış
enkalad'ór (n.m.) badanacı
enkalad'úra (n.f.) badana yapma
enkalar (v.) badanalamak
enkálo (*badaná* <tr.>) (n.m.) badana

enkamád'o/d'a (adj.+) yatalak
enkaminamyénto* (n.m.)
yol alma
enkamparse (v.pr.) tuzağa
düşmüş gibi, bir yerde kalmak
ya da bir iş yapmak mecburi-
yetinde bulunmak
enkantád'o/d'a (adj.+) 1)
hayran kalmış 2) şaşmış, şaş-
kın 3) kafası bulutlarda
enkantad'ór/d'éra 1) (adj.)
büyüleyici, şaşırtıcı 2)
(n.m.f.) büyücü
enkantamyénto (n.m.) hay-
ranlık, şaşkınlık
enkantar (v.) 1) şaşırtmak
2) büyülemek
enkantarse (v.pr.) hayret
etmek, şaşmak, donup kalmak
enkánto (n.m.) hayret,
şaşıklık
enkantonád'o/d'a (adj.+)
köşeye çekilmiş
enkantonarse (v.pr.) köşeye
çekilmek
enkanyamyénto (n.m.) pis-
lenme
enkanyar (v.) pisletmek
enkanyarse (v.pr.) pislenmek
enkapricheád'o/d'a (adj.+)
dik kafalı, inatçı
enkaprichearse (v.pr.) inat
etmek, direnmek
enkareser (v.) pahalılaşmak,

değerini yükseltmek
enkaresíd'o/d'a (adj.+)
pahalılaşmış
enkaresimyénto (n.m.)
pahalılaşma
enkargamyénto (n.m.) yük-
leme
enkargar/kargar (v.) yükle-
mek
enkargarse/kargarse (v.pr.)
üstlenmek (*"enkargarse de
una misyón"* = bir misyon
üstlenmek)
enkarnád'o/d'a (adj.+) ete
batmış (*"únya enkarnád'a"*
= batık tırnak)
enkarnar (v.) temsil etmek,
cisimlemek, canlandırmak
enkarselád'o/d'a (adj.+)
hapsedilmiş, tutsak
enkarselar (v.) hapsedmek
enkasad'ór/d'éra (n.m.f.)
tahsildar
enkasar <it. 'fr.' > (v.) tahsil
etmek
enkashád'a (n.f.) (*kazık*) (mec.)
kazık (*"míra enkashád'a!"* =
amma kazık)
enkashar (v.) 1) sokmak,
sıgdırmak, tıkmak 2) (mec.)
uydurmak (*"enkashar bám-
yas"* = saçmalamak)
enkasharla (v.) kazıklamak,
sokmak (*"se la enkashó*

buénas” = *iyi kazıkladı*)
enkasharse (v.pr.) bir yere sokulmak
enkáso (n.m.) tahsilat
enkavenád'o/enkad'enád'o-d'a (adj.+) 1) zincirlenmiş 2) (mec.) bir şeye çok bağlanmış
enkavenar/enkad'enar (v.) zincire vurmak, zincirlemek
enkavesád'o/d'a (adj.+) yönetici durumunda olma (*“éste séntro es enkavesádo por Avrám”* = *bu merkez Avram tarafından yönetiliyor*)
enkavesar (v.) başta olmak
enklavád'o/d'a (adj.+) çivilenmiş
enklavar (v) çivilemek, mıhlamak, çakmak (*“enklavar los kuérnos”* = *boynuz çakmak - inad etmek*)
enklinar/inklinar (v.) eğmek (*“enklinar kavésa”* = *başını eğmek*)
enklinarsen/inklinarsen (v.pr.) eğilmek, meyil etmek
enklinasyón/inklinasyón (n.f.) eğilim, yatkınlık, düşkünlük, hoşlanma
enkolád'o/d'a (adj.+) kola-lı (*“mantél enkolád'o”* = *kolalı masa örtüsü*)

enkolar (v.) kolalamak
enkolgád'o/d'a (adj.+) asılı
enkolgad'ór (n.m.) elbise askısı
enkolgándo (v.part.) sarkık
enkolgar (v.) 1) asmak, germek 2) sarkmak
enkolgarse (v.pr.) asılmak
enkomendánsa (n.f.) tembih
enkomendar (v.) 1) tembih etmek 2) sipariş etmek 3) (birini) tavsiye etmek (*“enkomendar las ovéjas al lóvo”* = *kuzuları, kurda emanet etmek - bir işi uygun olmayan kişiye teslim etmek*)
enkonád'o/d'a (adj.+) kirli, cenabet, kirlenmiş
enkonamyénto (n.m.) kirlletme
enkonar (v.) kirlletmek, cenabet etmek
enkontrar/enkuentrar (v.) rastlamak
enkontrarse/enkuentrarse (v.pr.) karşılaşmak
enkontro /enkuéntro (n.m.) karşılaşma, rastlama
enkorajamyénto <port. 'fr.' > (n.m.) cesaret verme, yüreklendirme, teşvik
enkorajar <port. 'fr.' > (v.) cesaretlendirmek, teşvik etmek

enkorajarse <port. 'fr. > (v.pr.)

cesaretlenmek

enkorvamyénto (n.m.) secde

etme, eğilme

enkorvar (v.) bükme, eğmek

enkorvarse (v.pr.) bükül-
mek, eğilmek (*"enkorvar-
se delántre de..." = birinin
önünde eğilmek*)

enkreívlle/inkreívlle (adj.)

inanılmaz

enkuad'ramyénto (n.m.)

çerçeveleme

enkuad'rar (v.) çerçevelemek

enkuéntro/enkóntro

<port. ' encontro> (n.m.) 1)

karşılaşma 2) seminer,
toplantı

enkuésta (n.f) tahkikat,

araştırma

enkuestar (v.) araştırmak,

soruşturmak, tahkik etmek

enkuvrir/kuvrir (v.) örtmek,

saklamak

enkyetánte/inkyetánte (adj.)

kaygı verici (*"éste evenimyé-
nto está muy inkyetánte"* = *bu
olay çok kaygı verici*)

enkyetarse/inkyetarse

(v.pr.) kaygılanmak

enkyéto/inkyéto/ta (adj.)

kaygılı

enkyetúd'/inkyetúd' (n.f.)

kaygı

enlod'ád'o/d'a (adj.+) çamurlu

enlokese (v.) çıldirtmek

enlokese (v.pr.) çıldırmak

enloryád'o/d'a (adj.+) mut-

lu, memnun, tatmin edilmiş

enloryar (v.) mutlu kılmak

enlutád'o/d'a (adj.+) yaşlı

en lúto (adv.) yasta

enmaleser (v.) ayartmak,

kötülemek

enmaleserse (v.pr.) kötüleşmek

enmedrád'o/d'a (adj.+) kirli,

boklu

enmed'ramyénto (n.m.) kir-

letme, lekeleme, boklama

enmed'rar (v.) kirletmek,

lekelemek, boklamak

enmelád'o/d'a (adj.+) 1)

yapışkan 2) yılışık (*"per-
sóna enmelád'a"* = *yılışık
insan*)

enmofeserse <port. > (v.pr.)

küflenmek

enmofesíd'o/d'a <port. >

(adj.+) küflü

enmud'eserse (v.pr.) dili

tutulmak

enmyelád'o/d'a (adj.+) bal-

lanmış (*"palávras enmye-
lád'as"* = *tath sözler*)

ennegreser (v.) ayartmak,

kötülemek

ennegreserse (v.pr.) kötü-

leşmek

ennocheser/anocheser (v.)
gece olmak

ennovleser (v.) soylulaştırmak

ennuvlád'o (adj.+) bulutlu

ennuvlarse (v.pr.) bulutlan-
mak

enórme (adj.) çok büyük,
çok fazla

enormid'ád' (n.f.) aşırı
büyüklük

enrarserse (v.pr.) seyrek-
leşmek

enrejistrád'o/d'a (adj.+)
tescilli, kayıtlı, kaydedilmiş

enrejistramyénto (n.m.)
tescil, kayıt

enrejistrar (v.) 1) kaydet-
mek, tescil etmek 2) banda
almak

enrejistrarse (v.pr.) kaydol-
mak

enrezyamyénto (n.m.) tak-
viye, sağlamaştırma

enrezyar (v.) sağlamaştır-
mak, takviye etmek, pekiş-
tirmek

enrezyarse (v.pr.) sağlamaşmak

enrikeser (v.) zenginleştirmek

enrikeserse (v.pr.) zengin-
leşmek, servet yapmak

enrikesimyénto (n.m.) zen-
gin olma

enríva (adv.) üste, üstüne,
üstünde, üzerine, üzerinde

enronkeserse (v.pr.) sesi
kısılmak

ensangretear (v.) kana bula-
mak

ensanyád'o/d'a (adj.+)
öfkelenmiş, öfkeli, küs,
dargın

ensanyarse (v.pr.) öfkelen-
mek, darılmak, küsmek

ensembrád'o/d'a (adj.+) ekili

ensembrar (v.) toprağa
ekmek

ensender/asender <port. '
acender> (v.) yakmak

ensendyar/insyendar (v.)
ateşe vermek

enséndyo/inséndyo
(*huégo*) (n.m.) yangın

ensenyamyénto (n.m.)
öğretim, tedrisat

ensenyánte (n.m.f.) (*profe-
sor*) öğretim üyesi, öğretmen

ensenyánsa (n.f.) öğretim

ensenyar (v.) öğretmek

enserklamyénto <fr. '>
(n.m.) kuşatma, çevreleme

enserklar <fr. '> (v.) kuşat-
mak, çevrelemek

enserramyénto (n.m.)
kapanma

enserrar (v.) kapatmak, örtmek

enserrarse (v.pr.) kapanmak

enshaguád'o/d'a (adj.+)
1) yıkanmış (tabak, bar-

dak) 2) (mec.) bulanık,
belirsiz (*"el tyémpe está
enshaguád'o" = hava
bulanık*)
enshaguád'o (el) (n.m.)
bulaşık
enshaguar (v.) bulaşık
yıkamak
enshavonád'a (n.f.) 1)
sabunlama 2) (mec.) yaltak-
lanma (*"azer enshavoná-
d'as" = yağ çekmek*)
enshavonar (v.) sabunlamak
enshavonarse (v.pr.)
sabunlanmak
enshugar (v.) kurulamak,
kurutmak
enshugarse (v.pr.) kurulan-
mak
enshundyád'o/d'a (adj.+) semiz
(*"gayína enshundyád'a" =
semiz tavuk*)
enshúto/ta (adj.) kuru
ensid'énte/insid'énte (n.m.)
olay, ara olayı, aksaklık
ensikloped'ia/ansikloped'ia
(n.f.) ansiklopedi
ensíma (prep.) üste, üzerinde,
üstüne, üstünde (*"ensíma la
kavésa" = başım üstüne*)
**ensisténsya/insisténs-
ya** (n.f.) ısrar, direnme,
üstünde durma
ensistir/insistir (v.) ısrar

etmek, direnmek
ensiyar* (v.) mühürlemek
enskripsyón/inskripsyón
(n.f.) kitabe, yazı
ensod'reser (v.) sağır
etmek, sağırлаştırmak
ensod'reserse (v.pr.) sağır-
laşmak
énsoportavle/ínsoportable
(adj.) çekilmez, dayanılmaz
enspeksyón/inspeksyón
(n.f.) denetim
enspektór/inspektór (n.m.)
müfettiş
enspirar/inspirar (v.) 1) soluk
aldırmak 2) ilham vermek
enstalar/instalar (v.) yer-
leştirmek, tesis etmek
enstituir/instituir (v.) kur-
mak, var etmek
enstitusyón/institusyón
(n.f.) kuruluş, kurum
enstitúto/institúto (n.m.)
kurum, enstitü
enstruíd'o/instruíd'o/d'a
(adj.) okumuş, eğitimli,
bilgili
enstruksyón/instruksyón
(n.f.) öğretim, tahsil
**enstruksyónes /instruks-
yónes** (n.f.pl.) talimat
(*"dar instruksyónes" =
talimat vermek*)

enstruktívó/instruktívó/va (adj.) öğretici

enstruménto/instruménto (n.m.) alet, enstrüman

ensultar/insultar (v.) hakaret etmek, tahkir etmek

ensúlto/insúlto (n.m.) hakaret, tahkir

en supító (adv.) apansız

ensuzyar (*embatakar*) (v.) kirlenmek, pisletmek, bulaştırmak

ensuzyarse (*embatakarse*) (v.pr.) kirlenmek, pislenmek

entapetar (v.) halı ile örtmek

entarı <tr.> (*róba*) (n.m.) entari, gecelik

entekiar/entikiar (v.) verem etmek

entekiarse/entikiarse (v.pr.) verem olmak

entekiyád'o/d'a (adj.+) 1) veremli 2) çok zayıf, cılız

entelektuál/intelektuál (adj./n.m.f.) 1) zihinsel 2) aydın

entelijénsya/intelijénsya (n.f.) zekâ

entelijénte/intelijénte (adj.) zeki

entenád'o/d'a (n.m.f.) üvey evlat, evlatlık

entended'ór/a (n.m.f.) anlayan (*"si áy entendedór!" = anlayan varsa!*)

entender (*komprender*) (v.)

anlamak, idrak etmek, intikal etmek, kavramak (*"entender présto" = çabuk anlamak, çakmak, kıvırmak*); (*"entender yerrád'o" = ters anlamak, yanlış anlamak*)

entenderse (v.pr.) 1) anlaşmak, uyuşmak 2) vakıf olmak

entendíd'o/d'a (adj.+) 1) anlaşılmış 2) bilgili, akıllı (*"un ómbre muy entendíd'o" = çok bilgili bir adam*)

entendimyénto (*komprensyón*) (n.m.) algı, anlayış, idrak, intikal, kavrayış

entéramente (adv) tamamen, baştan aşağı, büsbütün (*"entéramente avyérto" = apaçık*); (*"entéramente ótro" = bambaşka*); (*"entéramente vazío" = bomboş*)

enteresád'o/interesád'o-d'a (adj.+) 1) alakalı, ilgili 2) menfaatperest

enteresánte/interesánte (adj.) ilginç

enteresar/interesar (v.) alakadar etmek, ilgi çekmek, ilgilendirmek

enteresarse/interesarse (v.pr.) alakadar olmak, alakanmak, ilgi duymak, ilgi-

lenmek, heves etmek
enteréso/interés (n.m.) 1) ilgi
2) menfaat, çıkar 3) faiz
enternasyonál/internasyonál (adj.) milletlerarası, uluslararası
enternísto/ta (n.m.f.) dahiliye uzmanı doktor
entérno/intérno/na (adj.)
1) dahili 2) (n.m.f./adj.) yatılı (öğrenci)
entéro/ra (adj.) tam, bütün
enterpretar/interpretar (v.) yormak, yorumlamak
enterpretasyón/interpretasyón (n.f.) yorum
enterramyénto (n.m.) defin, gömme
enterrar (v.) gömmek, toprağa vermek
enterrarse (v.pr.) (mec.) münzevi bir hayat sürmek
(*"enterrarse bívo bívo" = canlı canlı gömülmek*)
enterromper/interruptir (v.) yarıda kesmek
enterrupsyón/interruptsyón (n.f.) kesinti, sekte
enterválo/interválo (n.m.) ara
entervenir/intervenir (v.) araya girmek, müdahale etmek
entervensyón/intervensyón (n.f.) müdahale, araya girme
enteryór/interyór 1) (adj.)

dahili 2) (n.m.) iç, iç bölge
entestíno/intestíno (n.m.) bağırsak
entezád'o/d'a (adj.+) kaskatı, donmuş
entezamyénto (n.m.) soğuktan katılaşma, sertleşme, don
entezar (v.) katılaşmak, dondurmak
entezarse (v.pr.) donmak, soğuktan kaskatı olmak
entímo/intímo/ma (adj.) 1) öz, asıl, özel 2) samimi (*"amígo éntimo" = samimi arkadaş*)
entisyón/intisyón (n.f.) niyet
(*"téngo la entisyón de viyajar" = seyahat etmeye niyetim var*)
entitular/intitolar <it. ' >
(v.) 1) bir yazıya başlık koymak, ad vermek 2) bir kişiye unvan vermek
entivyar (v.) ılımak
entiznad'úra (n.f.) kir
entiznar (v.) kurumla pisletmek
entiznarse (v.pr.) kurumla pislenmek
entojéro/antojéro (n.m.) gözlük satan kişi
entójos/antójos (n.m.pl.) gözlük
entoksikar/intoksikar (v.) zehirlemek
entoksikarse/intoksikarse

(v.pr.) zehirlenmek
**entoksikasyón/intoksikas-
yón** (n.f.) zehirlenme
entoleránsya/intolerénsya
(n.f.) hoşgörüsüzlük
entoleránte/intoleránte
(adj.) hoşgörüsüz
entonasyón (n.f.) ses ahengi
entónses (*estónses*) (adv.) o
zaman, o halde (*"entónses i
agóra no" - se empléa kuan-
do se ávla de las relasyónes
amigávles ke teníamos kon
una persóna ke no está mas
en víd'a = "o zaman ama
şimdi değil" - iyi arkadaşlık
ettiğimiz, merhum birinden
söz ederken kullanılır*)
entonteser (v.) bunaltmak,
aptallaştırmak
entonteserse (v.pr.) bunal-
mak, şaşırmaq, aptallaşmak
entontesíd'o/d'a (adj.+)
bunalmış, sersem, uyuşuk
entontesimyénto (n.m.)
sersemlik, şaşkınlık
entornád'o/d'a (adj.+) 1)
çevrilmiş 2) yarı açık
(*"puérta entornád'a" = yarı
açık kapı*)
entornar (v.) 1) dolanmak,
çevirmek 2) yarı açmak
(*entornar la puérta*)
entórno (n.m.) civar, muhit,

çevre
entorpeser (v.) sersemletmek
entorpeserse (v.pr.) sersem-
lemek
entosegád'o/d'a (adj.+) 1)
zehirlenmiş 2) zehirli
entosegamyénto (n.m.)
zehirlenme
entosegar (v.) zehirlemek
entosegarse (v.pr.) zehirlen-
mek
entrád'a (n.f.) 1) giriş
(*"entrád'a de káza" =
evin girişi*) 2) giriş ücre-
ti 3) gelir (*"Salamón tyene
buéna entráda káda mez"
= Salamon'un her ay iyi bir
geliri var*)
entrád'a/de entrád'a (adv.)
hemen, başlar başlamaz,
girer girmez
entrad'íkas (n.f.pl.) ufak
gelirler, bahşış vs.
entrad'íko/ka en kárnes
(lok.) tombulca
entrad'úra (n.f.) giriş tarzı
(*"tener entrad'úra de puér-
ta" = yakışıklı ve gösterişli
olmak*)
**entrafikád'o/intrifikád'o/
d'a** (adj.+) karmaşık,
çözülmesi zor
entrafikar/intrifikar (v.)
karmakarışık etmek

entrafikarse/intrifikarse

(v.pr.) karmakarışık olmak

entrankar (v.) sürgülemek

entrankarse (v.pr.) kapanmak, kilitlenmek

entrányas (n.f.pl.) 1) iç organlar, bağırsaklar 2) derinlikler

entrar (v) girmek (*"entrar en ed'ád'/entrar en ányos" = yaşanmak*); (*"entrar en komunikasyón" = iletişim kurmak*); (*"entrar en los ojos de una persóna" = birinin gözüne girmek, kendini sevdirmek*); (*"entrar en pekád'o" = günaha girmek*); (*"entrar en rizíko" = riske girmek*); (*"entrar en gáste" = masrafa girmek*)

entravád'o/d'a (adj.+) 1) kasılmış 2) (mec.) çekingen

entrad'úra (n.f.) yıkandıktan sonra bir kumaşın daralması

entravamyénto (n.m.) 1)

kasılma 2) (mec.) çekinme

entravarse (v.pr.) 1) daralmak, (giysi) yıkanınca çekmek 2) (mec.) kasılmak

entre (prep.) arasında (*"entre la semana" = hafta arası*)

entreavrir (*entornar*) (v.) yarı açmak, aralamak

entregamyénto (n.m.) teslim (*"entregamyénto de pod'ér" = devir teslim*)

entregar (v.) teslim etmek

entregarse (v.pr.) teslim olmak

entrégo (n.m.) teslim, tevdi

entrekeserse (v.pr.) sudan havadan solmak

entrekesimyénto (n.m.) açık renk bir kumaşın sudan, havadan solması

entremeted'ór/d'éra (n.m.f.) arabulucu

entremeterse (v.pr.) girişmek, aracılık etmek

entremyéntes (adv.) o sırada, bu arada

entrenad'ór (n.m.) antrenör, çalıştırıcı

entrenarse (v.pr.) antreman yapmak

entrepender <fr.> (*emprender* <esp.>) (v.) girişmek, yeltenmek

entrepríza <fr.> (*empresa* <esp.>) (n.f.) 1) girişim, teşebbüs 2) iş kurumu, firma

entretánto (adv.) bu arada, bu esnada

entretener (v.) 1) eğlendirmek, oyalamak 2) bakımını sağlamak 3) sürdürmek, devam ettirmek 4) iyi halde

tutmak 5) konuşmak, birine
birşeyden söz etmek

entretenerse (v.pr.) biri ile
konuşmak, söyleşmek

entretenimyénto (n.m.) 1)
bakım 2) eğlendirme, oya-
lama

entretiyémpo <fr' > (adv.)
1) (İstanbul'da) bu arada 2)
geçiş, değişim 3) <esp.>
ilkbahar, sonbahar

entrever (v) şöyle böyle gör-
mek, sezmek

entrevísta (n.f.) 1) mülakat
2) görücüye çıkma

entriga/intriga (n.f.) entri-
ka, fesat

entrigánte/intrigánte (adj./
n.m.f.) fesatçı, entrikacı

**entrod'uksyón/intro-
d'uksyón** (n.f.) 1) birini
içeriye alma 2) bir şeyi baş-
ka bir şeyin içine sokma 3)
önyazı, önsöz 4) tanıştırma

**entrod'uzir/introd'u-
zir** (v.) 1) içine sokmak 2)
tanıştırmak 3) konuya giriş
yapmak

entrod'uzirse/introd'uzirse
(v.pr.) 1) sokulmak 2) ken-
dini tanıtmak

entrompesar (v.) engelle-
mek

entrompéso (n.m.) engel

entronizasyón (n.m.) tahta
çıkma

entrufar (v.) tıkmak

entrufarse (v.pr.) tıkmak,
tıka basa yemek

entud'reser (v.) sersemlet-
mek, sağır etmek

entud'resimyénto (n.m.)
sersemlik, sağırlaşma

entumeser* (*endormeser*) (v.)
uyuşmak

entumesimyénto* (*endorme-
simyénto*) (n.m.) uyuşma

entupeser* (v.) yoğunlaş-
mak, koyulaşmak

entupir* (v.) yoğunlaşmak,
tıkamak

entupirse (v.pr.) tıkmak

entuzyasmád'o/d'a (adj.+)
coşkun, kendinden geçmiş

entuzyasmar (v.) coşturmak

entuzyasmarse (v.pr.) coş-
mak, heves etmek, kapıl-
mak

entuzyásmo (n.m.) coşma,
kendinden geçme, heves

enúko (n.m.) harem ağası

enumerar (v.) sayımını yap-
mak

enumerasyón (n.f.) sayım,
sayıp sıralama

enunsyád'o/d'a (adj.+)
beyan edilmiş, açıklanmış

enunsyar (v.) açıklamak,

dile getirmek, anlatmak,
beyan etmek
envad'ir*/invad'ir (v.) istila etmek
en váno (adv.) boşuna
envaynar* (v.) (kumaşta) kenarları bastırmak
envazyón/invazyón (n.f.) istila
enved'reserse (v.pr.) yeşillenmek, yeşermek
envejeser (v.) 1) ihtiyarlatmak 2) eskitmek
envejeserse (v.pr.) 1) ihtiyarlamak, yaşlanmak 2) yıllanmak
envelar (v.) örtmek, ince bir kumaşla örtmek
envelóp <fr. >/anvelóp (n.m.) zarf
envelopar <fr. > / anvelopar (v.) sarmak
enveluntar (*dezezar*) (v.) arzu etmek, çok istemek
envenenar* (*entosegar*) (v.) 1) zehir sürmek 2) (mec.) azdırmak, kızıştırmak
enventád'a (n.f.) uydurma
enventád'o/inventád'o/d'a (adj.+) 1) icad edilmiş 2) (mec.) uydurulmuş
enventad'ór/inventad'ór/a (n.m.f.) mucid
enventar/inventar (v.) 1) icat etmek, bulmak

2) (mec.) uydurmak
enventáryo/inventáryo (n.m.) demirbaş sayımı
envénto/invénto (n.m.) icat
enveranád'a (n.f.) yaz süresi
enveráno (n.m.) yaz mevsimi
investigar/investigar (v.) araştırmak
investigasyón/investigasyón (n.f.) araştırma, tetkik
envézes (adv.) bazen, arada bir
envisyar (v.) zevk vermek, müptela etmek
envisyarse (v.pr.) 1) çok zevk almak 2) düşkün olmak, müptela olmak
envitád'o/invitád'o/d'a (*musqfir/a*) (n.m.f.) konuk
envitád'o/invitád'o/d'a (*kumbid'ád'o/d'a*) (adj.+) davet edilmiş
envitar/invitar (*kumbid'ar*) (v.) davet etmek
envitasyón/invitasyón (*kumbíte*) (n.f.) 1) davet 2) davetiye
enyad'ir*/anyad'ir** (*adjun-tar*) (v.) eklemek, katmak
enyegar/inyegar/nyegar (v.) inkar etmek, yadsımak
enyervád'o/inervád'o-d'a (adj.+) sinirlenmiş
enyervar/inervar/nyervar (v.) sinirlendirmek

enyúd'o/anyúd'o/nyúd'o (n.m.) düğüm
enzíya (n.f.) diş eti
epid'emía (n.f.) salgın
epid'émiko/ka (adj.) salgın halinde olan
epíko/ka (adj.) destana değgin, destan gibi
epilepsíya (n.f.) sara hastalığı
epilógo (n.m.) bir yazıda sonuç bölümü, son söz
epitáfya (n.f.) kitabe, mezar taşlarına yazılan yazı
epizód'yo (n.m.) 1) vaka, oluntu 2) öykünün bir bölümü
epóka (*éra, dor*) (n.f.) devir, dönem, çağ, çağır
epopéa (n.f.) destan
éra (*dor*) (n.f.) 1) devir, çağ, çağır 2) (v.) var olmak fiilinden geçmiş zaman
ered'ad'ór/d'éra (n.m.f.) mirasçı, varis
ered'ar (v.) mirasa konmak
ered'itá (n.f.) kalıtım
ered'itáryo/ya (adj.) irsi
erénsya (n.f.) miras, veraset
eretíko/ka (adj./n.m.f.) sapkın, mezhep sapkını
érev (*arbá*) <ebr.> (n.m.) arife
erezía (n.f.) sapkınlık, mezhep sapkınlığı
ergueller/degueler (*endjide-ar*) (v.) acımak, ağrımak

erijir (v.) dikmek, kurmak, oluşturmak (*"erijir una estatúa"* = heykel dikmek)
ermána (n.f.) kız kardeş, hemşire
ermanástro/tra (n.m.f.) üvey kardeş
ermandád' (n.f.) kardeşlik
ermáno (n.m.) birader, erkek kardeş (*"el ke no tyéne ermáno no tyéne ní pye ní máno"* = kardeşi olmayanın, ne ayağı vardır ne de eli)
ermenésko (n.m.) ermenice
ermení/irminí/a** (n.m.f.) ermeni
ermozear (v.) güzelleştirmek
ermozearse (v.pr.) güzelleşmek
ermozíko/ka (adj.) cici, şirin, güzel
ermózo/za (adj.) güzel
ermozúra (n.f.) güzellik
ermuéra/ernuéra (n.f.) gelin (*"Ermuéra? Kulévra kon kemenché"* = Gelin? Kemençeli yılan)
eróe/eroína (n.m.f.) kahraman
eróiko/ka (adj.) kahramanlara özgü
eroína (n.f.) eroin

eroísmo (n.m.) kahramanlık
erotiko/ka (adj.) aşka özgülü,
cinsel istek uyandırıcı
erotizmo (n.m.) cinsel şeyle-
re düşkünlük
erozyón (n.f.) aşınma, aşın-
dırma
errad'ikar (v.) kökünden
söküp atmak
erránte (adj.) gezgin, göçe-
be, sağa sola giden
errar (v.) 1) avare dolaş-
mak, yolunu şaşırarak 2)
yanılmak
error (*fálta*) (n.f.) yanılma,
yanlışlık, yanlış
erud'isyón (n.f.) derin bilgi
erud'ito/ta (n.m.f.) çok bilgi
erzák <tr.> (*kománya*) (n.m.)
erzak
es (*ser*) (v.) var olmak fiili-
nin geniş zamanı ("ésta
mujér es mi madre" = bu
kadın benim annemdir)
esbafar/desbafar <port.'
desabafar> (v.) içini dökmek
esbáfo/desbáfo <port.'
desabafo> (n.m.) içini dökme
esbatir bkz. **desbatir**
esbivlamiénto* (*profanasyón*,
transgresyón) (n.m.) kutsal
şeylere saygısızlık
esbivlar* (*profanar*, *trans-*
gresar) (v.) kutsal şeylere

saygısızlık etmek
esbrochar/desbrochar (v.)
içini dökmek, içini boşaltmak
esbuélto/desbuélto/ta
(adj.) becerikli, işini bilir,
çevik
esdravarse /esravarse (v.pr.)
yırtınmak, çok rica etmek ("se
esdravó ke vayá a komer kon
éya, ma yó refuzí" = onunla
yemeğe gitmem için çok
yalvardı ama ben reddettim)
esénsya (n.f.) 1) öz, esas 2)
esans
esensyál (adj.) esaslı
esféra (n.f.) 1) küre 2)
alan
esfériko/ka (adj.) yuvarlak,
küresel
esfondar* (v.) 1) dibini
delmek 2) kırmak, yıkmak
esfongáto (n.m.) bir nevi
peynirli ve sebzeli omlet
esforsarse (v.pr.) gayret
etmek, uğraşmak, güç sar-
fetmek, çaba göstermek,
çabalamak
esfórso <port.' > / **esfuérso**
(n.m.) gayret, çaba, emek
esfriád'o/d'a (adj+) üşümüş
esfriarse (v.pr.) soğuk
almak
esfuégra/es.huégra/suégra
(n.f.) kaynana

esfuégro/esuégro/suégro (n.m.) kaynata
esfuénýo/es.huénýo/suénýo (n.m.) 1) uyku 2) düş, rüya
esfulinar*/esfuyinar (v.) kurumunu temizlemek
esgolmar (*gormar**) (v.) maruz kalmak
esgrimarse (v.pr.) iğrenmek
esgrímo (n.m.) ikrah, iğrenme
eshantiyón <fr.> (*muéstra*) (n.m.) numune, örnek
eshárpa (n.f.) atkı, eşarp
es.hashalád'o/d'a (adj.+) şapşal, savruk
eshkiyá <tr.> (*lad'rón de kámpo*) (n.m.) eşkiya
eskabuirse (v.pr.) kurtulmak, atlatmak
eskaénsa (n.f.) vadesi gelme (*"la eskaénsa de un bóno"* = *bir senedin vadesinin gelmesi*)
eskaer/deskaer (v.) 1) zeval bulmak, düşmek 2) vadesi gelmek
eskaíd'o/deskaíd'o/d'a (adj.+) düşkün, yıpranmış
eskaimyénto/deskaimyénto (*dekad'énsya*) (n.m.) düşkünlük, zeval
eskála (n.f.) iskele
eskalavrád'o/d'a (adj.+) başı yarık

eskalavrarse (v.pr.) başını yarmak
eskaldád'o/d'a (adj.+) haşlanmış
eskaldad'úra (n.f.) haşlama
eskaldar (v.) haşlamak (*"eskálda bánkos"* = *sıra haşlayan - tembel öğrenci*)
eskaléra (n.f.) merdiven (*"eskaléra de fuégo"* = *yanğın merdiveni*)
eskalón (n.m.) basamak
eskáma (n.f.) pul (balık)
eskamar (v.) pullarını kazımak
eskamotear* (v.) el çabukluğu ile yok etmek
eskandalizar (v.) rezalet çıkarmak
eskandalizarse (v.pr.) rezaletten şoke olmak
eskándalo (n.m.) rezalet
eskandalózo/za (adj.) rezil (*"una kondúкта eskandalóza"* = *rezil, skandal bir davranış*)
eskapad'úra (n.f.) 1) bitme, tamamlama 2) kurtulma
eskapafórkas (mec.) "ipten kaçmış" (lok.) çok becerikli
eskapamyénto (n.m.) kurtulma (*"eskapamyénto buéno"* = *doğurmak üzere olan bir kadına edilen temenni*)
eskapar (v.) 1) kurtulmak

(*"eskapar de..." = kurtulmak*); (*"eskaparla debáldes" = ucuz atlatmak*) 2) bitirmek, tamamlamak 3) son bulmak
eskaparse (v.pr.) bitmek, sona ermek, tükenmek
eskapasyón! (int.) yeter!, kurtuluş!
eskarád'o/deskarád'o/d'a (adj.+) yüzüstü, küstah
eskarmyénto (n.m.) yüzüstülük, yüzüstüleşme
eskararse (v.pr.) yüzgöz olmak
eskaravajear (v.) bir işi baştan savma yapmak
eskaravájo (n.m.) hamam böceği, karafatma
eskaragar *bkz. deskargar*
eskarinyarse (v.pr.) hasret çekmek, özlemek
eskaríno (*nostaljía*) (n.m.) hasret, özlem
eskarmentar/eskarmentarse (v./v.pr.) ibret almak, eski yanlışlıklardan ders almak (*"aínda no se eskarmentyó" = hala öğrenemedi*)
eskarnád'o/d'a (adj.+) derisi yüzülmüş
eskarnar (v.) sıyırmak, derisini yüzmek
eskarnad'úra (n.f.) sıyrık

eskarneser (*umilyar*) (v.) küçük düşürmek, gülünç düşürmek
eskarpád'o/d'a (*empinádo/da*) (adj.+) dik
eskarpín (n.m.) iskarpin
eskartar (v.) bertaraf etmek
eskárto (*rópa para echar*) (n.m.) hurda, iskarta
eskarvad'úra (n.f.) arama tarama
eskarvar (v.) aramak taramak, araştırmak, ince ele-yip sık dokumak
eskaséz/eskaséza (n.f.) (İstanbul'da) cimrilik, miskinlik
eskáso/sa (adj.) (İstanbul'da) cimri, miskin, tamahkar, hasis
eskasúra (n.f.) cimrilik, hasislik
eskatimar (v.) esirgemek, kısmak
eskeléto (n.m.) iskelet
eskidjí <tr.> (*trapéro*) (n.m.) eskici
esklareser (v.) 1) aydınlatmak, ışıklandırmak 2) şafak sökmek, açıklamak
esklaresimyénto (n.m.) 1) aydınlanma 2) açıklama
esklaváje (*servid'úmbre*) (n.m.) esaret, kölelik
esklávo/va (n.m.f.) esir, köle
eskojed'ór/d'éra (n.m.f.) seçici

eskojer (v.) seçmek
eskojíd'o/d'a (adj.+) seçilmiş, güzide, seçkin
eskóla (n.f.) mektep, okul
eskolar (n.m.) öğrenci
eskolar (v.) 1) okuldan çıkmak 2) (iş) çekip gitmek, kovulmak 3) (mec.) birinin bütün parasını harcatmak (*"eskolar a mizvót"**** = *öbür dünyayı boylamak*)
eskolarse (v.pr.) 1) suyunu özünü kaybetmek 2) (mec.) bütün parasını harcayıp parasız kalmak 3) öbür dünyaya gitmek
eskoláryo/ya (n.m.f.) öğrenci, mektepli
eskomerse (v.pr.) (nesne) yıpranmak, eskimek
eskométa*/baz (n.f.) bahis (*"meter eskométa"/"meter a baz"* = *bahse girmek*)
eskometer* <it. scommettere> (v.) bahse girmek
eskonder (v.) gizlemek, saklamak
eskonderse (v.pr.) gizlenmek, saklanmak
eskondíd'as/a las eskondíd'as (lok.adv.) gizlice
eskondid'íjo (n.m.) gizli köşe
eskondíd'o/d'a (adj.+) gizli, saklı

eskontar (v.) 1) iskonto yapmak 2) ummak, beklemek
eskónto <it. 'sconto' <fr. 'escompte' >esp. descuento> (n.m.) indirim, iskonto
eskontrar (v.) kötü tesadüf etmek, çatmak (*"eskontrar la belá"* <esp.tr.> = *belaya çatmak, belayı bulmak*)
eskóntro <port.> (n.m.) kötü tesadüf
eskópo <port. escopo>/**skópo** <it. scopo> (*búto*) (n.m.) amaç, emel, gaye, hedef, maksat
eskorchád'o/d'a (adj.+) derisi yüzülmüş
eskorchar (v.) derisini yüzmek
eskorpyón (*alacrán*) (n.m.) akrep
eskóva (n.f.) süpürge, çalı süpürgesi
eskríta (n.f.) 1) yazılı belge 2) fatura
eskrító/ta (adj.+) yazılı
eskritór/a (*eskriváno/na*) (n.m.f.) yazar
eskritóryo (n.m.) yazı masası
eskritúrya (n.f.) yazı
eskriváno/na (*eskritór/a*) (n.m.f.) 1) yazıcı 2) edip, muharrir, yazar
eskrivir (v.) yazmak, kaleme almak, kaydetmek
eskrivirse (v.pr.) 1) mek-

tuplaşmak, yazışmak 2)
yazılmak
eskrúpulo (n.m.) iç tedirginlik, kuruntu, sıkılma, çekinme
eskrupulózo/za (adj.) kuruntulu, titiz, dakik
eskrushir* (v.) gıcırdamak
eskrutar (v.) dikkatle incelemek
eskuchar (v) dinlemek
(*"eskuchar palávra"* = söz dinlemek)
eskúd'ia / eskúd'ya (n.f.) kâse
eskúd'o (n.m.) kalkan
eskud'yar (v.) 1) yemek servisi yapmak 2) (mec.) içini dökmek, boşboğazlık yapmak (*"eskud'yar lo síyo i lo de la djénte"* = kendi ve başkaların sırlarını, önüne gelene anlatmak)
eskueser (v.) sızlamak, tahriş etmek, kamaşmak
eskularícha <gr.> (orejál) (n.f.) küpe
eskúlpa/diskúlpa (n.f.) mazeret, mazur görme
eskulpar/diskulpar (v.) aklamak, temize çıkarmak
eskulparse/diskulparse (v.pr.) aklanmak, temize çıkmak
eskultór (n.m.) heykeltıraş

eskultúra (n.f.) yontu sanatı, yontuculuk, heykel
eskúma (n.f.) köpük
eskumar (v.) 1) köpürmek 2) köpüğünü almak
eskumarád'a (n.f.) bol köpük
eskúpe séhel <esp.+ebr.> (n.m.f.) nasihatçı, öğüt vermeyi seven
eskupid'ór* (n.m.) tükürük hokkası
eskupir (v.) tükürmek
eskupitína (*salíva*) (n.f.) tükürük
eskurantísto <port.' >/oskurantísto/ta (*eskurantísta*/oskurantísta**) (n.m.f.) iç karartıcı
eskurantízmo <port.' >/oskurantízmo (n.m.) karartıcılık, aydınlık düşmanlığı
eskureser <port.' > (v.) karartmak, hava kararmak (*"kuan-do múncho eskurése, es para amaneser"* = çok karanlık olduğu zaman, demek ki şafak sökecek)
eskuresimyénto <port.' > (n.m.) kararma
eskurid'ád' <port.' > (n.f.) karanlık
eskurína (*tinyévla*) (n.f.) koyu karanlık (*"alegría de la*

káye, eskurína de la káza
= sokağın neşesi, evin
somurtkanı)

eskurir (v.) 1) süzmek 2)
sarmak (*"le está eskuryén-
do los perñiles"* = uçurları
sarkıyor)

eskurirse (v.pr.) süzölmek

eskúro <port. >/oskúro/ra
(adj.) karanlık, loş (*"eskúro
préto"* = kapkaranlık)

eskuryénd'o (adj.+) 1) sarkık
2) çok ıslanmış

eskúza/ekskúza (n.f.) maze-
ret, özür

eskuzar/ekskuzar (v.) mazur
görmek

eskuzarse/ekskuzarse (v.pr.)
özür dilemek

eskuzávle/ekskuzávle (adj.)
mazur

esmayarse/desmayarse
(v.pr.) bayılmak

esmáyo/desmáyo (n.m.) bay-
gınlık

esmerálda (n.f.) zümrüt

esmigajar/desmigajar (v.)
doğramak

esmover <fr. 'émouvoir> (v.)
duygulandırmak

esmoveise <fr. 's'émouvoir>
(v.pr.) duygulanmak

esmovíd'o/d'a (*emosyo-
nád'o/d'a*) (adj.+) heyecanlı,

duygulanmış

esnáf <tr.> (*chiko botikáryo*)
(n.m.) esnaf, çarşıcı

esnafiko/ka <tr.+esp.> (*de situ-
asyon ekonómika mod'ésta*)
(n.m.f.) orta halli

esnóbizmo (n.m.) züppelik,
snopluk

espád'a (n.f.) kılıç

espajar/despajar (v.) 1)
ortallığı toplamak, bir yeri
düzene sokmak 2) (*Neha-
ma'ya göre*) bir şeyi saman-
dan çıkarmak*

espálda (n.f.) arka, sırt
(*"espálda ande arrimar"* =
dayanak); (*"dar la espálda
a algúno"* = *sırtını dönmek,
yardım etmemek*)

espandíd'o/d'a (adj.+) 1) yay-
gın, yayılmış 2) uzanmış

espandid'úra (n.f.) 1) yaygın-
lık 2) uzanma 3) yüzey

espandir/espander (v.) 1)
yaymak 2) sermek (*çamaşır
sermek*) 3) germek (*"espan-
dir máno"* = *elini uzatmak
- sadaka istemek*)

espandirse (v.pr.) 1) yayılmak
2) uzanmak

espángo <it. spago> (n.m.)
sıcım, ip

espantád'o/d'a (adj.+) kork-
muş, ürkmüş, yılmış

espánta - pasharós (n.m.)
korkuluk
espantar (v.) korkutmak,
ürküntü vermek
espantarse (v.pr.) korkmak,
irkilmek, yılmak, ürkmek
espantávle (adj.) korkunç
espánto (n.m.) korku, ürkün-
tü (*"espánto lóko"* = *dehşet*)
espantózo/za (adj.) korkak,
ürkek
Espánya (n.f.) İspanya
Espanyól (n.m./adj.) İspanyol
Espanyolizar/Ispanizar (v.)
İspanyollaştırmak
espartir/despartir (v.) 1)
pay etmek, paylaşmak,
tevzi etmek, üleştirmek
(*"espartyó Djohá, para sí
lo más"* = *Nasrettin Hoca
bölüştürdü, kendine fazla-
sını aldı*) 2) ayırmak
espartirse/despartirse (v.pr.)
1) bölüşmek 2) ayrılmak
espartisyón/despartisyón
(n.f.) 1) bölüşme 2) ayrılık
esparzíd'o/d'a (adj.+) dağılmış
esparzimyénto (n.m.) dağılma
esparzirse (v.pr.) dağılmak
espasyarse (v.pr.) ferahlamak
espásyo (n.m.) 1) alan, mesa-
fe, uzay 2) ferahlama
espasyózo/za (adj.) geniş,
ferah

espáti (n.m.) yonca
espázmo (n.m.) kasılma,
spazm
**esped'asamyénto/desped'a-
samyénto** (n.m.) parçalama
esped'asar/desped'asar (v.)
parçalamak
esped'asarse/desped'asarse
(v.pr.) parçalanmak (*"me se
está esped'asando la álma"* =
içim parçalanıyor)
esped'ir *bkz.* **espid'ir**
esped'irse *bkz.* **espid'irse**
espejád'os* (n.m.pl.) akis
espéjo (n.m.) ayna
espektad'ór/a (n.m.f.) seyirci
espektákolo (n.m.) gösteri
espektakulár (adj.) görkemli
espekular (v.) 1) kurgu yap-
mak, soyut düşüncelere dal-
mak 2) borsada oynamak
espekulasyón (n.f.) 1) kurgu,
tasavvur 2) spekülasyon
espepitar (v.) konuşmak, bak-
layı ağızdan çıkarmak
esperánsa (*gfhá*) (n.f.) umut,
ümit
esperar (v.) ummak, umut
beslemek, umutlanmak, ümid
etmek, ümitlenmek
espartar/despartar (v.)
uyandırmak
espertarse/despartarse (v.pr.)
uyanmak, ayılmak

espesear (v.) kalınlaştırmak, yoğunlaştırmak

espesearse (v.pr.) 1) kalınlaşmak, koyulaşmak 2) (mec.) mızızlık yapmak, ısrarcı olmak

espesifikar (v.) iyice ve açıkça belirtmek

espésos/sa (adj.) 1) koyu, yoğun 2) (mec.) mızızlık, sıkıcı, aşırı ısrarcı

espesor (n.f.) kalınlık, yoğunluk

espesúra (n.f.) 1) yoğunluk 2) mızızlık

espesurina (n.f.) aşırı mızızlık

espésya (n.f.) 1) baharat 2) soy, tür, cins

espesyal (adj.) hususi, özel

espesyalid'ád'/spesyalitá <it. ' > (n.f.) hususiyet

espesyalisto/ta (*espesyalista**) (n.m.f.) uzman

espesyalizarse (v.pr.) uzmanlaşmak

espesyalizasyon (n.f.) ihtisas

espesyalmente (adv.) bilhas-sa, mahsus

espid'ir (v.) 1) sevk etmek 2) hazmetmek 3) (mec.) sevilmeyen birini nezaketle kovmak

espid'irse (v.pr.) 1) (pop.) git-

mek 2) (*eskolarse*) (mec.) ölmek

espína (n.f.) kılçık

espináka (n.f.) ispanak

espíndja (n.f.) 1) uçuk 2) çıban

espíno (n.m.) diken (*"ken kére la róza no múra al espíno" = güllü seven dikenine katlanır*)

espinózo/za (adj.) dikenli

espíon/a (n.m.f.) casus

espionáje (n.m.) casusluk

espiritízmo (n.m.) ruh çağırma

espirituál (adj.) 1) manevi, ruhani 2) nükteci

espiritualid'ád' (n.f.) tinsellik, maneviyat

espírto/ispírto (n.m.) alkol, ispirto

esplendór (n.f.) azamet, görkem

esplikar *bkz.* **eksplikar**

esplikasyon *bkz.* **eksplikasyon**

esplumar/desplumar (v.) tüylerini yolmak (*"esplumar una persóna" = bir kişiyi yolmak, varını yoğunu elinden almak*)

espóndja (n.f.) sünger

espondjad'ór (n.m.) yer bezi

espondjar (v.) yerleri silmek

espontaneid'ád' (n.f.) içten gelen

espontanéo/a (adj.) içtenlik, kendiliğinden gelen

espór/spór (n.m.) spor
espozád'o/d'a (adj.+) nişanlı
espozarse (v.pr.) nişanlanmak
espózo/za* (*maríd'o, mujér*)
(n.m.f.) eş (karı/koca),
nişanlı
espozóryo (n.m.) nişan
töreni
esprí/umór <fr. > (n.m.) nük-
te
esprimid'ór <port. 'espremed'or>
(n.m.) sıkacak
esprimid'úra (n.f.) sıkma
esprimir/espremer <port. ' > (v.)
sıkıp suyunu çıkarmak
esprimirse/espremerse (v.pr.)
ıknmak
espríto (n.m.) tin, ruh, düşü-
nüş
espulgar (v.) 1) bit ayıklamak
2) ince eleyip sık dokumak,
kurcalamak, tetkik etmek
espuntar (v.) baş göstermek,
belli olmak, ortaya çıkmak
espyérto/despyérto/a (adj.)
1) uyanık 2) acar, açık göz,
kıvrak zekalı
ésta (adj./pron. f.) bu, şu ("*és-
ta djakéta* <"*ésta*" *adj.f.* > = *bu
hurka*); ("*ésta, es mi ija* <"*és-
ta*" *pron.f.* > = *bu benim kızım*)
estabilid'ád' (n.f.) istikrar
estabilizar (v.) istikrarı sağla-
mak, sağlamlaştırmak

estableser (v.) kurmak, tesis
etmek
estableserse (v.pr.) yerleşmek
establesimyénto (n.m.) 1)
yerleşme 2) kurum, müessese
estád'a/estad'ía* (*sedjórno*)
(n.f.) oturma müddeti, bir
yerde kalma müddeti
estád'o (n.m.) 1) durum, hal,
vaziyet 2) devlet
estámpa (n.f.) baskı, ıstampa,
mühür, damga
estampád'o/d'a (adj.+) basılmış, mühürlenmiş,
damgalanmış
estampar (v.) 1) basmak, 2)
damgalamak
estampíya (n.f.) damga,
mühür
estampiyar (v.) damgalamak,
mühürlemek
estankar (v.) akmasını dur-
durmak ("*estankar la
sángre*" = *kanı/kanamayı
durdurmak*)
estanyád'o/a (adj.+) kalaylı
estanyad'ór (n.m.) kalaycı
estanyar (*kalayladear*) (v.)
kalaylamak
estányo (n.m.) kalay
estar (v.) olmak, bir yer-
de bulunmak ("*estar a las
bávas de la djénte*" = *baş-
kasının salyasına bağlı*)

olmak, başkalarına bağımlı olmak); (*"estar de akór-do"* = mutabık olmak); (*"estar de guárd'ia"* = nöbet tutmak); (*"estar dispués-to/ta"* = müsait olmak); (*"estar en dólyo"* (en lúto) = matemde olmak); (*"estar en el menester"* = ihtiyaçta olmak); (*"estar en el pod'ér"* = iktidarda olmak) (*"estar en korrespondénsya"* = mektuplaşmak); (*"estar en kud'yád'o"* = merak etmek, merakta kalmak); (*"estar en la mizérya"* = sefalet içinde olmak); (*"estar en nád'a"* = dünyadan haberi olmamak); (*"estar en négras"* = bozuşmak); (*"estar en su palávra"* = sözünde durmak); (*"estar en un djemíd'o"* = mütemadiyen inlemek); (*"estar en un korasón"* = aynı kalpte olmak, aynı anda aynı şeyi düşünmek); (*"estar entre dós korasónes"* = bocalamak, tereddüt etmek); (*"estar kandéla"* = aşırı rıza göstermek); (*"estar kon batíres i feríres"* = çok öfkeli olmak); (*"estar kon kára"* = asık suratlı olmak); (*"es-*

tar kon la pilóta" = sinirli olmak); (*"estar kon los ójos avyértos"* = tetikte olmak); (*"estar kuéro i guéso"* = bir deri bir kemik, çok zayıf olmak); (*"estar ní en syélos ní en tyérra"* = "ne gökte ne yerde olmak" istikrarsız bir durumda bulunmak); (*"estar tinta"* = mürekkep gibi, zilzurna sarhoş olmak); (*"estar un ped'áso de fyel"* = bir öd parçası gibi, acı ve kin dolu olmak)

estarnúd'o/sarnúd'o (n.m.) aksırık

estás (v.) var olmak fiili "şimdi ki zaman, ikinci tekil şahıs" (*"tu estás delánte de mí"* = sen benim önümdesin)

ésta (adj./pron.f.pl.) bu, bunlar (dişil/çoğul) (*"ésta istóryas son muy vyéjas"* (ésta: sıfat) = bu hikayeler çok eski); (*"ésta son mýyas"* (ésta: zamir) = bunlar benimdir)

estasyón (n.f.) durak, istasyon

estasyonar (v.) durmak, duraklamak

estasyonáryo/a (adj.) duraklama halinde olan, ilerlemeyen, durağan

estatística (n.f.) istatistik, sayılama

estatúa (n.f.) heykel
estatúto (n.m.) kural, tüzük, içtüzük
éste (n.m.) doğu
éste (adj./pron.m.s.) bu, şu (eril/ tekil) (*“éste ómbre” = bu adam éste: şfat*); (*“éste es mi pád’re” = bu benim babam éste: zamir*)
estéra (n.f.) hasır (*“estar kon la estéra kemándo” = hasırın yanmakta olmak, ateşten kaçır gibi, çok acelesi olmak*)
esteríl (adj.) 1) kısır, dölsüz 2) verimsiz 3) mikropsuz
esterilid’ád’ (n.f.) 1) kısırlık 2) verimsizlik 3) mikropsuzluk
esterilizar (v.) 1) kısırılaştırmak 2) verimsizleştirmek 3) mikropsuzlaştırmak
estetíka (n.f.) 1) güzellik kuralları 2) güzelliği konu alan felsefe kolu
estetíko/ka (adj.) güzellikle ilgili
éstia (n.f.) ete batmış kıymık
estifar <tr.+esp.> (*amontonar*) (v.) istif etmek, istiflemek
estígma (n.f.) iz, damga, leke
estigmatizar (v.) 1) dağlamak 2) iz bırakmak, 3) lekelemek
estílo (n.m.) üslup
estíma (n.f.) itibar, takdir
estimád’o/d’a (adj.+) 1) iti-

barlı, makbul, saygılı 2) değeri biçilmiş
estimar (v.) 1) itibar etmek, takdir etmek 2) değer biçmek
estimasyón (n.f.) 1) değer biçme
estimávle (adj.) saygın, değerli
estimular (v.) dürtmek, teşvik etmek
estimulasyón (n.f.) dürtü, teşvik
estirád’o/d’a (adj.+) gerilmiş
estirar (v.) germek, uzatmak
estirarse (v.pr.) 1) gerinmek 2) (pop) ölmek
ésto (pron.) bu, bunu, şunu (*“kuálo es esto?” = bu ne?*)
estófa (n.f.) 1) kumaş 2) kalite
estomagó (n.m.) mide
estónses/entónses (*alóra*) (adv.) o zaman, o sırada, o halde
estórya bkz. istórya
éstos (adj./pron.m.pl.) 1) bu, şu (*“en éstos días” (şfat) = bu günlerde*) 2) bunlar, şunlar (eril/çoğul) (*“éstos son míyos” (zamir) = bunlar benim*)
estrafutrase/futrase (v.pr.) viz gelmek, aldirmamak
estranjéro/ra (*ajéno/na*) (adj./ n.m.f.) ecnebi, yabancı
estranyed’ád’ (n.f.) gariplik, tuhaflik
estráño/ya (adj.) acaip,

tuhaf, garip
estrategía (n.f.) bir işin genel yürütme planı
estréa (n.f.) yıldız
estrechád'o/d'a (adj.+) daralmış
estrechamyénto (n.m.) daraltma
estrechar/estrehear (v.) daraltmak
estrecharse/estreicharse (v.pr.) 1) daralmak 2) üzülme, kaygılanmak
estrécho/cha (adj.) 1) dar, sıkı, sıkışık 2) dar canlı 3) parasal problemi olan
estrécho (n.m.) (coğrafya) boğaz
estrechúra (n.f.) 1) darlık 2) parasızlık 3) kuruntu, vehim
estremeser (v.pr.) irkilmek, ürkmek, ürpermek
estremesimyénto (n.m.) ürküntü, ürperti
estrenad'úra (n.f.) ilk kez kullanma, siftah
estrenar (v.) ilk kez kullanmak, siftah etmek
estréno (n.m.) ilk kez kullanma, siftah
estríktamente (adv.) sıkı sıkıya, harfi harfine
estrikto/ta (adj.) 1) sıkı, titiz 2) harfi harfine

estripar (v.) karnını yarmak
estropajar (*menospresyar, umılyar*) (v.) hor görmek, hırpalamak
estropájo (*menospréshyo, umılyasyón*) (n.m.) hor görme, hırpalama
estropyád'o <fr. ' > /**estropeád'o** /**d'a** (adj.+) sakatlanmış, sakat, çolak
estropyar <fr. ' > /**estropear** (v.) sakatlamak
estruíd'o/destruíd'o/d'a (adj.+) 1) yıkılmış 2) yıpranmış
estruíd'ór/destruíd'ór/d'éra (adj./n.f.m.) yıkıcı
estruir/destruir (v.) 1) yıkmak ("estruir el mundo" = *dünyayı yıkmak, dünyayı ayağa kaldırmak*) 2) eskitmek, yıpratmak, parçalamak ("estruir dós páres de kalsád'os" = *iki çift ayakkabı eskitmek*)
estruimyénto/destruimyénto (n.m.) yıkma
estruirse (v.pr.) 1) yıkılmak 2) aşınmak, eskimek, yıpranmak
estruisyón/destruisyón (n.f.) yıkma, yıkım, yıkılma
estruktúra (n.f.) yapılış, oluş biçimi, yapı
estruktural (adj.) yapısal

estrumento *bks.* **instrumento**
estud'yád'o/d'a (adj.+) okumuş
estud'yánte (n.m.f.) öğrenci
estud'yar (v) 1) ders çalışmak, tahsil görmek 2) incelemek
estúd'yo (n.m.) öğrenim, ders, inceleme
estud'yózo/za (adj.) çalışkan
estúfa* (*sóba*) (n.f.) soba
estupéfaksyón (n.f.) şaşkınlık
estupid'éz (n.f.) aptallık
estúpíd'o/d'a (adj.) aptal
estupór (n.f.) hayret
esuégro/es.huégro/esfuégro/ suégro (n.f.) kaynana, kayın valide (*"lo ke vé la suégro"* = *üstünkörü yapılan iş*); (*"Esuégro? Ni de bárro buéna"* = *Kaynana mı? Kilden olsa bile kötüdür*)
esuégro/es.huégro/esfuégro/ suégro (n.m.) kaynata, kayın peder
esuényo/es.huényo/esfuényo/ suényo (n.m.) uyku
esvachear/desvachear <tr. + *esp.*> (*arrepintir, renunsyar*) (v.) vazgeçirmek
esvachearse/desvachearse/ vazgechearse <tr.+ *esp.*> (*arrepintirse*) (v.pr.) vazgeçmek, caymak, yan çizmek
esvaneserse/desvaneserse (v.pr.) 1) sayıklamak 2) boşu-

na konuşmak
esvelar/desvelar (v.) uykuyu kaçırmak
esvelarse (v.pr.) uykusu kaçmak
esveltéz (n.f.) çeviklik
esvéltó/ta (adj.) çevik
esviar/desviar (v.) yoldan çıkmak
esyerkól (n.m.) çöp
eternál (adj.) ebedi, ezeli
eternálmente (adv.) ebediyen, ilelebet
eternid'ád'/eternitá <it. > (n.f.) ebediyet, sonsuzluk
eternizar (v.) 1) ölümsüzleştirmek 2) (mec.) çok uzatmak, sürdürmek
étika (n.f.) ahlaki değerler
etikéta (n.f.) 1) etiket 2) adabı muâşeret, resmiyet, yafta
etiketózo/za (adj.) resmiyete çok bağlı
etimolojía (n.f.) kelimelerin köklerini inceleyen bilim dalı
étnia (n.f.) kavim, budun
etníko/ka (adj.) kavmi, budunsal, etnik
evakuar (v.) bir yeri boşaltmak
evaluar (v.) değer biçmek
evaluasyon (n.f.) değer biçme
evaporarse/evaporizarse (v.pr.) buharlaşmak
evaporizasyon (n.f.) buharlaşma

evazívo/va (adj.) kaçamaklı
evazyón (n.f.) kaçma, kaçış
eveneménto <fr. > /**evénto**

(*akontesimyénto*) (n.m.)

olay, vaka, vukuat

eventualid'ád' (n.f.) olasılık, ihtimal

eventuálmente (adv.) 1)
 muhtemelen 2) gerekirse

evid'énsya (n.f.) açıklık,
 bellilik

evid'énte (*kláro*) (adj.) apaçık,
 bariz, belli, besbelli

evitar (v.) önlemek, kaçınmak,
 sakınmak, savuşturmak,
 önünü almak

evokar (v.) anımsamak,
 yadetmek

evokasyón (n.f.) anma, anım-
 sama

evoluar (v.) evrim geçirmek,
 gelişmek

evolusyón (n.f.) evrim, teka-
 mül, gelişme

évra (n.f.) iplik parçası

evropéo/a (adj./n.m.f.) batılı,
 frenk

éya (pron.f.sing.) o (dişil/tekil)

éyas (pron.f.pl.) onlar (dişil/
 çoğul)

éyos (pron.m.pl.) onlar (eril/
 çoğul) ("*éyos son mis ijós*" =
onlar benim çocuklarımdır)

ezitánte (adj.) mütereddit,
 tereddütlü

ezitar (v.) tereddüt etmek

ezitasyón (n.f.) tereddüt

f

fábrica (n.f.) fabrika
fabrikád'o/d'a (adj.+) üretilmiş
fabrikánte (n.m.) imalatçı
fabrikar (v.) imal etmek
fabrikasyón (n.f.) imalat
fábula (n.f.) masal, efsane
fabulózo/za (adj.) efsanevi, olağanüstü
fácha (*kára*) (n.f.) yüz, çehre
fachád'a (n.f.) bina cephesi
fád'a <port.'> (n.f.) peri
fad'ád'o/d'a (adj.+) nasip olmuş
fad'ar/fad'arse (v.) 1) nasip olmak (*"me se fad'ó una káza muy repozád'a"* = çok rahat bir ev nasip oldu bana) 2) (*Nehama'ya göre*) kız çocuğa isim takmak
fákto/fáto* <it.'fatto> (n.m.) olgu
faktór (n.m.) etken

faktúra/fatúra <it.'fattura> (n.f.) fatura
fakturar (v.) fatura çıkarmak
fakultád' (n.f.) 1) yeti, meleke, yetenek, imkan, yetki 3) fakülte
fakultatívo/va (adj.) isteğe bağlı, ihtiyari
fal <tr.> (*buenaventúra*) (n.m.) fal
faláka <tr.> (*haftoná en la plánta de los pyézes*) (n.f.) falaka
faldjí/a <tr.+suf.f.esp.> (*endevíno/na*) (n.m.f.) falcı
falíta/fayíta (*bankaróta*) (n.f.) iflas
falkón (n.m.) şahin
falsear (v.) 1) yanlış olmasına yol açmak 2) gerçeği saptırmak
falsed'ád' (n.f.) sahtekarlık, yalan

falsía (n.f.) yalancılık, riya-
karlık
falsifikad'ór/a (n.m.f.) sah-
teci, kalpazan
falsifikar (v.) sahtesini yap-
mak
fálso/sa (adj.) 1) sahte 2) kal-
leş, kaypak, sahtekar
fálta (n.f.) 1) eksiklik, kusur
2) kabahat
faltar (*mankar*) (v.) eksik
olmak (*"los ijós ke nó mos
fálten"* = çocuklarımız eksik
olmasınlar)
faltúra (n.f.) eksiklik, yokluk
(*"faltúra ke nó véya de mis
ijós"* = çocuklarımdan eksikli-
ğini görmeyeyim)
fáma (*nombread'ia*) (n.f.) nam,
ün, şan, şöhet
familyál (adj.) aileye ait
famiyár (*íntimo/ma, kono-
síd'o/d'a*) (adj.) senli benli,
teklifsiz, tanıdık
famiyarid'ád' (n.f.) yakın-
lık, alışkanlık, teklifsizlik
famiyarizarse (v.pr.) alışmak
famiya (n.f.) aile
famiyózo/za (adj.) kalabalık
aile sahibi
famózo/za (*afamád'o/d'a*)
(adj.) meşhur, namlı, tanın-
mış, ünlü, şanlı, şöhetli
fanál*/fanár/fenér <tr.> (*lan-*

térna) (n.m.) fener
fanatíko/ka (adj./n.m.f.) 1)
bağnaz, softa, yobaz 2) bir
şeye aşırı düşkün
fanatízmo (n.m.) irtica, sof-
talık, yobazlık, bağnazlık,
taassup
fanfára (n.f.) mızıka takımı,
bando
fanfarón/a (adj./n.m.f.) aşırı
övüngen, palavracı
fanfaronád'a (n.f.) sahte
kahramanlık
fantásma (n.m.) gerçeklikten
uzak düşünce, düş, hayal
fantasmagórico/ka
(adj.) gerçeklikten uzak,
inanılmaz
fantástiko/ka (adj.) akıl
ermez, gerçektışı
fantazía (n.f.) hayal, fan-
tezi, değişik heves, çılgın-
lık (*"fantazías kon bólsas
vazías"* = boş ceplerle çılgınca
harcamak)
faraón/paró (n.m.) firavun
farashaná <tr.+esp.> (*paléta
para rekojer el esyérkol*) (n.f.)
faraş
fard'ar (*makiyar*) (v.) makyaj
yapmak
farfará <tr.> (*vaned'ád,
suntuozidád vána*) (n.m.)
farfara

farfúya (n.f) değersiz tutar-
sız insan, değersiz, anlaşıl-
maz konuşma

farmasía (n.f.) eczane

farmasyéro/ farmasyén
(n.m.) eczacı

fáro (n.m.) işaret kulesi,
deniz feneri

fársa (*komed'ía, shaká*)
(n.f.) kısa komedi

fasfécha* (*shaká pezgád'a*)
(n.f.) ağır şaka

fášha (n.f.) 1) kuşak, kemer
2) kundak (*"de la fášha asta
la mortája"* = *kundaktan
kefene - bir kişinin doğu-
mundan ölümüne kadar hiç
değişmediğini ifade eden bir
deyim*)

fashísto/ta (*fashísta**)
(adj./ n.m.f.) faşist

fasikúlo (n.m.) cüz, fasikül

fasíl (*koláy <tr.>*) (adj.)
kolay, basit

fasilid'ád' (*kolaylık <tr.>*)
(n.f.) kolaylık

fasilitar (v.) kolaylaştırmak

fasímente (adv.) kolayca,
rahatlıkla

fasinánte (adj.) büyüleyici,
çok çekici

fasinar (v.) büyülemek,
hayran bırakmak

fasinasyón (n.f.) büyüleme,

büyük etki

fastid'yózo/za (*enfasyózo/
za*) (adj.) bıktırıcı, usan-
dırıcı

fásto (*lúkso*) (n.m.) şatafat,
depdebe, görkem

fastuózo/za (*luksyózo/za*)
(adj.) şatafatlı, görkemli

fatál (adj) 1) öldürücü, ölü-
me yol açan 2) kaçınılmaz,
alında yazılı olan

fatalid'ád' (n.f.) mukadde-
rat, kader, alın yazısı

fatalísmo (n.m.) kadercilik

fatalísto/ta (*fatalísta**)
(n.m.f./adj.) alın yazısına
inanana

fatíd'iko/ka (adj.) yazgısal
fatíga (*kansérya*) (n.f.) yor-
gunluk

fatigád'o/d'a (adj.) yorgun,
tedirgin, rahatsız

fatigar (*kansar*) (v.) 1) yor-
mak 2) can sıkırmak

fatigarse (*kansarse*) (v.pr.)
yorulmak

fatigózo/za (*kanseryózo/za*)
(adj.) 1) yorucu 2) can sıkıcı

fatúra <it. ' > /**faktúra** (n.f.)
fatura

fáva* <port. ' > (*áva fréska*)
(n.f.) bakla

favór (n.f.) lütuf, hatır, taltif

favorávle (adj.) 1) lehinde

2) elverişli, uygun
favoreser (*favorizar*) (v.)
 desteklemek, iyilik etmek,
 yeğ tutmak
favoritizmo (n.m.) iltimas
favorito/ta (adj./n.m.f.)
 favori, gözde
favorizar <fr. > (v.) yeğ tut-
 mak, hoş tutmak, destekle-
 mek
fayáns <fr. > (n.f.) çini
fayíta (n.f.) iflas
fayitar (v.) iflas etmek
faytón (n.m.) at arabası
féa (adj./n.f.) çirkin (*"féa
 komo la nóche"* = gece gibi
 çirkin); (*"el mazál de la
 féa, la ermóza lo dezéa"*
 = çirkinin kismetini güzel
 ister)
fealdád' (n.f.) çirkinlik
febréro (n.m.) Şubat
febríl/fevríl (adj.) 1) ateşli
 2) heyecanlı
fedayí <tr. > (*patrióto prónto
 a sakrifíkar su víd'a*) (n.m.)
 fedai
fed'entína*/fedorína (n.f.)
 1) pis koku, 2) (mec.) aşırı
 kendini beğenmişlik
fed'er <port. > (v.) 1) pis
 kokmak 2) (mec.) can sık-
 mak (*"ésto me góle akéyo
 me fyéd'e"* - se empléa para

*kalífíkar una persóna desden-
 yóza* = bu kötü kokar öbürü
 iğrendirir - her şeye bahane
 bulup beğenmeyen kişi için
 kullanılır)
fed'erasyón (n.f.) federas-
 yon
fed'erse (v.pr.) 1) kokmak
 2) (mec.) yalnız kendini
 beğenmek (aşırı olarak)
fed'id'o/d'a (adj.+) 1)
 pis kokan 2) (mec.) bı-
 kın (*"estar fed'id'o de las
 difíktád'es de la víd'a"*
 = hayatın zorluklarından
 bıkmış halde olmak)
fed'ór <port. > (n.f.) 1) pis
 koku 2) (mec.) kendini
 beğenmişlik
fed'orína (n.f.) 1) pis koku
 2) (mec.) aşırı kendini
 beğenmişlik
fed'yéndo (adj.) 1) kok-
 muş, 2) (mec.) aşırı kendini
 beğenmiş
fekundar/fekondar <it. >
fecondare > (v.) dölemek
fekundid'ád'/fekonditá <it. >
fecondita > (n.f.) doğurganlık
fekúndo/fekóndo <it. > *'fecond'o/
 d'a* (adj.) 1) verimli 2)
 doğurgan
feliche* <it. > *'felice* > (*orózo/a*)
 (adj.) mesut

felisid'ád' (n.f.) mutluluk
felisitar (v.) kutlamak, tebrik etmek
felisitasyónes (n.f.pl.) kutlamalar, tebrikler
feminid'ád' (n.f.) kadınlık, hanımefendilik
feminíno/na (adj.) 1) kadınsal 2) (gram.) dişil
fenér <tr.> (*lantérna*) (n.m.) fener
feníks (n.m.) 1) anka kuşu 2) üstün kimse
fenoména (adj.) şaşılacak, harikulade
fenoméno (n.m.) 1) olay 2) şaşılacak olay, şaşılacak adam veya şey
féo/a (adj.) çirkin
feod'alid'ád' (n.f.) derebeylik
feráh <tr.> (*áncho, espasyózo*) (adj.) 1) geniş, ferah 2) (mec.) geliri geniş, eli açık insan için kullanılır
ferahladear <tr.+esp.> (*espasyar*) (v.) ferahlandırmak
ferahladearse/ferahlane-arse <tr.+esp.> (*espasyarse*) (v.pr.) ferahlamak, ferahlanmak
ferahlík <tr.> (*espásyó, anchúra*) (n.m.) ferahlık
feribót (n.m.) feribot

feríd'a/firída <port.' > (n.f.) yara
feríd'o/firíd'o/d'a <port.' > (adj.+) yaralanmış, yaralı
ferir/firir <port.' > (v.) yaralamak, acıtmak, vurmak
ferirse/firirse (v.pron.) yaralanmak
fermán <tr.> (*dekréto*) (n.m.) ferman
fermentar (v.) mayalanmak
fermentasyón (n.f.) mayalama
férmo/ma <it.' > <esp. firme> (adj.) sağlam, kesin, değişmez
ferós (adj.) yırtıcı, vahşi
ferosid'ád' (n.f.) yırtıcılık, vahşilik
ferpár** <fi.> (n.m.) ölüm ilanı
ferrujém <port.' > (n.m.) pas
ferrujentear/furujentear <port.' > (v.pr.) paslanmak
ferrujénto/ta <port.' > (adj.) paslı
fertíl (adj.) verimli
fertilid'ád' (n.f.) verimlilik
fertilizar (v.) verimlileştirmek, dölemek
fervór (*ard'ór*) (n.f.) tutku, coşku
fervyénte (adj.) coşkulu
férya (n.f.) fuar, panayır
fesfesé <tr.> (*ipohondría*)

- (n.m.f.) vesvese
fesfeseli/a <tr.+suf.f.esp.>
 (ipohondriáko/ka) (adj.)
 vesveseli
feshugar/fishugar/afishugar
 (v.) 1) (İstanbul'da) okşamak
 2) (Selanik'te) okşayarak
 rahatsız etmek
festín (pránsa) (n.m.) ziyafet
festivál (n.m.) festival, şenlik
festivid'ád' (n.f.) şenlik,
 kutlama
festívo/va (adj.) bayramı
 andıran, neşeli, sevinçli
fetishízmo (n.m.) fetişizm
feúzya (n.f.) iman, güven,
 inan
fey (kreénsa, feúzya) (n.f.)
 iman, inan, güven
fez <tr.> (n.f.) fes
fiád'o (adv./n.m.) veresiye
fiánsa (n.f.) garanti, kefa-
 let ("salir fiánsa" = kefil
 olmak)
fiar (konfiar) (v.) bir kimseyi
 veya bir eşyayı birine güve-
 nerek emanet etmek
fiarse (v.pr.) güvenmek
fiásko (n.m.) başarısızlık
fiávle (adj.) güvenilebilir
fíbra (n.f.) lif
fidán <tr.> (arvolíko muéva-
 mente sembrád'o) (n.m.)
 fidan
fid'él <fr.> (fiél) (adj.) sadık,
 vefakar
fid'elid'ád' (n.f.) sadakat,
 vefa, bağlılık
fid'éo (n.m.) 1) tel şehriye
 2) (mec.) çok zayıf
fiérro/fyérra (n.m.) demir
fiévre (kayentúra, tempe-
 ratúra) (n.f.) 1) yüksek
 ateş (hastalık) 2) coşkun-
 luk, heyecan
figúra (n.f.) 1) surat, yüz,
 çehre 2) figür, şekil
figurar (v.) 1) şekillendir-
 mek, simgelemek 2) mev-
 cut olmak, bulunmak ("su
 nómbre figúra en los rejístros"
 = adı kayıtlarda var)
figurarse/afigurarse (v.pr.)
 tasavvur etmek
figurátivo/va (adj.) 1) bir
 nesnenin biçimini gösteren
 2) simgesel, mecazi
fijónes (Selanik'te) (ávas sékas)
 (n.m.pl.) kuru fasulye
fiksar (v.) 1) sabitleştirmek,
 tutturmak, iyice yerleştiri-
 mek 2) gözünü hiç ayırma-
 dan bakmak 3) saptamak,
 tespit etmek
fiksasyón (n.f.) saptama,
 tutturma
fıkso/sa (adj.) durağan,
 sabit, değişmez, kımıldamaz

fıkso** (n.m.) kart oynama
günü

fiksyón (n.f.) kurgu, masal
fiktívo-va (adj.) düşsel, aslı
olmayan, hayali

fíla (n.f.) 1) sıra 2) yufka

filácha/ilácha (n.f.) şerit
gibi parça parça yırtılmış

filándra (n.f.) 1) uçurtma 2)
(adj.) (mec.) çok ince**

filantropía (n.f.) insanse-
verlik

filantropiko (adj.) insansever

filantrópo/pa (n.m.f.)
insansever

filar (v.) eğirmek, iplik hali-
ne getirmek

filarmonía (n.f.) müziğe
düşkünlük

filarmónika (n.f.) akordeon

filatelíya (n.f.) pulculuk

filé <fr. ' > (n.m.) 1) ağ 2)
ağdan yapılmış torba

filécha/flécha (n.f.) 1) ok,
sapan 2) (mec.) (adj.) çok
hızlı

filmar (v.) film çekmek

fílm (n.m.) film

filolojía (n.f.) filoloji

filózofía (n.f.) felsefe

filozófiko/ka (adj.) felsefi

filózof (n.m.) filozof

filtrar (v.) süzmek

filtrarse (v.pr.) süzülme

filtro (n.m.) filtre

filván (fofíl) (n.m.) teyel,
teyelleme

filvanar (fofilar) (v.) teyel-
lemek

fiyasyón (n.f.) soy zinciri

fín (n.m.f.) son, akıbet, uç
(*"fin del mundo"* = dünya
sonu)

fína (ásta) (adv.) dek,
kadar (*"fina la fin"* =
sonuna kadar)

finál (adj.) nihai

finálmente (adv.) nihayet

finánsya (n.f.) maliye

finansyál (adj.) parasal

finansyéro/a (n.m.f./adj.)
1) maliyeci 2) mali

findján <tr. > (tása) (n.m.)
fincan

finéza (n.f.) incelik, narin-
lik, nezaket, zerafet

fin ke (ásta ke...) (adv.) dek
(*"fin ke vyéne"* = gelince-
ye dek)

fíno/na (adj.) 1) ince, narin,
zarif 2) düşünceli

fínta (n.f.) aldatmaca

finyir (v.) yoğurmak

fíra <tr. > (ped'ritá de rópa)
(n.f.) fire

fırladear/furladear

<tr.+esp. > (saltar, salır kon
presipitasyón) (v.) fırlamak

fırma (n.f.) 1) m  essese 2)
imza
fırmam  nto (*sy  lo*) (n.m.)
g  ky  z  
fırmar (v.) imza etmek,
imzalamak
fırm  za/ferm  za <it. 'fermezza>
(n.f.) metanet, değişmezlik,
sağlamlık, kararlılık
fish (*resiv  d'a, t  nto*) (n.f.)
1) satış fişi 2) elektrik fişi
fishkirear <tr.+esp.> (*chorre-*
ar) (v.) fışkırmak
fish   (*esh  rpa*) (n.m.) eşarp
fisk  l (adj.) m  li
fisko (n.m.) devlet hazinesi
fista (*  sta*) (prep.) kadar, dek
fist  la (n.f.)   iban
fis  ra (n.f.)   atlak, yarık
fisur  d'o/d'a (adj.+)   atlak
fit  ja/jo (n.m.f.) k  t   evlat
(dişil/eril)
fit  l <tr.> (*m  cha*) (n.m.)
fitil ** ("azerse fit  l" = *fitil*
olmak,   ok sinirlenmek)
f  zika (n.f.) fizik bilimi
f  ziko (el) (n.m.) v  cut, beden
g  r  n  m  
f  ziko/ka (adj.) fiziksel, bedeni
fizyonom  a (n.f.) y  z g  r  n  m  
flagr  nte (adj.) aşıkar
(*"flagrante delito" = c  m  r-  *
meşut)
flak  za (*debilid'  d'*) (n.f.) 1)

zayıflık, zafiyet 2) gevşeklik
fl  ko/ka (adj.) 1) zayıf, daya-
nıksız, kudretsiz, kuvvetsiz,
mecalsiz 2) (mec.) yetersiz
flak  ra (n.f.) zayıflık, zafi-
yet
fl  ma (n.f.) alev
flam  d'a (n.f.)   alı,   ırpı ateşi
flam  nte (adj.) alevli
flamear (v.) alev alev yan-
mak
flam  r <tr.> (n.m.) ıhlamur
flan  la (n.f.) atlet, fanila
fl  nko (n.m.) yan
fl  cha/fil  cha (n.f.) ok
fleksivilid'  d' (n.f.) esneklik
fleksivle (adj.) esnek
flor (n.f.)   i  ek
floreser/enfloreser (v.) 1)
  i  ek a  mak 2) (mec.) geliş-
mek, ilerlemek
floresy  nte (adj.) 1)   i  eklen-
miş 2) (mec.) verimli, geliş-
miş, ilerlemiş
flor  sto (n.m.)   i  ek  i
fl  sho/sha (adj.) gevşek, la  -
ka
flosh  ra (n.f.) gevşeklik
fl  ta (n.f.) filo
flotar (v.) su y  z  nde kal-
mak
fluktuasy  n (n.f.) dalgalan-
ma,   alkantı
fluktu  zo/za (adj.)

dalgаланan, değışken
flúta (n.f.) flüt, kaval
fobúrgo (n.m.) varoş
fód'ra <gr.> (n.f.) astar
fofil <fr.> (n.m.) teyel
fofilar <fr.> (v.) teyellemek
fófo (adj.) yumuşak, gevşek
folar <port. > (n.m.) bir nevi hamur işi (Selanik'te şekerli, İstanbul'da yumurtalı)
folín/fuyín (n.m.) kurum
folklor (n.m.) folklor
fóndo (n.m.) 1) dip 2) zemin
fonsé <fr.foncé/e> (oskúro/ra, kuyí <tr.>) (adj.) koyu
forestéro (n.m.) oduncu
forfantería/horfantería (n.f.) palavracılık, övün-genlik
fórka <port. > (n.f.) darağacı
fórma (n.f.) 1) biçim, tarz, şekil 2) kalıp
formád'o/d'a (adj.+) şekil-lenmiş, olmuş, yapılmış, yapılı
formalid'ád'/formalitá <it. > (n.f.) işlem, muamele, formalite
formalid'ád'es (n.f.pl.) muamelat
formalizar (v.) resmiyete dökmek
formalizarse <fr. > (pikarse,

apuntarse) (v.pr.) rencide olmak, alınmak
formar (v.) 1) şekil vermek 2) oluşturmak
formarse (v.pr.) oluşmak
formasyón (n.f.) 1) oluşum, oluşturma, meydana getirme, meydana gelme, teşekkül ("la formas-yón de un konsépto" = bir kavramın oluşması) 2) şekil verme, yetişme tarzı ("éste mansévo resivyo una buéna formasyón literárya" = bu genç adam iyi bir edebiyat eğitimi aldı)
formid'ávle (adj.) müthiş
fórmula (n.f.) formül
formular (v.) dile getirmek, açıkça belirtmek
formuláryo (n.m.) formüler, formüllerin bir araya toplandığı kitap veya dergi
fornéro (Selanik'te) (ornéro) (n.m.) fırıncı
fórno (Selanik'te) (órno) (n.m.) fırın
fórro (adj.) serbest, serbestliğe kavuşmuş ("ijos fórros" = özgür çocuklar)
forsád'o/d'a (ovligád'o/d'a) (adj.+) mecbur, zorlanmış
forsar (ovligar) (v.) mecbur etmek, baskı yapmak, icbar

etmek, zorlamak
forsúd'o/d'a (adj.) kuvvetli,
güçlü, gürbüz
fortaléza (n.f.) şiddet, güç,
kuvvet
fortifiánte (adj.) güçlendirici
fortifikar (v.) güçlendirmek,
sağlamlaştırmak
fortifikasyón (n.f.) 1) sağ-
lamlaştırma, istihkam 2)
hisar, sur
fortúna (n.f.) 1) servet 2)
iyi kader
fósforo (n.m.) fosfor
fostán <tr.> (*róba*) (n.m.)
fistan, elbise, entari ("*fos-
tán de pitágra*" = *hayali
elbise, olmayan elbise*)
fostanélla *bkz.* **fustanélla**
fotografía (n.f.) fotoğraf,
resim
fotógrafo (n.m.) fotoğrafçı
fotografyar (v.) fotoğraf
çekmek, resim çekmek
fotólyo <fr.> (*poltróna*) (n.m.)
koltuk
fotyá <gr.> (*huégo, bívo/va
komo el huégo*) (adj.) ateş
gibi uyanık ve hareketli
fóya (n.f.) 1) çukur, mezar
2) foya ("*le salyó la fóya
en médio*" = *foyası ortaya
çıktı*)
fóyo (n.m.) gamze

fragménto (n.m.) bölüm,
parça, kırıntı
frágua (n.f.) (*konstruksyón*)
inşaat, yapı
fraguad'ór/d'éra (n.m.f.)
(*konstruktór*) inşaatçı
fraguar (v.) (*konstruir*) inşa
etmek
frajíl (adj.) dayanıksız, kırıl-
gan, kolay kırılır
frajilid'ád' (n.f.) kırılğanlık,
dayanıksızlık
fraksyón (n.f.) kesir
fraktúra (*rotúra*) (n.f.)
kırık, kırılma
frandjola (n.f.) francala
ekmeği
frángula <it. *fragola* > (n.f.)
çilek
fránkamente (adv) açıkça
frankeád'o/d'a (adj.+)
avrupai/avrupalaşmış
frankéza (n.f.) açık sözlü-
lük, samimiyet
frankía (n.f.) avrupava-
ri davranış, avrupavari
konuşma
fránko/ka (n.m.f./adj.) 1)
frenk 2) açık sözlü, samimi
Franséz/a (adj./n.m.f.) Fransız
Fránsya (n.f.) Fransa
fraternál (adj.) kardeşçe
fraternid'ád' (*ermandád'*)
(n.f.) kardeşlik

fráza/fráze (n.f.) cümle
fregad'éra (n.f.) kese,
yıkama, bulaşık süngeri
fregád'o (el) (*el enshaguád'o*)
(n.m.) bulaşık
fregar (v.) 1) ovalamak,
ovmak, sürtmek 2) bulaşık
yıkamak 3) (mec) işkembe-
den atmak (*"fréga Haz-
dáy; ke la nóche es lárga"*
= *at bakalım Hazday; gece
uzun*)
fregatína (n.f.) palavracılık
fregón (n.m.) 1) bulaşık
bezi 2) evye (*"para ke se
váya al fregón ke se váya
al garón"* = *kalan yemekleri
çöpe gitmesin diye tıkmak*)
frekuentar (v.) sık sık
görüşmek
frekuénte (adj.) sık sık görü-
len
frenar (v.) frenlemek
frenezía (n.f.) taşkınlık,
kendinden geçme
frenгі <tr.> (*sifilis*) (n.m.) fren-
gi
frenk (n.f.) yeşil domates
fréno (n.m.) fren
frénte (n.f.) alın (*"frénte kon
frénte"* = *karşı karşıya*)
frénte (en) (adv.) karşıda
freskító (adj.) serince

frésko/ka (adj.) 1) taze 2)
serin
freskór/freskúra (n.f.) 1)
tazelik 2) serinlik
friir (v.) kızartmak
friirse (v.pron.) yağda kızar-
mak (*"friirse en su azéte"* =
kendi yağında kavrulmak)
friksyón (n.f.) ovma
friksyonar (v.) ovalamak,
ovmak
frío (n.m.) soğuk
friolónto/ta (adj./n.m.f.) üşü-
yen
fritád'a (n.f.) 1) bir nevi seb-
zeli omlet 2) (*Nehama'ya göre*)
kızartılmış köfte
frito/ta (adj.) kızartılmış
fritúrya (n.f.) kızartma
frivolid'ád' (n.f.) hoppalık
frívolo/la (adj.) oynak, hoppa
frizád'o/d'a (*ingrid'o*) (adj.+)
kıvırcık (saç için)
frizar (v.) kıvırmak
frónte (n.m.) cephe
frontón (n.m.) bina üstünde
yer alan üçgen süs
frontyéra (n.f.) hudut, sınır
frónya <port. ' > (n.f.) yastık
yüzü
fruchiguamyénto (n.m.)
meyvelenme
fruchiguar (v.) meyve
vermek

frugál (adj.) 1) yetingen, azla yetinen 2) sade, basit
frugalid'ád' (n.f.) 1) yetingenlik 2) sadelik
fruktifikar (v.) meyve vermek, verimli olmak
fruktifikasyón (n.f.) meyvelenme
fruktuózo/za (adj.) verimli, meyve veren
frustrar (v.) yoksun etmek
frustrasyón (n.f.) yoksun etme
frúta (n.f.) meyve, yemiş
frúta séka (n.f.) kuru yemiş
frutéro (*manáv*) (n.m.) manav
frúto (n.m.) 1) meyve 2) semere
fuégo/huégo (n.m.) 1) ateş 2) yangın
fuénte/huénte (n.f.) çeşme
fuéra (a) (adv.) dışarda
fuérsa/huérsa (n.f.) güç, kudret, kuvvet, mecal, takat, derman (*"fuérsa mayór"* = *zorlayıcı sebep*); (*"fuérsas naváles"* = *deniz kuvvetleri*)
fuertaldád' (n.f.) 1) şiddet, 2) yaramazlık (çocuk için)
fuérte/huérte (adj.) 1) güçlü, kuvvetli 2) yaramaz, afacan (*"una kriatúra muy fuérte"* = *çok yaramaz bir*

çocuk)
fuíd'a *bkz.* **fuyid'a**
fuir *bkz.* **fuyir**
fuirlo *bkz.* **fuyirlo**
fuirse *bkz.* **fuyirse**
fujitívo/va 1) (n.m.) kaçak 2) (adj.) geçici
fuláno/na (n.m.f.) falanca
fulguránte (adj.) 1) parıldayan, gözleri kamaştıran, baş döndürücü 2) şiddetli fakat gelip geçici
fulín/fuyín (n.m.) is, kurum
fumad'ór/d'éra (n.m.f.) tütün tiryakisi
fumar (v.) sigara içmek
fumear (v.) duman çıkarmak, tütmek
fúmo/úmo (n.m.) duman
fundamentál/fondamentál *<fr. 'it. ' >* (adj.) aslı, esaslı
fundaménto/fondaménto *<it. ' >* (n.m.) temel
fundar/fondar *<it. ' fondare>* (v.) kurmak, tesis etmek, temelini atmak
fundasyón/fondasyón *<fr. ' fondation>* (n.f.) 1) kuruluş, tesis 2) vakıf
funébre (adj.) cenazeye ait
funeráles/funeráyes (n.m.pl.) cenaze merasimi
funésto/ta (adj.) meşum, uğursuz

funksyón/fonksyón <fr. 'fonction> (n.f.) işlev, görev
funksyonamyénto/fonksyonyamyénto <fr. ' > (n.m.) çalışma, iş görme
funksyonar/fonksyonar <fr. ' > (v.) işlemek, çalışmak
funksyonáryo/fonksyonáryoyoya <fr. ' > (n.m.f.) memur
fúrcha <tr. > (n.f.) fırça
furchear <tr.+esp. > (v.) fırçalamak
furkéta <tr. > (n.f.) firkete, toka
furniménto (n.m.) koltuk takımı
furór (n.f.) 1) aşırı öfke, şiddet 2) aşırı tutku, çılgınlık ("azer furór" = çok beğenilmek, çılgınca beğenilmek)
furtúna <tr. > (tempésta) (n.f.) fırtına, tayfun, kasırga
fúrya (n.f.) hiddet, şiddet
furyózo/za (adj.) hiddetli, hırslı, kızgın, öfkeli
fúshka (n.f.) çiban
fústa (n.f.) etek, eteklik
fustanélla (n.f.) geniş pilili etek ("la nóyya de las syéte fustanéllas" = yedi etekli gelin)
fustúk <tr. > (kakauéta)

(n.m.) fıstık
futból <ing. > (n.m.) futbol
futrarselo (v.pr.) küstahça boş vermek ("me lo fútro" = umurumda değil!)
futúro/ra (adj.) gelecek
futúro (el) (n.m.) istikbal, gelecek
fuyíd'a (n.f.) kaçış
fuyíd'o/d'a (adj.+) 1) kaçak 2) kaçık, zirzop ("fuyíd'o de la kuéd'ra" = ip kaçkını, delicesine açık göz)
fuyir (huir) (v.) kaçmak, savuşmak ("fuyir a pyé deskálso" = yalın ayak kaçmak)
fuyirlo (v.) cinnet geçirmek, kaçırmak, çıldırmak
fuyirse (v.pr.) kaçmak
fuyitína (n.f.) kaçış
fuzíl (n.m.) tüfek
fuzilar/fuziyar (v.) kurşuna dizmek
fúzo (húso) (n.m.) iç
fuzyonar (v.) birleştirmek, birleşmek, kaynaştırmak, kaynaşmak
fyásko/fiásko (n.m.) başarısızlık
fyél (n.f.) öd ("arreventarse la fyél" = ödü patlamak)
fyérro bkz. fiérro
fyésta (n.f.) bayram ("fyés-

ta nasyonál" = *milli bayram*); (*fyésta relijyóza*" = *dini bayram*)

fyestar (v.) kutlamak

fyévre (*kayentúra*) (n.f.)

hararet, ateş

fyóngo (n.m.) fiyonk

g

gabard'ína (n.f.) trençkot
gabbáy <ebr.> (*administrad'ór de sinagóga*) (n.m.)
havra sorumlusu, tahsildar
gadól (el) <ebr.> (*el gránde*)
(n.m.) şef
gailé <tr.> (*difíkkultád', kargá morál pezgád'a, embaráso*)
(n.f.) gaile ("tener gránde gailé" = büyük sıkıntıları olmak)
gájo (n.m.) portakal dilimi
galaksía (n.f.) samanyolu, galaksi
galáno (*elegánte*) (adj.)
şık, zarif
galánte (adj.) hoş görünmeye çalışan, tatlı dilli, azıcık çapkın
galantear (v.) flört etmek
galantéo* (n.m.) flört
galantería (n.f.) 1) zarafet
2) kadın düşkünlüğü

galécha (*takúnya*) (n.f.)
nalın, takunya
galéra (n.f.) 1) kadirga 2)
kürek cezası
galería (n.f.) 1) galeri, dehliz
koridoru 2) yer altı geçidi
3) sergi evi
galeryáno (n.m.) kürek
mahkumu
galéta (n.f.) galeta
galgamoní* (n.m.) çıkartma
ile resim geçirme,
kalkomani
galón (n.m.) galon
galút <ebr.> (*egzílo*) (n.m.)
gurbet
galvanizar (v.) 1) galvaniz-
lemek 2) coşturmak
gaméyo (n.m.) deve
gána (n.f.) istek ("gána de komer" = iştah)
ganád'o/d'a (adj.) kazanılmış
("ganád'o me séa" = benim için kazanç olsun -

çok güzel bir şey ya da bir insan hakkında kullanılan deyim)
ganád'o (lo) (n.m) kazanç
("tód'o lo ganád'o para Chelebí Merkád'o" = kazan-cın tümü alışverişe)
ganad'ór/a (n.m.f.) kaza-nan kişi
ganánsya (n.f.) kazanç *("la ganánsya del día" = günün kazancı)*
ganansyózo/za (adj.) kârlı
ganar (v.) 1) kâr etmek, kazanmak *("ganar fâma" = nam kazanmak); ("ganar su víd'a" = hayatını kazanmak); ("ganar i ped'erson haverím" = kar ile zarar ortaklırlar); ("ganarse la víd'a" = hayatını kurtarmak)* 2) yenmek
gáncho (n.m.) kanca, çengel
gan éd'en <ebr.> *(parad'ízo)* (n.m.) cennet
gangear* (v.) hımhım konuşmak, burundan konuşmak
gangózo/za* (n.m.f./adj.) hımhım, burnundan konuşan
gangréna/kangréna (n.f.) kangren
gangrenar (v.) 1) kangrenleşmek 2) (mec.) berbat etmek

gánte/guánte (n.m.) eldiven
garáje (n.m.) garaj
garansía *(fiánsa)* (n.f.) güvence, teminat, kefalet
garánte (n.m.) kefil
garantizar *(asegurar, salir fiánsa)* (v.) garanti etmek, temin etmek, kefil olmak
gárbo (n.m.) endam, zerafet
garbózo/za *(grasyózo/za)* (adj.) endamlı, zarif, kibar
gard'énya (n.f.) gardenya
gard'malád <fr.> *(enfermyéra, mirad'éra)* (n.f.) hasta bakıcı, hemşire
garéz <tr.> *(rankór)* (n.m.) gazez, hınç, kin
garezlí/a <tr.+suf.f.esp.> *(ke syénte rankór)* (adj.) gazez-li, kindar
gargájo (n.m.) balgam
gargánta (n.f.) boyun, gerdan, boğaz
gargarízmo *(gargará)* (n.m./n.f.) gargara
garnir <fr.'> *(adornar)* (v.) donatmak
garnitúra *(adórno)* (n.f.) garnitür
garón <ebr.*> (n.m.) boğaz, gırtlak
garonear* (v.) oburcasına yemek
garoned'ád' (n.f.) oburluk

garonúd'o/d'a* (adj.) obur
garrapáta (n.f.) kene
garsón (n.m.) garson
garsonyéra <fr.> (n.f.) bekar
odası/evi

gartéja/lagartéja (n.f.) ker-
tenkele

garvánso (n.m.) nohut
gastád'o/d'a (adj.) 1) bozuk,
bozulmuş, sökülmiş 2)
şımarık (*"un ijiko muy
gastád'o" = çok şımarık bir
çocuk*) 3) sarf edilmiş, har-
canmış (para)

gastad'ór/d'éra (n.m.f./adj.)
1) sarf eden 2) bozan 3)
müsrif, savurgan

gastar (v.) 1) harcamak,
sarf etmek (*"gastar en bál-
des" = boşa harcamak*);
(*"gastar sín hén" = savur-
ganlık etmek*) 2) bozmak,
sökmek 3) şımartmak

gastarse (v.pr.) aşınmak,
bozulmak, yıpranmak

gáste (n.m.) gider, harcama,
masraf (*"el gáste de káza"
= ev harcamaları*)

gasteriyo (n.m.) gereksiz
harcamalar, savurganlık

gástes (n.m.pl.) sarfiyat

gastronomía (n.f.) yemek
bilgisi

gáta (n.f.) dişi kedi

gátas(a) (adv.) emekleyerek

gató <fr.> (n.m.) pasta

gáto (n.m.) kedi (*"al gáto por
kompanyía" = arkadaş niye-
tine kedi - arkadaşlık yapmak
zorunda olunan kişiyi küçüm-
seyerek tanımlamak*); (*"de lo
kontád'o se lo yéva el gáto"
= sayılı olanı kedi aşırır*);
(*"ken kon gátos djúga, kon
reskúnyos sále" = kedilerle
oynayan tırmuklarla çıkar*);
(*"gáto por páto"*** = ördek
yerine kedi - alakasız bir şeyi
vermek veya söylemek*)

gavá/gaavá <ebr.> (orgólyo)
(n.f.) boş gurur

gavyénte (orgólyózo) <eb+sufr.
esp.> (adj.) yersiz olarak
kibirli (*"próve i gavyénte" =
yoksul ve yersiz kibirli*)

gayá (n.f.) gelincik balığı

gayád'o/d'a (adj.+) semiz,
semizlenmiş (*"gód'ro i
gayád'o" = şişman ve semiz*)

gayíko (n.m.) 1) ufak horoz
2) gırtlak 3) Ademelməsi

gayína/gáyna (n.f.) tavuk
(*"gáyina ke múncho kaka-
réa, no écha guévo" = çok
gıdaklayan tavuk yumurt-
lamaz*)

gayinéro/gaynéro (n.m.)
kümes

gáyo (n.m.) 1) horoz 2)
(mec.) sert, dediğini yaptı-
ran erkek (*"dos gáyos no
káven en un gayinéro"* = *iki
horoz bir kümese sığmaz*)
gayrét <tr.> (*esfórso*) (n.m.)
gayret (*"azer gayrét"* =
gayret etmek)
gayretlí/a <tr.+suff.f.esp.> (*ke
aze esfórsos*) (adj.) gayretli
gaytán <tr.> (*galón*) (n.m.)
kaytan
gaz (n.m.) gaz, petrol
gazéla (n.f.) ceylan
gazéta (*djormál*) (n.f.) gazete
gazeléro (*djornalísto*) (n.m.)
gazeteci
gazyéra (n.f.) gaz ocağı
geinám/ginnám <ebr.> (*inférno*)
(n.m.) cehennem (*"geinám
kon las kaldéras"* = *aşırı
patırdılı ve düzensiz yer*)
géma (n.f.) değerli taş
géma de guévo (n.f.) yumur-
ta sarısı
Gemará <ebr.> (n.f.) Tal-
mud'un efsanevi kısmı
genizá <ebr.> (n.f.) kullanım
yeterliliğini yitirmiş dini
gereçlerin ve kutsal kitap ya
da evrakın toprağa gömüldü-
ğü yer
germén (n.m.) tohum
gérra (n.f.) harp, savaş

(*"gérra sivil"* = *iç savaş*)
gerread'ór/d'éra (n.m.f.)
savaşçı
gerrear (v.) harbetmek,
savaş vermek, savaşmak
gétó (n.m.) evvelden Avrupa
kentlerinde Yahudi Mahallesi
geulá <ebr.> (*salvasyón,
delivránsa*) (n.f.) kurtuluş
gezerá <ebr.> (*senténsya*)
(n.f.) 1) yargı, hüküm
2) (mec.) başa gelen kötü
durum (*"la sed'aká abálda
la gezerá"* = *"sadaka" veri-
len kötü hükmü yumuşatır*)
giad'ór/d'éra (n.m.f.) 1) önder,
lider 2) kılavuz, rehber
giar (v.) 1) yol göstermek 2)
rehberlik etmek
gilgúl <ebr.> (*reenkarnas-
yón*) (n.m.) ruh göçü
gishé (n.m.) bilet gişesi, gişe
givír/gevír <ebr.> (*notávle*)
(n.m.) ileri gelen kişi
gizád'o (el.) (n.m.) yemek
gizandéra (n.f.) ahçı (dişil)
gizandón (n.m.) ahçı, aşçı (eril)
gizar (v.) yemek pişirmek
glad'iad'ór (n.m.) gladyatör
glasyéra (*frijidér*) (n.f.) buz-
dolabı
globál (adj.) toptan, genel
glóbo (n.m.) küre
glorfikar (v.) ulu tutmak,

ulu saymak, yüceltmek,
övmek
glorifikarse (v.pr.) gurur-
lanmak, kıvanç duymak
glorifikasyón (n.f.) ulu
sayma, yüceltme
glórya (n.f.) kıvanç, iftihar,
övinç, şan, şöret
gloryózo/za (adj.) şanlı
glosáryo (n.m.) ufak sözlük
glotón/a (adj./n.m.f.) obur,
pisboğaz
glotonería (n.f.) oburluk
god'rizíko/ka (adj.) tombulca
gód'ro/d'ra (adj.) şişman,
kalın, semiz
god'rón/a (adj./n.m.f.) şişko
god'rór (n.f.) kalınlık, şiş-
manlık
god'rúra (n.f.) 1) şişmanlık
2) yağ (*"dáme god'rúra te
dare ermozúra" = bana yağ
ver, sana güzellik vereyim
- eskiden, tombul kadının
güzelliği makbuldu*)
gol (n.m.) gol
góla (n.f.) boğaz, ağız,
gırtlak
goler (v.) koklamak, kok-
mak (*"goler a ambér" =
güzel kokmak*); (*"goler
a míske" = mis gibi kok-
mak*); (*"goler la bóka de
una persóna" = ağız kok-*

*lamak - bir kimsenin ağızını
aramak*)
gólfo (n.m.) körfez
golondrina (n.f.) kırlangıç
golór (n.f.) koku
golózo/za (adj.) iştahlı, obur
gólpe (n.m.) darbe, çarpma,
şok (*"gólpe de estád'o" =
hükümet darbesi*)
golpear (v.) vurmak, çarp-
mak, dövmek
golyéndo (adj.) kokmuş
góma (n.f.) 1) zamk 2) <fr.>
silgi
gomáto/komáto (n.m.)
balık parçası
gomítar/gumítar (v.) kus-
mak
gomító/gumító (n.m.) kusmuk
gómo (n.m.) dolgu, harç,
malzeme
gómozo/za (adj.) zamklı
gorál <ebr.> (*mazál, shans,
suérte*) (n.m.) kura, kısmet,
şans
goríl/goríla (n.m.) goril
gostar (v.) tadına bakmak,
tatmak
gostijo (n.m.) tadımlık
góta (n.f.) 1) damla 2) inme
gotear (v.) damlamak
governad'ór (n.m.) vali,
idareci
governánte (adj./n.m.f.) 1)

yöneten 2) kahya kadın
governar (v.) yönetmek,
 idare etmek, hükmetmek
govérno (n.m.) hükümet
govíd'i (n.m.) balık yumur-
 tası (*"salir el govíd'i"**** =
canı çıkmak)
goy <ebr.> (n./adj.) musevi
 olmayan
gozar (v.) zevkini çıkarmak
gozarse (v.pr.) keyif çatmak,
 sefa sürmek, zevk almak,
 (*"gozarselo"* = *hayat-*
ın tadını çıkarmak, zevk
almak)
gózo (n.m.) keyif, sefa, zevk
göröshear/yurushear <tr.+
suf.esp.> (*frekuentar*) (v.)
 görüşmek
grád'o (n.m.) 1) derece,
 kademe, rütbe 2) termo-
 metre
grad'uál (adj.) derece derece
 olan, aşamalı, kademeli
grad'uar (v.) 1) derecelere
 ayırmak 2) mezun olmak
grad'uasyón (n.f.) 1) dere-
 celere ayırma 2) mezuniyet
grafika (n.f.) grafik, yazı
grája (n.f.) karga
gramér <fr.> /**gramátika**
 (n.f.) dil bilgisi, gramer
grámo (n.m.) gram
gran (adj.) başta gelen,

büyük (*"Gran Asambléa*
Nasyónal" = *Büyük Millet*
Meclisi); (*"Gran Rabíno"* =
Hahambaşı); (*"Gran Rabi-*
náto" = *Hahambaşılık*)
granád'a (n.f.) el bombası
granád'a/agranád'a (n.f.) nar
gránde (adj.) büyük, iri,
 koca, yüce
grandéza (n.f.) 1) azamet,
 büyüklük 2) kibir
grandezeád'o/d'a (adj.+)
 kibirli
grandíno/na (adj.) 1) yaşı-
 n-dan fazla yaşlı gösteren 2)
 (*Nehama'ya göre*) büyük, yüce
grandiózo/za (adj.) ihti-
 şamlı, görkemli, muhteşem
grandizíko/ka (adj.) büyükçe
grandór (n.f.) 1) büyüklük,
 heybet 2) ebat
graníko (n.m.) 1) ufak
 tohum tanesi 2) ufak çıban
 (*"al tinyózo, un graníko*
mas" = *uyuza bir çıban*
daha - kaderin zulmü);
 (*"tód'o djústo tenía Orí-*
ko, lo ke le mankáva era
*ún graníko en el kulíko"****
 = *Oriko'nun herşeyi vardı,*
sadece kışında bir çıbanı
eksikti - kaderin zulmü)
graníkos (n.m.pl.) sivilceler
granmamá <fr.> (*nóna*)
 (n.f.) anneanne, babaanne,

büyükanne, nine
gráno (n.m.) 1) tane, tohum
tanesi 2) çıban, sivilce
granpapá <fr.> (*nóno*)
(n.m.) büyükbaba, dede
granular (v.) tanelemek
granulasyón (n.f.) taneleme
grásya (n.f.) 1) eda, letafet
zarafet 2) bağışlama, lütuf
grásyas (n.f.pl.) teşekkür
grásyas a... (lok) ...saye-
sinde (*"grásyas a mi
amíga..." = arkadaşım
sayesinde...*)
grasyózo/za (adj.) latif,
yakışıklı, zarif
gratifikar (v.) ödüllendir-
mek
gratifikasyón (n.f.) ikrami-
ye, prim, taltif
gratis (*debáldes*) (adv.)
bedava
gratitúd' (*rekonosénsya*)
(n.f.) şükran
gravad'ór (n.m.) kaydedici
gravar (v.) 1) oymak 2)
kaydetmek
graváta (n.f.) kravat
gráve (*seryólya*) (adj.) 1)
ciddi, vahim 2) ağırbaşlı
graved'ád' (n.f.) ciddiyet
gravína/klavína (n.f.)
karanfil
gravitar (v.) çekim kuvve-

tiyle hareket etmek
grégo/ga (n.m.f./adj.) Rum,
Yunanlı
grénya* (n.f.) 1) (*Nehama'ya
göre*) uykudan sonra göz-
lerden akan sıvı 2) balığın
solungaçları
Grésya (n.f.) Yunanistan
gréve <port.'fr.'> (n.f.) grev
grevísto/ta <port.fr.> (n.m.f.)
grevci
grínya (n.f.) somurtkanlık
(*"estar kon la grínya" =
somurtmak*)
grip (n.f.) grip
grítad'éro (n.m.) 1) bağırtı
2) bağırma manyaklığı
grítalina (n.f.) yaygara
grítalón/a (adj./n.m.f.)
bağırğan
grítar (v.) 1) bağırma, fer-
yat etmek, haykırmak, 2)
azarlamak, paylamak
grító (n.m.) bağırma, haykı-
rış, nara, nida
grítos (n.m.pl.) 1) azar
(*"resivir grítos" = azar
işitmek*) 2) feryat, yaygara,
çığlık
gríyo (n.m.) cırcır böceği
grízo/za (adj.) gri, boz
grósa <it.> (n.f.) on iki düzine
grósh (n.m.) kuruş (*"azer-
lo grósh muévo"*** = yırtık*

veya kırık bir şeyi tamir ederek, onu yepyeni bir hale getirmek)
gróta (n.f.) mağara
grotésko/ka (adj.) biçimsiz, gülünç, acayip
grupar (v.) kümelemek, toplamak
grúpo (n.m.) grup, kafiye, takım, tayfa (*"un grúpo de mansévos"* = bir grup genç); (*"grúpo de sángre"* = kan grubu)
grúya (n.f.) turna kuşu
guad'rád'o/d'a (adj.+) 1) saklanmış, saklı 2) korunmuş (*"guad'rád'o de tód'o mód'o de mal"* = Tanrı her türlü beladan saklasın)
guad'rad'ór/d'éra (adj./n.m.f.) 1) koruyucu (*"el Dyó mos séa guad'rad'ór"* = Tanrı bizi korusun) 2) saklayan, 3) tutumlu*
guad'rar (v.) 1) saklamak (*"guad'rar garéz, guad'rar rankór"* = kin gütmek); (*"guad'rar sekréto"* = sır tutmak) 2) korumak (*"el Dyo ke mos guád're"* = Tanrı korusun)
guad'rarse (v.pr.) korunmak, sakınmak, kaçınmak 2) saklanmak

guád'riya/guárd'ya (n.f.) koruma
guánte/gánte (n.m.) eldiven
guárd'ya (n.f.) nöbetçi, muhafız
guard'yán (n.m.) bekçi, güllabi, koruyucu
guáy! (int.) eyvah! vay vay (*"guáy de tí"* = vay canına)
guáyas (yóros, lamentasyónes) (n.f.pl.) ağlamalar
gueler/ergueler/dueler (v.) ağrımak
guerfandád' (n.f.) öksüzlük
guérfano/na (n.m.f.) öksüz, yetim
guerked'ád' (*diavlería/diavléz*) (n.f.) şeytanlık
guérko (*diávlo*) (n.m.) iblis, şeytan (*"el guérko kitó el pye i el lo metyó"* = şeytan ayağını çekti ve yerine o koydu - çok becerikli, yaman bir kişi için kullanılır); (*"guérko de med'ya nóche"* = "gece yarısı şeytanı" (ters anlamda) beceriksiz insan); (*"guérko de syéte pyézes"* = "yedi ayaklı şeytan" hilekâr ve tehlikeli kimse); (*"guérko kon figúra de benad'ám"* = insan yüzü şeytan)
guérko/ka (*intelijénte*)

(adj.) yaman, becerekli
(*"éste ijíko es guérko, muy
intelijénte"* = *bu çocuk çok
akıllı*)
guérta (n.f.) 1) bostan, bah-
çe 2) (mec.) nüktedan (*"ésta
mujér es muy sangrúd'a,
es guérta"* = *bu kadın çok
sempatik, iç açıcı bir kişi*)
guerteláno (bahchévan
<tr.>) (n.m.) bahçıvan
guéso (n.m.) kemik (*"guéso
ke te kayó en párté, kóme-
lo kon árte"* = *sana düşen
kemigi bilinçli ye*)
guesúd'o/d'a (adj.) kemikli
guevád'a (n.f.) balık yumurtası
guévo (n.m.) yumurta
(*"guévo al pláto"* = *sahan-
da yumurta*); (*"guévo dúro"*
= *katı yumurta*); (*"guévo
haminád'o"* = *haşlanmış
katı yumurta*) (*"guévo
kayisilí"* <tr.> - *guévo méd'yo
kócho* = *lop yumurta*)
guezmear (v.) kokmak, kötü
kokmak
guézmo (n.m.) koku
guluzunear (v.) heveslen-
dirmek
guluzunearse (v.pr.) heves-
lenmek
gurbét <tr.> (*egzílyo*) (n.m.)

gurbet
gurguyá <tr.> (*gritalína*) (n.f.)
yaygara, şamata
gursúz*/ugursúz <tr.> (*nefásto/
ta*) (adj.) uğursuz
gustád'a (n.f.) büyük sevinç
gustar (v.) hoşlanmak,
hoşuna gitmek
gustarse (v.pr.) memnun
olmak, sevinmek
gúste (n.m.) memnuniyet,
sevinç
gústó (n.m.) zevk
gustózo/za (adj.) 1) zevkli
2) memnun
guzaneád'o/d'a (adj.+)
kurtlanmış, kurtlu
guzanearse (v.pr.) kurtlan-
mak
guzáno (n.m.) böcek, kurt
guzános (n.m.pl.) haşarat
guzmá <ebr.> (*egzajerasyón*)
(n.f.) mübalağa
guzmadjí/a <ebr.+suf.tr.+
suf.f.esp.> (n.m.f./adj.) abar-
tıcı, mübalağacı

h

habér <tr.> (*avízo, noved'ád'*)
(n.m.) haber (*"habér buéno"*)
<tr.+esp.> *avizo buéno* = *müjde*)

haberdjî/a <tr.+ suf.f.esp.>
(*dad'ór/a de noved'ád'es*)
(n.m.f./adj) 1) haber verici
2) (*malavlád'o/d'a*) (*Neha-*
ma'ya göre) dedikoducu*

habéres (*noved'ád'es*) <tr.+ suf.
pl.esp.> (n.m.pl.) havadisler

hach <tr.> (*kruz*) (n.m.) haç,
istavroz, çarmıh

hacheád'a* (*kuchiád'a*)
(n.f.) bıçak yarası izi

hachear* (v.) bıçakla yarala-
mak, kıymak

hachicherías* (*flaterías*)
(n.f.pl.) dalkavukluk

hachichéro/ra* (n.m.f.)
dalkavuk, yaltakçı

hachifúrro* (n.m.) boş ve
kendini beğenmiş, övünge

hachipúd'ya* <gr.> (n.m.)
serseri, sürtük

hácho (hástro) i haraváto
(lok.) değersiz ahali

hadjéz <tr.> (*sekuéstro*)
(n.m.) haciz

hadjî <tr.> (*peregríno*) (n.m.)
hacı

Hadjivát <tr.> (*kúkla, bufón*)
(n.m.) Hacivat

hád'ra (n.f.) 1) gayret,
çalışma (*"estar en la*
hád'ra" = *gayrette olmak*)
2) yapmacık davranış, deb-
debe, gösteriş, (*"azer hád'-*
ras i baranás" = *boş patırdı*
yapmak, gösteriş)

had'rozíko/ka (adj.) nazlı

had'rózo/za (adj.)
yapmacıklı, özentili,
numaracı

hafíf <tr.> (*livyáno, fláko,*
sin konsisténsya) (adj.)

hafif, gevşek, kıvamsız
hafiyé <tr.> (*detektívo*) (n.m.)
hafiyé

haftoná <ebr. * > (n.f.) dayak

Hag Saméah <ebr. > İyi Bayramlar

háha (adj.) iradesiz

hahám <ebr. > (*sávyo, rabíno*)

(n.m.) bilgin, bilge kişi, din adamı (*"i el hahám en la tevá se yérra"* = bilgin bile yanılabilir)

hak <tr. > (*derécho*) (n.m.)

hak (*"komer el hák de úno"* - uzurpar el derécho de úno = birinin hakkını yemek)

hakikí <tr. > (*verd'ad'éro, otentíko*) (adj.) hakiki, gerçek

haklí/a <tr. + suff.f.esp. > (*ke tyé-ne razón*) (adj.) haklı

haksíz/a <tr. + suff.f.esp. > (*indjústo/ta*) (adj.) haksız

hal <tr. > (*estád'o, situasyón*) (n.m.) hal (*"víd'e a Avrám, está muy deskaíd'o, hál de pérros"* = Avram'ı gördüm, pek bir çökmüş, hali berbatı)

halahá <ebr. > (n.f.) Talmud'un hukuki kısmı

halbúki <tr. > (*portánto, en realid'ád'*) (adv.) halbuki

hálich <tr. > (*estuáryo*) (n.m.) haliç

halilá <ebr. > (*kalendáryo*) (n.f.) Yahudi takvimi

halís <tr. > (*verdad'éro*)

(adj.) halis, gerçek

halká <tr. > (*áro*) (n.f.) halka

halkón/falkón (n.m.) şahin

haloshéntos ányos (lok.)

sayılamayacak kadar çok sene

halsíz/a <tr. + suff.f.esp. > (*des-fuersád'o/d'a*) (adj.) halsiz

halvá <tr. > (*dulsúrya túrka*) (n.f.) helva

hám <tr. > (*inmad'úro/ra*)

(adj.) ham, olmamış

hám/hán (n.m.) yaşlı erkeklere verilen ünvan (*ham Avrám*)

hamál <tr. > (*portad'ór*) (n.m.) hamal

hamám <tr. > (*bányo túrko*) (n.m.) hamam

hamés <ebr. > (adj.) Hamursuz bayramında yasak olan yiyecek

haminád'o/enhaminád'o

(adj.) katılaşmış (*"guévo haminád'o"* = katı yumurta)

hamór/a <ebr. > (*ázno/na*)

(n.m.f.) 1) eşek, merkep 2) (mec.) bilgisiz, aptal kişi

hamsí <tr. > (*anchúes*) (n.m.) hamsi

han <tr. > (*albérgo, inmóble*) (n.m.) han, konak yeri

handikáp <ing. > (n.m.) engel

handikapád'o/a <ing. > (adj.) engelli

handrajénto/ta (adj.) pej-

mürde, hırpani

handrajería (n.f) paçavra
yığını

handrajéro/a (n.m.f.) eski-
ci, paçavracı

handrájo (n.m.) bez, paçav-
ra, çul ("handrájo de pólvos" = *toz bezi*)

handrajonear (*arrugar*) (v.)
buruşturmak

handrajonearse (*arrugar-
se, desrepozarse*) (v.pr.) 1)
buruşmak 2) rahatsızlanmak

hangâr (n.m.) hangar

Hánna (n.f.) kadın ismi
("Hánna la keshad'éra" =
*şikayetçi Hanna - hep ağla-
yan, şikayet eden kişi için
söylenir*); ("Hánna det-
rás de Mohulú/Yohulú" =
*Mohulu'nun peşinde Hanna
- birinin peşinden hiç ayrıl-
mayan kişi için söylenir*)

hannéf/a <ebr.+suf.f.esp.>
(*ipokrító/ta*) (adj.) riyakar,
iki yüzlü

hannefút <ebr.> (*ipokrizía*)
(n.f.) riyakarlık, ikiyüzlülük

Hanuká <ebr.> (n.f.) Yahudi-
ler'de 'Işıklar Bayramı'

hanukíya <ebr.> (n.f.) Yahu-
diler'de Işıklar Bayramı'nı
simgeleyen dokuz kollu

şamdan

hanúm <tr.> (*dáma*) (n.f.) 1)
hanım 2) güzel tertipli kadın

hap <tr.> (*pildóra*) (n.m.) hap

harabát <tr.> (*en ruína*)
(adj.) harap olmuş

harách <tr.> (*táksha,
tribúto*) (n.m.) haraç

haragán/a (adj.) tembel,
üşengeç

haraganearse (v.pr.) tem-
bellik etmek, üşenmek

haraganúd'/haraganería
(n.f.) tembellik, haylazlık,
üşengeçlik

harám <tr.> (*ilísito*) (adj.)
haram

haráp <tr.> (*en ruína, des-
truíd'o*) (adj.) harap

harapyénto/ta (adj.) hırpani

harch <tr.> (1. *gómo* 2. *gáste,
kontribusyon en monéd'a*)
(n.m.) harç

harchlík <tr.> (*semanád'a,
monéd'a para chikos gástes
personáles*) (n.m.) harçlık

harém <tr.> (n.m.) harem

haróset/harótset <ebr.>

(n.m.) Hamursuz Bayra-
mı'nda kuru üzüm, elma,
ceviziçi ezmesiyle yapılan
bir nevi reçel

harríf/a <ebr.*+suf.f.esp.> <tr.>
(*intelijénte, fíno/na, indjen-*

yozo/za) (adj.) zeki, açık göz,
uyanık
harríflík <ebr. * +suf.tr.> <tr.>
(*intelijénsya, finéza*) (n.m.)
zeka, uyanıklık
harvar *bkz.* **aharvar**
haryénto/aharyénto (adj.)
kurtlu, böcekli
hashabí <tr. *hasbí*> (*sín valór*)
(adj.) değersiz (“*papél hashabí*” = *değersiz belge*)
hashhashú (adj.) 1) çok
yumuşak (“*blándo hashhashú*” = *çok yumuşak*) 2)
(mec.) iradesiz
hashísh (n.m.) haşhaş
hashvarí (n.m.) yazma (bez,
başörtü)
hashvésh* (adj.) sersemleş-
miş
hasíd’ <ebr.> (adj./ n.m.f.)
sofu, çok dindar
hasid’út <ebr.> (n.f.) sofuluk
haspácho/cha (adj.) pejmür-
de
hastrón/hástra <ebr.> (adj./
n.m.f.) şapşal, beceriksiz
hastroneád’o/d’a <ebr.+esp.>
(adj.+) berbat edilmiş
hastronear <ebr.+esp.> (v.)
bir işi berbat etmek
Has ve Shalóm <ebr.> (lok.)
Allah göstermesin
hatahót/hatehót <ebr.>
(*monéd’a*) bozuk para

hatán <ebr.> (*nóvyo*) (n.m.)
damat, güvey
hatáti! <ebr.> (int.) yanıldım!
günah işledim!
hatír <tr.> (*favór*) (n.m.) hatır
(“*azer hatír*” = *iyilik yapmak*)
hatishinás <tr.> (*amáv-
le, plazentéro*) (adj.) cana
yakın, sevecen, hatırşinas
háto (n.m.) kıymetsiz kişi,
kıymetsiz eşya (“*háto i
harabáto*” = *işe yaramaz kişi*)
havadísh <tr.> (*avízo, novéla,
habér*) (n.m.) havadis (“*no
ay havadísh de Sultána*” =
Sultana’dan haber yok)
havalé <tr.> (*transféro*)
(n.m.) havale
haver/á <ebr.+suf.f.esp.>
(*kompanyéro/ra*) (n.m.f.)
ortak, arkadaş
haveránsa <ebr.+suf.f.esp.> /**have-
rút** <ebr.> (n.f.) ortaklık
hávra <ebr.> (*kal, eskóla,
sinagóga*) (n.f.) sinagog,
çocuk okulu
havúz <tr.> (*pisína*) (n.m.)
havuz
havyári (n.m.) havyar
hay Ad’onáy <ebr.> (int.)
Yaşayan Allah aşkına,
Allah şahidim olsun
hayá <ebr.> 1) (*béstya*) (n.f.)
hayvan 2) (*stúpido/da*)
(adj.) aptal

hayırlı/a <tr.+suf.f.esp.> (*pro-
vechózo/a*) (adj.) hayırlı
hayırsız/a <tr.+suf.f.esp.>
(málo/la) (adj.) hayırsız
hayláz/a <tr.suf.f.esp.> (*inak-
tívo/va, haragán/a*) (adj.)
 haylaz
háyre <tr.> (*provécho*)
 (n.m.) hayır, yarar
hayván <tr.> (*beemá* <ebr.>)
*(palávra empleád'a komo
injúrya)* (n.m.) hayvan
 (küfür olarak kullanılır)
hazán <ebr.> (*kantór*) (n.m.)
 sinagogda duayı ve şarkıyı
 yöneten kişi
hazımyénto/ta <tr.+esp.>
 (adj.) rahatsız, hastalıklı
hazinearse <tr.+esp.> (v.pr.)
 rahatsızlanmak, hasta
 olmak, hastalanmak
hazíno/na <tr. hazin+esp.> (adj.)
 rahatsız, hasta (*"hazíno en
máno"* = hasta elde - ölüm
 tehlikesini atlatan hasta)
hazínúra <tr.+esp.> (n.f.)
 rahatsızlık, hastalık
hazné <tr.> (*reseptákulo*)
 (n.f.) hazne
helál <tr.> (*lísito, permetíd'o*)
 (adj.) helal
helikópter (n.m.) helikopter
hémen <tr.> (*al púnto*)
 (adv.) hemen

hemén hemén <tr.> (*káji*)
 (adv.) hemen hemen (*"és-
tas dos blúzas son hemén
hemén las mízmas"* = bu iki
 bluz hemen hemen aynı)
hén <ebr.> (*grásyá, gárbo*)
 (n.m.) intizam, tertip, zarafet
henlí/a <ebr.+tr.+suf.f.esp.>
(garbózo/za) (adj.) düzenli,
 tertipli
henózo/za <ebr.+suf.f.esp.>
(garbózo/za) (adj.) inti-
 zamlı, tertipli, özenli
hensız/a <ebr.+tr.+suf.f.esp.>
 (adj.) tertipsiz
hérem <ebr.> (*ekskomunyón*)
 (n.m.) aforoz
heshbón <ebr.> (*kalkólo*)
 (n.m.) hesap
hevés <tr.> (*hibá*) (n.m.)
 heves
hevrá <ebr.> (*asosyasyón*)
 (n.f.) cemiyet
Hevrá Kad'ishá <ebr.> (n.f.)
 ölü yıkama kurumu
heyét <tr.> (*delegasyón,
komité*) (n.m.) heyet
hibbá <ebr.> (*hevés* <tr.>)
 (n.f.) büyük heves, sevgi
hích <tr.> (*del tód'o*) (adv.)
 hiç (*"no es hích inteliyénte"*
 = hiç zeki değil)
hid'ratánte (adj.) nemlen-
 dirici

hid'ratar (v.) nemlendirmek
hímno/ímno (n.m.) ilahi,
milli marş
hímpo/hímpo de yóro
(n.m.) hıçkırık
hipnotizmo/ipnotizmo
(n.m.) hipnotizma
hipotéz <fr. 'hypothèse> (n.f.)
varsayım
hirká <tr.> (*jakéta de lána*)
(n.f.) hırka
hírpo <tr.> (*handrajénto*)
(n.m.) hırpani
hiyanét/a <tr.+suf.f.esp.> (*ing-
ráto/ta, fálso/sa*) (adj.) hain
hiyanetlík <tr.> (*perfid'ia*)
(n.m.) hainlik
hiyét <tr. heyet> (*aspékto*)
(n.m.) kıyafet, görünüm,
görünüş
hogár/ogár (n.m.) mangal
hohmá <ebr.> (*sagasid'ád',
intuísyón*) (n.f.) akıllılık,
hikmet, bilgi ("tener hoh-
má i biná" = akıllı, zeki ve
makul olmak)
hohéntas (n.f.pl.) lüzumsuz,
aşırı istekler
hol (n.m.) hol
holí (n.m.) verem
holimyénto/ta (adj.) verem-
li, hastalıklı
horfá <ebr.> (n.f.) boş ve
yapmacık eylem
horfented'ád'/horfentería

(*afektasyón*) (n.f.) boş,
yapmacık gösteriş
hórra (n.f.) bir nevi halk
dansı
hostés (n.f.) hostes
hová <ebr.> (*ovligasyón, kár-
ga*) (n.f.) vecibe, mükellefi-
yet, ödev ("salir de hová" =
vazifesini yapmış olmak)
hovardá <tr.> (*djenerózo/a,
vivór*) (adj.) cömert, hovarda
Hristós (n.m.) İsa Peygamber
huégo/fuégo (*inséndyo*)
(n.m.) yangın
huénte/fuénte (n.f.) çeşme
huentear (v.) su sızmak
huérsa/fuérsa (n.f.) güç,
kudret
huersúd'o/fuersúd'o/d'a
(adj.) kuvvetli
huérte/fuérte (adj.) güçlü
huerted'ád' (n.f.) şiddet
hukumét <tr.> (*govérno*)
(n.m.) hükümet
hunýí <tr.> (*embúd'o*) (n.m.)
huni
huppá <ebr.> (n.f.) 1) evliliğin
ilk sekiz günü 2) düğün
töreni için yapılan çardak
hurdadjí <tr.> (*chapuchéro*)
(n.m.) hurdacı
huy <tr.> (*abitúd', mánya*)
(n.m.) huy
huz/hus <ebr.> (n.m.) 1) dışarda
2) yüz numara

i

i (konj.) ve
ibérico/ka (adj.) İberik
ibrik/librik <tr.> (*djárro*,
kafetéra) (n.m.) ibrik
ibrişım <tr.> (*ilo de séd'a*)
 (n.m.) ibrişım
ichizar *bkz.* **echizar**
ichizéra *bkz.* **echizéra**
ichizeriya *bkz.* **echizériya**
ichizéro *bkz.* **echizéro**
ichízo *bkz.* **echízo**
íd'a (n.f) gidiş, gitme, kal-
 kış (*"íd'a sin veníd'a"* =
gidişin olsun, dönüşün
olmasın)
idéa (n.f.) fikir, düşünce,
 sanı (*"idéa fıksa"* = *fıkri*
sabit, saplantı)
ideál 1) (n.m.) ülkü 2) (adj.)
 ülküsel, en iyi
idealisto/ta (*idealista*)
 (n.m.f.) ülkücü, idealist
idealizar (v.) ülküleştirmek,
 idealleştirmek

idealízmo (n.m.) ülkücülük,
 idealizm
identid'ád' (n.f.) 1) kimlik
 (*"kártá de identid'ád"* =
kimlik kartı, hüviyet) 2)
 özdeşlik, benzerlik
identifikar (v.) 1) kimliğini
 saptamak, tanımak 2) özdeş-
 lemek (*"identifikarse kon"* =
... ile özdeşleştirmek)
identifikasyón (n.f.) 1)
 kimliğini saptama, tanıma,
 ayırdetme 2) özdeşleme
identíko/ka (adj.) aynı,
 tıpatıp, özdeş
ideolojía/ideolojía (n.f.)
 topluma yön veren düşünce
 dizgesi, ideoloji, düşünceler
 bilimi
ideózo/za (*fesfeselí/a*, *ipohon-*
driáko/ka) (adj.) vesveseli
idolatría (n.f.) putperestlik
idolátro/tra (*id'olátra*)
 (n.m.f.) putperest

idólo (n.m.) put
idyóma/idióma (*língua*)
(n.m.) dil, lisan
igad'ó/ligad'ó (n.m.) ciğer,
karaciğer
igéra (n.f.) incir ağacı
iglísya/eglísya (n.f.) kilise
ígo (n.m.) incir
iguál/a (adj.) eş, eşit, denk,
farksız, müsavi, özdeş
igualar (v.) eşitlemek
igualarse (v.pr.) eşit olmak
igualid'ád' (n.f.) eşitlik
iguálmente (adv.) 1) eşit
olarak 2) bilmukabele
íja (n.f.) kız (*"íja de kazár,*
náve de kargár" = kız evlen-
dirmek, gemi yüklemektir
- kız evlendirmek çok paha-
lıdır)
ijád'a (*sistít*) (n.f.) böğür
ağrısı, idrar yolları iltihaplan-
ması
ijástro (n.m.) üvey oğul
íjo (n.m.) evlat, oğlan, oğul,
çocuk (*"íjo ad'optívo"* =
evlatlık); (*"íjo de Kamón-*
do" = Kamondo'nun oğlu
- kibirli, kendini beğen-
miş kişi); (*"íjo de mam-*
zér" = piç kurusu); (*"íjo*
sos, pád're serás, lo ke
izítes, akéyo te azerán" =
evlatsın, baba olacaksın,

senin yaptığını, sana da
yapacaklar); (*"íjos de mis*
íjos dós vézes mis íjos" =
çocuklarımin çocukları, iki
kez çocuklarım)
ikár* (**el**) <ebr.> (*lo importánte*)
(n.m.) önemli olan şey (*el*
ikár es ...)
ikóno (n.m.) ikon, kutsal
imge
ikonoklásto/ta (*ikonoklás-*
ta) (adj.n.m.f.) ikon düş-
manı
ilaká <tr.> (*relasyón*) (n.f.)
alaka, ilişki (*"póka ilaká*
kon djénte pletéza" = kav-
gacı kişilerle az ilişki)
ilegál/illegál (adj.) gayri
meşru, kanun dışı, kanun-
suz, yasa dışı
ilegalid'ád'/illegalitá <it.' >
(n.f.) yasaya aykırılık
ilejitimid'ád'/illejitimitá
<it.' *illegitimita*> (n.f.) gay-
rimeşruluk, yasaya ve
töreye aykırılık
ilejitímo/illejitímo/ma
(adj.) töreye ve yasaya
aykırı, gayrimeşru
iletrád'o/illetrád'o/d'a (adj./
n.m.f.) cahil, okumamış
ilimitád'o/illimitád'o/d'a
(adj.) süresiz, sınırsız
(*"tyémpo ilimitád'o"* =

sınırsız zaman)
ilisító/illisító/ta (adj.) huku-
 ka aykırı
ílla <tr.> (*en tód'o kávro,*
sovre tód'o, a tód'o mód'o
de présyo) (adv.) ille
ílo (n.m.) iplik
ilójíko/illojiko/ka (adj.)
 mantıksız
ilójízmo/illojízmo (n.m.)
 mantıksızlık
iluminar (v.) ışıklandırmak
iluminasyón (n.f.) ışıklandır-
 ma
ilustrád'o/d'a (adj.+) resimli
ilustrar (v.) örneklerle ve
 resimlerle aydınlatmak
ilustrasyón (n.f.) 1) açık-
 lamalarla aydınlatma 2)
 resimleme
ilústre (*selébre, afamád'o /*
d'a) (adj.) ünlü, meşhur
iluzyón (n.f.) yanılsama,
 düş, hayal
iluzyonar (v.) hayal kurarak
 yanıltmak
iluzyonarse (v.pr.) hayal
 kurmak, ümitlenmek
iluzyonísto (*illuzyonísta*)
 (n.m.) gözbağcı, hokkabaz
imáje/imajen (n.f.) resim,
 tasvir
imajinar (v.) tasavvur etmek,
 hayal etmek, imgelemek

imajinarse (v.pr.) sanmak
imajináryo/ya (adj.) hayali
imajinasyón (n.f.) hayal
 gücü, sanı, tasavvur,
 imgeleme
imajinávle (adj.) düşünüle-
 bilen, tasarlanabilen
imám <tr.> (*qfısyer relijyózo*
muzulmáno) (n.m.) imam
imán <tr.> (*kreénnya, fey*)
 (n.m.) iman
imansız/a <tr.+suf.f.esp.> (*sin*
fey) (adj./n.m.f.) imansız
 ("para un dinsız se kere
 un imansız - para úno sín
 relijyón se kere úno sín fey
 - para un málo se kere úno
 más málo = bir dinsize bir
 imansız)
imbésilid'ád' (n.f.) budalalık,
 aptallık
imensitá <fr. 'it.' > (*inmen-*
sidad' <esp.>) (n.f.) sonsuz
 büyüklük
iménso (*inménso/sa*) (adj.)
 çok büyük, sınırsız, sonsuz
imitar (v.) taklit etmek
imitasyón (n.f.) taklit
ímmateryál (*inmateryál*)
 (adj.) özdeksel olmayan,
 maddi olmayan
immed'yátamente (*inmed'yá-*
tamente) (adv.) 1) derhal,
 hemen 2) dolaysız

immed'yáto/ta (*immed'yáto/ta*) (adj.) 1) dolaysız, doğrudan doğruya 2) hemen

immigránte (*immigránte* <esp.>) (n.m.f.) göçmen

immigrar (*immigrar*) (v.) göç etmek

immobıl (*inmovıl* <esp.>) (adj.) hareketsiz, kılmıdamaz, durağan

immobilitá <it. 'immobilitá'> (*inmovilid'ád* <esp.>) (n.f.) kılmıdamazlık, durağanlık, değişmezlik

immóble (*inmóble*) (n.m.) gayrimenkul, taşınmaz mal

immod'erád'o (*inmoderád'o/d'a*) (adj.) ölçüsüz, aşırı

immorál (*inmorál*) (adj.) ahlaksız

immoralitá <it. 'immoralitá'> (*inmoralid'ád* <esp.>) (n.f.) ahlaksızlık

immortál (*inmortál*) (adj.) ölümsüz, ebedi

immortalizar (*inmortalizar*) (v.) ebedileştirmek, ölümsüzleştirmek

ímno/hímno (n.m.) 1) ilahi 2) ulusal marş (*ímno nas-yonál*)

impagávle (*ke no se puòéd'e pagar kon nád'a*) (adj.) paha biçilmez, ödenemez

impákto (n.m.) vurma, çarpma, büyük etki

impalpávle (adj.) elle tutulamayan

imparsyál (adj.) bitaraf, tarafsız

imparsyalid'ád'/imparsyalitá <it. 'imparzialita'> (n.f.) tarafsızlık

impasénsya*/despasénsya (n.f.) sabırsızlık

impasensyarse/despasensyarse (v.pr.) sabrı tükenmek

impasibilid'ád'/impasibilitá <it. 'impassibilita'> (n.f.) telaşsızlık, kaygısızlık

impasíble (adj.) kaygısız, telaşsız

impasyénte/despasensyád'o/d'a (adj.) sabırsız

imped'imyénto (n.m.) engel, mani, sakınca

imped'ir (v.) engel olmak, engellemek

impekávle/impekáble (adj.) kusursuz

impenetrávle (adj.) içine girilmez

imperatívo/va (adj.) buyurucu, zorlayıcı

imperd'onávle (adj.) bağışlanamaz

imperfékto/ta (adj.) kusurlu, eksik, tamamlanmamış

imperfékto (n.m.) (gram.)

geniş zamanın hikayesi

imperfeksyón (n.f.) kusur,
eksiklik

impermeáble/impermeávle

(adj./n.m.) 1) su geçirmez

2) yağmurluk

imperseptívle (adj.) görüle-
mez, fark edilemez

impersonál (adj.) 1) şahsi-
yetsiz 2) her türlü kişisel
özellikten uzak

impertinénsya (n.f.) münase-
betsizlik, terbiyesizlik

impertinénte (adj.) münase-
betsiz, saygısız

imperturbávle (adj.) sarsıl-
maz, şaşmaz

imperyál (adj.) imparator-
luğa ait

imperyalizmo (n.m.) emper-
yalizm

impéryo (n.m.) imparatorluk

imperyózo/za (adj.) zorla-
yıcı, kaçınılmaz

impetuozid'ád'/impetuozitá

<it. 'impetuositá'> (n.f.) coş-
kunluk

impetuózo/za (adj.) coşkun,
taşkın, tez canlı

implakávle (adj.) 1) yatış-
maz, dinmez 2) acımasız,
amansız, çaresiz

implikar (v.) 1) içermek, mana

içermek 2) bulaştırmak

implisító/ta (adj.) manası

üstü kapalı, zımni

implorar (v.) yalvarıp

yakarmak, dilemek

impolitéza <fr.> (n.f.) neza-
ketsizlik

impopulár (adj.) halkça
sevilmeyen

**impopularid'ád'/impopula-
ritá** <it. ' > (n.f.) halkça tutul-
mama, halkça sevilme

importad'ór (n.m.) ithalatçı

importánsa (n.f.) önem

importánte (adj.) önemli,
mühim, ehemmiyetli

importar (v.) 1) değeri
olmak, önemi olmak 2) ithal
etmek

importasyón (n.f.) ithal,
ithalat

importunar (aturvar) (v.)

rahatsız etmek, can sıkmak

importunid'ád' (n.f.) uygun-
suzluk

importúno/na (adj.) yersiz,
zamansız, uygunsuz, can
sıkıcı

imposibilid'ád'/imposibilitá

<it. 'impossibilitá'> (n.f.) imkan-
sızlık

imposíble/imposívle (adj.)

imkansız, olanaksız, olmaz

impostór (n.m.) sahtekar,

düzmece
impostúra (n.f.) sahtekarlık
impoténsya (n.f.) güçsüzlük, iktidarsızlık
impoténte (adj.) kudretsiz, iktidarsız
impozar <fr. ' > (*imponer* <esp.>) (v.) zorla kabul ettirmek
impozánte <fr. ' > (*imponénte* <esp.>) (adj.) 1) saygı uyandıran 2) görkemli
impozisyon (n.f.) 1) zorla kabul ettirme, yüklenme 2) vergi koyma
impraktikávla (adj.) 1) uygulanamaz, yapılamaz 2) geçilmez (yol)
imprekasyón (*maldisyón*) (n.f.) beddua
imprenyar (v.) içine işletmek, sindirmek
imprenyarse (v.pr.) içine işlemek
impresízo/za (adj.) belirsiz, muğlak
impresizyón (n.f.) belirsizlik
impreskriptívla (adj.) 1) buyrulamaz 2) zaman aşımına uğramaz (*"derécho impreskriptívla"* = her zaman geçerli hak)
impresyón (n.f.) 1) basma 2) etki 3) duygu, izlenim

impresyonánte (adj.) etkiileyici, duygulandırıcı
impresyonar (v.) tesir etmek, etkilemek
impresyonávla (adj.) duyarlı, duygulu, çabuk uygulanan
imprevisto/ta (adj.) beklenmeyen, öngörülmeyen, hesapta olmayan
imprevizívla (adj.) önceden kestirilemez
imprimád'o/imprimíd'o/d'a (adj.) basılmış, matbu
imprimar/imprimir (v.) basmak (matbaada)
imprimeria (n.f.) basımevi, matbaa
improbávla (adj.) muhtemel olmayan, ihtimali olmayan
improd'uktívo/va (adj.) verimsiz
imprópyo/pya (adj.) uygun olmayan
improvizar/emprovizar (v.) 1) hazırlıksız konuşmak 2) doğaçlama yapmak 3) bir anda karar verip yapmak, veya düzenlemek
improvizasyón/emprovizasyón (n.f.) doğaçlama
imprud'énsya (n.f.) ihtiyatsızlık, tedbirsizlik
imprud'ente (adj.) ihtiyatsız
impud'ente* (adj.) edepsiz,

utanmaz
impud'íko/ka (adj.) edepsiz, utanmaz, şehvetli
impud'ór (n.f.) edepsizlik, utanmazlık
impuéstó (n.m.) vergi
impulsívo/va (adj.) hemen tepki gösteren, düşünmeden içinden geldiği gibi hareket eden
impulsyón (n.f.) 1) itiş, itme 2) içtepki, içten gelen duygusal tepki 3) hız, atılım
impunid'ád'/impunitá <it. ' > (n.f.) cezasızlık
impúro/ra (adj.) kirli, saf olmayan
imputasyón (n.f.) suç yükleme
imunitá <it. ' *immunita* > / **immunid'ád'** (n.f.) muafiyet, dokunulmazlık, bağışıklık ("inmunid'ád' parlamentárya" = *mil-letvekeili dokunulmazlığı*)
imunizar (v.) bağışıklık kazandırmak
inabíl (adj.) beceriksiz
inabilid'ád' (n.f.) beceriksizlik
inabitávkle (adj.) içinde oturamaz, içinde yaşanamaz
inabord'ávkle (adj.) yanaşmaz, yaklaşılmaz
inachetávkle <it. ' > (adj.) kabul edilemez
inad'aptád'o/d'a (adj.) inti-

baksız, uyum sağlayamamış
inad'ekuád'o/d'a (*impróp-yo/ya*) (adj.) yetersiz, uygun olmayan
inad'misívkle (adj.) kabul edilmez, içeri alınmaz
inadverténsya (*inatensyón*) (n.f.) dikkatsizlik
inakseptávkle (*inachetávkle*) (adj.) kabul edilemez
inaksesívkle (adj.) erişilemez, varılamaz
inaksyón (n.f.) faaliyetsizlik
inaktivid'ád' (n.f.) durgunluk, faaliyetsizlik
inaktívo/va (adj.) faal olmayan
inalar/inhalar (v.) içine çekmek
inalasyón (n.f.) buğu çekme
inalterávkle (adj.) bozulmaz, değişmez
inamovíble (adj.) yerinden oynatılamaz
inanimád'o/d'a (adj.) cansız
inanisyón (n.f.) açlık, besinsizlik ("malorózamente, kád'a ányo, syénes i syénes de kriatúras muéren de inanisyón" = *ne yazık ki, her sene yüzlerce çocuk besinsizlikten ölmektedirler*)
inaplikávkle (adj.) tatbik edilemez
inapresyávkle (*inestimávkle*)

(adj.) değer biçilemez
inaptitúd' / ineptitúd' (n.f.)
elverişsizlik, yeteneksizlik
inápto/inépto/ta (adj.) işe
yaramaz, elverişsiz, uymaz
inat <tr.> (*obstinaşyon*) (n.m.)
inat
inatakávle (adj.) el uzatıla-
maz, söz götürmez, saldırı-
lamaz
inatchí/a <tr.+suf.f.esp.> (*obsti-
nád'o/d'a*) (adj.) dik kafalı
inatensyón (*inadverténsya*)
(n.f.) dikkatsizlik
inatentívo/va <fr.' > <esp.
inatento/ta> (adj.) dikkatsiz
inchíd'o/enchíd'o/d'a
(adj+) dolmuş
inchir (v.) doldurmak (*"inchir
el meóyo"* = *başını doldur-
mak - çok konuşarak kar-
şındakini sıkmak*); (*"inchir
el ójo"* = *göz doldurmak*)
inchirse/enchirse (v.pr.)
dolmak
índa/aínda <port.> (adv.)
henüz, hala
indefektíve (adj.) yok olmaz,
bozulmaz, tükenmez, sarsıl-
maz
indefiníd'o/d'a (adj.+) 1)
belirsiz 2) sınırsız
indefiníve (adj.) tanımlana-
maz, tarif edilemez

indeléble (adj.) silinmez
indelikad'éza (n.f.) neza-
ketsizlik
indémne (adj.) zarar görme-
miş, sağ salım
indemnizar (v.) tazmin
etmek, telafi etmek
indemnizasyón (n.f.) taz-
min, zarar ödeme
independénsya (n.f.) istik-
lal, özgürlük, bağımsızlık
independyente (adj.) özgür,
başına buyruk, bağımsız, müs-
takil
indesénsya (n.f.) uygun-
suzluk, densizlik
indesénte (adj.) uygunsuz,
densiz
indesíble (adj.) anlatılamaz,
açıklanamaz
indesízo/za (adj.) kararsız,
mütereddit
indesizyón (n.f.) kararsızlık
indeskriptíve (adj.) anlatıl-
maz, dile sığmaz
indestruktíve (adj.) yıkıl-
maz
indeterminád'o/d'a (adj.+)
1) belirsiz 2) kararsız
indezeávla (adj.) istenilmeyen
indiána (n.f.) hindi
indiferénsya (n.f.) ilgisizlik,
kayıtsızlık, umursamazlık
indiferénte (adj.) alakasız,

gamsız, ilgisiz, kaygısız
indijénsya (n.f.) yoksulluk
indijénte (adj./n.m.f.) yoksul
indijestyón (n.f.) hazımsızlık
indikar (v.) belirtmek, işaret etmek, göstermek
indikasyón (n.f.) belirti, işaret
índimas ke../además ke (lok.adv.) üstelik ki...
indinyád'o/d'a (adj.+) hid-detlenmiş, kızmış
indinyasyón (n.f.) kınama dolu kızgınlık, kınama dolu öfke, öfkelenme
indinyar (v.) öfkelenmek, gücendirmek, kızdırmak, tiksindirmek
indinyarse (v.pr.) gücenmek, öfkelenmek, tiksirmek
indinyid'ád' (n.f.) alçaklık, aşağılık
indínyo/ya (adj.) layık olmayan, yakışmaz, iğrenç, alçak, haysiyetsiz
indirékto/ta (adj.) aktarmalı, dolaylı
indisiplína/indishiplína (n.f.) sıkıdüzen yokluğu, disiplinsizlik
indiskresyón (n.f.) boş-boğazlık, patavatsızlık, düşüncesizlik
indiskréto/ta (adj.) boşboğaz, patavatsız

indiskutívle (adj.) tartışılmaz
indispensávle (adj.) elzem, vazgeçilmez
indispozar <fr.' > (*indisponer* <esp.>) (v.) rahatsız etmek
indispozisyón (n.f.) rahatsızlık
indispuésto/ta (*desrepozá-d'o/d'a*) (adj.) rahatsız, keyifsiz
indísyo (n.m.) belirti, ipucu
individ'uál (*personál*) (adj.) bireysel, ferdi, kişisel
indivíd'uo (n.m.) birey, fert, kişi, zat
indivizívle (adj.) bölünmez
indjenyér <it.' > /**injenyór** (n.m.) mühendis
indjényo <it.' > (n.m.) marifet, beceri
indjenyozitá <it.' *ingegnosa*> (n.f.) beceriklilik, işgüzarlık
indjenyózo/za <it.' > (adj.) becerikli, işgüzar
indjidear/endjidear <tr.+esp.> (*ergueller*) (v.) incitmek, acıtmak
indjidearse/endjidearse <tr. esp.> (v.pr.) incinmek
indjúrya <it.' *ingiuria*> (n.f.) hakaret, sövğu
indjyánte <it.' > (adj.) aşağılayıcı, sövgülü
indjyaryar <it.' > / **injyaryar**

(v.) hakaret etmek
indjústamente <it. ' > (adv.)
haksız yere
indjustísya <it. ' *ingiustizia*>
(n.f.) adaletsizlik, haksızlık,
insafsızlık
indjústo <it. ' > (adj.) haksız,
insafsız
indolénsya (n.f.) uyuşukluk,
gevşeklik, ilgisizlik, tasasızlık
indolénte (adj.) tasasız,
gevşek
indubitávle <fr. ' > (adj.) şüp-
hesiz
induljénsya (n.f.) müsama-
ha, hoşgörülük
induljénte (adj.) bağışlayıcı,
hoşgörücü
indulkád'o/d'a (adj.+) sanki
büyülenmiş
indulkar (v.) büyülemek
indúlko/endúlko (n.m.) kötü
ruhları uzaklaştırmak için
bir nevi dua
industría (n.f.) sanayi
industriál (n.m.) sanayici
(adj.) sınai
industrializarse (v.pr.) sana-
yileşmek
ined'íto/ta (adj.) görülmemiş,
yayınlanmamış, bilinmeyen
inefikás (adj.) etkisiz, yararsız
inegzaktitúd' (n.f.) 1) doğru
ve tam olmama 2) dakik

olmama
inegzákto/ta (adj.) 1) yan-
lış, doğru olmayan 2) dakik
olmayan
inegzisténsya (n.f.) var olma-
ma, yokluk
inegzistyénte (adj.) var
olmayan
inekskuzávle (adj.) bağışla-
namaz
inekspérto/ta (adj.) deneysiz,
tecrübesiz, acemi
ineksperyénsya (n.f.) deney-
sizlik, tecrübesizlik, acemilik
ineksplíkávle (adj.) açıklana-
maz, anlaşılamaz
inelijívle (adj.) seçilemez
inérsia (n.f.) durgunluk,
eylemsizlik, tepkisizlik
inérte (adj.) durgun
inesperád'o/d'a (adj.) bek-
lenmeyen, beklenmedik,
umulmadık
inestimávle (*inapresyávle*)
(adj.) paha biçilmez
inevitávle (adj.) kaçınılmaz
infamánte (adj.) lekeleyen,
kara süren, küçültücü
infáme (adj.) alçak, rezil,
utanç verici
infamía (n.f.) alçaklık, rezillik
infasyar *bkz.* **enfasyar**
infasyarse *bkz.* **enfasyarse**
infásyo *bkz.* **enfásyo**

infasyózo/za *bkz. enfasyózo/za*
infatigávle (*inkansávle*) (adj.)
yorulmaz

infayívle (adj.) yanılmaz,
şaşmaz

infeksyón (n.f.) mikroptan ile-
ri gelen hastalık, enfeksiyon

infeksyózo/za (adj.) bula-
şıcı, mikroplu

infektar (v.) mikrop bulaştır-
mak

infeliche* <it. ' > /**infelíz**
(*malorózo/za*) (adj.) mutsuz

infernál (adj.) cehennemî

inférno (*ginnám*) (n.m.)
cehennem

inferyór (adj.) aşağı, alt, daha
düşük seviyede

inferyorid'ád' (n.f.) aşağı-
lık, düşüklük

infestar (v.) 1) zarar vermek,
bozmak, talan etmek, yağma
etmek 2) mikrop bulaştırmak

infid'él <fr. > /**infiél** (adj.)
sadakatsiz, vefasız

infid'elid'ád' (n.f.) sadakat-
sizlik

infiltrarse/enfiltrarse
(v.pr.) sızmak, girmek

infiltrasyón (n.f.) sızma,
sızıntı

infinid'ád' (n.f.) sonsuzluk

infinító/ta (adj./n.m.)
1) sonsuz, tükenmez 2)

sonsuzluk

inflamar/enflamar (v.)

kızıştırmak, tutuşturmak

inflamarse/enflamarse (v.pr.)

1) tutuşmak 2) iltihaplanmak

inflamasyón/enflamasyón
(n.f.) 1) alevlenme 2) ilti-
haplanma

inflamávle (adj.) yanıcı

inflasyón/enflasyón (n.f.)

fiyat şişkinliği, şişirme, enf-
lasyon

infleksívle (adj.) 1) eğilmez,
bükülmez 2) sert, katı

inflijir (v.) çarptırmak (cezaya)

influénsa/influénsya (n.f.)
etki, tesir

influensar (v.) etkilemek,
tesir etmek

influénte (adj.) etken, etkili,
tesirli

informád'o/d'a (adj.+)
haberdar olmuş, vukuf
sahibi, malumatlı

informar (v.) bildirmek,
haber vermek

informarse (v.pr.) bilgi edin-
mek, haberdar olmak

informasyón (n.f.) bilgi,
haber, danışma, istihbarat,
malumat, vukuf

informasyónes (tomar)

(lok.) müstakbel damat
veya gelin hakkında bilgi

(edinmek)**
informatívo/va (adj.) tanıtıcı
infórme (adj.) biçimsiz,
şekilsiz
**infortunád'o/desfortunád'o/
d'a** (adj.) talihsiz
infruktuózo/za (adj.) 1)
meyvesiz, verimsiz 2)
sonuçsuz
infúzyón (n.f.) demleme
ínge/ínka (n.f.) kasık
inglész/a (n.m.f./adj.) ingiliz
ingratitúd' (n.f.) nankörlük,
hıyanetlik
ingráto/ta (adj.) nankör,
vefasız
ingredyénté (n.m.) yemek
malzemesi, bileşim maddesi,
hammadde
ingríd'o/d'a (adj.) kıvrıkcık
(saç için)
inigualávle (adj.) erişilemez
inikid'ád' (n.f.) haksızlık
inimajínávle (adj.) tasarla-
namaz, düşünülemez
inimitávle (adj.) taklit oluna-
maz
ininterrumpíd'o/d'a (adj.)
kesintisiz
inisyál 1) (adj.) ilk, başta
olan 2) (n.f.) bir ismin baş
harfi
inisyar (v.) ilk adımı
attırmak, başlatmak

inisyasyón (n.f.) başlatma,
bir kuruluşa törenle giriş
inisyatíva (n.f.) başlatma
yetkisi, girişim, teşebbüs
injeksyón (n.f.) iğne
injerénsya (n.f.) karışma,
müdahale
injúrya *bkz.* **indjúrya**
injustísya *bkz.* **indjustísya**
injústo *bkz.* **indjústo**
inkalkulávle/inkalkoláble
<it. 'incalcolabile> (adj.) sayı-
sız, hesaba sığmaz
inkansávle (*infatigávle*)
(adj.) yorulmaz
inkapáche <it. ' > (adj.) yete-
neksiz, beceriksiz, iktidar-
sız, kabiliyetsiz
inkapachitá <it. ' > (*inkapa-
sid'ád'*) (n.f.) iktidarsızlık
inkapávle *bkz.* **inkapáche**
inkizisyón/enkizisyón
(n.f.) zorbaca soruşturma
inklinád'o/d'a (adj.+) eğik,
meyilli
inklinar (v.) eğmek
inklinarse (v.pr.) eğilmek
inklinasyón (n.f.) 1) eğme,
eğilim 2) düşkünlük, hoş-
lanma, yatkınlık, meyil
inklúir (v.) içermek, içine
almak, dahil etmek
inklúzo/za (adj.) dahil
inklúzyón (n.f.) içeriye alma
inkoerénté (adj.) tutarsız,

uyumsuz, abuk sabuk
inkoerénsya (n.f.)
 tutarsızlık, uyarsızlık
inkombustívlle (adj.) yanmaz
inkomodar (v.) rahatsız etmek
inkomodarse (v.pr.) rahat-
 sız olmak
inkómodo/da (adj.) rahatsız
 edici
inkomparávlle (adj.) emsal-
 sız, eşsiz
inkompatívlle (adj.) uymaz
inkompeténsya (*inka-*
pachitá, mankúra de
kualifikasyón) (n.f.) yeter-
 sizlik, yetkisizlik, bilgisiz-
 lik, kifayetsizlik
inkompeténte (*ke no*
es kualifikád'o) (adj.)
 yetersiz, yetkisiz, bilgisiz,
 kifayetsiz
inkompléto/ta (adj.) tamam
 olmayan, eksik
inkomprensíble/inkompren-
sívlle (adj.) anlaşılmaz
inkomunikávlle (adj.) söyleni-
 lemez, bildirilemez, iletilemez
inkondisyonál (adj.) koşulsuz
inkonsekuénte (adj.)
 düşüncesiz, tutarsız,
 mantıksız
inkonsénsya (n.f.) bilinçsiz-
 lik, şuursuzluk
inkonsilyávlle (adj.) bağdaş-

tırlamaz, uzlaştırılmaz
inkonsisténsya (n.f.)
 kıvamsızlık, gevşeklik,
 dayanıksızlık
inkonsisténte (adj.) tutar-
 sız, dayanıksız, kavramsız,
 gevşek
inkonsolávlle (adj.) avutula-
 maz, teselli edilemez
inkonstánsya (n.f.) değiş-
 kenlik, sebatsızlık
inkonstánte (adj.) değişken,
 sebatsız
inkonsyénte (adj.) şuursuz,
 bilinçsiz
inkontestávlle (adj.) şüp-
 he götürmez, itiraz kabul
 etmez
inkontrolávlle (adj.) kontrol
 edilemez, denetlenemez
inkonvenyénle (adj.)
 uygunsuz, münasebetsiz,
 yersiz, yakışıksız
inkonyító (adv.) kendini
 tanıtmadan, kimlik/kılık
 değiştirerek
inkorporar (v.) katmak,
 eklemek
inkorporarse (v.pr.) katıl-
 mak
inkorporasyón (n.f.) katış-
 ma, katma, ekleme
inkorreksyón (n.f.) kusur,
 yanlış, hata

inkorrékto/ta (adj.) kusurlu, hatalı

inkorrijíve (adj.) ıslah olmaz, düzelmez

inkorruptíve (adj.) 1) bozulmaz 2) doğruluktan ayrılmaz

inkredulid'ád' (n.f.) inanmazlık

inkredúlo/la (adj./n.m.f.) kanmaz, inanmaz

inkreíve/inkreíble (adj.) inanılmaz, olur şey değil

inkriminasyón (n.f.) suçlama, itham etme

inkrustar (v.) içine kakmak

inkubasyón (n.f.) kuluçka dönemi

inkulkar (v.) telkin etmek, aşılacak, kafasına sokmak

inkulpasyón (n.f.) suçlama, töhmet

inkúlto/ta (adj./n.m.f.) 1) işlenmemiş, ekilmemiş 2) kültürsüz, eğitilmemiş

inkurávle (adj.) iyileşmez, çaresi bulunmaz, şifa bulmaz

inkyetar (v.) tedirgin etmek

inkyetarse (v.pr.) endişe etmek, tedirgin olmak

inkyetánte (adj.) kaygı verici

inkyéto/ta (adj.) endişeli, tedirgin, huzursuz

inkyetúd' (n.f.) endişe,

merak, tedirginlik

inogurar (*estrenar*) (v.) 1) açılış törenini yapmak 2) başlatmak, ilk kez uygulamak

inogurasyón (n.f.) açılış töreni

inoksid'ávle (adj.) paslanmaz

inolvid'ávle (adj.) unutulmaz

inondar <fr. ' > / **inundar** (v.) sel basmak, su altında bırakmak

inondasyón <fr. ' > / **inundasyón** (n.f.) sel, su baskını

inoportúno/na (adj.) vakitsiz, yersiz ("una *vijíta inoportúna*" = *yersiz bir ziyaret*)

inosénsya (n.f.) suçsuzluk, masumiyet

inosénte (adj./n.m.f.) kaba-hatsiz, masum, suçsuz

inovar (v.) yenilik katmak, yenileştirmek

inovasyón (n.f.) yenileme

insáf <tr. > (*justísyá, indul-jénsya, piyad'ád'*) (n.m.) insaf

insaflí/a <tr.+suf.f.esp. > (*jústto/ta, piyad'ózo/za*) (adj.) insaflı

insegurid'ád' (n.f.) güvensizlik

insékto (n.m.) böcek

inséktos (n.m.pl.) haşarat

insendyar (*meter huégo*) (v.) ateşe vermek

inséndyo (*huégo*) (n.m.) yangın

insensivilid'ád'/insensibilitá <it. > (n.f.) duyusuzluk,

hissizlik
insensívle/insensíble (adj./
n.m.f.) duygusuz, vurdum-
duymaz, acı duymaz
inseparávle (adj.)
birbirinden hiç ayrılmaz
insertidúmbre/insertitúd <fr. >
(n.f.) 1) belirsizlik, kararsız-
lık, tereddüt 2) şüphelilik
insesánte (adj.) devamlı,
aralıksız
insésto (n.m.) akraba ile
zina, ensest
inshallá <tr. > (*si el Dyó*
kére) inşallah!
insidénte 1) (n.m.) ara ola-
yı, araya karışan olay 2)
(adj.) tesadüfi, rastgele
insidyózo/za (adj.) sinsi, alda-
tıcı, tuzağa düşürücü
insinuar (v.) ima etmek,
usulca sokmak, aşılacak
insinuasyón (n.f.) üstü
kapalı söz, ima, telkin
insinyifikánte (adj.) 1) anlam-
sız 2) ehemmiyetsiz, önemsiz
insipíd'o/d'a (*desavorád'o/*
d'a) (adj.) tatsız, yavan
insisténsya (n.f.) ısrar,
üstünde durma
insistir (v.) üzerinde dur-
mak, ısrar etmek
insitar (v.) teşvik etmek,
isteklendirmek, kışkırtmak

insitasyón (n.f.) kışkırtma
insizívo (adj.) kesici, keskin
inskripsyón (n.f.) kayıt, yazıt
insolénsya (n.f.) küstahlık,
terbiyesizlik, laubalilik
insolénte (adj./n.m.f.) küstah,
laubali, terbiyesiz, utanmaz
insolító/ta (adj.) alışılma-
mış, tuhaf
insolúble (adj.) erimez, çözül-
mez
insolvávle <fr. > <esp. insolvente>
(adj.) borcunu ödemeyen
insoportávle/insuportáble
<fr. > (adj.) çekilmez, daya-
nılmaz
insospechávle (adj.) kuşku
götürmez, kuşkulanamaz
insosyávle (adj.) uyumsuz,
geçimsiz, görüşülemez
inspeksyón (n.f.) denetim,
muayene, teftiş, yoklama
inspektar (v.) denetlemek,
muayene etmek, yoklama
yapmak
inspektór (n.m.) müfettiş
inspirar (v.) 1) soluk aldırarak
2) ilham etmek, esinlemek
inspirarse (v.pr.) 1) ilham
almak 2) esinlenmek
inspirasyón (n.f.) 1) soluk
alma 2) ilham
instabilid'ád'/instabilitá <it. >
(n.f.) istikrarsızlık

instalar/enstalar (v.) yerleştirmek

instalarse/enstalarse (v.pr.) yerleşmek

instalasyón/enstalasyón (n.f.) tesisat, yerleştirme

instantáneo (adj.) 1) bir an süren 2) ansızın, apansız

instávle/instáble (adj.) istikrarsız, oynak, yerinde durmaz

instigad'ór/d'óra (n.m.f.) kışkırtıcı, elebaşı

instigar (v.) kışkırtmak, ayartmak

instigasyón (n.f.) kışkırtma, ayartma

instinktívo <fr. >/**instintívo/va** (adj.) içgüdüsel

instituir (v.) var etmek, kurmak

institusyón (n.f.) 1) var etme, kurma 2) kurum

institúto (n.m.) kurum, müessesese

instorar (v.) kurmak, tesis etmek

instruíd'o/d'a (adj.) okumuş

instruir (v.) öğretmek, eğitmek

instruksyón (n.f.) öğretim, tahsil

instruksyónes (n.f.pl.) talimat

instruktívo/va (adj.) öğretici

instrumento (n.m.) alet, araç, cihaz

insufizyénsya (n.f.) yetersizlik, kifayetsizlik

insufizyénte (adj.) yetersiz, kifayetsiz

insular (n.m.f./adj.) bir adada yaşayan

insultar (v.) hakaret etmek

insúlto (n.m.) hakaret

insureksyón (n.f.) başkaldırma

insurjénte (n.m.f.) başkaldıran

insyérto/ta (adj.) kesin olmayan, belirsiz

intákto/ta (adj.) dokunulmamış, bozulmamış

integrál (adj.) tüm, tam, eksiksiz

integrar (v.) içine sokmak, içine girmek, bütünleştirmek

integrarse (v.pr.) karışıp bütünleşmek

integrid'ád'/integritá <it. > (n.f.) 1) bütünlük, eksiksizlik 2) dürüstlük 3) bozulmamışlık

integrízmo (n.m.) koyu ve aşırı gelenekçilik

intégro/gra (adj.) 1) bütün, eksiksiz 2) namuslu, dürüst (*"un komersánte intégro"* = *dürüst tüccar*); (*"un djúzgo intégro"* = *dürüst hakim*)

intelektuál 1) (adj.) zihinsel 2) (n.m.f.) aydın

intelijénsya (n.f.) akıl, zeka, zihin

intelijénte (adj.) akıllı, zeki

intelijíivle (adj.) anlaşılabilir

intendénte (n.m.f.) kahya, yönetim görevlisi

intensid'ád'/intensitá <it. > (n.f.) yeğlilik, şiddet, yoğunluk

intensifikar (v.) yeğinleştirmek, yoğunlaştırmak

intensifikasyón (n.f.) yeğinleştirme, yoğunlaştırma

inténso/sa (adj.) yeğin, şiddetli, yoğun

intensyonál (adj.) kasıtlı, bilerek ve isteyerek yapılan

intentar (v.) 1) girişmek, teşebbüs etmek 2) (dava) açmak (*"intentar prochéso"* = *dava açmak*)

interdiksyón (n.f.) yasak

interés/interéso (n.m.) 1) ilgi 2) menfaat 3) faiz

interesád'o/d'a (adj.+) 1) alakalı, ilgili 2) menfaatperest

interesánte (adj.) ilginç, ilgi çekici

interesar (v.) 1) alakadar etmek 2) çıkar sağlamak

interesarse (v.pr.) alakadar olmak

interjeksyón (n.f.) <gram.> ünlem

interkalar (v.) araya katmak, araya sokmak

interkambyar (v.) değiş tokuş etmek

interkámbyo (n.m.) değiş tokuş

interlokutór/a (n.m.f.) muhatap, konuşmacı ve konuşulan kimse

intermed'yáryo/ya 1) (adj.) orta, ara 2) (n.m.f.) aracı

interminávle (*inakavávle*) (adj.) bitmez tükenmez, sonsuz

intermiténte (adj.) aralıklı

internar (v.) bir yerde kalmaya zorlamak, bir yere kapatmak

internasyonál (adj.) beynelmilel, uluslararası

interpelar (v.) sorgulamak, açıklama istemek

interpelasyón (n.f.) sorgu, soru

interpozar <fr. > (*interponer* <esp.>) (v.) araya koymak

interpozarse <fr. > (v.pr.) araya girmek

interpretar (v.) yorumlamak

interpretasyón (n.f.) yorum

interrogasyón (n.f.) soru

interrogatóryo (n.m.) sorgu, istintak

interrojar <fr. > / **interrogar** (v.) soru sormak, sorgulamak,

sorguya çekmek
interrumpir/interrumper <it. 'interrompere> (v.) yarıda kesmek, sekte vurmak, sözünü kesmek
interrupsyón (n.f.) kesinti, kopukluk, sekte
interválo (n.m.) ara, aralık, mesafe, fasıla
intervenir (v.) müdahale etmek, araya girmek
intervensyón (n.f.) müdahale, araya girme
intervertir* <fr. > (v.) sırasını değiştirmek, tersine çevirmek
interviewar <ing. > (v.) mülakat yapmak
interyór (n.m./adj.) iç, içeri
intestíno (n.m.) bağırsak
intimid'ád'/intimitá <it. > (n.f.) samimiyet
intímo/ma (adj.) içten, samimi
intisyón (n.f.) niyet, amaç
intitular (v.) 1) bir yazıya başlık koymak 2) bir kişiye unvan vermek
intoleránte (adj.) müsahhasız, hoşgörüsüz
intoleránsya (n.f.) hoşgörüsüzlük
intolerávle (adj.) çekilmez, dayanılmaz, kabul edilemez
intrafikád'o/entrifikád'o/d'a (adj.) zor, karmaşık, çap-

raşık, karışık, muğlak
intrafikamyénto/entrifika-myénto (n.m.) karışıklık
intrafíkar/entrifíkar (v.) karmaşık hale getirmek, zihnini karıştırmak
intransijénsya (n.f.) uzlaşmazlık
intransijénte (adj./n.m.f.) uzlaşmaz
intrepíd'o/d'a (adj.) gözüpek, yılmaz
intríga (n.f.) entrika, dalavere
intrigánte (adj./n.m.f.) entrikacı, fitne fücür
intrigar (v.) 1) entrika çevirmek 2) merakını uyandırmak
introd'uksyón (n.f.) 1) birini içeriye alma 2) bir şeyi başka bir şeyin içine sokma 3) önyazı, giriş yazısı 4) tanıtım
introd'uzir (v.) 1) birini buyur etmek, takdim etmek, içeri almak 2) içine sokmak
introd'uzirse (v.pr.) 1) sokulmak 2) kendini tanıtmak
intuisyón (n.f.) sezgi, önsezi
intuitívo/va (adj.) sezgili, önsezili
inumáno/na (adj.) insanlık dışı, insanlıktan uzak, acımasız

inutíl (adj.) faydasız, fuzuli, lüzumsuz, yararsız

inutilid'ád'/inutilitá <it. > (n.f.) yararsızlık

inuzávle <fr. > (adj.) aşınmaz, eskimez, yıpranmaz

inuzuál (*inabituál*) (adj.) alışılmamış

invad'ir (v.) istila etmek, işgal etmek

invalid'ar (v.) yürürlükten kaldırmak, iptal etmek

invalid'o/d'a (adj./n.m.f.) 1) sakat, malul, güçsüz 2) hükümsüz, geçersiz.

invariávle (adj.) değişmez

invazyón (n.f.) akın, bas-kın, istila, işgal

invensívle (adj.) yenilmez

invenyón (n.f.) buluş, icat

inventar (v.) icat etmek

invénto (n.m.) icat, buluş

invertir (v.) tersine çevirmek, sırasını bozmak

investigar (v.) araştırmak, soruşturmak, tahkik etmek

investigasyón (n.f.) araştırma, inceleme, tahkik, tecessüs

investir (v.) 1) birine unvan vermek, resmi bir görev vermek 2) yatırım yapmak

investitúra (n.f.) ünvan belgesi verme, yetki verme

inviolávle (adj.) bozulmaz, dokunulmaz

invitád'o/d'a (*kombid'ád'o/d'a, musafır*) (n.m.f./adj.+) 1) misafir, davetli 2) davet edilmiş

invitar (*kombid'ar*) (v.) davet etmek

invitasyón (*kombíte*) (n.f.) 1) davet, çağrı 2) davetiye

invizívle (adj.) gözle görülmez

involuntáryo/ya (adj.) gay-riihtiyari, istemeyerek yapılan

invyernád'a (n.f.) kış süresi

invyéerno (n.m.) kış mevsimi

inyegar/nyegar (v.) inkar etmek

inyervar/nyervar (v.) sinirlendirmek

inyervarse/nyervarse (v.pr.) asabileşmek, kızmak, sinirlenmek

inyérvo/nyérvo (n.m.) sinir, kızgınlık

inyérvos/nyérvos (n.m.pl.) asabiyet, gerginlik

inyervózo/nyervózo/za (adj.) asabi, gergin

inyéto/ta (n.m.f.) torun

inyéve/nyéve (n.f.) kar

inyominía/ignominía (n.f.) alçaklık, namussuzluk, kepazelik

inyoránsa (n.f.) cehalet, bilgisizlik

inyoránte (adj./n.m.f.) cahil, bilgisiz

inyorar (v.) 1) bilmemek 2) görmemezliğe gelmek
inyóvle (adj.) alçak, rezil, pis, iğrenç
ipnotízmo (n.m.) ipnotizma
ipod'rómo (n.m.) hipodrom
ipohondría/ipokondría (*fesfesé*) (n.f.) hastalık hastalığı, vesvese
ipohondriáko/ipokondriáko/ka (*fesfeséli/a, id'eózo/za*) (n.m.f./adj.) hastalık hastası, vesveseli
ipokríto/ta (*ipokríta*) (*hanéf/a*) (adj./n.m.f.) ikiyüzlü, kalles, riyakar
ipokrizía (*hanéfüt*) (n.f.) riyakarlık, ikiyüzlülük
ipotéka (n.f.) ipotek
ipotekar (v.) ipotek etmek
ir (v.) gitmek (*"ir enríva"* = *üstelemek, ısrar etmek*); (*"ir kóntra"* = *karşı gelmek*); (*"ir por ande bólta la véla"* = *rüzgara göre, yolunu seçmek*)
íra (n.f.) öfke, hiddet, kin
iradé <tr.> (*voluntád'*) (n.m.) irade
ironía (n.f.) alay, hiciv, istihza
ironiko/ka (adj.) alaycı
irrasyonál (adj.) akla aykırı
irrazonávle (adj.) mantıksız, akıldışı
irreál/irreél <fr.> (adj.) gerçek dışı
irrealid'ád' (n.f.) gerçeksizlik

irrealizád'o/d'a (adj.+) gerçekleştirilememiş
irrealizávle (adj.) gerçekleştiremez, gerçekleştirilemez
irred'uktívle (adj.) indirgenemez, hakkından gelinemez, alt edilemez
irrefutávle (adj.) çürütülemez, söz götürmez (*"un arguménto irrefutávle"* = *karşı gelinemez bir tartışma*)
íregulár / írregolár <it.> (*irregolare*) (adj.) 1) kural dışı, kurallara aykırı (*una kondúкта írregolar*) 2) intizamsız, devamsız
irregularid'ád'/irregularitá <it.> (n.f.) düzensizlik, intizamsızlık
irrekonsilyávle (adj.) uzlaşmaz, uzlaşılamaz, barışmaz
irrekuperávle (adj.) geri alınamaz, telafi edilemez, eksikliği giderilemez, karşılanamaz
irrelijyózo/za (adj.) dinsiz, dine karşı gelen
irremed'iávle (adj.) çaresiz
irremplasávle (adj.) eş bulunamaz, yeri doldurulamaz
irreparávle (adj.) onarılamaz, tamir edilemez, düzeltilemez (*"una fálta irreparávle"* = *tamir edilmez bir hata*)

irrespektuózo/za (adj.) say-
gısız
irrespirávle (adj.) soluna-
maz, solunulamaz
irreproshávle (adj.) kusursuz
**irresponsabilid'ád' / irres-
ponsabilitá** <it. ' > (n.f.)
sorumsuzluk
irresponsávle (adj.) sorumsuz
irrevokávle (adj.) iptal edi-
lemez, bozulamaz
irrezistívle (adj.) dayanıl-
maz, karşı konulamaz
irritánte/iritánte (adj.) 1)
öfkelenendirici, kızdırıcı 2)
azdırıcı, tahriş edici
irritar/iritar (v.) 1) öfkelen-
dirmek 2) tahriş etmek
irritasyón/iritasyón (n.f.) 1)
kıзма, kızgınlık 2) tahriş
irritávle/iritávle (adj.)
çabuk öfkelen
irrupsyón (n.f.) baskın, saldırı
írse (v.pr.) gitmek ("írse
atrás" = gerilemek); ("írse
bívo bívo" = canlı canlı git-
mek, aniden ölmek)
iskumbrí <tr.> (n.m.) uskumru
İslám (n.m.) İslam
İslamísmo/İslamízmo (n.m.)
İslamiyet, Müslümanlık
ispanizar (v.) ispanyollaştırmak
ispírto <tr.> (alkól) (n.m.)
ispirto
istavróz <gr.> (kruz) (n.m.)

haç
istería (n.f.) isteri
istidá <tr.> (demánda, petis-
yón) (n.f.) istida, dilekçe
istindák <tr.> (interrogatór-
yo) (n.m.) soruşturma
istórico/ka (adj.) tarihsel
istórya (n.f.) 1) tarih 2)
hikaye, öykü
istoryáno/na (istoriad'ór)
(n.m.f.) tarihçi
itineráryo (n.m.) güzergah
izaplík <tr.> (rankór, tormén-
to) (n.m.) azap, kırınlık,
üzüntü ile gazez karışımı
ízla (n.f.) ada
izolád'o/d'a <port. 'fr. ' >
(aislád'o/d'a) (adj.+) 1)
ıssız, ücra 2) yalnız bırakıl-
mış, tek başına, kimsesiz
izolamyénto <port. 'fr. ' > (ais-
lamyénto, asolamyénto)
(n.m.) tecrit
izolar <port. 'fr. ' > (aislar) (v.)
yalnız tutmak, izole etmek
izolarse <port. 'fr. ' > (aislarse)
(v.pr.) inzivaya çekilmek

j

jalón (n.m.) 1) sırik, kazık 2)
(mec.) bir işte ilk adım, ana
nokta

janisáryo/djenísaro (n.m.)
yeniçeri (*"djenísaro de la
ortá"* = *sert ve bağırgan kişi*)

jardinero (*bahcheván, guar-
teláno*) (n.m.) bahçıvan

járro/djárro (n.m.) ibrik,
maşrapa

jáspe/djáspe (adj.) tertemiz,
pırıl pırıl

jelatína/djelatína (n.f.) jelatin

jemíd'o/djemíd'o (n.m.)
inleme, inilti

jenealojía (n.f.) secere

jenerál/djenerál <it. ' *generale* >
(adj.) genel

jenerál (n.m.) general

jeneralid'ád'/djeneralitá <it. ' >
(n.f.) genellik

jeneralizar/djeneralizar
<it. ' > (v.) genelleştirmek

jeneralmente/djeneralmente
<it. ' > (adv.) genel olarak

jenerasyón (*djeneránsyo/dje-
renánsyo*) (n.f.) nesil, kuşak

jénero/djénero (n.m.) cins,
çeşit, tarz

jenerozid'ád'/djenerozitá
<it. ' > (n.f.) cömertlik

jenerózo/djenerózo-za <it. '
generozo-za > (adj.) eli açık,
cömert

jenetíko/ka (adj.) kalıtım-
sal, genetik

jenitóres/djenitóres <it. '
genitores > (n.m.pl.) ebeveyn

jenjibre (n.m.) zencefil

jeografía (n.f.) coğrafya

jeográfiko/ka (adj.) coğrafi

jeolojía (n.f.) yerbilim

jeometría (n.f.) geometri

jerénsya (n.f.) yönetme

jerénte/djerénte <it. ' *gerente* >
(n.m.) yönetici

jésto/djésto <it. ' *gesto* >

(n.m.) el, kol, ya da baş
hareketi

jezuító (n.m.) cizvit
jigánte/djigánte <it. 'gigante>
 (n.m./adj.) 1) dev 2) dev gibi
jigantéz/djigantéz (n.f.)
 aşırı büyüklük
jigantízmo/djigantízmo <it. '>
 (n.m.) aşırı irileşme
jilé (n.m.) yelek
jinekólogo (n.m.) nisaiyeci
jinekolojía (n.f.) kadın
 hekimliği, jinekoloji
jornál <fr. > (gazéta) (n.m.)
 gazete
jornaléro (n.m.) gündelikçi
jornalísto <fr. '> /djor-
 nalísto/a <it. 'giornalista>
 (jornalista*) (gazetéro)
 (n.m.f.) gazeteci
jovén/djovén/a (n.m.) deli-
 kanlı, genç
jovyál (adj.) cana yakın, şen
jubilar (v.) 1) emekliye
 ayırmak, ayrılmak 2)
 sevinmek
jubiléo (n.m.) ellinci yıldö-
 nümü, jübile
Jud'áiko/Djud'áiko/a <it. '>
 (adj.) Yahudiliğe değgin
Jud'aízmo/Djud'aízmo <it. '>
 (n.m.) Yahudilik, Musevilik
Jud'ería/Djud'ería (n.f.)
 Yahudi Mahallesi
Jud'ézmo/Djud'ézmo (n.m.)
 Yahudilik

Jud'ía/Dj'udía (n.f./adj.)
 Yahudi kadın
judisyál/djudisyál <it. '>
 (adj.) hukuki
Jud'yó/Djud'yó (n.m./adj.)
 Yahudi (eril)
juévez/djugévez (n.m) per-
 şembe
juísyo/djuísyo (n.m) sağduyu
júra/djúra <it. '> (n.f.) yemin
jurar/djurar <it. 'giurare>
 (v.) yemin etmek
jurid'íko/djurid'íko/a <it. '
 giuridico> (adj.) hukuki
jurísto/djurísto/a <it. '>
 (jurísta) (n.m.f.) hukukçu
jurné (a la jurné) gündelik
justifikar/djustifikar <it. '
 giustificare> (v.) geçerli say-
 mak, haklı göstermek
justifikasyón/djustifikasyón
 <it. '> (n.f.) haklı gösterme
justísya/djustísya <it. '
 giustizia> (n.f.) 1) adalet,
 hakkaniyet 2) adliye
jústo/djústo/a <it. 'giusto>
 (adj.) 1) adil, doğru 2) hata-
 sız, tamam
juventúd' (mansevés) (n.f.)
 gençlik
**juzgamyénto/djuzgamyén-
 to** (n.m.) yargı, hüküm
juzgar/djuzgar (v.) hüküm
 vermek, yargılamak

k

kabá <tr.> (*brúto, ord'ináryo*)
(adj.) kaba

kabaatlí/a <tr.+suf. f. esp.>
(*kulpánte*) (adj./n.m.f.)
kabahatlı

kabadayí <tr.> (*matamór*)
(n.m.) kabadayı

kabaré (n.m.) bar, gece kulübü

kabbalá <ebr.> (n.f.) Tevrat'ın
mistik ve felsefi yorumu

kabbalísto <ebr.+esp.> (*kaba-
lísta**) (n.m.) Tevrat'ın mis-
tik ve felsefi yorumcusu

kabína (n.f.) kabin

kabiné (n.m.) 1) küçük oda 2)
çalışma odası 3) (*tualét*) ayak-
yolu, apteshane 4) bakanlar
kurulu

káblo/káble (n.m.) kablo

kácha (n.f.) 1) cilt 2) nispet
(“*azer kácha*” (lok.) = *nis-
pet yapmak*)

kachák <tr.> (*a las eskon-*

d'id'as, en kontrabánda)
(adv./adj.) kaçak

kachakchí <tr.> (*kontra-
bandyér*) (n.m.) kaçakçı

kachakchilík <tr.> (*kontra-
bánda*) (n.m.) kaçakçılık

kachamák <tr.> (*fuid'íka,
subterfújyo*) (n.m.) kaç-
mak (“*azer un chíko kacha-
mák*” = *küçük bir kaçamak
yapmak*)

kacharóla (n.f.) kap, tencere

kaché kaché <tr.> (*a ke prés-
yo ke séa, sín tratar*) (adv.)
hangi fiyata olursa olsun

kachík <tr.> (*lóko/ka*) (adj.)
kaçık

kachirear <tr. esp.> (*arrevatar*)
(v.) kaçırmak

kachirearlo <tr.+esp.> (*ped'rer
el meóyo, salir lóko*) (v.) aklı-
nı kaçırmak

kachóto/ta (adj.) yobaz

kád'a (adj.) her (*"kád'a día" - "kád'aldía" = her gün*); (*"kád'a kóza" = herşey*); (*"kád'a nád'a" = ikide bir*); (*"kád'a úno" = her biri*); (*"kád'a vez" = her defasında*)

kad'ástro <esp.> (*katáastro*)
(n.m.) kadaastro

kad'avériko/ka (adj.)

kadavraya benzer

kad'avre (n.m.) ceset, naaş

kadayíf <tr.> (*dulsúrya túr-ka*) (n.m.) kadayıf

kadém <tr.> (*buén augúryo*)
(n.m.) kadem

kademlí/a <tr.+suf.f.esp.> (*de buén augúryo*) (adj.) kademli

kademsíz/a <tr.+suf.f.esp.> (*de mal augúryo*) (adj.) kadem-siz

kad'éna/kavéna (n.f.) zin-cir

kad'enád'o / kavenád'o
(n.m.) kilit

kaddísh <aram.> (n.m.)
Yahudilik'te kutsama
duası

kadrán <fr.> (n.m.) kadran

kád'ro/kuád'ro (n.m.)
çerçeve

kad'úko (adj.) eski, hükümsüz

kaer/kayer (v.) düşmek
(*"kaer buéno" = denk gel-*

mek); (*"kaer de bóka abás-ho" = yüzüstü düşmek*); (*"kaer de bóka arríva" = sırt üstü düşmek*); (*"ka-er de los ójos" = gözden düşmek*); (*"kaer el taván a la kavésa" = dünya başı-na yıkılmak*); (*"kaer en buéno" = iyi bir seçim yap-mak*); (*"kaer en párté" = pay düşmek*); (*"kaer góta" = inme düşmek*); (*"kaer kansád'o/d'a" = yorgun düşmek*); (*"kaer yisír" (<esp.+tr.> yisír/esír - esklá-vo) = esir düşmek*)

kaerse/kayerse (v.pr.) düşmek

kafadár <tr.> (*kompanyéro/ra, intímo/ma*) (n.m.f.) kafadar

kafilé <tr.> (*karavána*)
(n.m.) kafile

kafrán <ebr.> (*blasfemad'ór*)
(n.m.) kafir, dinsiz

kafrar <ebr.> (*blasfemar*)
(v.) küfür etmek

kagad'úra (n.f.) bok

kagajónes (n.m./pl.) pis-likler (*"ensíma pendónes, debásho kagajónes" = üstünde atlas kumaşlar, altında kirlilikler*)

kagalón (n.m.) 1) boklu çocuk 2) (mec.) tecrübesiz, bilgisiz genç (*"el kaga-*

lón se búrla del pishalón
= altını dolduran, donuna
işeyenle alay eder)

kagar (v.) büyük aptes yapmak

kagatína (n.f.) bok yığını

kahpé <tr.> (*fálsó*) (adj.) kahpe

kaíd'a (n.f.) düşme, düşüş

kaíd'o/d'a (adj.+) düşmüş,
düşük

kaid'úra (n.f.) düşme

kaíres <tr.+esp.> (*késhas*)
(n.m.pl.) kahır, azar, sitem,
şikayet ("resivir kaíres" =
azar işitmek)

káji (adv.) hemen hemen,
aşağı yukarı

kakaó (n.m.) kakao

kakarear (v.) 1) gıdaklamak
2) (mec.) çene çalmak

kákas (n.f.pl.) kötülükler,
pislikler ("kítar las kákas
en méd'yo" = birinin kötü-
lüklerini/pisliklerini meyda-
na çıkartmak)

kakavas** (n.f.pl.) kuzu
budu

kakofonía (n.f.) müzikte
ahensizlik

kakuléta (n.f.) kukuleta

kal/káal <ebr.> (n.m.) sina-
gog, havra

kal (n.m.) kireç

kalabalík <tr.> (*djentórya*)
(n.m.) kalabalık, izdiham

kalafyóta (n.f.) ateş böceği

kalámbre (n.m.f.) kramp

kalamid'ád'/kalamitá (n.f.)
felaket, afet

kalamíta <gr.> (n.f.) 1) miknatis
2) (mec.) çok yapışkan insan
("se apegó komo kalamíta"
= miknatis gibi yapıştı)

kalamitózo/za (adj.) uğur-
suz, bela dolu

kalavása (n.f.) 1) kabak 2)
(mec.) kel

kalavasúcho (*almod'róte
de kalavása*) (n.m.) kabak
böreği

kalavasúd'o (adj.) saçsız,
kelbaş

kalavrina (n.f.) leş

kaláy <tr.> (1. *estányo*, 2.
reprimenda) (n.m.) kalay

kalayladeád'o/d'a <tr.+esp.>
(*estanyád'o/d'a*) (adj.+) kalaylı

kalayladear <tr.+esp.> (*estan-
yar*) (v.) 1) kalaylamak 2)
(mec.) azarlamak

kalayladjí <tr.> (*estan-
yad'ór*) (n.m.) kalaycı

kaldéra (n.f.) tencere, ufak
kazan

kalderéro* (n.m.) kazan ve
tencere imalatçısı veya satıcısı

kalderón (n.m.) büyük
kazan

kalderúm <tr.> (n.m.) kaldırım, yaya kaldırımı

káldo (n.m.) sos ("*káldo de kárne*" = *et suyu*); ("*káldo de póyo*" = *tavuk suyu*)

kaldúd'o/d'a (adj.) sulu

kále (*del vérbo kaler*) (v.) gerekir

kalé <tr.> (*tórrre, forterésa*)

(n.f.) 1) kale ("*derrokar kalés del rey*" = *çok büyük masraflara girismek*) 2)

(mec.) (adj.) sağlam ("*éste merkad'é r es kalé*" - *es rézyo i solvávle* = *kale gibi kuvvetli ve mert*)

kaléja (n.f.) sokak

kalejéro/ra (n.m.f.) sürtük

kalejón (n.m.) 1) dar geçit 2) (mec.) kadınlarda: iki göğüsün arası**

kalém <tr.> (*lapíz*) (n.m.)

kalem, kurşun kalem

kalendáryo (n.m.) takvim

kaler (v.) gerekmek ("*kále lavorar*" = *çalışmak gerek*)

kalésh <tr.> (*fálso/sa*) (adj.)

kalleş

kalfá <tr.> (*kápo de lavóro manuál*) (n.m.) kalfa

kal hamirá <aram.> (n.f.)

Hamursuz Bayramı arifesinde yapılan büyük ev temizliği ("*azer kalhamirá*"

= *büyük temizlik yapmak*)

kalibro/kalibre (n.m.) çap, kalibre

kalid'ád'/kualidád (n.f.)

meziyet, nitelik, vasıf, yeti

kalíf (n.m.) halife

kalifáto (n.m.) halifelik

kalifikar/kualifikar (v.)

nitelemek, vasıflandırmak

kalifikasyón (n.f.) niteleme, vasıflandırma

kaligrafía (n.f.) güzel yazı

kalígrafo (n.m.) hattat

kaliméra <gr.> (*salúd'o*)

(n.f.) selam ("*bozdear la kaliméra*" - *deteryorar el salúd'o/arravyarse* = *iyi giden bir ilişkiyi bozmak*)

kalkamoní* (n.m.) çıkartma

kalkar (v.) kopya etmek, taklit etmek

kalkulad'ór* (n.m.) hesap makinesi

kalkular/kalkolar <it. 'calcolare>

(v.) hesaplamak

kalkulasyón (n.f.) hesaplama

kalkúlo/kalkólo <it. 'calcolo>

(n.m.) hesap

kálmamente (adv.) usulca, sakinlikle

kalmánte (n.m.) sakinleştirci, dindirici

kalmar (v.) sakinleştirmek, teskin etmek, yatıştırmak

(*"kalmar la dolór"* = acıyı dindirmek)
kalmarse (v.pr.) dinmek, sakinleşmek, yatışmak
kalmed'ád' (n.f.) soğukkanlılık, telaşsızlık
kálmo (el) (n.m.) huzur, sükun
kálmo/ma (adj.) sakin, telaşsız
kalór (n.f.) hararet, sıcaklık, ISI
kalorénto/ta (adj.) sıcağa tahammülü olmayan
kalorí (n.m.) kalori
kalorifér (n.m.) kalorifer
kalpák <tr.> (*bonéte de samára*) (n.m.) kalpak (*"echar el kalpák"* – "plazer múncho" = çok beğenmek)
kalpazán <tr.> (*falsifikad'ór*) (n.m.) kalpazan
kálsa (n.f.) çorap
kalsád'a (Çanakkale'de) (n.f.) taşıt yolu, yolun orta kısmı
kalsád'o (*sapáto*) (n.m.) ayakkabı, iskarpin, kundura, pabuç
kalsifikarse (v.pr.) kireçlenmek
kalsifikasyón (n.f.) kireçlenme
kalsinar (v.) yakmak
kalsón (n.m.) erkek donu
kaltabán <tr.> (*sharlatán*) (n.m./adj.) şarlatan

kalumnía/kalomnía <fr. 'calomnie> (*iftirá*) (n.f.) iftira
kalumnyar/kalomnyar <fr.> (*echar iftirá*) (v.) iftira etmek
kalúp <tr.> (*fórma, modélo*) (n.m.) kalıp
kalurózamente/kaloró-zamente (adv.) candan yürekten, coşkunca
kalurúzo/kalorózo/za <it.> (adj.) sıcak, coşkun, şefkat dolu, ateşli
kálvo (n.m.) kel
káma (n.f.) döşek, yatak
kámara (n.f.) 1) meclis, oda (*"kámara de industria"* = sanayi odası) 2) gemide kamara
kamaréta (n.f.) oda (*"kamaréta de asentar"* = oturma odası); (*"kamaréta de echar"* = yatak odası); (*"kamaréta de komer"* = yemek odası); (*"kamaréta de musqfíres - de invítad'os"* = misafir odası)
kamaróte* (*garsón de kabína*) (n.m.) kamarot
kamástra (n.f.) çökmek üzere olan hasta yatağı
kambúr*/a <tr.+suf.f.esp.> (*korkovád'o/d'a*) 1) (adj.) kambur 2) (n.f.) (*korkóva*)

kambur
kambyar (*trokar*) (v.) 1)
 değiştirmek 2) para bozmak
kámbyo (n.m.) değiştirme,
 para alıp verme
kaminád'a (n.f.) yürüyüş
 tarzı
kaminar (v.) yürümek
 (*"kaminándo i avlándo"* -
desid'ir según la evolusyón de
la situasyón = yürüyerek ve
konusarak - bazı durumlar-
da, karar vermeden, işi gidi-
şatına bırakmak); (*"kaminar*
a gátas" = dört ayak üstünde
 yürümek, emeklemek); (*"ir*
a kaminar" = gezmeye git-
mek); (*"embiyar a kaminar"*
 = başından savmak)
kaminéto (n.m.) küçük
 ispiro ocağı
kaminíko (n.m.) patika
kamíno (n.m.) yol (*"kamí-*
nos de léche i myel!" =
 1. iyi yolculuklar 2. (ters
 anlamda) defol!)
kamíza (n.f.) gömlek
kamizéro (n.m.) gömlekçi
kamp (n.m.) kamp
kampána (n.f.) çan
kampánya (n.f.) 1) kampanya,
 askeri sefer 2) <fr.> sayfiye
kampar (v.) kamp kurmak
kámping (n.m.) kamping

kámpo (n.m.) arsa, kır,
 otlak, saha, tarla, çayır
 (*"kámpo de konsentras-*
yón" = temerküz kampı)
kampyón <it.> (*eshantiyón,*
muéstra, móstra) (n.m.)
 numune
kamufláje (n.m.) örtme, giz-
 leme
kamuflar (v.) örtmek, giz-
 lemek
kamyón (n.m.) kamyon
kanál (n.m.) su yolu, oluk
kanalizasyón (n.f.) lağımlar,
 kanalizasyon, kanal açma
kanapé (n.m.) kanepé
kanaríno/kanáryo (n.m.)
 kanarya
kanáta (n.f.) sürahi
kanchelería (n.f.) mühür-
 darlık, şansölyelik
kanchelyer (n.m.) şansölye
kandéla (n.f.) 1) mum 2) (mec.)
 (*"estar kandéla"* = bir tek-
 liften çok memnun olmak)
 (*"azerse kandela"* = çok
 uslu durmak)
kandelár (*kandelábri*)
 (n.m.) şamdan
kandelíka (n.f.) ufak mum
kandid'áto/ta (n.m.f.) aday,
 namzet, talip
kandid'atúra (n.f.) adaylık
kandíl (*kandelíka, lampíka*)

(n.m.) kandil (*"kandil de panayá"* = çok az ışık veren lamba)

kandirear <tr.+esp.> (*enganyar*) (v.) kandırmak

kandjéla (n.f.) parmaklık

kandór (n.f.) saflık

kanéla (n.f.) tarçın

kanfór/alkanfór (n.m.) kafur

kanibál (n.m./adj.) yamyam

kanón (n.m.) 1) (*ley*) kanun, yasa 2) (müzikte) kanun

kansád'o/d'a (*fatigád'o/d'a*) (adj.+) yorgun

kansar (*fatigar*) (v.) yormak

kansarse (v.pr.) yorulmak

kansérya (*fatiga*) (n.f.) yorgunluk

kanseryózo/za (*fatigózo/za*) (adj.) yorucu

kánso/sa (adj.) yorgun

kantad'éra (n.f.) şarkıcı (dişil)

kantad'ór (n.m.) okuyucu, şarkıcı (eril)

kantar (v.) şarkı söylemek

kantaró (n.m.) 1) testi 2) (mec.) (*"no entender ni bá ni bú ni kantaríko"**** = hiçbir şey anlamamak)

kantatris (n.f.) kadın ses sanatçısı

kánte (n.m.) şarkı, şan (*"kánte de kúna"* = ninni)

kantid'ád'/kuantitá <it. ' <

quantita> (n.f.) miktar

kantika (*kantiga*) (n.f.) şarkı (*"kantika populár"* = türkü)

kantína (n.f.) kantin

kantón (n.m.) köşe (*"el Dyó ke no mos kíte de muéstro kantón"* = Allah köşemizden eksik etmesin)

kantór (*hazán*) (n.m.) dini törenlerde duaları makamıyla okuyan

kányá (n.f.) bambu, kamış
kanyamázo** (n.m.) temizlik bezi

kanyamyél (n.f.) 1) şeker kamışı 2) (mec.) çok lezzetli yiyecek (*"se lo komyó komo kányá miel"* = dünyanın en lezzetli yiyeceğiymiş gibi yedi)

kanyíko (n.m.) alçak, iğrenç bir genç

kányo (n.m.) boru, balçık, pislik, lağım (*éste ómbre es "lód'o kon kányo"* = kötü insan)

kanyúto (n.m.) kısa tüp (*"kanyúto de kaymák"* <esp.+tr.> = rulo şeklinde kaymak parçası)

kaós (n.m.) 1) kaos 2) karışıklık, düzensizlik

kapáche <it. 'capace> (adj.) becerikli, kabiliyetli, yetenekli

kapadear <tr.+esp.> (*kuvrîr, serrar*) (v.) örtmek, kapamak
kapák <tr.> (*tapón, tápa*) (n.m.) kapak (*"kapák kayíd'o" = tabutun kapagı düşsün - iğrenç bir şey hakkında kullanılır*)
kapák "azerlo kapák" (*dramatizar*) (lok.) acıklı hale sokarak abartmak
kapará <ebr.kappará> (n.f.) kurban (*"kapará por tí" = sana kurban niyetine olsun - bir şey kırıldığı zaman söylenir*)
kapáro <it. caparra> (n.m.) avans, kaparo
kapárras/alkapárras (n.f.pl.) kapari
kapasid'ád'/kapachitá <it.> (n.f.) 1) kabiliyet, yetenek, yeterlik 2) hacim
kapitál (*kavdál*) (n.m.) sermaye
kapitál (adj.) başlıca, ana, asıl
kapitála (n.f.) başkent
kapitalísto/ta (*kapitalísta*) (n.m.f.) sermayedar, kapitalist
kapitalizar (v.) biriktirmek, para biriktirmek
kapitalízmo (n.m.) kapitalizm
kapitán (n.m.) kaptan
kapítulo (n.m.) fasıl, bölüm
kapitulasyón (n.f.) 1) teslim

şartları 2) kapitülasyon
kapladear <tr.+esp.> (*envelo-par, dublar*) (v.) kaplamak (*"kapladear kólcha" = yorgan kaplamak*)
kápo (n.m.) amir, baş, elebaşı, lider (*"kápo gizan-dón" = aşçıbaşı*)
kapót (n.m.) kaput
kaprichear (v.) inat etmek
kaprícho (n.m.) 1) geçici heves, tuhaf heves 2) inat, kapris
kaprichózo/kaprichúd'o/a (adj.) inatçı, kaprisli
kaptivánte* <fr.'> (adj.) çok çekici
kaptivita <fr.'> (n.f.) tutsaklık, esaret
kaptúra (n.f.) yakalama
kapturar (*apanyar*) (v.) yakalamak, ele geçirmek
kapudjı/a <tr.+suf.f.esp.> (*por-téro/ra*) (n.m.f.) kapıcı
kapushón (n.m.) kukuleta, kapuşon
kára (n.f.) sima, surat, yanak, yüz, çehre (*"kára de amistrú" = asık suratlı, nemrut suratlı*); (*"kára brúta" = somurtkan*); (*"kára de kúlo" = asık suratlı*); (*"kára de lúna en kínze" = güler yüz, yuvarlak yüz*);

(*"kára de muchácha"* = genç kız suratı); (*"kára de mútra"* = nemrut suratı, somurtkan); (*"kára de ohér"* = asık surat); (*"kára de pálo"* = cüretkar, yüz-süz); (*"kára de purím"* = güleriyüz, fakat bazen (aksi anlamda) nemrut suratı); (*"kára de pókos amígos"* = suratsız); (*"kára de ríza"* = güleriyüz, mütebessim); (*"kára de teshabeáf"* = nemrut suratı); (*"kára de yirlaní"* = asık surat); (*"ká-ra kon kára"* = (adv.) yüz yüze); (*"kára konosíd'a"* = (lok.) tanıdık sima)

karagöz <tr.> (*personáje de un djúgo de kúklas*) (n.m.) karagöz

karakól <tr.> (*pósto de poli-sía*) (n.m.) karakol

karaktér (n.m.) huy, mizaç, seciye, karakter

karakterístika (n.f.) özellik, belirtici özellik, nitelik

karakteristíko/ka (adj.) ayırdedici, belirtici

karakterizar (v.) özellikle-rini belirtmek, tanımlamak, belirgin niteliği olmak

karakterizarse (v.pr.) belirginleşmek

karantína (n.f.) tecrit
karár <tr.> (1. *determinas-yón, desizyón, senténsya*, 2. *kantid'ád'*) (n.m.)

1) karar (*"el karár ke tomó la kóрте es djústo"* = mahkemenin verdiği karar doğru) 2) <jud.-esp. *İstanbul*> kadar (*"ké karár de monéd'a le dátés?"* = ne kadar para verdin?)

kararlí/a <tr.+suff.f.esp.> (*deter-minád'o/d'a, desid'id'o/d'a*) (adj.) kararlı

kararsız/a <tr.+suff.f.esp.> (*indeszízo/za*) (adj.) kararsız

karatúla (n.f.) maske

karavána (n.f.) 1) kervan
2) karavana

karbonizarse (v.pr.) kömürleşmek

karburánte (n.m.) akaryakıt

karburatór (n.m.) karbüratör

kard'yáko/ka (adj.) kalp hastası

karé <fr.'> (n.m./adj.) dört köşe, dörtgen, kare

karéro/ra (adj.) pahalı satan

karésa <fr.'> (n.f.) okşama

karesar <fr.'> (v.) okşamak

karestía (n.f.) 1) (İstanbul'da) pahalılık 2) (Selanik'te) yokluk, kıtlık

karéza (n.f.) pahalılık

kárga (n.f.) 1) yük, ağırlık 2) sorumluluk (*"tener kárga de famíya"* = aile sorumluluğu olmak)

kargád'o/d'a (adj.+) 1) yüklü 2) sorumlu (*"kargád'o de estúd'yo"* = okutman)

kargar (v.) yüklemek

kargarse (v.pr.) üstüne almak, görevlenmek, yüklenmek

kárgo (n.m.) 1) vazife gibi sayılan iş (*"tener kárgo de..."* = göz kulak olmak) 2) yük, ağırlık

karid'ád' (n.f.) iyilikseverlik, şefkat

karikatúra (n.f.) karikatür

karínyo (n.m.) sevgi, şefkat

karinyózo/za (adj.) şefkatli

karishearse <tr.+esp.> (*mesklarse*) (v.pr.) karışmak

karishiklik <tr.> (*mesklatína*) (n.m.) karışıklık

karishterear <tr.+esp.> (*mesklar*) (v.) karıştırmak

karitatívo/va (adj.) hayırsever

karkanyál/kalkanyál (n.m.) topuk (*"hal de mi hal kosu-égro de mi karkanyál"* par-yentés muy leshána = çok uzaktan akraba)

kármakarishík <tr.> (*en dezórden*) (adj./adv.) karma-

karışık

karnabít <tr.> (*coliflór*) (n.m.) karnabahar

karnáje <fr.'> (n.m.) insan kırımı, kan dökme

kárne (n.f.) et (*"kárne de kod'réro"* = koyun eti); (*"kárne kócha"* = pişmiş et); (*"kárne molínád'a"* = kıyma); (*"kárne pikád'a"* = kıyma); (*"kárne yelád'a"* = sögüş)

karné (n.m.) karne, cüzdan (*"karné de bánka"* = banka cüzdanı); (*"karné de chek"* = çek defteri)

karnéro (n.m.) koyun

karniséro* (n.m.) 1) kasap 2) kan dökücü

karnivóro/ra (adj./n.m.f.) etobur

karnúd'o/d'a (adj.) etli

káro/ra (adj.) 1) pahalı 2) sevgili

karó (n.m.) iskambilde karo

karóta <it.> (*safanórya*) (n.f.) havuç

karpéta (*tapét*) (n.f.) halı

karpetéro (*tapetéro*) (n.m.) halıcı

karpintéro (n.m.) marangoz, dülgere

karpúz <tr.> (*melón de água*) (n.m.) karpuz

Karráy (n.m.f./adj.) Karay mezhebine bağlı kişi
Karrayízmo (n.m.) Karaylık, Yahudilik'ten gelme bir mezhep
karréta* (n.f.) iki tekerlekli yük arabası
kárro (n.m.) otomobil, araba
karrósa (n.f.) saltanat arabası
karroséro (n.m.) arabacı
kart <tr.> (*dúro, séko, vyé-jo*) (adj.) kart ("azerse kart" - *sekarse* = *kartlaşmak, yaşlanmak*)
kárta (n.f.) kart, mektup (*"kártá de id'entid'ád"* (n.f.) = *kimlik kartı, hüviyet cüzdanı*); (*"kártá de invitasyón"* (n.f.) = *davetiye*); (*"kártá jeográfika"* (n.f.) = *harita*); (*"kártas de djugar"* (n.f.pl.) = *oyun kağıdı, iskambil*)
kartearse (*letrearse*) (v.pr.) mektuplaşmak
kartón (*mukavvá*) (n.m.) mukavva, karton
karúcha (n.f.) 1) tekerlek, çark 2) (*Nehama'ya göre*) makara 3) (*karúcha***) (mec.) (lok.) eşcinsel
karvón (*pehám*) 1) (n.m.) kömür 2) (adj.) siyah (*"está préto karvón"* = *siyah*) 3) (adj.) pis

karvonería (n.f.) kömür deposu
karvonéro (n.m.) kömür satan
karyéra <it. 'fr. > (*profesyon*) (n.f.) meslek, kariyer
karyóla <tr.> (*lécho*) (n.f.) karyola
kasad'ór (n.m.) avcı
kasáp <tr.> (*karniséro*) (n.m.) kasap
kasar (v.) avlamak
kásha (n.f.) 1) sandık 2) vezne
kashér/kósher <ebr.> (adj.) Yahudi inancına göre "helal"
kashéro/ra (n.m.f.) 1) veznedar 2) sandıkçı
kasherút** <ebr.> (n.m.) Yahudi inancına göre yemek kuralları
kashíka (n.f.) ufak sandık
kashkará/káshka (n.f.) kabuk
kashkaríkas (n.f.pl.) 1) kabak kabuğundan yapılmış bir nevi yemek 2) (mec.) dalavere (*"azer kashkaríkas"* = *dalavere yapmak*) 3) (mec.) boş ve önemsiz (*"avlar kashkarikas"* = *boş boş konuşmak*) **
kashkavál (*kézo kashér*) (n.m.) kaşar peyniri
káshko (n.m.) kafatası

(*"djugar el káshko"**** =
kafası çalışmak)
kashkól (n.m.) atkı
kashkorsé (n.m.) fanila
kashkúd'o* (adj.) (*Nehama'ya göre*) kelbaş
kashón (n.m.) çekmece
kaskád'a (n.f.) çağlayan, şelale
kaskéta (n.f.) kasket
kásko (n.m.) miğfer
kásta (n.f.) sosyal sınıf,
yüksek sosyal tabaka (*"de álta kásta" = soylu*)
kastánya (n.f.) kestane
kastigad'ór/d'éra (n.m.f.)
cezalandırıcı
kastigar (*punir*) (v.) ceza
vermek, cezalandırmak
kastigasyón (n.f.) ceza-
landırma
kastígo (*punishyón*) (n.m.)
ceza, cezalandırma
kastílyo (n.m.) kale, hisar
kastrád'o (adj.+) hadım
edilmiş, kısırlaştırılmış
kastrar (v.) hadım etmek,
kısırlaştırmak
kataklízmo (n.m.) 1) tufan
2) büyük felaket, kıyamet
katalogar (v.) katalogunu
yapmak
katálogo (n.m.) katalog
kataplázmo (n.m.) yakı
katastrófa (n.f.) facia, felaket

katastrófiko/ka (adj.) fela-
ketli, felaket yaratabilecek
katéd'ra (n.f.) üniversite kür-
süsü
kategoría (n.f.) ulam, kate-
gori, mevki
kategóriko/ka (adj.) kesin
kativar (v.) esir almak
kativéryo (*esklaváje*) (n.m.)
esaret
katívo/va (n.m.f.) esir, kul
katólíko/ka (n.m.f./adj.) katolik
katolisízmo (n.m.) katolisizm
katórze (adj.) on dört
katorzén (adj.) on dördüncü
katramís (n.m.) kavanoz
katrán (*gudrón*) (n.m.) katran
kauchúk (n.m.) kauçuk
kavakad'ú'ra (n.f.) hafriyat,
kazma, kazı, kovuk, oyma,
oyuk
kavakar (v.) kazmak,
oymak
kavalería (n.f.) süvari birliği
kavalyéro (n.m.) 1) atlı,
süvari 2) şövalye
kavaná* <ebr. kavvaná> (*kon-
sentrasýón*) (n.f.) içe dönüş
(*"azer orasyón kon kavaná"*
= *derinliğini hissederek dua
etmek*)
kavané <tr.> (*kafetéria fre-
kuentád'a káji úníkamente
por ómbres*) (n.f.) kahvehane

kavanóz <tr.> (*katramís, bóte*) (n.m.) kavanoz
kavás <tr.> (*guard'yan de ambashád'a*) (n.m.) kavas
kavayéro/kavalyéro (n.m.) atlı
kavayíko (n.m.) tay
kaváyo (n.m.) beygir
kavdál (*kapitál*) (n.m.) sermaye
kavdalózo/za (adj.) zengin, paralı
kavé (n.m.) kahve
kavéna/kad'éna (n.f.) zincir
kavenád'o/kad'enád'o (n.m.) kilit
kaver (v.) sığmak
kavérna (n.f.) mağara
kavésa (n.f.) baş, kafa, kelle, tepe (*"kavésa blánda"* = *yumuşak kafa* - *çabuk*); (*"kavésa de lényo"* = *odun kafa*); (*"kavésa de mûla"* = *dik kafa*); (*"kavésa sa dúra"* = *kalın kafa*); (*"kavésa tomád'a"* = *sersemleşmiş*); (*"kavésa de apyo"* = *kereviz kafa* - *boş kafa*); (*kavésa de bimbríyo* = *ayva kafa* - *sert kafa*, *zor öğrenen*)
kavesád'a (n.f.) tos
kavesál (n.m.) baş yastığı
kaveséra (n.f.) 1) yatak başı

2) baş ucu
kavesúd'o/d'a (adj.) 1) koca kafalı 2) dik kafalı
kavéyo (n.m.) saç, saç teli
kaveyúd'o/d'a (adj.) bol saçlı
kavgadjí/a <tr.+suf.f.esp.> (*pletéz/a*) (adj.) kavgacı
kavid'ád' (n.f.) boşluk, oyuk, çukur
kávo (*fin*) (n.m.) son, uç
kavód' <ebr.> (*onór*) (n.m.) itibar, onur, şeref (*"dar kavód'"* = *onurlandırmak*)
kávra (n.f.) keçi
kavretíko (n.m.) keçi yavrusu
kávza (n.f.) neden, sebebiyet, sebep
kavzánte (adj.) sebebiyet veren
kavzar (v.) neden olmak, sebebiyet vermek, sebep olmak, yol açmak
kávzo (n.m.) hadise, vaka
kayad'és (*silénsyo*) (n.f.) sessizlik, suskunluk, sükut
kayád'o/d'a (adj.) suskun, sessiz
kayar/azer kayar (v.) sus-turmak
kayarse (v.pr.) susmak
káye (n.f.) cadde, sokak
kayentar (v.) ısıtmak
kayentarse (v.pr.) ısınmak

kayénte (adj.) 1) sıcak 2)
ateşli
kayentór (n.f.) sıcaklık
kayentúra (n.f.) ateş, hararet, sıcaklık
kayík <tr.> (*bárka*) (n.m.)
kayık
kayikchí <tr.> (*barkéro*)
(n.m.) kayıkçı
kayisí <tr.> (*abrikók*) (n.m.)
kayısı
kaymák <tr.> (*kréma*) (n.m.)
kaymak
káyo (n.m.) nasır
káza (n.f.) ev, hane, konut,
mesken (*"káza de kam-
panya"* = yazlık ev); (*"ká-
za de koreksyón"* = islah
evi, islahat evi); (*"káza
de Moshé Rabénu"* = çok
misafir kabul eden ev)
kazá <tr.> (*aksid'énte*) (n.f.)
kaza
kazád'o'/d'a (adj.+) evli,
nikahlı
kazál (n.m.) kasaba, taşra
kazalíko (n.m.) köy
kazalíno/na (n.m.f.) köylü,
taşralı
kazamentéra (n.f.) kadın
çöpçatan
**kazamentería/kazamente-
ríya** (n.f.) çöpçatanlık

kazamentéro (n.m.) erkek
çöpçatan
kazamyénto (n.m.) evlen-
me, evlilik, izdivaç
kazán <tr.> (*kalderón*)
(n.m.) kazan
kazar (v.) evlenmek (*"kazar
por el túrko"* = resmi nikah
kıymak); (*"kazar por el
djud'yó"* = dini düğün
töreni yapmak)
kazarse (v.pr.) evlenmek,
nikahlanmak
kazérna <it.fr.> (n.f.) kışla
kazéro/ra (adj.) 1) evcil 2)
evde durmasını seven
kazík <tr.> (n.m.) 1) (*estaca*)
kazık 2) (*engányo*) (mec.)
aldatma (*"komer kazík
- ser enganyád'o/d'a"* =
kazık yemek)
kazikchí/a (*enganyad'ór i
embabukad'ór/a*) (n.m.f./
adj.) kazık atan
kazikladear <tr.+esp.> (*engan-
yar*) (v.) kazıklamak
kazíno (n.m.) gazino
kazuflar (v.) kötü bir evlilik
yapmak
ké <fr.> (n.m.) rıhtım
ke (pron.relat.) ki, o ki (*"la
mansána ke komí..."* =
yediğim elma)

ké (pron.int/ekskl.) ne

1. ("ké qfitó?" = ne oldu?);
("ké puéd'e ser?" = ne ola-
bilir?); ("ké vále?" = değeri
ne?) 2. ("ké ermózo!" = ne
güzel!); ("ké pekád'o!" = ne
yazık!)

keayá <tr.> (mayorál) (n.m.)
kahya

kebáp <tr.> (komíd'a de kár-
ne) (n.m.) kebab

kebár/a <tr.+esp.> (nóvle)
(adj.) kibar

kebarlík <tr.> (noblésa)
(n.m.) kibarlık

ked'ád'a (n.f.) kalma, etap
("estar de ked'ád'a" =
uzun zaman kalmak)

ked'ád'o/d'a (adj.+) kal-
mış, ("ked'ád'o atrás" =
geri kalmış); ("ked'ád'o de
Antiyohós" = Nuh Nebi'den
kalma)

ked'ar (v.) kalmak, durmak
("ked'ar ajéno" = yabancı
kalmak, yadırgamak);
("ked'ar ambyérto" = aç kal-
mak); ("ked'ar de akódo
kon..." = kararlaştırmak);
("ked'ar desfuersád'o/d'a"
= güçsüz kalmak); ("ked'ar
desmamparád'o / d'a" =
çaresiz kalmak); ("ked'ar

durmyéndo" = uykuya
dalmak); ("ked'ar enser-
rád'o/d'a" = mahsur kal-
mak); ("ked'ar guérfano/
na") = öksüz kalmak);
("ked'ar prenyád'a" =
hamile kalmak); ("ked'ar
sakát" <esp.+tr> = sakat kal-
mak); ("ked'ar tád're" =
geç kalmak, rötar yapmak);
("ked'ar zilkadé" <esp.+tr.>
- "ked'ar sín un grósh" =
meteliiksiz kalmak)

ked'arse (v.pr.) duraklamak,
durmak, kalmak ("ked'ávos
en la buéna óra" = hoşça-
kalın)

kéd'o/d'a (adj.) 1) uslu 2)
hareketsiz

kefál <tr.> (chefaló**) (n.m.)
kefal

kefí de <ebr.> (según) (prep.)
göre ("kefí de mí" = bana
göre)

kefil <tr.> (garánte) (n.m.)
kefil

keilá <ebr.> (kal, sinagóga)
(n.f.) havra, sinagog

kek <ing.> (n.m.) kek

kelepché <tr.> (kad'éna)
(n.f.) kelepçe

kemád'o/d'a (adj.+) yanık,
yanmış

kemad'ór/d'éra (adj.) yakıcı
kemad'úra (n.f.) yanık yarası
kemar (v.) yakmak (*"kemar la álma" = can yakmak*)
kemarse (v.pr.) yanmak
("kemarse i yandirearse"
<esp.+tr.> = çok ıstırap çekmek)
kemeá <ebr.> (n.f.) muska, tılsım
ké mód'o? nasıl? ne biçim?
kén? (pron.int.) kim? (*"kén sáve?" = kim bilir?*)
kepazelik <tr.> (*verguénsa, eskándalo*) (n.m.) kepazelik, rezalet
kepénk <tr.> (*kontraventána*) (n.m.) kepenk
keraná / kerané <tr.> (*burdélo*) (n.f.) kerhane, genelev, randevu evi
keranadjí <tr.> (n.f.) 1) randevu evi işleten adam 2) (mec.) şerefsiz ve karaktersiz adam
kerénsya (n.f.) sevgi, şefkat
kerensyózo/za (adj.) sevecen, şefkatli
kerer (v.) istemek, arzu etmek
kerer byén (v.) sevmek
kererse (v.pr.) birbirini sevmek
keribár <tr.> (n.m.) kehribar

keríd'o/d'a (adj.+n.m.f.) 1) aziz, sevgili 2) yar
keriyá/kriyá <ebr.> (n.f.) çok yakın bir akrabanın ölümünden sonra bir giysinin yırtılması
kerpedén <tr.> (*arránka klávos*) (n.m.) kerpeten
ke séa! (lok.) olsun!
késha (n.f.) şikayet
keshád'a (n.f.) çene
keshad'ór/d'éra (n.m.f.) davacı, şikayet eden
kesharse (v.pr.) şikayet etmek, sitem etmek, yakınmak
késhas (n.f.pl.) şikayet
keshatína (n.f.) şikayet manyaklığı
késhki <tr.> (*makári*) (conj.) keşke
keshózo/za (adj.) şikayetçi
kestyón (n.f.) 1) soru, sual 2) mesele (*"kestyón de onór" = şeref meselesi*)
kestyonar (*interojar*) (v.) soru sormak
kestyonarse (v.pr.) tartışmak, münakaşa etmek (*"mos kestyonímos" = tartıştık*)
ké tal? (pron. int.) nasıl? (*"ké tal estás? = nasılsın?"*); (*"ké tal estás?" = nasılsınız?*)

ketubá <ebr.> (n.f.) Yahudi-
lik'te evlilik kontratı
ke tú ke yó (lok.) iki kişi ara-
sındaki samimiyeti ifade
eden cümlecik
kevrád'o/d'a (adj.+) fitiği
olan
kevrád'úra (n.f.) fitik
kevrar (v.) 1) fitik etmek 2)
(mec.) iflas etmek
kevrarse (v.pr.) fitik olmak
kevrítá (falíta, fayíta) (n.f.)
iflas
keyf <tr.> (plazér) (n.m.) keyif
keyflí/a <tr.+suf.f.esp.> (de bué-
na umór) (adj.) 1) keyifli 2)
çakırkeyif
keyfsíz/a <tr.+suf.f.esp.> (de
négra umór, indispuésto/ta)
(adj.) keyifsiz, neşesiz
kezád'a (n.f.) 1) Bir nevi pey-
nirli börek 2) İzmir'de düğün
için yapılan bademli pasta**
kezéro (n.m.) peynirci
kézo (n.m.) peynir ("kézo
blánko" = beyaz peynir);
("kézo séko" = kaşar peyniri)
kibrit <tr.> (fósforo) (n.m.)
kibrit
kidd'úsh <aram.> (n.m.) Cuma
geceleri şarapla yapılan
kutsama duası
kidd'ushím <aram.> (n.m.plr.)

evlilik töreninde dama-
dın geline yüzük takarken
söylediği sözler
kidear/no kidear <tr.+esp.>
(no tener el korason de
azer) (v.) kıyamamak ("no
kidéo..." = kıyamam)
kiflíkos (n.m.pl.) cızbız
köfte
kifúr <tr.> (blasfémo) (n.m.)
küfür
kifurbáz/a <tr.+suf.f.esp.>
(blasfemad'ór/a) (n.m.f.)
ağzı bozuk, küfürbaz
kifurear <tr.+esp.> (blasfe-
mar) (v.) küfür etmek
kilér <tr.> (armáryo gránde)
(n.m.) kiler
kilibík <tr.> (ómbre ke se
espánta de su mujér) (n.m.)
kılıbık
kilím <tr.> (n.m.) (karpetí-
ka) kilim
kilipúr <tr.> (de okazyón)
(n.m.) kelepir ("kilipúr syé-
go" - "merkansía de póka
valór" = değersiz kelepir)
kiló (n.m.) kilo
kilográmo (n.m.) kilogram
kilómetro (n.m.) kilometre
kímika (n.f.) kimya
kímiko/ka (adj.) kimyasal
kimísto/ta (shimísto) (n.m.f.)

kimyager
kimonó (n.m.) sabahlık
kimúr <tr.> (*pehám*) (n.m.)
 kömür
kimurlúk <tr.> (*depó de*
pehám) (n.m.) kömürlük
kimyón <tr.> (n.m.) kimyon
kinézo/chinézo/za (n.m.f.)
 (adj.) çinli
kinína (n.f.) kinin
kintuplar (v.) beşe çarpmak
kinyéntos (adj.) beş yüz
kínze (adj.) on beş
kinzén/a (adj.) on beşinci
kippá/kipá <ebr.> (*takyá*)
 (n.f.) takke
kipúr <ebr.> (n.m.) Yahudile-
 rin “Büyük Oruç Bayramı”
kirá <tr.> (*alkílo*) (n.f.) kira
kiradjí/a <tr.+suf.f.esp.> (*alki-*
lad’ór/a) (n.m.f.) kiracı
kiraladear <tr.+esp.> (*alkilar*)
 (v.) kiralamak
kirbách <tr.> (*asóte**) (n.m.)
 kırbaç, kamçı
kirbachladear <tr.+esp.>
 (*asotear**) (v.) kırbaçlamak
kirpích <tr.> (1. *bárra*, 2. *muy*
dúro) (n.m./adj.) 1) kerpiç 2)
 (mec.) çok katı (“*pan kirpich*”
 = çok sert bayatlamış ekmek)
kishlá <tr.> (*kazérna*) (n.f.)
 kışla

kismét <tr.> (*destíno, shans*)
 (n.m.) kismet
kíta ánsyas (lok.) iç açıcı
kitad’ór/d’éra (n.m.f./adj.)
 çıkartan, çıkartıcı (“*kitad’ór*
de ójos” = göz çıkartıcı)
kitad’ór (n.m.) sünnet olacak
 çocuğu dizlerinin üzerinde
 tutan kişi
kitar (v.) 1) çıkarmak (“*ki-*
tar a vender” = satışa çıkar-
 mak); (“*kitar de la kavé-*
sa” = başından savmak);
 (“*kitar del ójo*” = gözden
 çıkarmak); (“*kitar de en*
méd’yo” = ortadan kaldır-
 mak); (“*kitar difikultád’es*”
 = güçlük çıkarmak); (“*ki-*
tar el pendjevish” = birini
 çalıştırarak canını çıkar-
 mak); (“*kitar en méd’yo*” =
 açığa vurmak, ifşa etmek,
 meydana çıkarmak); (“*ki-*
tar íjo sin pád’re” = asılsız
 dedikodu yapmak); (“*kitar*
kópya” = suret çıkarmak);
 (“*kitar la álma*” = canını
 çıkarmak); (“*kitar la nes-*
hamá” <esp.+ebr.> = canını
 çıkarmak); (“*kitar lóko*” =
 çıldırtmak); (“*kitar ójos*”
 = göz çıkartmak); (“*kitar*
pekád’os” = günah çıkar-

mak); ("kitar pléto" = *hur çıkarmak*) 2) sünnet olacak çocuğu dizlerinin üzerinde tutmak
kitarse (v.pr.) ayrılmak, boşanmak
kitasyón (n.f.) boşanma
kitlík <tr.> (*penuría*) (n.m.) kıtlık
kító/ta (adj./n.m.f.) boşanmış, dul
kiyafét <tr.> (*ad'órno, vestim-yénta*) (n.m.) kıyafet
kiyamét <tr.> (*gránde tumúl-to*) (n.m.) kıyamet
kiymá <tr.> (*kárne pikád'a*) (n.f.) kıyma
kizdirear <tr.+esp.> (*irritar*) (v.) kızdırmak
kizderearse <tr.+esp.> (*irritarse*) (v.pr.) kızmak
klaksón (*kórna*) (n.m.) korna
klaksonar (v.) klakson çalmak
klamar (v.) haykırmak
klamór (n.m.f.) haykırma, yaygara
klan (n.m.) klan
klandestinid'ád' (n.f.) gizlilik
klandestíno/na (adj.) gizli
klára de guévo (n.f.) yumurta akı
kláramente (adv.) açıkça
klared'ád' (n.f.) aydınlık, ziya, nur

klaréza (n.f.) açıklık
klarifikar (v.) aydınlatmak, açıklığa kavuşturmak
kláro/ra (adj.) 1) açık, ber-rak, pak 2) aşık, bariz, belli, sarıh
klása (n.f.) 1) sınıf 2) züm-re ("klása sosyál" = *sosyal mevki*)
klasamyénto <fr.'> (n.m.) tasnif, sınıflandırma
klasár <fr. 'classer> (v.) sınıflandırmak, sıralamak, tasnif etmek
klasifikar (v.) sınıflamak, tasnif etmek
klasifikasyón (n.f.) sınıflama, tasnif
klásiko/ka (adj.) klasik
klavína (n.f.) karanfil
klávo (n.m.) mih, çivi ("klávo de komér" = *karanfil*)
klavyé <fr.'> (n.m.) klavye
kleménsya (n.f.) bağışlama, merhamet
kleménte (adj.) merhametli, bağışlayan
kliénte (n.m.f.) müşteri
klientéla (n.f.) müşteri topluluğu
klímá (n.m.) iklim
klínika (n.f.) klinik
klishé (n.m.) klişe

klóshka/klúchka (n.f.) kuluç-
ka

klup (n.m.) kulüp

koabitar (*morar endjuntos*)
(v.) birlikte oturmak

koabitasyón (n.f.) birlikte
oturma

koagular (*kuajar*) (v.) pıh-
tılaştırmak

koagularse (*kuajarse*)
(v.pr.) pıhtılaşmak

koalisyón (n.f.) ülkeler ya
da partiler arasında güç bir-
liği

koalizar <fr.> / **koaligar** (v.)
birleştirmek

kobárd'o/da* (*espantózo/*
za) (adj./n.m.f.) korkak

koch (n.m.) ökçe, topuk

kóche (n.m.) araba

kochéro (n.m.) arabacı

kochoero/ra (adj.) <pop.> tez
pişen

kócho/cha (adj.) 1) pişmiş
2) (insan için) olgun kişi

kochúra (n.f.) pişirme, pişirim

kódiche* <it.> (*kód'igo*)
(n.m.) 1) kanunname 2) el
yazısı

kod'ifíkar (v.) derlemek,
düzene ve sıraya koymak

kód'igo (*kódiche*) (n.m.)
kanunname, kurallar ("kód'i-

go sivił" = *medeni kanun*)

kodjá <tr.> (*muy gránde*)
(adj.) kocaman

kod'reríko (n.m.) süt kuzusu

kod'réro (n.m.) 1) koyun,
kuzu 2) kuzu eti

koegzisténsya (n.f.) birlikte
var olma

koegzistir (v.) birlikte var
olmak

koensid'ar/koinsid'ir (v.)
1) (iki olay) aynı zama-
na rastlamak 2) birbirine
uymak

koensid'énsya (n.f.) rast-
lantı, tesadüf

koerénte (adj.) tutarlı, birbirini
tutan, birbirine uygun olan

kof <tr.> (*vazío, sin rezisténs-*
ya) (adj.) kof

kofér <ebr.> (*eretíko*) (n.m.)
kafir

koferút <ebr.> (*erezía*)
(n.m.) dinin esas

inançlarına karşı gelme

kofín (*kúfa*) (n.m.) küfe

kófre (n.m.) kasa

kojéta (n.f.) yardım parası
toplama

kok (n.m.) taş kömürü

kóka (n.f.) saç örgüsü

kokárda <it.fr.> (n.f.) kokart

kokéta (n.f.) hoppa, cilveli,

kırıtkan kadın
koketería (n.f.) süs merakı, cilvelik
kokéto/ta (adj.) süsüne düşkün, cici, sevimli
kokinád'a (far) (n.f.) allık
kokóna <gr.+esp.> (dáma de káza) (n.f.) 1) ev hanımı 2) kız çocuklarına söylenen sevgi sözcüğü
kokoníka <gr.+esp.> (n.f.) 1) hanımcık 2) kız çocuklarına söylenen sevgi sözcüğü
kokóz (sín un grósh) (adj.) parasız, dar gelirli
koktéyl (n.m.) kokteyl
kol (n.f.) lahana
kóla (n.f.) 1) kuyruk 2) sıra 3) kolalamak için nişastadan yapılan kola 4) kola (içecek)
kolaborad'ór/kolavorad'ór/a (n.m.f.) çalışma arkadaşı
kolaborar/kolavorar (v.) işbirliği yapmak
kolaborasyón/kolavorasyón (n.f.) işbirliği
kolád'a (n.f.) büyük çamaşır
kolad'ór (suzgéch) (n.m.) süzgeç
kolaladar <tr.> (v.) kolalamak
kolána <it.'> (n.f.) altın zincir

kolar (v.) süzmek
koláro** (n.m.) tasma
koláy <tr.> (fasíl) (adj.) kolay, basit
kolayladear <tr.+esp.> (fasilitar) (v.) kolaylaştırmak
kólcha (n.f.) yorgan
kolchéro (n.m.) yorgancı
kolchón (n.m.) döşek, şilte
koléga (n.m.f.) meslektaş
kolejyáno/na (n.m.f.) kolejli
koléjyo (n.m.) kolej
koleksyón (n.f.) koleksiyon
koleksyonar (v.) biriktirmek, derlemek
kolékta (n.f.) para yardımı toplama
kolektívamente (adv.) müştereken, toplu olarak
kolektivíd'ád'/kolektivítá <it. 'collettivita> (n.f.) topluluk
kolektívo/va (adj.) müşterek
kolerá (n.m.) kolera hastalığı
koléto (n.m.) erkek gömlek yakası
kolgar/enkolgar (v.) asmak
kolí <fr.> (n.m.) koli
kolína* (n.f.) tepe
kolíva (n.f.) aşure buğdayı
kolizyón (n.f.) çarpışma
kolmád'o/d'a (adj.) 1) tepeleme dolu 2) son derece tat-

- min edilmiş
- kolmar*** (v.) 1) tepeleme
doldurmak 2) ihtiyaçlarını
bütünüyle karşılamak 3)
birini çok hoşnut kılmak
- kólmo (el)** (n.m.) son sını-
rına varmış doluluk ("*es
el kólmo de la jentiléza*" =
kibarlığın en üst noktası)
- kolókyo** (n.m.) genellikle
düşünsel konular üzerinde
yapılan tartışma, seminer
- kolómbo** <fr. ' > / **palómbo**
(n.f.) güvercin
- Kol Nidré** (n.m.) Kipur
gecesi okunan dua
- kolóna** <fr. ' > (*kolúmna*)
(n.f.) sütun
- kolonél** (n.m.) albay
- kolonía** (n.f.) müstemleke,
sömürge
- kolonizad'ór/a** (adj./n.m.f.)
sömürgeci
- kolónya** (n.f.) kolonya
- kolonyalisto/ta** (*kolon-
yalísta*) (adj./ n.m.f.)
sömürgeci
- kolonyalizmo** (n.m.) sömür-
gecilik
- kolór** (n.f.) renk
- kolorá** (n.f.) kızgınlık, öfke,
hiddet ("*tomar kolorá*" =
öfkelenmek); ("*tomar kolo-*
- rá bayát*"** = *boşuna öfke-
lenmek*)
- kolorád'o** (adj.) 1) renkli 2)
kırmızı
- kolorar** (v.) boyamak, renk
vermek
- kolorasyón** (n.f.) boyama
- kolyé** <fr. > (n.m.) gerdanlık
- kóma** (n.m.) koma
- komád're** (n.f.) ebe
- komad'rear*** (v.) çene çalmak
- komad'rón** (n.m.) nisaiyeci
- kománda** (n.f.) 1) kumanda
2) sipariş
- komandamyénto** (n.m.) 1)
emir, buyruk 2) komutanlık
- komandánte** (n.m.) komu-
tan, kumandan
- komandar/komendar** (v.)
1) kumanda etmek 2) ısmar-
lamak
- komanditar** (v.) grup olarak
finanse etmek
- komanditáryo** (n.m.)
komandit ortağı
- komándo** (n.m.) akıncı,
komando
- kománya** (n.f.) erzak, gıda,
yiyecek
- komárka*** (n.f.) bölge, ilçe,
ilçenin örf ve adetleri
- kombáte** (n.m.) mücadele,
savaş, çarpışma, çatışma

kombatir (*gerreyar*) (v.)
mücadele etmek, savaşmak,
çarpmak

kombatyente (n.m./adj.) 1)
(n.m.) savaşçı kişi 2) (adj.)
savaşılan

kombid'ád'o/d'a (*invitád'o/*
d'a) (n.m.f./adj.+) konuk,
misafir, davetli

kombid'ar (*invitar*) (v.)
davet etmek

kombinar (v.) 1) düzenle-
mek, ayarlamak 2) tasarla-
mak 3) rastlaşmak

kombinasyón (n.f.) ayarla-
ma, rastlaşma

kombinezón (n.f.) kadınla-
rın giydikleri iç gömlek

kombite (*invitasyón*) (n.m.)
davet, ziyafet

kombustible (n.m.) yakıt,
yakacak

komed'éro (n.m.) aşırı
yemek alışkanlığı

komed'ia (n.f.) güldürü, komedi

komed'ór (n.m.) 1) yemek
odası* 2) yemek yiyen 3)
(mec.) (adj.) rüşvet alan

komed'úra/komid'úra (n.f.)
(elbiselerde) yıpranma

komed'yáno/na (*komedyén*)
(n.m.f.) 1) tiyatro sanatçısı
2) numaracı

komemorar/konmemorar
(v.) anmak, anma töreni
yapıp kutlamak

komemorasyón (n.f.) anma,
anma töreni

komemoratívo/va (adj.)
anmak için yapılmış

komensar (*empesar*) (v.)
başlamak

komentad'ór/a (n.m.f.)
yorumcu

komentar (v.) yorumlamak,
tefsir etmek

komentáryo (n.m.) tefsir,
yorum

komer (v.) 1) yemek 2)
(mec.) rüşvet almak ("*komer*
haftoná" <esp.+ebr.> = *dayak*
yemek, sopa yemek); ("*ko-*
mer la míga del meóyo"
= *başının etini yemek*);
("*komer una sapárta*" =
azar işitmek); ("*komer*
una sapatetád'a" = *terlikle*
dayak yemek); ("*komerase*
de sí para sí" = *için içini*
yemek)

komeráje <fr.> (n.m.) dedikodu

komerchar (v.) (*Nehama'ya*
göre) ticaret yapmak

komercheare (v.) (*Nehama'ya*
göre) gümrükten mal çekmek

komerchéro (n.m.) gümrükçü

komércho/komérsyo (n.m.)

1) gümrük 2) ticaret

komersánte (n.m.) tüccar

komerse (v.pr.) için içini
yemek

komersyál (adj.) ticari

komersyalizar (v.)
pazarlamak

komestíve (adj.) yenir,
yenilebilir

kométa (n.f.) kuyruklu yıldız

kometer (v.) (suç) işlemek,
yapmak (*"kometer ad'ul-téryo"* = zina yapmak);
(*"kometer un krimén"* =
cinayet işlemek); (*"kometer una kúlpa"* = suç işlemek)

komícha (adj./n.f.) gün
boyunca manasız bir şekil-
de mırıldanan, sürekli şika-
yet eden

komíd'a (n.f.) aş, yemek
(*"komíd'a de med'yod'ía"* =
öğle yemeği)

komíd'o/d'a (adj.+) yenmiş,
yenilmiş

komíd'o/eskomersíd'o/d'a
(adj.) (elbise için) eskimiş, yıpranmış

komík (adj.) gülünç

komisaryáto (n.m.) polis
karakolu

komisáryo (n.m.) komiser

komisyón (n.f.) komisyon

komisyonáryo/komisyonér

<fr.' > (n.m.) komisyoncu

komitadjí *<tr.>* (*revolusyo-náryo*) (n.m.) komitacı

komité (n.m.) heyet

komó (adv.) gibi, nasıl (*"ko-mo benad'ám"* *<esp.+ebr.>* = *insanca, adam gibi*); (*"ko-mo de úzo"* = *herzamanki gibi, bermutad*); (*"komo la róza"* = *gül gibi*); (*"komo se déve"* = *gerektiği gibi*); (*"komo vyéne"* = *rasgele*)

komodid'ád'/komoditá

<it.' comodita> (n.f.) konfor,
rahat, rahatlık, kullanışlılık

komodíno (n.m.) komodin

kompád're (n.m.) 1) vaftiz
babası 2) arkadaş 3) dala-
vere ortağı

kompákto/ta (adj.) yoğun,
tıkız, sıkı

kompanyéro/ra (n.m.f.) yoldaş

kompanyía (n.f.) 1) arkadaş
topluluğu 2) refakat 3) şir-
ket, ortaklık

komparar (v.) karşılaştı-
rmak, kıyaslamak, mukayese
etmek

komparasyón/komparezón

<fr. comparaison> (n.f.) kıyas,
mukayese

komparatívamente (adv.)

karşılaştırma yoluyla

komparávre (adj.) karşılaş-
tırılabilir

**kompartiménto/komparti-
myénto** (n.m.) komparti-
man, bölüm, bölme

kompasyón (n.f.) acıma,
merhamet

kompatir <fr.'> /**kompadeser***
(v.) acısına katılmak

kompatrióto/ta (*kompatrióta*) (n.m.f.) hemşeri, mem-
leketli, vatandaş, yerdeş

kompatívle (adj.) uygun,
uyuşan, bağdaşan

komped'rón (el) (*popó,
kúlo*) (n.m.) kış

kompensar (v.) telafi etmek

kompensasyón (n.f.) telafi

kompeténsya (n.f.) yetki,
beceri, yetenek

kompeténte (adj.) yetkili,
becerikli, yetenekli

kompetid'ór/a (n.m.f.) yarışçı

kompetisyón (n.f.) müsaba-
ka, yarış

komplazénsya (n.f.) hoş-
nutluk, hatırsayarlık

komplazyénte (adj.) hatır
gönül sayan

komplé <fr.> (n.m.) takım
elbise

komplementáryo/ya (adj.)

tamamlayıcı

kompléménto (n.m.) 1)
tamamlayıcı, ek 2) (gram.)
tümleç

komplétamente (adv.) büs-
bütün, tamamen

kompletar (v.) tamamlamak

kompletarse (v.pr.) tamam-
lanmak

kompléto/ta (adj.) tam,
tamam, bütün, eksiksiz

komplikád'o/d'a (*entrafi-
kád'o/d'a*) (adj.+) karma-
şık, anlaşılması zor

komplikar (v.) zorlaştırmak,
karmaşık hale sokmak

komplikasyón (n.f.) karma-
şıklık, zorlaştırma

komplimentar <fr.' it.'> (v.)
iltifat etmek

kompliménto <fr.' it.'> (n.m.)
iltifat

komplíse/komplíche <it.'>
(n.m.f.) suç ortağı

komplisid'ád'/komplichitá
<it.'> (n.f.) suç ortaklığı

komplotad'ór/a (n.m.f.)
suikastçı

komplotar (v.) suikast yap-
mak, gizlice entrika, komplo
hazırlamak

komplóto (n.m.) suikast,

entrika, komplo
komportar (v.) 1) kapsamak, içermek 2) bir kişiyi alttan alarak idare etmek
komportarse (v.pr.) davranmak
kompórto (*kondúkta*) (n.m.) davranış, tutum
komportózo/za (adj.) idare edebilen, hoşgörülü
kompostyéra (n.f.) komposto tabağı
kompozar <fr.' > <esp. *componer*> (v.) 1) bileştirmek, oluşturmak, teşkil etmek 2) meydana getirmek 3) yazmak, beste yapmak
kompozisyón (n.f.) 1) bileşim, karışım, teşkil 2) tahrir, kompozisyon
kompozisyón muzikál (n.f.) beste
kompozitór (n.m.) besteci
kómpa (*merkansía*) (n.f.) alım, alış, satın alma
komprad'ór (*merkad'ór*) (n.m.) alıcı, müşteri
komprar (*merkar*) (v.) satın almak
komprender (*entender*) (v.) anlamak, kavramak
komprensible (adj.) anlaşılır (*"éste téksto es komprensible"*)

= *bu metin anlaşılır biçimdedir*)

komprensívo/va (adj.) anlayışlı (*"mi amígo es muy komprensívo"* = arkadaşım çok anlayışlıdır)
komprensyón (n.f.) anlama, anlayış, kavrama
komprésa (n.f.) sargı bezi, kompres
komprestyón (n.f.) sıkıştırma
komprimíd'o/d'a (adj.+) sıkıştırılmış
komprimir (v.) sıkıştırmak, bastırmak
komprometer (v.) 1) tehlikeye düşürmek 2) saygınlığını kırmak
komprometerse (v.pr.) şerefini tehlikeye atmak
komprometyénte (adj.) başa iş açıcı, tehlikeli
kompromíso (n.m.) zorunlu uzlaşma, ödün verme (*"azer kompromíso"* = ödün vererek uzlaşmak)
kompuéstota de.. (adj.) 1) -dan ibaret 2) -dan oluşmuş
kompyutad'ór (*ord'enad'ór*) (n.m.) bilgisayar
komún (adj.) 1) ortak, müşterek 2) alelade, bayağı

komunál (adj.) umumun malı olan ("*eskóla komunál*" = *belediye / devlet okulu*)

komunid'ád' / komunitá <it. 'comunita'> (n.f.) 1) ortaklık, birleşiklik 2) cemaat, topluluk, toplum

komunikád'o (n.m.) bildiri

komunikád'o/d'a (adj.+) iletilmiş, bildirilmiş

komunikar (v.) 1) iletmek, bildirmek 2) bağıntılı olmak, temasta bulunmak

komunikasyon (n.f.) 1) iletişim, bağlantı, irtibat, muhabere 2) bildiri

komunísto/ta (*komunísta*) (n.m.f./adj) komünist

komunízmo (n.m.) komünizm

kon (prep.) ile ("*kon boz álta*" = *yüksek sesle*); ("*kon buendád'*" = *güzellikle*); ("*kon emosyón*" = *heyecanla*); ("*kon ene-mistád'*" = *düşmanca*); ("*kon esperánsa*" = *ümitle*); ("*kon gána*" = *istekle*); ("*kon hén*" = *özenle*); ("*kon insisténsya*" = *ısrarla*); ("*kon maestríya*" = *ustaca*); ("*kon múncha difikultád'*" = *çok zorlukla*);

("kon négra intisyón" = *kötü niyetle*); ("*kon pága*" = *ücretli*); ("*kon pasénsya*" = *sabırla*); ("*kon plazér*" = *memnuniyetle*); ("*kon pre-súra*" = *alelacele*); ("*kon salúd'*" = *sıhhatle*); ("*kon sirá*" <esp.+tr.> (*sirá* = *rân-go*) = *sıra ile*); ("*kon su demazíya*" = *fazlasıyla, ziyadesiyle*); ("*kon tíno*" = *dikkatle*); ("*kon tor-ped'ád'*" = *aptallıkla*); ("*kon vísta*" (*káza kon vísta*) = *manzaralı*)

konák <tr.> (*káza somptu-óza*) (n.m.) konak

konchénto (n.m.) hamileliğin ilk dönemindeki mide bulantısı

konchína (n.f.) bir kart (iskambil) oyunu

kónde (n.m.) kont

kondenád'o/kondanád'o/d'a <fr. 'it. ' > 1) (n.m.f.) hükümlü, mahkum 2) (adj.) mahkum olmuş

kondenar/kondanar <fr. 'it. ' > (v.) hüküm giydirmek, mahkum etmek

kondenasyon/kondanasyon <fr. ' > (n.f.) mahkum etme, hüküm giydirme

kondenávle/kondanávle <fr.'>

(adj.) kınanılacak

kondensar (v.) 1) yoğunlaş-tırmak 2) özetlemek

kondensasyón (n.f.) koyu-laşma, yoğunlaştırma

kondésa (*kontés*) (n.f.) kontes

kondesendénsya (n.f.) alçak gönüllülük gösterme

kondesendyénte (adj.) alçak gönüllülük gösteren

kondiménto (n.m.) baharat

kondisyón (n.f.) koşul, şart

kondisyonál (adj.) bir takım koşullara bağlı

kondisyonar (v.) koşullan-dırmak, şartlandırmak

kondjúnto (adv.) müşterek

kondolénsya (n.f.) başsağ-lığı, taziye

kondúcho (n.m.) katık

kondúkta / kondókta <it.'>

condotta (n.f.) 1) idare, yürütme 2) gidişat, tavır, tutum, davranış

konduktór (n.m.) yol gösteren, götüren, sürücü

konduzir/konduizir <fr.'>

(v.) 1) yönetmek, yürütmek 2) ulaştırmak, erdirmek 3) araba kullanmak

koneksyón (n.f.) bağlantı, ilişki, irtibat

konfáfas (n.f.plr.) entrika, tuzak, aldatma

konfed'erasyón (n.f.) devletler birliği, birlik

konfeksyón (n.f.) 1) yap-ma, hazırlama 2) hazır giysi yapımı 3) hazır giysi

konfeksyonar (v.) yapmak, hazırlamak, meydana getir-mek

konferansyér <fr.'> <esp.

confereciante (n.m.) konuşmacı

konferénsya (n.f.) konuşma, konferans

konfesar (v.) itiraf etmek

konfesyón (n.f.) itiraf

konfiánsa (n.f.) güven, inanç, itimat (*"de konfián-sa"* = *güvenilir*)

konfiar (v.) emanet etmek, tevdi etmek

konfid'énsya (n.f.) sırrını söyleme, gizini açma

konfid'ensyál (adj.) gizli tutulan, mahrem

konfid'énte (n.m.f.) sırdaş

konfirmar (v.) doğrulamak, tasdik etmek, teyit etmek

konfirmasyón (n.f.) tasdik, teyit

konfiskar (v.) müsadere etmek, el koymak

konfiskasyón (n.f.) müsadere, el koyma

konfite/alkonfite (n.m.)

nişan şekeri

konfitería (n.f.) şekerleme

konfitéryo (n.m.) şekerci

konflikto/konflito <it. ' >

(*pléto*) (n.m.) 1) ihtilaf,
anlaşmazlık 2) çatışma

konfór (*comod'id'ad'*)

(n.m.) konfor, rahatlık

konfórmamente (adv.)

uygun olarak

konformar (v.) benzer kıl-

mak, uydurmak

konformarse (v.pr.) uymak

konfórme (adj.) mutabık,
uygun (*"konfórme a la ley"*
= *yasalara uygun*)

konformid'ád'/konformitá

<it. ' *conformita*> (n.f.) uygun-
luk, benzerlik

konformísto/ta (*konfor-*

místa) (n.m.f./adj.) bütün
kurallara uyan, konformist

konformízmó (n.m.) uyma,

uymacılık

konfortar/rekonfortar (v.)

güçlendirmek, moralini
yükseltmek, rahat ettirmek

konfortávle (adj.) konforlu

konfórte / rekonfórte (n.m.)

teselli, moralini yükseltme

konfrontar (*komparar, traer*

kára kon kára) (v.) karşı-

laştırmak, yüzleştirmek

konfrontarse (v.pr.) yüzleş-
mek

konfrontasyón (n.f.) karşı-
laştırma, yüzleşme

konfundir/konfonder <it. ' *confondere*> (v.) karıştırmak,
ayırd edememek

konfúzo/za (adj.) 1) karı-
şık, karmakarışık, dağınık
2) şaşırmış (*"estó konfúzo/
za"* = *aklım karıştı*)

konfuzyón (n.f.) karışık-
lık, belirsizlik, şaşıрма,
yanılma, utanma

kongóshas/gongóshas
(n.f.p.) insanın içinden
gelen sıcak hava dalgaları,
yürek darlığı (*"me suvyó
gongóshas"* = *sıcak bastı*)

kongresísto/ta (n.m.f.)

kongre üyesi

kongrésó (n.m.) kongre,
kurultay

kóniko/ka (adj.) konik

konjé <fr.> (n.m.) tatil, izin

konjelad'ór (n.m.) buzluk

konkávo/va (adj.) iç bükey

konkluir (v.) sonuçlandırmak

konkluirse (v.pr.) neticelen-
mek, sonuçlanmak

konkluzión (n.f.) noktala-
ma, sonuç, netice

konkord'ansıya (n.f.)

uygunluk, uzlaşma

konkord'ar (v.) birbirine

uymak, birbirini tutmak

konkórd'ya (*avenimyénto*)

(n.f.) iyi geçinme, uyumlu-
luk, anlaşma, duygu birliği

konkretar/konkretizar (v.)

somutlaştırmak

konkretizasyón (n.f.)

somutlaştırma

konkréto/ta (adj.) somut

konkriar (v.) yaratmak

konkuísta <it. '>/konkísta

(n.f.) fetih

konkuistad'ór <it. '>/konkis-

tad'ór (n.m.) fatih

konkuistar <it. '>/konkistar

(v.) fethetmek

konkurénsya/konkorénsya

<it. 'concorrenza> (n.f.) reka-
bet, yarışma

konkurensyar/konkorens-

yar (v.) rekabet etmek,
yarışmak

konkurénte/konkorénte <it. 'concorrente>

(n.m.f./adj.) rakip

konkúrso/konkórso <it. 'concorso>

(n.m.) 1) (*kompe-
tisyón*) yarışma 2. (*koope-
rasyón*) işbirliği

kóno (*koní*) (n.m.) koni

konortar (*abed'iguar*,

konsolar, konfortar) (v.)

teselli etmek, avundurmak

konórte (*konfórte*) (n.m.)

teselli

konoser (v.) bilmek, tanı-

mak ("*konoser al fónido*" =

iyi tanımak, vakıf olmak);

("konoser su rángo" = *had-*

dini bilmek)

konosíd'o/d'a (n.m.f.) 1)

tanıdık, ahbap 2) (adj.+)

tanınmış, ünlü

konosimyénto/konosénsya

<it. 'conoscenza> (n.m.f.) 1)

bilgi, tanıma 2) tanıdık,

tanışıklık

konsakrád'o <fr. '>/konsag-

rád'o/d'a (adj.+) 1) adan-

mış, benimsenmiş, vakfe-

dilmiş 2) kutsanmış

konsakrar <fr. '>/konsagrar

(v.) 1) vakfetmek, adamak

2) kutsamak

konsakrarse <fr. '>/konsag-

rarse (*ded'ikarse*) (v.pr.)

kendini adamak, kendini

vakfetmek

konsavíd'o/d'a (adj.) 1)

haberdar 2) bilinen

konséja (n.f.) hikaye, masal,

öykü

konsejar (v.) fikir vermek,

nasihat etmek, tavsiye

konsejéro - konsever

etmek, öğüt vermek, öğüt-
lemek

konsejéro/ra (n.m.f.) müs-
teşar, müşavir, nasihat
veren

konsejika (n.f.) fikra,
hikaye ("*nó me kóntes*
konsejikas" = *bana masal*
anlatma)

konséjo (n.m.) nasihat, tav-
siye, öğüt

konsekuénsya (n.f.) sonuç

konsekutívo/va (adj.) 1)
ard arda, aralıksız, birbirini
izleyen 2) sonuç olan

konsénsya (n.f.) 1) bilinç,
şuur 2) vicdan

konsensyózo/za <fr.
consciencieux/euse <esp.
concienzudo> (adj.) vicdanlı

konsentimyénto (n.m.)
muvafakat, rıza

konsentir (v.) muvafakat
etmek, kabul etmek, rıza
göstermek

konsentirse (v.pr.) farkına
varmak, duymak

konsestrar (v.) 1) bir nok-
tada toplamak, merkezileş-
tirmek 2) koyulaştırmak

konsentrarse (v.pr.) 1) top-
lanmak 2) kendini tüm
varlığıyla vermek, bütün

dikkatini toplamak

konsentrasyón (n.f.) 1) bir
noktada toplanma, yoğun-
laşma 2) temerküz, yığınak
yapma

konsepsyón (n.f.) 1) görüş,
anlayış, kavram 2) gebe kalma

konsépto (n.m.) kavram,
mefhum, fikir

konsernir (v.) ilgilendirmek

konsérto <it.'>/**konsiérto**
(n.m.) konser

konsérva (n.f.) konserve

konservad'ór/a (adj./n.m.f.)
muhazafakar, tutucu

konservar (v.) korumak,
muhafaza etmek, sürdür-
mek, saklamak

konservasyón (n.f.) muha-
faza etme, saklama

konservatívo/va (adj./
n.m.f.) tutucu, koruyucu

konservatízmo (n.m.) tutu-
culuk

konservatóryo (n.m.) kon-
servatuar

konsesyón (n.f.) ödün, taviz,
imtiyaz

konsesyonáryo (n.m.) bayi,
imtiyazlı kimse

konsever (v.) 1) gebe kal-
mak, yaratmak 2) kavra-
mak, tasarlamak

konsid'erád'o/d'a (adj.+) saygın, sayılan, dikkate alınan
konsid'erar (v.) dikkatle bakmak, incelemek, düşünmek, dikkate almak, telakki etmek, önem vermek, değer vermek
konsid'erasyón (n.f.) 1) düşünce, düşünme, görüş, telakki 2) itibar, haysiyet, riayet
konsid'erávle (adj.) önemli, oldukça
konsilyad'ór/d'éra (adj./n.m.f.) uzlaştırmacı, barıştırmacı
konsilyánte (adj.) 1) uysal 2) uzlaşıcı
konsilyar (v.) uzlaştırmak
konsilyasyón (n.f.) uzlaşma
konsílyo (n.m.) kurul, şura (*"konsílyo de ad'minis-trasyón"* = yönetim kurulu); (*"konsílyo de miníst-ros"* = bakanlar kurulu)
konsínya (n.f.) 1) talimat, yönerge 2) emanet yeri, bagaj yeri
konsínyar (v.) vermek, emanet etmek, teslim etmek
konsisténsya (n.f.) 1) kıvam 2) dayanıklılık, güvenilirlik
konsistir en (v.) ibaret olmak
konsistyénte (adj.) tutarlı,

dayanıklı, koyu
konsízo/za (adj.) anlatışta kısa, özlü, veciz
konsizyón (n.f.) özlülük, anlatımda kısalık
konsográje (n.m.) evlilik sayesinde edinilen hısımlar ve akrabalar
konsograr (v.) evlatları evlendirerek hısımlar olmak
konsól (n.m.) konsol
konsolar (*afalagar*) (v.) avutmak, teselli etmek
konsolarse (*afalagarse*) (v.pr.) avunmak, teselli bulmak
konsolasyón (*afalágo, konsuélo*) (n.f.) teselli
konsoláto (n.m.) konsolosluk
konsolid'ar (*enforteser, enrezyar*) (v.) sağlamlaştırmak, kuvvetlendirmek, pekiştirmek, takviye etmek
konsolid'arse (v.pr.) sağlamlaşmak, kuvvetlenmek
konsolid'asyón (n.f.) 1) takviye, sağlamlaşma 2) bir borcu uzun vadeye çevirme
konsólo/kónsul (n.m.) konsolos
konsomar *<fr. ' >* /**konsumir** (v.) tüketmek, sarf etmek
konsomasyón *<fr. ' >* (n.f.) tüketim, sarfiyat, sürüm

konsomatór/trísa <fr.>

(n.m.f.) tüketici

konsóрте (n.m.f.) karı veya koca

konspirad'ór/a (n.m.f.)

fesatçı, komplo kuran

konspirar (*komplotar*) (v.)

fesat çevirmek, gizli bir fesada katılmak

konspirasyón (n.f.) fesat, komplo

konstánsya (n.f.) sebat, kararlılık, azim

konstánte (adj.) 1) sebatlı

2) daimi, kalıcı

konstatar (v.) görmek,

saptamak, gerçekliğini görmek ve göstermek

konstatasyón (n.f.) meydana çıkarma, gerçekliğini görme ve gösterme

konsternád'o/d'a (adj.+)

üzüntüden şaşkın, endişeli

konsternasyón (n.f.) yeis,

üzüntü dolu şaşkınlık, endişe

konstipád'o/d'a <fr.> (adj.+)

kabız

konstipar <fr.> (v.) kabız

etmek

konstiparse <fr.> (v.p.) kabız

olmak

konstipasyón <fr.> (n.f.)

kabızlık

konstituir (v.) oluşturmak,

teşkil etmek, kurmak

konstitusyón (n.f.) 1) oluş, yapılış 2) bünye 3) anayasa

konstruir (*fraguar*) (v.) inşa etmek

konstruksyón (*frágua*) (n.f.)

inşa, inşaat, yapı, yapım

konstruktívo/va (adj.) yapıcı

konstruktór (n.m.) inşaatçı

konsuélo (*afalágo, konso-lasyón*) (n.m.) teselli

konsúlta (n.f.) 1) danışma,

istişare 2) (tıpta) muayene,

konsültasyon

konsultar (v.) danışmak,

fikir danışmak, istişare etmek

konsultasyón (n.f.) danış-

ma, istişare, konsültasyon

konsumir *bks.* **konsomar**

konsumirse (v.pr.) 1) suyu-

nu kaybetmek 2) zayıfla-

mak, tükenmek

konsyénte (adj.) bilinçli,

müdrük, şuurlu

kontabilitá <it.> / **kontabili-**

dad (n.f.) muhasebe

kontád'o/d'a (adj.+)

1) anla-

tilmiş 2) sayılı, az bulunur

(“*tener los días kontád'os*” =

günleri sayılı); (“*de lo kon-*

tád'o se lo yéva el gáto” =

sayılı olanı kedi götürür) 3) itibarlı ("*éste ómbre es muy kontád'o en su kazál*" = *bu adam kendi köyünde çok itibarlıdır*)
kontad'ór/d'éra (n.m.f.) 1) sayaç 2) anlatan
kontajyózo/za (adj.) bulaşıcı
kontaktar (v.) temas etmek, temasa geçmek
kontákto (n.m.) ilişki, temas, ulaşım
kontaminar (v.) hastalık bulaştırmak, sirayet etmek
kontaminarse (*apegarse*) (v.pr.) bulaşmak
kontaminasyón (n.f.) sirayet, bulaşmak
kontánte (adv./adj.) 1) nakden ("*pagar kontánte*" = *nakit ödemek*) 2) nakit ("*para rá kontánte*" = *nakit para*)
kontánte (n.m.) nakit para
kontar (v.) 1) (hikaye) anlatmak 2) itibar etmek 3) saymak ("*kontar los días*" = *sabırsızlıkla gün saymak*)
kontávle (n.) muhasebeci, sayman
kontéksto (n.m.) 1) toplu koşullar, genel durum 2) (bir metinde) doku
kontemplar (v.) 1) sey-

retmek, temasa etmek 2) düşünceye dalmak
kontemplasyón (n.f.) 1) temasa 2) düşünceye dalma
kontemporanéó/néa (adj./n.m.f.) 1) çağdaş 2) yaşıt
kontenénsya *şfr. ' >* (n.f.) 1) istiap hacmi, genişlik, 2) (mec.) davranış
kontener (v.) 1) ihtiva etmek, içermek, kapsamak 2) zapt etmek, hükmetmek
kontenerse (v.pr.) 1) kendini tutmak 2) (mec.) kendini beğenmek ("*se lo kontyéne*" = *kendini pek bir beğenir*)
konteníd'o (el) (n.m.) içerik, kapsam, muhteva
kontentar (v.) tatmin etmek, memnun etmek, hoşnut bırakmak
kontentarse (v.pr.) tatmin olmak, yetinmek
konténte (adj.) memnun
kontentéz (n.f.) tatmin, iktifa, memnuniyet
kontestar (v.) itiraz etmek
kontestasyón (n.f.) itiraz
kontestávle (adj.) tartışma götürür
kontígo (*kon tí*) (adv.) seninle
kontinénsya (n.f.) kendini tutma

kontinénte 1) (n.m.) kıta 2)
(adj.) zevk ve arzularında
ılımlı ve ölçülü

kontinuál <fr. ' > /**kontínuo/a**
(adj.) devamlı, sürekli

kontinuálmente (adv.)
mütemadiyen, sürekli

kontinuar (v.) devam
etmek, idame etmek

kontinuasyón (n.f.) devam,
idame

kontornar (v.) çevresini
dolaşmak, çevirmek

kontórno (n.m.) çevre,
kenar, dolay

kóntra (prep.) karşı ("*kónt-
ra de...*" = *aleyhine*)

kóntra-órd'en (n.m.) birin-
cisine aykırı ikinci buyruk

kóntra-valór (n.f.) mukabil
değer, değer karşılığı

kontrabánda (n.f.) karabor-
sa, kaçakçılık

kontrabandyér <it. ' > (n.m.)
kaçakçı

kontrad'iksyón (n.f.) çeliş-
ki, çelişme, tenakuz

kontrad'iktór (n.m.) karşı
çıkıcı, itirazcı

kontrad'iktóryo/ya (adj.)
çelişmeli, birbirini tutmaz

kontradizir/kontradezir
(v.) yalanlamak, tersini

söylemek, tersini göster-
mek, karşı olmak

kontradizirse/kontradezirse
(v.pr.) çelişki halinde olmak,
tenakuza düşmek

kontraksyón (n.f.) kasılma,
büzülme

konraktar <fr. ' > (*kontraer*)
(v.) 1) germek, kasmak 2)
sözleşme yapmak, sözleş-
meyle üstüne almak 3) bir
hastalığa yakalanmak

konraktarse <fr. > (*kontraer-
se*) (v.pr.) kasılmak, büzül-
mek, gerilmek

kontranatúra* (n.f./adj.)
örnek dışı, sapık, doğaya
karşı olan

kontraryánte <fr. ' > (adj.)
aksi, ters

kontraryar (v.) karşı koy-
mak, terslemek, engellemek

kontraryed'ád'/kontraryetá
<it. ' *contrarieta* > (n.f.) 1) zıtlık
2) aksilik, terslik

kontráryo/ya (adj.) aykırı,
ters, aksi, karşıt, zıt

kontrastar (v.) birbirine
karşıt olmak, karşıtlaşmak

kontrásto (n.m.) karşıtlık,
tezat, zıddiyet

kontráto (n.m.) akit, kont-
rat, mukavele, sözleşme,

şartname
kontratyémpo (n.m.) ters
rastlantı, beklenmedik terslik
kontravenir (v.) karşı gel-
mek, ihlal etmek
kontravensyón (n.f.) yasa-
ya aykırı davranış
kontribuánte/kontribuávle
(n.m.f.) 1) iştirak eden 2) ver-
gi yükümlüsü
kontribuir (v.) iştirak
etmek, katkıda bulunmak
kontribusyón (n.f.) iştirak,
katkı, yardım
kontról (n.m.) denetim, kont-
rol, yoklama
kontrolad'ór (n.m.) denetçi,
kontrolör
kontrolar (v.) denetlemek,
kontrol etmek
kontrovérsya (*diskusyón,*
polemika) (n.f.) tartışma,
münakaşa
konushear <tr.esp.> (*avlar,*
frekuentar) (v.) konuşmak
konvalesénsya (n.f.) neka-
hat, iyileşme
konvékso/sa (adj.) dış bükey
konvenénsya (n.f.) uygunluk
konveníd'o (adj.+) üzerinde
anlaşmaya varılmış
konvenir (v.) 1) uygun
olmak 2) uzlaşmak

konvenívle (adj.) elverişli,
uygun
konvenser (v.) ikna etmek,
inandırmak, razı etmek
konvenserse (v.pr.) ikna
olmak, kanaat getirmek,
kani olmak, kanmak
konvensíd'o/d'a (adj.+) kani
konvensimyénto (n.m.) ikna
konvensyénte (adj.) inan-
dırıcı, ikna edici
konvensyón (n.f.) 1) uzlaş-
ma, antlaşma, anlaşma
2) (*kongrésó, kolókyo,*
konfèrensia) kongre
konvensyonál (adj.) gele-
neklere bağlı
konvenyénte (adj.) müsait,
uygun, münasip, elverişli
konverjénsya (n.f.) aynı
tarafa yönelme
konversar (v.) konuşmak,
sohbet etmek
konversasyón (n.f.) sohbet,
konuşma
konvérsó (*dönmé*) (n.m.)
dönme, din değiştirmiş
konversyón (n.f.) 1) biçim
ya da durum değiştirme 2)
din değiştirme
konvertíd'o/d'a (adj./
n.m.f.) 1) değiştirilmiş 2)
dinini değiştirmiş

konvertir (v.) 1) birini bir şeye inandırarak inancını değiştirmek 2) çevirmek
konvertirse (v.pr.) din, inanç değiştirmek
konviksyón (n.f.) kanı, kanaat
konvokar (v.) çağırarak, birisini karşısına çağırarak, toplantıya çağırarak
konvokasyón (n.f.) çağrı
konvólyo <it.'> /**konvóy** (n.m.) konvoy
konvulsyón (n.f.) çırpınma, kasılma
konyák (n.m.) konyak
konyorarse (v.pr.) yakınmak
kooperar (v.) işbirliği yapmak
kooperasyón (n.f.) işbirliği
kooperatíva (n.f.) kooperatif,
kooperatívo/va (adj.) işbirliği yapmasını seven
koord'inasyón (n.f.) düzenleme, düzenleme, eşgüdüm
koord'inar (v.) düzenlemek, düzenleştirmek, tanzim etmek, eşgütme
kópla (*estrófa*) (n.f.) şiirde kıta
kopúk <tr.> 1) (adj.) (*arrankád'o*) kopuk 2) (n.m.) (*vagabóndo*) serseri
kópya (n.f.) kopya, suret
kopyar (v.) kopya etmek

koráje (n.m.) 1) cesaret, metanet, yiğitlik, yürek 2) öfke
korajózo/za (adj.) 1) <fr.'> cesur, metin, yiğit, yürekli 2) <esp.'> öfkeli
Korán <tr.> (n.m.) Kur'an
korasón (n.m.) kalp, yürek (*"korasón de óro"* = *altın kalpli*); (*"korasón límpyo"* = *kalbi temiz*)
koráy/korá (n.m.) mercan
korbán <ebr./tr.> (*sakrífisyo, kapará*) (n.m.) kurban
kordéla (n.f.) kurdela
kordón (n.m.) 1) kordon, uçkur 2) gerdanlık
kordyal (adj.) samimi, yürekten
kordyalid'ád' (n.f.) yürekten sevgi
korelijyonáryo/ya (n.m.f.) dindaş
korkák <tr.> (*espantózo/za*) (adj.) korkak
korkóva (n.f.) kambur
korkovád'o/d'a (adj.) kambur
kornflór (n.m.) nişasta
kornícha (n.f.) korniş
kóro (n.m.) koro
koróna (n.f.) taç, çelenk
koronamyénto (n.m.) taç giyme

korporasyón (n.f.) 1) birlik, topluluk 2) lonca, kurum, kuruluş, esnaf derneği
korpulénsya (n.f.) irilik
korpulénte (*korpúd'o/d'a*) (adj.) iri, iri yarı, ağırsiklet
korred'ería (n.f.) simsarlık, tellallık
korred'ór/d'éra (n.m.f.) 1) koşan, koşucu 2) tellal, simsar 3) çöpçatan
korreksyón (n.f.) düzeltme, tashih
korrektívo/va (adj.) düzeltici
korrékto/ta (adj.) doğru, hatasız
korrer (v.) koşmak
korrer (*água*) (v.) akmak
korrespondénsya (n.f.) 1) uygunluk, birbirini tutma (*"korrespondénsya de id'é-as" = fikirlerin uyuşması*) 2) yazışma, muhabere, iletişim
korresponder (v.) 1) yazışmak 2) aralarında uzlaşma bulunmak
korrespondyénite (n.m.f.) 1) muhabir 2) (adj.) uygun düşen
korretína (n.f.) 1) koşma, koşturma 2) akma
korrid'a (n.f.) koşu
korrid'ór/korred'ór (n.m.) dehliz, koridor

korrijar <fr. ' >/korrejir (v.) düzeltmek, tashih etmek
korrijarse/korrejirse (v.pr.) düzelmek
korromper (v.) yozlaştırmak, ayartmak
korromperse (v.pr.) yozlaşmak
korrompíd'o/d'a (adj.+) ayartılmış, yozlaştırılmış
korrupsyón (n.f.) ahlak bozukluğu, irtikap
korruptíve (adj.) ayartılabilir
korruptór (adj./n.) 1) bozucu 2) baştan çıkarıcı, ayartıcı
korsáje (n.m.) bluz gibi göğsü kuşatan kadın giysisi, büstiyer
korsé (n.m.) korse
kórso (n.m.) ceylan
kortád'a (n.f.) 1) kesik, çentik 2) (mec.) sert cevap (*"dar una kortád'a" = sert cevap vermek*)
kortad'úra (n.f.) kesme (*"kortad'úra de fashad'úra" = doğacak olan bebeğin ilk zıbınının kesim töreni*); (*"kortad'úra de tanít" = oruç açmak/kesmek*)
kortakavésas (n.m.) izbandut
kortar (v.) kesmek, biçmek, (*"kortar del dip" <esp.+tr.> = dibinden kesip atmak, sert bir*

şekilde reddetmek); (*"kortar el pyé"* = *ayağını kesmek*, *bir yere bir daha gitmemek*); (*"kortar kuénto"* = *hesap kapatmak*); (*"kortar kúrto"* = *kısa kesmek*); (*"kortar la palávra"* = *sözünü kesmek*); (*"kortar las relasyónes"* = *ilişkiyi bitirmek*); (*"kortar tanít"* <esp.+ebr.> = *oruç bozmak*)
kortarse (v.pr.) kesilmek
kóрте (n.m.) kesme (*"kórte de syéte"* = *bir kişinin ölümünden yedi gün sonra yapılan mevlut*)
kóрте (n.f.) 1) mahkeme 2) saray ahalişi 3) kur (*"azer la kóрте"* = *kur yapmak*)
kortezía (n.f.) nezaket, incelik
kortíjo (n.m.) avlu, hol, sahanlık
kortína (*perdé* <tr.>) (n.f.) perde
koryénte (n.m./adj.) 1) akım, akıntı, cereyan, elektrik akımı 2) olağan 3) cari (*"kuénto koryénte"* = *cari hesap*)
koshear (v.) 1) topallamak 2) (mec.) aksamak
koshed'ád' (n.f.) 1) topallık 2) (mec.) aksaklık
kósher/kashér <ebr.> (adj.) 1) Yahudi inanişına göre

helal yiyecekler 2) doğru, düzgün ve dürüst
koshíko (*djúgo*) (n.m.) seksek (*"djugar a koshíko"* = *seksek oynamak*)
koshkiya (n.f.) gıdıklama (*"koshkiya de garón"* = *gıcık*); (*"azer koshkiya"* = *gıdıklamak*)
koshkiyózo/za (adj.) 1) gıdıklanan 2) tez gücenen
kósho/sha (adj.) 1) topal 2) (mec.) aksak
koshturear <tr.+esp.> (*azer korrer, azer lavorar*) (v.) koşturmak
kósta (n.f.) sahil, deniz kıyısı
kostar (v.) mal olmak
kóste (n.m.) maliyet, paha
kostíya (n.f.) kaburga, pırzola
kostózo/za (adj.) masraflı, pahalı
kostúm <fr.> (n.m.) kostüm
kostúmbre (*úzo*) (n.f.) adet, alışkanlık, itiyat, anane
kostúra/kustúra (n.f.) dikiş
kosuegráje/konsográje (n.m.) dünürlük
kosuegrar/konsograr (v.) evlatları evlendirerek hısımlık olmak
kosuégro/gra (n.m.f.) dünür

koterizar (v.) yarayı
yakarak kapatmak (tıpta)
kotid'yáno/na (adj.) günlük
kotizasyón (n.f.) masraf
payı
kován <tr.> (*kolména*) (n.m.)
kovan
kovdísyá (n.f.) aşırı istek,
hırs, ihtiras, doymazlık
kovdear <tr.+esp.> (*arrondjar*,
echar) (v.) kovmak
kovdisyar (v.) gıpta etmek,
imrenmek, can atmak, göz
dikmek
kovdisyózo/za (adj.) ihtiraslı
kóvdo (n.m.) dirsek
kovijar/kuvijar (v.) örtmek
kovrad'ór (n.m.) tahsildar
kovrar (v.) 1) tahsil etmek 2)
elde etmek (*"kovrar ventú-
ra"* = *eş bulmak*); (*"kovrar
fáma"* = *nam kazanmak*)
kóvre (n.m.) bakır
kovúsh/koúsh <tr.> (*dor-
mitóryo/sála de kazérna*)
(n.m.) koğuş
koyad'úra (*anchúez*) (n.f.)
ançuez
kóza (n.f.) nesne, şey (*"kó-
za de valór"* = *kiymetli
eşya*); (*"kózas de komer"*
= *yenecek şey*); (*"kóza ke
nó me ínche!"* = *beni ilgi-*

lendiren şey değil)
kozer (v.) pişirmek
kozerse (v.pr.) 1) pişmek 2)
(mec.) olgunlaşmak
kozíkas (n.f.pl.) ıvır zıvır
kozína (n.f.) 1) mutfak 2)
(İstanbul'da) apteshane, hela
kófté/kefté <tr.> **kóftikas/
keftúkas** <tr.+esp.> (*albondi-
gá*) (n.f./n.f.pl.) köfte
kráno (n.m.) kafatası
kraváta (n.f.) kravat
kread'ór *bkz.* **kriad'ór**
krear (v.) yaratmak
kreasyón (n.f.) yaratılma,
yaratılış
kreatívova (adj.) yaratıcı
kréd'ito (n.m.) kredi
kréd'itór (n.m.) alacaklı
kreénsa (n.f.) inanç, inanış,
inanma, iman, itikat
kreénte (n.m.f./adj.) 1) itikat
sahibi 2) inançlı
kreer (v.) 1) inanmak, itimat
etmek, güvenmek 2) sanmak
kreívle (adj.) inanılabilir
kréma (n.f.) kaymak, krem
kréncha (n.f.) saçta ayırma
çizgisi
krepúskulo (n.m.) alaca
karanlık
kreser (v.) yetiştirmek, büyü-
mek, geliştirmek

kresíd'o/d'a (adj.+) yetişmiş, büyümüş (*"nasíd'o i kresíd'o en Turkía" = Türkiye'-de doğma büyüme*)

kresimyénto* (n.m.) 1) büyüme, yetişme 2) çoğalma

krésta (n.f.) 1) ibik 2) bayır

kresyénte (n.m.) hilal

kresyénte (adj.) gittikçe artan (*"las difikultád'es kresyéntes de la víd'a" = hayatın gide-rek artan zorlukları*)

kriad'éra (n.f.) sütne

kriad'ór/kread'ór (n.m.) yaratan, besleyen

Kriad'ór el (n.m.) Allah, Yaradan (Tanrı anlamında)

kriánsa (n.f.) yaratık, mahluk

kriar (v.) 1) yetiştirmek, büyütme, beslemek 2) yeni doğan bebeğe süt vermek

kriatúra/kreatúra (n.f.) evlat, velet, yavru, çocuk

kriaturería/kreaturería (n.f.) 1) çocukluk 2) çocuk-ça davranış

krímen (n.m.) cinayet, cürüm

kriminál (n.m./adj.) cani, katil

kríno* (n.m.) yele, yele kılı

krío (n.m.) yeni doğan çocuk

kristál (n.m.) kristal

Kristyandád' (n.f.) Hıristiyanlık

Kristyanízmo (n.m.) Hıristiyan dini

kristyáno/na (n.m.f./adj.) Hıristiyan

krítika (n.f.) eleştiri, tenkit

kritikad'ór/d'éra (adj./n.m.f.) her şeye bir kusur bulan, kusur bulmasını seven

kritikar (v.) eleştirmek, tenkit etmek, yermek

kritikávle (adj.) eleştirilebilir, kusurlu bulunabilir

krítiko/ka (adj.) 1) eleştirci 2) tehlikeli (*"la situasýón está krítika" = durum kritik*)

krítiko (n.m.) eleştirmen (*"krítiko de árte" = sanat eleştirmeni*)

kritikón/a (adj./n.m.f.) kusur bulucu

kríza (n.f.) 1) buhran, bunalım, kriz 2) nöbet (*"kríza de korasón" = kalp krizi*)

króche* (*krúz*) (n.f.) haç, istavroz, çarmıh

krokí (n.m.) taslak

krokod'ílo (n.m.) timsah

krónika (n.f.) 1) günü gününe yazılmış tarihsel olaylar defteri 2) gazetede günlük sorunlarla ilgili yazı

kroniko/ka (adj.) müzmin, süreğen, sürüp giden, kronik
króshé <fr.> (n.f.) tığ
króshetar <fr.> (v.) tığla örmek
krósta (n.f.) kabuk, yara kabuğu
kruazar <fr. ' >/kruzar (v.) keşismek
krud'éz (n.f.) 1) çığlık 2) (mec.) (insan için) toyluk
krúd'o/d'a (adj.) 1) çiğ, pişmemiş 2) (mec.) (insan için) toy, ham
kruél (adj.) gaddar, kalpsiz, zalim, acımasız
krúeldád' (n.f.) acımasızlık, zulüm, kıyım
krusifikar (v.) çarmıha germek
kruzád'os (n.m.pl.) haçlılar
kuad'rar (v.) 1) akli ermek, akıl etmek, düşünme yeteneği olmak, kavramak 2) (*Nehama'ya göre*) çerçevelemek
kuád'ro (n.m.) kadro, çerçeve
kuad'rúplo (n.m.) dört katı, dört misli
kuafór (n.m.) berber, kuaför
kuajád'o/d'a (**koagulád'o/d'a**) (adj.+) pıhtılaşmış, pelteleşmiş
kuajad'úra (n.f.) pıhtılaşma

kuajar (*koagular*) (v.) pıhtılaştırmak, koyulaştırmak
kuajarse (v.pr.) koyulaşmak, pıhtılaşmak
kuál/kuála? (adj./m.f.) hangi? ("*kuál lívro?*" = *hangi kitap?*); ("*kuála blúza?*" = *hangi bluz?*)
kuál/kuála (pron.m.f.) hangisi? ("*kuál es tu lívro?*" = *hangisi senin kitabın?*); ("*kuála es tu blúza?*" = *hangisi senin bluzun?*)
kualitá <it. ' >/kalita'd (n.f.) nitelik, özellik, huy, vasıf
kualkyér/kualsikyér 1) (pron.) herhangi biri ("*kualsikyér no puéd'e alkansar a la kono-sénsya syentífika*" = *herhangi biri bilimadamı olamaz*) 2) (adj.) herhangi bir ("*mi íja no endénya kualkyér nóvyo*" = *kızım herhangi bir kismete tenezzül etmez*)
kuálo? (int.) ne? ("*kuálo ay?*" = *ne var?*); ("*kuálo dísho?*" = *ne dedi?*)
kuálos?/kuálas? 1) (adj./m.f.pl.) hangi? ("*kuálos lívros son los tíyos?*" = *hangileri senin kitapların?*); ("*kuálas gazétas son las mías?*" = *hangileri benim gazetelerim?*)

2) (pron.m.f.pl) hangile-
ri? ("kuálos son los túyos?"
= *hangileri seninkiler?*),
("kuálas son las súyas" =
hangileri onunkiler?)

kualúnke* <it.> (pron.) her-
hangi biri/herhangi bir şey

kuándo (adv.) ne zaman

kuantén? (adj.pron.)

kaçıncı?

kuánto? (adv.) ne kadar?

kaç? ("kuánto kósta?" = *ne
kadar eder?*)

kuántos/tas 1) (adj./pron.)

kaç? ("kuántas manda-
línas merkátes?" = *kaç tane
mandalina satın aldın?*)

2) (pron.m.f.pl.) kaç tane?

("kuántas komítes?" = *kaç
tane yedin?*)

kuantúnke* <it.'> (*aún-*

ke) (lok.konj.) ...e rağmen
("kuantúnke muy ermóza,
ésta mujér no me pláze" =
*çok güzel olsa da, bu kadın
hoşuma gitmiyor*)

kuarénta (adj.) kırk

kuarentína/karantína (n.f.)
karantina

kuárto (n.m.) çeyrek ("un
kuárto de mansána" = *bir
çeyrek elma*)

kuartyér <it.quartiere> (*báryo*)

(n.m.) semt, mahalle

kuatrén (adj.) dördüncü

kuátro (adj.) dört ("kuátro
tántos" = *dört katı, dört mis-
li*); ("azer las kuátro pún-
tas" = *haç çıkarmak*)

kubbé <tr.> (<esp.> *cupula*)
(n.f.) kubbe

kuchára (n.f.) kaşık

kucharád'a (n.f.) kaşık dolusu

kucharón (n.m.) kepçe

kuchiád'a/kuchiyád'a (n.f.)
bıçak darbesi

kuchiyar (v.) bıçaklamak

kuchíyo (n.m.) bıçak ("kuchí-
yo de dos kórtas" = (mec.) *iki
tarafı keskin bıçak, - ikilem*)

kuchunugúrya <gr.> / **chu-
kundúr/pandjár** (n.f.)
pancar

kudurearse <tr.+esp.> (*enfú-
reserse*) (v.pr.) kudurmak

kudúz <tr.> (*enfuresíd'o*)
(adj.) kuduz

kud'yád'o (n.m.) merak

kud'yar (v.) alakadar
olmak, hatır sormak, ilgi-
lenmek, yoklamak

kúd'yo (n.m.) alaka, ihtimam

kuéd'ra (n.f.) ip

kuénto (n.m.) 1) masal, öykü

2) hesap ("kuénto djústó"
= *doğru hesap*); ("kuén-

to red'óndo" = yuvarlak
hesap); (*"kuénto rendid'o"*
= rapor)

kuérno (n.m.) boynuz (*"dik-
tear los kuérnos - enkap-
richearse"* = boynuzları dik-
mek, inat etmek); (*"meter
kuérnos"* = boynuz takmak)

kuernúd'o (adj.) boynuzlu

kuéro (n.m.) 1)deri, cilt, ten
(*"kuéro i guéso"* = sıska, bir
deri bir kemik) 2) meşin

kuérpo*/puérpo (n.m.)
beden, vücut

kuérvo (n.m.) karga

kuéshko (n.m.) 1) çekir-
dek 2) (mec.) cimri (*"éste
ómbre es kuéshko, nó da ní
un grosh"* = bu adam çok
cimri, metelik vermez)

kúfa <tr.> (*sésto*) (n.f.) küfe

kúka (n.f.) dantel veya
nakış ipliği yumağı

kukarácha (n.f.) karafatma

kúkla 1) (n.f.) bebek, kuk-
la 2) (*kúkla/kúklo*) (adj.)
çok güzel

kukuváya (n.f.) baykuş

kulá <tr.> (*tórrre*) (n.f.) kule

kulaneád'o/d'a <tr.+esp.> (*utili-
zád'o/d'a*) (adj.+) kullanılmış

kulanear <tr.+esp.> (*emplear,
utilizar*) (v.) kullanmak

kulévra/kulévro 1) (n.f./n.m.)
yılan 2) (adj.) dedikoducu
kadın

kulevrearse (v.pr.) zalimce
dedikodu yapmak

kulevríka 1) (n.f.) solucan,
küçük yılan 2) (adj.) (mec.)
zalim dedikoducu kadın

kulíba <tr.> (*baráka*) (n.f.)
kulübe

kúlo (n.m.) göt, kıç (*"kúlo
de mal - asyénto"* = yerinde
durmaz)

kulót/külót <fr.> (*brága*)
(n.f.) don

kúlpa (n.f.) suç, hata, kaba-
hat, töhmet

kulpabilid'ád'/kulpabilitá
<fr.' culpabilité> (n.f.) suçluluk

kulpabilizar (v.) suçlamak

kulpánte/kulpávle (adj./
n.m.f.) kabahatli, suçlu

kulpar (v.) suç işlemek, suç-
lu olmak

kulpózo/za (adj.) kabahatli

kultivád'o/d'a (adj.+) 1)
(toprak) işlenmiş (*"un kámpo
kultivád'o"* = işlenmiş tarla)

2) kültürlü (*"una persóna
kultivád'a"* = kültürlü kişi)

kultivad'ór (n.m.) ekici,
müstahsil

kultivar (v.) işlemek, üretmek, geliştirmek, yetiştirmek
kultivarise (v.pr.) kendini yetiştirmek, kendini geliştirmek
kúlto (n.m.) din, mezhep, tapınma
kultuál (adj.) mezhebe değgin
kultúra (n.f.) 1) tarım, yetiştirme 2) irfan, kültür
kulturál (adj.) kültürel
kumár <tr.> (*djúgo de azár*) (n.m.) kumar
kumaraná <tr.+esp.> (*sála de djúgo*) (n.f.) kumarhane
kumarbáz/a <tr.+suf.f.esp.> (*djugad'ór/a*) (n.m.f.) kumarbaz
kumarear <tr.+esp.> (*djugar djúgos de azár*) (v.) kumar oynamak
kumbará <tr.> (<esp.> *hucha*) (n.f.) kumbara
kumbáro/ra <gr.> (*pad'ríno, mad'rína*) (n.m.f.) manevi baba, manevi anne
kumplíd'o/d'a (adj.+) 1) tamamlanmış 2) (insan) kültürlü, münevver
kumplimyénto (n.m.) ikmal, tamamlama ("kumplimyénto de minyán" = erkek çocukların 13. yaş töreni, Bar-Mitzva)

kumplir (v.) yapmak, gerçekleştirmek, tamamlamak
kúna (n.f.) beşik, salıncak
kunar (v.) sallamak
kunarse (v.pr.) sallanmak
kundir (v.) çoğalmak, artmak, kâfi gelmek ("azer kundir" = *kafi gelmesi için bir şeyi ölçülü bir şekilde kullanmak*)
kundúcho/kondúcho (n.m.) katık
kunduchear/konduchear (v.) güzel ve yararlı bir şeyi uzun zaman sürdürmek için azar azar kullanmak
kunduradjí <tr.> (*adovad'ór de kalsád'os*) (n.m.) kunduracı
kundúrya <tr.> (*kalsád'o*) (n.f.) kundura, ayakkabı
kunduryéro <tr.+ esp.> (*ad'ovad'ór de kalsád'os*) (n.m.) kunduracı
kunyád'a (n.f.) baldız, elti, görümce, yenge ("kunyad'í-ka, kulevríka" = *görümceciik, yılancık*)
kunyád'o (n.m.) bacanak, enişte, kayınbirader
kúpa (n.f.) 1) bardak, kadeh 2) kupa
kupíka (n.f.) ufak kadeh
kupón (n.m.) kupon

kúra (n.f.) ilaç, deva
kurar (v.) iyileştirmek, tedavi etmek
kurarse (v.pr.) tedavi olmak, iyileşmek
kurdear <tr.+esp.> (*estableser, instituir, montar*) (v.) kurmak ("kurdear un muévo sistéma" = yeni bir sistem kurmak)
kurnáz/a <tr.+suf.f.esp.> (*des-bolvíd'o/d'a i astusyózo/za*) (adj.) kurnaz
kurór <fr.> (*mujeriégo*) (adj./m.) hovarda, çapkın
kurshún <tr.> 1) (n.m.) pló-mo) kurşun 2) (adj.) (*muy pezgàd'o*) çok ağır
kúrso / kórso <it. corso> (n.m.) 1) seyir 2) ders, kurs ("kúrsos de Almán" = Almanca kursları) 3) rayiç ("el kórso del dólar" = doların rayiçi)
kúrto/ta <port. ' > (*esp. corto*) (adj.) kısa
kurtór/kurted'ád*/kurtéza (n.f.) kısalık
kúrtovich! (eks.) kısa kes!
kuryozid'ád'/kuryozitá <it. ' curiosita> (n.f.) 1) merak 2) ilgi çeken şey
kuryózo/za (adj.) 1) meraklı 2) tuhaf, garip

kustúra/kostúra (n.f.) dikiş
kusúr <tr.> (1. *defékto résto*) (n.m.) 1) kusur 2) kalan, bakiye, artık, küsurat
kusuríko <tr.+esp.> (n.m.) 1) (*chíko résto de komíd'a*) önemsiz kusur 2) (*defékto sin importánsa*) önemsiz artık
kusúres <tr.+suf.pl.esp.> (*réstos de una komíd'a*) (n.m.pl.) artık
kutí <tr.> (*kashíka*) (n.m.) kutu ("kutí de konsérva" = konserve kutusu); ("kutí de létras" = posta kutusu)
kuturú/"a la kuturú" (*sin azer kuénto*) (adv.) götürü
kuvijád'o/kovijád'o/d'a (adj.+) örtülü
kuvijar/kovijar (v.) örtmek
kuvijarse/kovijarse (v.pr.) örtünmek
kúvo <tr.> (n.m.) kova
kuvríd'o/d'a (adj.) örtülü
kuvrid'ór (adj.) can sıkıcı
kuvrir (v.) 1) örtmek 2) (mec.) can sıkmak
kuvrirse (v.pr.) 1) örtünmek 2) (mec.) sıkılmak
kuvyéрта/kovyéрта (n.f.) örtü, battaniye
kuvyéрто/ta (adj.) örtülü

kuyí - kyutúk

kuyí <tr.> (*obskúro*) (adj.)

koyu

kuzendéra (n.f.) terzi (dişil)

kuzir (v.) dikmek

kyasé <tr.> (*tása*) (n.f.) kase

kyatíp <tr.> (*sekretáryo*)

(n.m.) katip

kyuprí <tr.> (*pónte*) (n.m.)

köprü

kyutúk <tr.> (*1. rejístro 2.*

lényo) (n.m.) kütük

1

la (n.m.) müzik notası
la (art.f./pron.f.) 1) tanımlık (dişil-tekil) 2) zamir (dişil-tekil) = onu (dişil-tekil) (*"la kestyón" = tanımlık soru;* (*"la tomí" = (pron.f.) (zamer) onu aldım*)
laboratóryo (n.m.) laboratuvar
laboryózo/za (adj.) çalışkan
láchka <tr.> (*afloshád'o*) (adj.) laçka, gevşek
ladear* (*ir por un lád'o*) (v.) 1) eğik gitmek 2) doğru yoldan ayrılmak
lad'ino (n.m.) 1) Tevrat'ın tercümesi için kullanılan Ortaçağ'ın Kastilyan lisanı 2) Judeo-Espanyol lisanının bir diğer adı
lád'o (n.m.) yan, kenar, taraf, yön, cihet (*"lád'o kon lád'o" = yan yana;* (*"al lád'o" = yanında;* (*"por el lád'o" = kenarından*)
lad'rar (v.) havlamak

lad'rid'o (n.m.) havlama
lad'rón/a (n.m.f.) hırsız (*"lad'rón de kámpo" = yankesici, dolandırıcı;* (*"al lad'rón ázelo neemán" = hırsıza: sadık damgası*)
lad'ronear (v.) hırsızlık etmek, çırpamak
lad'ronisyo (n.m.) hırsızlık
lagartéja (n.f.) kertenkele
lágrima (n.f.) gözyaşı (*"verter lagrimás de sánger" = acı acı ağlamak*)
lagrimear (v.) gözleri yaşarmak
lagrimózo/za (adj.) sulugöz
lagúm <tr.> (*kányo*) (n.m.) lağım (*"echar pyéd'ra al lagúm" = çirkefe taş atmak - edepsiz kişilerle tartışmak*)
laíko/ka (adj.) laik
laisízmo (n.m.) laiklik
lája (n.f.) pürüzsüz taş, mermer taşı, fayans

lajéro (n.m.) mermerci
lajíka (n.f.) küçük fayans
láka (n.f.) vernik
lakérda <gr.> (*garáto*) (n.f.)
lakerda
lakirdí <tr.> (*palávra*) (n.m.)
lakırdı, laf (“*trokar lakirdí*”
= *mevzu değiştirmek*); (“*av-
rir lakirdí*” = *bir mevzuya
değinmek*)
lakoniko/ka (adj.) kısa ve
özlü söz, yazı
lamber (v.) yalamak
lambíd'o/d'a (adj.+) 1) (dille)
yalanmış 2) (mec.) (bir insan
hakkında) çok zayıflamış, cılız
3) zilkade, meteliksiz kalmış
lamentarse (*djemir*) (v.pr.)
ah vah çekmek, inlemek
lamentasyón (*djemíd'o*,
késha) (n.f.) inleme, inilti,
ağlayıp sızlama
lamentávle (adj.) ağlana-
cak, içler acısı
lámpa (n.f.) lamba
lampará (n.f.) yağ lambası,
kandil
lamparón (n.m.) kabarcık
lána (n.f.) yün
landó (n.m.) 1) lüks at ara-
bası 2) bebek arabası
lándre (n.f.) veba, hastalık
langósta (n.f.) çekirge
lánsa (n.f.) mızrak

lansamyénto (n.m.) atma,
fırlatma
lansar (v.) atmak, fırlatmak
lantérna (n.f.) fener
lapá <tr.> (*arróz buyíd'o kon
água*) (n.f.) lapa
lapid'ar (*pyed'regar*) (v.)
taşa tutarak öldürmek
lárgamente (adv.) uzun
uzun
largíto (adj.) uzunca
largo/ga (adj.) uzun
largór (n.f.) uzunluk
largúra (n.f.) 1) uzunluk 2)
(Nehama'ya göre) genişlik*
larjeza (n.f.) cömertlik
las (pron.f.pl.) onları (“*dos
mujéres pasáron por akí,
ma nó las víd'e*” = *buradan
iki kadın geçmiş ama ben
onları görmedim*) 2) (art.)
(tanımlık/art.) ...ler, lar (“*las
nóches*” = *geceler*)
lashón <ebr.> (*língua*) (n.m.)
lisan (“*echar lashón*” = *çene
çalmak*); (“*lashón akód'esh*”
= *ıbranice*); (*lashón ará*** =
kötü söz)**
lastík <tr.> (*kauchúk, elastík*)
(n.m) lastik
lastíka (n.f.) lastik ayakkabı
laterál (adj.) yan, yanal
látido (n.m.) kalp atışı,
zonklama

latígo* (*kurbách/kirbách*)

(n.m.) kırbaç

latir (v.) zonklamak, kalp/
damar atmak

latitúd' (n.f.) 1) enlem 2) iklim

3) <fr. *latitude*> hareket ser-
bestliğı, özgürlük ("*tener la
latitúd' de viajar*" = *seyahat
özgürlüğüne sahip olmak*)

laurél/aurél (n.m.) defne

lavabó (*píla*) (n.m.) lavabo

lavád'a (n.f.) yıkama ("*en úna
lavád'a*" = *bir yıkamada*)

lavád'o (el) (n.m.) 1) çama-
şır yıkama ("*día de lavád'o*"
= *çamaşır günü*) 2) yıkan-
mış çamaşır

lavád'o/d'a (adj.+) yıkanmış

laváje (n.m.) yıkama

lavánda (n.f.) lavanta

lavandéra (n.f.) çamaşırçı
kadın

lavaplátos (n.m.) bulaşık
makinesi

lavar (v.) yıkamak

lavarse (v.pr.) yıkanmak

lavór (n.f.) emek ("*lavór de
máno*" = *elişi*)

lavorad'ór/d'éra 1) (adj.)
çalışkan 2) (n.m.f.) işçi

lavoránte (n.m.f.) işçi, çalı-
şan, ırgat ("*lavoránte al
día*" = *gündelikçi*)

lavorar (v.) çalışmak

lavóro (n.m.) 1) iş, mesai
("*lavóro dúro*" = *meşak-
kat*) 2) eser

lavrad'úra (*brod'ería*) (n.f.)
nakış işleme

lavrar (*brodar*) (v.) nakış
işlemek, elişi yapmak

lávyo (*músho*) (n.m.) dudak

lazdrád'o (adj.+n.m.) güç
sarfederek kazanılmış
("*tód'o lo lazrád'o para Che-
lebí Merkád'o*" = *güç sarfe-
derek kazanılan para, ıvır
zivir şeyler satın almak için*)

lazdrar (v.) güç sarfederek
çalışmak

leál (adj.) dürüst, doğru,
özverili, sadık, vefakar

lealdád' (n.f.) dürüstlük,
doğruluk, vefa

léche (n.f.) süt

lechería (n.f.) sütçü dükkanı,
süthane

lechéro/ra (n.m.f.) 1) sütçü 2)
(adj.) süt veren ("*váka muy
lechera*" = *bol süt veren inek*)

lécho (n.m.) yatak

lechózo/za (adj.) sütü andıran

lechúga/lichúga (n.f.) marul

lechugéro* (*vended'ór de
lechugas*) (n.m.) marul satıcısı

legál (adj.) hukuki, kanuni,
meşru, yasal, helal

legalid'ád' (n.f.) meşruluk,
yasallık

legálmente (adv.) kanunen
legalizar (v.) yasal kılmak,
yasallaştırmak
legar (v.) birine vasiyetle
bırakmak
legasyón (n.f.) elçilik
legatáryo/ya (n.m.f.) kendi-
sine vasiyetle bir mal bıra-
kılan kimse, varis, mirasçı
legén <tr.> (*páyla, píla*) (n.m)
leğen
legúmbre/lugúmbre (*zar-
zavát* <tr.>) (n.m.) sebze
lehlí/a (n.m.f./adj.) aşke-
naz, leh
lejénda/leyénda (n.f.) efsa-
ne, öykü
lejendáryo/ya (adj.) efsanevi
lejéra/lijéra (adj.f.) hafif,
hafifmeşrep
lejislad'ór (n.m.) yasa koyucu
lejislasyón (n.f.) 1) yasa
koyma, yasama 2) yürür-
lükteki yasalar, mevzuat
lejislatúra (n.f.) yasama dönemi
lejitimar (v.) meşru kılmak
lejitímo/ma (adj.) meşru
léksiko (n.m.) sözlük
lektór/a (*meldad'ór/a*)
(n.m.f.) okuyucu, okutman
lektúra (n.f.) okuma
léndra (n.f.) bit yumurtası
légua/ língua <it.'> (n.f.)
dil, lisan

lenguáje/linguáje <it.'> (n.m.)
dil, üslup
lentéja (n.f.) mercimek
lénto/ta (*avagarózo/za*)
(adj.) yavaş
lénya (n.f.) odun
lenyéro (n.m.) oduncu
lényo (n.m.) 1) ocak odunu,
kütük 2) (mec.) odun gibi,
aptal, kalın kafalı ("*lényo de
bányo*" = *hamam odunu -
çok aptal adam*)
león/a (n.m.f.) arslan, aslan
leopárd'o (n.m.) leopar
lépra (n.f.) cüzzam
leprózo/za (adj./n.m.f.) cüzzamlı
les (pron.pl.) onlara ("*les díshe*"
= *onlara dedim*)
lesénsya/lisénsya (*per-
misión*) (n.f.) müsaade,
ehliyet, lisans
lesh <tr.> (*kad'ávre de
animál*) 1) (n.m.) leş 2)
(adj.) çok kötü koku ("*está
fed'iéndo lësh*" = *leş gibi
kokuyor*)
lesháno/na (adj.) uzak,
uzakta bulunan
leshaná (adj./n.f.) çok kötü
kokan
leshía/lishíya (n.f.) sabunlu
çamaşır veya bulaşık suyu
("*água de leshíya*" = *bula-
şık suyu - çok sulu, tatsız*)

bir çorba için denir)
leshór (n.f.) uzaklık
léshos (adv.) uzak, uzakta
leshúra (n.f.) uzaklık
lesyón/lisyón (n.f.) ders
letarjia <fr. ' > (n.f.) derin uyku
létra (n.f.) 1) harf (*"létra kapitál" = büyük harf*); (*"a la létra" = harfi harfine*)
 2) mektup, yazı (*"létra de kreénsa" = güven mektubu*); (*"létra de amór" = aşk mektubu*)
letrearse (kartearse) (v.pr.) mektuplaşmak, yazışmak
levad'úra (n.f.) maya, ekmek mayası
levantar/alevantar (v.) kaldırmak
levantarse/alevantarse (v.pr.) kalkmak
levánte (n.m.) doğu
levantino/na (n.m.f.) levanten
levayá <ebr. > (funeráyes) (n.f.) cenaze
levdar <port. ' > (v.) mayalamak
ley (n.f.) kanun, yasa, din (*"ley marsyál" = sıkıyönetim*); (*"ley tuérta" = haksız yasa*); (*"ley de Moshé" = kaçınılmaz yasa*); (*"no tener ní fey ní ley" = dinsiz imansız olmak*); (*"venir kóntra la*

ley" = yasaya karşı gelmek)
liarse (atarse) (v.pr.) bağlanmak
liberád'o/d'a (adj.) özgürlüğüne kavuşturulmuş
liberád'ór/a (n.m.f./adj.) kurtarıcı
liberál (adj.) 1) açık fikirli, liberal 2) cömert
liberalid'ád' (djenerozid'ád') (n.f.) el açıklığı, cömertlik
liberalízmo (n.m.) liberalizm
liberar (v.) serbest bırakmak, kurtarmak, salıvermek, tahliye etmek, terhis etmek
liberarse (v.pr.) kurtulmak
liberasyón (n.f.) özgürlüğüne kavuşma, kurtuluş, tahliye
libertád' (n.f.) hürriyet, serbestlik, özgürlük (*"libertád' de konsénsya" = inanç özgürlüğü, vicdan hürriyeti*); (*"libertád' de kúlto" = ibadet özgürlüğü*); (*"libertád' de palávra" = konuşma özgürlüğü*); (*"libertád' de prénsa" = basın özgürlüğü*)
libertináje (n.m.) hovardalık, çapkınlık
libertino/na (avyérto/ta, chahpín) (adj./n.m.f.) ahlakı bozuk, çapkın

líbre/líbero/ra <it.> (adj.)
serbest, özgür, hür
libremente (adv.) serbetçe
librík/ibrík <tr.> (*djárro*)
(n.m.) cezve, ibrik
lidér (n.m.) lider, önder
lièvre (*taushán*) (n.m.) tavşan
líga (n.f.) lig
ligad'ó/igad'ó (n.m.) ciğer,
karaciğer
likid'ar (v.) tahliye etmek,
tasfiye etmek
likid'asyón (n.f.) tasfiye
líkid'o (n.m.) 1) sıvı 2) (adj.)
akar 3) nakit, nakit para
líma (n.f.) eğe, törpü
limar (v.) törpülemek
limitád'o/d'a (adj.+) sınırlı,
mahdut, sayılı
limitar (v.) sınırlamak, tah-
dit etmek, kısıtlamak
limitarse (v.pr.) kendini
sınırlamak
limitasyón (n.f.) sınırlama,
kısıtlama
límite (n.m.) had, tahdit
limitróf (adj.) sınırdaş
limón (n.m.) limon, narenciye
limonáta (n.f.) limonata
limonatéro (n.m.) limonata
satıcısı
limonéro (n.m.) limon ağacı
limózna (*sed'aká* <ebr.>)
(n.f.) sadaka

limoznear* (*demandar*
sed'aká) (v.) dilenmek
limoznéro/ra* (adj.) (*kari-*
tatívo/va) merhametli
limpid'itá <it.>/limpidéz
(n.f.) berraklık
limpíd'o/d'a (adj.) berrak
limpyéza (n.f.) temizlik
límpyo/ya (adj.) temiz, pak
(*"límpyo djáspe"* = tertemiz)
limúnyo (*dólyo*) (n.m.) yas
limunyózo/za (*en dólyo*)
(adj.) yaşlı
linch (n.m.) linç
líndo/da (*ermózo/za*) (adj.)
güzel
linguád'a (n.f.) dil balığı
linguísto/ta (*linguístá*)
(n.m.f.) dilbilim uzmanı
linón (n.m.) ince keten
línya <fr.'> (*linéa*) (n.f.)
satır, çizgi, hat, saf
linyáje (n.m.) soy, nesil, silsile
linyít (n.m.) linyit
líra (n.f.) 1) lira (para) 2)
(müzikte) lir
líryo (n.m.) zambak
lisénsya/lesénsya (*per-*
misýón, otorizasyón) (n.f.)
ruhsat, izin, müsaade, lisans
lisensyád'o/d'a (adj.+) 1)
ruhsatlı 2) üniversite
mezunu 3) terhis edilmiş 4)
işinden kovulmuş

lisensyar (v.) 1) müsaade vermek 2) terhis etmek 3) işinden kovmak
liséo (n.m.) lise
lísta (n.f.) liste
lisyón/lesyón (n.f.) ders
literál (adj.) kelimesi kelime-sine
literálmente (adv.) kelimesi kelimesine
literáryo/ya (adj.) edebi
literatúra (n.f.) edebiyat
lítiga*/litíjyo (*pléto, kontes-tasyón*) (n.f.m.) ihtilaf
litigar (v.) çekişmek, tartış-mak
litíjyo (*pléto*) (n.m.) uyuş-mazlık, dava
litíjyózo/za (adj.) üzerinde uyuşulamayan, anlaşmazlık konusu olan
litografia/litografiya (n.f.) taşbaskı
litorál (n.m.) kıyı boyu
lítro (n.m.) litre
liturjía/liturjíya (n.f.) dinsel törenlerde usul ve sıra
livrería/librería (n.f.) kita-bevi, kütüphane
livréro/libréro (n.m.) kitapçı
lívro (n.m.) kitap
livyanéz/livyanéza (n.f.) hafiflik
livyáno/na (adj.) hafif

lizívle <fr.' > <esp. legible> (adj.) okunaklı
lízo/za (adj.) düz, pürüzsüz
lo (pron.m.sing.) onu ("*tóma-lo*" = *onu al*); ("*yévalo*" = *onu götür*)
loap (n.m.) meyve suyundan yapılmış jöle kıvamındaki şekerleme
lódja (n.f.) loca
lód'o (n.m.) çamur, batak ("*lód'o kon kányo i pyéd'ra menúd'a*" = *çirkef, çok kötü biri için kullanılır*)
lograr (*reushir, gozar*) (v.) başarmak, arzu edilen neti-ceyi elde etmek, zevkini çıkarmak
lógro (*reushitá, gózo*) (n.m.) başarı, başarma, zevk
lójika (n.f.) akliselim, mantık
lójiko/ka (adj.) makul, mantıklı
lokál (n.m.) yer, konut
lokál (adj.) yerel, mahalli, yerli
lokalid'ád'/lokalitá <it. 'locali-ta> (n.f.) yer, mevki
lokalizád'o/d'a (adj.+) mevzii
lokalizar (v.) 1) sınırlandı-rmak, yayılmasını önlemek 2) yerini belirtmek
lokánda <it.> (*restorán*) (n.f.) lokanta
lokandyér (n.m.) lokanta sahibi

lokatáryo/ya* (*kiradjí*)
(n.m.f.) kiracı
loked'ád' (n.f.) delilik, delirme
lóko/ka (n./adj.) deli, çılgın
(*"lóko de atar"* = *zirdeli*);
(*"lóko de amór"* = *deliler gibi seven*)
lokomosyón (n.f.) hareket, kımıldatma, bir yerden kalkıp başka bir yere gitme
lokomotíva (n.f.) lokomotif
lókxa (n.f.) Hamursuz Bayramı'nda kullanılan mut-fak eşyaları
lokúra (n.f.) delilik
lokusyón (n.f.) söyleyiş, deyim
lokutór/a (n.m.f.) konuşan kişi
lombríz/lumbríz (n.m.f.) solucan
lónso (n.m.) ayı
lóores (n.m.f.pl.) şükür, övgü (*"dar lóores al Dyo"* = *Allahı överek, teşekkür etmek*)
los (art./pron.m.pl.) 1) tanımlık,ler,lar (*"los ijíkos"* = *çocuklar*); (*"los mijóres de mozótros"* = *hayaletler, hortlaklar*); (*"los priméros tyémpos"* = *ilk zamanlar*) 2) "onları" (pron.) (*"los víd'e"* = *onları gördüm*)
losyón (n.f.) losyon

lotería (n.f.) piyango, çekiliş
lóvo (n.m.) kurt
lúcha (n.f.) mücadele
luchad'ór/d'éra (n.m.f./adj.) mücadelecisi, savaşçı, güreşçi
luchar (v.) mücadele etmek, savaş vermek, çarpışmak
luénga/aluénga (n.f.) dil (organ)
lugár (n.m.) yer, mahal, mekan, mevzi (*"lugár de nasimyéto"* = *doğum yeri*); (*"lugár de écho"* = *iş yeri*); (*"al lugár de"* = *yerine*)
"lugár-tenyénte" (n.m.) muavin, vekil
lugúbre (adj.) yas belirtisi olan, kasvetli, iç karartıcı
lugúbre/legúbre (*zar-zavát* <tr.>) (n.m.) sebze, zerzevat
lúksó/lúso (n.m.) şatafat, lüks
luksyózo/za (adj.) şatafatlı
lumbrád'a (n.f.) büyük mangal ateşi
lúmbre (n.f.) ateş, mangal ateşi (*"echar lúmbre"* = *ateş yakmak*)
luminozíd'ád'/luminozítá <it. 'luminosita> (n.f.) aydınlık, parlaklık
luminózo/za (adj.) ışıklı, ışık saçan, pırıl pırıl, parlak
lúna (n.f.) ay, hilal (*"lúna*

- en kínze*” = *dolunay*)
lunár (n.m.) mehtap, ay ışıǵı
lúnes (n.m.) pazartesi
lúpa (n.f.) büyüteç
lustrar (v.) parlatmak, cilalamak
lustrín (n.m.) rugan
lústro (n.m.) cila
lustrózo/za (adj.) parlak
lúto (*dólyo*) (n.m.) matem, yas
lútra* (n.f.) kunduz
lúvya (n.f.) yağmur, yağış
luyyar* (*azer lúvya*) (v.)
yağmur yağmak
luyyear (v.) çiselemek
luyyózo/za (adj.) yağmurlu,
yağışlı
luz (n.f.) aydınlık, nur, ziya,
ışık (*“salir a lúz” = başar-*
mak); (*“ver la lúz” = dün-*
yaya gelmek, doğmak)
luzid’ór/d’éra (adj./n.m.f.)
bir şeyi iyi kullanmayı bilen
luzir (v.) 1) parıldamak 2)
bir şeyi iyi kullanmak
lúzyo/ya** (*ermózo/za*) (adj.)
güzel, parlak, yakışıklı
luzyór (*ermozúra*) (n.f.)
güzellik, parlaklık
lyévre (n.m.) tavşan

m

ma <it.>/**áma** <tr.> (konj.)
ama, lâkin, fakat, halbuki,
meğer(se)
maalé <tr.> (*kuartýér*) (n.f.)
mahalle
mabúl <ebr.> (n.m.) tufan
mach <ingl.> (n.m.) maç
mácho (n.m./adj.) 1) erkek
2) erkekçe
machukád'o/d'a (adj.+)
ezik, mağdur
machukar (v.) ezmek, tepe-
lemek, zedelemek
madáma (n.f.) madam
mad'ésha* (n.f.) yumak
mad'rásta (n.f.) üvey anne
mád're (n.f.) ana, anne, valide
mad'rína (n.f.) analık
mad'rugád'a (n.f.) seher,
tan, şafak
mad'rugad'ór/d'éra (n.m.f.)
çok erken kalkan
mad'rugar (v.) 1) şafak sök-
mek 2) sabahleyin yataktan

çok erken kalkmak
mad'uréz (*maturitá*) (n.f.)
olgunluk
maéstra (n.f.) kadın öğretmen
maestría (n.f.) ustalık
maéstro (n.m.) hoca, muallim,
üstat, öğretmen, usta
magazén <fr.'> (n.m.) dük-
kan, mağaza
Magén Davíd <ebr.> Musevi-
liğin sembolü olan 6 köşeli
yıldız
mahkemé <tr.> (*djúzgo, tri-
bunál*) (n.f.) mahkeme
máho/ha (adj.) durgun, faz-
la uslu
máho i trasvelád'o (*múy
kálmo*) (lok.) sönük ve
uyuşuk adam
mahpúl <tr.> (*apresyád'o/
d'a*) (adj.) makbul
mahsén (*ambár*) (n.m.)
mahzen, ambar, ardiye,
bodrum

mahsús/máhsus <tr.>

(*voluntáryamente*,
intensyonálamente) (adv.)
mahsús, isteyerek ("azerlo
mahsús" <tr.+esp.> / azerlo
voluntáryamente = isteyerek
yapmak)

maíz (n.m.) mısır

majar (v.) öğütmek, havan-
da dövmek

majestád'/maestá <it.'> (n.f.)
haşmet

majestuózo/za (adj.) muh-
teşem, ihtişamlı, haşmetli

majía (n.f.) sihir, büyücülük

májiko/ka (adj.) büyüleyici

majistrál (adj.) 1) bilgiçlik
taşıyan 2) şahane, esaslı

majisyáno/na <fr.'> (n.m.f.)
sihirbaz

majór/mayór (adj.) 1) ergin
2) büyük, önemli ("*fuérsa
majór*" = zorlayıcı sebep)

maká <ebr.> (*defékto*, *yága*,
négra mánya) (n.f.) kusur,
yara, kötü huy

makábro/ra (adj.) ölümü
hatırlatan

makám <tr.> (1.*tonalid'ád'* 2.
pósto, *lugár*) (n.m.) makam

makará <tr.> (*bobína*) (n.f.)
makara

makári ke (konj.) keşke

makarónes (n.m.pl.) makarna

makéta (n.f.) maket

makiná (n.f.) makine
("makiná de *eskrivir*" =
daktilo); ("makiná de
fotografyar" = *fotograf*
makinesi); ("makiná de
kuzir" = *dikiş makine-*
si); ("makiná de *lavar*" =
çamaşır makinesi)

makínisto (*makínista*)

(n.m.) makinist

makiyáje (n.m.) makyaj

makiyarse (v.) boyanmak,
makyaj yapmak

máksimo (el) (n.m.) azami

máksimum (adv.) en fazla

mákula (n.f.) leke

mal (n.m.) 1) kötülük 2)
üzüntü, ağrı

mal (adv.) kötü, fena ("*mal-
agrad'esíd'o*" = *kötü kabul
edilmiş*); ("*mal-ed'ukád'o*" =
terbiyesiz); ("*mal-entendíd'o*"
= *anlaşmazlık*)

mála máta (adv.) aşağı
yukarı, yaklaşık olarak

malányo (n.m.) kötü sene,
felaket dolu bir sene ("*kád'a
ányo no ay malányo*" = *her
sene felaket olacak değil ya!*)

mála suérte (n.f.) kötü
kader, şanssızlık

malárya (n.f.) sıtma

malavíd'a (n.f.) zor hayat

malavlád'o/d'a (adj./n.m.f.)
dedikoducu

malavlar (v.) biri hakkında
kötü şeyler söylemek, kötü-
lemek

malazed'ór/d'éra (*mal-
fetór/a, malechór*) (n.m.f.)
kötülük eden

maldád' (n.f.) hainlik, hıya-
netlik, kötülük

maldezir/maldizir (v.) bed-
dua etmek, lanetlemek

maldícho (adj.) lânetlen-
miş ("*maldícho séa!*" = lanet
olsun!)

maldisyón (n.f.) beddua, lânet

malebí <tr.> (*arróz kon
léche*) (n.m.) muhallebi

mál-écho/a (adj.) kötü
yapılmış

malefíko/ka (adj.) zararlı,
kötü

malefísyo (*echízo*) (n.m.)
kara büyü

málentendíd'o (n.m.) yanlış
anlama

mál-estar (n.m.) huzursuzluk

maléta (n.f.) (*valídja*) bavul,
valiz

malfamád'o/d'a (adj.+) adı
kötüye çıkmış, rezil

malformasyón (n.f.) doğuş-
tan sakatlık

malgastád'o/d'a* (adj.+)
kötü harcanmış ("*monéd'a
malgastád'a*" = boş har-
canmış para)

malgrád'o <it.> (prep.) rağmen
men ("*malgrád'o tód'o*" =
her şeye rağmen)

malísya (n.f.) kötülük, şey-
tanlık

malká <ebr.> (n.f.) kraliçe

malkerénsya (n.f.) düş-
manlık, kin, kötü niyetlilik
("*ande áy malkerénsya nó
ay azlahá*" = kötü niyet olan
yerde bereket yoktur)

malláh <ebr.> (*ándjelo*)
(n.m.) melek

malmeter (v.) fitnelemek

málo/la (adj.) 1) kötü kalpli,
hain, kötü yürekli 2) çok
hasta

malográd'o/d'a (adj.+))
1) çok genç yaşta ölen 2)
başarısızlığa uğramış 3)
berbat olmuş

malograr (v.) berbat etmek

malograrse (v.pr.) 1) berbat
olmak, başarısızlığa uğra-
mak 2) genç yaşta ölmek

málonested'ád' <fr.'> (n.f.)
sahtekarlık, hile

malonésto/ta <fr.'> (adj.)
hilekar, sahtekar

malór <fr.> /*desgrásya* (n.m.)

felaket, bedbahtlık, mutsuzluk
malorózamente <fr.> /desgras-
yadamente (adv.) maalesef,
maateessüf

malorózo/za <fr.> /des-
venturád'o/d'a (adj.) mut-
suz, bedbaht

malsáno/na (adj.) 1) sağlıksız,
sihhsiz 2) sağlığa zararlı

malsín <ebr.> (denunsyasyon)
(n.m.) ihbar

malsinad'ór/a <ebr.+esp.>
(n.m.f.) ihbar eden

malsinar <ebr.+esp.> (denun-
syar) (v.) ihbar etmek

maltratar (v.) hırpalamak,
kötü muamele etmek

malversasyon (n.f.) suis-
timal, yolsuzluk, dalavere,
zimmete geçirme

mamá (n.f.) ana, anne

mamád'a (n.f.) süt emme

mamad'éros (n.m.pl.)
memeliler

mamar (v.) emmek, süt
emmek

mamiféro (n.m.) memeli hayvan

mampáro (n.m.) siper

mampíl (n.m.) iri yarı adam

mamzér/a <ebr.> (n.m.f.) 1)
haram evliliklerden doğan
çocuk, piç 2) (mec.) kurnaz

maná (n.f.) ana, emektar anne

mána (n.m.) 1) kudret hel-

vası 2) beklenmedik yardım
manad'ór* (n.m.) (Nehama'ya
göre) memba

manar (v.) fıskırmak,
akmak

manáv <tr.> (frutéro) (n.m.)
manav

máncha (n.f.) leke

manchád'o/d'a (adj.) lekeli

manchar (v.) lekelemek

mancharse (v.pr.) lekelenmek

mandá <tr.> (bufálo) (n.f.)
manda

mandad'íko (n.m.) küçük
hizmet

mandád'o 1) (n.m.) günlük
talimat, günlük sipariş 2)
emir, talimat 3) (adj.) gön-
derilmiş

mandad'ór/d'éra (n.m.f.)
gönderen

mandamyénto* / koman-
damyénto (n.m.) emir, öğüt

mandar (v.) 1) (ord'énar)
emretmek ("ké mánde?" =
ne emredersiniz?) 2) (embi-
ar) göndermek, sevk etmek

mandarina (n.f.) mandalina

mandatáryo (n.m.) vekil

mandáto (n.m.) buyruk,
hüküm, karar, emir

mandón (n.m.) emir veren
(“para mi pendón no ay
mandón” = bayrağıma, gıy-

silerime, malıma buyruk yok
mándra <tr.> (*lechería*) (n.f.)
süt mamülllerinin satıldığı
mekan

manekén <fr. ' > (n.m.) manken

manéra (n.f.) biçim, tarz, tavır,
türlü, usul, yöntem, üslup,
çeşit, şekil ("*manéra de ver*"
= *telakki*); ("*manéra de*
vestir" = *giyinme tarzı*)

mánga (n.f.) elbise kolu

mángo (n.m.) 1) kulp, sap 2)
mango (meyve)

manifestar (v.) tezahürat yap-
mak, tezahür etmek, belirtmek

manifestasyón (n.f.) göster-
me, gösteri, tezahürat

manifésto (n.m.) 1) bildirge,
beyanname 2) (adj.) belli,
aşıkâr

manipular (v.) el ile işletmek

manipulasyón (n.f.) el ile
işletme

maníta** (n.f.) sevgili, metres

manivéla (n.f.) manivela

maníya (n.f.) 1) bilezik 2)
kelepçe

mankamyénto <it.mancamento>
(n.m.) 1) (*fálta*) riayet-
sizlik, kabahat, kusur 2)
(*penuría*) eksiklik

mankánsa <it.mancanza> (n.f.)
1) eksiklik, kıtlık, yokluk

("mankánsa de tíno" = *dik-
katsizlik*) 2) kusur

mankar <fr.it.> (*faltar*) (v.)

eksik olmak, bulunmamak

mankéza (n.f.) 1) noksanlık
2) riayetsizlik

mankíd'a (n.f.) eksiklik, büt-
çe açığı

mánko (adv.) 1) eksi, eksik,
daha az, noksan 2) (adj.)
mahrum ("*ser mánko/a*
de..." = *mahrum olmak*)

mankúra (*fálta*, *mankánsa*)
(n.f.) 1) kabahat 2) yokluk

máno 1) (n.f.) el ("*máno*
apretád'a" = *cimri*); ("*máno*
avyérta" = *cömert*); ("*máno*
burakád'a" = *müsriif, savur-
gan*); ("*máno kon máno*" =
el ele) 2) kat ("*una máno de*
pintúra" = *bir kat boya*)

manóvra (n.f.) tatbikat

manóvras (n.f.pl.) hareket

mansána (n.f.) elma

mansanéro (n.m.) elma ağacı

mansanıya (n.f.) kurutul-
muş papatya

mansárd'a (n.f.) tavan arası

mansevearse (v.pr.) gençleş-
mek

mansevería (n.f.) gençlere
özgü davranış

mansevéz (*juventúd'*) (n.f.)
gençlik

manseviko/ka (n.m.f.) deli-
kanlı/genç kız

mansévo/va (*jovén/a*) 1)
(adj.) genç 2) (n.m.f.) genç
erkek/genç bayan

mánta (n.f.) battaniye

mantéka (n.f.) tereyağ

mantél (n.m.) sofra örtüsü

mantener (v.) 1) beslemek,
geçindirmek 2) sürdürmek,
olduğu düzende tutmak,
devam ettirmek (*Bazen İstan-
bul'da ikinci anlam için mantener
yerine mentener fiili kullanılır*)
(*"no mentúvo su palávra"*
= *sözünü tutmadı*)

mantenerse (v.pr.) beslen-
mek, geçinmek

mantenimyénto (n.m.) 1) besi,
geçim 2) devam ettirme

mantenúta (n.f.) metres

mantíya (n.f.) dantel başörtüsü

mantó (n.m.) manto

manuál 1) (adj.) elle yapılan
2) (n.m.) kılavuz kitap, el
kitabı

manufaktúra/manifatúra
<it. 'manifattura'> (n.f.) 1) yapım,
imalat 2) manifatura

**manufakturar /manifatu-
rar** (v.) imal etmek

manuskrito (n.m.) elyaz-
ması kitap, asıl metin

mánya (n.f.) huy

manyáko/ka (adj./n.m.f.)
manyak

manyána (n.f.) sabah

manyanéro/ra (adj.)
sabahçı, erken kalkan

manyanika (*de*) (adv.) çok
erken

manyanimid'ád' (n.f.)
gönül yüceliği, bağışlayı-
cılık

manyanímo/ma (adj.) alice-
nap, yüksek ruhlu

mányas (n.f.pl.) huy

manyéra* (adj./n.f.) kısır,
kısır kadın

manyetizar (v.) 1) mıknatıs-
lamak 2) (mec.) büyülemek

manyetízmo (n.m.) hipno-
tizma, manyetizma

manyífiko/ka (adj.) muhte-
şem, şahane

manzíya (n.f.) yazık, bed-
bahtlık (*"manzíya i dolór"*
= *yazık*)

maóna (n.f.) tekne, mavna
mar (n.m./f.) deniz (*"Mar
Préta"* = *Karadeniz*)

marangóz <tr.> (*karpintéro*)
(n.m.) marangoz

marános (n.m.pl.) Ortaçağ'da
İspanya ve Portekiz'de zorla
Hristiyan olan Yahudiler

maránya (n.f.) sabit fikir,
entrika*, karmakarışik şey

maravíya (n.f.) harika
maraviyád'o/d'a (adj.+) hayran kalmış
maraviyarse (v.pr.) hayran olmak
maraviyózo/za (adj.) harika, fevkalade
mareád'o/d'a (adj.+) 1) başı dönen 2) şapşallaşmış
marearse (v.pr.) 1) başı dönmek 2) şapşallaşmak
maréd'o (n.m.) 1) odun 2) (mec.) salak, aptal adam
maréo (n.m.) baş dönmesi, deniz tutması
mareshál (n.m.) mareşal
marfil (n.m.) fildişi
margarína (n.f.) margarin
margaríta (n.f.) papatya
marid'o (n.m.) eş, koca
(*"marid'o lo kéro, présto lo kero"* = *"koca isterim, çabuk isterim"* her şeyi anında ısrarla isteyenleri simgeler); (*"marid'o - mujér"* = *karı koca*)
marifet <tr.> (*indjenyozid'ád'*) (n.m.) marifet
marifetlí/a <tr.+suff.esp.> (*indjenyózo/za*) (adj.) marifetli
marína (n.f.) bahriye, deniz kuvvetleri, donanma
marinéro (n.m.) denizci, gemici
márka (n.f.) alamet, işaret, marka

markád'o/d'a (adj.+) işaretlenmiş
markar (v.) işaretlemek
marketería (n.f.) kakma
mármol (n.m.) mermer
marón (adj.) kahverengi
márso (n.m.) mart
marsyál (adj.) savaşçı
mártés (n.m.) salı
martirizar (v.) 1) şehit etmek 2) çok çektiirmek, çok acılar vermek
martíryo (n.m.) 1) şehit 2) şehitlik
martiyar (v.) çekiçle vurmak
martíyo (n.m.) çekiç
maryonéta (n.f.) kukla
mas (adv.) daha (*"mas ayá"* = *daha ötede/öteye, ileride*); (*"mas después"* = *daha sonra*); (*"mas léshos"* = *daha uzak*); (*"mas múncho"* = *daha çok*); (*"mas négro"* = *beter, daha kötü*); (*"más o ménos"* = (*lok.adv*) *az çok, aşağı yukarı*); (*"más temprano"* = *daha erken*)
mása (n.f.) 1) hamur 2) halk kitlesi
masá/matsá <ebr.> (n.f.) hamursuz
masáje (n.m.) masaj
masakrar (v.) katliam yapmak, mahvetmek

masákre/masákro <it. 'masacro> (n.m.) katliam
masapán (n.m.) badem ezmesi
masavá <ebr.> (n.f.) mezar yapısı
mashá <tr.> (*pínza*) (n.f.) maşa
máshala! <tr.> (*guad'rád'o de ójo málo i de aynará!*) (int.) maşallah
mashkad'úra (n.f.) çiğneme, çiğnenme ("tomar a úno komo mashkad'úra de amástiga" = birini çok çeğiştirmek, onu sakız gibi çiğnemek)
mashkar (v.) çiğnemek
maskar (v.) 1) maske takmak 2) gizlemek
maskará (*karatúla*) (n.f.) 1) maske 2) soytarı
maskaralík <esp.+tr.> (*bufonería*) (n.m.) maskaralık
maskulinid'ád' (*ombred'ád'*) (n.f.) erkeklik
maskulíno (adj.) eril
masón (n.m.) mason
mat / máte (adj.) donuk
matád'o/d'a (adj.+) öldüröl-müş
matad'ór/d'éra (n.m.f.) öldüren
matansína (n.f.) katliam
matar (v.) öldürmek, canını almak, gebertmek ("matar

de haftoná" = öldüresiye dövmek)
matar/amatar (v.) söndürmek
matarse (v.pr.) intihar etmek
matasános (*doktór de ...*) (n.m.) şarlatan doktor (*sağ-lıklı kişileri öldüren doktor*)
matemátikas (n.f.pl.) matematik
matérna/língua matérna (adj./n.f.) anadil
maternál (adj.) ana tarafından
maternid'ád' (n.f.) annelik, analık
matérya (n.f.) cerahat, irin, iltihap
materyád'o/d'a (adj.+) iltihaplı
materyál (n.m.) 1) madde, malzeme ("materyál brúto" = hammadde) 2) (adj.) maddi
materyalísto/ta (*materyalista*) (adj./n.m.f.) materyalist
materyalizar (v.) maddeleş-tirmek
materyalízmo (n.m.) materyalizm, maddecilik
materyálmente (adv.) maddi olarak
materyarse (v.pr.) iltihaplanmak
matiné (n.f.) matine
matmazél <fr.> (n.f.) mürebbiye
matrikula (n.f.) kütük
matrikulasyón (n.f.) kaydet-me, tescil

matrimonyál (adj.) evlenme ile ilgili

matrimónyo (n.m.) evlenme, evlilik

matrís (n.f.) rahim, döl yatağı

maturitá <it. ' > (n.f.) olgunluk

matúro/ra <it. ' > (adj.) olgun

mauyá (n.f.) yazma, bir nevi başörtü

mauyad'éro (n.m.) ağlama alışkanlığı

mauyad'ór/d'éra (adj./n.m.f.) sulugöz, olur olmaz ağlayan

mauyar/maulyar (v.) 1) miyavlamak 2) ağlamak, zırlamak

maúyo (n.m.) 1) miyavlama 2) bitmeyen ağlama 3) (adj.) sürekli ağlayıp zırlayan

mavlach (n.m.) Purim bayramına özel yapılan kırmızı beyaz şekerden sepet

mavlácha (n.f.) bir nevi rengarenk arı

maymón/maymúna (n.m.f.) maymun

Máyo (n.m.) Mayıs

mayó (n.m.) tek parça deniz giysisi

mayonéza (n.f.) mayonez

mayór (adj.) büyük, reşit

mayorál (n.m.) idareci, usta başı

mayord'ómo (n.m.) kahya

mayorgar (v.) hükmetmek

mayoría (n.f.) 1) erginlik

2) çoğunluk (*"mayoría absoluta"* = salt çoğunluk)

maytáp <tr. > (*búrla*) (n.m.) 1) maytap 2) alay

maytapchí/a <tr.+suf.f.esp. > (*burlón/a*) (adj.) alaycı

mazál <ebr. > (n.m.) talih, baht, kader, kısmet, alınyazısı, şans (*"mazál álto"* = kısmetli); (*"mazál bášho"* (n.m.) = kısmetsiz)

mazalózo/a <ebr.+esp. > (adj.) kısmetli, talihli, şanslı

mazót (n.m.) mazot

Meám Loéz <ebr. > (n.m.)

Tevrat'ın meali olan ve yazımı iki asır süren Judeo-Espanyol dilindeki görkemli eser

meaná/meyaná <tr. >

(*tavérna*) (n.f.) meyhanecilik (*"papú su pád're a la meaná"* = boş ver, hayattan istifade et)

meanadjí/meyanadjí <tr. > (*patrón de taverna*) (n.m.) meyhaneci

mécha (n.f.) fitil

med'álya (n.f.) madalya, nişan

med'ikál (adj.) tıbbi

med'ikálmente (adv.) tıbbi ben

med'ikería (n.f.) hekimlik, tıp

méd'iko (n.m.) doktor, hekim

Mediná <ebr.> (n.f.) büyük şehir, İsrail

meditar (v.) derin derin düşünmek

meditasyón (n.f.) derin derin düşünme

méd'ra (n.f.) bok

med'ratína (n.f.) bokluk

méd'ya (adj./f.) yarım (*"méd'ya lúna" = yarım ay*); (*"méd'ya nóche" = gece yarısı*); (*"méd'ya óra" = yarım saat*)

med'yad'ór/med'yatór <it. 'mediatore> (n.m.) arabulucu

med'yáno/na (adj.) ortanca

med'yános de Pésah (n.m.pl.) Hamursuz Bayramı'nın ara günleri

med'yevál (adj.) ortaçağa ait

méd'yo (adj./m.) buçuk, yarı, yarım, orta (*"med'yodía = öğle vakti"*); (*"Méd'yo Oriyente" = Ortadoğu*)

méd'yo (n.m.) 1) orta yer, merkez (*"en méd'yo" = ortada*) (*"salir en méd'yo" = ortaya çıkmak*) 2) çare, araç

med'yókre (adj.) vasat, şöyle böyle

med'yokrid'ád' (n.f.) orta değer, orta durum

méd'yos/reméd'yos (n.m.pl.) 1) çare, imkan 2) araç

megafóno (n.m.) megafon

med'yúm (n.m.) medyum

megálo práma <gr.> (adj./adv.) üstün tabakadan gelme (alay etmek amacıyla kullanılır)

megalomanía (n.f.) büyüklük hastalığı

megalománo/na (adj./n.m.f.) büyüklük hastası

Megilá <ebr.> (n.f.) Rulo şeklinde hazırlanmış dini yazı

mehorám/a <ebr.> (n.m.f.) 1) lanetlenmiş 2) (mec.) kurnaz

mejór/mijór <it. 'migliore> (adv.) daha iyi (*"es mejór de nó avlar" = konuşmamak daha iyi*)

mejór (el)/la mejór (adj.) en iyi (*"el mejór lívro" = en iyi kitap*); (*"la mejór id'éa" = en iyi fikir*)

mejór (el)/la mejór (pron.) en iyisi (*"el mejór es el túyo" = en iyisi seninki*)

mejór/lo mejór (n.m.) iyisi, iyisini (*"se komyó lo mejór" = en iyisini yedi*)

mejorád'o de tí (lok.) daha iyisi senin başına, darısı başına

mejoránsa (n.f.) düzeltme, iyileşme, iyileştirme

mejorar/mijorar (amelyorar) (v.) iyileştirmek, düzeltmek

mejorar/mijorar (*amel-
yorar*) (v.pr.) düzelme-
k, iyileşmek
mejoría (n.f.) iyiye gitme,
düzelme
mekánico/ka (adj.) mekanik
mekanismo (n.m.) meka-
nizma, tertibat
Meksikano/na (n.m.f./adj.)
Meksikalı
México (n.m.) Meksika
melankolía (n.f.) kasvet,
melankoli
melankólico/ka (adj.) gam-
lı, kasvetli, melankolik
meldad'ór/d'éra (n.m.f.)
okuyucu
meldad'o (n.m.) mevlut
meldad'úra* (n.f.) kutsal
kitap okuması
meldahón/a (n.m.f.) 1) çok
okuyan kimse 2) çok din-
dar
meldar (v.) okumak
melezína (n.f.) deva, ilaç
melezinar (v.) hastayı iyi-
leştirmek
melezinarse (v.pr.) iyileş-
mek
melod'ía (n.f.) melodi, nağme
melod'râma (n.m.) 1) aş-
rı duygulu ve acıklı tiyatro
oyunu 2) pek acıklı olay
melod'ramátiko/ka (adj.)

pek acıklı
melománo/na (n.m.f.) müzik
düşkünü
melón (n.m.) kavun
membrána (n.f.) zar
memorávle (adj.) anmaya
değer
memorizar (v.) ezberlemek
memórya (n.f.) 1) bellek,
hafıza 2) anı
memóryas (n.f.pl.) hatırat,
anılar
menajar (v.) idare etmek,
ölçülü konuşmak, iyi kul-
lanmak
menáje (n.m.) 1) ev işleri,
ev eşyası 2) karı-koca
menajéra (n.f.) ev kadını
menáza/amenáza (n.f.) tehdit
menazar/amenazar (v.)
tehdit etmek
mendisid'ád'/mend'isitá <it. '
mendicita> (n.f.) dilenme
mendrugéro/géra (n.m.f./adj.)
1) bayat ekmek parçaları
saklayan 2) (mec.) cimri
mendruño (n.m.) kuru bayat
ekmek parçası
meneád'a (n.f.) 1) sarsıntı,
çalkantı 2) (mec.) kırıltma ("te-
ner meneád'a" = *kırıltmak*)
menear (v.) kımıldatmak,
hareket ettirmek, sarsmak,
çalkalamak

menearse (v.pr.) 1) sallanmak, sarsılmak, kımıldanmak, yerinden oynamak 2) çabuk davranmak, istifini bozmak

menester (*nesesid'ád'*) (n.m.) gereksinme, icap, ihtiyaç, lâzım, lüzum, zaruret (*"es menestér de.." = gerekli olmak*); (*"tener menestér" = ihtiyacı olmak*)

menestéres (n.m.pl.) tabii ihtiyaçlar (*"los menestéres del día" = günlük ihtiyaçlar*)

menesterózo/za (n.m.f./adj) ihtiyaçlı, muhtaç (*"ser menesterózo" = ihtiyacı olmak*)

menguar/amenguar (*apokar*) (v.) azalmak, eksilmek

menór/minór <it. > (adj.) 1) ufak 2) reşit olmayan

ménos (*mánko*) (adv.) daha az, eksi

menospresyar (v.) aşağılamak, hor görmek

menosprésyo (n.m.) aşağılama

mensáje/mesáje <fr. 'message> (n.m.) 1) ileti, yazılı ya da sözlü haber 2) bildiri

mensajéro/ra (n.m.f.) haberci, ulak

menstruasyón (*régla*) (n.f.) adet, aybaşı

mensuál (adj.) aylık

mensualid'ád' (*mezád'a*) (n.f.) aylık, maaş

mensyón (n.f.) bahsetme, anma

mensyonar (*sitar, nombrar*) (v.) zikretmek, anmak, bahsetmek

ménta (n.f.) nane

mentál (adj.) zihnisel

mentalid'ád' (n.f.) zihniyet

mentálmente (adv.) aklen

mentar (v.) 1) anmak, zikretmek 2) sövmek

mentir (*avlar mentíra*) (v.) yalan söylemek

mentíra (n.f.) yalan

mentirózo/za (n.m.f./adj) yalancı

menú (n.m.) mönü

menúd'o/d'a (adj.) küçük, ufak tefek

menúd'os/ (n.m.pl.) bozuk para

meóyo (n.m.) 1) beyin (*"meóyo atrazád'o" = geri kafalı*); (*"meóyo avyérto" = açık fikirli*); (*"meóyo de kashkará burakád'a" = beyinsiz*); (*"meóyo de kukuváya" = baykuş beyinli*) (*"meóyo kaldúd'o" = sulanmış beyin*) 2) akliselim, akıl, temkin, us, zihin (*"tener meóyo" = akli başında olmak, akıllı olmak*)

meoyúd'o/d'a (adj.) akıllı, kafalı, makul, olgun, temkinli

meraklı/a <tr.+suf.f.esp.> (1. kud'yózo/za 2. amatór)

(adj.) 1) meraklı 2) amatör

merekía <tr.+esp.> (preoku-pasyón, inkyetúd') (n.f.)

merak, endişe, tasa, kaygı

merekiarse <tr.+esp.> (inkyetar-se) (v.pr.) tasalanmak, kaygılanmak, meraklanmak

merekiózo/za <tr.+suf.f.esp.>

(inkyéto, trísté) (adj.) gamlı, üzüntülü, dertli, kaygılı

merénda (n.f.) 1) paylaşılan yemek 2) bayram günleri çocuklara verilen para hediyesi

merendjéna/berendjéna

(n.f.) patlıcan

mereser (v.) hak etmek, lâıyk olmak

meresíd'o/d'a (adj.+) müs-tahak

meresyénte (adj.) lâıyk, hak eden

merid'yáno (n.m.) (coğrafya)

meridyen, boylam

meríto (n.m.) layık olma, değer, hüner

merkad'ér (n.m.) tüccar

merkád'o (n.m.) pazar, çarşı

merkád'o/d'a (adj.+) satın alınmış

merkad'ór/d'éra (n.m.f.) alıcı

merkansía (n.f.) satın alınan mal, meta

merkar (komprar) (v.) satın almak

merkid'á (n.f.) alım, alış ("merkid'á i vendid'á" = alım satım)

merkúryo (n.m.) cıva

mérsa (n.f.) dalak

mersería (n.f.) tuhafiyé

mesalayım/besalayım

(n.m.) <ebr.> ağır hastaların iyileşmeleri niyeti ile yapılan isim değişikliği

mesalayım sin kayentúra

(lok.) <ebr.esp.> keyfi veya yanlışlıkla yapılan isim değişikliği

mesárt (n.m.) hizmetçi ve uşaklar

meselé <tr.> (probléma)

(n.m.) mesele

mesherikéar bkz. misherikéar

mesherikéro/ra bkz. misherikéro/a

meshkíta (n.f.) cami

meskın/miskín (adj.)

(haragán/a, apatíko/ka, eskáso/sa) miskin, zavallı, uyuşuk, tembel, cimri

mesklád'o/d'a (adj.+) karışık

mesklad'úra (n.f.) karışım, harman

mesklar (*karishterear*) (v.) karıştırmak, harmanlamak
mesklarse (v.pr.) karışmak, burnunu sokmak
mesklatína (n.f.) karışıklık, karışım
méstra (n.f.) anaokulu, çocuk yuvası
metafóra (n.f.) mecaz
metafórico/ka (adj.) mecazi
metál (n.m.) maden
metalík/metelík <tr.> (*vyéja monéd'a túrka*) (n.m.) metelik ("no tener ní un metelik" = meteliksiz olmak, parasız olmak)
metalíko/ka (adj.) madeni
metalurjía (n.f.) madencilik
meteorolojía (n.f.) meteoroloji
meter (v.) koymak
 ("meter a la puérta" = kovmak); ("meter al múnido" = dünyaya getirmek); ("meter al vóto" = oya koymak); ("meter álma" = ihya etmek); ("meter apárte" = ayrı koymak, ayırmak); ("meter de arríva abásho" = alt üst etmek); ("meter en mójo" = suya koymak); ("meter en mal" = rıfak sokmak); ("meter en sal" = tuzlamak); ("meter fuégo" = ateşe vermek, kundakla-

mak); ("meter méza" = sofrakurmak); ("meter nómbre" = isim takmak); ("meter órd'en" = düzene sokmak)

meterse (v.pr.) koyulmak
 ("meterse a la kóla" = kuyruğa girmek); ("meterse de akórho" = anlaşımak, uyuşmak, mutabık kal-mak); ("meterse en kamíno" = yola çıkmak); ("meterse en méd'yo" = araya girmek, müdahale etmek); ("meterse en tíno" = aklına koymak)

metikál <tr.> (*mískál*) (*mezurá de 416 grámos*) (n.m.) eski ölçü birimi ("vender a metiká-les" <vender o dar póko i a présyo muy álto> = azar azar çok pahalıya satmak)

metikulózo/za (adj.) titiz
metód'iko/ka (adj.) yön-temli, düzenli

metód'o (n.m.) yöntem
metrés (*mantenúta*) (n.f.) metres

metrizar <fr.'> (v.) hakim olmak, vakıf olmak

metrizarse <fr.'> (v.pr.) kendirine hakim olmak

métro (n.m.) 1) metre 2) metro
métro karé (n.m.) metre kare
métro kúbiko (n.m.) metre küp

Metusheláh (n.) evvel zaman içinde yaşayan bir peygamber (*"del tyémpe de Metusheláh"* = *...fii tarihinde ...*)

mez (n.m.) ay

méza (n.f.) masa (*"méza fránka"* = *iç güveysi*)

mezád'a (n.f.) aylık, maaş, mensualidad

mezad'éro/ra (n.m.f.) aylıkçı

mezamér <ebr.> (n.m.) yarıdımçı dîni ozan

mezé <tr.> (*apetités*) (n.m.) meze, çerez

mezodjórno <it.> (n.m.) öğle

Mezopotámia (n.f.) Mezopotamya

mezúra (n.f.) 1) ebat, ölçek, ölçü 2) ölçülülük

mezurád'o/d'a (adj.+) ölçülü

mezurar (v.) ölçmek, ölçü almak

mezurarse (v.pr.) 1) kendini tutmak 2) biriyle boy ölçüşmek

mezuzá** <ebr.> (n.f.) İbranice'de kelime anlamı "kapı pervazı" olan mezuzâ, Yahudilerin evlerinin kapı girişlerine koydukları ve içinde Tevrat'ın "Shema Israel" (Duy Ey İsrail) ile başlayan metnin bulunduğu el yazısı ile yazılmış 22 satır

ve 713 harften oluşan bir parşömen olan giriş hayır duası. Tanrı'nın buyruklarının ve sözlerinin her daim akıllarda ve kalplerde taşınmasını amaçlamaktadır.

mi/a mí 1) (adj.) benim (*"mi lívro"* = *kitabım*) 2) (zamir) bana (*"es a mí ke Rífka mandó éste lívro"* = *Rífka bu kitabı bana yolladı*)

mi (n.m.) müzik notası

midí <fr.> (*med'yod'ía*) (n.m.) öğle

mid'râsh (*oratóryo*) <ebr.> (n.m.) ufak ibadet yeri

miéd'o* (*espánto, temór*) (n.m.) korku

miéntras (prep./adv.) bu arada

míga (n.f.) 1) ekmek içi, ekmek kırıntısı 2) öz, esas (*"komer la míga del meóyo"* = *başının etini yemek*)

migája (n.f.) parçacık

migájas (n.f.pl.) döküntü

migrasyón (n.f.) göç

mijór = bkz. mejór

mikróbyo (n.m.) mikrop

mikrófono (n.m.) mikrofon

mikroskópyo (n.m.) mikroskop

míksto/ta (adj.) karma

mikstúra (*méskla*) (n.f.) karışım

mil (adj.) bin (rakam)
milá <ebr.> (n.f.) sünnet
milágro (n.m.) mucize
milagrozo/za (adj.) mucizevi
milenáryo (n.m.) bin yıllık süre
miligrámo (n.m.) miligram
milimétro (n.m.) milimetre
milísya (n.f.) askeri birlik
militánte (adj./n.m.f.) savaş-
kan, mücadeleci
militar (v.) savaşmak, müca-
dele etmek
militar (n.m./adj.) 1) asker
2) askeri
milyárd'a (n.f.) milyar
milyard'áryo/ya (n.m.f.)
milyarder
milyón (n.m.) milyon
milyonáryo/ya (n.m.f.) mil-
yoner
mimetízmo (n.m.) taklitçilik
mimíka (n.f.) yüz işaretleri,
mimik
mína (n.f.) 1) maden ocağı
2) mayın 3) bir nevi sebzeli
börek ("mína de espináka"
= *ıspanaklı börek*)
minaré <tr.> (n.) minare
minasúp <tr.> (*konvenívle*,
konvenyénte) (adj./adv.)
münasip ("topar minasúp"
= *münasip bulmak*)
mindér <tr.> (*sofá*) (n.m.)

minder, divan
minerál (adj.) madeni ("água
minerál" = *maden suyu*)
minhá <ebr.> (n.f.) ikinci duası
mínimo (n.m.) azami
mínimum (adv./n.m.) asgari,
en aşağı
ministéryo (n.m.) bakan-
lık ("ministéryo del eks-
teryór" = *dışişleri bakan-
lığı*); ("ministéryo de
finánsas" = *maliye bakan-
lığı*); ("ministéryo de la
djústísyá" = *adalet bakan-
lığı*); ("ministéryo de la
defénsya" = *milli savunma
bakanlığı*); ("ministéryo del
interyór" = *içişleri bakan-
lığı*)
minístro/tra (n.m.f.) bakan,
nazır, vekil
minoríá/minoritá <it.' >
(n.f.) 1) azınlık 2) küçük
yaşta olma
minud'énsya /menud'énsya
(n.f.) ufaklık
minud'íko/ka (adj.) minicik,
ufacık ("minudíko de gáyna
kon agristáda" = *terbiyeli
tavuk yemeği*)
minúd'o/menúd'o/d'a (adj.)
ufak tefek, ufacık
minúd'os (n.m.pl.) ufak
para, ufaklık

minuskúlo/la (adj.) ufacık (*"létra minuskúla"* = *küçük harf*)
minusyózo/za (adj.) titiz, özenli, ince eleyip sık dokuyan
minúto (*púnto*) (n.m.) dakika
minyatúra (n.f.) minyatür, miniklik
mirád'a (n.f.) bakış, bakma
mirad'éra (n.f.) bakıcı, dadı, lala
mirad'éro (n.m.) devam eden sürekli bakış
mirád'o (n.m.) bakım
miráje* <fr. ' > (n.m.) serap
miráklo <fr. ' > (*milágro*) (n.m.) mucize
miraláy <tr. > (*amirál*) (n.m.)
1) miralay 2) (*ojetéro*) zampara
mirar (v.) 1) bakmak, seyretmek 2) tedavi etmek (*"ké doktór te míra?"* = *seni hangi doktor tedavi ediyor*)
mirar de (lok.) gayret etmek (*"míra de vinir"* = *gelmeye gayret et*)
mirarse (v.pr.) 1) kendine bakmak 2) tedavi olmak
misherikear/mesherikear (v.) yalanlar uydurarak arkadan kötü konuşmak

misherikería/mesherikería (n.f.) yalanlar uydurarak arkadan kötü konuşma
misherikéro/mesherikéro/ra (n.m.f.) iftiracı, dedikoducu
mishná <ebr. > (n.f.) Talmud'un esas hukuki kısmı
mishpahá <ebr. > (*famíya*) (n.f.) aile, klan
misóla <gr. > (*suéla*) (n.f.) ayakkabıların altına pençe
mistéryo (n.m.) giz, esrar
mysteryózo/za (adj.) esraren giz
mistíko/ka (adj.) tasavvufi
mistisízmo (n.m.) tasavvuf
misión (n.f.) görev, misyon
misyonáryo/ya (n.m.f.) misyoner
mitád' (n.f.) yarım
mitád' (la) (n.f.) yarısı
mitád' por mitád' (adv.) yarı yarıya
mítiko/ka (adj.) efsanevi
míto (n.m.) efsane
mitolójía (n.f.) mitoloji
mitzvá/mizvá/misvá <ebr. > (n.f.) Allah'ın emri, sevap, iyilik
míya (la)/miyo (el) (pron.f.m.) benimki (zamir: dişil/eril)
míyas (las)/míyos (los) (pron.f.m.pl.) benimkiler (zamir: dişil/eril/çoğul)

miyópe (*kúrto de vísta*)
(adj.) miyop, uzağı görmez
miyopía (n.f.) miyopluk,
uzağı görmezlik
míza <fr.> (n.f.) kumarda
masaya konulan para, bahis
mizar <fr.> (v.) bahse girme
mizerávle (adj./n.m.f.) 1) bıça-
re, düşkün, sefil 2) rezil
mizerikórd'ya (n.f.) merha-
met, rahmet, insaf
mizerikord'yózo/za (adj.) mer-
hametli
mizérya (n.f.) sefalet
mízmo/mézmo <port. mesmo>
(adj.) eşit, aynı ("el mízmo
lívro" = aynı kitap); ("la
mízma óvra" = aynı eser)
mízmo/mézmo-ma (el/la)
(pron.) aynısı ("kéro la
mízma" = aynısını isterim)
mízmo/mézmo (adv.) bile
(“mízmo las íjas vinyéron”
= kızlar bile geldi)
mizmór <ebr.> (n.m.) ilahi,
mezmur
moabét/muabét <tr.> (afeksyón,
amistád', konversasyón
amigávle) (n.m.) muhab-
bet (“azer muabét kon el
vezíno” = komşu ile muhab-
bet etmek)
moad'im/muad'im <ebr.>
(n.m.pl.) dini bayramlar

mobilizar <port. > bkz. movi-
lizar
mobilyáryo (n.m.) mobilya
moblád'o/d'a (adj.+) mobilyalı
moblar (v.) mobilya ile
döşemek
móble (n.m.) ev eşyası
mobleríyo (n.m.) fazla mobilya
mobléro (n.m.) mobilya
satan
móbles (n.m.pl.) mobilya
mód'a (n.f.) moda
modél <fr.> /mod'élo (n.m.)
örnek, model
mod'erád'o/d'a (adj.) mute-
dil, ılımlı, ölçülü
mod'erad'ór/a (n.m.f.) 1)
(adj./n.m.f.) yatıştırıcı 2) ileti-
şim grubunu yöneten kişi
mod'erar (v.) 1) ılımlı kıl-
mak 2) yönetmek
mod'erarse (v.pr.) kendini tut-
mak
mod'erasyón (n.f.) ılımlılık,
ölçülülük
mod'ernizar (v.) modernleş-
tirmek
mod'erno/na (adj.) asri, çağdaş
mod'estía (n.f.) alçak gönül-
lülük, tevazu
mod'ésto/ta (adj.) mütevazı,
alçak gönüllü, kanaatkar
mod'ifikar (trokar) (v.)
değiştirmek

mod'ifikasyón (*trokamyénto*)

(n.f.) değiştirme, tadilat

mod'ísta (n.) şapkacı

mód'o (n.m.) biçim, yöntem,
çeşit, tarz ("*mód'o de bivir*" =
yaşam tarzı); ("*de mód'os i*
manéras" = *çeşit çeşit*)

mod'red'úra (n.f.) ısırık

mod're-fúy (lok.) fitnefücür

mod'rer (v.) 1) dişlemek,
ısırmak 2) böcek sokmak

mod'rerse (v.pr.) kendi ken-
dini ısırmak ("*mod'rérse el*
múřho" = *dudağını ısırmak*)

mod'rísko (n.m.) ısırık

moéd'/muéd' <ebr.> (n.m.)
dini bayram

moél <ebr.> (n.m.) sünnetçi

mofesíd'o/enmofesíd'o/d'a
(adj.) küflü

mófo <port.'> (n.m.) küf

mogad'ó de alméndra***

(n.m.) badem ezmesi

mojad'o/d'a (adj.) ıslak, yaş

mojad'úra (n.f.) 1) ıslaklık 2)
ıslanma 3) (mec.) siftah bah-
şişi

mojar (v.) ıslatmak

mojarse (v.pr.) ıslanmak

mójo (n.m.) ıslanma ("*meter*
en mójo" = *ıslatmak*)

móko (n.m.) sümük

mokózo/za (adj./n.m.f.)

sümüklü ("*ken no tyéne la*
ermóza béza la mokóza"
= *güzele sahip olamayan,*
sümüklüyü öper)

móla <tr.> (*deskánsa*) (n.f.)
mola

mólde (n.m.) 1) kalıp, model
2) imkan, çare ("*no ay*
mólde de azer trokar las
kózas" = *durumu değiştir-*
menin imkanı yok)

moléjas (n.f.pl.) uykuluk

moler (v.) öğütmeğ, övüt-
mek

molestar (v.) hırpalamak,
rahatsız etmek

molíd'o/a (adj.+) öğütül-
müş, çekilmiş

molínád'o/d'a (adj.+) çekilmiş

molinar (v.) öğütmeğ, çek-
mek ("*molinar káve*" =
kahve çekmek")

molíno (n.m.) değirmen
("*molíno de áyre*" = *yel*
değirmeni); ("*molíno de*
káve" = *kahve değirmeni*)

moménto (n.m.) an, lahza,
kısa zaman

momía (n.f.) mumya

monarkía (n.f.) krallık
hükümdarlık yönetimi,
monarşi

monarkía konstitusyonál
(lok.f.) meşrutiyet

- monárko** (n.m.) hükümdar
monastéryo (n.m.) manastır
monéd'a (n.f.) para, sikke
monetáryo/ya (adj.) parasal
mongól 1) (n.) moğol 2)
 (adj.) genetik bir hastalık
 olan down sendromlu kişi
monogamía (n.f.) tekeşlilik
monogámo/ma (n.m.f.)
 tekeşli
monológo (n.m.) monolog
monopolizar (v.) tekeline
 almak
monopólyo (n.m.) tekel
monoteísmo (n.m.) tektan-
 rıcılık
monotonía (n.f.) tekdüzelik
monotóno/na (adj.) tekdü-
 zeli, yeknesak
mónstre <f.:'> (n.m.) cana-
 var, ejder
monstruozid'ád' (n.f.) cana-
 varlık
montánte (*súma*) (n.m.)
 meblağ, toplam
montánya (n.f.) dağ
montanyéro (n.m.) dağcı,
 dağlı
montanyózo/za (adj.) dağlık
montar (v.) kurmak, mon-
 te etmek ("montar una
ténda" = çadır kurmak)
mónte (n.m.) tepe
montón (n.m.) küme, kütle,
 tomar, yığın
montúro/muntúro (n.m.) 1)
 çöp yığını 2) iriyarı sevim-
 siz insan 3) çok yer kapla-
 yan, sevimsiz eşya
monumentál (adj.) 1) anıt-
 sal 2) çok büyük
monuménto (n.m.) anıt
moplató (*montúro*) (n.m.)
 ağır insan, hantal
móra (n.f.) dut ("móra
préta" = karadut); ("móra
salváje" = böğürtlen)
morád'a (n.f.) ev, hane,
 ikamet, ikametgah, iskan,
 konut, mekan, mesken
morád'o/d'a (adj.) morlaşmış
morad'ór/a (n.m.f.) bir evde
 oturan kişi, ikamet eden
morál (*el morál*) (n.m.) psi-
 kolojik durum
morál (*la morál*) (n.f.)
 ahlak bilimi
morál (adj.) ahlaki, manevi
moralid'ád' (n.f.) ahlak
moralísto/ta (*moralísta*)
 (n.m.f.) ahlakçı
morálmente (adv.) manen
morar (v.) oturmak, ikamet
 etmek, iskan etmek
moréno/na (adj./n.m.f.)
 esmer
moréro (n.m.) karadut ağacı
morfina (n.f.) morfin

mórğa (n.f.) morg
morsyegáno (n.m.) yarasa
mortája (n.f.) kefen
mortál (n./adj.) 1) fani, ölümlü 2) öldürücü
mortaldád' (n.f.) ölümlülük
mortéro (*almiréz*) (n.m.) 1) havan 2) (mec.) kalın kafalı
mortifikar (v.) mahçup etmek, çile çekirtmek
mósa (n.f.) 1) (İstanbul'da) hizmetçi 2) (Selanik'te) genç kız
mosed'ád' (n.f.) 1) (İstanbul'da) hizmetçilik 2) (Selanik'te) gençlik
Moshé (n.m.) erkek ismi
Moshé Rabénu (n.m.) Musa Peygamber ("*Moshé muryó, ley no ked'ó?*" = "*Musa öldü, din kalmadı mı?*" - *Peygamberler ölse bile Tanrı'nın kuralları ölümsüzdür*)
móshka (n.f.) 1) sinek 2) (mec.) ("*móshka amatád'a*" = *sönük insan*); ("*móshka enmelád'a*" = *yapışkan insan*)
moshkearse (v.pr.) sinek pisliği ile kirlenmiş olmak
moshkíta (n.f.) ufak sinek
móshko (n.m.) sivrisinek
móso (n.m.) hizmetkar, uşak ("*el móso de los pyézes kemád'os*" = "*ayakları yanmış uşak*" var olmayan

hizmetkar)
móstra <it. ' >/**muéstra** (n.f.) 1) örnek 2) vitrin
mostrar (v.) göstermek ("*mostrar grandéza*" = *böbürlenmek*); ("*mostrar kapachid'ád'*" = *beceri göstermek*)
mostrarse (v.pr.) kendini göstermek
mostrózo/za (adj.) görkemli, gösterişli
móta** (n.f.) pamukçuk halinde toz birikintisi
motivar (*kavzar, okazyonar*) (v.) sebep olmak, neden olmak
motivasyón (n.f.) dürtü, gerekeç
motívo (n.m.) sebep, neden
motór (n.m.) motor
motorizád'o/d'a (adj.+) motorlu
motosikléta (n.f.) motorsiklet
mov (adj.) mor
mover (*menear*) (v.) 1) kımlatmak, harekete geçirmek 2) düşük yapmak, çocuk düşürmek
movible (adj.) hareket edebilen
movilizád'o/mobilizád'o/d'a <port. > (adj.+) seferber olmuş

movilizar/mobilizar <port.>

(v.) seferber etmek

movilizarse/mobilizarse <port. >

(v.pr.) seferber olmak

movilizasyón/mobilizasyón

<port. > (n.f.) seferberlik

movimyénto (n.m.) hareket

movíto (n.m.) düşük

mozaíka (n.f.) mozaik

mozótro/nosótro (pron.pl.)

biz, bizler ("*mozótro*
tód'os" = *hepimiz*)

muabét *bkz. moabét*

muad'im *bkz. moadím*

muadjír/a <tr.+suf.f.esp.>

(*imigránte*) (n.m.f.) muha-
cir, göçmen

muamelé <tr.> (*formalitá*)

(n.f.) muamele

muchácha (n.f./adj.) 1)

bakire 2) genç kız

muchachés (n.f.) 1) bekaret,

kızlık 2) gençlik

muchácho (n.m./adj.) bekar

muched'úmbre (*multitúd'*)

(n.f.) izdiham, kalabalık,
kitle, akın, bolluk

muchiguánsa (*abondánsa*,
aumento) (n.f.) bolluk, bol-
laşma

muchiguar (*pujar, aumentar*)

(v.) bollaşmak, fazlalaşmak,
üremek, çoğalmak

mud'ád'a/mud'ánsa (n.f.)

taşınma

mud'ad'úra* (n.f.) iç çamaşırı

mud'ánsa (n.f.) taşınma

mud'ánta (n.f.) erkek donu

mud'ar (v.) 1) değiştirmek

2) çamaşır değiştirmek 3)
ev değiştirmek

mud'arse (v.pr.) 1) çamaşır

değişmek 2) ev değiştirmek

(*"mud'arse de káza"* = *ev*
değiştirmek)

mud'éra/mud'éz (n.f.) dil-
sizlik, sessizlik

múd'o/d'a (adj./n.m.f.) dilsiz

muéd' *bkz. moéd*

muéla (n.f.) azı dişi (*"muéla*
de séhel" = *yirmi yaş dişi*)

muérte (n.f.) ölüm, vefat

muérto/ta (adj./n.m.f.) can-
sız, ölü

muéstro/nuéstro/ra (adj./

pron. m.f.) bizim (*"muéstra*

káza" <adj.> = *bizim ev*),

bizimki (*"el muéstro"*, *"la*

muéstra" = *bizimki*)

muéve/nuéve (adj.) dokuz

mueved'ád'/nueved'ád

(n.f.) yenilik

muevén/nuevén (adj.)

dokuzuncu

muévo/nuévo/va (adj.) yeni

(*"muévo djedít"* = *yepyeni*

<*bazen ters anlamda kullanılır*>);

(*"muévo muévo"* = *yepyeni*-

ni); (*"muévo-ríko"* = *son-radan görme, türedi*)

Muévo Testaménto (n.m.)

İncil, Yeni Ahit

muéz/nuéz (n.f.) ceviz, koz

muhtách <tr.> (*nesesitózo, menesterózo/za*) (adj.)

muhtaç

muhtachlík <tr.> (*nesesitá*)

(n.m.) muhtaçlık (*"el Dyó ke nó mos dé muhtachlík ní de parás ní de salud"* = *Tanrı bize ne parada ne de sağlıkta muhtaçlık vermesin*)

muhtár <tr.> (*representánte ad'ministratívo*) (n.m.)

muhtar

mujdé <tr.> (*buén avízo*)

(n.m.) müjde

mujér (n.f.) 1) kadın 2) zevce, karı, hanım

mujir (v.) böğürmek, kükremek

mukavá <tr.> (n.f.) (*kartón* (n.m.)) mukavva

múla (n.f.) katır

muléta/moléta (n.f.) koltuk değneği

mulk <tr.> (*immóble, propietá*) (n.m.) emlak, mülk

multifórme (adj.) çok şekilli

multikolór (*de múnchas kolóres*) (adj.) alacalı, çok renkli

multimilyonáryo/ya (adj./n.m.f.) mültimilyoner

múltiple (adj.) çok, birçok

multiplikar (v.) çarpmak

multiplikasyón (n.f.) çarpma

multiplisid'ád' (n.f.) çokluk

multitúd' (n.f.) kalabalık, izdiham, yığın, (*"úna multitúd"* = *bir sürü*)

múnchas/múchas (adj./f.pl.)

birçok (*"múnchas vézes"* = *müteaddit defalar, çok defa*)

múncho/múcho (adv./adj.) çok

múnchos/múchos (adj./m.pl.) birçok (*"múnchos jíkös"* = *birçok çocuk*)

mundar (v.) ayıklamak, kabuk soymak

mundáno/na (adj.) dünya zevklerine bağlı, sosyetik

mundjir (v.) 1) sağlamak 2) (mec.) para sızdırmak

múndo (n.m.) alem, cihan, dünya, evren, kainat

mundyál (adj.) dünya çapında

munisipalítá <it. 'municipalita'> **munisipalidad** (n.f.) belediye

munisyón (n.f.) cephane

mupák <tr.> (*kozína*) (n.m.) mutfak

muráya (n.f.) sur (*"Davíd Muráya i él dós"* = *duvar gibi söz dinlemeyen biri için kullanılır*)

murir (v.) vefat etmek, ölmek
murirse (v.pr.) vefat etmek, ölmek

murmúra/murmúrya (n.f.)
 mırmır

murmurar/murmurear (v.)
 fısıldamak, homurdanmak,
 mırıldanmak, vızıldamak,
 şarıldamak

murmurlear* (v.) vızıldamak

mursá (adj./n.f.) iç kapayıcı,
 sevimsiz, somurtkan

musafir/a <tr.+suf.f.esp.>

(*vijítad'ór/d'éra, djénte*)

(n.m.f.) misafir, ziyaretçi,
 konuk

musafirlik <tr.> (*vijíta*) (n.m.)
 misafirlik

musafirpervér <tr.> (*ospitalyéro/ra*) (adj.) konuksever, misafirperver

mushamá <tr.> (n.f.) muşamba

músho (n.m.) dudak

músklo (n.m.) adale

mustácho (n.m.) bıyık

mustachúd'o (adj.) 1) bıyıklı
 2) (n.) hamursuz bayramın-
 da yapılan cevizli tatlı

mutasyón (n.f.) değişim,
 mutasyon

mutilar (v.) sakatlamak, boz-
 mak

mutilasyón (n.f.) bir parça-
 sını kırma, sakatlama

mutízmo (*mud'éz*) (n.m.)

susma, suskunluk

mútra (n.f.) somurtkanlık

mutuál (adj.) karşılıklı

mutualid'ád' (n.f.) karşılıklı
 olma

mutuálmente (adv.) karşı-
 lıklı olarak

muúr <tr.> (*estámpia*) (n.m.)
 mühür

muurledeád'o/d'a <tr.+suf.
 esp.> (*estampiád'o/d'a*)
 (adj.+) mühürlü

muurledear <tr.+suf.esp.> (*si-
 yar, estampar*) (v.) mühür-
 lemek

muy (adv.) çok, gayet, pek
 ("muy káro" = çok pahalı);
 ("muy kostózo" = çok mas-
 raflı); ("muy léshos" = çok
 uzak); ("muy póko" = çok
 az); ("muy savíd'o/a" =
 çok bilmiş)

muzéo (n.m.) müze

múzika (n.f.) musiki, müzik
 ("múzika populár" = halk
 müziği); (*múzika de káma-
 ra* = oda müziği)

muzisyén/syána (n.m.f.)
 müzisyen

Muzulmán'o/na (adj./n.m.f.)
 Müslüman

myel (n.m.f.) bal

myeleganá** (adj.) aşırı tatlı

myelózo - myérkoles

myelózo/za (adj.) ballı

myémbro (n.m.) 1) aza, üye

2) organ

myéntres/myéntras (adv.)

bu arada, süresince

myérkoles (n.m.) çarşamba

n

na (interj.) işte (*"ná ke ya víno"* = *işte ki geldi*)

nád'a (n.f./pron.) 1) hiçlik 2) hiç, hiçbirşey

nad'ad'ór/d'éra (n.m.f.) yüzücü

nad'ar (v.) yüzmek

nákra (n.f.) sedef

nalbánt <tr.> (*fyerréro*) (n.m.) nalbant

nalchá <tr.> (*fyérro*) (n.f.) nal

nálgas (n.f.pl.) kalça, kış

nálo!/nála! (interj.pron.) işte o!

nálos!/násas! (pl.) işte onlar!

nam <tr.> (*nombrad'ía, fâma*) (n.m.) nam (*"dar nam"* = *nam salmak*)

namorád'o/d'a (n.m.f.) sevgili

namorád'o/d'a (adj.+) sev-dalı, aşık

namorarse/ennamorarse (v.pr.) gönül vermek

namuslú/ya <tr.+suf.f.esp.> (*onésto/ta*) (adj.) namuslu

nané <tr.> (*ménta*) (n.m.)

nane

naníko/ka (n.m.f.) cüce, bücür

nankyór/a <tr.+suf.f.esp.> (*ingráto/ta*) (adj.) nankör

nankyorlúk <tr.> (*ingra-titúd'*) (n.m.) nankörlük

nanni nánni* (*kante de kúna*) (n.m.) ninni

náno/na (n.m.f.) bücür, cüce

narad'ór/naratór/a <it.' narra-tore> (n.m.f.) anlatan

narándja (n.f.) narenciye, turunç

narasyón (n.f.) anlatma

nargilé <tr.> (n.f.) nargile

naríz (n.f.) burun (*"naríz kon naríz"* = *burun buruna*)

narizánka* (n.f.) büyük burun

narizíka (n.f.) küçük, güzel burun

narizúd'o/d'a* (adj.) büyük bir burnu olan

narkotíko (n.m./adj.) uyuşturucu

naser (v.) doğmak, dünyaya gelmek

nasíd'o (adj./n.m.) 1) doğmuş 2) doğan çocuk
(*"rezín nasíd'o" = yeni doğan çocuk*)

nasimyénto (n.m.) doğum, doğuş

nasyénte* (adj.) doğmak üzere olan (*"el sól nasyénte" = doğmakta olan güneş*)

nasyón (n.f.) millet, ulus

nasyonál (adj.) milli, ulusal

nasyonalid'ád'/nasyonalitá <it.' nazionalita> (n.f.) milliyet, tebaa, vatandaşlık

nasyonalísto/ta (*nasyo-nalísta*) (n.m.f./adj.) milliyetçi

nasyonalizar (v.) devletleştirmek, kamulaştırmak

nasyonalízmo (n.m.) milliyetçilik

natál (adj.) doğum yeri-ne değin (*"payís natál" = doğum yeri*)

natalid'ád'/natalitá <it.' > (n.f.) doğum oranı

natasyón (n.f.) yüzme

natívo/va (adj./n.m.f.) bir yerin yerlisi, memlekette doğmuş

natúra (n.f.) 1) bünye, mizaç, yaratılış 2) doğa

naturál (adj.) doğal

naturaléza (n.f.) doğallık

naturalizar (v.) yurttaşlığa almak

naturálmente (adv.) doğal olarak

navája (n.f.) çakı

navajád'a (n.f.) çakı darbesi

navajéro (n.m.) çakı satıcısı

navál (adj.) gemiciliğe değin

náve (n.f.) gemi, vapur

navegad'ór/navigad'ór-d'éra

<fr.' > 1) (n.m.f.) denizci 2)

(adj.) (mec.) (*komportózo/za*) idareci (*"ésta mujer es muy navegad'éra, dirije muy byen su famíya" = bu kadın çok idareci, ailesini çok iyi idare ediyor*)

navegar/navigar <it.' fr.' navi-guer> (v.) 1) gemi veya uçak kullanmak 2) (*komportar*) (mec.) idare etmek

navegasyón/navigasyón <it.' fr.' > (n.f.) seyir

náylon (n.m.) naylon

naz <tr.> (*hád'ras, kaprícho*) (n.m.) naz (*"azer náz" = naz yapmak*)

nazár <tr.> (*ójo málo, aynará*) (n.m.) nazar

nazarlık <tr.> (*pérle maví/blu*) (n.m.) nazar boncuğu, nazarlık

nazlanearse <tr.+esp.> (*azer hád'ras, azerse arrogant*)
(v.pr.) nazlanmak
nazlí/a <tr.esp.> (*delikád'o/ d'a, had'rózo/za*) (adj.)
nazlı
ned'avá* <ebr.> (*donasyón*)
(n.f.) bağış
néd'er <ebr.> (*promésa relijyóza*) (n.m.) adak
nem <tr.> (*umid'itá*) (n.m.)
nem
neemán/nemán/a
<ebr.+suff.esp.> (*onéstota*)
(adj.) namuslu, emin
nefasto/ta (adj.) uğursuz,
felaketli
negasyón (n.f.) inkar, yad-
sima
negatívo/va (adj.) menfi,
olumsuz
neglijar <fr.> (v.) ihmal etmek
neglijénsya (n.f.) ihmal,
ihmalkarlık
neglijénte (adj.) ihmalkar,
özensiz
negosyánte (n.m.) tüccar
negosyar (v.) 1) ticaret yap-
mak, 2) müzakere etmek
negosyasyón (n.f.) müzakere
negosyávle (adj.) müzakere
edilebilir
negósyo (n.m.) ticaret
négra (n.f.) (mec.) fahişe

negrigúra (n.f.) kötülük
negrinyád'a/nigrinyád'a
(n.f.) kötü kadın
négro/ra (adj.) kötü (*"négra intisyón" = kötü niyet*);
(*"négra umór" = somurkan-
lık*); (*"négro mazál" = şans-
sızlık*); (*"négro pagad'ór/
déra" = batakcı*)
Neilá <ebr.> (n.f.) Kipur
gününün son duası
nekamá <ebr.> (*vengánsa*) (n.f.)
intikam (*"tomar nekamá" =
intikam almak*)
nekevá <ebr.> (*mujér*) (n.f.)
kadın
nemlí/a <tr.+suff.esp.> (*úmid'o/
d'a*) (adj.) nemli
nenufár (n.m.) nilüfer
neolojízmo (n.m.) yeni kelime
nes <ebr.> (*milágro*) (n.m.)
mucize, **nissím** (plur.)
mucizeler
nesesáryo/ya (*de menestér*)
(adj.) lüzumlu, gerekli
nesesid'ád'/nesesitá <it.>
necessita (*menestér*) (n.f.)
icap, lüzum, zaruret, ihtiyaç,
gereklilik
nesesitar (v.) icab etmek,
ihtiyacı olmak
nesesityózo/za (*menesterózo/
za*) (adj.) ihtiyaçlı

neshamá <ebr.> (*álma*) (n.f.)
can, rüzgar, ruh (*"me sahyó
la neshamá"* = *canım çıktı*)

netilá <ebr.> (*ablusyon,*
bányo) (n.f.) el yıkama
duası

néto/ta (adj.) saf, katıksız,
net

neutrál* (adj.) bitaraf, tarafsız

neutralid'ád* (n.f.) tarafsızlık

neutralizar* (v.) 1) tarafsız-
laştırmak 2) etkisiz kılmak

nevuá <ebr.> (*profesía*) (n.f.)
kehanet

ni (konj. neg.) ne (*"ní byen ní
mal"* = *ne iyi ne kötü*); (*"ní su
fyel ní su myel"* = *ne Şam'ın
şekeri, ne Arab'ın yüzü*)

níd'o (n.m.) yuva

niftár <ebr.> (*muérto*) (n.m.)
ölü (*"ser niftár"* = *ölmek*);
(*"fue niftár"* = *öldü*)

nifús <tr.> (*kárta de id'en-
tid'ád'*) (n.m.) nüfus cüz-
danı, kimlik kartı

nikochíri/nikocherá <gr.>
(n.m.f./adj.) 1) ihtiyar, yaş-
lı 2) itinalı, ev işine düşkün

ningún/dingún/a (adj.)
hiçbir (*"ningún pád're,
ningúna mád're dëshá sus
ijós ambyértos"* = *hiçbir
anne-baba çocuklarını aç
birakmaz*)

ningúno/dingúno/na (pron.)
hiçbiri (*"Merkád'a tyéne
kuátro ijas ma ningúna es
kazád'a"* = *Merkada'nın
dört kızı var, fakat hiçbir
evli değil*)

ningúno/dingúno (pron.)
hiçkimse (*"ningúno fúye
de la bód'a"* = *hiç kimse
düşünden, zevkten kaç-
maz*)

ninyéz (*chikéz*) (n.f.)
çocukluk

nínyo/ya (n.m.f.) velet, yav-
ru, çocuk

Nisán <ebr.> (*Avríl*) (n.m.)
İbrani takviminde Nisan ayı
(Miladi Nisan ve Mayıs ara-
sına düşer)

nível (n.m.) hiza, seviye

nivelar (v.) aynı düzeye
getirmek, düzlemek

niyét <tr.> (*intisyón*) (n.m.)
niyet (*"no tyéne niyét"/"no
tyéne intisyón"* = *niyeti yok*)

no (adv.) 1) yok, hayır 2)
olumsuzluk takısı (*"no ay"*
= *yok*); (*"no ay dúbyo"* =
şüphe yok); (*"no ay nád'a"*
= *bir şey yok*); (*"no ay
safék"* <esp.+ebr.> = *şüphe
yok, olasılık yok*); (*"no aze
diferénsya"* = *fark etmez*);
(*"no dar a nád'a"* = *mana-
birakmaz*)

slı olmamak); ("no dar importánsa" = önem vermemek, umursamamak); ("no dar máno" = 1. el vermemek 2. imkan sağlamamak); ("no domearse" = istifini bozmamak); ("no egzíste" = dünyada yok); ("no embarása" = zarar yok); ("no empórta" = önemi yok); ("no és" = değil); ("no és ke?" = değil mi ki?); ("no es menestér" = gerek yok); ("no está málo" = fena değil); ("no estar en ésto" = orali olmamak); ("no estar en nád'a" = idrak etmemek, farkında olmamak); ("no ked'ar lád'os de riir" = patlarcasına gülmek); ("no kitándo vuestra buéna vertúd'" = sizden iyi olmasın); ("no por sed'aká!" = sakın ha!); ("no se kére dícho" = söylemeye gerek yok); ("no séa ke..?" = yoksa?); ("no tener ótro reméd'yo" = başka çare kalmamak); ("no tener peyríz/pipita en bóka" <esp.+tr> (perhiz <tr.> = diéta) = ağzında perhiz / çekirdek olmamak, düşünmeden konuşmak)

nobetchí <tr.> (*guard'yán*) (n.m.) nöbetçi
nóble/nóvle (adj.) soylu, asil
noblésa/novlésa (n.f.) soy-luluk, asalet
nochád'a (n.f.) gece süresi ("nochád'a buéna" = iyi geceler)
nochad'íka (n.f.) (mec./antifraz) zor bir gece ("no demándes, pasímos una nochad'íka..." = hiç sorma, öyle bir gece geçirdik ki...)
nóche (n.f.) gece
nofrájyo/nofráje <fr.> (n.m.) (gemi) batma
nogád'a (n.f.) cevizli salça
noktambúlo/la (n.m.f./adj.) uyurgezer
noktúrno/na (adj.) geceleri yapılan ("lavóro noktúrno" = gece işi)
nombrad'ia (*fáma*) (n.f.) nam
nombrád'o/d'a (*famózo/za*) (adj.+) 1) adı geçen, 2) meşhur, ünlü
nombrar (v.) 1) adlandırmak, 2) adını anmak, yad etmek, zikretmek
nómbre (n.m.) ad, isim
nomenklatúra (n.f.) adlar dizgisi, terimler dizgisi
nomeolvíd'es (n.m.) unutmama benî (çiçek)

nominál (adj.) itibari, ad
söylenerek yapılan
nominar (v.) 1) adlandırmak
2) atamak, tayin etmek
nominasyón (n.f.) tayin, atama
nominatívo/va (adj.) 1)
adları kaplayan, içinde adlar
bulunan ("*lista nominatíva*"
= *isim listesi*) 2) isme yazı-
lı ("*un chék nominatívo*" =
isme yazılı çek)
nóna (vavá) (n.f.) anneanne,
babaanne, büyükanne, nine
nónes (n.m.pl.) tek sayılar
("*djugar a páres i nónes*" =
tek, çift oynamak)
nóno (papú) (n.m.) büyük-
baba, dede
normál (adj.) 1) olağan 2)
kurala uygun
normalid'ád' (n.f.) normallik
normalizar (v.) olağan
duruma getirmek
normalizasyón (n.f.) olağan
duruma getirme
nórte (n.m.) kuzey, şimal
nórya (n.f.) zincir tulumbası
nos/mos (pron.) bize, bizi
nosívo/va (adj.) zararlı
nostaljía (*eskarínyo*) (n.f.)
hasret, özlem
nosyón (*id'éa*) (n.f.) fikir,
kavram, mefhum, bilgi
nóta (n.f.) muhtıra, not,

müzik notası
notar (v.) not almak, dikka-
te almak
notáryo (n.m.) noter
notávle (n.m.) 1) önemli kişi,
ileri gelen kişi 2) (adj.) önemli
notifikar (v.) bildirmek, teb-
liğ etmek
notifikasyón (n.f.) bildirme,
bildiri
notísya (n.f.) haber, bilgi
notoryed'ád' (*selebrid'ád'*)
(n.f.) ün, şöhret, nam
noved'ád' (n.f.) 1) yenilik
2) yeni haber
noved'ád'es (n.f.pl.) 1)
havadis 2) yenilikler
novéla (n.f.) kısa roman
novélas <fr.' > <esp.
noved'ad'es> (n.f.pl.) havadis
novelísto/ta (*novelísta*)
(n.m.f.) roman yazarı
novémbre (n.m.) kasım
novénta (adj.) doksan
novesyéntos (adj.) dokuz yüz
nóvyá (n.f.) gelin
novyed'ád' (n.f.) gelinlik,
gelinlik süresi
nóvyo (n.m.) damat, güvey
nozótros/mozótros (pron.) biz
nuéra/ermuéra (n.f.) gelin
nuéstra/muéstra (adj./f.)
bizim ("*muéstra káza*" =
bizim ev)

nuéstra/muéstra (la) (pron.)
bizimki (dişil)

nuéstro/muéstro 1) (adj.m.)
bizim ("*muéstro pádre*" =
bizim babamız) 2) el muéstro
(pron.) bizimki (eril)

nuéve/muéve (adj.) dokuz
nuévamente/muévamente
(adv.) az önce, kısa bir süredir

nuévo/va/muévo-va (adj.)
yeni

nuéz/muéz (n.f.) ceviz

nukleár (adj.) nükleer

nulid'ád'/nulitá <it. 'nullita>
(n.f.) hiçlik, değersizlik

núlo/la (adj.) değersiz, geçersiz,
hükümsüz

numerar (v.) numara koymak

numerasyón (n.f.) numaralama,
sayma

número (n.m.) rakam, sayı,
numara ("*numeró syen*" =
hela)

numerotád'o/d'a <fr. ' >
(adj.+) numaralı

numerotar <fr. ' > (v.) numaralamak

numerózos (adj./pl.) sayıca
çok

núnka (adv.) asla, hiçbir zaman

nupsyál (adj.) düğüne ait

nutrisyón (*mantenimyénto*)
(n.f.) beslenme

nutritívo/va (adj.) besleyici

núve (n.f.) bulut ("*estar en
las núves*" = *kafası bulutlarda
olmak*)

nuvlád'o/ennuvlád'o-d'a
(adj.+) bulutlu

nuvlarse/ennuvlarse (v.pr.)
bulutlanmak

nuvlína (n.f.) 1) sis, bulutluluk
2) (mec.) ruhsal iğrenme
("*kaer nuvlína*" = *ruhen tik-
sinmek*)

nuvlózo/za (adj.) bulutlu

nyegar/inyegar (v.) inkar
etmek

nyervarse/inyervarse (v.pr.)
asabileşmek, kızmak, öfke-
lenmek

nyérvo/inyérvo (n.m.) sinir
nyervozid'ád' (n.f.) asabiyet,
sinirlilik

nyervózo/inyervózo-za (adj.)
asabi, sinirli

nyéve/inyéve (n.f.) (*yağış*)
kar ("*azer inyéve*" = *kar
yağmak*)

O

o/u (konj.) veya, yahut

oazís (n.m.) vaha

obezid'ád' (n.f.) aşırı şişmanlık

objeksyón <fr.'> /objesyon (n.f.) itiraz

objektar <fr.'> /objetar (v.) itiraz etmek

objektivitá <fr.'> /objetivid'ád' (n.f.) nesnellik, yansızlık, taraf tutmama

objektívo <fr.'> /objetívo/va (adj.) 1) nesnel 2) taraf tutmayan

objektívo <fr.'> /objetívo (n.m.) 1) mercek 2) amaç

objéкто <fr.'> /objéto (n.m.) cisim, nesne, şey

obligád'o/ovligád'o/d'a (adj.) yükümlü, mecbur

obligar/ovligar (v.) zorlamak, mecbur etmek

obligasyón/ovligasyón (n.f.) 1) mecburiyet,

yükümlülük, zorunluluk 2) tahvil kağıdı

obligatóryo/ovligatóryo/ya (adj.) zaruri, zorunlu

oblígo/ovlígo (n.m.) mecburiyet, vecibe, zaruret, zorunluluk

oblíko/ka (verév <tr.>) (adj.) eğik, verev

obsekyózo/za (adj.) aşırı saygılı, pohpohçu, dalkavuk, yalaka

obsenid'ád' (n.f.) müstehcenlik

obséno (avyérto, impud'íko) (adj.) müstehcen, açık saçık

observánsya (n.f.) riayet

observar (v.) 1) gözetmek, gözlemek, müşahade etmek, tetkik etmek 2) riayet etmek

observasyón (n.f.) 1) müşahade, gözlem, inceleme 2) dostça itiraz, uyarı

observatóryo (n.m.) rasat-hane
obsesyón (n.f.) saplantı, sabit fikir
obskurantísto/oskurantísto/ta (*obskurantísta*) (n.m.f./adj.) gerici, karanlıkçı
obskurantízmo/oskurantízmo (n.m.) gericilik; gelişme ve aydınlık düşmanlığı
obstákulo/obstákolo <it. 'ostacolo> (n.m.) engel
obstinád'o/d'a (adj.) dik kafalı, inatçı
obstinarse (v.pr.) tutturmak, inat etmek, direnmek
obstinasyón (n.f.) inatçılık, dik kafalılık
obtener (v.) elde etmek (*"obtener la aprovasyon"* = *onayını almak*)
ochávo (n.m.) sekizde biri
ochén (adj.) sekizinci
ochénta (adj.) seksen
ócho (adj.) sekiz
odadjí <tr.> (*kamarót*) (n.m.) odacı
odasyózo/za (*atrivíd'o/d'a*) (adj.) korkmaz, gözüpek, atılğan
"ód a-yóm" <ebr.> (*asta agóra*) bu güne dek
od'itór (*oyénte*) (n.m.) dinleyici

od'itóryo (n.m.) 1) dinleyiciler 2) (*od'itóryum*) dinleme salonu
od'renar (*aparejar, organizar*) (v.) hazırlamak
odúnumu <tr.+gr.> (*kavésa de lényo*) (adj.) kalın kafalı, odun kafalı
ód'yo (n.m.) nefret, kin
od'yózo/za (adj.) iğrenç, nefret uyandıran
oéste/oksidénte (n.m.) batı
ofender (v.) gücendirmek, rencide etmek
ofenderse (v.pr.) alınmak, gücenmek, incinmek, rencide olmak
ofendíd'o/d'a (adj.+) rencide olmuş
ofénsa (n.f.) hakaret
ofensíva (n.f.) saldırı, hücum
oférta (n.f.) teklif, sunu, sunma (*"oférta i demánda"* = *arz ve talep*)
ofisyál 1) (adj.) resmi 2) (n.m.) ehil, eksper, zanaatkar, kalfa
ofisyálmente (adv.) resmen
ofisyánte (n.m.) ayın yöneten kişi
ofisyér <fr. 'officier> (n.m.) 1) subay 2) görevli
ofisyo (n.m.) 1) meslek (*"ofisyo de máno"* = *zana-*

at) 2) yönetim yeri (*"ofisyo de informasyon"* = *danışma bürosu*) 3) ayin (*"ofisyo relijyózo"* = *ayin*)

ofisyózo/za (adj.) gayri resmi

ofredór (n.m.) ikram eden

ofrénda (n.f.) bağış, armağan

ofreser (v.) arz etmek,

ikram etmek, sunmak

ogányo (adv.) bu sene

ogár (n.m.) mangal

ógre (n.m.) 1) canavar,
çocukları yiyen dev 2) (mec.)
obur

ogurar/augurar (*prezajar, suetar*) (v.) 1) yormak, önce-
den sezmek 2) (*Nehama'ya göre*) dilemek, arzu etmek

ogúryo/augúryo (*prezaje*)

(n.m.) 1) kehanet 2) önbelirti

ogúryos (n.m.pl.) iyi dilekler

ohér/a (adj.) abus, asık
suratlı

oíd'o/oyíd'o (n.m.) kulak

oir/oyir (v.) işitmek, dinlemek

oívle/oyívle (adj.) işitilebilir

ója (*pajina*) (n.f.) 1) sayfa
2) yaprak

ojál (n.m.) ilik, düğme iliği

ojeád'a (n.f.) göz atma

ojea (v.) göz koymak

ojéra (n.f.) göz altı cebi

ojeteád'a (n.f.) arzu dolu
gizli bakış

ojetear (v.) arzu ile fakat

belli ettirmeden bakmak

ojetéro (adj./n.m.) zam-

para, çapkın (*"ojetéro kulandréro"* = *zampara ve eşcinsel*)

ójo (n.m.) göz (*"ójo áрто"* = *tok gözlü*); (*"ójo kon ójo"* = *göz göze*); (*"ójo málo"* = *kötü göz, nazar*); (*"ójo préto"* = *göz bebeği* <*Leyla es el ójo préto de su pádre*> = *Leyla babasının gözbebeğidir*>); (*"ójo vazío"* = *aç gözlü, doymaz*)

óka <*tr.*> (*unid'ád' de pézo*)
(n.f.) okka

okazyón (n.f.) fırsat, vesi-
le (*"a la priméra okazyón"* = *ilk fırsatta*); (*"profitar de la okazyón"* = *firsattan yararlanmak*); (*"rópa de okazyón"* = *kelepir*)

okazyonar (*kavzar*) (v.)
sebep olmak, fırsat olmak

oklavá <*tr.*> (*pálo delgád'o para avrir la mása por egzempyo bóyos i borékas*)
(n.f.) oklava

oksid'entál (adj.) batılı

oksid'énte (n.m.) batı, garp

oksíd'o (n.m.) oksit

oksijén (n.m.) oksijen

Októbze/Oktúbze (n.m.) Ekim

okulísto/ta (*okulísta*)

(n.m.f.) göz doktoru

okupád'o/d'a (adj.+) 1)

meşgul 2) işgal edilmiş

okupánte (n.m.f.) 1) (bir yer

için) oturan 2) işgalci

okupar (v.) 1) meşgul

etmek 2) işgal etmek

(*"okupar un payís" = bir*

memleketi işgal etmek)

okuparse (v.pr.) meşgul

olmak, alakadar olmak

okupasyón (n.f.) 1) iş, meş-

gale, uğraş 2) işgal

óla (*ónda*) (n.f.) dalga

olám <ebr.> (*univérso*) (n.m.)

evren (*"olám abá" = gelecek dünya*)

olíva (*azetúna*) (n.f.) zeytin

olvid'ad'éro (n.m.) unut-

kanlık hastalığı

olvid'ar (v.) unutmak

olvid'arse (v.pr.) aklından

çıkma, unutmak

olvíd'o/ulvíd'o (n.m.) unut-

ma, unutkanlık

olvid'ózo/za (adj.) unutkan

omblígo (n.m.) göbek

ómbra* (*solómbra*) (n.f.) göl-

ge

ómbre (n.m.) erkek, insan,

adam (*"ómbre de byén" =*

iyi dürist, vefakar adam);

(*"ómbre de écho" = iş ada-*

mi); (*"ómbre de sénsya" =*

bilim adamı)

ombred'ád' (*maskulinid'ád'*)

(n.f.) erkeklik

ómbro (n.m.) omuz

ombrózo* (adj.) gölgeli

omeléta (n.f.) omlet

omenáje (n.m.) saygı ile

anma

ómer <ebr.> (n.m.) hasatla

ilgili dua

omisíd'yo (n.m.) cinayet işle-

me

omojéneo/a (adj.) aynı cins-

ten, aynı türden

omologar (v.) resmi olarak

onaylamak, standartlaştı-

mak

omólogo/a (n.m.f.) homolog

omonímo (n.m.) adaş,

eşsesli

omoseksuál (adj.) eşcinsel

ónbashi <tr.> (*kaporál*)

(n.m.) onbaşı

ónda (*óla*) (n.f.) dalga

ónde/ándé? (adv.) nereye?

nerede? (*"ónde vas?" =*

nereye gidiyorsun?); (*"ónde*

ked'ó?" = nerde kaldı?)

ondear (v.) 1) derinleşmek

2) dalgalanmak 3) (*Neha-*

ma'ya göre) ümitlenmek

óndo/da (*profúndo/da*)

(adj.) derin

ondulád'o/d'a (adj.+)
ondüle, dalgalı (*"kavéyos
ondulád'os"* = dalgalı saçlar)
ondular (v.) 1) dalgalanmak
2) saç dalgalı yapmak
ondulasyón (n.f.) 1) dalga-
lanma 2) dalga (saç için)
ondúra (*profondúra*) (n.f.)
derinlik
onested'ád' (n.f.) namus
onésto/ta (adj.) dürüst,
namuslu
ónkli (n.m.) amca
onór (*kavód'*) (n.m.f.) şeref,
onur, vakar, övünç
onorád'o/d'a (adj.+) şeref-
lenmiş, onurlanmış
onorar (*dar kavód'*) (v.)
onurlandırmak, yüceltmek,
şereflendirmek, saygı gös-
termek
onoráryo/ya (adj.) fahri
onoráryos (n.m.pl.) serbest
meslek ücreti
onorávle (adj.) haysiyetli,
muhterem, onurlu, sayın,
şerefli
onorífiko/ka (adj.) onursal
ónze (adj.) on bir
onzén/a (adj.) on birinci
opáko/ka (adj.) donuk, say-
dam olmayan
opasid'ád' (n.f.) donukluk,
belirsizlik

operá (n.m.) opera
operad'ór/operatór <fr. 'opera-
teur> (n.m.) 1) cerrah, ope-
ratör 2) işletmen
operasyón (n.f.) 1) işlem, iş
2) ameliyat, cerrahi müdaha-
le 3) (askeri) eylem, hareket
operéta (n.f.) operet
opinyón (n.f.) fikir, kana-
at, düşünce, sanı (*"opinyón
públika"* = kamuoyu)
oponer* (*opozar*) (v.) karşı
çıkma, muhalefet etmek
oponerse* (v.pr.) karşı gel-
mek, muhalefet etmek, veto
etmek
oportunid'ád'/oportunitá
<it. 'opportunita> (n.f.) fırsat,
vesile, imkan
oportunismo/oportunizmo
(n.m.) fırsat düşkünlüğü
oportunisto/ta (*opor-
tunista*) (n.m.f.) fırsatçı
opozád'o/d'a <fr. ' > (adj.+)
karşı
opozar <fr. ' > (v.) karşı koy-
mak, karşı çıkma
opozarse <fr. ' > (*salir kóntra*)
(v.pr.) karşı gelmek, karşı
çıkma, muhalefet etmek
opozisyón (n.f.) muhalefet,
veto, zıddiyet
opresívo/va (adj.) sıkıştırıcı,
baskıcı

opresór/a (n.m.f.) zorba, zalim
opresyón (n.f.) baskı, ezme, zulüm
oprimíd'o/d'a (adj.) mazlum
oprimir (v.) ezmek, zulmetmek
opsyón (n.f.) seçme, tercih
optar por (v.) tercih etmek, seçmek
optimísto/ta (*optimísta*) (adj./n.m.f.) iyimser
optimízmo (n.m.) iyimserlik
opulénsya (*rikéza, abundán-sya*) (n.f.) büyük zenginlik, büyük bolluk
opulente (adj.) çok zengin
opyóm (n.m.) afyon
óra (n.f.) saat (*"óra de bráso" = kol saati*); (*"óra de murir" = ecel*); (*"óra de paréd'" = duvar saati*); (*"a la óra ke nasí yo" = uygun olmayan bir zamanda*)
orad'ór/a (n.m.f.) 1) hatip, konuşmacı 2) duacı
oráje <fr.> (*tempésta, torménta*) (n.m.) fırtına
orajózo/za <fr.> (*torméntózo/za*) (adj.) fırtınalı
oral (adj.) sözlü
oralmente (adv.) şifahen, şifahi
orar (v.) 1) dua etmek 2)

dilemek (mec.) (*"ójos ke yóran, buéno no óran" = ağlayan gözler iyi şey dilemez*); (*"orar la muérte" = ölümü dilemek*)
oráryo (n.m.) saat çizelgesi
óras (n.f.pl.) saatler (*"óras de lavóro" = mesai saatleri*); (*"óras de midí" = öğle vakti*); (*"óras de tád're" = ikindi, akşam üstü*); (*"óras ped'rid'as" = saatlerce*); (*"óras prétas" = sıkıntılı saatler*)
orasyón (n.f.) dua, ibadet
orasyonar (v.) dua etmek, ibadet etmek
oratór/a <fr.> (n.m.f.) 1) hatip 2) konferansçı, konuşan
oratóryo (n.m.) dua yeri
orbítyo (n.m.) yörünge
órden (n.m.) 1) emir, buyruk 2) düzen, tertip, intizam, disiplin (*"órden del día" = gündem*); (*"órden de pagamyénto" = havale*); (*"órden públiko" = asayiş*)
ord'enád'o/d'a (adj.+) derli toplu, düzenlenmiş, intizamli, tertipli
ord'enad'ór (*komputadóra*) (n.m.) bilgisayar
ord'enánsa (n.f.) 1) disiplin, düzen 2) nefer

ordenar (v.) 1) dikte etmek, emir vermek, emretmek, buyurmak 2) düzene koymak

ordináryo/ya (adj.) 1) sıradan, alelade 2) adi, bayağı

ordóvres <fr.> (*apetités*)
(n.m.pl.) meze

orégano (n.m.) kekik

oréja (n.f.) kulak

orejál (*eskularícha*) (n.m.)
küpe

orejankas (n.f.pl.) büyük
kulak

orejúd'o/d'a (adj.) koca kulaklı

oréro* (n.m.) saatçi

orevuár <fr.> (n.m.) görüş-
mek üzere

oreyónes <fr.> (n.m.pl.)
kabakulak

orfelináto (n.m.) yetimhane

organíko/ka (adj.) organik

organizar (v.) düzenlemek, ter-
tip etmek, teşkilatlandırmak

organizarse (v.pr.) işlerini
düzenlemek

organizasyón (n.f.) 1)
düzenleme, oluşum, teşkil,
tanzim, organizasyon 2)
kurum, örgüt, teşkilat

organizmo (n.m.) 1) bünye,
organizma 2) kurum

orgáno (n.m.) organ, uzuv

órgano (n.m.) (müzikte) org

organísto/ta (*organísta*)

(n.m.f.) org çalan

orgólyo (n.m.) gurur, iftihar,
kibir

orgolyózo/za (adj.) gururlu,
kibirli, mağrur

oría/oríya (n.f.) kenar
(*"oría de mar" = sahil*)

orientál (adj.) doğuda bulu-
nan, doğudan gelen

orientar/oriyentar (v.)
yöneltmek

orientasyón/oriyentasyón
(n.f.) yönlendirme, yönelim,
yönelme

oriénte/éste (n.m.) doğu

orifísyo (*avyertúra*) (n.m.)
delik

orijén (n.m.) menşe, köken

orijínál (adj.) 1) aslı, özgün 2)
(mec.) şaşırtıcı, tuhaf, garip

orijinalid'ád' (n.f.) 1) özgün-
lük 2) (mec.) fantezi, tuhaflık

orijínálmente (adv.) aslen

orijináryo/ya (adj.) doğuş-
tan, kökenli

orína/urína <port.'> (*pishád'a*)
(n.f.) idrar, küçük aptes,
sidik, çiş

orinar/urinar <port.'> (*pish-
ar*) (v.) işemek

orizontál (adj.) yatay

orizónte (n.m.) tanyeri, ufuk

orkéstra (n.m.) orkestra

ormíga (n.f.) karınca

ornamentar/ornar (v.)
donatmak
ornamyénto (n.m.) süs, ziynet
ornáya (n.f.) ocak
ornéro (n.m.) fırıncı
órno (n.m.) fırın, ocak
óro (n.m.) altın
oróra (n.f.) şafak
orózo/za <fr.> (*feliz* <esp.>)
(adj.) mutlu, bahtiyar, mesut
orózamente <fr. *heureusement*>
(adv.) 1) mutlu bir şekilde
2) *iyi ki* ("orózamente ke.." = *bereket versin ki...*)
orríve (adj.) korkunç, ürkütücü
orrór (n.m.) dehşet, nefret
ortod'oksía/ortod'oksiya (n.f.)
dinde geleneksel muhafazakar
ilkelerle uygunluk
Ortod'ókso/sa 1) (adj.)
Ortodoks, dinde çok
muhafazakar 2) (n.m.f.)
Hristiyanlık'ta Ortodoks
mezhebine ait olan
ortografía (n.f.) yazım, imla
ortoped'ía (n.f.) iskeletin
bozukluklarını önleyen ve
tedavi eden tıp kolu, ortopedi
oseáno (n.m.) derya, okyanus
oskultar (v.) kulağını vücu-
da dayayıp dinlemek, müşa-
hede etmek
oskultasyón (n.f.) kulağını

vücuda dayayıp dinleme
oskureser/eskureser <port. '*escurecer*> (v.) karartmak,
bulutlanmak
oskurid'ád'/eskurid'ád'
(n.f.) karanlık
ospítal (n.m.) hastane
ospitalizar (v.) hastaneye
kaldırmak
ospitalyéro/ra (adj.) konuk-
sever, misafirperver
ostensíble (adj.) apaçık, aşikar
ostentasyón (*gosterish*,
djáhas) (n.f.) aşırı gösteriş,
çalım
osterid'ád' (severid'ád')
(n.f.) ciddilik, ağırbaşlılık,
biraz sertlik
ostéro/ra (*sevéro/ra*) (adj.)
ciddi, ağırbaşlı, biraz sert
ostíl (adj.) düşman, düşmanca
ostilid'ád' (inimistád') (n.f.)
düşmanlık, husumet
otél (n.m.) konak yeri, otel
otelyér (*oteldjí* <tr.>) (n.m.)
otelci
otentíko/ka (*verd'ad'éro*)
(adj.) gerçek, hakiki
otentisid'ád' (n.f.) gerçeklilik
otobiografía (n.f.) otobiyog-
rafya
otobús (n.m.) otobüs
otodefensa (n.f.) kendini
savunma

otokritika (n.f.) özeleştiri
otoktóno/na (adj./n.m.f.) yerli
otománo/na (adj./n.m.f.) osmanlı
otomátiko/ka (adj.) özdevimli, otomatik
otomatízmo (n.m.) özdevim, otomatizm
otonál (adj.) sonbahara ait
otóno/otónyo (n.m.) sonbahar
otonomía (n.f.) muhtariyet, özerklik
otónomo/ma (adj.) özerk
otopsía (n.f.) otopsi
otorid'ád'/otoritá <it. 'autorita> (n.f.) hüküm, merci, iktidar, güç, yetki
otoritáryo/ya (adj.) sözünü dinleten, dediğini yaptıran
otorizád'o/d'a (adj.+) 1) mubah 2) yetkili
otorizar (*permeter*) (v.) salahiyet (yetki) vermek
otorizasyón (*permisyón*) (n.f.) yetki, ruhsat
ótra (adj./f.) başka, değişik, diğer (dişil) ("*ótra kóza*" = *başka bir şey*); ("*ótra úna vez*" = *bir daha*); (*de otra páрте*" = *öte yandan*)
ótra (la) (pron.f.) öteki, ötekini ("*ésta blúza es véd're, la ótra es blánka*" = *bu bluz*

yeşil, diğeri beyaz)
ótramente (adv.) 1) başka türlü 2) aksi takdirde
ótro (adj./m.) başka, değişik, öbür, diğer (eril) ("*de ótro mód'o*" = *başka biçimde*); ("*ótro lakirdí!*" <esp.+ tr.> = *konuyu değiştirelim*); ("*otrotánton*" = *darısı başına*)
ótro (el) (pron.m.) öteki, ötekini ("*tóma éste lívro, dáme el ótro*" = *bu kitabı al, diğerini bana ver*)
ovál (adj.) beyzi, oval
ovasyón (*aklamasyón*) (n.f.) büyük alkış, candan kutlama
ovasyonar (*aklamak*) (v.) alkışlamak, tezahürat yapmak
oved'eser (v.) itaat etmek, söz dinlemek
oved'esimyénton (n.m.) itaat
oved'esyénte (adj.) itaatli
ovéja (n.f.) kuzu, koyun
ovéres (n.m.pl.) yumurtalıklar
óvra (n.f.) eser, yapıt ("*óvra immortal*" = *ölmez eser*)
ovráje (n.m.) yapım, yapıt
ovrar (v.) çalışmak, yapmak
ovréro/ovrad'ór/a (n.m.) işçi
ovulasyón (n.f.) yumurtlama

- oy** (adv.) bugün (*"oy en día" = halen*)
- óya** (n.f.) güveç, çömlek, tencere
- oyá** <tr.> (*dantéla*) (n.f.) oya
- oyaladear** <tr.+esp.> (*distrater, divertir, embabukar*) (v.) oyalamak
- oyaladearse** <tr.+esp.> (*distraerse, embabukarse*) (v.pr.) oyalanmak
- oyénte** (n.m.) dinleyici
- oyer/oyir** (v.) işitmek, dinlemek, kulak vermek (*"oyer palávra" = söz dinlemek*); (*"oyer palávras" = azar işitmek*)
- oyíd'o/oíd'o** (*oréja*) (n.m.) kulak
- oyíd'o/d'a** (adj.+) işitilmiş, duyulmuş (*"palávra oyíd'a" = duyulmuş söz*)
- oyid'ór/d'éra** (n.m.f.) dinleyici
- ozad'ía** (n.f.) cüret
- ozad'yózo/za** (adj.) atak, atılğan, cüretkar
- ozar** (*atrivirse*) (v.) 1) cesaret etmek 2) çekinmeden yapmak

p

pachá <tr.> (*pyérna*) (n.f.)
bacak, paça
pachavúra <gr. *> (*handrájo*)
(n.f.) paçavra
pachavuradjí <gr. *+tr.> (*handrajéro*) (n.m.) paçavracı
pad'rásto (n.m.) üvey baba
pád're (n.m.) baba, peder,
ata ("pád're i mád're" = *ebe-veyn*)
pad'rino 1) (n.m.) isim
babası 2) (adj.) babacan
pága (n.f.) ödeme, ücret
pagad'ór/d'éra (n.m.f.)
borcunu ödeyen ("buén
pagad'ór" = *borcunu zama-
nunda ödeyen*)
pagamyénto (n.m.) tediye,
ödeme
paganízmo (n.m.) çok Tanrı'lı
din
pagáno/na (adj./n.m.f.) çok
Tanrı'ya inanan
pagar (v.) tediye etmek, ödemek

pagávle (adj.) ödenebilir
pahpahlí/a (*vístózo/za*)
(adj.) gösterişli
pája (n.f.) saman
pájina (*ója*) (n.f.) sayfa
paketeríyo (n.m.) bir yığın
paket
pakéto (n.m.) paket
pakid'érmó* (n.m.) 1) kalın
derili hayvan 2) (mec.) duy-
gusuz, uyuşuk kişi
pakotílya* (n.f.) kıymetsiz
eşya
pákto (*tratád'o, akórdo*)
(n.m.) anlaşma, antlaşma,
pakt
pála (n.f.) 1) kürek 2) kürek
kemiği
palad'ár (n.m.) damak
palad'ear* (v.) tadını çıkara
çıkara yemek
palamíd'a <gr.> (n.f.) pala-
mut
palásyo (n.m.) saray

palávra (*hyérvo*) (n.f) keli-me, laf, lakırdı, söz ("*paláv-ra dád'a*" = *verilmiş söz*); ("*palávra djústa*" = *doğru söz*); ("*palávra verdad'éra*" = *gerçek söz*)

palavrad'a* (n.f.) kavga, sövgü, küfür

palavradjí/a <esp.+tr.+suff.f.esp> (*avlistón/a, bavajón/a*) (n.m.f.) palavracı, övüngen

palávras (n.f.pl.) 1) boş laflar, kötü laflar ("*pasar palávras*" = *kavga etmek*); ("*palávras en el áyre*" = *boş laflar*); ("*palávras súzyas*" = *pis, kötü laflar*); ("*deshar a úno kon la palávra en la bóka*" = *sözünü kesmek*) 2) şarkı sözleri**

palavrear* (v.) durmadan konuşmak

palavréro/ra* (*avlistón, horfentán*) (adj./n.m.f.) fazla konuşan, palavracı

paláza (n.f.) palaz, ördek

Palestína (n.f.) Filistin

Palestinyáno/na (n.m.f./adj.) Filistinli

paléta (n.f.) kürek, palet

palid'éz (n.f.) solgunluk

palíd'o/d'a (adj.) solgun, donuk, renksiz

palikár <gr.> (n.m.) delikanlı

paliko (n.m.) küçük değnek ("*adorna un paliko se azerá un ermozíko*" = *bir sopayı süsle ki, güzel olsun*)

pálma (n.f.) avuç içi ("*tener la álma en la pálma*" = *tehlkede olmak*)

palmád'a* (n.f.) alkış

pálmas (n.f.pl.) alkış ("*dar palmas*" = *alkışlamak*)

pálmo (n.m.) karış

palmyé <fr.'> (n.m.) palmiye

pálo (n.m.) değnek, sopa (mec.) "*pálo de enkolgar*" = *1. elbise askısı 2. çok zayıf kişi*); ("*kára de pálo*" = *utanmaz insan*); ("*el pálo salyó de ganéd'en*" = *dayak cennetten çıktı*)

palóma (*kolómba*) (n.f.) güvercin

palpad'úra/palpasyón (n.f.) elle dokunma

palpar/apalpar (v.) elle dokunmak, elle yoklayıp muayene etmek

palpitánte (adj.) 1) kalbi çarpan 2) çok heyecanlı 3) yürek oynatan ("*una istórya palpitánte*" = *heyecanlı bir hikâye*)

palpitar (v.) yüreği hızlı çarpmak

palpitasyón (n.f.) çarpıntı, kalp çarpıntısı
pálto (n.m.) manto, palto
palyácho (n.m.) palyaço
palyatívo (n.m./adj.) geçici çare, yatıştırıcı, müsekkkin
palyeruhadjí/palyadjí* <gr.+tr.> (*handrajéro*) (n.m.) eskici
pan (n.m.) ekmek
panad'éro (n.m.) ekmek satan
pánama (n.m.) 1) bir nevi hasır şapka 2) Panama (yer)
panarís (n.m.) dolama, çiban
Panayá (la) <gr.> (n.f.) Mer-yem Ana
panayír <tr.> (*férya*) (n.m.) fuar, panayır
pandéro (n.m.) tef
pandjár <tr.> (*kuchunugúrya, chukundúr*) (n.m.) pancar
panél (*grúpo de persónas ke intervýenen a una diskusyón públika*) (n.m.) panel
panfléto (n.m.) 1) yergi yazısı 2) propaganda bro-şürü
panharám* <esp.+tr.> (*haragán, batál*) (n.m.f.) tembel, miskin, hazır yiyici
paníri/panyíri (*sésto*) (n.m.) sepet

pankárta (n.f.) levha, pan-kart
panó <fr.'> (n.m.) pano, lev-ha, ilan tahtası
panoráma (n.m.) manzara
pansmán <fr.'> (n.m.) pan-suman
pansyón/pensyón (n.f.) 1) yatılı okul 2) emekli maaşı
pansyonáryo/ya (n.m.f.) pansyoner, yatılı öğrenci
pantalón (n.m.) pantolon
pantalonéro (n.m.) panto-lon terzisi, pantoloncu
pantomíma (n.f.) pantomim, el işaretiyle konuşma
pañtúfla (*charúkas*) (n.f.) terlik
pañtuflád'a (n.f.) terlikle verilen darbe
pañtufléro (n.m.) terlikçi
panyál (n.m.) kadın bezi, çocuk bezi
panyéro (n.m.) çuhacı
pányo (n.m.) kumaş, yünlü kumaş
papá (n.m.) baba
Pápa (el) (n.m.) Papa
pápa (n.f.) ezme, bulamaç
papád'a (n.f.) sarkık ger-dan, gıdı
papagáyo (n.m.) papağan
papárra (n.f.) bir nevi ekmek çorbası

paparúna (n.f.) gelincik
papasyéga (*mursyegáno*)
 (n.f.) yarasa (*"kaminar a la papasyéga" = karanlıkta görmeden yürümek*)
papasyón (*koza de ganar, koza de komer*) (n.f.) kazanılacak şey (*"ande ay papasyón ay bindisyón" = ekmek olan yerde takdis var*)
papáz <gr.> (n.m.) keşiş, papaz, rahip
papear (v.) yemeği bol salçada yavaş yavaş pişirmek
papél (n.m.) kağıt (*"papél de halél" = tuvalet kağıdı*); (*"papél de paréd" = duvar kağıdı*); (*"papél hashabí" = değersiz kağıt*)
papeléra (n.f.) kese kağıdı (*"azer papeléra a úno" = birini rezil etmek*)
papeleríyo (n.m.) kağıt yığını
papelíko (n.m.) ufak kağıt parçası (*"papelíko sataníko" = kağıtçık şeytancık - tehlikeli olabilir*)
papetería (n.f.) kırtasiye
papetéro (n.m.) kırtasiyeci
papiyón <fr.> (n.m.) 1) kelebek 2) papyon
pápo (n.m.) 1) kuşlarda kur sak 2) kursak, mide (*"inchir el pápo" = midayı doldurmak*)

papón/a (n.m.f./adj.) yemeği seven, boğazına düşkün, pisboğaz
paponísyo (n.m.) boğazına düşkün olma
papú <gr.> (*nóno*) (n.m.) büyükbaba, dede
papuchákis <tr.+ gr.> (*berendjénas o kalavásas yenas en fóma de kalsád'os*) (n.m.pl.) papuç biçiminde, içleri doldurulmuş patlıcan veya kabak yemeği
papushád'o/empapushád'o/d'a (adj.) dolu (*"papushád'o de ánsyas" = dert dolu bir insan*); (*"papushád'o de monéd'a" = para dolu bir insan*)
par (n.m.) 1) çift 2) (adj.) benzer, aynı, eş (*"pár-non" = çift-tekk*)
para (prep.) için, üzere (*"estar para parir" = doğurmak üzere*); (*"para alkilar" = kiralık*); (*"para vender" = satılık*); (*"para buéno" = hayırlı olsun*); (*"para kuálo?" = ne için?*); (*"para múnchos ányos" = nice yıllara*); (*"para nahamú a la tád're" = çıkmaz ayın çarşambası*); (*"para sí mizmo" = kendine*); (*"para byén" = hayırlı olsun, kutlama*)

pará <tr.> (*monéd'a*) (n.f.)

para (*"pará kontánte"* =
nakit para)

parabóla (n.f.) mesel

parachúkli* <gr.> (*sov-
renómbre*) (n.m.) takma ad

parad'ízo (*ganéd'en*) (n.m.)
cennet

parad'ókso (n.m.) aykırı
düşünce, paradoks

parágrafo/paráfo (n.m.)
paragraf

paráje (n.m.) yer, bölge

paralélo (adj.) koşut, para-
lel

paralítiko/ka (*abaldád'o/
d'a*) (n.m.f./adj.) kötürüm,
felçli

paralizád'o/d'a (*agotád'o/
d'a*) (adj.) kötürümleşmiş

paralizar (v.) felç etmek

paralizía (n.f.) felç, nüzül

parantéza (n.f.) ayraç,
parantez, ara söz

parapéto (n.m.) korkuluk
duvarı

parashút <fr.> (*parakaíd'as*)
(n.m.) paraşüt

parasól (n.m.) güneş şemsi-
yesi

paratonér <fr.> (*pararráyo*)
(n.m.) yıldırımsavar, parato-
ner

paraván <fr.> (n.m.) paravan

parazíto (n.m.) asalak, baş-
kalarının sırtından geçinen,
parazit

pardón! <fr.'> (eks.) affeder-
siniz!

paréa <gr.> (*grúpo*) (n.f.)
arkadaş grubu (*"éramos una
paréa de 20 amígos"* = 20
kişilik bir arkadaş grubuyduk)

paréd' (n.f.) duvar

paréser (v.) 1) benzemek
(*"paréses a tu mád're"* =
annene benziyorsun) 2)
zannetmek (*"me paresyó
ke éste espejiko éra túyo"* =
*bu küçük aynanın sana ait
olduğunu sandım*)

pareserse (v.pr.) benzeş-
mek (*"éstos dos ermános se
parésen múncho"* = *bu iki
kardeş birbirlerine çok benzi-
yorlar*)

parfúm <fr.'> /**perfúme**
(*golór*) (n.m.) güzel, hoş
koku

parfumád'o/d'a (adj.) kokulu

parfumería (n.f.) itriyat,
parfümeri

parfumór/perfumór (n.m.)
itriyatçı

paríd'a (n.f.) 1) loğusa 2) (*la*)
yeni doğan çocuğun annesi

parid'éra (adj.) doğurgan,
verimli

paríd'o (el) (n.m.) yeni doğan çocuğun babası ("Shabát demanyána van a kantar al paríd'o" = Şabat sabahı yeni doğan çocuğun babasını okuyacaklar)

parid'úra (n.f.) doğum

pariguál (adj.) tıpatıp

parir (v.) doğum yapmak, çocuk doğurmak, yavrulamak

Parizyáno/na (adj./n.m.f.) Parisli

parladear <tr.+esp.> (azer briyar, eksplozar) (v.) 1) parlatmak 2) patlak vermek

parlák/a <tr.+suf.f.esp.> (briyánte) (adj.) parlak

parlamentar (diskutir, negosyar) (v.) müzakere etmek

parlaménto (n.m.) millet meclisi

parlantína (n.f.) gevezelik, dedikodu

parlatear (v.) gevezelik yapmak

parmaklık <tr.> (réshas) (n.m.) parmaklık

parnás <ebr.> (administrad'ór benevólo) (n.m.) Cemaatte gönüllü yönetici

parnasá <ebr.> (mantenimyénto) (n.f.) ekmek parası, geçim

Paró <ebr.> (n.m.) 1) firavun

2) (adj.) acımasız insan (mec.) ("...es paró, no dá ní un grósh a un próve" = o kadar acımasız ki, fakire bir kuruş bile vermez)

parod'ia (n.f.) güldürü

paróhet <ebr.> (n.m.) sinagoglarda Tevrat rulolarının konulduğu dolabın perdesi

paróla (n.f.) parola

parpár <tr.> (bríyo) (n.m.) parlaklık ("tener múncho parpár" = parlak olmak)

parparear* <tr.+esp.> (v.) gösteriş yapmak, çalım atmak

parparlí/pahpahlí <tr.> (briyózo, vistózo) (adj.) gösterişli

parparó** (n.m.) (İstanbul) kırıpık; (İzmir, Selanik) göz kapağı

párra (n.f.) asma yaprağı

parsandáta (n.f.) 1) uzun liste 2) çok uzun bir yazı

parséla (n.f.) küçük parça, parsel

parshemén <fr.> (pergamíno) (n.m.) parşömen

parsimonía (n.f.) aşırı tutumluluk

parsyál (adj.) 1) kısmi 2) taraf tutan

parsyalid'ád' (n.f.) yan tutma

partajar <fr. ' > (v.) paylaşmak

partáje <fr. ' > (n.m.) paylaşma

partál* (bógo) (n.m.) düzgün yapılmamış bohça

partalear* (v.) amaçsız soldan sağdan dolaşmak

partaléo* (n.m.) amaçsız sağda solda dolaşma

párte (n.f.) 1) taraf, yan ("se fué de ésta pártē" = bu taraf-tan gitti) 2) bölüm 3) hisse, pay ("a la muérte de su tíyo, le ked'ó en pártē una káza" = amcası ölünce onun payına bir ev kaldı)

parténsya (n.f.) gidiş, kal-kış

partíd'a (n.f.) 1) bölüm, kısım, parça 2) oyun partisi

partíd'o (n.m.) 1) siyasi parti 2) gelin/damat adayı

partíd'o/d'a (adj.+) yarık

partikulár/partikolár <it. ' > (adj.) 1) hususi, özgü, özel 2) değişik

partikularid'ád'/partikolaritá <it. ' particularita > (n.f.) özellik, hususiyet

partikularizarse (v.pr.) sivril-mek, ayrılık göstermek

partikulármente (adv.) özellikle

partir (v.) 1) uzaklara gitmek, yola çıkmak ("mi amíga partyó para los Estád'os Unid'os" = arkadaşım Amerika'ya gitti)

2) yarmak, ayırmak, parçalamak, bölmek ("partir el pán en dós" = ekmeği ikiye bölmek); ("partir el meóyo" = başı zonklamak); ("párte un pan i toparás un Djud'yó" = bir ekmeğin böl, bir Yahudi bulursun - Yahudiler her yerde vardır ve göze batarlar)

partirse (v.pr.) bölünmek, yarılmak

partisipánte (n.m.f.) iştirak eden

partisipar (v.) iştirak etmek, katkıda bulunmak, katılmak

partisipasyón (n.f.) iştirak, katkı

partisýón (n.f.) 1) bölme, taksim 2) (müzikte) parça

partizáno/na (adj./n.m.f.) 1) yandaş, taraftar 2) parti mensubu

partizánte (n.m.f./adj.) taraftar, yandaş

páрто (n.m.) doğurma, doğum ("ésta manséva túvo un páрто muy fuérte")

= çok zor bir doğum yaptı)
parvenir <fr.> (yegar, reu-
 shir) (v.) 1) ulaşmak, eriş-
 mek ("parvenir a su búto" =
 amacına ulaşmak) 2) becer-
 mek, başarmak ("ya parvîne
 a konvensérlo" = onu ikna
 etmeyi becerdim)
parvenú <fr.> (muévo ríko)
 (n.m.f.) sonradan görme,
 yeni zengin
paryénte (n.m.f.) akraba, hısım
paryentéz (n.f.) akrabalık,
 hısımlık
pása (n.f.) kuru üzüm
 ("pása mojá'd'a" = silik
 adam)
pása-bokar uzun eşek oyunu
pasabolánte (adj.) geçici
pasád'o/d'a (adj.+) geçmiş,
 geçen (el ányo pasád'o =
 geçen yıl); ("pasád'o ke
 séya!" = geçmiş olsun!)
pasád'o (el) (n.m.) geç-
 miş zaman ("en el pasád'o
 nuestros pád'res morá-
 van en kázas de távla" =
 eskiden babalarımız tahta
 evlerde otururlardı)
pasáje (n.m.) 1) geçme, geçit,
 geçiş, yol, pasaj 2) (mec.)
 serüven, kişinin başından
 geçen olaylar ("ésta mujér
 túvo en su víd'a pasájes muy

dolorózos" = bu kadının
 hayatında çok acıklı olaylar
 oldu)
pasajéro/ra (adj.) 1) geçici,
 fani ("sémos pasajéros en
 éste múnido" = bu dünyada
 geçiciyiz) 2) işlek ("ésta
 kaléja es muy pasajéra" =
 bu sokak çok işlek)
pasajéro/ra (n.m.f.) yol-
 cu ("los pasajéros de ésta
 náve son Amerikános" =
 bu geminin yolcuları Ame-
 rikalı)
pasaklí/a <tr.+suf.f.esp.>
 (súzyo/ya) (adj.) pasaklı
pasamáno (n.m.) tırabzan
pasánte (n.m.f.) gelip
 geçen, yoldan geçen
pasapórto (n.m.) pasaport
pasar (v.) 1) geçmek
 ("pasímos por kámpo i
 vínyas" = bağlardan bah-
 çelerden geçtik); ("pasar
 de mód'a" = modası geç-
 mek); ("pasar egzamén" =
 imtihan olmak); ("pasar el
 tyémpe" = vakit geçirmek,
 eğlenmek); ("pasar la óra
 mála" = vartayı atlatmak);
 ("pasar tráles" = çile çek-
 mek) 2) geçirmek ("pasar
 flakéza" = za'fiyet geçirmek);
 ("pasar por el sed'áso" =

elemek); (*"pasar por el tíno"* = *aklından geçirmek*); (*"pasar por la espád'a"* = *kılıçtan geçirmek*); (*"pasar-lo livyáno"* = *geçıştirmek, hafif geçirmek*)

pasar a... (v.) intikal etmek

pasaréla (n.f.) yaya köprüsü

pasarse (v.pr.) geçinmek
(*"pasarse kon póko"* = *az şeyle geçinmek*)

pasatyémpo (*divertimyénto*)
(n.m.) eğlence

pasávle (adj.) geçer

pasear (v.) gezmek

pasearse (v.pr.) dolaşmak, gezinmek

pasénsya (n.f.) sabır, tahammül

pasensyar (v.) sabretmek, sabırla beklemek

pasensyózo/za (adj.) sabırlı

paséo (n.m.) gezi, gezinti

paser* (v.) otlamak

pashá <tr.> (*1. jenerál de la armád'a Otomána 2. ómbre lúzyo, vistózo i buéno*)
(n.m.) paşa

pasharó (n.m.) kuş

pasifikad'ór/d'éra (adj./
n.m.f.) barışçı, ara bulucu

pasifikar (v.) ortalığı yatıştırmak, barışa kavuşturmak

pasifikasyón (n.f.) barışa

kavuşturma, barışlandırma
pasífiko/ka (*trankilo/la*)

(adj.) sakin, uysal, barışçıl
pasifisto/ta (*pasifísta*) (adj./
n.m.f.) barışsever

pasíkas (n.f.pl.) kuru üzüm
pasivid'ád' (n.f.) durgunluk, faaliyetsizlik

pasívo/va (adj.) durgun, ilgisiz, tepkisiz, faaliyetsiz

pasívo (n.m.) 1) (gramer) edilgen 2) (*kontabilitá*) ödenecek borçlar

Paskalyá <gr.> (n.f.) Hristiyanların Paskalya Bayramı

Páskua (*Pésah*) (n.f.) Yahudilerin Hamursuz Bayramı

paskuál (adj.) Hamursuz Bayramı'na ait

paskuar (v.) Hamursuz Bayramı'nı kutlamak

páso (n.m.) adım (*"páso ad'elántre"* = *hamle*)

pásos (n.m.pl.) işlemler

paspás <tr.> (*limpya pyézes*)
(n.m.) paspas

pásta (n.f.) 1) pasta 2) (*pastél*) hamur işi

pastear* (*savorear*) (v.) tadını almak

pastél (n.m.) hamur işi
(*"pastél de kárne"* = *etli börek*); (*"pastél de kézo"* = *peynirli börek*)

pastéra (n.f.) çamaşır teknesi
pastílya (n.f.) tablet, pastil
pásto (n.m.) lezzet, tad, tadım, çeşni
pastór (n.m.) çoban
pastoral (adj.) kırsal
pastorizád'o/d'a (adj.+) pastörize
pastózo/za (*savrózo*) (adj.) lezzetli
pasúk <ebr.> (n.m.) ayet
pasyénte 1) (n.m.f.) doktora giden hasta 2) (adj.) sabırlı
pasyón (n.f.) 1) ihtiras, tutku, tutkunluk, şehvet, şevk, 2) ağrı, can acısı
pasyonád'o/apasyonád'o/d'a (adj.+) tutkun, ihtirash, şehvetli
pasyonar/apasyonar (v.) coşturmak, ilgi ve tutku uyandırmak
pasyonarse/apasyonarse (v.pr.) büyük bir ilgi duymak
páta (n.f.) 1) kuşların ve hayvanların ayak ve bacakları 2) erkek cinsel organı
patád'a (n.f.) ayak izi, adım (*"deshar la patád'a de óro"* = *altından ayak izi bırakmak - ziyaret ederek bir yeri onurlandırmak - abartılı iltifat*)
patalear (v.) çırpınmak, debe-

lenmek, tekmelemek
pataléo (n.m.) çırpınma, debelenme, tekmeleme
patáta (n.f.) 1) patates 2) (mec.) şişman
patatéro* (n.m.) patates satıcısı
patéha (adj.) ağır, hantal, yavaş
paténta (n.f.) patent
patentád'o/d'a (adj.+) patentli
paténte (*kláro/ra*) (adj.) açık, belli
paternál (adj.) 1) baba tarafı 2) babacan
paternid'ád' (n.f.) babalık
patetíko/ka (adj.) dokunaklı, acıklı
patí-patí (adv.) tıpış tıpış
patín (n.m.) 1) paten 2) döşeme
patináje (n.m.) patinaj
patinar (v.) kaymak
patirdí <tr.> (*ruíd'o, tumúlto*) (n.m.) patırtı, gürültü
patirdidjí/a <tr.+suf.f.esp.> (*ke áze múncho ruíd'o*) (adj.) patırtıcı
patisería <fr.> (n.f.) pastahane
patisyéro/ra <fr.> (n.m.f.) pastacı
patladeád'o/d'a <tr.+suf.esp.> (*eksplozád'o/d'a*) (adj.+) patlak, patlamış

patladear <tr.+esp.> (*eksplazar*) (v.) patlamak, infilak etmek

patlák <tr.> (*eksplozyón*) (n.m.) patlak ("dar patlák" = *patlak vermek*)

páto (n.m.) ördek

patolojía (n.f.) hastalıklar bilimi, patoloji

patránya (*bavajád'a, mentúra*) (n.f.) saçma, zırva, yalan, palavra

pátria (n.f.) anayurt, vatan, yurt

patrik (n.m.) patrik, Ortodoks ve bazı Doğu kiliselerinin başkanı

patrimónyo (n.m.) miras, anneden babadan kalan mal

patriótiko/ka (adj.) yurtsever

patriotízmo (n.m.) yurtseverlik

patrióto/ta (*patrióta*) (n.m.f./adj.) vatansever, yurtsever

patrón/a (n.m.f.) 1) işveren, patron 2) sahip ("*patrón de fortuna*" = *servet sahibi*); ("*patrón de káza*" = *ev sahibi*)

patronáto (n.m.) patronluk

patrúlya (n.f.) devriye gezme

páva/pavón (n.f.m.) tavuskuşu (dişil/eril)

pavonearse (v.pr.) çalımla gezinmek

pavór (*espánto, sar*) (n.m.) korku, dehşet

pavorózo/za* (*espantávle, de espantar*) (adj.) korkutucu

paydós <tr.> (*móla*) (*suspensyón de lavóro*) (n.m.) paydos

payís/payíz (n.m.) ülke ("*payís natál*" = *doğum yeri, yurt*)

payizáje/peyizáje (n.m.) kır manzarası

páyla (n.f.) büyük leğen

paytán <ebr.> (*hazán, kantór*) (n.m.) sinagog ilahileri yazarı, şair

paz (n.f.) barış, huzur

pazván (*guard'yán*) (n.m.) pazvant, bekçi

peáje (n.m.) geçiş parası

pechad'ór (n.m.) ödeyen kişi

pechad'úra (n.f.) bağır, göğüs, sine

pechar (v.) ödemek, cebinden ödemek

pechéta <tr.> (*továja de méza*) (n.f.) peçete

pécho (n.m.) göğüs, kucak, meme, sine

pechúd'o/d'a (adj.) iri göğüslü

ped'ad'éro (n.m.) osurma manyaklığı

ped'agojía (n.f.) eğitim bilimi, pedagoji

ped'ánte (adj.) bilgiç, ukala

ped'antería (n.f.) bilgiçlik taslama

ped'ar (v.) osurmak (*"ahár-var kúlo ke no ped'ó"* = osurmayan götü dövmek - sebepsiz yere birini cezalandırmak)

ped'arse (v.pr.) gaz çıkarmak, yellenmek

ped'asería (n.f.) kırpıntı, yırtık pırtık kumaş parçaları

ped'asíko (n.m.) zerre, küçücük bir parça

ped'áso (n.m.) parça

ped'ir* (*tener menestér*) (v.) lazım olmak (*"me píd'e monéd'a, para pued'er azer un écho"* = iş yapmak için para lazım)

pediyatría (n.f.) çocuk hekimliği, pediatri

péd'o (n.m.) osuruk (*"péd'o en chiní eskud'yád'o en farfurí"* - se dize por una persóna vazíya ke se dá áyres = porselen tabakta sunulmuş osuruk - boş ve ukala kimse); (*"péd'o gostí"* - gósta a tód'o = osuruğu tattım - her bir şeye el atmayı seven kişi); (*"un*

péd'o un pizmón - lavóro écho sin kontinuid'ád" = bir osuruk, bir mısra - özensiz ve devamsız yapılan iş)

ped'rer (v.) 1) alt olmak 2) kaybetmek, yitirmek, zarar etmek, ziyan etmek (*"ped'rer el ekilibro"* = sendelemek) (*"ped'rer el es.huényo"* = uykusunu kaçırmak); (*"ped'rer el meóyo"* = aklını oynatmak); (*"ped'rer konfiénsa"* = güveni sarsılmak); (*"ped'rer tyémpe"* = vakit kaybetmek); (*"ped'rer el Charshambá (myérkoles) i el Pershembé (djuévez)"* - estar en estád'o de konfuzyón kompléta = çarşambasını perşembesine karıştırmak - ne yapacağını bilememek)

ped'rerse (v.pr.) 1) kendini kaybetmek 2) zayi olmak

ped'rid'o/d'a (adj.+) kayıp, yitik

ped'riskó (n.m.) dolu fırtınası

ped'ritá (n.f.) kayıp, telef, zarar, zayıt, ziyan

ped'ronánsya/perd'onánsia (n.f.) af, bağışlama

ped'ronar/perd'onar (v.) affetmek, bağışlamak, mazur görmek

ped'ronávle/perd'onávle

(adj.) bağışlanabilir

pegad'ózo* (*apegad'ózo/za*)

(adj.) yapışkan ("hazinúra
pegad'óza/apegad'óza" =
bulaşıcı hastalık)

pehám (*karvón, kimúr*)

(n.m.) kömür

pejorativo/peyorativo-va

(adj.) kötüleyici, aşağılayıcı

pekád'o (n.m.) günah

("pekád'o en tu álma" =
günahı boynuna)

pekád'o! (int.) yazık!

("pekád'o i manzíya!" =
günah, yazık!)

pekad'ór/d'éra (n.m.f.)

günahkar

pekar (v.) günah işlemek

pekényo/ya* (*chíko/ka*)

(adj.) küçük, ufak

pekméz <tr.> (*un djénero de*

arópe) (n.m.) pekmez

peksemét <tr.> (*biskócho*)

(n.m.) peksimet

pelágos*/pyelagos (*áltas*

máres) (n.m.pl.) 1) açık,
hırçın deniz 2) zor günler
("deshar en pelágos" = *biri-
ni zorlukta bırakmak*)

peláje (n.m.) hayvan kürkü

pelar (v.) 1) kabuk soymak 2)

tüylerini yolmak ("pelarse los
kavéyos" = *saçlarını yolmak*)

peléa/pléto (n.f./n.m.) kav-
ga

peleád'o/d'a (adj.+) kavga
etmiş, kavgalı

pelear (v.) kavga etmek,
atışmak, çarpışmak, çekiş-
mek

pelearse (v.pr.) dövüşmek,
kapışmak, kavga etmek,
vuruşmak, çatışmak

peléjo (n.m.) etin kart kısmı,
kiriş

pelerína (n.f.) pelerin

pelígro (n.m.) tehlike, varta

peligrózo/za (adj.) tehlikeli

pelikáno (n.m.) pelikan

pelíkula (n.f.) 1) ince zar 2)
film

pelishkar/pilishkar (v.)
çimdikleme

pelishko/pilishko (n.m.) çim-
dik

pélo (n.m.) kıl, tüy

pelóta/pilóta (n.f.) top,
çile ("pelóta de nyéve" =
kar topu); ("estar kon la
pelóta" = *çok öfkeli olmak*)

pelték <tr.> (*tartamúd'o/
d'a*) (adj.) peltek, kekeme

pelúd'o/d'a (adj.) 1) tüy-
lü, kıllı 2) (mec.) (*lenguáje
pelúd'o*) ağdalı lisan

péna (n.f.) 1) ceza ("péna de
muérte" = *idam cezası*) 2)

zahmet ("no tómes la péna"
= zahmet etme) 3) teesüf,
üzüntü ("me ízo péna" =
üzüntü duydum)

penad'ór/d'éra (n.m.f./adj.)

1) çalışan 2) çalışkan

penál (adj.) cezaya değin,
cezai

penalid'ád' (n.f.) ceza, ceza
usulü

pénalti (n.m.) penaltı

penar (v.) güç sarfetmek,
uğraşmak, çalışmak ("penar
i lazdrar" = uğraşıp didin-
mek)

pénas (n.f.pl.) zorluk-
lar ("pénas del diávlo" =
meşakkat)

penché <tr.> (suêla) (n.f.) 1)
ayakkabıya takılan pençe 2)
hayvan pençesi

pendjevíz (n.m.) penceviz,
can ("kítar el pendjevíz"-
kítar la álma = çok çalıştı-
rarak, birinin canını çıkart-
mak); ("salir el pendjevíz"
- salir la álma = çalışmak-
tan canı çıkmak)

péndola (n.f.) 1) hokkaka-
lem 2) (mec.) ince ve zarif
vücut ("azerse péndola" =
çok zayıflamak)

pendón (n.m.) bayrak

penetrar (v.) 1) derinine

girmek 2) içeri girmek
penetrasyón (n.f.) 1) içine
girme 2) içine işleme
penína (n.f.) mürekkep kale-
mi ucu

península (n.f.) yarımada

penisilína (n.f.) penisilin

peniténsya (n.f.) tövbe
etme, günah çıkarma, ceza

penívle (adj.) zahmetli,
üzücü

penózo/za (adj.) zahmetli

pensád'a* (n.f.) düşünce,
dahiyane buluş

pensad'ór (n.m.) düşünür

pensamyénto (n.m.) düşün-
ce, fikir

pensar (v.) düşünmek

pensativle (adj.) düşünceli

penséryo (n.m.) kasvet veri-
ci düşünce

penseryózo/za (adj.) düşün-
celi, kasvetli, tedirgin

pensyón (n.f.) 1) emekli
maaşı 2) pansiyon

penúmbra (n.f.) alacakaranlık

penuría (mankánsa) (n.f.)
kıtlık, eksiklik

pénya (n.f.) 1) kaya 2) (mec.)
taş gibi, pinti

penyásko (n.m.) büyük
kaya

penyaskózo/za (adj.) kaya
dolu

penyuár <fr.> (n.m.) sabahlık
peór* (adv.) beter, daha kötü

pepíno/pipíno (n.m.) hıyar,
salatalık

pepíta/pipíta (n.f.) 1) çekir-
dek 2) ağızda engel ("no
tener pepíta en bóka" =
çekinmeden korkmadan
konuşmak)

pepiteár (espepitar) (v.)
baklayı ağızdan çıkarmak,
azar azar gerçeği söylemek

pepitéro (n.m.) çekirdek satan

pepitózo/za* (adj.) çok
çekirdekli

péra (n.f.) armut

perál (n.m.) armut ağacı

perashá/parashá <ebr.>
(n.f.) sinagoglarda okunan
haftalık Tevrat bölümü

perché <tr.> (mécha de
kavéyos) (n.f.) perçem

perdé <tr.> (kortína) (n.m.)
perde ("kítar el perdé"
"ped'rer el sénso del
respékto" = saygısını kay-
betmek)

perd'isyón (n.f.) kaybetme,
kaybolma, mahvolma

perd'ón/pardón <fr. ' >
(n.m.) bağışlama

perd'onad'ór (n.m./adj.)
bağışlayıcı, affeden

perd'onar/ped'ronar/pardo-

nar <fr. pardonner> (v.) affet-
mek, bağışlamak

perd'onávle (adj.) bağışla-
nabilir, affedilebilir

perd'urar (v.) sürekli devam
etmek

peregrináje (n.m.) 1) uzak
ülkelere gezi 2) hac

peregrinasyón (n.f.) uzak
(kutsal) yerlere gezi

peregríno (n.m.) 1) gezgin,
seyyah 2) hacı

pereshíl/perishíl/pirishíl
(n.m.) maydanoz

peréza* (haraganút, indo-
lénsya) (n.f.) tembellik,
uyuşukluk

perezózo* (adj.) tembel

perfeksyón (n.f.) mükem-
mellik

perfektívle (adj.) mükem-
mel hale getirilebilir

perfékto/ta (adj.) mükem-
mel, kusursuz, pürüzsüz

perfid'ia (n.f.) hainlik, iki-
yüzlülük

perforad'ór (n.m.) delgeç

perforar (v.) delmek

perforasyón (n.f.) delme

pergamíno (n.m.) parşömen

períkolo <it. ' > (n.m.) tehlike,
varta

perikolózo/za <it. ' > (adj.)
tehlikeli

perimétro (n.m.) çevrel
uzunluk

periód'iko 1) (n.m.) süre-
li yayın, gazete 2) (adj.)
devirli

periód'o (n.m.) dönem, çağ,
devir

perishán <tr.> (*dezmam-
parád'o/d'a*) (adj.) perişan

periskópyo (n.m.) periskop

perjurar (v.) yalan yere
yemin etmek

perjúrio/perjúryo (n.m.)
yalan yemin

perjúro/ra (n.m.f.) yemini
bozan, yalan yere yemin eden

perkurad'ór/d'éra (n.m.f.)
ilgilenen kişi, bir şahıs veya
bir işle ilgilenen kişi

perkurar (v.) 1) bir şey elde
etmek için koşmak ve gay-
ret göstermek 2) ilgilenmek
(*"perkurar por sus vyéjos
paryéntes"* = *yaşlı ana
babasıyla ilgilenmek*)

perkúsyon (n.f.) 1) vurma,
çarpma 2) vurmalı çalgı

pérla (n.f.) inci

permanénsya (n.f.) devamlılık

permanénte (adj.) daimi,
kalıcı, temelli

perméso/permiso (*otori-
zasyon*) (n.m.) müsaade,
izin, ruhsat, ruhsatname,

ehliyet (*"perméso de kondu-
zir"* = *sürücü belgesi*)

permeter/permistir (*otorizar*)

(v.) izin vermek, müsaade
etmek, selahiyet vermek

permetíd'o/permitíd'o/d'a
(adj.+) caiz, helal, mübah

permisívla (adj.) müsaade
edilebilir

permisyonáryo/ya (n.m.f.)
izinli

pernıl (n.m.) don paçası uçkuru

pernisyózo/za (*danyózo/za*)
(adj.) zararlı

péro* (*ma/áma*) (konj.)
lâkin, fakat

perorar (v.) nutuk çekmek

perpendikulár (adj.) dikey

perpetrar (*kometer*) (v.)
(suç) işlemek, yapmak

perpetuál (adj.) müebbet

perpetuar (v.) sürdürmek, devam
ettirmek (*"perpetuar la memórya
de un pád're"* = *babasının anı-
sını sürdürmek*)

perpleksid'ád' (n.f.) şaşkın-
lık, duraksama, tereddüt

perplékso/sa (adj.) zihni
karışmış, şaşkın

pérro/pérro (n.m.f.) it,
köpek (*"pérro de pastór"* =
çoban köpeği); (*"pérro ijo
de ótro"* = *it oğlu it*); (*"bóz
de pérro nó súve al syélo"* =

*köpeğin (it'in) sesi göklere
çıkamaz)*

persegid'o/d'a (adj.+)
kovuşturulan, kovalanan

persegid'ór/a (n.m.f.) 1)
kovuşturan 2) takipçi

persegir (v.) 1) kovuştur-
mak, kovalamak 2) takip
etmek

persekusyón (n.f.) eziyet
etme

persekutir (v.) eziyet etmek

persepsyón (n.f.) algı,
idrak, kavrama

perseptíve (adj.) görülebi-
lir, duyulur

perseveránsya (n.f.) sebat

perseveránte (adj.) sebatkâr

perseverar (v.) sebat etmek,
sürüp gitmek, direnmek

persígo (n.m.) kovuşturma,
takibat

persisténsya (n.f.) sebat,
ısrar

persistir (v.) 1) devam
etmek 2) ısrar etmek

persivir (v.) 1) toplamak,
tahsil etmek, almak (*"per-
sivir los impuéstos"* =
vergileri tahsil etmek) 2)
algılamak, idrak etmek,
görmek, duymak, sezmek
(*"persivir una luzizíka
leshána"* = *uzakta bir ışıık*

görmek); (*"persivir un tro-
kamyénto en la kondúкта
de una persóna"* = *kişinin
davranışında bir değişiklik
sezmek*)

pérso <it. perso> (*pedríd'o/
d'a*) (adj.) ağır hasta (*"estar
pérso hazíno"* = *ağır hasta
olmak*)

persóna (n.f.) adam, birey,
fert, insan, kişi, zat, şahıs
(*"persóna de konfíyénsa"* =
mutemet insan); (*"persóna
desreglád'a"* = *derbe-
der*); (*"persóna dúlse"* =
munis insan); (*"persóna
enmelád'a"* = *yapışkan
insan*); (*"persóna oto-
rizád'a"* = *yetkili kişi*);
(*"persónas eskojíd'as"* =
güzide insanlar)

personáje (n.m.) şahsiyet,
şahıs, ileri gelen kişi

personál 1) (adj.) ferdi,
hususî, kişisel, özel, şah-
sî 2) (**el**) (n.m.) görevliler,
personel

personalid'ád'/personalitá
<it. ' > (n.f.) kişilik, şahsiyet

personálmente (adv.) biz-
zat, şahsen

personél/personál (el)
(n.m.) görevliler, çalışanlar,
personel

personifikar (v.) kişileştirmek, canlandırmak, simgeleştirmek

personifikasyón (n.f.) 1) kişileştirme 2) simgeleştirme

perspektíva (n.f.) 1) görünge, derinlik çizimi 2) görünüm 3) görüş açısı, bakış açısı 4) ilerde olacaklar

perspikás (adj.) ileriye gören, zeki, anlayışlı

persuasívo/va (adj.) ikna edici, inandırıcı

persuasyón (n.f.) ikna etme, inandırma

pertenénsya* (*apartenénsya*) (n.f.) iyelik, sahiplik, mülkiyet

perteneser* (*apartener*) (v.) ait olmak

pertenesyénte* (adj.) 1) ait 2) (*meresyénte*) (*Nehama'ya göre*) değerli, yetenekli

perturbad'ór/d'éra (n.m.f./adj.) rahatsız eden, düzeni bozan

perturbar (v.) düzeni bozmak, rahatsız etmek

perturbasyón (n.f.) altüst etme, düzeni bozma

perúka (n.f.) takma saç, peruk

pervané <tr.> (*hélis*) (n.f.)

pervane

pervéro/sa (adj.) kötülüğe eğilimli, sapkın, ahlaki bozulmuş

perversyón (n.f.) fesat, bozma, baştan çıkarma

pervertir (v.) baştan çıkarmak, bozmak

peshkad'ería (n.f.) balıkhanne

peshkád'o/pishkád'o (n.m.) balık

peshkad'ór (n.m.) balık tutan

peshkar (v.) balık tutmak

peshkír/pishkír <tr.> (*dimaló, továja*) (n.m.) peşkir, havlu

peshtamál/pishtamál <tr.> (*dimaló de bányo*) (n.m.) peştamal

pesimísmo (n.m.) kötümserlik

pesimísto/ta (*pesimísta*) (adj./n.m.f.) kötümser

peskuésó/piskuésó (n.m.) boyun, ense

peskúza (*investigasyón, enkuésa*) (n.f.) tahkikat, soruşturma

peskuzar (*investigar*) (v.) soruşturmak, ağz aramak

pestánya (n.f.) 1) kirpik, gözbebeği 2) (mec.) gözbebeği gibi kıymetli varlık

(*"ped'rí las pestányas de mis ójos"* = gözbebeğimi kaybettim)
pestil/pistil <tr.> (*pásta de prúna o de abrikót*) (n.m.) pestil
petálo (n.m.) (bitkisel) taç yaprağı
petisyón (n.f.) dilekçe, istida
petrólyo/petról (n.m.) petrol
pey <tr.> (*depozíto, akónto*) (n.m.) avans, pey
peynar (v.) taramak
peynarse (v.pr.) taranmak
péyne (n.m.) tarak
peyoratívo/pejoratívo/va (adj.) kötüleyici
pezad'úra (n.f.) tartma
pezánte (adj.) ağır
pezar (v.) tartmak
pezevénk <tr.> (*rufyáno, traed'ór de mujéres*) (n.m.) pezevenk
pezgád'o/d'a (adj.) 1) ağır 2) hantal, sırnaşık (*"persóna pezgád'a"* = sırnaşık kişi)
pezgad'úmbre (n.f.) sırnaşık bir ağırlık
pézgo (n.m.) ağırlık, yük
pezgór (n.f.) ağırlık
pezgúra (n.f.) ağırlık

pézo (n.m.) kantar, tartı, terazi
piad'ád' (n.f.) merhamet, insaf
piad'ózo/za (adj.) insaflı, merhametli
pianísto/ta (*pianísta*) (n.m.f.) piyanist
piáno (n.m.) piyano
pichón (n.m.) güvercinin yavrusu
pid'yón <ebr.> (n.m.) 1) ilk doğan erkek çocuğa yapılan dini merasim 2) Ortaçağ'da esirlerin özgürlüğe kavuşması için okunan dua
piéd'ra bkz. pyéd'ra
pigúl** (n.m.) piç kurusu
pijamá (n.m.) pijama
píka (*kárta de djugar*) iskambil kartında maça
pikád'o/d'a (adj.+) kıyılmış (*"kárne pikád'a"* = kıyma)
pikar (v.) kıymak
pikánte (adj.) 1) acı, acılı, biberli 2) batıcı, rahatsız edici
pikáp (n.m.) pikap (plakçalar)
píkas (n.f.pl.) çil
pikník (n.m.) piknik
píko (n.m.) uzunluk ölçüsü
píla (n.f.) 1) küme, yığın (*"una píla de savanás"* =

bir çarşaf yığını) 2) leğen, lavabo (*"pila de banyo"* = kurna); (*"tapón de pila"* = lavabo tıkacı)

pilár (n.m.) direk

pilishkar/pelishkar (v.)
çimdiklemek

pilishko/pelishko (n.m.) çimdik

pilóta/pelóta (n.f.) yumak

pilóto (n.m.) pilot

pilpúl <ebr.> (*diálektika*) (n.m.)

Talmud çalışma yöntemi

pimyénta (n.f.) biber, kara-biber

pimyentéro (n.m.) biberlik

pimyentón (n.m.) biber, dolmalık biber

pinákke <fr. 'pinacle'> (n.m.) 1) eski tapınakların en yüksek yeri 2) (mec.) yüksek mevki (*"estar en el pinákke"* = çok yüksek bir mevkide bulunmak)

pinéta (n.f.) kayık tabak, servis tabağı

píno (n.m.) çam (*"estar en la punta del píno"* = zirvede olmak)

pintád'o/d'a (adj.+) boyalı

pintad'ór/pintór (n.m.) ressam

pintar (v.) boyamak, resim yapmak

pintarse (v.pr.) boyanmak

pintór (n.m.) ressam

pintúra (n.f.) boya, resim, yağlı boya

pínya 1) (n.f.) çam kozalağı

2) (adj.) (mec.) aşırı tuzlu, aşırı cimri

pinyón (n.m.) çamfıstığı

piojénto/ta (adj.) bitli

piójo (n.m.) 1) bit 2) (mec.) hasis, pinti, pimpirikli, mız-mız

pionáryo/ya (n.) öncü

pípa (n.f.) pipo

pipí 1) (n.m.) çış 2) (n.f.) erkek cinsel organı

piratería (n.f.) korsanlık, vurgunculuk, soygunculuk

piráto (n.m.) korsan

pirón <gr.> (n.m.) çatal

piruéta (n.f.) (bale) havada veya tek ayak üstünde yapılan dönüş, piruet

pishabaylándo* (n.m.)

değişken sebatsız kişi

pishád'a (n.f.) çış (*"pisháda de áznos"* = at gibi işlemek)

pishád'o/d'a (adj.) çışli

pishalón/a (n.m.f.) altını ıslatan, yatağında işeyen

pishar (v.) işlemek, çış yapmak

pisharse (v.pr.) 1) altına işlemek, donunu ıslatmak (*"pisharse de la ríza"* = gül-

mekten kırılmak) 2) (mec.)
yan çizmek (*"pisharse en
su palávra"* = *verdiği sözün
üstüne işlemek-sözünden
dönmek*)
pishín <tr.> (*immed'yáta-
mente*) (adv.) peşin, acele,
çabuk, derhal, hemen
pishkád'o/peshkád'o (n.m.)
balık
pishmán <tr.> (*repentíd'o/
d'a*) (adj.) pişman
pishón/a (*pishalón/a*)
(n.m.f.) 1) yatağını ıslatan
2) (mec.) sözüne sadık olma-
yan
pishtól* (*tapándja, revolvér*)
(n.m.) tabanca
pisína (n.f.) havuz
píska (n.f.) parçacık, tutan,
zerre, zırnık
piskopós (n.m.) piskopos
pisón (n.m.) meme ucu
písta (n.f.) iz, toprak yol, pist
pistón (n.m.) 1) piston 2)
(mec.) iltimas, torpil
píta (n.f.) pide, çörek (*"pítas
en kayénte"* = *sıcağı sica-
ğına*)
pitágra (*pistíl*) (n.f.) pestil
(*fostán de pitágra* = *varol-
mayan, hayali elbise*)
pitirína (n.f.) kepek (saç)
pitonísa (*endevína*) (n.f.)

falcı
piyáz <tr.> (*saláta de ávas
sékas*) (n.m.) piyaz
piyójo/piójo (n.m.) 1) bit
(*"meterse komo piyójo en
la yaká"* = *bit gibi birinin
yakasına yapışmak - peşini
bırakmamak*) 2) (mec.) pin-
ti, mızımız
piyád'a (n.f.) ayak basma,
ayakla çiğneme
pizád'o/d'a (adj.+) ezilmiş
pizar (v.) basmak, çiğnemek
pízma <gr.> (n.f.) birini kız-
dırmak için yapılan inat
(*"por pízma de mi mujér me
la kórto"* = *karıma inat olsun
diye, şeyimi keserim - saçma
ve yersiz inatçılığın belirtisi*)
pizmózo/za (adj.) birini kız-
dırmak için inat eden kim-
seyi simgeler
plaj <fr.> (n.f.) kumsal, plaj
pláka (n.f.) plak, plaka,
madeni levha
planéta (n.f.) gezegen
planifikasyón (n.f.) plan-
lama
pláno/plan (n.m.) plan, tasarı
planór (n.m.) planör
plánta (n.f.) 1) bitki, nebat
2) ayak tabanı (*"plánta de
pye"* = *ayak tabanı*)
plantar (v.) bitki dikmek

plantasyón (n.f.) bitki dikme, büyük tarım işletmesi, fidanlık

plása/pláza (n.f.) 1) meydan 2) piyasa, çarşı

plasar <fr. > (v.) 1) koymak, yerleştirmek 2) birini bir işe yerleştirmek 3) yatırım yapmak

plasénta (n.f.) <anatomi> plasenta

plásid'o/d'a (adj.) soğukkanlı, telaşsız, tepkisiz

plásta (n.f.) 1) cansıkıcı kimse (*"meterse komo plásta"* = ağır ve hantal kimse)

pláta (n.f.) 1) gümüş 2) para

plátano (n.m.) çınar

platéra (n.f.) mutfak etajeri

pláto (n.m.) büyük tabak

plazentéro/ra (adj.) yardımsever

plazér (n.m.) 1) haz, zevk, memnuniyet 2) hatır, iyilik (*"ázeme un plazér"* = bana bir iyilik yap)

plazer (v.) beğenmek, hoşlanmak, hoşuna gitmek

plazyénte (adj.) hoş

plébe (n.f.) halk tabakası

plebisító (n.m.) halk oylaması

plenitúd' (*yenór*) (n.f.) doluluk

pletéz/a (adj.) kavgacı

pléto (n.m.) (*peléa*) kavgacı (*"en pléto no se espárte konfítes"* = kavgada şeker dağıtılmaz)

plíga (n.f.) pili

plígo (n.m.) katlanma çizgisi (*"plígo de papél"* = ikiye katlanmış kağıt)

plombáje (n.m.) dolgu (diş)

plómo (n.m.) kurşun

plozivle (adj.) akla yakın, kabul edilebilir

plúma (n.f./adj.) 1) kuş tüyü 2) çok hafif

plumáje (n.m.) kuşun tüyleri

plurál (adj.) çoğul

pluralid'ád' (n.f.) çoğunluk

pnomonía/pulmonía (n.f.) zatürre

po <fr. > (*chukál*) (n.m.) oturak, lazımlık

pod'er (*pued'er*) (v.) yapabilmek, edebilmek, olabilmek

pod'ér (*poténsya*) (n.m.) güç, iktidar, kudret, kuvvet

poderío (n.m.) büyük güç, büyük kudret

pod'erózo/za (adj.) güçlü, muktedir, kudretli, kuvvetli, nüfuzlu, paralı

pod'estad'ór <it.> (n.m.)

hükümdar, vali

pod'estar <it.> (v.) hükmetmek

poéma (n.m.) manzum, manzume, şiir

poéta/tésa (n.m.f.) ozan, edip, şair

poético (adj.) şairane

poezía (n.f.) manzum, manzume, şiir

poked'ád' (n.f.) azlık, kıtlık

pokítico (adv.) azıcık

póko (adv.) az ("póko a póko" = 1. azar azar 2. gitgide, tedricen); ("póko ántes" = az önce); ("póko tráto!" = az alaka!)

polarizar (v.) kutuplamak

polarizarse (v.pr.) kutuplaşmak

polemika (peléa, diskusyon) (n.f.) tartışma, kalem tartışması, polemik

polemikar (v.) tartışmak

polén (n.m.) çiçek tozu, polen

polifonía (n.f.) çok seslilik

poligamía (n.f.) çok eşlilik

poligámo/ma (n.m.f./adj.) çok eşli

poliglóto/ta (n.m.f.) birçok dil bilen

poligóno (n.m.) çokgen, poligon

polís (un) (n.m.) polis

polisía (n.f.) karakol, zabıta

politéza <port. polidez / fr. politesse> (n.f.) nezaket

politiká (n.f.) politika, siyaset

politikánte <it. ' > (n.m.f./adj.)

1) politikacı 2) kurnaz

político/ka (adj.) siyasal, politik

politikózo/za (adj.) politikacı, dalkavuk

polivalénte (adj.) çok değerli

polonézo/za (lehli/a) (n.m.f./adj.) leh

Polónya (n.f.) Polonya

poltróna (n.f.) koltuk, taht

polusyon (n.f.) kirlenme, kirletme

pólvo (n.m.) toz

pólvora (n.f.) 1) barut 2)

(mec.) barut gibi insan

("pólvora inglésa" = İngiliz barutu, dinamik, enerjik ve çok sert huylu kişi)

polvorearse (empolvearse) (v.pr.) tozlanmak

polvorína (n.f.) toz birikmesi

pólyo (n.f.) çocuk felci

pómo (n.m.) kapı tokmağı

pómpa (n.f.) 1) tulumba 2) ihtişam, görkem, şatafat, şaşaa

pompear (v.) pompalamak

pomponearse (v.pr.) süs-
lenmek

pompózo/za (adj.) züppe,
tunturaklı, şatafatlı, şaşaalı

ponderasyón (n.f.) ağırbaş-
lılık, düşünüp taşınma

pónite (n.m.) köprü

popelína (n.f.) poplin

popó (kúlo) (n.m.) göt, kış

populár (adj.) 1) halkın sev-
diği, halkın tuttuğu 2) hal-
ka dayalı

popularid'ád'/popularitá
<it. 'popolarita> (n.f.) halkça
tutulup sevilme, yaygın ün

popularizar (v.) halka yay-
mak, halka mal etmek, hal-
kın anlayabileceği bir hale
getirmek

populasyón <fr. ' > (poblas-
yón) (n.f.) nüfus

populózo/za (adj.) kalabalık

por (prep.) 1) için ("*por el
Dyó Santo*" = Tanrı aşkına)
2) uğruna ("*deshó mujér
i ijós por amor del djúgo*"
= kumar aşkına karısını
ve çocuklarını terk etti) 3)
lehine ("*yo vo votar por
éste partid'o*" = ben bu
partiye oy vereceğim) 4)
yoluyla ("*el lad'rón entró
por la ventána*" = hırsız
pencereden girdi) 5) saye-

sinde ("*éste ómbre ganó mi
estima por su onested'ád'*"
= bu adam dürütlüğü ile
saygımı kazandı)

porké/deké? (konj.) 1)
neden? ("*porké/deké yoras?*"
= neden ağlarsın?) 2) çünkü
("*éste ijíko está konténte por-
ke tomó una buena nóta*" =
bu çocuk çok memnun çünkü
güzel not aldı)

porké (n.m.) sebep, neden
("*éste ijíko kére saver el
porké de kád'a kóza*" = bu
çocuk herşeyin nedenini
bilmek ister)

por mód'o/por mód're de
ésto (lok./kon.) bundan ötürü

pornográfiko/ka (adj.)
müstehcen

porselána (n.f.) porselen

porsentáje (n.m.) yüzdelik,
yüzde oranı

porsyón (n.f.) belli bir par-
ça, bölüm, kısım

portad'ór (n.m.) 1) taşıyıcı
2) hamal

portál (n.m.) eşik

portaléro/ra (kapidjǐ/a<tr.>)
(n.m.f.) kapıcı

portánto <fr.> (konj./adv.)

halbuki, oysa, oysa ki

portativo/va (adj.) taşınır,
elde taşınabilen, portatif

portéro/ra (n.m.f.) kapıcı
portmantó <fr. ' > (n.m.)
askılık, vestiyer
portmoné <fr. ' > (n.m.) cüz-
dan
pórto (n.m.) liman
portofólyo <it. ' > (n.m.) kağıt
para çantası
portokál <tr. > (*naránja*) (n.f.)
portakal
portréto <fr. > (*retráto*) (n.m.)
portre
posed'ar/poseer (v.) malik
olmak
posesór/a (*poseed'ór*)
(n.m.f.) malik, sahip
posesyón (n.f.) iyelik, mül-
kiyet
posibilid'ád'/posibilitá <it. '
possibilita> (n.f.) imkân, ola-
nak
posívle/posíble (adj.) müm-
kün, olabilir, olanaklı, ola-
ğan
pósta (*korréo*) (n.f.) posta,
postane
postadíj <tr. > (n.m.) postacı
postar (v.) postalamak
postekí <tr. > (*kuéro de hayá*)
(n.m.) posteki ("kitar el pos-
teki" = *pestilinin çıkmastı*)
postéma (n.f.) apse
posterid'ád' (n.f.) gelecek

kuşaklar
posteryór/a (adj.) sonraki
postízo/za (adj.) takma,
yapay
pósto <it. ' *posto*> (n.m.) iş,
görev, makam, mevki
postulánte (*kandid'áto/ta*)
(n.m.f.) aday
postular (v.) talip olmak
postúmo/ma (adj.) ölümden
sonra olan ("óvra *postúma*"
= *yazarın ölümünden sonra*
yayınlanan eseri)
posúla/pusúla <tr. > (*lísta*)
(n.f.) liste, pusula
potávle (adj.) içilebilir
poténsya (*pod'éér*) (n.f.)
kuvvet, güç
poténte (*pod'erózo*) (adj.)
güçlü
pótra (n.f.) kabartı, şiş,
fıtık, kambur
póvereto/ta (n.m.f.) biçare,
zavallı adam
poýiko (n.m.) civciv
póyo (n.m.) piliç
poz <fr. ' > (*postúra*) (n.f.) poz
pozád'a (n.f.) etap, mola
yeri, konut
pozar (*poner*) (v.) 1) yer-
leştirmek, koymak ("po-
zar el *pyé*" = *ayağını koy-*
mak) 2) poz vermek

pozarse (*ponerse*) (v.pr.)
konmak (“*un pasharó se pozó al bód're de mi vent-ána*” = *pencereme bir kuş kondu*)

pozisyón (n.f.) mevki, mevzi, vaziyet

pozítivo/va (adj.) olumlu, müsbet

pózo (n.m.) kuyu

pragmatíko/ka (adj.) 1) olaylara dayanan 2) uygulamadaki değeriyle ölçülen 3) pragmatik

pragmatízmo (n.m.) uygulamacılık, pragmatizm

práktika/pratíka <it. ' > (n.f.)
1) uygulama, kullanma, tatbikat 2) idman 3) deneyim (“*tyéne una gránde práktika de éste ofisyo*” = *bu meslekte çok deneyimi var*)

praktikánte/pratikánte <fr. ' it. > (adj./n.m.) dinin buyurduklarını yerine getiren

praktikar/pratíkar <it. ' *praticare* > (v.) 1) uygulamak, tatbik etmek 2) staj yapmak

práktiko/pratíko/ka <it. ' > (adj.) 1) uygulamaya ve alıştırmaya dayalı 2) kullanışlı, elverişli

pránga <tr. > (*kavéna, prézo, galérya*) (n.m.f.) pranga

pránso (n.m.) 1) sofrası 2) ziyafet, şölen

prása <tr. > (*puérro*) (n.f.) pırasa

prasíka <tr. esp. > (n.f.) pırasa köftesi

preámbulo (n.m.) önsöz

pred'esesór/a (n.m.f.) öncel, selef

pred'estinád'o/d'a (adj.+/ n.m.f.) 1) önceden kararlaştırılmış, önceden saptanmış 2) alınanda büyük işler göreceği yazılı olan kimse

pred'estinar (v.) önceden nasip etmek, önceden belirlemek

pred'ezir (v.) 1) önceden söylemek, önceden bildirmek 2) kehanette bulunmak

pred'ikar (*darsar*) (v.) vaaz vermek

pred'ispozisyón (n.f.) yatkınlık, kabiliyet, eğilim

pred'ispuésto/ta (adj.) yatkın

pred'ominánsya (n.f.) üstünlük

pred'ominánte (adj.) ağır basan

pred'ominar (v.) üstün olmak, ağır basmak

preeminénsya (n.f.) üstünlük, en ön planda gelme, öncelik

prefásyo (n.m.) önsöz
prefektúra (n.f.) vilayet
preferád'o/d'a (adj.+) tercih edilen, favori
preferar/preferir (v.) tercih etmek, yeğ tutmak, yeğlemek
preferénsya (n.f.) tercih
pregón (n.m.) duyuru
pregonar (*anunsyar*) (v.) duyurmak
pregonéro/ra (n.m.f.) haber verici
pregúnta (*kestyón, demándá*) (n.f.) soru
preguntar (*kestyonar, demandar*) (v.) sormak
preistórya (n.f.) tarih öncesi
prejuísyo (n.m.) önyargı, peşin hüküm
prekantar *bkz. aprekantar*
prekáryo/ya (adj.) güvenilirmez, eğreti
prekonizar (*konsejar, rekomendar*) (v.) öğütlemek, tavsiye etmek
prekós** (adj.) erken gelişmiş
prekosityón (*akavíd'o, prud'énsya*) (n.f.) ihtiyat, tedbir, önlem
prekosityonózo/za (*akavíd'ózo/za, prud'énte*) (adj.) tedbirli, ihtiyatlı
preliminár (adj.) giriş niteli-

ğinde, hazırlık niteliğinde.
prelúd'yo (n.m.) 1) kısa müzik parçası, peşrev 2) başlangıç, önbelirti
prematúro/ra (*tempranéro/a*) (adj.) 1) henüz erken, vaktinden önce 2) erken doğan çocuk
premed'itar (v.) önceden tasarlamak
premir/primar (*prevaleser*) (v.) 1) öne geçmek, gerektirmek 2) ödüllendirmek
premonisyón (*presentim-yénto*) (n.m.) önsezi, içine doğma
premúra (*urjénsya, nese-sid'ád'*) (n.f.) ivedilik, acele
premurózo/za (adj.) geciktirmeye gelmez
premyar (v.) ödüllendirmek
prémyo (n.m.) ikramiye, mükâfat, ödül
prénda (n.f.) 1) emanet 2) rehin
prens <fr. ' > (n.m.) prens
prénsa (n.f.) basın, gazetecilik
prénséza/prinséza (n.f.) prenses
prenyád'a (adj./f.) gebe, hamile
prenyád'o (el) (n.m.) gebelik
preokupád'o/d'a (adj.+) kaygılı, meraklı, endişeli

preokupánte (adj.) kaygı verici

preokuparse (v.pr.) 1)aklı fikri hep orda olmak 2) endişe etmek

preokupasyón (n.f.) kaygı, kafayı kurcalayan şey

preparar (*aparejar, aprontar*) (v.) hazırlamak

prepararse (*aparejarse, aprontarse*) (v.pr.) hazırlanmak

preparasyón (n.f.) hazırlama, hazırlanma

preparatívos (*aparéjos*) (n.m.pl.) hazırılık

preponderánsya (n.f.) üstünlük

preponderánte (adj.) üstün, üstün gelen, ağır basan

prepozisyón (grammar) (n.f.) edat

prerogativa (n.f.) imtiyaz, ayrıcalık hakkı

presed'énte (adj.) önceki, daha önceki

presed'er (v.) öne gelmek, önünde gitmek

presentimyénto (n.m.) önsezi

presentir (v.) önceden sezmek, önsezi ile bilmek, içine doğmak

presépto (n.m.) temel ilke, temel kural, kaide

preseptór (n.m.) eğitmen

presipísyo (n.m.) uçurum

presipitar (v.) 1) telaşla hızlandırmak 2) alaşağı etmek, çökeltmek

presipitarse (v.pr.) 1) hızlanmak 2) kendini atmak, atılmak

presipitasyón (n.f.) büyük hız, telaş, acele

presipyánte*/prinsipyánte (*empesánte*) (n.m.f.) yeni başlayan, müptedi, çırak, acemi

presípyo/prinsípyo (n.m.)

1) başlangıç (*"presípyo de ányo" = yılbaşı*) (*"presípyo de lavóro" = iş başı*); (*"presípyo de mez" = aybaşı*); (*"presípyo de semána" = hafta başı*) 2) (*"prinsípyo" = esas, köken, asıl*)

presizar (v.) belirlemek, belirmek

presizarse (v.pr.) belirmek

presízo/za (adj.) belirli

presizyón (n.f.) belirlilik, açıklık, kesinlik

preskripsyón (n.f.) 1) talimat 2) reçete 3) zaman aşımı

preskrivir (v.) kural koymak, tavsiye etmek, yapılmasını istemek

prestád'o/d'a/emprestád'o/d'a (adj.+) ödünç alınmış

prestad'ór/d'éra/empres-
tad'ór/d'éra (n.m.f.) ödünç
veren

prestar/emprestar (v.)
ödünç vermek

prestéza (n.f.) hız, çabukluk

prestidijitad'ór (n.m.) hok-
kabaz

prestíj (n.m.) düdüklü ten-
cere

prestíjyo (n.m.) itibar

prestijyózo/za (adj.) itibarlı,
ünlü, saygı uyandırmış

prestímo/emprestímo (n.m.)
ödünç

présto (adv.) süratli, tez,
çabuk, erken (*"a pénas lo
yamí ke ya víno présto/
prestíko"* = çağırır çağırmaz
çabucak geldi); (*"maríd'o
lo kéro, présto lo kéro"* =
koca isterim, hemen isterim
- bir şeyi dakikasında iste-
mek); (*"présto o tád're"* =
er ya da geç)

prestór (n.f.) hız, sürat, vites

prestózo/za (adj.) süratli

presúra (*urjénsya, prestéz*)
(n.f.) acele, çabukluk

presurózo/za (adj.) 1) acele-
ci 2) acil

presyád'o/d'a 1) (adj.+)
değeri bilinen 2) (n.m.f.)
değerli kişi

présyo (n.m.) fiyat, bedel,
değer, kıymet, paha

presyón (n.f.) 1) baskı (*"no
kále azer presyón sovre los
nínnyos"* = çocuklara baskı
yapmamalı) 2) basınç, taz-
yık (*"presyón atmosférica"*
= atmosfer basıncı)

presyózo/za (adj.) değerli,
kıymetli

pretéksto (n.m.) bahane,
vesile (*"bushkar pretéksto"*
= bahane aramak)

pretender (v.) 1) iddia
etmek, ileri sürmek 2) talip
olmak

pretendyente (n.m.f.) aday,
namzet, talip

pretensyón (n.f.) iddia

pretensyózo/za (adj.) 1)
iddialı 2) kendini beğenmiş

préto/ta 1) (adj.) siyah
(*"préto-chul"* = simsiyah),
(*"préto-karvón"* = kapkara)
2) (n.m.f.) zenci

pretór/pretúra (n.f.) siyah-
lık, karalılık

prevaleser/prevaler (v.)
üstün gelmek

prevalessyente (adj.) üstün
gelen

prevantóryom (n.m.) pre-
vantoryom

preveer/prever (v.) öngörmek

prevenir (v.) 1) ihtar etmek, ikaz etmek, salık vermek, uyarmak (*"no mankí de prevenir mi amígo ke su ijo está en sekaná de doblar la klása si no estúd'ya atentíivamente"* = *oğlunun iyi çalışmadığı takdirde sınıfta kalacağına dair arkadaşımı uyardım*)
2) önlemek, önünü almak (*"kon un póko de akavíd'o, se puéd'e prevenir múnchas desgrásyas"* = *az dikkatle birçok bela önlenbilir*)

prevensyón (n.f.) önleme, önlem, tedbir

preventivo/va (adj.) önleyici, koruyucu

previsto/ta (adj.) öngörülen, tahmin edilen

previzíve (adj.) önceden kestirilebilir, tahmin edilebilir

previzyón (n.f.) önceden görme, öngörü

prezajyar (v.) işaret olmak, belirtisi olmak

prezájyo (n.m.) 1) önbelirti, alamet 2) kehanet

prezénsya (n.f.) mevcudiyet

prezentar (v.) sunmak, takdim etmek, tanıtmak, tanıştırmak

prezentarse (v.pr.) 1) kendini tanıtmak 2) önüne

çıkma (*"me se prezentó una muy buena okazyón"* = *önüme iyi bir fırsat çıktı*)

prezentasyón (n.f.) takdim

prezentávle (adj.) gösterilebilir, sunulabilir

prezénste (n.m.) armağan

prezénste (adj.) mevcut

prezervad'ór/d'éra (n.m.f.) muhafaza eden

prezervar (v.) muhafaza etmek, korumak

prezervatívo (adj./n.m.) 1) koruyucu 2) kaput, prezeratif

prezid'ar/prezid'ir (v.) başkanlık etmek

prezid'énsya (n.f.) başkanlık, riyaset

prezid'énte (n.m.) başkan, reis

prézo (*prizyón*) (n.m.) cezaevi, hapisane, mahpushane

prezumir (v.) 1) varsaymak, farz etmek 2) gereğinden çok güvenmek (*"prezumir de su fuérta"* = *gücünü varsaymık*)

prezuntuózo/za* (adj.) kendini beğenmiş, kibirli

príma 1) (n.f.) kuzin 2) (adj.) özel, şahane (*"príma persóna"* = *şahane insan*)

primavéra (n.f.) bahar, ilkbahar

primér/a (adj.) birinci, ilk
 (“*priméra ed’ukasyón*” =
 ilk eğitim)
primerías (las) (n.f.pl.) baş-
 langıç
primeriza (n.f.) ilk doğurma
priméro (en) (adv.) ilk önce
priméros (adj.) ilk, ilk gelen-
 ler (“*priméros kúd’yos*” =
 ilk yardım); (“*los priméros*
tyémpo” = ilk zamanlar);
 (n.m.pl.) (“*los priméros*” =
Pesah ve Sukot Bayramla-
rının ilk iki günü)
primitivo/va (adj.) ilkel,
 iptidai, az gelişmiş
prímo 1) (n.m.) kuzen 2)
 (adj.) birinci, baş (“*prímo*
ministro” = başbakan)
primord’yál (adj.) başlıca
 önemli, esas, temel
prinsipál (adj.) asıl, başlıca,
 belli başlı
prinsipálmente (adv.) başlı-
 ca, bilhassa
prinsípyo (n.m.) 1) ilke 2)
 başlangıç, köken
priorid’ád’/prioritá <it. ’>
 (n.f.) öncelik
prísa (*rapid’éz*) (n.f.) telaş,
 çabukluk, acele
privád’a (n.f.) apdesthane,
 hela, tuvalet
privád’o/d’a (adj.) hususi,

özel, şahsi
privád’o/d’a de... (*mánko/*
ka de...) (adj.+) yoksun,
 mahrum (“*privád’o de*
kerénsya” = *sevgiden yok-*
sun)
privar (v.) mahrum etmek
privarse (v.pr.) kendini
 mahrum etmek
privasyón (n.f.) mahrumi-
 yet, mahrum etme
privilejyád’o/d’a (adj.+)
 imtiyazlı, ayrıcalığı olan
privilejyar (v.) ayrıcalık ver-
 mek, imtiyaz vermek
priviléjyo (n.m.) imtiyaz,
 ayrıcalık
prizyón *bkz. prézo*
prizyonéro/prizoniéro/ra
 1) (n.m.f.) tutuklu 2) (adj.)
 tutsak
probabilid’ád’/probabilitá
 <it. ’> (n.f.) ihtimal, olasılık
probávle (adj.) muhtemel,
 olası
probávlemente (adv.) gali-
 ba, muhtemelen
probid’ád’ (n.f.) doğruluk,
 sadakat
probléma/problém <fr. ’>
 (n.m.) mesele, problem,
 sorun
problemátiko/ka (adj.)
 sorunlu, şüpheli

prod'igalid'ád' (n.f.) hovar-
dalık, savurganlık

prodíjyo (*milágro*) (n.m.)
mucize

prodíjyózo/za (adj.) ola-
ğanüstü, harika (*"una
intelijénsya prodíjyóza"* =
olağanüstü bir zekâ)

produksyón (n.f.) üretim,
istihsal, yapım

produktívo/va (adj.) verim-
li, üretici, üretken

prodúkto (n.m.) ürün, hası-
lat, semere, verim

produktór/a (adj./n.m.f.)
üretici

produzir (v.) eser vermek,
hasıl etmek, istihsal etmek,
türetmek, üretmek

produzirse (v.pr.) 1) mey-
dana gelmek 2) türemek

profanar (v.) kutsal şeylere
saygısızlık etmek

profesar (v.) 1) öğretmek
(*"mi amígo profésa la
matematika en una univer-
sid'ád'"* = *arkadaşım bir üni-
versitede matematik öğretir*)
2) bir meslekle uğraşmak
(*"profesar la med'ikería"*
= *tıpla uğraşmak*) 3) açık-
ça ifade etmek (*"no me
púd'e detener de profesar mi
dezaprobasyón"* = *onayla-*

*madığımı açıkça ifade etmek-
ten kendimi alamadım*)

profesía (n.f.) kehanet

profesór/a (n.m.f.) öğret-
men, öğretim üyesi, profesör

profesyon (n.f.) meslek, iş

profesyonál (adj.) mesleki,
profesyonel

proféta (n.m.) peygamber

profetizar (v.) olacağı bil-
mek, kehanette bulunmak

profil <fr.'> (*perfil*) (n.m.)

profil, yandan görünüş

profitar <it.fr.> (v.) (*aprove-
char*) yarar sağlamak, fay-
dası dokunmak

profitar de (*aprovecharse*)
(v.) faydalanmak

profito <it.fr.> (*provécho*)
(n.m.) istifade, kazanç

profundid'ád'/profonditá
<it.'> (*óndúra*) (n.f.) derinlik

profúndo/profóndo/da <it.'>
(*óndo/da*) (adj.) derin

profuzyón (n.f.) bolluk

programa/program <fr.'>
(n.m.) program

programar (v.) programlamak

progresar (*ad'elantar*) (v.)
ilerlemek, inkişaf etmek

progresisto/ta (*progresista*)
(n.m.f./adj.) ilerici

progresivo/va (adj.) geli-
şen, ilerleyici

progrésó -prónto

progrésó (*ad'elantamyénto*)

(n.m.) ilerleme, inkişaf,
aşama

prohibíd'o** (adj.) yasak

prohibir** (v.) yasaklamak

prohibisyón (*interdiksyón,*
yasák) (n.f.) yasaklama

projeksyón/proyeksyón (n.f.)

1) atma, fırlatma 2) yansı-
ma, yansıtma

projetar/proyektar (v.) 1)

tasarlamak 2) fırlatmak 3)
yansıtma 4) perdeye yansı-
tıp oynatmak

projékto/proyéкто (n.m.)

tasarı, proje, plan

projektór/proyektor (n.m.)

ışıldak, projektör

proklamar (v.) ilan etmek,

kamuya açıklamak

proklamasyón/prokláma

(n.f.) bildirge, bildiri, ilan

prokrear (v.) dünyaya getir-

mek, doğurmak

prokreasyón (n.f.) dölleme,

doğurma

proksimid'ád' (*serkór*) (n.f.)

yakınlık

próksimo/ma (*serkáno/na*)

(adj.) yakın, sonraki, gelecek

prokúra (n.f.) vekalet

prokurad'ór (n.m.) 1) dava

vekili 2) tedarik eden

prokurar (v.) tedarik etmek,

sağlamak, temin etmek

prokurasyón (n.f.) vekalet

proletaryáto (n.m.) proleterya

proliferar (v.) çoğalmak

proletáryo/ya (n.m.f./adj.)

proleter, emekçi

prólogo (n.m.) önsöz, giriş

prolongamyénto (*alar-*

gamyénto) (n.m.) temdit,
uzatma

prolongar (*alargar*) (v.) tem-

dit etmek, uzatmak

prolongasyón (n.f.) temdit,

uzantı, uzatma

prolongávle (adj.) uzatılabilir

promésa (*prométa**) (n.f.)

vaat, söz, angajman

prometer (*dar palávra*) (v.)

vaat etmek, vaatle bulun-
mak, vadetmek

promosyón (n.f.) kıdem, terfi,

promosyon

promotór (n.m.) harekete

geçiren, girişimci

promulgar (*publikar, anunşyar*)

(v.) resmen ilan etmek,

herkese duyurmak

pronostikar (v.) önceden tah-

min etmek

pronostíko (n.m.) (hekimlikte)

teşhis

prontitúd' (n.f.) çabukluk,

tezlik

prónto/ta (adj.) hazır

pronunsyar (v.) telaffuz etmek

pronunsyasyón (n.f.) telaffuz
propagánda (*publisitá*) (n.f.) propaganda

propagandisto/ta (*propagandista*) (n.m.f.) propagandacı

propagasyón (n.f.) yayma, yayılma

propajád'o/d'a (*espandíd'o/d'a*) (adj.+) yaygın, yayılmış

propajar <fr. > /**propagar** (*expandir*) (v.) yaymak

propajarse/propagarse (*expandirse*) (v.pr.) yayılmak

propied'ád'/propietá <it. > (n.f.) mülk, mülkiyet, mal

propietáryo/ya (n.m.f.) sahip, mal sahibi, ev sahibi

propísyo/ya (adj.) uygun elverişli

proporsyón (n.f.) nispet, oran, orantı

proporsyonád'o/d'a (adj.+) orantılı

proporsyonálmente (adv.) nispeten

propozar <fr. > (v.) teklif etmek, öneride bulunmak, önermek

propozisyón (n.f.) teklif, önerge, öneri

propozító (n.m.) amaç, niyet

(*"a éste propozító" = bu amaçla*)

própyo/ya (adj.) has, öz, özgü, kendine özgü, münhasır, mahsus

prosed'er (v.) davranmak, iş görmek

prosed'er de (v.) hasıl olmak, kaynaklanmak, ...den ileri gelmek (*"el Espanyól, el Franséz i el Italyáno proséd'en del Latíno" = İspanyolca, Fransızca ve İtalyanca; Latince'den gelir*)

prosed'imyénto* (n.m.) yöntem, işlem, muamele, hukuk işlemleri

prosésoprochéso <it. > (n.m.) 1) dava 2) gidiş, zaman akışı

prosésoproverbál (n.m.) tutanak, zabıt

prosperar (v.) refaha kavuşturmak, mutlu kılmak, başarılı olmak, zenginleşmek

prosperid'ád'/prosperitá <it. > (n.f.) refah, zenginlik

próspero/ra (adj.) refah içinde, zengin

prostéla <gr. > (n.f.) önlük

prosternarse (*enkorvarse*) (v.pr.) saygı belirtisi olarak eğilmek, yerlere kapanmak

prosternasyón (*enkorvamyénto*) (n.f.) yerlere kapanma

prostituíd'a (*zoná, básha*)

(n.f.) fahişe

prostitusyón (n.f.) fuhuş

protagonísto/ta (*protagonísta*) (n.m.f.) 1) tiyatro kahramanı 2) (mec.) öncü
(*"El protagonista de la sivilizasyón"* = *uygarlığın öncüsü*)

protejád'o/d'a (adj.+) 1) korunan kimse 2) (yer) kuytu, mahfuz

protejar/protejer (v.) himaye etmek, korumak

protéksya (n.f.) piston, iltimas

proteksyón (n.f.) himaye, koruma, muhafaza

protektór/a (n.m.f.) hami, koruyucu

protektoráto (n.m.) güçlü bir devletin zayıf bir devleti kendi koruması altına alması

protestánte (adj./n.m.f.) protestan

protestantízmo (n.m.) protestanlık

protestar (v.) itiraz etmek, protesto etmek

protestasyón (n.f.) itiraz

protésto (n.m.) protesto yazısı, ödeme uyarısı

protokólo (n.m.) protokol,

tutanak, görgü kuralları

próva <port. 'it.' > (n.f.) 1) kanıt, delil 2) prova, deneme

provar (v.) 1) ispatlamak, kanıtlamak (*"provar su inosénsya"* = *suçsuzluğunu ispat etmek*) 2) denemek

provâya (la) (n.f.) fakirlerin tümü

próve (adj./n.m.f.) fakir, fukara, yoksul

provecharse/aprovecharse (v.pr.) faydalanmak

provécho (n.m.) fayda, istifade, yarar, çıkar

provechózo/za (adj.) faydalı, yararlı

proved'ád' (n.f.) fakirlik, fukaralık, yoksulluk

provenir (v.) ileri gelmek, -den gelmek (*"el Espanyól, el Franséz i el Italyáno provyénen del Latíno"* = *İspanyolca, Fransızca ve İtalyanca; Latince'den gelir*)

provénsya/provínsya (n.f.) eyalet, il, taşra, vilayet

provensyál (adj.n.) taşralı

provérbyo (*refrán*) (n.m.) atasözü, darbimesel

provid'énsya (n.f.) Tanrı'nın inayeti, lütfu

provid'ensyál (adj.) gökten gönderilmiş gibi, beklenmedik, umulmadık

provizóryamente (adv.) muvakkaten, geçici olarak

provizóryo/ya (*provisionál*) (adj.) muvakkat, geçici

provizyón (n.f.) tedarik, ihtiyat, stok

provizyónes (n.f.pl.) yedeklik, erzak stoku, zahire

provokánte (*provokad'ór*) (adj.) kışkırtan, tahrik eden, iç gıcıklayıcı, baştan çıkarıcı

provokar (v.) 1) neden olmak 2) tahrik etmek 3) dürtmek, kışkırtmak

provokasyón (n.f.) tahrik, kışkırtma

próza (n.f.) düz yazı

prozáiko/ka (adj.) yavan, bayağı

prud'énsya (*prekosyón*) (n.f.) ihtiyat

prud'énte (*prekosyonózo/za*) (adj.) ihtiyatlı, sakıngan, önlem alan

prúna (*avramilá*) (n.f.) erik

pruntar (*demandar*) (v.) sormak (*"pruntar por..." = yoklamak*)

psikólogo/a (n.m.f.) psikolog

psikolojía (n.f.) psikoloji, ruh

bilimi

psikolojiko/ka (adj.) ruhi, ruhsal

psikopáto/ta (n.m.f.) ruh hastası

psikiyatría (n.f.) ruh bilimi

psikyátro (n.m.) ruh doktoru

psod'onímo <it. 'pseudonimo> / **sod'onímo** (*sovrenómbre*) (n.m.) takma ad

pubertád' (n.f.) ergenlik

publikamente (adv.) alenen

publikar (v.) yayınlamak, neşretmek

publikasyón (n.f.) yayın, yayınlama, neşriyat

públiko (el) (n.m.) halk, kamu

públiko/ka (adj.) aleni, kamuya değgin

publisid'ád' (n.f.) propaganda, reklam

púd'iko/ka (adj.) edepli

pud'ór (n.f.) edep, iffet

púdra <fr.> (n.f.) pudra

pud'rebánkös (n.m.) kötü öğrenci

pud'rid'o/d'a (adj.+) çürük

pud'rid'úra (n.f.) çürüme, çürük

pud'rir (v.) çürütmek

pud'rirse (v.pr.) 1) çürü-mek 2) (mec.) kaygılanmak, dert etmek, için için yemek

(*"pud'irse por tód'o" = her şeyi dert etmek*)

pud'risyón (n.f.) (mec.) kaygı, endişe

pued'er/pod'er (v.) yapabilmek (*"pued'er lavorar" = çalışabilmek*); (*"pued'er saver" = bilebilmek*)

puéd'e-ser (adv.) belki, muhtemelen, olabilir

puérko 1) (n.m.) domuz (*"puérko-salvaje" = yabandomuzu*) 2) (adj.) (mec.) çok pis

puérpo/kuérpo (n.m.) beden, gövde, vücut

puerpúd'o/d'a (adj.) iri yarı

puérta (n.f.) kapı (*"puérta de káye" = sokak kapısı*); (*"no topar puérta por ande fuir" = kaçış kapısı bulmamak*); (*"por la puérta lo échas por la ventána éntra" - "persóna apedad'óza" = kapıdan kovarsınız, pencereden girer*)

puévlo (n.m.) 1) halk, millet 2) ahali

puf (*almád'a*) (n.m.) minder

pujar (*aumentar*) (v.) 1) artmak, çoğalmak, fazlalaşmak, bollaşmak 2) büyümek (*"pujar de valór" = değerlenmek*)

pujitá (n.f.) artış, artırım, zam

pul <tr.> (*tímbre*) (n.m.) pul
púlga (n.f.) pire (*"por una púlga kemar una kólcha" = bir pire için yorganı yakmak - küçük bir sorundan kurtulmak için büyük bir zararı göze almak*)

pulíya 1) (n.f.) güve 2) (adj.) (mec.) mızımız

puliyar (v.) (mec.) başını yemek

pulmón/pumón (n.m.) akciğer

púlpa (n.f.) meyve ve sebze eti

pulsasyón/pulzasyón (n.f.) nabız atması

púlso/púso (n.m.) nabız, vuru, vurum

pulverizar (v.) 1) püskürmek 2) (mec.) berhava etmek

puncha kúlo (n.m.) keçi boy-nuzu

punchád'a (n.f.) 1) iğne batması, böcek batması 2) (mec.) tedirgin eden ima

punchar (v.) iğnelemek

punchón (n.m.) 1) diken 2) (mec.) şüphe (*"me entró un punchón" = şüphelemeye başladım*)

punir (*kastigar*) (v.) cezalandırmak

punisyón (*kastigo*) (n.f.) cezalandırma, ceza

punitivo/va (adj.) cezalandırıcı

púnta (n.f.) uç (*"púnta de kaléja"* = *köşe başı*); (*"púnta de pye"* = *tekme*)

puntád'a (n.f.) 1) dikiş 2) zatürre

púnto (n.m.) 1) nokta, puan (*"púnto de vísta"* = *bakış açısı*); (*"púnto delikád'o"* = *püf noktası*) 2) an, dakika 3) kıvam (*"topar el púnto"* = *kıvamını bulmak*) 4) etiket, resmiyet (*"tener púnto"* = *resmiyete dökmek*)

puntózo/za (adj.) alingan

puntuál (adj.) dakik

puntualid'ád'/puntualitá <it.> (n.f.) dakiklik

puntuasyón (n.f.) noktalama

puntúd'o/d'a (adj.) sivri

punyád'o (n.m.) avuç dolusu

púnyo (n.m.) yumruk

púpa/pópa (n.f.) (gemide) kış, pupa

pupítre (n.m.) büro, kürsü, yazı masası

púpla (n.f.) kuştüyü

purbuár <fr.> (*bakhshish* <tr.>) (n.m.) bahşiş

puréza (n.f.) saflık, temizlik

púrğa (n.f.) müşhil, reçine

purifikar (v.) arıtmak,

temizlemek

purifikasyón (n.f.) arıtma

Purím <ebr.> (n.m.) Musevilerin şeker bayramı

purimlík <ebr.+tr.> (n.m.)

purim günü hediyesi

puritáno/na (n.m.f./adj.) 1) püriten 2) ilkelere aşırı bağlı, aşırı ilkeci

púro (n.m.) puro

púro/ra (adj.) temiz, pak, saf, salt, halis, has

pusá <tr.> (<esp.> *escoria*) (n.f.) 1) posa 2) (mec.) edepsiz, yeraltı dünyası

pushád'a (*empúsho*) (n.f.) itme

pushar (*empushar*) (v.) 1) itmek 2) dürtmek, dürtükle-mek

púta/putána (*zoná*) (n.f.) fahişe, hayat kadını

pye (n.m.) ayak

pye-yáno (n.m.) zemin kat

pyedestál <fr.> (*ped'estál*) (n.m.) ayaklık

pyéd'ra (n.f.) taş (*"pyéd'ra maví"* <esp.+ tr.> = *nazar boncuğu*); (*"pyéd'ra presyóza"* = *kıymetli taş*); (*"sí tu sos ájo, yo so pyéd'ra ke te májo"* = *sen sarmısak-san, ben de seni ezen taşım*)

pyed'regar - pyésa de teátro

pyed'regar (v.) taşlamak

pyed'regózo/za (adj.) taşlı

pyérna (n.f.) bacak, baldır,
but

pyésa (n.f.) 1) parça 2) oda

pyésa de teátro (n.f.) tiyat-
ro oyunu, piyes

r

raatlaneat <tr.+esp.> (*repozar, trankilizar*) (v.) rahatlatmak

raatlaneatse <tr.+esp.> (*repozarse, trankilizarse*) (v.pr.) rahatlamak

rabán <aram. *rabbán*> (n.m.)
hukuk dersi veren ilahiyat
bilgini

rabánim <aram. *rabbánim*>
(n.m.pl.) ilahiyat bilginleri

rabí/ribí/rav <aram. *rabbí*>
(n.m.) 1) yüksek hakim-
lik mertebesine ulaşmış eski
Kudüs hahamlarının unvanı
2) Hahamlara hitap etme şekli

rabináto <aram.+esp. *rabbínáto*>
(n.m.) hahamhane

rabíniko/ka <aram.+esp. *rabbíni-ko*> (adj.) hahamlara ilişkin
(“*un téksto rabíniko*” =
hahamlara ilişkin bir metin)

rabíno <aram. *rabbíno*>
(hahám) (n.m.) haham,
Yahudi din adamı

rad'ár (n.m.) radar

rad'ikál (adj.) kökten, kök-
sel, başlıca, kesin

rad'ikalízmo (n.m.) kökten-
cilik

rad'yad'ór/rad'iatór <it. '
radiatore> <fr. '*radiateur*> (n.m.)
radyatör

rad'yánte/rad'iánte (adj.) ışı-
layan, parlayan, ışın saçan

rad'yasyón/rad'iasión (n.f.)
ışın, ışınlama, radyasyon

rád'yo (n.m.f.) radyo

rad'yodifuzyón (n.f.) radyo
yayını

rad'yografía (n.f.) röntgen

rad'yózo/za <fr. '> (adj.) ışı-
layan

raer/rayar (v.) rendelemek,
üstünü çizmek, kazımak

raét <tr.> (*eguárd'o, konsi-
d'erasyón*) (n.m.) riayet
(“*azer raét*” = itibar etme,
ağırlama)

raf <tr.> (*platéra, etajéra*)
(n.m.) raf
rafinád'o <it. 'raffinato> /**refinád'o**
(adj.) 1) arıtılmış, incelti-
miş 2) kibar
rafinaménto <it. ' >/**refinamyénto**
(n.m.) 1) arıtma, inceltme
2) kibarlık
rafinar <it. ' > /**refinar** (v.)
1) arıtmak, inceltmek 2)
kibarlaşmak
rafinería <it. ' > /**refinería**
(n.f.) rafineri, arıtma tesisi
rahmán <ebr.> (*mizeri-
kord'yózo/za*) (adj.) bağış-
layıcı, merhametli
rahmanút <ebr.> (*mize-
rikórd'ya*) (n.f.) acıma,
merhamet
raíd'o/rayád'o/d'a (adj.+)
rendelenmiş ("kézo raíd'o"
= *rendelenmiş peynir*)
raíz (n.f.) kök
rakéta (n.f.) raket
rakí <tr.> (*bevyénda alkólíka
túrka*) (n.m.) rakı
rálamente/ráramente (adv.)
ender, seyrek olarak
ralentisar (v.) yavaşlatmak
raléza/raréza (n.f.) seyreklik
ráló/ráro-a (adj.) ender,
nadir, seyrek
ráma (n.f.) 1) dal 2) <fr. 'ra-
me> kürek

ramáje (n.m.) dallar
ramáy <ebr. *rammáý*> (*desleál,
fálso*) (adj.) sinsi, saman
altından su yürüten
ramayú <ebr. *rammayút*> (*des-
leald'ád'*) (n.m.f.) sinsilik
ramifikarse (v.pr.) dallara
ayrılmak
ramifikasyón (n.f.) dallara
ayrılma
rámó (n.m.) 1) ufak dal 2)
şube, bölüm, kol
rámpa (n.f.) 1) yokuş,
meyil, rampa 2) ("rámpa de
eskaléra" = *tirabzan*)
rána (n.f.) kurbağa
randevú <fr.> (n.m.) rande-
vu, buluşma
rángo (*sirá*) (n.m.) 1) sıra 2)
kademe, mertebe, seviye
ranimar (v.) diriltmek
rapáz (adj.) yırtıcı, yağmacı,
açgözlü
rápid'amente (*présto*) (adv.)
çabucak, çarçabuk
rapid'éz (*prestór*) (n.f.)
çabukluk
rápid'o/da (*prestózo/za*)
(adj.) 1) eli çabuk 2) süratli
rapínya (n.f.) yağmacılık
rapórto <fr. ' it. ' > (*relasyón,
informasyón, reveníd'o*)
(n.m.) 1) ilişki, münase-
bet ("éste kávyo no tyéne

ningún rapórto kon el presed'ente = *bu olayın bir önceki ile hiçbir alakası yoktur* 2) rapor (*"rapórto meteorolójiko"* = *hava raporu*) 3) gelir (*"ké es el rapórto de éste inmóble?"* = *bu emlakın geliri nedir?*)
rapóza (n.f.) 1) tilki 2) (mec.) iki yüzlü, hilekar
rápto (n.m.) zorla kaçırma
ráramente/rálamente (adv.) nadiren, seyrek olarak
raréza (n.f.) az bulunurluk, azgörölmüşlük
ráro/rálo/la (adj.) seyrek, nadide, nadir, az bulunur
rása (n.f.) soy, ırk
rash <ebr. ra'ash> (*terremóto*) (n.m.) deprem, zelzele
ráša <ebr.> (n.m.) çok kötü insan
rasísto/ta (*rasísta*) (n.m.f. / adj.) ırkçı
rasízmo (n.m.) ırkçılık
raskasyélos (n.m.) gökdelen
rasladear <tr.> (*enkontrar por azár*) (v.) rastlamak
raspózo/za (*rugózo/za*) (adj.) pürtüklü
rasyál (adj.) ırksal
rasyón (n.f.) tayın, porsiyon
rasyonál (adj.) akla uygun
rasyonar (v.) tayına bağla-

mak, karneye bağlamak
ratifikar (v.) onaylamak, tasdik etmek
ratón (n.m.) fare, sıçan
ratonear (v.) kemirmek
ratonéra (n.f.) fare kapanı
rav <aram.> (*hahám, ribí, rabí*) (n.m.) haham, hakimlik mertebesine ulaşmış Babil hahamlarının unvanı
ravanó (n.m.) 1) turp 2) (mec.) cahil ve aptal insan
ravdón/ravdál (n.m.) sel, hızlı su akıntısı
rávya (n.f.) dargınlık, öfke
ravyarse/arravyarse (v.pr.) darılmak, öfkelenmek
ravyózo/za (adj.) öfke dolu
rayád'o/d'a (adj.+) 1) rendelenmiş (*"kézo rayád'o"* = *rendelenmiş peynir*) 2) çizgili, çizilmiş
rayad'ór (n.m.) rende
rayar (v.) 1) rendelemek 2) üstünü çizmek
ráyo (n.m.) 1) ışın, şimşek 2) rende
razgád'o/arrazgád'o/d'a (adj.) yırtık, yırtılmış
razgar/arrazgar (v.) yırtmak
razímo (n.m.) salkım
razón (n.f.) 1) düşünme kabiliyeti, us, akıl (*"un kompórto semejánte es*

kontráryo a la razón” = *bu tip bir davranış mantığa aykırıdır*) 2) sebep, neden (*“no me dísho la razón de su veníd’a”* = *bana gelişinin sebebini söylemedi*) 3) haklılık (*“tyénes razón”* = *haklısın*)

razonamyénto (n.m.) düşünme, kafa yorma

razonar (v.) düşünmek, düşünce yürütmek

razonávle (adj.) 1) akli başında (*“un ijíko muy razonávle”* = *çok akli başında bir çocuk*) 2) usa uygun, mantıklı (*“una kondúкта razonávle”* = *mantıklı bir davranış*)

reabilitat (v.) saygınlığına yeniden kavuşturmak

reabilitasyón (n.f.) saygınlığına yeniden kavuşma/ kavuşturma

readjustar (v.) yeniden düzenlemek

reaksyón (n.f.) tepki

reaksyonáryo/ya (adj./ n.m.f.) gerici, mürteci

reaktivar (v.) yeniden harekete geçirmek

real (adj.) krala ait, kraliyete ait

real/reél <fr. > (adj.) hakiki,

gerçek

realid’ád’ (n.f.) hakikat, gerçek (*“en realid’ád’”* = *gerçekten, aslında*)

realisto/ta (*realísta*) (adj./ n.m.f.) gerçekçi

realizar (v.) gerçekleştirmek

realizarse (v.pr.) gerçekleştirmek

realizasyón (n.f.) gerçekleştirme

realízmo (n.m.) gerçekçilik

realsar (v.) yükseltmek (*“éste ákto de buendád reálsa tu prestíjyo”* = *bu iyiliğin senin prestijini yükseltir*)

reanimar (v.) canlandırmak, harekete geçirmek

reanimarse (v.pr.) canlanmak

reapareser (v.) yeniden görünmek

reaparisyón (n.f.) yeniden görünme

rearmamyénto (n.m.) silahlanma

rearmar (v.) yeniden silahlandırmak

reazer (*azer de muévo*) (v.) yeniden yapmak

rebashamyénto/arrebashamyénto (n.m.) alçaltma, itibarını bozma

rebashar/arrebashar (v.)

1) indirmek 2) küçük düşürmek

rebásho (n.m.) 1) indirim 2)

küçültme

rebélde (adj./n.m.f.) isyancı

rebelyón (n.f.) isyan, başkaldırma

rebolteád'o (adj.+) altüst edilmiş

reboltear (v.) alt üst etmek

reboltón (n.m.) patırdıcı, rahatsız eden kişi, (çocuk için) afacan, yaramaz

rebolver* (v.) 1) alt üst etmek, karıştırmak 2) eski şeyleri hatırlamak

rebolvimyénto (n.m.) eski dertleri hatırlayıp iç geçirme

rebosar (v.) 1) taşmak 2) (*gumitar*) kusmak

rebuélta (n.f.) ayaklandırma, isyan

rebushkar (v.) dikkatle tekrar araştırmak

rebúshko (n.m.) dikkatle tekrar araştırma

rechéta <tr.> (*reséfta*) (n.f.) reçete

rechína (n.f.) reçine

red' (n.m.) 1) ağ 2) tuzak

redaksyón (n.f.) yazma, kaleme alma

redaktór (n.m.) yazar, maka-

le yazarı, muharrir

redijir <port. 'fr. 'it. ' > (*redaktar*) (v.) yazmak, kaleme almak

redimir (*arresgatar*) (v.) fidyeyle kurtarmak

redingóta (n.f.) redingot

redoblar (v.) iki katına çıkarmak

redóma (*bócha, bokál*) (n.f.) şişe

redóncha (n.f.) daire, halka

red'ondear (v.) yuvarlaklaştırmak

red'ondéz (n.f.) yuvarlaklık

red'óndo/da (adj.) yuvarlak, toparlak

reduksyón (n.f.) azaltma, kısma, indirme

reduzid'o/d'a (*amenguád'o/d'a*) (adj.) azaltılmış, indirilmiş

reduzir (*amenguar*) (v.) azaltmak, kısmak

reduzirse (v.pr.) azalmak, eksilmek

reedifikar (v.) yeniden kurmak

reedifikasyón (n.f.) yeniden kurma

reedisyon (n.f.) yeni baskı

reeditar (v.) yeniden basmak

reedukar (v.) yeniden eğitmek

reedukasyón (n.f.) yeniden eğitme

reeleksyón (n.f.) yeniden

seçme

reelejir (v.) yeniden seçmek

reélmente <fr. ' > / **reálmente**

(adv.) gerçekten

reemplasánte/remplasánte

(n.m.f.) birinin yerine geçen kimse

reemplasar/remplasar (v.)

1) yerini almak, yerine geçmek 2) yerine başkasını koymak

reemplasamyénto/rempla-

samyénto (n.m.) yerine

koyma, yerini doldurma

reemplasávle/remplasávle

(adj.) yeri doldurulabilir

reenkarnasyón (n.f.) ruhun

bir cisimden ötekine geçmesi, ruh göçü, yeniden doğma

reenkontrar/enkontrar

(v.) rastlamak

reenkuéntro (n.m.) yeniden

bir araya gelme, yeniden karşılaşma

refektóryo (n.m.) yemekhane

referándum (n.m.) halk oylaması

referarse/referirse a (v.p.)

sözünü etmek, değinmek, başvurmak

referénsya (n.f.) 1) başvur-

durma, bağlama 2) baş-

vurulan kaynak 3) güven

tanıklığı

referénte (adj.) ...ile ilgili

refinád'o/rafinád'o <it. ' raffi-

nato> / **d'a** (adj.+) 1) arıtılmış

2) (mec.) ince, kibar

refinamyénto/rafinaménto

<it. ' > (n.m.) 1) incelik 2)

titizlik

refinar/rafinar <it. ' raffinare>

(v.) arıtmak, inceltmek

refinería/rafinería <it. ' >

(n.f.) rafineri

reflékso (n.m.) 1) içgüdüsel

tepki, anında tepki gösterme

2) yansıma, akis

refleksyón (n.f.) 1) yansıma

2) düşünme

refleksyonar (v.) düşünceye

dalmak, derin derin düşünmek

reflektar (v.) aksetmek, yan-

sıtmak

reflektarse (v.pr.) yansımak

reflékto (n.m.) yansı

réflo (n.m.) nefes, soluk,

teneffüs

refórma (n.f.) devrim, inkı-

lap, reform, ıslahat

reformad'ór/d'éra (n.m.f./

adj.) inkılapçı

reformar (v.) yeniden kur-

mak, yeniden derleyip topar-

lamak

reformísto/ta (*reformísta*)
(n.m.f.) ıslahatçı, devrimci,
inkılapçı
refraganearse* (v.pr.) key-
fince dinlenmek
refraktáryo/ya (adj.) karşı
gelen
refrán (*provérbho*) (n.m.)
atasözü, vecize
refranéro (n.m.) atasözü kita-
bı
refráno <fr.> (n.m.) nakarat
refregar (v.) yeniden ovala-
mak, ovmak
refrenar (v.) kısmak, tutmak,
frenlemek
refreskamyénto (n.m.)
serinleme, serinletme
refreskán-te/arrefreskán-te
(adj.) serinletici
refreskar (v.) serinletmek
refreskarse (v.pr.) serinle-
mek
refrijerad'ór (n.m.) buzdo-
labı
refuá <ebr.> (*salúd' buéna*)
(n.f.) şifa
refujyád'o/d'a (n.m.f./adj.+)
mülteci
refujyarse (v.pr.) barınmak,
iltica etmek, sığınmak
refújyo (n.m.) barınak, sığın-
ma, iltica (*"dar refújyo"* =
barındırmak)

refutar (v.) tekzip etmek,
kanıt çürütmek (*"refutar
un arguménto"* = *bir tartış-
ma konusunu çürütmek*)
refutasyón (n.f.) tekzip,
çürütme
refuzar <fr.' > (v.) reddetmek
refúzo <fr.' > (n.m.) ret
regalád'o/d'a (adj.+) 1)
armağan edilmiş 2)
(İstanbul'da) biricik, tek (*"jfo
regalád'o"* = *tek erkek evlat*)
regalar (v.) vermek, sunmak
hediye etmek
regálo (n.m.) armağan, hedi-
ye
regáncho (n.m.) şımarıklık,
naz
reganchón/a (adj.) şımarık,
nazlı
régla (n.f.) 1) (*regolá*) adet,
nizam, düzen, intizam, kai-
de, kural 2) aybaşı 3) cetvel
reglád'o/d'a (adj.+) inti-
zamlı, rabitalı, tertipli
reglamentáryo/ya (adj.)
nizami, tüzüğe uygun
reglamentasyón (n.f.) 1)
tüzüğe bağlama, mevzuat
2) düzenleme
reglaménto (n.m.) nizamna-
me, tüzük, yasa, kurallar
reglamyénto (n.m.) düzenle-
me, çözüme bağlama

reglar/arreglar (v.) 1) düzenlemek, sonuca bağlamak (*"reglar un konfliktu" = bir çelişkiyi çözmek*) 2) ödemek (*"reglar un kuénto" = bir hesabı kapatmak*)
regmíd'o/d'a (adj.+) kurtulmuş, özgürlüğüne kavuşmuş
regmid'ór (n.m.) kurtarıcı, kurtaran
regmir/redimir (*resgatar*) (v.) bir "kurtulmalık" ödeyerek tutsaklıktan kurtarmak
regmisyón (n.f.) kurtarma, bağışlama
regoldad'éro (n.m.) geçirme manyaklığı
regoldar (v.) geçirmek
rególdo (n.m.) geçirti
regresar (*rekular*) (v.) gerilemek
regrésó (n.m.) gerileme
regretar <fr.> (*arrepintirse, lamentarse*) (v.) 1) esef etmek 2) pişman olmak
regretávle <fr.> (adj.) üzülecek, müessif
regréto <fr.> (n.m.) esef, teessüf
regulad'ór/a (adj.) ayarlayıcı, düzenleyici
regulár/regolár <it.'> (adj.) kurallara uygun, munta-

zam, düzgün
regularid'ád'/regularitá <it.'> (n.f.) düzenlilik
regularizar/regolarizar <it.' regularizzare> (v.) düzenlemek, yoluna koymak
regulármente/regolármente <it.'> (adv.) muntazaman
rehén (n.m.) rehine, teminat
rehisá <ebr.> (n.f.) ölünün son yıkanişı
reintegrar (v.) 1) yeniden görevine veya yerine dönmek 2) yeniden göreve almak
reir/riir <port.'rir> (v.) gülmek
reirse/riirse (v.pr.) gülmek
reiterar (v.) tekrar etmek, tekrarlamak
rejenerar (v.) yenilemek, canlandırmak, yeniden oluşturmak, köklü bir biçimde düzeltmek
rejenerasyón (n.f.) yenileme, canlanma, yeniden oluşturma
rejentar (v.) yönetmek, patronluk yapmak
rejénte (n.m.) 1) kral naibi 2) yönetici
rejid'ór/d'éra (n.m.f.) düzenleyen, idare eden, yöneten
rejid'úra (n.f.) düzenleme, yönetim, yönetme

réjimen/rejím (n.m.) 1)
yönetim, kurallar 2) (*diéta*)
perhiz
rejimyénto/rejiménto (n.m.)
(askeri) alay
rejir (v.) 1) yönetmek, idare
etmek, düzenlemek
rejistrád'o/enrejistrád'o-d'a
(adj.+) kaydedilmiş
rejistrar/enrejistrar (v.) kay-
detmek
rejistrarse/enrejistrarse
(v.pr.) kaydolmak, yazılmak
rejistro (n.m.) 1) sicil, tescil,
nüfus kütüğü 2) seste kalın-
lık, incelik hali
rejyón (n.f.) bölge, mıntıka,
yöre
rejyonál (adj.) bölgesel
rekaer (v.) 1) yeniden düşmek
2) aynı suçu tekrar etmek 3)
hastalığı nüksetmek
rekaíd'a (*reshút*) (n.f.) yeni-
den düşüş, hastalığın nük-
setmesi
rekalsitránte (adj.) huysuz,
karşı koyan, uymayan
rekapitular (v.) özetleyerek
tekrarlamak
rekapitulasyón (n.f.) özetle-
yerek tekrarlama
rekargar (v.) yeniden yük-
lemek
rekargávle (adj.) yeniden

yüklenebilir
rekavdad'ór/arrekavdad'ór
(n.m.) tahsildar
rekavdar/arrekavdar (v.)
tahsil etmek
rekayentar/arrekayentar
(v.) 1) yeniden ısıtmak
2) yeniden ısınmak ("*el
tyémpe rekayentó*" = *hava
ısındı*)
rekizisyón (n.f.) elkoyma
rekizisyonar (v.) el koymak
rekláma (*publisid'ád'*) (n.f.)
reklam
reklamad'ór/d'éra (n.m.f.)
sahip çıkan
reklamar (v.) ısrarla istemek,
sahip çıkmak
reklamasyón (n.f.) hak
iddiası
reklúzo/za (adj./n.m.f.) 1)
hapsedilmiş 2) inzivaya
çekilmiş
rekluzyón (n.f.) inziva, tecrit,
kapama
rekojer/arrekojer (v.) topl-
mak, birikmek
rekojerse/arrekojerse
(v.pr.) 1) toplanmak 2)
sığınmak
rekojíd'o/d'a (adj.) toplanmış
**rekojimyénto/arreko-
jimyénto** (n.m.) toplama,
toplanma

rekolmar <it. 'recolmar'> (v.)

1) büsbütün doldurmak 2) birini tatmin etmek, onu çok hoşnut kılmak, arzularını bütünüyle karşılamak ("rekolmar el dezéu de un keríd'o" = sevdiğinin isteğini yerine getirmek)

rekólta <fr. ' ' > (n.f.) ekin, hasat, mahsul

rekoltar <fr. ' ' > (rekojer) (v.) biçmek, ekin biçmek

rekólyo <fr. ' ' > (n.m.) derleme

rekomendar (v.) 1) tavsiye etmek 2) tembih etmek

rekomendasyón (n.f.) (rekomendánsa) 1) tavsiye 2) tembih

rekomendávle (adj.) tavsiye edilebilir

rekompénsa (n.f.) mükafat, prim, ödül

rekompensar (v.) mükafatlandırmak, ödüllendirmek

rekonfortar (v.) teselli etmek

rekonfórto (n.m.) teselli, destek

rekonkísta (n.f.) yeniden fethetme

rekonosénsya <fr. ' ' > (gratitúd') (n.f.) minnet

rekonoser (v.) 1) birini hatırlamak ("éste ómbre

trokó múncho, no púd'e rekonosérlo" = bu adam çok değişti, tanıyamadım) 2)

kabul etmek ("rekonóske ke téngo yérro" = hatalı olduğumu kabul ediyorum) 3)

takdir etmek ("rekonoser el mérito de una persóna" = bir kişiyi takdir etmek)

rekonosimyénto (n.m.) 1) hatırlama 2) kabul 3) minnet, 4) takdir

rekonosyénte <fr. ' ' > (agrad'e-sid'o/d'a) (adj.) minnettar, kadirşinas, takdir eden

rekonsilyad'ór/d'éra (pasifikad'ór/d'éra) (adj./n.m.f.) uzlaştırıcı, barıştırmacı

rekonsilyar (v.) ara bulmak, barıştırmak

rekonsilyarse (v.pr.) barışmak

rekonsilyasyón (n.f.) barıştırma

rekonstituénte (n.m.) kuvvet verici ilaç

rekonstituir (v.) 1) yeniden kurmak 2) eski durumuna getirmek

rekonstitusyón (n.f.) 1) yeniden kurma 2) eski biçimine göre yeniden yapma veya gelme

rekonstruir (v.) yeniden imar etmek

rekonstruksyón (n.f.) yeni-
den imar

rekór (n.m.) rekor (*"batir el
rekór"* = *rekor kırmak*)

rekórd (n.m.) rekor (*"batir el
rekórd"* = *rekor kırmak*)

rekovrar (v.) yeniden elde
etmek, yeniden ele geçirmek,
tekrar kazanmak (*"rekovrar
la salud"* = *sağlığını yeniden
kazanmak*)

rekrear (v.) tekrar yaratmak,
bir daha yaratmak

rekrearse (v.pr.) eğlenmek,
hoş vakit geçirmek

rekreasyón (n.f.) 1) tekrar
yaratma, bir daha yaratma
2) dinlenme, hoş vakit geçir-
me, teneffüs

rekreativo/va (adj.) eğlendi-
rici, dinlendirici

rekreser (v.) yeniden büyü-
mek, çoğalmak, yoğunlaşmak

rekriminar (v.) 1) söylenmek
2) acı acı eleştirmek 3) suç-
lamayla karşılık vermek

rekrinasyón (n.f.) acı acı
söylenme, eleştirme, yakınma

rekud'eserse (v.) şiddet-
lenmek

rekud'esimyénto (n.m.)
şiddetlenme, şiddetle artma

rekud'esyénte (adj.) şid-
detlenmiş, artmış (*"una*

epidemía rekud'esyénte" =
şiddetlenmiş bir salgın)

rektangulár (adj.) dik açılı

rektifikar (v.) düzeltmek,
tashih etmek

rektifikasyón (n.f.) düzelt-
me, tashih

rektifikatívo/va (adj.)
düzeltici

rektitúd' (n.f.) doğruluk

rektór (n.m.) rektör

rekuérd'o (n.m.) anı, hatıra,
yadigar, anımsama

rekuésta <it. 'richiesta>
(*demánda*) (n.f.) arzuhal,
başvuru, istida

rekular (*ir atrás*) (v.) geri
çekilmek

rekuperar (v.) 1) geri almak
2) iyileşmek

rekuperasyón (n.f.) 1) geri
alma 2) iyileşme

rekuperávle (adj.) geri alı-
nabilir

rekúrso/rekórso <it. *recorso*>
(n.m.) başvuru, dilekçe

rekuvrir (v.) yeniden ört-
mek, büsbütün kaplamak

rekuzar (v.) reddetmek,
kabul etmemek (*"rekuzar
un testimonio"* = *şahitliği
reddetmek*)

rekuzávle (adj.) reddedile-
bilir

relámpago (n.m.) yıldırım, şimşek

relansar (v.) 1) yeni bir hız vermek, yeni bir atılım yapmak 2) birinin veya bir işin peşine takılmak

relashamyénto (*qfloshamyénto*) (n.m.) 1) gevşeme 2) salıverme

relashar (*liberar, deshar, qfloshar*) (v.) 1) salıvermek, serbest bırakmak 2) gevşetmek

relasharse (v.pr.) gevşemek, gevşek davranmak

relasyón (n.f.) 1) bağlantı, ilişki, münasebet, rabıta 2) temasta olunan kişi 3) anlatma, rapor

relatar (*kontar*) (v.) anlatmak, rapor vermek

relativid'ád' (n.f.) görelilik, bağıntılılık, rölativite

relatívo/va (adj.) 1) nisbi 2) ilgili, ait, ilişkin

reláto (*narrasyón, rapórtó*) (n.m.) anlatma, rapor

relíeve (n.m.) kabartma, sivrilme, rölyef

relijyón (n.f.) din

relijyozid'ád' (n.f.) dindarlık

reliyózo/za (adj.) 1) dini, dinsel 2) dindar, sofu

relumbránte (adj.) ışıldayan,

parlayan

relumbrar/arrelumbrar (v.) ışıldamak

relumbrózo/za (adj.) parlak, ışıldayan

relústro (n.m.) parlaklık

reluzir (v.) parlamak, parıldamak

reluzyénte (adj.) parlak, pırıl pırıl parlayan

remangar/arremangar (v.) bir giysinin kollarını yukarı kıvrıp kaldırmak

remansevear (v.) gençleştirmek

remar*/ramar *<fr. 'ramer>* (v.) kürek çekmek

remárka (*observasyón*) (n.f.) dikkate alma, gözlem, ihtar, not

remarkar (v.) dikkate almak, gözlemek, fark etmek, sezmek

remarkávle (adj.) dikkat çekici, dikkate değer

rematar/arrematar (v.) birini yok etmek (*"remátalo!" = yok olsun!*)

rematarse/arrematarse (v.pr.) yok olmak (*"ya se arremató" = defolup gitti*)

rembolsar (v.) ödemek

rembólso (n.m.) ödeme

remed'yar (v.) 1) çaresini bulmak 2) derman bulmak

remed'yávle (adj.) çaresi bulunan

reméd'yo (n.m.) 1) çare 2) derman, deva

remembránsa* (*akód'ro/ rekód'ro*) (n.f.) hatırlama

remembrarse* (*akod'rarse*) (v.pr.) hatırlamak

remendar (v.) yamalama

reméndo (n.m.) yama

remeter (*remítir*) (v.) 1) tekrar yerine koymak 2) vermek, teslim etmek 3) yeniden giymek 4) tecil etmek, ertelemek (*"remeter una bód'a"* = *bir düğünü ertelemek*)

remeterse (v.pr.) 1) toparlanmak, şifa bulmak 2) (mec.) azıcık şişmanlamak

remetíd'o/d'a (adj.+) 1) tehirlili 2) (mec.) toplu, şişmanca

reminisénsya (*akód'ro*) (n.f.) anımsama

remójo (*mójo*) (n.m.) suya batırma (*"meter las avas en mójo"* = *kuru fasulyeleri suya koymak*)

remolíno (n.m.) hortum, hava çevrintisi, çevrinti

remólke (n.f.) römork, römorkör

remórso <it.'fr.'> (n.m.) vicdan azabı (*"tener remórso"*

= *vicdan azabı çekmek*)

remover (v.) kımıldatmak, yerinden oynatmak

rempushar/arrepushar (v.) itmek, geri itmek

rempúsho/arrepúsho (n.m.) itme, geri itme

remunerar (v.) ödemek, bir işin karşılığı olan parayı vermek, ücretini vermek

remunerasyón (n.f.) ücret

renaser (v.) yeniden doğmak

renasénsya (n.f.) rönesans

renasimyénto (n.m.) 1) yeniden doğuş 2) rönesans

render <it.'renderse>/**rendir** (v.) 1) iade etmek 2) kılmak (*"render atraénte"* = *çekici kılmak*); (*"render más dífisil"* = *daha zorlaştırmak*) 3) kusmak 4) vermek, sunmak (*"render servísyo"* = *iyilik yapmak*)

renderse (v.pr.) 1) teslim olmak (*"renderse al enemígo"* = *düşmana teslim olmak*) 2) bir yere gitmek (*"renderse a un kombíte"* = *davete gitmek*) 3) kendini (...) kılmak (*"renderse indis-pensávle"* = *kendini yeri doldurulmaz kılmak*)

renderse kuénto (v.) farkına varmak

rengrasyar <it.> (v.) müte-
şekkîr olmak, teşekkür
etmek
rengrasyamyénto <it.> (n.m.)
teşekkür
renkór (n.f.) garez, hınç, kin
(“*guadrar renkór*” = *kin bes-
lemek*)
renombrád'o/d'a* (*selébre*)
(adj.) ünlü
renovad'ór/d'éra (adj./n.m.f.)
yenileyici
renovar (v.) yenilemek, yeni-
leştirmek
renovasyón (n.f.) yenileme
renovelamyénto <fr.'> (n.m.)
yenileme
renovelar <fr.'> (v.) yenile-
mek, değiştirip yerine yenisi-
ni almak
rénta (n.f.) gelir, irat
renunsiamyénto/renúnsya
(*esvacheamyénto*) (n.m.) 1)
vazgeçme, feragat etme 2)
her şeyden el etmek çekme
renunsiyar (*esvachearse* <tr.>)
(v.) vazgeçmek, feragat
etmek, sarf-ı nazar etmek
renunsiasyón/renúnsya
(n.f.) feragat, vazgeçme
renyegad'ór/d'éra (n.m.f.)
1) inkar eden 2) dinini
değiştiren 3) çıkar için fikir

değiştiren
renyegamyénto (n.m.) yadsı-
ma, inkar
renyegar (v.) yadsımak, inkar
etmek, benimsememek
reorganizad'ór/d'éra (n.m.f.)
yeni baştan örgütleyen
reorganizar (v.) yeniden
örgütlemek, yeni bir çeki
düzen vermek
reorganizasyón (n.f.) yeni-
den örgütleme
reparar (*ad'ovar*) (v.) onar-
mak, tamir etmek
reparasyón (n.f.) onarım,
tamir
reparávle (adj.) onarılabilir,
düzeltilebilir
repartir (*distribuir, partajar*)
(v.) paylaştırmak, bölüştür-
mek, dağıtmak
repartirse (*partajarse*) (v.pr.)
bölüşmek, dağılmak
repartisyón (*partáje*) (n.f.)
bölüştürme, paylaşırma
repasar (v.) yeniden gözden
geçirmek
repatriar (v.) ülkesine geri
döndürmek
repelad'ór/d'éra (*profi-
tad'ór/d'éra*) (n.m.f.) beleşçi,
bedavacı
repelar (v.) beleşçilik etmek,
bedava geçinmek

repensar (*pensar de muévo*)

(v.) yeniden düşünmek

repentíd'o/arrepentíd'o/d'a

(*pishmán* <tr.>) (adj.) pişman

repentimyénto/arrepentimyénto (n.m.) pişmanlık

repentirse/arrepentirse

(v.pr.) pişman olmak

reperkusyón (n.f.) 1) geri

tepme 2) yankı, yansıma

repertóryo (n.m.) fihrist,

dizelge, liste, sunumluk,

repertuar

repetir/repetar (v.) tekrar

etmek, yinelemek

repetirse (v.pr.) tekerrür

etmek

repetisyón (n.f.) 1) tekerrür,

yineleme 2) prova

repligar* (v.) yeniden katla-

mak

réplika (*repuésta*) (n.f.) 1)

hemen verilen yanıt, cevap,

mukabele 2) tiyatroda yanıt

replikad'ór/d'éra (*repues-*

tón/a) (n.m.f./adj.) her

şeye cevap veren, sürekli

itiraz eden

replikar (v.) hemen cevap

vermek, mukabele etmek,

yanıt vermek

reportáje (n.m.) röportaj

repovlar */repuevlar (v.)

yeniden oturacak kimseler

yerleştirmek

repovlasyón*/repuevlasyón

(n.f.) yeniden oturacak kim-

seler yerleştirme

repozád'o/d'a (*kálmo/ma*)

(adj.+) rahat, sakin, telaşsız,

uslu

repozánte (adj.) dinlendirici

repozar (*deskansar*) (v.)

rahat etmek, rahatlatmak,

yorgunluk gidermek

repozarse (v.pr.) dinlenmek,

istirahat etmek, rahatlamak

repózo (*deskánsa*) (n.m.)

huzur, istirahat, rahatlık

(*"repózo buéno!"* = *Allah*

rahatlık versin); (*"repózo de*

meóyo" = *zihin rahatlığı*)

represyón (n.f.) bastırma,

sıkıştırma

representánte (n.m.f.)

mümessil, müvekkil, tem-

silci

representar (v.) 1) tasvir

etmek 2) temsil etmek

representasyón (n.f.) 1)

temsil etme 2) tasvir 3)

mümessillik

representatívo/va (adj.)

temsil eden

reprimir (v.) baskı altına

almak, bastırmak, yatıştırmak

repobasyón (n.f.) kinama

reprod'uksyón (n.f.) 1) tekrar üreme 2) çoğalma 3) sanat yapıtlarında kopya
reprod'uzir (v.) 1) yeniden üretmek 2) kopyasını yapmak
reprod'uzirse (v.pr.) yeniden meydana gelmek
reproshar (v.) sitem etmek
reproshes (*késhas*) (n.m.pl.) sitem, şikayet, azarlama
reptíl (n.m.) sürüngen
repúblíka (n.f.) cumhuriyet
republikáno/na (n.m.f./adj.) cumhuriyetçi
repud'yar (v.) 1) reddetmek 2) karısını/kocasını boşamak
repud'yasyón/repúdyo (n.f.) 1) reddetme 2) boşanma, boşama
repuésta/respuésta (*répli-ka*) (n.f.) cevap, yanıt, karşılık, mukabele
repuestón/a (*replikad'ór/d'éra, kontestad'ór / d'éra*) (adj. / n.m.f.) herşeye cevap veren, sürekli itiraz eden
repulgar (v.) teyellemek
repúlgo (n.m.) teyel
repulsyón (n.f.) iğrenme, tiksinti
repunyánte (adj.) iğrenç, itici
reputád'o/d'a (*famózo/za, afamád'o/d'a*) (adj.) ünlü, tanınmış

reputasyón (*fáma*) (n.f.) 1) tanınmışlık 2) ün, şan, şöhrət
reséfta (n.f.) doktor reçetesi
resekád'o/arresekád'o-d'a (adj.+) kurumuş
resekar/arresekar (v.) kurutmak
reselar (v.) vehim etmek, kaygılanmak
resélo (n.m.) kuruntu, vehim, kaygı
reselózo/za (adj.) kaygılı, kuşkululu, şüpheli
resentád'o/d'a (*arresentád'o/d'a*) (adj.+) düzene girmiş, uslanmış
resentarse (*arresentarse*) (v.pr.) düzene girmek, uslanmak
resentimyénto (n.m.) darılma, gücenme, hınç
resentir (v.) duymak, hissetmek
resentirse (v.pr.) acısını çekmek
resepsyón (n.f.) 1) alma, kabul etme 2) kabul töreni, ziyafet, şölen
reseptór (n.m.) telefon ahizesi, alıcı
resfolgád'o/arresfolgád'o/d'a <port.> (adj.+) rahatlamış, dinlenmiş

resfolgarse <port.> (v.pr.)
nefes almak, dinlenmek,
rahatlamak

resfólgo <port. resfolego>
(n.m.) dinlenme, gevşeme,
rahatlama, teneffüs

resgatar/arresgatar (v.)
fidye ödeyerek birini kur-
tarmak

réshas (n.f.pl.) parmaklık
resh-hód'esh/rosh-hód'esh
<ebr.> (n.m.) İbrani Takvi-
mi'nde ayın birinci günü

resiprokar (v.) karşılığını
yapmak

resipróko/ka (*mutuál*) (adj.)
karşılıklı, müteakabil

resiprosid'ád' (*mutualid'ád'*)
(n.f.) karşılıklılık

resipyénte (n.m.) kap

resitál (n.m.) resital

resitar (v.) ezberden söyle-
mek, ezberden okumak

resitasyón (n.f.) ezberlen-
miş bir parçayı yüksek ses-
le söyleme

resivíd'a (n.f.) makbuz

resivid'ór/d'éra (n.m.f.) 1)
kabul eden 2) teslim alan

resivir (v.) 1) almak, kabul
etmek (*"resivir un regá-
lo"* = bir hediye almak);
(*"resivir kompliméntos"* =
iltifat almak) 2) ağırlamak,

karşılama (*"resivir invitá-
d'os"* = misafir ağırlamak)

3) doğum yaptırmak (*"ké
doktor la va resivir?"* = hangi
doktor doğumu yaptıracak?)

4) (mec.) (*"resivir haftoná"*
= dayak yemek); (*"resivir
késchas"* = şikayet işitmek)

resívo (n.m.) 1) kabul etme
2) makbuz, alındı

reskálido <port. ' > (n.m.)
mangalda veya ocakta,
sıcak külle karışık henüz
sönmemiş ufak korlar

reskapád'o/d'a <fr. ' >
(*sovrebivyénte*) (n.m.f. /
adj.) bir tehlike ya da kaza-
dan sağ kurtulan

**reskovdarse/arreskovdar-
se** (v.pr.) 1) dinlenmek 2)
(*Nehama'ya göre*) dirseklerine
dayanarak dinlenmek

reskóvdo (n.m.) dinlenme,
gevşeme, rahatlama

reskunyar/arreskunyar (v.)
tırmalamak

reskúnyo/arreskúnyo
(n.m.) tırmık (*"ken kon
gátos djúga, kon reskúnyos
sále"* = kedilerle oynayan
tırmıklarla çıkar)

respektar <fr. ' > / **respetar** (v.)
hürmet etmek, itibar etmek,
riayet etmek, saygı duymak

respektávle <fr.' >/**respetávle**

(adj.) saygıdeğer, saygın

respékto <fr.' >/**respéto**

(n.m.) hürmet, riayet, saygı

respektuózo <fr.' >/**respe-**

tuózo/za (adj.) hürmetkar, saygılı

respirar (v.) nefes almak,

soluk almak, teneffüs etmek

respirasyón (n.f.) nefes,

soluk, solunum, teneffüs

responder (*replikar*) (v.) 1)

cevap vermek, cevaplandırmak 2) mukabele etmek, yanıtlamak

responsabilid'ád'/respon-

sabilitá <it.' > (n.f.) mesuliyet, sorumluluk, yükümlülük

responsávle/responsáble

(adj.) mesul, sorumlu, yükümlü

restableser (v.) yeniden

kurmak

restituir (*dar atrás*) (v.) 1)

iade etmek 2) eski haline koymak

restitusyón (n.f.) 1) iade 2)

eski haline koyma

résto (n.m.) bakiye, küsur,

kalan

restoránte (n.m.) lokanta,

restoran

restorar (*reparar, ad'ovar*)

(v.) onarmak, eski haline

koymak

restorasyón (n.f.) onarım,

restorasyon, iyileştirme, yenileme

restriksyón (n.f.) kısıntı

restriktívo/va (adj.) kısıtlayıcı

restrinyir (v.) kısıtlamak,

tahdit etmek

resumíd'o (adj.+) 1) süzül-

müş, suyunu kaybetmiş

resurjir (v.) yeniden görün-

mek

resusitar (v.) 1) diriltmek,

canlandırmak 2) dirilmek, canlanmak

resvalánte (*arresvalánte*)

(adj.) kaygan

resvalar/arresvalar (v.) 1)

kaymak 2) (mec.) fazla abartmak

resvalatína (n.f.) 1) kayma

2) (mec.) fazla abartma

resvalózo/za (*arresvalózo/*

za) (adj.) kaygan

resyénte (adj.) yeni yapılmış,

son zamanlardaki, son günlerdeki ("un akontesimyénto resyénte" = yeni bir olay)

retad'rád'o/d'a (adj.+ /n.m.f.)

1) gecikmiş 2) geri kalmış

3) geri zekalı

retad'ramyénto (n.m.)

geciktirme

retad'rar (v.) geciktirmek, yavaşlatmak
retárd'o (n.m.) gecikme
retener (v.) 1) tutmak, tutturmak 2) alıkoymak
retensyón (n.f.) tutma alıkoyma, tutukluluk
retirád'o/d'a (adj./n.m.f.) 1) emekli 2) her şeyden çekilmiş 3) (yer) münzevi, ücra
retirar (*travar*) (v.) 1) geri çekmek 2) ortadan kaldırmak 3) geri almak
retirarse (*travarse*) (v.pr.) 1) geri çekilmek 2) inzivaya çekilmek 3) emekli olmak
retíro (n.m.) 1) çekilme 2) inziva
retisénte (*ezitánte*) (adj.) kararsız, isteksiz
retomar* (v.) bir daha almak
retornar (*aboltar*) (v.) 1) dönmek, geri gelmek, avdet etmek 2) geri vermek, iade etmek
retórno (n.m.) dönüş, avdet
retraer* (v.) bir daha getirmek
retraktarse (*travarse*) (v.pr.) çekilmek, sözünü geri almak
retrato* (*portré*) (n.m.) portre, resim
retréta (n.f.) geri çekilme borusu

retribuir (*pagar, remunerar*) (v.) emek karşılığı para vermek, ücret vermek
retribusyón (*remunerasyón, pága*) (n.f.) emek karşılığı alınan para
retrograd'ar (*rekular, ir atrás*) (v.) gerilemek
retrovizór (n.m.) dikiz aynası
reunifikar (*adjuntar de muévo*) (v.) tekrar birleştirmek
reunifikasyón (n.f.) tekrar birleştirme
reunir (*adjuntar*) (v.) birleştirmek, toplamak
reunirse (*ajuntarse*) (v.pr.) 1) birleşmek 2) toplanmak, içtima etmek
reunyón (*djunta*) (n.f.) 1) birleşme, birleştirme 2) toplantı ("reunyón de prénsa" = basın toplantısı)
reushir <it.fr.> (*lograr*) (v.) başarmak, becermek, muvaffak olmak
reushitá <it.fr.> (n.f.) başarı, muvaffakiyet
revanád'a (n.f.) dilim
reványo (n.m.) koyun sürüsü
revelad'ór/a (n.m.f./adj.) açığa vuran
revelar (v.) meydana çıkarmak

revelasyón (n.f.) açığa vurma
reveníd'o <fr.> (n.m.) gelir,
hasılat, irat

revenir (v.) 1) dönmek,
avdet etmek 2) eski haline
gelmek (*"ya revino a si"* =
kendine/eski haline geldi) 3)
hakkı olmak (*"éste derécho
me revyéne"* = *bu hak bana
aittir*) 4) bir mevzuyu yeni-
den ele almak (*"revenir sov-
re el mézmo sujéto"* = *aynu
konuya dönmek*) 5) (*kostar*)
mal olmak

reventar/arreventarse (v./v.
pr.) patlatmak, gebermek
(*"me se arreventó la fyel"* =
ödüm patladı)

reverénsya (n.f.) 1) derin
saygı 2) saygı için bel bükme

reversíble (adj.) tersine çev-
rilebilir

revés (n.m.) arka yüz, ters
yön (*"al revés"* = *tersine*)

revílyo* <ladino> (n.m.) bile-
rek işlenen günah, suç

revísta (n.f.) 1) gözden geçir-
me, teftiş 2) geçit töreni 3)
dergi, mecmua, magazin

revizar (v.) gözden geçirmek

revizyón (n.f.) gözden geçir-
me, gözden geçirip düzeltme

revokar (*baldar, abolir*) (v.)

görevden almak, azletmek,
yürürlükten kaldırmak

revokasyón (*baldad'úra*)
(n.f.) yürürlükten kaldırma,
azil

revólta <fr.'> / **rebuélta** (*sole-
vantamyénto*) (n.f.) ayak-
landırma, başkaldırı, isyan

revoltánte <fr.'> (adj.) kızdı-
ran, tepe attıran

revoltarse <fr.'> (*solevantar-
se*) (v.pr.) ayaklanmak, baş
kaldırmak, isyan etmek

revolusyón (n.f.) devrim, ihti-
lal, isyan

revolusyonar (v.) kökünden
değiştirmek, devrim yapmak

revolusyonáryo/ya (n.m.f./
adj.) devrimci, ihtilalci,
isyancı

revolvér (n.m.) tabanca

rey (n.m.) hükümdar, kral,
padişah (*"kítar al réy meter
al vizír"* = *dedikodu yapmak*)

reyé <fr.> (*rigád'o*) (adj.) çiz-
gili, yollu

reyenar (v.) doldurmak
(*"kalavásas reyenád'as"* =
kabak dolması)

reyevar (v.) 1) (*kontener*)
içine almak, içermek 2)
(*somportar*) dayanmak,
katlanmak

réyna (n.f.) kraliçe
reynád'o (n.m.) kraliyet, saltanat
reynar (v.) hüküm sürmek, saltanat sürmek
rezalét <tr.> (*eskándalo*) (n.m.) rezalet, kepezelik
rezérva (n.f.) ihtiyat, ayırıp saklama
rezervád'o/d'a (adj.+) 1) (kişi) sakınlı, çekingen 2) (nesne) ayrılmış, tutulmuş
rezervar (v.) 1) elinde bulundurmak, başka bir zamana saklamak 2) ayırmak (*"rezervar lugár"* = yer ayırtmak)
rezervasyón <fr. ' > (n.f.) yer ayırtma
rezid'énsya (n.f.) ikamet, ikametgah, konak
rezid'ensyál (adj.) oturmaya ayrılmış
rezid'énte (n.m.f.) ikamet eden
rezidir (v.) ikamet etmek
rezíduo (n.m.) kalıntı, tortu, artık
rezil <tr.> (*ridíkulo, mizerávle*) (adj.) kepace, rezil
rezillík <tr.> (*eskándalo, infamía*) (n.m.) kepezelik
rezín (adj.) zaman bakımından yeni (*"rezín kazád'o/d'a"* =

yeni evli); (*"rezín nasíd'o/d'a"* = *yeni doğmuş bebek*)
rezína (n.f.) zamk
rezinyád'o/d'a (adj.+) yazgısına boyun eğen
rezinyarse (v.pr.) boyun eğmek, katlanmak
rezinyasyón (n.f.) boyun eğme
rezisténsya (n.f.) 1) dayanıklılık 2) direnme, direniş, karşı koyma
rezisténte (adj.) dayanıklı, metin
rezistir (v.) 1) dayanmak 2) direnmek, karşı koymak, mukavemet etmek (*"rezistir a las difikultád'es"* = zorluklara göğüs germek)
rezolusyón (n.f.) 1) çözümleme, sonuca bağlama (*"la rezolusyón de un probléma"* = bir problemin çözümü) 2) karar, kararlılık (*"tomar la rezolusyón de..."* ='in kararını vermek)
rezolúto/ta (*desid'id'o/d'a*) (adj.+) kararlı, azimli
rezolver (v.) 1) halletmek, çözmek, çözümlemek (*"rezolver un probléma"* = bir problemi çözümlemek) 2) eritmek
rezolverse (v.pr.) çözülmek, çözümlenmek

rezonar (v.) yankılanmak, çınlamak
rezultád'o (n.m.) sonuç, netice (*"rezultád'o de un lárgo lavóro"* = uzun bir çalışmanın sonucu)
rezultar (v.) 1) sonuçlanmak 2) (*rezultar de*) hasıl olmak, ileri gelmek
rezumén/rezumé <fr. 'resumé'> (n.m.) özet
rezumíd'o (adj.) özetlenmiş
rezumir (v.) özetlemek
rezureksyón (n.f.) diriliş, yeniden dirilme
rézyo/ya (adj.) dayanıklı, sıhhatli, sağlam
rezyór (n.f.) sağlamlık
rezyúra (n.f.) sağlamlık
ridá (n.f.) mendil
ridikulizar (*azer rezíl*) (v.) gülünç duruma düşürmek
ridikulizarse (v.pr.) gülünç duruma düşmek
ridíkulo/la (adj.) gülünç
ríga <it.> (n.f.) 1) çizgi 2) cetvel
rigád'o/d'a <it.> (adj.+) çizgili
rígani <gr.> (n.m.) kekik
rigór (n.f.) 1) sertlik 2) kesinlik
rigurózo/rigoroza/za (adj.) 1) sert 2) kesin 3) sıkı (*"un kontról rigorózo"* = sıkı bir

kontrol)
riir bkz. reir
rijid'éz (n.f.) sertlik
ríjo (*aparéjo*) (n.m.) (del verbo rejir) tertibat, hazırlık
rikéza (n.f.) servet, varlık, zenginlik
rikinyón/a (adj./n.m.f.) çok zengin
rikísimo/ma (adj.) çok çok zengin
ríko/ka (adj.) zengin, paralı, servet sahibi, varlıklı
rikón/a (n.m.f.) çok zengin
rikóta <it.> (n.f.) bir nevi beyaz peynir
ríma (n.f.) kafiye
rimad'ór (n.m.) ozansız
rimar (v.) kafiye düzmek, şiir yazmak
rínchíd'o (n.m.) hırıltı
rínga (n.f.) ringa
rinkón* (*kantón*) (n.m.) köşe
rinkonyarse* (v.pr.) köşeye çekilmek, bacaklarını kıvrıp büzülmek
rinoserónte (n.m.) gergedan
rinyón (n.m.) böbrek
río (n.m.) akarsu, dere, nehir, ırmak
riskar <port. 'fr. ' it. ' > (v.) ris-ke girmek
rísko <port. 'fr. ' it. ' > /**ríziko** (n.m.) risk

rítmo (n.m.) ritm, tempo, vezin
rituál (n.m./adj.) 1) dinsel ayin, dinsel tören 2) alışkanlık hali
rivál (adj./n.m.f.) rakip
rivalid'ád' (n.f.) rekabet
rivalizar (v.) rekabet etmek
ríza (n.f.) gülme, gülüş
rizikad'ór (n.m.) risk alan
rizikar (v.) riske girmek, riske getirmek
ríziko/rísko (n.m.) risk
 ("ríziko de muérte" = ölüm riski)
rizikózo/riskózo/za (adj.) riskli
rizívle (adj.) gülünç
róba (n.f.) sabahlık
robustéz (n.f.) gürbüzlük
robústo/ta (adj.) gürbüz, güçlü, zinde
rod'ear/arrod'ear (v.) dolaşmak, dolanıp durmak, döndürmek, çevirmek
rod'éos (n.m.pl.) kıvrıntı, dolambaçlı yol, dolaşma
rofidán <tr.> (*a la kók*) (adj.) rafadan ("guévo rofidán" = rafadan yumurta)
rogad'ór/d'éra (n.m.f./adj.) rica eden, yalvaran
rogar/arrogar (v.) rica etmek, yalvarmak, dilemek,

istirham etmek, niyaz etmek
rogatíva (n.f.) rica, dilek, isticram, niyaz
rohés/rohesá <ebr.> (n.m.f.) ölünün son yıkanişını üstlenen kişi
rólo (n.m.) rol
románo/na (adj.) Romalı
románsa (n.f.) ortaçağ öyküsünü anlatan şarkı türü
romanséro** (n.m.) "Roman-sa" türündeki şarkı grubu
 ("Romanséro Sefaradí" = Sefarad Romanları)
románso <it.> (n.m.) roman
romansyéero/ra <it.> (n.m.f.) roman yazarı
romantíko/ka (adj.) romantik
romantízmo (n.m.) romantizm
romanyótos (n.m.pl.) 1492'den önce Osmanlı İmparatorluğu'nda yerleşmiş olan Bizans Yahudileri
romped'éro (n.m.) kırma alışkanlığı
romped'ór/d'éra (adj.) kırıcı
romped'ór (n.m.) tefeci
romped'úra (n.f.) kırılma, kopma
rompekavésa (n.m.f.) bulmaca, çözülmesi zor problem
rompeólas (n.m.) dalgakıran, mendirek
romper (v.) 1) kırmak

(“romper una kúpa”= bir bardak kırmak); (“romper koráje”= cesaret kırmak) 2) kesmek (“romper la palávra”= sözü kesmek); (“romper relasyónes”= bozuşmak) 3) terslemek (“romper una persóna”= birinin kalbini kırmak) 4) çek kırmak

romperse (v.pr.) kırılmak, kopmak

rompe-tód'o (adj.) sakar

rompíd'o/d'a (róto/ta)

(adj.+) kırılmış, kırık

rompimyénto (rotúra, ruptúra) (n.m.) kırılma, kopma

rondjar/arrondjar (v.) 1) atmak 2) itmek, kovmak

ronkar (v.) horlamak

ronkéra (n.f.) kısık ses

ronkíd'o (n.m.) horlama, hırıltı

rónko/ka (adj.) sesi kısık

róntgen (n.m.) röntgen

rópa (n.f.) 1) kumaş 2) mal, meta

roperiyo (n.m.) kumaş yığını

Rosh a-Shaná <ebr.> (n.m.) İbrani takvimine göre yılbaşı

Rosh Hod'esh <ebr.> (n.m.) İbrani takvimine göre ayın ilk günü

rosíyo (n.m.) kırağı, çiy

rósto (n.m.) rosto

rotasyón (n.f.) dolanma, devir, dönme

róto/ta (rompíd'o/d'a) (adj.)

kırık, arızalı, bozuk, kopuk

rotúla (diz <tr.>) (n.f.) diz-kapağı

rotúra (n.f.) kırılma, kopma, kırıklık

rovar/arrovar (v.) hırsızlık etmek, çalmak

rovína* (n.f.) yıkılma, mahvolma

rovinád'o*/ruvinád'o-d'a

(adj.+) yıkılmış, mahvolmuş

rovinar* (v.) yıkmak, batırmak

róvo (n.m.) hırsızlık

roz (adj.) pembe

róza (n.f.) 1) çiçek 2) gül

(“ni róza sin punchón, ni amór sin dolór”= ne diken-siz gül ne de acısız aşk)

rozearse (v.pr.) pembeleşmek

rubí (n.m.) yakut

rubríka (n.f.) gazete ve dergilerde belirli bir konuya ayrılan bölüm

rúda (n.f.) sedef otu

rudéza (n.f.) sertlik, kabalık

rudiménto (n.m.) temel bilgi

rúfya (n.f.) (erkeklerde kulak hizasındaki saç) favori

rufyáno/na (traed'ór/a)

(n.m.f.) pezevenk
rúga (n.f.) 1) kırışik 2)
 (kumašta) pot
rugád'o/arrugád'o-d'a (adj.)
 kırışik, buruşuk
rugózo/za (*raspózo/za*)
 (adj.) pürtüklü
ruíd'o/bruíd'o <fr. 'bruit>
 (n.m.) gürültü, şakırtı, patırdı
ruíd'os (*rumór*) (n.m.pl.)
 söylenti, şayia
ruíd'ózo/za (adj.) gürültücü,
 gürültülü, patırdıcı
ruína (n.f.) yıkılma, mahvolma
ruinar (v.) mahvetmek, yıkmak
ruinarse (v.pr.) mahvolmak,
 yıkılmak
ruinózo/za (adj.) yıkıcı
ruj (n.m.) ruj
rujir (v.) kükrelemek
ruléta (n.f.) rulet
ruló (n.m.) silindir, oklava
rumatízmós/romatízmós
 (n.m.pl.) romatizma
rumór (*ruíd'os*) (n.m.) riva-
 yet, söylenti, şayia
ruptúra (n.f.) kırma, kopma
rurál (adj.) kırsal
rustíko/ka (adj.) kırsal
rutína (n.f.) devamlı yapılan iş
rutináryo/ya (adj.) geleneksel
ruvína*/ruína (n.f.) yıkılma,
 mahvolma
ruvinád'o/d'a* (adj.+) yıkıl-

mış, mahvolmuş
ruvinar* (v.) yıkmak, batır-
 mak
ruvinarse* (v.pr.) varını
 yoğunu yitirmek
ruvínas* (n.f.pl.) harabe,
 yıkıntı
rúvyo/ya (n.m.f./adj.) kızıl
 saçlı

S

saatchí <tr.> (*orlojéro*) (n.m.)
saatçi

sabahchí/a <tr.+suf.f.esp.>
(*manyanéro/ra, mad'ru-*
gad'ór/éra) (adj.) sabahçı

sabotad'ór/d'éra (n.m.f.)
baltalayıcı, sabotajcı

sabotáje (n.m.) baltalama,
sabotaj

sabotar (v.) baltalamak

sachák <tr.> (*fránja*) (n.m.)
saçak

sachmá <tr.> (*bavajád'a,*
absurdid'ád') (n.f.) saçma

sadé <tr.> (*púro, símples*)
(adj.) sade

sadík/tsadík <ebr.> (*djústo/*
ta) (n.m.) dürüst ve kusur-
suz insan

sadikéro*/tsadikéro/ra
<ebr.+esp.> (*apiad'ad'ór/*
d'éra) (adj.) çok merhametli

sad'ízmo (*maldád', kru-*
eldád') (n.m.) sadizm

sadrazám <tr.> (*grán vizír*)
(n.m.) sadrazam

saéta (*flécha*) (n.f.) ok

saf <tr.> (*púro, inosénte*)
(adj.) 1) saf, katkısız 2)
kalbi temiz

safanórya (*karóta*) (n.f.)
havuç

safanyónes (n.m.pl.) aşırı
soğğun yol açtığı yara

safék <ebr.> (*dúbyo, sospécho*)

(n.m.) şüphe ("entrar en
safék" = şüpheye girmek)

("no ay *safék*" = şüphe
yok); ("por *safék*" = ne olur
ne olmaz); ("salir de *safék*"
= şüpheden çıkmak)

safeklí/a* <ebr.+tr. +suf.f.esp.>
(*dubyoózo/za*) (adj.) şüpheli

safi <tr.> (*púro, sin mesklatí-*
na) (adj./adv.) saf, katkısız

safir (n.m.) safir

safón* <ebr.> (*nóрте*) (n.m.)
kuzey

safrán (n.m.) safran
sagásid'ád' (*sézo*) (n.f.) bilgelik, basiret
saká <tr.> (*vended'ór de água*) (n.m.) sucu, saka
sakar* (*kítar, soktear*) (v.) çıkarmak, yerinden çıkarmak (*"sakar el pyé del lód'o"* = *ayağını çamurdan çekmek*)
sakarína (n.f.) sakarin
sakát <tr.> (*enférmo/ma, defektuózo/za*) (adj.) sakat, malul
sakatladear <tr.+esp.> (*render enférmo*) (v.) sakatlamak
sakatlık <tr.> (*enférmed'ád'*) (n.m.) sakatlık
sakear (v.) yağma etmek, yağmalamak
sakéo (n.m.) yağma
sakéro* (n.m.) torba ve çuval satıcısı
sakító (n.m.) küçük torba
sáko (n.m.) torba, çuval
sakrifikar (v.) 1) feda etmek 2) kurban etmek
sakrifisyo (n.m.) 1) feda, fedakarlık 2) kurban
sakriléjyo (n.m.) kutsal şeylere saygısızlık
sákro/ra (adj.) kutsal, mukaddes, ulvi

sakud'id'a (n.f.) 1) silkme, silkeleme 2) sarsıntı, sarsma
sakud'id'éro (n.m.) silkme manyaklığı
sakud'imyénto (n.m.) silkeleme, sarsma
sakud'ir (v.) silkme, silkelemek, sarsmak
sakud'irse (v.pr.) silkinmek (*"sakud'irse la yaká"* = *yaka silkme*)
sakúla (n.f.) heybe, büyük torba
sal (n.f.) tuz
sála (n.f.) salon, toplantı yeri (*"sála de operasyon"* = *ameliyathane*)
salad'ikas (n.f.p.) tuzlu balık
salad'iko/ka (adj.) 1) az tuzlu 2) (mec.) pahalı
salád'o/da (adj.) 1) tuzlu 2) (mec.) pahalı 3) belden aşağı (*"kuentos saládos"* = *belden aşağı hikâyeler*)
salad'úra (n.f.) tuzlama
salamalék <ar.> (1. *salúd'o* 2. *salúd'o obsekyózo*) (n.m.) selam (*"azer salamalékes"* = *aşırı iltifat göstermek*)
salamanjé <fr.> (n.f.) yemek odası
salámi (n.m.) salam

salamúra (n.f.) salamura
salar (v.) tuzlamak
salaryád'o/d'a (n.m.f./adj.)
 ücretle çalışan, ücretli
saláryo (n.m.) maaş
saláta (n.f.) salata
salatyéra (n.f.) salata tabağı
sáldo/sóldo (n.m.) 1) baki-
 ye 2) tenzilatlı satış
saléro (n.m.) tuzluk
salíd'a (n.f.) 1) çıkış, 2)
 amel (*"estar kon salída"* =
amel olmak)
salid'úra (n.f.) çıkış
salir (v.) 1) çıkmak (*"salir a
 bash"* <esp.+tr.> -venser una
 difikultád'= başa çıkmak);
 (*"salir a leóra"* = bir işi
 başarıyla bitirmek); (*"salir
 a lúz"* = başarmak); (*"salir
 de hová"* <esp.+ebr.> - kump-
 lir su dever kon onór = bir
 vazifeyi alını açık başara-
 mak); (*"salir del puérpo"*
 = büyük aptes yapmak);
 (*"salir en méd'yo"* = mey-
 dana çıkmak); (*"salir fián-
 sa"* = kefil olmak); (*"salir
 kon mános yénas"* = elleri
 dolu çıkmak, başarmak);
 (*"salir kon las súyas"* =
 istediğini kabul ettirmek);
 (*"salir kóntra"* = karşı gel-
 mek); (*"salir las mános*

vazías" = eli boş çıkmak,
 başarısızlığa uğramak);
 (*"salir lóko"* = aklını
 oynatmak, deli olmak, çıl-
 dırmak)

salíva (eskupitína) (n.f.)
 tükürük, salya
salivar (v.) tükürük salgıla-
 mak
sálmo (n.m.) ilahi, mezamir,
 mezmur
salmón (n.m.) somon balığı
salón (n.m.) misafir odası
salpíka (n.f.) yağmur dam-
 lası
salpikad'úra (n.f.) serpinti
salpikar (v.) serpiştirmek,
 serpmek
salpikón (n.m.) serpinti
 damlası
sálsa (kállo a báza de
 tomát) (n.f.) salça
saltad'éro (n.m.) 1) atlama
 manyaklığı 2) sekme, seke
 seke yürüyüş
saltampyés* (n.m.) çekirge
saltanát <tr.> (pómpa, reynád'o)
 (n.m.) saltanat
saltanatlí/a <tr.+suff.esp.>
 (suntuózo/za) (adj.) saltanatlı
saltar (v.) 1) atlamak, hop-
 lamak, zıplamak 2) sıçra-
 mak (*"saltar de su lugár"* =
 yerinden fırlamak); (*"saltar*

komo un gáyo” = horoz gibi
zıplamak - şiddetle müdahale etmek)

saltimbánk (*djambáz*)

(n.m.) cambaz

sálto (n.m.) 1) atlama, sıçrama 2) (mec.) şöyle bir uğrama
(“*dar un sálto*” = uğramak)

salúd' (n.f.) sıhhat, afiyet, esenlik, sağlık, şifa
(“*salúd' avyéndó*” = sıhhatim müsait ise); (“*salúd' i berahá*” <esp.+ebr.> = afiyet olsun)

salud'ar (v.) selam vermek, selamlamak

salud'arse (v.pr.) selamlaşmak

salúd'o (n.m.) selam (“*kor-tar el salud'o*” = selamı kesmek, darılmak)

salud'ózo/za (adj.) şifalı, sıhhatli

salvad'ór/d'éra (adj./n.m.f.) kurtarıcı

salváje (adj./n.m.f.) vahşi, yabani, yırtıcı

salvajería (n.f.) barbarlık, vahşet

salvamyénto (n.m.) kurtulma, kurtarma

salvar (v.) kurtarmak

salvarse (v.pr.) kurtulmak

salvasyón (n.f.) kurtuluş

salvavid'as (*ambuláns*)

(n.f.) ambulans

sálvo (adv.) hariç, maa-da (“*sálvo úna o dós persónas, no avía ningún konosíd'o en la sála*” = bir iki kişi hariç, salonda hiç tanıdık yoktu)

sálvo/va (adj.) sağ salım

salyénte (adj.) 1) çıkan 2) görev süresi sona eren 3) (n.m.) çıkıntı

samárra (n.f.) kürk, samur

samarréro (n.m.) kürkçü

sammás <ebr.> (n.m.) kayyım

sammása <ebr.> (n.f.) Hanukyanın ortasında, biraz önde bulunan dokuzuncu mum

samovár (n.m.) semaver

sanad'ór (adj./n.m.) iyileştirici

sanar (v.) iyileştirmek

sanarse (v.pr.) iyileşmek, şifa bulmak

sanatóryom (n.m.) sanatoryum

sandalétas (n.f.pl.) sandalet

sandjirguéla (n.f.) sülük

sandriyé <fr.> (n.m.) sigara tablası

sandvích <ing.> (n.m.) sandviç

saned'ád'/sanid'ád' (n.f.)

sağlık, sıhhat

sangináryo/ya (adj.) hunhar

sanglúto (n.m.) hıçkırık
sángre (n.f.) kan
sangrear (v.) kanamak
sángre fría soğukkanlılık
sangreteád'o/d'a (adj.+) kanlı
sangretear (v.) kanatmak
sangriénte* (adj.) kanlar içinde, kanlı
sangrórya (n.f.) büyük kanama
sangrúd'o/d'a (adj.) 1) bol kanlı 2) (mec.) nüktedan, sempatik
Sanhedrín <ebr.> (*tribunál*) (n.m.) Yahudilikte yüksek dini meclis ve mahkeme
sanitáryo/ya (adj.) sağlıkla ilgili
sánki <tr.> (*kómo si*) (adv.) sanki
sanksyón <fr.> /**sansyón** (n.f.) 1) onaylama 2) ceza
sanksyonar <fr.> /**sansyonar** (v.) 1) onaylamak 2) cezalandırmak
sáno/na (adj.) sağlıklı, sağ, sıhhatli ("*sáno i rézyo*" = *sağ salim*); ("*sáno ke estés*" = *sağlıklı olası*)
santed'ád' (n.f.) 1) kutsallık 2) ermişlik, evliyalık
santifikar (v.) kutsamak
santifikasyón (n.f.) takdis

sánto/ta 1) (adj.) kutsal, mukaddes, mübarek 2) (n.m.f.) aziz
santuáryo (*témplo*) (n.m.) tapınak, kutsal yer
sánya (n.f.) öfke
sapárta (n.f.) azarlama, saparta
sapatéro (n.m.) terlik satan, patik satan
sapatéta (n.f.) eski, yırtık terlik
sapatetád'a* (n.f.) 1) adım 2) azarlama, terlikle vurma
sapatíko (n.m.) patik
sapáto (n.m.) 1) ayakkabı 2) keçeden, kapalı terlik
sar <ebr. *sa'ar*> (*espánto*) (n.m.f.) korku, panik, ürküntü, tehlike ("*óra de sar*" = *korku anı*)
saráf <tr.> (*chíko bankyér*) (n.m.) sarraf
saraguél (n.m.) don ("*ser dos kúlos en un saraguél - ser en muy gránde inti-mid'ád'*" = *aşırı samimiyet, aşırı yakınlık*)
sarampyón (n.m.) kızamık
saráy <tr.> (*palásyo*) (n.m.) saray
saraylía <tr.+suf.esp.f.> (*mujér muy ermóza*) (n.f.) (dişil) saraylı

sardear* <tr.+esp.> (*embrujar, envelopar*) (v.) sarmak

sard'éla/sard'ína (n.f.) sar-dalya

sarík <tr.> (*un djénero de turbánte ke yévan los relijyózos musulmános*) (n.m.) sarık

sariklí <tr.> (*ke yéva türbán, integrísto*) (n.m.) sarıklı

sarkástiko/ka (adj.) alaylı

sarkázmo (n.m.) acı alay

sarkofáje (n.m.) lahit

sárna (n.f.) uyuz

sarnózo/za (adj./n.m.f.)
uyuz (insan için)

sarnud'ar (v.) aksırmak

sarnúd'o (n.m.) aksırık

sarpuid'o (n.m.) dökme, ürtiker

sarsanear <tr.+esp.> (*menear, pushar*) (v.) 1) sarsmak 2) (mec.) dürtmek

sarsanearse <tr.+esp.>
(*menearse*) (v.pr.) sarsıl-mak

sarsícha/salsícha (n.f.) 1) kıyma 2) sucuk

sartén (n.f.) tava

satán (*guérko, diávlo*)

(n.m.) şeytan, acar, iblis

satanería (*diavlería*) (n.f.) şeytanlık

satelíta/satelíte (n.m.) peyk, uydu

satén (n.m.) atlas, saten

satíra (n.f.) yergi, hiciv

satiríko/ka (adj.) yergili

satisfaksyón (*kontentés*)

(n.f.) memnuniyet, tatmin, hoşnutluk

satisfazer (*kontentar*)

(v.) tatmin etmek, hoşnut etmek

satisfazyénte (adj.) tatminkar

satisfécho/cha (*konténte*)

(adj.) memnun

saturasyón (*embutimyénto*)

(n.f.) aşırı doygunluk

saumád'o/d'a (adj.+) tütsü-lü, füme

saumar/aumar (v.) tütsü yapmak, tütsülemek

sauméryo (n.m.) tütsü

savá <ebr.> (*testaménto, últi-ma voluntád'*) (n.f.) vasiyet
(*"deshar de savá" = vasi-yet olarak bırakmak*)

savaná (n.f.) yatak çarşafı

saved'uría (n.f.) bilgi, ilim

saver (v.) bilmek (*"saver bivir" = görgü*)

savíd'o/d'a (adj.) bilgili, malumatlı, okumuş

savór (*pásto*) (n.f.) lezzet, tat, çeşni (*"savór de bóka" = ağız tadı*)

savorear (v.) 1) tadına bak-mak 2) tatlandırmak

savroziko/ka (adj.) cici
savr zo/za (*past zo/za*)
 (adj.) 1) lezzetli (*"una kom d'a savr za"* = lezzetli bir yemek) 2) (mec.) (insan i in) ho , sevimli,  irin
s vyo/ya (adj./n.m.f.) alim, bilgin
s yo (*s d'a*) (n.m.) ipek elbise (*"v stete de s yo"* = g zel giyin, ipek elbise giyin)
sayr n <tr.> (*espekt kulo*) (n.m.) seyran
sayrandj /a <tr.+suf.f.esp.> (*espektad r/a*) (n.m.f.) seyirci (*"ked'ar sayrandj no intervenir"* = m dahale etmek)
se (pron.pers.)  ah s zamiri (*"se est  espart ndo"* = uyanıyor)
se ns <fr.'> (*sesy n, sed ta*) (n.f.) oturma, celse
seb p <tr.> (*k vza*) (n.m.) sebep (*"ser seb p - ser la k vza"* = sebep olmak)
sed'/ser (n.f.) susama (*"t ngo sed"* = susadım)
s d'a (n.f.) ipek
sed'ak  <ebr.> (*lim zn *) (n.f.) sadaka, adalet, fakirin hakkı
sed'ak ro/ra <ebr.+suf.f.esp.> (n.m.f.) dilenci
sed'as ko (n.m.) ufak kalbur

(*"sed'as ko mu vo, no s  nde te m to"* = yeni elekt i im seni nereye koysam?, yeni  eylere verilen  nemi simgeler)
sed' so (n.m.) elek, kalbur
sed f <tr.> (*n kra*) (n.m.) sedef
s der <ebr.> (n.m.) Hamursuz bayramı ilk iki gece yeme inde okunan tarih ve dualar
sed'er a (n.f.) ipekli kuma  y i ını
sed' ro (n.m.) ipek i
sed'im/sid'im (*espektros, los mij res de moz tros*) (n.m.pl.) cin, hayalet, hortlak
sedj rno <it.> (n.m.) kalı  s resi
seduksy n (n.f.) ayartma, ba tan  ıkarma
sedukt r/a (n.m.f./adj.) ayartan, ba tan  ıkaran
sed ta <it.> (*dj nta, se ns*) (n.f.) toplantı, celse
seduzir (v.) ba tan  ıkarmak, ayartmak
s dya <tr.> (*kam d'a*) (n.f.) sedye
Sefar d'/Sefard'  (n.m.f./adj.) İspanyol k kenli Yahudiler
sef r <tr.> (*vez, kamp nya milit rya*) (n.m.) sefer

séfer <ebr.> (*lívro*) (n.m.) kitap
 (“*Séfer Torá*” = *Kutsal Kitap*)

sefertası <tr.> (n.m.) (*resi-pyénte*) sefertası

sefté <tr.> (*estréno, priméra vendid’á*) (n.m.) siftah

segád’a (n.f.) hasat

segar (v.) biçmek

segíd’a/seguid’a (n.f.) birbiri-
 rini izleme, devamlılık (“*de segíd’a*” = *devamlı olarak*);
 (“*en segíd’a*” = *akabinde, hemen arkasından*)

segir (v.) izlemek, takip etmek

segménto (n.m.) bölüm,
 kısım

segregasyón (n.f.) ayırım,
 ırk ayırımı

según (prep.) göre (“*según el Talmúd*” = *Talmud’a göre*)

segundáryo/ya (adj.) tali,
 ikincil

segundear* (v.) tekrarlamak

segúndo (adj.) 1) ikinci 2)
 (n.m.) saniye

segúndos (los.) (n.m.pl.)
 Hamursuz Bayramı’nın son
 iki günü

segúramente (adv.) kuşku-
 suz, şüphesiz, elbet

segúránsa (n.f.) güvence,
 temin

seguréza (n.f.) güvenlik,
 emniyet, gerçeklik

segurid’ád’ (n.f.) emniyet,
 güven, güvenlik

segúro/ra (adj.) 1) emin 2)
 güvenli, emniyetli (“*por segúro*” = *elbet, elbette, muhakkak*)

séhel <ebr.> (*intelijénsya, meóyo*) (n.m.) akliselim, us,
 akıl (“*eskúpe séhel*” = *nasi-
 hat vermeyi seven*)

sehelúd’o/d’a <ebr.+esp.> (*inte-
 lijénte, meoyúd’o/d’a*) (adj.)
 akıllı, makul, ağır başlı

sehorá <ebr.> (*tristéza, dolór*)
 (n.f.) dert, sıkıntı (“*la sehorá ke deshó mi papú!*”
 = *dedemin bıraktığı dert ! -
 önemsiz dert*)

seizmo (*rash, terremóto*)
 (n.m.) deprem, zelzele

sej/sesh (adj.) altı

séja (n.f.) kaş

sekaná <ebr. *sakkaná*>

(*pelígro*) (n.f.) tehlike

sekanalí/a <ebr.+tr.+suf.f.esp.>
 (adj.) sakıncalı

sekanózo/za <ebr.+suf.esp.>
 (*peligrózo/za*) (adj.) tehlikeli

sekar (v.) 1) kurulamak,
 kurutmak 2) can sıkırmak

sekarse (v.pr.) 1) kuru-
 mak (“*sekarse del kyók*”
 <esp.+tr.> = *kökünden kuru-
 mak, büsbütün yok olmak*)
 2) canı sıkılmak

sékas/a sékas (adv.) katıksız (*"pan a sékas"* = *katıksız eklemek*)

sekatúra <it. seccatura> (n.f.)

dert, bela, terslik, aksilik

seked'ád' (n.f.) kuraklık

sekiyózo/a (adj.) susamış

séko/ka (adj.) kuru, çorak, kurak

sekór (n.f.) kuruluk, kuraklık

sekresyón (n.f.) salgı

sekretar (v.) salgı çıkarmak, salgılamak

sekretáryo/ya (n.m.f.)

katip, sekreter

sekretáryo/ya (adj.) sır

tutan, ketum

sekréto (n.m.) sır, giz

sekréto/ta (adj.) gizli, mahrem, örtülü (*"una informasyón sekréto"* = *gizli bir bilgi*)

sékso (n.m.) cinsiyet

seksuál (adj.) cinsel

seksyón (n.f.) şube, kol, kısım

sékta (n.f.) mezhep, tarikat

sektarízmo (n.m.) tarikatçılık, softalık, yobazlık

sektáryo/ya (adj.) 1) tarikatçı 2) dar kafalı, softa

sektór (n.m.) bölge

sekuestrar (v.) usule aykırı olarak hapsetmek

sekuéstro (n.m.) elkoyma

sekulár (adj.) 1) asırlık, yüz

yılda bir olan 2) dinden

bağımsız, laik

sekularizar (v.) laikleştirmek

sekúra (n.f.) kuraklık,

noksanlık

selád'a* (n.f.) pususu, tuzak

selám <tr.> (*salúd'o*) (n.m.)

selam

selamét <tr.> (*segurid'ád*)

(n.m.) selamet (*"el Dyó ke*

mos kíte a selamét" = *Tanrı*

bizi selamete kavuştursun)

selamladear <tr.+suf.esp.>

(*salud'ar*) (v.) selam vermek

selamlík <tr.> (*lugár*

rezervád'o a los ómbres)

(n.m.) selamlık

selarse (v.pr.) kıskanmak

selebrar (v.) kutlamak

selebrasyón (n.f.) kutlama

selébre (*afamád'o/reputád'o/d'a*) (adj.) meşhur, tanın-

mış, ünlü

selebrid'ád' (*fáma, reputasyón*) (n.f.) ün

seleksyón (n.f.) seçme

seleksyonar (*eskojer*) (v.)

seçmek

selékto/ta (*eskojíd'o/d'a*)

(adj.) mutena, seçkin, güzide

selésto/ta (adj.) semavi

selévro (n.m.) beyin (*"no deshar selévro"* = *boş konuşmalarla insanı yormak*)

selibatáryo/ya (*muchá-cho/a*) (adj./n.m.f.) bekar
selibáto (*muchachéz*) (n.m.) bekarlık
Selihót <ebr.> (n.m.) Rosh a-Shana'dan bir ay önce başlanan ve gece yarısı söylenen nedamet duaları
sélo (n.m.) kıskançlık
selózo/za (adj.) kıskanç
selúla (n.f.) hücre
semána (n.f.) hafta
semanád'a (n.f.) haftalık ödeme
semanál (adj.) haftalık
semanáryo (n.m.) 1) haftalık yayın 2) (adj.) haftalık
sembrád'o/d'a 1) (adj.) ekili 2) (n.m.) ekili olan ("*lo sembrád'o*" = *ekili olan*)
sembrad'úra (n.f.) tohum ekme
sembrar (v.) dikmek, ekmek
semejánsa (n.f.) benzerlik, benzeme
semejánte (adj.) benzer, emsal
semejar (v.) benzetmek
semén (n.m.) 1) tohum 2) sperm
sementar (v.) 1) tohumlamak 2) (mec.) temel atmak, kurmak
seméstre (n.m.) sömestr, altı aylık dönem
semináryo (n.m.) 1) toplu çalışma, seminer 2) papaz

veya haham okulu
semolá (n.f.) irmik
senselé <tr.> (*linyáje*) (n.f.) silsile, sülale
séna (*komíd'a*) (n.f.) yemek
senar (v.) akşam yemeği yemek
senáryo (n.m.) senaryo
senáto (n.m.) senato
senatór (n.m.) senatör
senfonía/sinfonía (n.f.) senfoni
seníza (n.f.) kül
séno (*pechad'úra*) (n.m.) göğüs, sine, bağır
sensasyón (n.f.) duyum, his, duygu, izlenim
sensasyonál (adj.) heyecan yaratan, olağanüstü, müthiş
sensibilid'ád'/sensibilitá <it.> (n.f.) duyarlılık, hassasiyet, hissiyat
sensibilizar/sensivilizar (v.) duyarlı kılmak
sensible/sensívle (adj.) duygulu, hassas, hissi, içli
sensítivo/va (adj.) duygulu, hisli
sénso <it.'> (*sentído*) (n.m.) 1) (*sinyifikasyón*) mana, anlam 2) duyu 3) (*direksyón*) yön
sensór (n.m.) denetçi, san-sürcü
sensuál (adj.) şehvetli
sensualid'ád' (n.f.) şehvet

sensúra (n.f.) sansür, denetleme
sénsya (n.f.) bilim, fen
(“*sénsya-fiksyón*” = *bilim kurgu*)
sensyúd’o/d’a (adj.) bilgili
sentar/asentar (v.) yerine yerleştirmek
sentarse/asentarse (v.pr.) oturmak, yerleşmek
senténo (n.m.) çavdar
sentenároyo (adj./n.m.) 1) yüz yıllık 2) yüzüncü yıl dönümü
senténsya (n.f.) 1) yargı, hüküm, karar (“*el djúzgo ya dyó su senténsya*” = *hakim kararını açıkladı*) 2) özdeyiş
senténsya jurid’íka (n.f.) ilam
sentensyar (v.) hüküm vermek
sentensyózo/za (adj.) vecizeli, özdeyişlerle dolu, özdeyişle konuşan
sentétiko/sintétiko/ka (adj.) yapay
sentéya (n.f.) kıvılcım
senteyándo (adj.) ışıltılı
senteyánte (adj.) parıltılı
senteyar (v.) parıldamak, kıvılcım saçmak
sentigrád’o (n.m.) santigrat
sentigrámo (n.m.) santigram
sentimentál (adj.) duygusal, romantik, duygulu
sentimétro (n.m.) santimetre

sentimyénto (n.m.) duygu, his
sentinéla (n.m.f.) nöbetçi, gözcü
sentir (v.) 1) sezmek (“*sentí un trokamyénto en ésta persóna*” = *bu kişide bir değişiklik sezdim*) 2) hissetmek, duymak (“*sentir el menestér de...*” =’ya ihtiyaç duymak); (“*sentir simpatía*” = *sempati duymak*) 3) işitmek (“*sentítes un ruíd’o?*” = *bir ses duydu mu?*)
sentirse (v.pr.) kendini hissetmek, duymak (“*sentirse byen*” = *kendini iyi hissetmek*)
sentrál (adj.) merkezi
sentralizar (v.) merkezilendirmek, bir merkeze bağlamak
séntro (n.m.) merkez
sentuplar (v.) yüz katına çıkarmak
sentúplo (n.m.) yüz kat
sénya (n.f.) bir şeyi ifade etmek için yüz, el, kol işareti (“*darse a entender kon sényas*” = *işaretle kendini ifade etmek*)
senyál/sinyál <port. ’sinal> (n.m.) işaret, belirti
senyór/sinyór <it. ’signore> (n.m.) bey, efendi

senyóra/sinyóra <it. ' > (n.f.)

hanımefendi

senyorear* (v.) hükmetmek

senyorón (n.m.) büyük bir beyefendi

separád'o/d'a (*apartád'o/d'a, espartíd'o/d'a*) (adj.+) ayrılmış, ayrı

separar (*apartar, espartir*) (v.) ayırmak

separarse (*espartirse, apartarse*) (v.pr.) ayrılmak

separasyón (n.f.) 1) ayırma, bölme 2) ayrılık

separatízmo (n.m.) ayrılıkçılık

sepét <tr.> (*sésto*) (n.m.) sepet

septémbre (n.m.) eylül

séptiko/ka 1) (*eséptiko*)

(adj.) kuşkucu 2) mikroplu

septisízmo/eseptisízmo (n.m.) kuşkuculuk, şüphecilik

sepúlkro (n.m.) mezar

sepultúra (n.f.) defin, mezar

ser (v.) olmak, var olmak

(*"ser agrad'esyénte" = min-*

nettar olmak); (*"ser alavá-*

d'o/d'a" = övülmek); (*"ser*

amád'o/d'a" = sevilme);

(*"ser amávle" = teveccüh*

göstermek); (*"ser apre-*

tad'iko/ka" = cimri olmak);

(*"ser de menestér" = gerek-*

mek, icab etmek); (*"ser des-*

favorávle" = aleyhte olmak);

(*"ser dínyo/ya de" = layık*

olmak); (*"ser en favór de"*

= lehinde olmak); (*"ser*

eskojíd'o/d'a" = seçilmiş

olmak); (*"ser feríd'o/d'a"*

= vurulmak, yaralanmak);

(*"ser kondanád'o/d'a" =*

mahkum olmak); (*"ser*

konosíd'o/d'a" = tanın-

mak); (*"ser konsyénte*

de..." = bilinçli olmak);

(*"ser kontád'o/d'a" = iti-*

bar görmek); (*"ser kon-*

vokád'o" = çağrılmak); (*"ser*

kulpánte" = suçlu olmak);

(*"ser la kávza" = neden*

olmak, sebep olmak); (*"ser*

muhtách - ser neseditózo/

za" = muhtaç olmak);

(*"ser responsávle" = mesul*

olmak); (*"ser shaét - shaét*

= testígo" = şahit olmak)

ser umáno (el) (n.m.) insanoğlu

séra (n.f.) bal mumu

seramíka (n.f.) seramik

serbést <tr.> (*libre*) (adj.) serbest (*"lo desháron serbést" = serbest bıraktılar*)

serbestlík <tr.> (*libertád'*)

(n.m.) serbestlik

seremonía (n.f.) merasim, tören (*"seremonía relijyóza" = ayin*)

seremonyózo/za (adj.)
törenselsel, protokol düşkünü
serenid'ád' (n.f.) 1) sukûnet
2) serinkanlılık, ağırbaşlılık
seréza (n.f.) kiraz
serezéro (n.m.) kiraz ağacı
sería/série (n.f.) dizi, sıra
serín <tr.> (*frésko, freskító*)
(adj.) serin (*"el tyémpe
está serín"* = *hava serin*)
sérka (adv.) yakın
serkáno/na (adj./n.m.f.) 1)
yakın 2) bir kimsenin akra-
ba ya da yakını
serkíta (adv.) çok yakın
sérkle <fr.'> (n.m.) 1) daire,
çember 2) arkadaş grubu,
çevre, dernek
sermón (*dirúsh* <ebr.>)
(n.m.) vaaz
sermonear (v.) 1) vaaz çek-
mek 2) öğüt vermek
sernid'ór (n.m.) elek
sernir (v.) elemek
serrád'o/d'a (adj.+) kapalı
serrad'úra (n.f.) 1) kapama
2) kilit
serrar (v.) kapamak, kapat-
mak (*"serrar kuénto"* =
hesap kapatmak); (*serrar
los ójos*) = 1. ölmek 2. göz-
lerini yummak, görmemez-
likten gelmek)
serrarse (v.pr.) kapanmak

sert <tr.> (*dúro/dúra*) (adj.)
sert (*"éste ómbre es muy
sért kon sus empyegád'os"*
= *bu adam çalışanlarına
karşı çok sert*)
sertéza (n.f.) gerçeklik,
kesinlik
sertifikar (v.) doğrulamak,
tasdik etmek
sertifikasyón (n.f.) doğrula-
ma, tasdik etme
sertifikáto <it.'> (n.m.) şaha-
detname, ilmühaber, sertifi-
ka (*"sertifikáto de orijén"* =
menşe şehadetnamesi)
sertitúd'/sertéza (n.f.) 1)
gerçeklik, doğruluk (*"la ser-
titúd' de una informasyón"*
= *bir bilginin doğruluğu*) 2)
kesin bilme (*"tengo la ser-
titúd' ke mi primo va vinir"*
= *kuzenimin geleceğinden
eminim*)
sertlík <tr.> (*duréza*) (n.m.)
sertlik (*"avlar kon sertlík"*
= *sertlikle konuşmak*)
servid'ór/d'éra (*móso/sa*)
(n.m.f.) hizmetkar, uşak,
servis yapan
servid'úmbre (*mosed'ád'*)
(n.f.) hizmetkarlık, kulluk,
kölelik
servir (v.) 1) hizmet etmek
2) servis yapmak 3) yara-

mak (*"éste kuchíyo me syérve múncho"* = *bu bıçak bana çok yarar*)
servir de egzémpyo (lok.) örnek olmak
servirse (v.pr.) 1) (*apro-vecharse*) yararlanmak, istifade etmek 2) sofrada kendine servis yapmak
servísyo (n.m.) 1) hizmet, görev (*"servísyo militár"* = *askerlik*) 2) iyilik, hatır (*"me rendyó un muy gránde servísyo"* = *bana büyük bir iyilikte bulundu*) 3) eşya takımı (*"servísyo de méza"* = *yemek takımı*)
servitór <fr.> (n.m.) kul, uşak
servitúd <fr.> <esp. servid'umbre> (n.f.) hizmetkarlık
seryed'ád' (n.f.) ciddiyet
séryo/ya (adj.) ağırbaşlı, ciddi, vakur
seryózo/za <fr.> /**séryo/ya** (adj.) ağırbaşlı, ciddi, vakur
sesénta (adj.) altmış
sésta (n.f.) hasırdan yapılmış bavul
sestéro (n.m.) sepetçi
sésto (n.m.) sepet
sesyón (n.f.) oturma, toplantı, seans
seténta (adj.) yetmiş

setesyéntos (adj.) yedi yüz
setyén (adj.) yedinci
seud'á <ebr.> (*pránso, komíd'a*) (n.f.) sabah duasından sonra yapılan kahvaltı
sevád'a (n.f.) 1) arpa 2) arpacık
sevdalı/a <tr.+ suff.esp.> (*ennamorád'o/d'a*) (adj.) sevdalı
severid'ád' (n.f.) ciddiyet, sertlik
sevéro/ra (adj.) ciddi, sert
sévo (n.m.) 1) yağ 2) bir şeyin özü (*"dar su sévo i su sángre a un lavóro"* = *kanunu, özünü bir işe vermek*)
sevóya (n.f.) soğan
sézo (*meóyo*) (n.m.) beyin, akıl, şuur, sağduyu
sezón <fr.> (n.f.) mevsim, sezon
sezud'éza (*lójika, saga-sid'ád'*) (n.f.) akliselim, akıl, sağduyu
sezúd'o/d'a (*lójiko/ka, meoyúd'o/d'a*) (adj.) akıllı, ağırbaşlı, kafalı, mantıklı
sí (adv./konj.) 1) evet (*"sí...yo so Djud'ía"* = *evet ben Yahudiyim*) 2) eğer, ise, şayet (*"sí és de menestér"* = *gerekirse*); (*"sí kéré el Dyó"*

= *Tanrı isterse*); (*"si kéres"*
= *istersen*); (*"si nó ay"* =
yoksa...)
si mízmo (pron.) kendisi,
bizzat
sía/síya (n.f.) sandalye
sibúr* <ebr. *sibbúr*> (*kolekti-*
vid'ád') (n.f.) cemaat
síd'ra (n.f.) ağaçkavunu
sid'rá <aram.> (n.f.) Tev-
rat'tan bölüm, "parasha"nın
aramice ismi
sid'úr* <ebr. *siddúr*> (n.m.)
dua kitabı, tertip, duaların
tertibi
siérra (n.f.) testere
siésta/syésta (n.f.) öğleden
sonra yapılan kısa uyku
sifilís (n.m.) frengi
sifón (n.m.) sifon
sífras/shifras (n.f.pl.) işa-
ret (*"avlar kon sífras"* =
işaretlerle konuşmak)
sifyó <gr.> (n.m.) kılıç balığı
sigáro (n.m.) sigara
síglo/syékle <fr. ' *siècle*>
(n.m.) asır, yüzyıl
sigyénte (adj.) ertesi, son-
raki, izleyen
sikatríz (n.f.) yara izi
sikatrizar/sikatrizarse (v.)
kabuk bağlamak
sikatrizasyón (n.f.) kabuk
bağlama
sikilearse <tr.> (*ansyearse*,
enfasyarse) (v.pr.) sıkılmak

sikileózo/za <tr.+esp.>
(*inkyéto/ ta, anksyózo/za*)
(adj.) sıkıntılı, efkarlı, canı
sıkkin
sikintí <tr.> (*estrechúra de*
korasón) (n.m.) sıkıntı
síklo (n.m.) devir, dönem
síktir! <tr.> (*arematasyón!*)
(eks.) defol!
sikuénta/sinkuénta (adj.)
elli
silabéryo (n.m.) ilk okuma
kitabı
siléndro (n.m.) silindir
silénsyo (*kayad'éz*) (n.m.)
sessizlik, sükut
silensyózo/za (*kayád'o/*
d'a) (adj.) sessiz
siluéta (n.f.) 1) (insan vücudu
için) genel çizgiler, siluet 2)
gölge görünüm
síma (n.f.) zirve, tepe
simán <ebr.> (*sínyo, prezáje*)
(n.m.) belirti, işaret (*"simán*
buéno" = *iyi belirti*)
simbóliko/ka (adj.) simge-
sel, sembolik
simbolizar (v.) simgelemek
símbolo (n.m.) sembol, simge
simbultúra (n.f.) görünüş,
görünme (*"no kerer ver ní la*
simbultúra de una persóna" =
birinin görünüşünü bile gör-
mek istememek)

simetéryo (*bed'ahayím*)

(n.m.) kabristan, mezarlık

simetría (n.f.) bakışım

simetríko/ka (adj.) 1) bakışık 2) uyumlu

Simhát Torá <ebr.> (n.m.)

Sukot bayramının dokuzuncu günü

similár (*semejánte*) (adj.)

birbirine benzer

similitúd' (*semejánsa*) (n.f.)

büyük benzerlik, benzeşme

simít <tr.> (*djénero de*

biskócho écho de mása de pán kon grános de sézamo ensíma) (n.m.) simit

simitchí <tr.> (*vended'ór de simít*) (n.m.) simitçi

simpatía (n.f.) 1) duygu-

daşlık 2) kan kaynaşması, cana yakınlık, sempati

simpátiko/ka (adj.) sevimli, cana yakın

simpatizánte (n.m.f./adj.)

yandaş, taraftar

simpatizar (v.) yakınlık duymak

símple (adj.) basit, sade, yalın

simplifikar/semplifikar <it. 'simplificare> (v.) sadeleştirmek, basitleştirmek

simplisid'ád'/semplisitá <it. 'simplicita> (n.f.) sadelik

simular (v.) yalandan yapmak

simulasyón (n.m.) yapma-

cık, yalandan yapma

simultanéo/nea (adj.) eşzamanlı

simyénte (n.m.) tohum

sin (prep.) olmadan, ...sız/

siz ("sin ánsya" = kaygısız);

("sin báza" = asılsız);

("sin dányo" = zararlı);

("sin deféкто" = kusur-

suz); ("sin diferénsya" =

farksız); ("sin rapórtó" =

alakasız); ("sin ningúnos" =

kimsesiz); ("sin dolór" =

ağrısız); ("sin dúbyo" =

şüphesiz); ("sin écho ni

provécho" = başıboş, işsiz);

("sin efékto" = etkisiz,

tesirsiz); ("sin eksepsyón" =

istisnasız); ("sin el

grósh" = meteliksiz); ("sin

espánto" = korkusuz);

("sin fálta" = 1. kusursuz

2. muhakkak, mutlaka);

("sin fey ni ley" = din-

siz, imansız); ("sin fin ni

atémo" = uçsuz bucaksız);

("sin fuérsa" = kuvvetsiz);

("sin gána" = iştahsız);

("sin habér" = habersiz

<habér = avízo>); ("sin

hen" <esp.+ebr.> = özen-

siz); ("sin importánsa" =

önemsiz); ("sin kavód"

ni onór” = şerefsiz); (“*sin ké ni porké*” = sebepsiz, nedensiz); (“*sin ked’ár*” = durmadan, sürekli); (“*sin kerer*” = istemeyerek); (“*sin konsénsya*” = 1. vicdansız 2. şuursuz); (“*sin kúlpa ni pekád’o*” = suçsuz, günahsız); (“*sin menestér*” = gereksiz); (“*sin ped’rer tyémpo*” = vakit kaybetmeden); (“*sin péna*” = zahmetsiz); (“*sin pensar*” = düşünmeden); (“*sin piyad’ád’*” = acımasız); (“*sin provécho*” = faydasız); (“*sin púnto*” = teklifsiz); (“*sin razón*” = sebepsiz); (“*sin reméd’yo*” = çaresiz); (“*sin savór ni ashór*” = lezzetsiz); (“*sin seméja*” = benzersiz); (“*sin su óra*” = zamansız); (“*sin tíno*” = dikkatsiz); (“*sin valór*” = değersiz); (“*sin víd’a*” = cansız); (“*sin yérro*” = hatasız)

sinagóga (kal) (n.f.) havra

sinapízmo (n.m.) yakı

sindikalízmo (n.m.) sendikacılık

sindikáto (n.m.) sendika

sinemá (n.m.) sinema

sinematográfiko/ka (adj.)

sinemaya ait

sín-fin (*interminávle*) (adj.) sonsuz

sinístrad’o <fr.’ >/**siniestrádo/da** (adj.+) felakete uğramış

sinístre <fr.’ >/**siniéstro/ra**

(adj.) uğursuz, kasvet verici

sinízmo (n.m.) 1) utanmazlık, edepsizlik 2) Yunan felsefesinin bir dalı

sínkén (adj.) beşinci

sínko (adj.) beş

sínkronizar (v.) eşzamanlı yapmak

sínkuénta (adj.) elli

sinonímo (n.m.) eşanlamlı

sinseramente (adv.) içtenlikle

sinserid’ád’/sinseritá <it.’

sincerita> (n.f.) samimiyet

sinséro/ra (adj.) samimi

sinverguénsa (adj.) utanmaz, yüzsüz

sinyar (*fírmár*) (v.) imzalamak

sinyatáryo (n.m.) imza atan

sinyatúra (*fírma*) (n.f.) imza

sinyifikar (v.) anlamına gelmek

sinyifikasyón (*sénso*) (n.f.) anlam, mana

sinyifikatívo/va (adj.) manalı

sínyo/sényo (n.m.) alamet, belirti, işaret

Sionízmo (n.m.) Siyonizm

Sipintí/“Han Sipintí” değersiz insan (“*Guáy de akél dor*

ke tyéne a Han Sipintí komo tanyed'ór = *Vah vah, yazık o devire ki "Han Sipintiyi" çalgıcı olarak tutar - Kuvvetli, değerli bir idareci yoksa, yazık o devire*

sirá <tr.> (*bánko, fíla, rángo*)
(n.f.) sıra

siráj <fr. *cirage*> (n.m.) cila

siréna (n.f.) deniz kızı

sírko (n.m.) sirk

sirkulár/sirkolár <it. ' *circolare* >
(v.) dolaşmak

sirkulár (adj.) dairesel

sirkuláryo (n.m.) genelge

sirkulasyón (n.f.) 1) dolaşım 2) trafik

sirkunferénsya/sirkonferénsya <it. ' *circonférenza* >
(n.f.) çevre

sirkunspékto/ta (adj.) sakınlı, ihtiyatlı, dikkatli, ölçülü

sirkunstánsya/sirkonstánsya
<fr. ' *circonstance* > <it. ' *circostanza* >
(n.f.) durum, hal, koşul

sırma (n.f.) altın iplikle işlenmiş kumaş

síryo (n.m.) kalın mum
(*"azerle los déd'os síryos"* = *birinin tüm arzularını karşılamak*)

siská <tr.> (*muy fláko/ka*)
(adj.) sıkı, çok zayıf

sísko (*pólvo de karvón*)
(n.m.) kömür tozu

sísne (n.m.) kuğu

sistéma (n.m.) yöntem, sistem

sistemátiko/ka (adj.) sistemli

sistérna (n.f.) sarnıç

sistráno (n.m.) falan, filan

sitar (v.) söylemek, belirtmek, aktarmak, örnek olarak göstermek

sitasyón (n.f.) 1) metin aktarımı 2) anma

situád'o/d'a (adj.+) yerleşmiş

situar (v.) belirli bir yer ya da zamana kondurmak, yerleştirmek

situasyón (n.f.) durum, hal, vaziyet, mevki, konum
(*"situasyón perikolóza"* = *tehlikeli durum*)

sivá/shivá <ebr.> (n.f.) birinin ölümünden sonra tutulan yedi günlük yas dönemi

sivdád' (n.f.) il, kent, şehir

sivdad'íno/na (n.m.f.) şehirli

síviko/ka (adj.) medeni
(*"dovér síviko"* = *medeni görev*)

sivíl (adj.) sivil

sivilizád'o/d'a (adj.+) medeni, uygar

sivilizar (v.) uygarlaştırmak, medenileştirmek

sivilizasyón (n.f.) medeniyet, uygarlık
síyo (n.m.) mühür
ski (n.m.) kayak
slávo/va (n./adj.) Slav
snobízmo/esnobízmo (n.m.) züppelik, snopluk
sóba <tr.> (*estúfa*) (n.f.) soba
sobried'ád' (n.f.) ılımlılık, azla yetinme, ölçülülük
sód'a (n.f.) soda
sód'ra (n.f.) Hamursuz Bayramı'nda yapılan bir nevi çorba
sod'red'ád' (n.f.) sağırılık
sód'ro/d'ra (adj.) sağır
sofáýfas (n.f.pl.) iğde
soflamarse (v.pr.) büyük heyecandan dolayı hararet basmak
soflámas (n.f.pl.) heyecandan gelen hararet dalgaları
sofreir (v.) kavurmak
sofrító/ta (adj.+) kavrulmuş
sofú/sufú <tr.> (*muý reljyózo*) (adj.) sofu
sol (n.m.) güneş
solád'a (n.f.) tortu, kahve tortusu
sólamente (adv.) yalnızca, sadece
solár (adj.) güneşle ilgili
solár (n.m.) 1) arsa, arazi, arka avlu 2) yer döşemesi ("tavan i solár" = tavan ve taban)

soldád'o (n.m.) asker, er, nefer
sóldo <fr. *solde*> / **sáldo** (n.m.) bakiye
sóldos (n.m.pl.) indirimli satış
soled'ád' (n.f.) yalnızlık
solemnid'ád' (n.f.) ciddiyet, ağırbaşlılık
soletína* (n.f.) uzun bir yalnızlık
solevántad'o/d'a (adj.) (mec.) akıllı bir karış havada
solevantamyénto (n.m.) ayaklanma
solevantar (v.) 1) kaldırmak 2) ayaklandırmak
solevantarse (v.pr.) ayaklanmak, baş kaldırmak
solidarid'ád' (*ahad'úd'*) (n.f.) birlik, dayanışma
solidarizarse (v.pr.) birlik olmak
solidáryo/ya (adj.) dayanışan, bağlı, birlik olmuş
solidéz (*rezyór*) (n.f.) sağlamlık, dayanıklılık
solidifikar (*arrezyar*) (v.) sağlamlaştırmak, katılaştırmak
solidifikasyón (n.f.) sağlamlaşma
solisitar (v.) istemek, talep etmek, dilemek

solisitasyón (n.f.) rica,
istek, dilek, talep
solisto/ta (*solísta*) (n.m.)
(müzikte) solist
solitáryo/ya (n.m.f./adj.)
münzevi, yalnız
sólo/sólamente (adv.) yalnız
sólo/la (adj.) yalnız, kim-
sesiz, tek başına (*"sólo*
solíko" = *yapayalnız*)
(*"sólo i sekád'o/séko"* = *hiç*
kimsesiz)
solómbra (n.f.) gölge
solombrózo* (adj.) gölgeli
soltád'o/d'a (adj.+) 1) bira-
kılmış, terk edilmiş 2) (mec.)
şapşal
soltar (v.) salmak, saliver-
mek, serbest bırakmak
soltúra (n.f.) 1) koyver-
me, salıverme 2) boşanma,
bırakma
solúbile/solúvle (adj.) 1)
eriyebilir, suda çözülür 2)
çözülür
solúk/sulúk <tr.> (*réflo,*
sóplo) (n.m.) soluk, solunum
solusyón (n.f.) 1) eritme,
erime 2) çözüm, çözümleme
solusyonar (v.) 1) çözmek
2) halletmek
solusyonarse (v.pr.) hallolmak
solvabilitá <fr.'> (*solvénsya*
<esp.>) (n.f.) ödeme gücü

solváble <fr.'> (*solvénte*)
(adj.) ödeme gücü olan,
borcunu zamanında ödeyen
sombayer (v.) isteklendir-
mek, özendirmek, ayartmak
sombayíd'o/d'a (adj.+)
isteklendirilmiş, ayartılmış
sombayimyénto (n.m.)
isteklendirme, ayartma
someter/sotometer <it.' sotto-
metter> (v.) 1) egemenliği altı-
na almak 2) sunmak, onayı-
na havale etmek (*"someter*
a la aprovasyón de..." = *tas-*
vibe sunmak)
someterse/sotometerse
<it.'> (v.pr.) boyun eğmek,
katlanmak, tabi olmak
sometíd'o/sotometíd'o/d'a
<it.'> (adj.+) 1) tabi
(*"sémos sometíd'os a las*
preskripsyónes de la léy"
= *kanunlara bağılıyız*) 2)
söz dinler (*"un ijíko muy*
sometíd'o" = *çok söz dinle-*
yen bir çocuk)
sometimyénto (n.m.) baş
eğme, boyun eğme
somnolénsya (n.f.) uykulu
hal
somyér (n.m.) somya
sonáje (n.m.) çingirak
sonar (v.) zil çalmak, ses
çıkarmak, çınlamak

sónða (n.f.) sonda
sondáje (n.m.) sondaj
sondéo (n.m.) nabız yokla-
ması
sonería (n.f.) zil
sonéte (n.m.) ses, çınlama
sonetíd'o (n.m.) çınlama
soníd'o (n.m.) ses
sonreir (v.) gülümsemek,
tebessüm etmek (*"sonreir
debásho del músho" = bıyık
altından gülmek*)
sonriente (adj.) mütebessim
sonríza (n.f.) tebessüm
sonyar (v.) düş görmek
sonyarse (v.pr.) rüya görmek
sónyo (n.m.) düş, rüya
soplar/asoplar (v.) üflemek
sóplo (n.m.) üfleme, soluk,
esinti
soportar/suportar <port.> (v.)
1) üzerinde taşımak 2) kat-
lanmak, dayanmak
soportávle/suportáble
(adj.) dayanılabilir
sopráno (n.f.) soprano
sorprendénte/surprendénte
<port.> (adj.) şaşırtıcı, şaş-
kınlık verici
sorprender/surprender
<port.> (v.) 1) ansızın yaka-
lamak 2) şaşırtmak
sorprenderse/surprenderse
<port.> (v.pr.) şaşmak

sorpréza/surpréza <port.>
(n.f.) hayret, şaşkınlık
sorretear <tr.> (*salir a kami-
nar sin búto ni eskópo*) (v.)
amaçsızca dolaşmak
sorretéro/ra <tr.> (*ke kamína
sin búto ni eskópo*) (n.m.f.)
sürtük, sokaklarda amaç-
sızca gezen
sorvelyánsa <it.fr.> (n.f.)
nezaret
sorvelyánte <it.fr.> (n.m.f.)
gözcü
sorvelyar <it.> (v.) gözetle-
mek, nezaret etmek
sorver (v.) 1) yudumlamak
2) burun çekmek
sórvo (n.m.) yudum
sospechar (v.) kuşku duy-
mak, şüphe etmek
sospecharse (v.pr.) kuşku-
lanmak
sospechávle (adj.) kuşkulu
sospécho (n.m.) kuşku, şüp-
he, zan
sospechózo/za (adj.) şüpheli
sospender <it.> *bkz.* **suspender**
sospirar <it.> *bkz.* **suspirar**
sostánsya <it.> *bkz.* **sustánsya**
sostener (v.) tutmak, destek-
lemek
sostenimyénto (n.m.) 1)
dayanak, destekleme 2)
geçim gerekçeleri

sosyál (adj.) sosyal, toplumsal
sosyalisto/ta (*sosyalísta*)
 (n.m.f./adj.) solcu, sosyalist
sosyalízmo (n.m.) sosyalizm
sosyávle (adj.) girişken, cana yakın, sosyal, hoşsohbet
sosyetá (n.f.) toplum, sosyete
sosyólogo/ga (n.m.f.) sosyolog
sosyolojía (n.f.) toplum bilimi
sováko (n.m.) koltuk altı
soveráno (adj/n.m.) 1) hakim, egemen, 2) hükümdar
sovrájes (los) (n.m.pl.) artıklar, küsurat
sovránsa (n.f.) artan
sovrar (v.) artmak, arta kalmak (*"si no sóvra no abásta"* = *artmasa yetmemiştir* - *Yahudinin her zaman zarar içinde kalma korkusunun ifadesi*)
sóvre (prep.) üstünde, üstüne, üzerinde, üzerine, üzere (*"sóvre la méza"* = *masanın üstünde*); (*"sovre el púnto de"* = ... *üzere*)
sovrebivir (v.) hayatta kalmak
sovreesitád'o/d'a (adj.) aşırı coşkun, aşırı kızgın
sovreguad'rar (v.) korumak
sovrekargar (v.) fazla yüklemek
sovrenaturál (adj.) olağa-

nüstü, fevkalade
sovrenombrar (v.) lakap vermek
sovrenómbre (*seud'ónimo, parachúkli*) (n.m.) lakap
sovrepasar (*trespasar*) (v.) aşmak, geçmek
sovretód'o (adv.) bilhassa, hele ki
sovreumáno/na (adj.) insan üstü
sovríno/na (n.m.f.) yeğen
soy <tr.> (*orijén*) (n.m.) köken, soy
soydear <tr+esp.> (*arrovar, desplumar*) (v.) soymak
spángo <it.> / **espángo** (n.m.) sicim, ip
spekulasyón <fr.'> / **espekulasyón** (n.f.) 1) kurgu, tasavvur 2) borsa oyunu
spíker (n.m.) spiker
spikerína (n.f.) kadın spiker
spléndid'o <it.> / **espléndid'o/d'a** (adj.) muhteşem, görkemli
splendór <fr.'> / **esplendór** (n.f.) ihtişam
spóndja/espóndja (n.f.) sünger
spor (n.m.) spor
stabilitá <it.'> / **estabilid'ád'** (n.f.) istikrar
stabilizar <it.'> / **estabilizar** (v.) sabitleştirmek

stabilizarse <it.'>/**estabilizarse** (v.pr.) istikrar bulmak, sabitlenmek
stankar/estankar (v.) akmasını durdurmak (*"estankar la sángre de una emorajía"* = kanamayı durdurmak)
statistíka <it.'>/**estadistíka** (n.f.) istatistik, sayılama
statúto <it.'>/**estatúto** (n.m.) tüzük
stávle/estáble (adj.) istikrarlı
steril <it.'> <fr.'>/**esteril** (adj.) 1) kısır 2) mikropsuz
sterilitá <it.'>/**esterilid'ád'** (n.f.) kısırılık
sterilizar <fr.'>/**esterilizar** (v.) 1) kısırılaştırmak 2) sterilize etmek
stok (n.m.) istif edilmiş mal
stokáje (n.m.) istif etme
stokar (v.) istif etmek
stratējía <it.'>/**estratējía** (n.f.) strateji, bir işin genel yürütme planı
stratējiko <it.'>/**estratējiko**/ka (adj.) stratejik
struid'o/estruid'o-d'a (*destruid'o*) (adj.+) 1) yıkılmış 2) yıpranmış
struid'ór/d'éra (*destruid'ór/a*) (n.m.f./adj.) yıkıcı
struirse/estruirse (*destruirse*) (v.pr.) 1) yıkılmak 2) aşınmak,

eskimek, yıpranmak
su (adj./sing.) onun (tekil) (*"su pád're"* = ...nın babası)
sublíme (adj.) ulvi
subvensyón (n.f.) para yardımı
subzisténsya (n.f.) geçim
subzistir (v.) 1) var olmak, yürürlükte olmak 2) geçinmek
sud <fr.'> (*sur* <esp.>) (n.m.) cenup, güney
sud'ád'o/d'a (adj.) terli
sud'ar (*transpirar*) (v.) terlemek
suditánsa <it.'> (n.f.) ulusallık, vatandaşlık
súdito <it.'> (n.m.) vatandaş
sud'ór (n.f.) ter
suégra (*es.huégra, esfuégra*) (n.f.) kaynana, kayınvalide
suégro (*es.huégro, esfuégro*) (n.m.) kaynata, kayınpeder
suéla (n.f.) pençe
suényo (n.m.) 1) uyku 2) rüya
suérte (*destíno*) (n.f.) akıbet, alın yazısı, baht, kader
suetar* <fr.> (v.) temenni etmek, dilemek
suetávle* <fr.> (adj.) arzu edilir
suéto* <fr.> (n.m.) temenni, dilek
sufizénsya (*abásto*) (n.f.) kifayet, yeterlilik
sufizyénte (*bastánte*) (adj.) kafi, yeterli
sufriénsa (n.f.) ıstırap

sufriente (adj.) mustarip, ıstıraplı
sufrir (v.) acı çekmek, cefa çekmek, kahr çekmek
sugjerir/sugjerar (v.) telkin etmek, tavsiye etmek
sugjestyón (n.f.) telkin, öneri, tavsiye
suisid'arse (*matarse*) (v.pr.) intihar etmek
suisid'yo (n.m.) intihar
sujesyón (*subordinasyón*) (n.f.) bağımlılık
sujéto (n.m./adj.) 1) konu, mevzu, mesele 2) uyruk, tabi, bağlı, yükümlü
suká <ebr.> (n.f.) çardak
suksed'ar/suksed'er (v.) 1) arkasından gelmek, izlemek 2) birisinin yerine geçmek, halef olmak
suksesívo/va (adj.) müteakip, ard arda gelen
sukséso <it.fr.> (n.m.) başarı, sükse
suksesor/a (n.m.f.) halef
suksesyón (n.f.) 1) sürüp gitme (*"la suksesyón de los días"* = *sürüp giden günler*) 2) yerine geçme 3) veraset
sukursál (n.f.) şube
sultán <tr.> (n.m.) padişah, sultan
sultúka/soltúka (n.f.)

ceket, palto
solúk/solúk <tr.> (*réflo*) (n.m.) soluk, solunum
súma/sóma <it. 'somma> (*montánte*) (n.f.) toplam, yekün
sumar* (*adisyonar, azer la súma, rezumir*) (v.) 1) toplamak, yekün çıkarmak 2) özetlemek
sumáryo (n.m.) özet (*"súma sumáryo"* = *özet yekün*)
sumisyón (*sometimiyénto*) (n.f.) boyun eğme
súmo (n.m.) 1) usare 2) meyve ya da sebze suyu
sumózo/za (adj.) (meyve için) sulu
suntuózo/za (adj.) görkemli, şatafatlı
sunturlí/a <tr.+suf.f.esp.> (*majistrál, pompózo/za*) (adj.) sunturlu, şatafatlı, tumturaklı (*"una bód'a sunturlía"* = *şatafatlı bir düğün*)
súpa (n.f.) çorba
superfisia (n.f.) yüz ölçümü, yüzey, satıh
superfisyál (adj.) sathi, yüzeysel
superpozar <fr.> (*superponer* <esp.>) (v.) üstüste koymak
superpozisyon (n.f.) üstüste koyma

superstisyón (n.f.) hurafele-
re inanma, batıl inanç

superstisyózo/za (adj.) batıl
inanç sahibi

supervivénsya (n.f.) hayatta
kalma

supervivyénte (n.m.f.) kaza-
zede, hayatta kalan

supervizar (v.) denetlemek,
teftiş etmek

supervizyón (n.f.) denetle-
me, teftiş

superyór (adj.) üst, üstün

superyorid'ád' (n.f.) üstünlük

supetányo/ya (adj.) ani

súpito/en súpito (adv.) ani-
den, apansız

suplementáryo/ya (adj.) ek
olarak, ilaveten

supleménto (n.m.) ek, ilave

suplíka (*rogatíva*) (n.f.) yal-
varma, rica

suplikar (*rogar*) (v.) istir-
ham etmek, niyaz etmek,
yalvarmak

suplikasyón (n.f.) istirham,
rica, dua

suplísyo (*tortúra*) (n.m.)
işkence

supozar <fr.> (*suponer*
<esp.>) (v.) farz etmek, tah-
min etmek, varsaymak
(“*supozando ke*” = *faraza,*
varsayalım)

supozisyón (n.f.) faraziye,
farz, tahmin, varsayım

supremasía (*superyorid'ád'*)
(n.f.) üstünlük

suprémo/ma (adj.) en üstün

supresyón (*eliminasyón*) (n.f.)
yok etme, ortadan kaldırma

suprimir (*eliminar*) (v.) ortadan
kaldırmak, gidermek

supuésto (adj.) varsayılan

supuésto ke (*supozarémós*
ke...) (adv.) faraza, var
sayalım ki

supyéra (n.f.) çorba kasesi

suratsız/a <tr.+suff.esp.> (*ohér/a*)
(adj.) suratsız

surjir (v.) ortaya çıkmak, fiş-
kırmak

surtir <fr.> (v.) (pop.) büyük
tuvalete çıkmak

sus (adj./plr.) onun, onların
(çoğul) (“*sus lívros*” = *onun /*
onların kitabı/kitapları)

sús! <tr.> (*kayád'o/d'a!*) (eks.)
sus

susám <tr.> (*sezám*) (n.m.)
susam

suseptible (adj.) 1) alingan,
çabuk gücenen (“*ésta mujér*
es muy suseptívlle, se arrá-
vya por tód'o” = *bu hanım*
çok hassas herşeye güceni-
yor) 2) yatkın (“*éste ijíko es*
suseptívlle de pued'er devenir”

un gránde pyanísto” = *bu çocuk büyük bir piyanist olmaya meyilli*)
suseptibilid'ád'/susetibilitá <it. *suscettibilita*> (n.f.) alın-ganlık
susitar (v.) yol açmak, hare-kete geçirmek, sebep olmak
suspender/sospender <it. ' *sospendere*> (v.) 1) asmak 2) tehir etmek, askıya almak (*“en sospénso”* = *bekleme-de olan*)
suspirar/sospirar <it. ' *sospirare*> (v.) içini çekmek
suspíro/sospíro <it. '> (n.m.) iç çekme
sústa <tr.> (n.f.) yay, susta
sústa (adj.) sessiz (*“ked'ar sústa”* = *sessiz kalmak*)
sustánsya/sostánsya <it. ' *sos-tanza*> (n.f.) öz
sustansyózo/sostányozo/za <it. '> (adj.) özlü, besleyici, destekleyici
sustraksyón (n.f.) çıkarma
sustraer (*kítar*) (v.) çıkarmak
sutchí <tr.> (*lechéro*) (n.m.) sütçü
suvenír <fr.> (*rekuérd'o*) (n.m.) yadigar, hatıra
suvíd'a (n.f.) yokuş
suvir (v.) 1) çıkmak, tırman-mak, yokuş yukarı gitmek

(*“suvir tréskalónes”* = *uç basamak çıkmak*); (*“suvir a la shéna”* = *sahneye çıkmak*) (*“suvir al tróno”* = *tahta çık-mak*) 2) binmek (*“suvir a kaváyo”* = *ata binmek*)
súyo/el súyo (pron. sing.) onunki (*“el míyo es blú, el súyo es blánko”* = *benimki mavi, onunki beyaz*)
súyos/los súyos (pron.pl.) onunkiler (*“los súyos están enríva la méza”* = *onunkiler masanın üzerinde*)
suzyed'ád' (n.f.) kir, pislik
súzyo/ya (adj.) kirli, pis
syéd'ra (*“la syéd'ra”*) (n.f.) sol (*“a la syéd'ra”* (adv.) = *sola*)
syed'réro/ra (adj./n.m.f.) solak
syéd'ro/d'ra (adj.) sol (*“el bráso syéd'ro, la máno syéd'ra”* = *sol kol, sol el*)
syegar (v.) kör etmek
syegarse (v.pr.) kör olmak
syeged'ád' (n.f.) körlük
syégo/ga (adj.) kör
syélo (n.m.) gök, gökyüzü, sema
syémpre (adv.) daima, hep, her zaman
syempred'ád' <ladino> (n.f.) ebediyet

syen 1) (n.f.) şakak 2) (adj.)
(sayı olarak) yüz (*“syén por syén” = yüzde yüz*); (*“syén limónes syén parás... = yüz limon yüz para ...” - aynı şeyleri tekrarlayan kimselere takılmak için söylenir*)

syentífiko/ka 1) (adj.) ilmi, bilimsel 2) (n.m.f.) bilim erkeği / bilim kadını

syérkol/esyérkol (n.m.)
süprüntü, çöp

syérra (n.f.) testere

syértamente* (adv.) kuşkusuz

syerted’ád’ (n.f.) doğruluk, kesinlik

syertéza (n.f.) 1) doğruluk
2) kesin bilme, inan, inanç

syérto/ta (adj.) emin (*“estó syérto ke dísho ésto” = bunu söylediğine eminim*)

syérto! (adv.) şüphesiz!
(*“por syérto” = elbette*)

syértos/tas (adj.pl.) bazı, birtakım (*“syértos ómbres ... syértas mujéres...” = bazı adamlar..., bazı kadınlar...*)

syérvo/va (n.m.f.) köle
(*“syérvos kayímos a Paró” = Firavunun kölesi olduk*)

syéte 1) (adj.) yedi 2) (n.m.)
Yahudilik’te bir yakının ölümünde tutulan ilk yedi günlük yas dönemi

syetén (adj.) yedinci
syetesyéntos/setesyéntos
(adj.) yedi yüz

sh

Shabát <ebr. Shabbát> (n.m.)
cumartesi

Shadáy <ebr.> (n.m.) Tanrı'nın
ismi

shadirván <tr.> (n.m.)
(fuente pública) şadırvan

shaét <tr.> (testigo) (n.m.)
şahit, görgü tanığı

shaetlík <tr.> (testimónyo)
(n.m.) şahitlik

shaká <tr.> (bróma, búrla)
(n.f.) şaka, latife

shakadjí/a <tr.+suf.f.esp.>
(burlón/a) (adj.) şakacı

shakáika <tr.+esp.> (chíka
bróma, chíka búrla) (n.f.) espri

shakaladear <tr.+esp.> (azer
brómas) (v.) şakalaşmak

shakarúka <tr.+esp> (búrla
pezgád'a) (n.f.) ağır şaka

shakéka (migrén) (n.f.) baş
ağrısı

shal (n.m.) şal ("shál i
shésho al charshí derécho"

<esp.+tr.> /"shál i des-
bragád'a, al bazár derécho"
= sırtında şal, altı çıplak,
doğru çarşıya - sürtük kadı-
nı singeler)

shalíah <ebr.> (emisáryo) 1)
(n.m.) bir iş için gönderilen
özel görevli 2) (adj.) (mec.)
çok geniş

shalóm <ebr.> (paz) (n.m.)
1) barış 2) selam

shalvár <tr.> (pantalón en
fórma de brága) (n.m.) şalvar,
potur

shamár <tr.> (chaketón,
bofetón) (n.m.) şamar, tokat

shamatá <tr.> (tumúlto,
ruíd'o) (n.f.) şamata

shammás/sammás <ebr.>
(n.m.) kayyım

shampánya (n.f.) şampanya

shampinyón (n.m.) mantar

shampiyón/a (n.m.f.) şam-
piyon

shans <fr.> (*mazál, suérte*)
(n.f.) talih, kısmet
shantáje (n.m.) şantaj
shap <tr.> (*alúmbre*) (n.m.)
şap
shapshál <tr.> (*des.henád'o/*
d'a) (adj.) şapşal
shára (n.f.) orman
sharkutería (n.f.) şarküteri
sharlatán/charlatán (n.m.)
madrabaz, şarlatan
sharópe (n.m.) (*dúlse*)
1) reçel, tatlı ("*sharópe*
blánko" = çevirme beyaz
tatlı) 2) (adj.) çok tatlı
("*está sharópe*" = çok tatlı),
("*ésta mujér es sharópe*" =
bu kadın çok tatlı)
shashear <tr.+esp.> (*marear*)
(v.) şaşırmak
shashearse <tr.+esp.> (*mare-*
arse) (v.pr.) şaşmak, başı
dönmek
shashéo <tr.+esp.> (*maréo*)
(n.m.) baş dönmesi
shashirear <tr.+esp.> (*mare-*
ar, azer yerrar) (v.) şaşırt-
mak, yanıltmak
shashirearse <tr.+esp.>
(*marearse, yerrarse*) (v.pr.)
şaşırmak, yanıltmak
shashúto/ta <tr.+esp.> (adj.)
şaşı

shástre (n.m.) terzi, erkek
terzisi ("*shástre en pyéz,*
saká en botíka, tan-
yed'ór en bed'ahaím"
<esp.+tr.+ebr.> -*persóna sin*
écho ni provécho" = işi
gücü olmayan kişi hakkın-
da kullanılır)
shastrear (v.) biçip dikmek
shávdo/da (*insipíd'o/d'a*)
(adj.) tuzsuz, tatsız
shavdúra (n.f.) tatsızlık
shavón (*blankéte*) (n.m.)
sabun ("*shavón de golór*" =
kokulu sabun)
shavonéra (n.f.) sabunluk
shavonería (n.f.) sabun
fabrikası
shéfe (*kápo*) (n.m.) amir,
direktör, şef
shéfóh <ebr.> (n.m.) son,
Hamursuz Bayramı gecesi-
nin son duası ("*al shéfóh*
sentirémos las bózes" =
sesleri en sonda duyacağız)
shehiná <ebr.> (*grásya*)
(n.f.) Tanrı'nın dünyadaki
spritüel varlığı ("*le abashó*
la shehiná" = Tanrı'nın eli
değdi)
shehitá <ebr.> (n.f.) kaşerut
kurallarına göre hayvan
kesimi

shehiyánu <ebr. she-ehéyánu>
(*estréno*) (n.m.) siftah ola-
rak yiyecek bir şeyi tatma-
dan önce söylenen kutsama
shekerdjí <tr.> (*konfísór*)
(n.m.) şekerçi
shelté <tr.> (*kolchón*) (n.f.)
şilte
Shemá <ebr.> (n.f.) Tanrı'nın
birliğini tebliğ eden sözler
shemurá <ebr.> (n.f.) en titiz
kurallara göre hazırlanmış
hamursuz ekmeği
shéna (n.f.) sahne
shetiká! <ebr.> (*silénsyo*)
(int.) suskunluk! ("*Hahám*
- *Hahám shetiká!*" = *Hoca*
- "*Hoca*" *suskunluk, gerçek*
bilgin bazen suskun kalmalı
manasına gelir)
Shevát <ebr.> (n.m.) İbrani
Takvimi'ne göre Ocak veya
Şubat aylarına denk gelen ay
shevuá <ebr.> (*promésa,*
djúra) (n.f.) vaat, ant
Shevuót/Shavuót <ebr.>
(n.m.) 1) Yahudilik'te On
Emir'in verilisinin anısına
kutlanan bayram 2) hasat
bayramı
shífro (n.m.) rakam, sayı
shik (*elegánte*) (adj.) sık
shinyón <fr.> (*kurúla*)
(n.m.) topuz

shirít <tr.> (*galón*) (n.m.) şerit
shirvané <tr.> (n.f.) tavan
arası
shíshko <tr.> (*muy gód'ro*)
(adj.) şişko
shivá <ebr.> (*dólyo, syéte*)
(n.f.) matem, yas
shofár <ebr.> (n.m.)
Yahudilerde koç boynuzdan
yapılmış kutsal müzik aleti
shofbén <fr.> (n.m.) şofben
shohét <ebr.> (n.m.) Yahudi-
lik kurallarına göre hayvan
kesen kişi
shok (n.m.) çarpma, şok
shomáje <fr.> (*esp. desempleo*)
(n.m.) işsizlik
shónda/boy de shónda
(lok.) ufak, minik
shorbét/sherbét <tr.> (*káldo*
de kompósto) (n.m.) şerbet
shosón <fr.> (*sapáto*) (n.m.)
patik
shubé <tr.> (*sukursál*) (n.f.)
şube
shuéla (n.f.) balta
shurúp <tr.> (*arópe*) (n.m.)
şerbet, şurup
shushunéra/shushuréla
(n.f.) amel, ishal
shushutear (v.) fısıldamak

t

ta'anít*/tanít <ebr.> (*ayúno*)

(n.m.) oruç

tabaká <tr.> (1. *máno, kápa* 2. *kategoría sosyál*) (n.f.) tabaka

tabakéro (n.m.) tütüncü

tabáko (n.m.) tütün

tabán <tr.> (*báza, asyénto, plánta de pyé, suéla*) (n.m.) taban

tabatyéra (n.f.) sigara kutusu

tabéla <it.'> (*pláka*) (n.f.) levha

tabernáklo (n.m.) kutsal kitapların ve eşyaların bulunduğu dolap veya sandık

tabiét <tr.> (*natúra, karaktér*) (n.m.) tabiat, huy, karakter

tabietlí/a <tr.+suf.f.esp.> (*djenérozo/za*) (adj.) nazik, cömert, düşünceli

tabléta (n.f.) tablet

tabló <fr.'> (*kuád'ro, peyirá-*

je) (n.m.) tablo

tabúr <tr.> (*batalyón*) (n.m.) tabur ("un tabúr de askéres" = bir asker taburu)

taburé/taburéte (*ban-ketika*) (n.m.) tabure

tácha (*máncha*) (n.f.) 1) leke 2) manevi leke

tad'rád'a (n.f.) akşamüstü

tad'ránsa (n.f.) gecikme

tad'rar (v.) gecikmek, geç kalmak, rötar yapmak

tád're (adv.) geç

tád're (n.f.) akşamüstü

tad'ría (n.f.) uzun gecikme

tad'riózo/za (adj.) geç kalmış

tafanáryo <it.> (*trazéra, kúlo*) (n.m.) göt, kıç

taftá (n.m.) tafta

tahína <tr.> (*rezíd'uo de sézamo*) (n.f.) tahin

tahkikát <tr.> (*enkuéstá*) (n.m.) tahkikat, soruşturma ("azer tahkikát/azer

enkuésta = soruşturma
yapmak)
taht <tr.> (*tróno*) (n.m.) taht
tahtón <ebr.> (*trazéra*) (n.m.)
 göt
takát <tr.> (*vigór*) (n.m.)
 takat ("no me ked'ó takát"
 <esp.+tr.> / no me ked'ó vigór
 = takadım kalmadı)
takaút/takavít <tr.> (*jubi-
 lád'o*) (n./adj.) tekaút,
 emekli ("azerse takaút
 <esp.+tr.> / travarse de los
 échos koryéntes, jubilarse"
 = emekli olmak)
takilearse <tr.+esp.> (1. engan-
 charse, 2. bromear) (v.pr.)
 takılmak
taklá <tr.> (*kulbúta*) (n.f.)
 takla, perende
taklít <tr.> (*ímitasyón*)
 (n.m.) taklit
tákxa <fr.'> (*tasa* <esp.>)
 (*impuésto*) (n.f.) vergi,
 narh, faiz oranı
taksad'ór (n.m.) değer biçen
 kimse
taksar <fr.'> (v.) 1) değer
 biçmek 2) vergilendirmek,
 narh koymak
taksasyón <fr.'> (n.f.) vergi-
 ye bağlama
tákxi (n.m.) taksi
táktika (*estrategía*) (n.f.) taktik

tákto (*delikatéza*) (n.m.) 1)
 düşünme inceliği 2) dokun-
 ma duyusu
takúm <tr.> (*asortimyénto*)
 (n.m.) takım ("takúm de
 pránso" = sofra takımı)
takyá <tr.> (n.f.) takke
tal/a (adj.) böyle, şöyle, öyle,
 gibi (<adj.> "tál pad're tál ijo"
 = böyle baba böyle oğul)
tal (adv.) gibi ("tál yo so, tál
 yo kedaré" = ben böyleyim
 böyle kalacağım); ("tal
 kuál" = aynen), ("ké tal?"
 = ne haber?)
talamó (n.m.) evliliğe değin
 sayvan
taléga (n.f.) 1) torba 2) talle-
 tin konulduğu torba
talénto (n.m.) hüner, istidat,
 yetenek
talentuózo/za (adj.) hünerli,
 kabiliyetli, yetenekli, istidatlı
talíka (n.f.) at arabası
talismán (n.m.) tılsım
tallét <ebr.> (n.m.) Yahudilikte
 erkeklerin kullandığı dua şalı
tálmente (adv.) öylesine, öyle-
 sine ... ki
Talmúd' <ebr.> (n.m.) sözlü
 gelenekleri kapsayan kutsal
 kitap
Talmúd' Torá <ebr.> (n.m.)
 din okulu

talón (*kalkanyál/karkanyál*)

(n.m.) topuk, ayakkabı
topuğu

tálya (n.f.) 1) bel 2) boy

tam <tr.> (*entéramente*)

(adv.) tam (*"éste ijíko es
tám kómo su pád're"* = *bu
çocuk tıpkı babasına ben-
zıyor*)

tamahkyár/a <tr.+suf.f.esp.>

(*eskasíko/ka, kovdisyózo/
za*) (adj.) tamahkar

tambúr/tambór (n.m.)

davul

tambyén (adv.) dahi, aynı

zamanda

tamíz (n.m.) elek

tamizar (*sernir*) (v.) elekten
geçirmek

tampón (n.m.) 1) istampa

2) tampon

Tamúz <ebr. *Tammúz*> (n.m.)

Haziran/Temmuz aylarına
denk gelen İbrani ayı

tan (adv.) o kadar, öylesine

(*"ésta mujér es tán límpya,
ke ya no le kéd'a tyémpo
para azer ótra kóza"* = *bu
kadın o kadar titizdir ki
temizlikten başka birşey
yapmaya vakti kalmaz*)

tandúr <tr.> (*ogár*) (n.m.)

mangal, tandır

tané <tr.> (*unitá, gráno*)

(n.m.) tane (*"avlar tané
tané"* = *anlaşılır şekilde tane
tane konuşmak*)

tanít/taanít <ebr.> (*ayúno*)

(n.m.) oruç

tanjénte (adj.) 1) değen 2)

(matematik) teğet

tanjible (adj.) dokunulur,

tutulur

tank (n.m.) tank

tankér (n.m.) tanker

tansyón/tensyón (n.f.)

gerilme, kasılma, gerilim,
gerginlik, kan basıncı

tánti (n.f.) teyze

tánto (adj./adv.) 1) bu

kadar... o kadar... ki (*"avía
tántos lívros ke no púd'e
eskojer"* = *o kadar kitap var-
dı ki seçemedim*); (*"tánto
mijór"* = *daha iyi*)

tánto (un tánto mas) (lok.)

kadar (*"un tánto mas"* = *bir
kadar daha*)

tánto ke (lok./adv.) sürece,

...dikçe (*"tánto ke bivímos,
ay esperánsa"* = *biz yaşa-
dikçe ümit var*)

tantíko (n.m.) kadicık

tanyed'ór/d'óra (*muzisyáno/
na, chalgidji*) (n.m.f.) çalgıcı

tanyer (v.) çalgı çalmak

tápa (n.f.) kapak, tıpa
tapád'a (n.f.) üstü hamurla kapalı bir nevi börek
tapad'éra* (n.f.) kapak, tencere kapağı
tapád'o/d'a (adj.+) 1) örtülü 2) tıklalı, tıkanık
tapad'ór/d'éra (adj.) örten (*"las mád'res son tapad'éras" = anneler çocukların kusurlarını örter*)
tapad'úra (n.f.) tıkanma, örtme
tapamyénto (n.m.) tıkanma, kapatma (*"tapamyénto de korasón" = iç kapayıcı*); (*"tapamyénto de meóyo" = aptallaşma, beyin tıkanması*)
tapar (v.) örtmek, kapamak, kapatmak, tıkmak (*"tapar burákos" = gedik kapamak*); (*"tapar los ójos" = göz kapamak*)
taparse (v.pr.) 1) tıkanmak 2) örtünmek
tapét (*karpéta*) (n.m.) halı
tapetéro (n.m.) halıcı
tapisería (n.f.) duvar halıları veya kağıtları
tapisyér (n.m.) döşemeci
tapón (n.m.) 1) kapak, tapa, tıkaç, örtü (*"tapón de méza" = masa örtüsü*) 2) (mec.) iç kapayıcı, çok çirkin ve zevk-

siz insan
tapú <tr.> (*títolo de propiedad'*) (n.m.) tapu
tára (*deféкто, kóste de embaláje*) (n.f.) kusur, dara, fire
tarákas (n.f.pl.) kestane fişegi, çatapat (*"tarákas de ríza" = kahkaha*)
tarapapú (n.m.) büyük büyük baba
tarása/tarácha (n.f.) balkon, taraça
taravavá (n.f.) büyük büyük-anne
táref (*tréfá*) <ebr.> (adj.) murdar, Yahudillik'te yasak yiyecek
tarífa (n.f.) tarife
tárta (n.f.) pasta, turta
tartalear (*tartamud'ear*) (v.) kekelemek
tartaléo (n.m.) kekeleme, hafif kekeleme
tartamud'ear (v.) kekelemek
tartamud'éz (n.f.) kekeleme
tartamúd'o/d'a (adj./n.m.f.) kekeme, peltek
tartúga (n.f.) kaplumbağa
tas <tr.> (*eskúd'ya*) (n.m.) tas
tása (n.f.) fincan
tashtear <tr.+esp.> (*desbord'ar*) (v.) taşmak (*"la léche tashteó" = süt taşıtı*)

tásito/ta (adj.) söylenmeden
(“akórho tásito” = söylenme-
den sessiz anlaşma)

tasitúrno/na (adj.) asık suratlı

tataranyéto/ta (n.m.f.)

torunun torunu

tataravuélo/la (n.m.f.)

büyük büyük baba veya

büyük büyük anne

tatuáje (n.m.) dövme

tavá <tr.> (*sartén*) (n.f.) tava

taván <tr.> (*técho*) (n.m.)

1) tavan 2) (mec.) Tanrı'ya

veya göklere verilen isim

tavatúr <tr. *tevatür* = *rivayet*>

(*rumór*) (n.m.) yayılan

söylenti (“azer *tavatúr*” -

“*espandir una novéla*” = bir
söylentiyi yaymak)

tavérna (*borrachería*) (n.f.)

meyhane

tavernadíj <esp.+tr.> (*tavernéro*)

(n.m.) meyhaneci

tavernéro* (n.m.) meyhaneci

távla (n.f.) tahta

tavlá <tr.> (n.f.) tepsi, tabla

tavlád'o (*etajér*) (n.m.) raf

távli <tr.> (*trik-trák*) (n.m.)

tavla

tayar (v.) yontmak, oymak

tayaré <tr.> (*aeroplán, avión*)

(n.m.) tayyare, uçak

tayarína* (n.f.) evde yapılan

bir nevi hamur işi

tayfá <tr.> (*bánda, grúpo*)

(n.f.) tayfa, çete

tayín <tr.> (1. *rasýón* 2.

nomínasýón) (n.m.) tayin

tayín/azer tayín (*nominar*)

(v.) tayin etmek

téa/téya (n.f.) çıra

teatrál (adj.) tiyatrovári

teatrínó/na (n.m.f.) tiyatro

artisti

teátro (n.m.) tiyatro

técho (*tejád'o*) (n.m.) 1) tavan,

dam, çatı 2) (mec.) mesken

(“*tener un técho segúro*” = bir
eve sahip olmak)

tefilá <ebr. *tefillá*> (n.f.) dua

tefilín <ebr. *tefillín*> (n.m.)

Yahudilik'te sabah duala-

rında erkeklerin kollarına

sardıkları ve alınlarına tak-

tıkları deri dua kılıfı

teftér <tr.> <esp. *cuaderno*>

(n.m.) defter

teftísh <tr.> (*inspeksýón*)

(n.m.) teftiş (“azer *teftísh*”

<*inspektar*> = teftiş etmek)

teilím <ebr. *teillím*> (*sálmos de*

Davíd) (n.m.pl.) mezamir,

Kral Davud'un mezmurları

téja (n.f.) kiremit

tejád'o (*técho*) (n.m.) dam,

kiremit damı, çatı

teklíf <tr.> (*propozisýón,*

sugjestýón) (n.m.) teklif

(“azer teklif - propozar” =
teklif etmek)
teklifsíz <tr.> (sin punto, sin
seremonía) (adv./adj.) teklifsiz
téknika (n.f.) teknik
tékniko/ka (adj) teknik
teknisyén/teknisyáno
(n.m.) teknisyen
teknolojía (n.f.) teknoloji
tekstíl (n.m.) dokuma, tekstil
téksto (n.m.) metin
tekstuál (adj.) metne uygun
tekstuálmente (adv.) metne
tam bağlı olarak
tekstúra (n.f.) bir maddenin
dokumu
tel <tr.> (ilo de metál) (n.m.) tel
tela (n.f.) zar, ince kabuk,
ince kumaş (“tela de léche”
= süt kaymağı); (“tela de
sevóya” = soğan zarı, (mec.)
soğan zarı gibi ince)
telefonar/telefonar (v.)
telefon etmek
telefonearse (v.pr.) telefonlaş-
mak
teléfono (n.m.) telefon
telégrafo (n.m.) telgraf cihazı
telegrafyar (v.) telgraf çekmek
telegráma (n.m.) telgraf
telepatía (n.f.) uzaduyum,
telepati

teleskópyo (n.m.) teleskop
televizyon (n.f.) televizyon
tellál <tr.> (korred’ór) (n.m.)
tellal
tellék <tr.> (masór en los
bányos túrkos) (n.m.) tellak
telvé <tr.> (solád’a) (n.m.) telve
téma (n.m.) mevzu, konu
tembél/a <tr.+suf.f.esp.> (hara-
gán/a) (adj.) tembel
temblar/tremblar <fr.’ trembler>
(v.) titremek
temblánte/tremblánte <fr.’
tremblant/e> (adj.) titrek
temblór/tremblór (n.f.) tit-
reme
temél <tr.> (báza, fundamyénto)
(n.m.) temel (“echar temél” =
temel atmak)
temenná <tr.> (salúd’o) (n.f.)
temenna
temeráryo/ya (sin espánto)
(adj.) korkusuz, atak
temerid’ád’ (ozad’ía) (n.f.)
ataklık, korkusuzluk
temór (espánto) (n.m.) 1) kor-
ku, kaygı, endişe 2) saygı ile
korku karışımı
temorid’ád’* <lad.> (n.f.)
büyük korku
temperaménto (n.m.) mizaç
temperánsya (mod’erasyón)
(n.f.) azla yetinme, yetin-
genlik, ılımlılık, itidal

temperatúra (n.f.) sıcaklık, ısı, vücut sıcaklığı, hava sıcaklığı

tempésta (n.f.) fırtına, kasırga

tempestuózo/za (adj.) fırtınalı
(“*el tyémpo está tempestuózo*”
= *hava fırtınalı*)

témplo (n.m.) mabet, tapınak

témpo (*rítmo*) (n.m.) tempo

temporál (adj.) dünyevi, cismani, zamansal

temporáryo-ya (adj.) geçici, süresiz

tempranéro/ra (n.m.f./adj.) vaktinden önce gelen

tempraniko (adv.) çok erken

tempráno (adv.) erken
(“*espertarse muy temprano*”
= *çok erken uyanmak*)

ten (n.m.) yüz rengi

tenasid'ád'/tenasitá <it. 'tenacità> (n.f.) direngenlik, sağlamlık, süreklilik

ténda/ténta (n.f.) çadır

tendénsya (n.f.) eğilim, meyil, temayül

tendensyózo/za (adj.) yan tutan

tender (v.) germek, yaymak, uzatmak (“*tender el bráso*” = *kolunu uzatmak*)

tendíd'o/d'a (adj.+) 1) gerilmiş, 2) uzatılmış (“*kon bráso tendíd'o*” = *yardım*

amacı ile uzanmış kol)

tendjeré <tr.> (*kaldéra*) (n.f.) tencere

tendón (n.m.) kiris, (anatomide) kas bağı

tendrís <tr. tendüüst> (*rézyo, vigorózo*) (adj.) sağlam, diri, dik, dimdik, gergin

tenebrózo/za (adj.) karanlık, kasvetli

tened'úra de lívros (n.f.) muhasebecilik

teneké <tr.> (*fyérro blánko*) (n.m.) teneke

tener (v.) 1) sahip olmak, tutmak, eliyle tutmak (“*tener un pasharó en la máno*” = *elinde bir kuş tutmak*) 2) hissetmek (“*tener eshuényo*” = *uykusu olmak*); (“*tener dolór*” = *ağrısı olmak*)

tener ámbre açlık hissetmek

tener ánimo cüret etmek

tener de avér alacağı olmak

tener de menestér ihtiyacı olmak

tener derécho hakkı olmak

tener dúbyo şüphesi olmak

tener en kí kin tutmak

tener en tíno akılda tutmak

tener entisyón niyeti olmak

tener gánas isteği olmak

tener gongóshas sıcak basmak

tener ilaká <esp.+ tr.> alakası olmak

tener izaplık <esp.+tr.> (*azáp - suplísyo*) gücenmek

tener kontákto ilişkisi olmak

tener kúd'yo ihtimam göstermek

tener la kavésa tomád'a kafa-sı karışık olmak

tener meneád'a kısıtlamak

tener ozad'ía cüret etmek

tener péna üzölmek

tener tíno nezaret etmek

tener un ímpo de yóro hiç-kırarak ağlamak

tenerse (v.pr.) 1) tutunmak 2) durmak ("*tenerse derécho*" = *düzgün durmak*); ("*tenerse léshos*" = *kendini uzak tutmak*) 3) tutuşmak ("*tenersen por el bráso*" = *birbirlerinin kollarımdan tutunmak*)

tenór (n.m.) tenor

tensyón/tansyón (n.f.) 1) gerilme, kasılma, gerilim 2) kan basıncı 3) gerginlik

tentar (v.) 1) isteklendirmek 2) denemek, tecrübe etmek, girişmek

tentasyón (n.f.) çekicilik, iç kışkırtısı

tentatíva (n.f.) girişim, teşebbüs, deneme

ténto (n.m.) jeton, marka

tenyir (*boyadear* <tr.>) (v.) boyamak

teólogo (n.m.) ilahiyat doktoru

teolojía (n.f.) ilahiyat

teoría (n.f.) kuram, nazariye

teorikamente (adv.) kuramsal olarak

teoríko/ka (adj.) nazari, kuramsal

tepé <tr.> (*síma*) (n.m.) tepe

terapiá (n.f.) tedavi, terapi

terbiyé <tr.> (*ed'ukasyón*) (n.m.) terbiye

terbiyelí/a <tr.+suf.f.esp.> (*byen ed'ukád'o/d'a*) (adj.) terbiyeli

terbiyesíz/a <tr.+suf.f.esp.> (*sin ed'ukasyón, insolénte*) (adj.) terbiyesiz

terdjumán/a <tr.> (*tra-d'uktór/a*) (n.m.f.) tercüman

terebantína (*trementína*) (n.f.) neft yağı

terjiversar (v.) kararsızlık göstermek, bahane aramak, savsaklamak

terminál (n.m./adj.) 1) son durak 2) nihai

terminar (v.) bitirmek, tamamlamak, sona erdirmek

termíno (n.m.) 1) son had, bitme, sona erme 2) terim

termómetro (*grád'o*) (n.m.)

derece, termometre

térmos (n.m.) termos

terremóto (*rash*) (n.m.) deprem

terréno (n.m.) arazi, saha, toprak, arsa

terréstre (adj.) karasal

terrífiko/ka <fr.'> (*terrorífico/ca* <esp.>) (adj.) korkutucu

territóryo (n.m.) bir devlete ait toprak, yetki bölgesi

terrívle (adj.) azılı, dehşetli, feci, korkunç

terrór (n.f.) dehşet, tedhiş, büyük korku

terroristo/ta (*terrorista*)

(n.m.f.) yıldırğan, tedhişçi, terörist

terrorízmo (n.m.) yıldırğanlık, tedhişçilik

ters <tr.> (*1. arrevés / a revés, kontráyo 2. kontraryánte*)

(adj.) ters

tersaná <tr.> (*arsenál*) (n.f.)

tersane

terslík <tr.> (*kontraryed'ád'*)

(n.m.) terslik

térsyo (n.m.) üçte bir

tertip <tr.> (*órd'en, metód'a, plan*) (n.m.) tertip

tertipli/a <tr.+(a)esp.>

(*órd'enád'o/d'a, metód'iko/ka*) (adj.) tertipli ("*ésta*

mujér es muy terciplá" = *bu kadın çok tertipli*)

Tesha be-áv <ebr.> (n.m.) Av ayının 9. günü, Yahudi tarihinde pek çok kötü olayın gerçekleştiği ve bu yüzden matem olarak anılan gün.

tesher (v.) 1) dokumak, örmek, tertip etmek 2) (mec.) yavaşlatmak

tesherse (v.pr.) (mec.) yavaş çalışmak

teshíd'o (n.m.) doku, tekstil

teshíd'o/d'a (mec.) (adj.) yavaş çalışan ("*éste ómbre es muy teshíd'o*" = *bu adam çok ağır*)

teshuvá <ebr.> (*repentimyénto*)

(n.f.) pişmanlık, ıslah ("*tornar en teshuvá*" = *ıslah olmak*)

tespíl <tr.> (*rosário* <esp.>)

(n.m.) tespih

test (n.m.) test

tésta (*kavésa*) (n.f.) kafa

testaménto (n.m.) vasiyetname

testifikar (v.) şahitlik etmek, doğrulamak

testígo (*shaét*) (n.m.) şahit, tanık

testimonyar (v.) şahitlik etmek, tanıklık etmek, belirtmek

testimónyo (n.m.) tanıklık, şahitlik

téta (n.f.) meme

tetád'a (n.f.) 1) süt emzirme, süt emme 2) bir emmede içilen süt
tetad'éra* (*chupón, tetín*) (n.f.) emzik
tetar (v.) emmek, emzirmek
tetín (*tetad'éra, chupón*) (n.m.) emzik
tetóna* (adj./f.) iri göğüslü
tevá <ebr.> (n.f.) sinagogda hahamların kullandıkları kürsü
Tevét <ebr.> (n.m.) Aralık/Ocak
tevilá <ebr.> (*ablusyon*) (n.f.) tüm vücudun ruhaní temizlik amacı ile suda temizlenmesi
teyp (n.m.) teyp
tezkyeré <tr.> (*perméso eskrito*) (n.m.) tezkere
tezoréro/trezoréro <fr. ' >/ra (n.m.f.) veznedar
tezóro/trezóro <fr. ' > (n.m.) hazine
tézya <tr.> (*kontuár*) (n.m.) tezgah
ti (a ti) (pron.) sana
tía (n.f.) teyze, hala, yenge
tífo (n.m.) tifo
tifón (n.m.) tayfun
tígre (n.m.) kaplan
tijéra (n.f.) makas
tík (n.m.) tik
tikadeád'o/d'a <tr.+esp.> (*tapá-d'o/d'a*) (adj.+) tıkalı, tıkanık

tikadear <tr.+esp.> (*tapar, embutir*) (v.) tıkamak
tikiya (n.f.) verem
tikún <ebr. *tikkún*> (n.m.) günün ilk duası
timaraná <tr.> (*azilyo de lokós*) (n.f.) timarhane
tímbre/témbro (n.m.) 1) pul (posta) 2) tını, ses rengi
timid'éz (n.f.) çekingenlik
tímid'o/da (*averguensózo/za*) (adj.) utangaç, çekingen, sıkılğan
timón (n.m.) dümen
timonéro (n.m.) dümenci
tinája (n.f.) küp
tíni míni puf çıt kırıldım
tíno (n.m.) 1) bellek, hafıza (*"guad'rar en tíno" = aklında tutmak*) 2) özen, dikkat (*"echar tíno" = dikkat etmek*)
tínta (n.f./adj.) 1) mürekkep 2) (mec.) zil zurna sarhoş (*"está tínta" = zil zurna sarhoş olmuş*)
tintéro (n.m.) mürekkep hokkası
tintúra (n.f.) boya
tínya (n.f.) kellik
tinyévlas (n.f.pl.) zifiri karanlık
tinyózo/za (adj./n.m.f.) kel (*"los tinyózos son mazalózos" = keller şanslı olurlar*)

tío (n.m.) amca, dayı
típki <tr.> (*lo mízmo ke*)
 (adv.) tıpkı (*"ésta jıka es típki su mád're"* = *bu kız tıpkı annesine benziyor*)
típo (n.m.) 1) çeşit, cins, tür, tip 2) herif
tipografía (n.f.) basımcılık
tıra (n.f.) bant, şerit
tiráje (n.m.) çekiliş, çekim
tiralánya (n.f.) örümcek
tiranía (n.f.) zorbalık, despotluk, zulüm
tirániko/ka (adj.) zorba, baskıcı
tiranizar (v.) zulmetmek, baskı yapmak
tiráno (n.m.) zorba
tirántes (n.m.pl.) pantolon askısı
tírar (*travar*) (v.) ateş açmak
tíro (n.m.) 1) atış, atma 2) ateşli silah
tiryakí/a <tr.> (*amatór/a*)
 (adj./n.m.f.) tiryaki
tishórt (n.m.) tişört
titán (n.m.) 1) dev 2) (mec.) dev gibi adam
titín (*chupón*) (n.m.) emzik
titirear <tr.+esp.> (*tremblar*)
 (v.) titremek
titiréo <tr.+esp.> (*tremblamyénto*)
 (n.m.) titreme
titubear (v.) sendelemek

titular (adj./n.) unvanı olan
título/títolo <it.'> (n.m.) 1) bir kitabın veya bir yazının adı, başlığı 2) unvan
tivyar (v.) iltmek
tivyarse (v.pr.) ılınmak
tívyo/ya (adj.) ılık
tivyór (n.f.) ılıkılık
tízna (n.f.) kurum
tizón (n.m.) kor, yanan kömür parçası
toáf/tuáf <tr.> (*estrányo/ya*)
 (adj.) tuhaf
tobé <tr.> (*repentimyénto, kontrisyón*) (n.m.) tövbe
 (*"azer tobé"* <*djurar de nó azérlo mas*> = *tövbe etmek*)
tobekyí (n.m.) tütün yaprakları
tod'avía* (prep.) henüz, daha, bununla beraber, yine de
tód'o/tód'a (adj.) her, bütün
 (*"tód'a persóna ke vyéne es la hyén veníd'a"* = *her gelen kişi hoş gelir*)
tód'o (n./pron.m.sing.) hepsi, herşey, umum (*"dáme tód'o"* = *bana hepsini ver*); (*"se komyó tód'o"* = *herşeyi yedi*)
tód'o pod'erózo/za (adj.) sonsuz kudretli
Tód'opod'erózo (el) (n.m.) Tanrı
tód'os (pron.) herkes (*"tód'os bevyéron víno"* = *her-*

kes şarap içti); (*"tód'os endjúntos"* = *cümleten, hep beraber*)

tód'os/tód'as (adj./pl.) bütün (*"tódos los ijíkos vinyéron"* = *bütün çocuklar geldi*)

tokad'éro (n.m.) ellemek manyaklığı

tokad'íko/ka (adj.) (mec.) az çürük (*"ésta frúta está un póko tokad'íka"* = *bu meyveler hafif çürük*)

tokád'o (n.m.) bir nevi başlık

tokád'o/d'a (adj.+) dokunulmuş

tokar (v.) 1) dokunmak, ellemek, ilişmek, değinmek, (*"tokar a un sujéto"* = *bir konuya değinmek*) 2) değmek (*"le tokó el ójo málo"* = *nazar değdi*)

toksíko/ka (adj.) zehirli, toksik

toksína (n.f.) zehir, toksin

toleránsya (*induljénsya, komprensýon*) (n.f.) hoşgörürü, müsamaha

toleránte (adj.) hoşgörülü, müsamahakar

tolarar (*akseptar, somportar*) (v.) müsamaha etmek

tomád'o/d'a (adj.) 1) alınmış, 2) meşgul, tutulmuş 3) (mec.) kısık (*"tener la bóz*

tomád'a" = *sesi kısılmış*)

4) (mec.) eli ayağı tutulmuş (*"está entéro tomádo"* = *her tarafı tutulmuş*)

tomad'ór/d'éra (n.m.f.) alıcı

tomad'úra (n.f.) 1) alma (*"tomad'úra de tanít"* = *oruç alma*); (*"tomad'úra de mános"* = *tokalaşma*) 2) sara hastalığı

tomar (v.) almak (*"tomar atrás"* = *geri almak*); (*"tomar de máno"* = *alttan almak, gönül almak*); (*"tomar debásho de sus álas"* = *himayesi altına almak*); (*"tomar habér"* <esp.+tr.> (*habér* = *novelás*) = *haber almak*); (*"tomar id'éa"* = *fikir almak*); (*"tomar informasyónes"* = *malumat almak, bilgi almak*); (*"tomar kon las buénas"* = *alttan almak*); (*"tomar konséjo"* = *nasihat almak*); (*"tomar la kavésa"* = *başını almak*); (*"tomar mezúras"* = *tedbir almak*); (*"tomar réflo"* = *nefes almak*); (*"tomar vengánsa"* = *öc almak*)

tomar kolorá bayát** geçmiş şeyler için öfkelenmek, boş yere öfkelenmek

tomar páрте iştirak etmek

tomar la péna zahmet etmek

tomar al pélo alay etmek,
takılmak
tomar sehorá <esp.+ebr.>
üzülmek
tomarlo a virtúd makbule
geçmek
tomarlo aryéntro içermek
tomarlo de la kóla aşırıya
kaçmak
tomarse el sulúk <esp.+tr.>
(*solúk* = *réflo*) soluğu
tikanmak
tomarse kon... sorumlu tutmak
tomát (n.f.) domates
tomatád'a (n.f.) domates
salçası
tómba <it.'> *bkz.* **túmba**
tonalid'ád' (n.f.) (müzikte) ton,
makam
tonifikar (*vivifikar*) (v.) güç-
lendirmek, kuvvet vermek,
dirileştirmek
tóno (n.m.) 1) renk perdesi 2)
ses perdesi
tonteád'o/d'a (adj.) aptal-
laşmış
tónto/ta (adj.) aptal, şaşkın,
alık
topád'a (n.f.) buluş
topad'úra (n.f.) buluşma
(*"topad'úra de kosuégros*
- enkóntro muy amistózo"
= dünür görüşmesi, sıcak
buluşma)

topar (v.) bulmak (*"topar*
una koza pedrida" = *kayıp*
birşeyi bulmak); (*"topar*
achákes" = *bahane bul-*
mak); (*"topar el púnto"* =
ayarını bulmak); (*"topar la*
okazyón" = *fırsat bulmak*);
(*"topar la belá"* <esp.+tr.>
= *belayı bulmak*); (*"to-*
par minasúp - topar kon-
venyénte" = *münasip bul-*
mak); (*"topar reméd'yo"* =
çare bulmak)
toparse (v.pr.) buluşmak,
bulunmak (*"toparse en óras*
prétas" = *zorda bulunmak*)
topografia (n.f.) topografya
toráks (n.m.) göğüs boşluğu
tormentar/atormentar (v.)
acı vermek, işkence etmek
torménto (n.m.) cefa , acı,
sıkıntı
tornar (*revenir*) (v.) 1) dön-
mek (*"tornar atrás"* = *avdet*
etmek, geri dönmek); (*"tor-*
nar en teshuvá" <esp.+ebr.>
= *islah olmak*) 2) çevirmek
(*"tornar la kavésa"* = *başı-*
nı çevirmek)
tornarse (v.pr.) dönmek
tornavída (n.f.) tornavida
tórno (n.m.) 1) devir, dönü-
şüm, nöbet, sıra (*"es mi*
tórno de pagar" = *ödeme*)

sırası bende) 2) tur (“*vo a echar un chíko tórno*” = *ufak bir tur atacağım*)

tóro (n.m.) boğa

torobólo (*lóko/ka*) (adj) deli, uçuk

tórpe (adj.) aptal, sakar, salak, toy

torped'ád'/torpéza (n.f.) aptallık, toyluk

torpíl (*pístón*) (n.m.) torpil

torpilyar (v.) topa tutmak

tórre (n.f.) kale, kule

torrénte (n.m.) sel

torsed'úra (n.f.) bükme, bükülme

torser (v.) burmak, bükmek, kıvrırmak

torserse (v.pr.) bükülmek, burkulmak, kıvrılmak

torsíd'o/d'a (adj.+) bükül-müş

torsimyénto (n.m.) bükme, burkulma

tórso (n.m.) gövde

torsyón (n.f.) burma, bükme

tórta (n.f.) pasta, turta

tortuózo/za (adj.) 1) dolam-baılı, girintili çıkıntılı, eğri
2) (mec.) sinsî

tortúra (n.f.) işkence

torturar (v.) işkence etmek

tos (n.f.) öksürük

toser (v.) öksürmek

tosigó (n.m.) zehir (“*póko tosígo no entoséga*” = *az zehir zehirlemez*)

tost (n.m.) tost

tostád'o/d'a (adj.+) kızarmış

tostad'ór (n.m.) ekmek kızartma makinesi

tostar (v.) kızartmak

total 1) (n.m.) yekün, toplam, tutar 2) (adj.) bütün, tüm, eksiksiz (“*vo azer una renovasyón total*” = *tamamını yenileyeceğim*)

3) (**en**) (adv.) toplam olarak (“*en total, kuántas persónas vinyéron?*” = *toplamda kaç kişi geldi?*)

totalid'ád' (n.f.) toplam, hepsi, bütünü, tamamı (“*gastar la totalidád de su mezád'a*” = *maaşının tamamını harcamak*)

totalitarízmo (n.m.) erk tekellcılığı, despotluk

totalitáryo/ya (adj.) bütün-cül, erk-tekellci

totalizar (v.) toplamını çıkarmak

továja/tevéja (n.f.) havlu, peçete

trad'isyón (n.f.) anane, gelenek, töre

trad'isyonál (adj.) geleneksel

trad'isyonalistó/ta (*trad'isyonalista*) (n.m.f./adj.)
gelenekçi, muhafazakar
trad'uksyón (*traslád'o*)
(n.f.) tercüme, çeviri
trad'uktór/a (*traslad'ad'ór/a*)
(n.m.f.) mütercim, tercüman
trad'uzir (*traslad'ar*) (v.)
tercüme etmek, çevirmek
traed'ór/d'éra (n.m.f.) 1) getiren, eve ekmek getiren, evi geçindiren 2) (mec.) pezevenk
traer (v.) getirmek (*"traer pán a káza"* = eve ekmek getirmek); (*"traer al tíno"* = hatırlatmak, akla getirmek)
traerse (v.pr.) kendini zor bir duruma atmak (*"no te tráygas a ked'ar sín monéd'a"* = kendini parasız kalma durumuna sokma); (*"no te tráygas a resivir késas"* = kendini şikayet edilen durumuna sokma)
trafíkar (v.) 1) ticaret yapmak 2) (mec.) kötü anlamda ticaret yapmak, bir şeyler karıştırmak
tráfíko (n.m.) 1) ticaret, alışveriş 2) ulaşım, trafik
traíd'a (n.f.) taşıma, getirme (*"en una traíd'a"* = bir taşımada)
traid'ór (n.m.) vatan haini

traisyón (n.f.) hainlik, hiyanetlik, ihanet
traisyonar (v.) ihanet etmek
trajed'ía (n.f.) facia, trajedi
trájiko/ka (adj.) 1) feci 2) acıklı, trajik
traksyón (n.f.) çekme
traktór (n.m.) traktör
trámpa (n.f.) 1) tuzak, kapan, hile (*"trámpa de ratón"* = fare kapanı) 2) <tr.> (*takás, tróke*) değiş tokuş, takas, trampa (*"azer trámpa"* = takas yapma)
tramváy (n.m.) tramvay
trandafilá <gr.> (*róza*) (n.f.) gül
tránka/tránka de puérta (n.f.) 1) kapı mandalı 2) (adj.) (mec.) alık, budala
trankilid'ád' (n.f.) rahatlık
trankilizar (v.) rahatlatmak, sakinleştirmek, yatıştırmak
trankilizarse (v.pr.) rahatlamak, sakinleşmek, yatışmak
transbord'ar (*aktarear* <tr.>) (v.) aktarmak
transbórd'o (*aktarmá* <tr.>) (n.m.) aktarma
transferar/transferir (v.) devretmek, nakletmek, yerini değiştirmek
transféro (n.m.) devretme, aktarma, nakletme, nakil

transfigurar (v.) yüzünü aydınlatmak, biçimini değiştirmek

transformar (*trokar*) (v.) başka bir biçim vermek, değiştirmek

transformasyón (*trokamýénto*) (n.f.) şekil değiştirme, değişim, değişiklik

transformávle (adj.) dönüştürülebilir, başka bir biçim verilebilir

transfuziyón (n.f.) aktarma (*"transfuziyón de sángr"* = kan nakli)

transgresyón (*violasyón*) (n.f.) kurallara karşı gelme, ihlal

transkrivir (v.) metinde değişiklik olmadan tekrar başka bir yazıya çevirmek

transmeter/transmitir (v.) iletmek, aktarmak

transmisyon (n.f.) intikal, geçirme, iletme

transparénsya (n.f.) şeffaflık

transparénte (adj.) saydam, şeffaf

transpirar (*sud'ar*) (v.) terlemek

transportar (v.) nakletmek, taşımak

transpórt (n.m.) nakliye, taşımacılık, taşınma

tranzitar (v.) transit geçmek

tranzitório/ya (adj.) 1)

transit geçen 2) geçici

trapéro (*handrajéro*) (n.m.) eskici, paçavracı

trápo (*handrájo*) (n.m.) paçavra, çul

trasar (v.) şeklini çizmek

trasbokar/tresbokar (v.) 1) devirmek, tersine döndürmek, 2) (mec.) alt üst etmek

trasdublar/tresdublar (v.) iki defa üç katına çıkarmak

traslad'ar/treslad'ar (*trad'uzir, aboltar*) (v.) tercüme etmek, çevirmek, aktarmak

traslád'o/treslád'o (*traduksyón*) (n.m.) tercüme, çeviri, kopya

trasmáno (a) (adv.) gizlice

traspasar/trespasar <port. *trespassar*> (v.) aşmak, geçmek, geçirmek

traspasarse/trespasarse

(v.pr.) 1) kendinden geçmek

(*"traspasarse de ámbre"* =

açlıktan bayılacak duruma gelmek) 2) çok istemek, çok arzulamak

(*"se trespása por dar konséjos"* = öğüt vermeye bayılır)

trasplantar (v.) bir yerden alıp başka bir yere dikmek

trasvelád'o/d'a** (adj.)

uyuşuk (*"máho i trasvelád'o"* = *fazlaca uyuşuk biri için kullanılır*)

trasvelar/tresvelarse* (v.)

uyuklamak

trasvélo/tresvélo (n.m.)

yarı uyku, uyuşukluk

tratád'o (n.m.) anlaşıma, ant-

laşma, pakt (*"tratád'o de paz"* = *barış antlaşması*)

trataméntos (n.m.pl.) ikram

tratamyénto (n.m.) davran-

ma, tarz, muamele (*"tratamyénto dúro envérso un lavoránte"* = *bir işçiye sert davranma*) 2) tedavi, bakım

tratar (v.) 1) bir kişiye karşı davranmak, muamele etmek

(*"tratar un servitór kon buendád'"* = *bir hizmetkara iyi muamele etmek*) 2) bir mevzu üzerinde görüşüp tartışmak, incelemek, söz etmek (*"se trató de diferéntes kestyónes"* = *değişik sorunlar üzerinde tartışıldı*) 3) biri-ne... olarak davranmak (*"me trató de lad'rón"* = *bana hursız muamelesi yaptı*) 4) bir iş hakkında görüşmek, pazarlık etmek (*"mi amíga no sáve del tód'o tratar"* = *arkadaşım hiç pazarlık yapmayı bilmez*)

tratarse (v.pr.) mevzu bahis

olmak, söz konusu olmak (*"se trata del avenír de un mansévo"* = *bir gencin geleceği söz konusu*)

tráto (n.m.) 1) alaka (*"póko tráto kon ésta persóna, es*

mála i mentiróza" = *bu kişiyle alakan az olsun, kötü ve yalancıdır*) 2) pazarlık, alışveriş

tráuma (n.f.) travma

travád'o/d'a (adj.+) çekilmiş

travad'ór/d'éra (*profítad'ór*)

(adj./n.m.f.) beleşçi (*"ésta mujér es muy travad'éra"* = *bu kadın çok beleşçidir*)

travahar* (*lavorar*) (v.)

çalışmak

traváho* (*lavóro*) (n.m.) iş,

çalışma

travar (*tírar*) (v.) 1) çek-

mek (*"travar una sía"* = *bir sandalya çekmek*); (*"travar al gorál"* = *kur'a çekmek*); (*"travar la álma"* = *canı çekmek*) 2) (*atraer*) cezbetmek 3) eziyet çekmek (*"travar aniyút"* <esp.+ ebr.> = *sefalet çekmek*)

travar (**no**) (*no atraer*) (v.)

cezbetmemek (*"no me está travándo"* = *beni cezbetmiyor*)

travarse (v.pr.) çekilmek,

geri çekilmek
trazéra (n.f.) arka, ard, göt, kış
trazería (la) (n.f.) arka taraf
trazyerrar (v.) çok yanılmak
trefá** <ebr.> (adj.) Yahudilikte
 helal (kaşer) olmayan, haram
tremblamyénto <fr.'> (n.m.)
 titreme, sarsılma
tremblánte <fr.'> (adj.) titrek
tremblar <fr.'> /temblar (v.)
 titremek
tremblór (n.f.) titreme
trementína/trimintína
 (n.f.) 1) terebentin 2) (mec.)
 yapışkan, mızımız kişi
tréno (n.m.) tren, şimendifer
 ("tréno de merkansía" =
 katar)
trensar (v.) örmek
trénta (adj.) otuz
trepid'ánte (adj.) sarsıntılı,
 canlı, hareketli, hızlı
trepid'ar (v.) sarsılmak, tit-
 remek
tres (adj.) üç ("tres tántos"
 = üç misli)
tresalíd'o/d'a (adj.)
 çıldırmış, deli gibi, çok çok
 memnun
tresalirse (v.pr.) çıldırmak,
 çok beğenmek
tresér (adj.) üçüncü
treslad'ar bkz. traslad'ar
trespajar (umilyar, arre-

bashar) (v.) aşağılamak,
 küçük düşürmek, kırmak
trespájo (n.m.) aşağılama,
 küçük düşürme
trespasar bkz. traspasar
trespasarse bkz. traspasarse
trespizar (v.) ezmek, ayakla
 çiğnemek
treziéntos** (adj.) üç yüz
trezóro <fr.'> bkz. tezóro
triangulár (adj.) üçgen şek-
 linde
tribúna (n.f.) tribün
tribunál (n.m.) mahkeme
tribúto (n.m.) haraç, vergi
trigo (n.m.) buğday
trikó (n.m.) triko
trikotar (v.) örmek
trilyón (n.m.) trilyon
trimestrál (adj.) üç ayda bir
triméstre (n.m.) üç aylık süre
trinkínad'a (n.f.) 1) gıcırta 2)
 şiddetli kasılma
trípa (n.f.) karın
trípas (n.f.pl.) bağırsak,
 iştakembe ("trípas áncas"
 = çok sabırlı); ("trípas de
 myel" = çok iyi insan)
tríple/tríplo (adj./n.m.) üç katı
tripúd'o/d'a (adj.) göbekli
tríste (adj.) acıklı, hazin,
 hüznünlü, kasvetli, kederli,
 müteessir, üzgün, üzücü,
 üzüntülü

tristéza (n.f.) hüüzün, kasvet, üzüntü

triunfad'ór (n.m.) zaferi kazanan

triunfar/trionfar <it. 'trionfare> (v.) galip gelmek, zafer kazanmak

triúnfo/triónfo <it. ' > (n.m.) zafer

trívo (n.m.) aşiret, kabile, kavim

trivyál (adj.) adi, değersiz, önemsiz, bayağı

troféo (n.m.) zafer takı

trokamyénto (n.m.) değişiklik, tadil, tebdil

trokar (*kambyar*) (v.) 1) değişmek ("ésta ijika trokó múncho" = *bu genç kız çok değişti*) 2) değiştirmek ("trokar de káza" = *ev değiştirmek*) 3) bozdurmak ("trokar monéd'a" = *para bozdurmak*) 4) değiş tokuş etmek

trokarse (v.pr.) 1) değişmek 2) kıyafet değiştirmek 3) halsiz görünmek ("se trokó múncho, no séa ke está hazína?" = *çok değişti, hasta mı acaba?*)

tróke (*kámbyo*) (n.m.) mübadele, teati, trampa, değiş tokuş

trompéta (n.f.) borazan, trompet

tróncho (n.m.) 1) bitki sapı 2) (mec.) cahil, okumamış, aptal

trónko (n.m.) 1) kütük 2) gövde

tróno (n.m.) taht

tropitó/tripitó <gr.> (n.m.) süzgeç

trúpa (n.f.) 1) kafile, sürü 2) askeri birlik, bölük

trushí/turshí <tr.> (*salamúra*) (n.m.) 1) turşu, 2) (mec.) sırlılık

trúvyo/ya* (*bulaník*) (adj.) bulanık, karışık, belirsiz

tsadík/sadík <ebr.> (*djústo*) (n.m.) dürüst ve kusursuz insan

tsadikéro/sadikéro* <ebr.+esp.> (*apiad'ad'ór*) (adj.) çok merhametli

tú (pron.sing.) sen ("tú ke bivas" = *sen sağol, canın sağolsun!*); ("tú ke lo estrúygas" = *sen eskitesin!*)

tu (adj.sing.) senin (tekil) ("tu lívro" = *kitabın*)

tuáf <tr.> *bkz. tóaf*

tuál (n.f.) keten

tualéta <fr.> (n.f.) 1) abiye elbise 2) abdesthane, hela

túbo (*tüp*) (n.m.) boru, tüp

túd'ro/d'ra (adj.) 1) ağır işiten, duyarsız 2) (*Nehama'ya göre*) aptal

tuerser/torser (v.) bükme
tuerse/torse (v.pr.)
 bükme
tuerted'ád' (n.f.) eğrilik
tuertéz (n.f.) eğrilik, çarpıklık
tuérto/ta (adj.) çarpık, eğri,
 bükük
tufénk <tr.> (*fuzıl*) (n.m.)
 tüfek
túfo (n.m.) kötü koku, ağır
 koku
tujir (v.) konuşmak ("ésta
 mujér ni túje ni múje" = bu
 kadın ağzını bile açmaz)
tul (n.m.) tül
tulúmba <tr.> (*pómpa de
 água*) (n.f.) tulumba
túmba/tómba <it.' > (n.f.)
 mezar, mezar taşı, kabir,
 lahit
tumbekyí/tombekyí (n.m.)
 tütün
tumór (n.f.) ur
tumúlto (n.m.) gümbürtü
turar/durar (v.) dayanmak,
 sürmek
turávle (*durávle*) (adj.)
 dayanıklı
turbín (n.m.) dürbün
turístiko/ka (adj.) turistik
turísto/ta (*turísta*) (n.m.f.)
 turist
turízmo (n.m.) turizm
Turkíya (n.f.) Türkiye

Túrko/ka (n.m.f./adj.) Türk
turkolojía (n.f.) türkoloji
turkuáz (n.f.) camgöbeği,
 turkuaz
turniké <fr.' > (*tornikéte*)
 (n.m.) turnike
turudí/a (*otoritáryo/ya, gri-
 talón/a*) (n.m.f./adj.) otorite,
 yaygaracı
tus (adj.plr.) senin (*ikinci
 şahıs, nesne çoğul*) ("tus
 lívros" = kitapların)
tutáno <port.' * > (n.m.) ilik,
 kemik iliği
tutór (n.m.) vasi, veli
tutulearse <tr.+esp.> (*tomar-
 se entéro, entontesarse,
 tartalea*) (v.pr.) şaşkın
 kalmak, sersemleşmek,
 kekelemek, tutulmak
tutuléo <tr.+esp.> (*entonte-
 simyénto*) (n.m.) şaşkınlık,
 sersemlik
tutún <tr.> (*tabáko*) (n.m.)
 tütün ("azerse tutún" =
büsbütün yanmak)
tutushearse <tr.> (*inflamar-
 se*) (v.pr.) tutuşmak
túvla <tr.> (*lájá*) (n.f.) tuğla
tuyíd'o/d'a (adj.+) ağrılı,
 kötürüm
tuyir (v.) 1) incitmek 2)
 kötürüm bırakmak

tuyisyón (n.f.) felç

túyo/ya (pron.m.f.sing.)

senin (*"éste lívro es túyo"* = *bu kitap senin*); (*"ésta káza es túya"* = *bu ev senin*)

túyo/"el túyo/la túya"

(pron.) seninki (*"éste lívro es el túyo"* = *bu kitap seninki*); (*"ésta kaza es la túya"* = *bu ev seninki*)

túyos/túyas (pron.m.f.pl.)

sizin (*"éstos lívros son túyos"* = *bu kitaplar senin*); (*"ésta kázas son túyas"* = *bu evler senin*)

túyos/los túyos/las túyas

(pron.- segunda per. obj. pl.) seninkiler (*ikin-ci şahıs, nesne çoğul*); (*"mis lívros son blánkos, los túyos son amaríyos"* = *benim kitaplarım beyaz, seninkiler sarı*)

tyémpo (n.m.) 1) zaman,

süre, vakit (*"tyémpo limitád'o"* = *kısıtlı müddet*); (*"tyémpo pasád'o"* = *geçmiş zaman*) 2) hava (*"tyémpo kláro"* = *açık hava*)

tyérra (n.f.) toprak, yer,

yeryüzü (*"tyérra natál"* = *doğum yeri*)

tyéso (adj.) kupkuru, katı,

bükülmez

tyésto/tiésto (n.m.) kil,

saksı

tzar (n.m.) çar

u

u/o (konj.) veya

udjulá <tr. güç bela> (*énfin*)

(int.) güç bela, nihayet

ufledear <tr.+esp.> (*asoplar*)

(v.) üflemek

ugradear <tr.+esp.> (*ir a un lugár en pasándo*) (v.) uğramak

ugrashear <tr.+esp.> (*esforsar-se, lazdrar*) (v.) uğraşmak

ugurlú <tr.> (*venturózo*)

(adj.) uğurlu

ugursúz/a <tr.+suf.f.esp.>

(*maléfiko/ka, funésto/ta*)

(adj.) uğursuz

ulsér (n.m.) ülser

ulserasyón (n.f.) yara açılma

ulteryór/a (adj.) sonraki, ötede olan

ultimatúm (n.m.) son uyarı, ultimatom

último/ma (*de alkávo*)

(adj.) son, nihai, sonuncu

últra (adv.) aşırı

ultráje/utráje <fr.' outrage>

(*ofénsa*) (n.m.) sövğü,

hakaret

ulvid'ád'o* bkz. olvid'ád'o/d'a

ulvid'ar* bkz. olvid'ar

ulvid'arse* bkz. olvid'arse

ulvíd'o* bkz. olvíd'o

ulvid'ózo* bkz. olvid'ózo-za

umá <ebr.> (n.f.) halk

umanid'ád'/umanitá <it.'
umanita> (n.f.) beşeriyet,

insaniyet, insanlık

umanísto/ta (*umanísta*)

(adj./n.m.f.) 1) insancıl 2)

Yunan ve Latin dil ve edebiyatları uzmanı

umanitáryo/ya (adj.) insanlığa hizmet eden

umanízmo (n.m.) insancılık, insanları sevme ülküsü

umáno (el) (n.m.) insan

umáno/na (adj.) 1) insana

ilişkin, insancıl 2) iyiliksever

umbilikál (adj.) göbekte alakalı

umbrál (n.m.) kapı eşiği

umear (v.) tütme

umid'entar (v.) nemlendirmek

umid'itá <it.> (nem) (n.f.)

nem, rutubet

úmid'o/d'a (nemli) (adj.) nemli

umilde (adj.) alçakgönüllü

umilyánte (adj.) alçaltıcı,
aşağılayıcı, küçük düşürücü

umilyar (arrebashar) (v.)

aşağılamak, küçük düşür-
mek, boyun eğdirmek

umilyarse (arrebasharse)

(v.pr.) kendini alçaltmak,
boyun eğmek

umilyasyón (arrebashamyénto)

(n.f.) küçük düşürme,
utandırma

úmo (n.m.) duman, tüstü

umór (n.f.m.) 1) mizaç, huy

2) mizah

umorístiko/ka (adj.) mizahi

umorísto/ta (umorísta)

(n.m.f.) mizah yazarı

umút <tr.> (esperánsa)

(n.m.) ümit ("no ay umút"
= umut yok)

un/una (adj.) bir ("un ijiko,

una ijika" = bir erkek çocuk,

bir kız çocuk); ("un ómbre"

= bir erkek); ("una mujér"

= bir kadın); ("un día sovre

dos" = iki günde bir); ("un

i un día" = güneşin); ("un

kuárto de óra" = bir çeyrek

saat); ("un montón" = bir

yığın) ("un póko" = biraz);

("un tál" = falan); ("un

tánto mas" = bir misli faz-

la); ("úna vez en míl" =

kırk yılda bir); ("una véz

ke" = madem ki)

unaníamente (adv.)

oybirliğiyle, hep birlikte

unanimid'ád'/unanimitá

<it.> (n.f.) oy birliği, tam birlik

unánimo/ma (unánime)

(adj.) oybirliğine varmış,

oybirliği halinde, toplu, topluca

undir (batirear) (v.) batırmak

undir de grítos çok azarla-

mak, çok bağırarak

undirse (batirearse) (v.pr.)

batmak ("las náves

enemígas se undyéron" =

düşman gemileri battı)

undisyón (n.f.) batma

unflád'o/d'a (adj.+) kaba-

rık, şişik

unflad'úra (n.f.) şişkinlik,

şişme

unflar (v.) kabartmak, şişir-

mek ("unflar el meóyo" =

kafa şişirmek)

unflarse (v.pr.) şişmek

unflasyón (n.f.) kabarma,

şişme

Ungarézo/za (n.m.f.) Macar

Ungariya (n.f.) Macaristan

unguénte (n.m.) merhem

unid'ád' (n.f.) birlik, bütün-
lük, birleşme
únid'o/d'a (adj.+) birleşik,
birlik olmuş
uníd'os/uníd'as (adj.+pl.)
birbirine bağlı
unifikar (v.) tek bir bütün
haline getirmek, birleştirmek
unifikarse (v.pr.) tek bir bütün
haline gelmek, birleşmek
unifikasyón (n.f.) birleştir-
me, birleşme
unifórme/unifórma 1) (adj.)
tekbiçimli, tek düzen 2)
(n.f.) forma, üniforma
uniformid'ád'/uniformitá <it.'
> (n.f.) tekbiçimlilik, aynılık
uniformizar (v.) aynı biçime
sokmak
uníkamente (*sólo, sólamen-
te*) (adv.) yalnızca, sadece
úniko/ka (adj.) biricik, tek,
yegane
unilateral (*de una parte*)
(adj.) tek yanlı
unir (*adjuntar*) (v.) birleştir-
mek, bitişirmek
unirse (*adjuntarse*) (v.pr.)
birleşmek, kaynaşmak
unitá <it.' > <fr.' > (n.f.) birim,
tane, ünite
universál (*kózmiko/ka*)
(adj.) evrensel
universid'ád'/universitá <it.' >

(n.f.) üniversite
universitáryo/ya (n.m.f./
adj.) 1) üniversiteli 2) üni-
versite ile ilgili
univérso (n.m.) alem, cihan,
evren, kainat
univóko/ka (adj.) tek anlamlı
úno/na (pron.) bir, biri, birisi
(*"úno a úno" = birer birer,
teker teker*); (*"úno debásho
de ótro" = alt alta*); (*"úno
de kád'a pád're" = her biri
başka babadan, birbirine
uymayan şeyler*); (*"úno
detrás del ótro" = birbiri
ardında*); (*"úno en mil" =
binde bir*); (*"úno enríva del
ótro" = üst üste*); (*"úna por
úna" = teker teker*)
unos kuántos/unas kuántas
1) (adj.) birkaç (*"unos
kuántos lívros" = birkaç
kitap*) 2) (pron.m.f.plur.)
birkaç tane (*"vo tomar
unos kuántos" = birkaç
tane alacağım*)
untar (v.) 1) sürmek, ban-
mak 2) (mec.) rüşvet vermek
únya (n.f.) tırnak
unyéro/unyál (n.m.) dolama
unyón (n.f.) birlik, birleşme,
kaynaşma
urbanid'ád'/urbanitá <it.' >
(n.f.) görgü, incelik, nezaket

urbanízmo (n.m.) şehircilik, imar
urdjénsa (*prísa*) (n.f.) acele, ivedilik
urdjénte (adj.) acele, acil, ivedi
urdí <tr.> (*armád'a*) (n.m.) ordu ("urdí de lókos" = deli ordu)
urína <port.' >/orína (*pishád'a*) (n.f.) idrar
urinar <port.' >/orinar (*pishar*) (v.) işemek
úrna (n.f.) oy sandığı
urólogo (n.m.) ürolog
ustá (<tr.> (*maéstro*) (n./adj.) usta
ustansílyo (n.m.) alet
ustéd' (*vos, el, éya*) (pr.) siz (ikinci şahıs, tekil)
utí <tr.> (*pláncha*) (n.m.) ütü
utíl (adj.) yararlı
utilid'ád'/utilitá <it.' > (n.f.) yarar
utilizád'o/d'a (*empleád'o/d'a*) (adj.+) kullanılmış
utilizar (*emplear, kullaneat*) (v.) kullanmak
utilizasyón (n.f.) kullanış
utopía (n.f.) utopya, düşülcü
utopíko/ka (adj.) düşülcüsel, gerçekleşmesi olanaksız
úva (n.f.) üzüm

úvre (n.m.) hayvan memesi
uydear <tr.+esp.> (*konformar*) (v.) uymak
uydearse <tr.+esp.> (*konformarse, meterse de akódo*) (v.pr.) uymak
uydurear <tr.> (*inventar, akomod'ar*) (v.) uydurmak
uydurma <tr.> (*fiksyón*) (n.f.) uydurma
uygún <tr.> (*apropriád'o, konfórme*) (adj.) uygun
uzád'o/d'a (1. *akos-tumbrád'o/d'a* 2. *emp-leád'o/d'a* 3. *eskomersíd'o/d'a*) (adj.+) 1) alışık, 2) kullanılmış 3) eskimiş, yıpranmış
uzáje (1. *abitúd* 2. *utilizasyón*) (n.m.) 1) gelenek, alışkanlık 2) (n.m.) kullanım, kullanma
uzánsa (*kostúmbre*) (n.f.) alışkanlık, âdet
uzar (*utilizar, tener el úzo*) (v.) 1) kullanmak, yararlanmak 2) alışkanlığı olmak 3) (*deteryorar*) eskitmek, yıpratmak
uzarse (v.pr.) 1) alışmak 2) moda olmak ("se úza morar en las altúras de la sívdád" = şehrin yüksek kesimlerinde yaşamak moda oldu)

úzo (n.m.) adet, alışkanlık

*(“ténego el úzo de beber dós
kupas de água kád’a deman-
yána” = her sabah iki bardak
su içme alışkanlığım vardır)*

uzuál (*abituál*) (adj.) mutat,
alışılmış

uzúra (n.f.) tefecilik

uzuréro/uzuráryo (n.m.) tefeci

uzurpad’ór/d’éra (n.m.f.)
zorbalıkla ele geçiren

uzurpar (v.) hile ve zorbalıkla
ele geçirmek

uzurpasyón (n.f.) zorbalıkla
ele geçirme

V

vagabondáje* (*sorretéo*)
(n.m.) 1) serserilik 2) gezip
tozma, dolaşıp durma

vagabondear <fr. 'it.' > /vaga-
bundeat (*sorretear*) (v.)
amaçsız dolaşıp durmak,
gezip tozmak

vagabóndo <fr. 'it.' > /vagabún-
do/da (*sorretéro/ra*) (n.m.f.)
avare

vagar (v.) amaçsız dolaşmak

vagár/avagár (adv.) yavaş

vágamente (adv.) belirsizce,
belli belirsiz

vagarózo/avagarózo-za
(adj.) yavaş, ağır

vagíd'o (n.m.) vıyıklama

vágo (adj.) belirsiz

vagón (n.m.) vagon

vah.. <tr.> (*ay! guáy!*) vah!

vahíd'o (n.m.) baygınlık

vaht (n.m.) tuzlanmış
uskumru balığı

vajína (n.f.) dölyolu

váka (n.f.) inek, sığır

vakánsas <fr. ' > (*vakasyón*)
(n.f.pl.) tatil

vakánte (adj.) münhal, açık,
meşgul olmayan

vakéro (n.m.) sığır bakıcısı,
kovboy

vakíf <tr.> (*fundasyón*)
(n.m.) vakıf

vaksinar <fr. ' > /vakunar
(*azer ashlamá*) (v.) aşı
etmek

vaksinarse (v.pr.) aşı olmak

vakuid'ád' (*vaziór*) (n.f.)
boşluk

valer (v.) değmek, değeri
olmak, para etmek (*"valer la
péna"* = *yapmaya değmek*)

valersen (v.pr.) denk olmak,
eşit olmak (*"...ya se válen"* =
birbirine eşit)

valí <tr.> (*governad'ór*) (n.m.)
vali

valid'ar (v.) geçerli kılmak

validé (**la**) <tr.> (*mád're*)
(n.f.) valide

- valid'éz** (n.f.) sağlamlık, geçerlilik
valídja (n.f.) küçük bavul, valiz
válid'o/d'a (adj.) 1) sağlam, esen 2) geçerli, muteber
valívle (adj.) geçerli, muteber
valór (n.f.) değer, kıymet, nimet, paha, bedel ("valór del día" = rayiç)
valorar (v.) değer vermek
valorizar (v.) değerlendirmek, değer biçmek
valorizarse (v.pr.) değerenmek
valorózo/valutózo/za (presyózo/za) (adj.) değerli, kıymetli, makbul
válvula (n.f.) kapakçık (anatomide)
vámos! (eks.) haydi! gidelim
vampíro (n.m) kan emici, vampir
vánda (párte) (n.f.) cihet, taraf, yan
vandalízmo (n.m.) vandalizm, yakıp yıkıcılık
vanid'ád'/vanitá <it.'fr.'> (n.f.) 1) hiçlik, boşluk, saçmalık 2) övüngeçlik
vanguard'ístico/ta (vanguar'd'ístá) (n.m.f.) öncü
vanílya (n.f.) vanilya
vanitá <it.'fr.'> (orgólyo, vaziúmbre) (n.f.) 1) hiçlik 2) övüngeçlik, kendini beğenmişlik
vanitózo/za (orgolyózo/za) (adj.) kendini beğenmiş, kibirli
váno/na (vazío, inútil) (adj.) abes, boş
vantar* <it.fr.> (alavar) (v.) methetmek, çok övmek
vapór (n.f.m.) 1) buğu, 2) gemi, vapur ("vapór de gerra" = harp gemisi, muhríp)
vaporizad'ór (n.m.) 1) buhar makinesi 2) püskürteç
vaporizar (v.) 1) buğulaştırmak, buharlaştırmak 2) püskürtmek
vaporózo/za (adj.) tüy gibi hafif
vára (palíko, ríga) (n.f.) 1) asa, değnek 2) çizgi
varar (chizdear <tr.>) (v.) çizmek
várda <tr. / it.*> (gríto de alárma) (n.f.) bağırtı, ikaz bağırtısı, varda
várdas (grítos) (n.f.pl.) fer-yat, bağırtı ("echar várdas" = bağırma)
variar (v.) çeşitlendirmek, değiştirmek, değişmek
variasyón (n.f.) 1) çeşitlenme, değişiklik 2) (müzik) çeşitleme

variávle (adj.) değişebilir, değişken
varíl/baríl (*bóta*) (n.m.) fıçı
variséla (n.f.) suççığı
varón (n.m.) erkek
varsák/barsák <tr.> (*intestíno*) (n.m.) bağırsak
váryos/yas (*diferéntes*) (adj.) çeşitli, türlü
vásto/ta (*áncho/cha*) (adj.) geniş, bol,engin
vátka <tr.> (*algod'ón*) (n.f.) vatka
vatmán (n.m.) vatman
vavá <gr.> (*nóna, granmamá*) (n.f.) büyükanne, nine
vayénte/valyénte (adj.) cesur, yiğit
váyna (n.f.) kenar baskısı
vazelína (n.f.) vazelin
vazía (una) (n.f.) boş laf (*"echar una vazía para apanyar una yéna" = boş atıp doluyu yakalamak*)
vazío (adj.) boş, kof
vazío (un/a) (n.m.f.) boş adam/kadın, hep saçmalayan adam/kadın
vaziór (n.f.) boşluk
vaziúmbre (*absurdid'ád'*) (n.f.) saçmalık
vaziúra (n.f.) 1) boşluk 2) saçmalık
vázo (n.m.) 1) bardak, kadeh

2) çiçek vazosu
vazyad'úra (n.f.) boşaltma
vazyar (v.) boşaltmak, dökmek
vazyarse (v.pr.) 1) boşaltmak, dökmek 2) (mec.) boş konuşmak
vazyatína (n.f.) 1) amel 2) boş konuşma, saçmalık
vazyed'ád' (n.f.) boşluk, saçmalık
ved'rád'/verd'ád' (n.f.) gerçek, hakikat
véd're (adj.) 1) yeşil, 2) (mec.) ham, olmamış
ved'reser/enved'reser (v.) yeşermek
ved'rúgo/vid'rúgo (n.m.) morartı, çürük
ved'rúra (n.f.) yeşillik, çimen
veheménsya (n.f.) ateşlilik, şiddet
veheménte (adj.) ateşli, şiddetli
vehíkúlo (n.m.) taşıt aracı
vejetál (adj.) bitkisel
vejetalín (n.f.) nebati margarin, nebati yağ
vejetasyón (*ved'rúra*) (n.f.) bitki örtüsü
vejetasyónes (n.f.pl.) boğaz ve bilhasa burunda bulunan bir nevi bademcik
vejéz (n.f.) ihtiyarlık

vekíl <tr.> (*mandatáryo*, *deputád'o*) (n.m.) vekil
véla (n.f.) 1) bandıra, bayrak
 2) yelken
velád'a (n.f.) 1) gece oturu-
 mu 2) ağır hasta birinin veya
 ölünün başında bekleyerek
 uyumadan geçirilen gece
velad'ór/d'éra (n.m.f.) gece
 nöbetçisi
velar (v.) 1) geceyi uykusuz
 geçirmek 2) hasta beklemek
 3) ölü beklemek 4) örtmek
vélo (n.m.) duvak, peçe, tül
 örtü
velosid'ád' (n.f.) çabukluk,
 hız
veluntád' *bkz.* **voluntád'**
veluntáryo/ya *bkz.* **voluntá-**
ryo/ya
velvelé/ververé <tr.>
 (*klamór*) (n.m.) velvele ("dar
 el lugar a velvelé" = *delicesine*
bağırma)
véna (n.f.) damar
vended'ór/d'éra (n.m.f.) satıcı
 ("vended'ór ambulánte" =
seyyar satıcı); ("vended'ór
 por la káye" = *sokak satı-*
cısı)
vender (v.) 1) satmak ("ven-
 der a kemar" = *zararına sat-*
mak); ("vender a metikáles"

= *azar azar ve çok pahalıya*
satmak); ("vender a rebá-
 sho" = *tenzilathı satmak*) 2)
 (pop.) ele vermek ("el amígo
 lo vendyó por unos kuántos
 milyónes de liras" = *arkada-*
şı onu birkaç milyon liraya
sattı)
venderse (v.pr.) satılmak
 ("ésta rópa no se está
 vendyendo" = *bu mal satılmı-*
yor)
vendéta (n.f.) kan davası
véndid'a (n.f.) satış
venéno (*tosígó*) (n.m.) zehir
venenózo/za (adj.) zehirli
venerar (*respektar*) (v.) çok
 büyük saygı göstermek
venerasyón (n.f.) taparcası-
 na saygı
venerávle (*respektávle*)
 (adj.) muhterem
vengad'ór/d'éra (n.m.f.) öc
 alan
vengánsa (*nekamá* <ebr.>)
 (n.f.) intikam, öc
vengarse (*tomar vengánsa*)
 (v.) intikam almak, öc almak
veníd'a (n.f.) geliş, gelme
venid'éro/ra 1) (*vinyénte*)
 (adj.) gelecek olan ("la
 semána venid'éra" = *gelecek*
hafta) 2) (n.m.) aşırı gelme

venir/vinir (v.) gelmek (“*venir al múnido*” = *doğmak, dünyaya gelmek*); (“*venir al tíno*” = *hatırlamak, akla gelmek*); (“*venir a mános*” = *boğuşmak*); (“*venir ahuérte*” = *gücüne gitmek*)
vensed’ór (n.m./adj.) galip gelen
venser (v.) galip gelmek, mat etmek, mağlup etmek
vensíd’o/d’a (adj.+) mağlup, yenik
ventána (n.f.) pencere
vénte (adj.) yirmi
ventén (adj.) yirminci
ventilad’ór (n.m.) vantilatör
ventilasyón (n.f.) havalandırma
ventóza (n.f.) çekmen, hacamat şişesi
ventúra (*mazál*) (n.f.) talih, kismet
venturózo/za (*mazalózo/za*) (adj.) kısmetli, talihli
ver (v.) görmek (“*ver buéno en los íjos*” = *mürüvvetini görmek*); (“*ver dányo*” = *hasar görmek*); (“*ver la álma de una kóza*” = *birşeyi büsbütün bozmak*); (“*ver tód’o préto*” = *hep kara görmek, hayata küsmek*)
verasid’ád’ (n.f.) gerçeklik,

doğruluk
verbál (*de bóka*) (adj.) sözlü
vérbo/vérbyo (n.m.) fiil
verd’ád’/ved’rá (n.f.) gerçek, hakikat
verdad’éro/ved’raréro/ra (*halís*) (adj.) hakiki, halis, sahi, sahici
verdulí/ía (adj.) yeşilimsi, yeşilimtrak
veredikto/verdíkto (*senténsya*) (n.m.) hüküm
veresiyé <tr.> (*fíyád’o*) (adv.) veresiye
verév <tr.> (*ambiyé*) (adj.) verev
vérga (*palíko*) (n.f.) değnek, cop 2) erkeklik organı
vergí <tr.> (*impuéstó*) (n.m.) vergi
verguénsa (n.f.) ayıp, utanç
verguensánte (adj.) utanç verici
verguensarse/averguensarse (v.pr.) utanmak
verguensózo/za (*tímid’o/d’a*) (adj.) utangaç, mahcup, sıkılğan
verid’íko/ka (*verdad’éro/ra*) (adj.) doğru, gerçek
veridjí/a <tr.+suf.f.esp.> (*dad’ór/a*) (adj.) verici
verifikar (v.) tahkik etmek, denetlemek

verifikasyon (n.f.) 1) denetleme 2) gerçekliğini doğrulama

verjél (n.m.) bahçe

verní (n.m.) vernik

véro/ra (*verd'ad'éro/ra*)
(adj.) gerçek, hakiki

versád'o/d'a (*savíd'o/d'a*)
(adj.) bilgili, konuyu bilen
(*"médiko muy versád'o"* =
uzman doktor)

versamyénto* <fr.> (n.m.)
para yatırma

versar* <fr.> (v.) para yatırmak

vérso (n.m.) beyit, mısra

vérso <it.> (prep.) ...e doğru
(*"vérsó la tád're..."* = *akşama doğru...*)

vérsos (n.m.pl.) şiir

versyón (n.f.) 1) yorum,
anlatış 2) çeviri

vertébra (n.f.) kaburga

verter (v.) dökmek (*"verter água"* = *su dökmek*);
(*"verter sángre"* = *kan dökmek*)

verterse (v.pr.) dökülmek

vertígo (*shashéo, maréo*)
(n.m.) baş dönmesi

vertikál (adj.) dikey

vertijinózo/za (adj.) baş
döndürücü

vertúd' / virtúd' (n.f.) erdem,

fazilet, meziyet (*"no kitándo
vuéstra buéna virtúd'"* = *sizden iyi olmasın...*)

vertuózo/virtuózo/za (adj.)
faziletli, erdemli

vesiká <tr.> (*dokuménto*)
(n.f.) vesika

vestíd'o (n.m.) giysi, elbise

vestíjyo (n.m.) kalıntı, iz

vestimyénta (n.f.) giyim,
kılık, kıyafet, üst baş

vestir (v.) giymek

vestirse (v.pr.) giyinmek

vestyér (n.m.) vestiyer

veteráno/na (adj./n.m.f.)
kıdemli

véto (n.m.) veto

veyúd'o/d'a 1) (adj.) tüylü
2) (n.m.) kadife

vez (n.f.) defa, kere, kez,
sefer, vakit (*"úna vez"* =
bir defa)

vezindád'o (n.m.) komşuluk

vezíno (n.m.f.) komşu

viajad'ór/d'éra (n.m.f.) yolcu,
seyyah

viajar (v.) seyahat etmek,
yolculuk etmek

viáje (n.m.) seyahat, sefer,
yolculuk (*"viáje buéno"* =
iyi yolculuklar)

viajéro (n.m./adj.) 1) gezgin
2) gezici

viávle (adj.) yaşayabilir

vibrante (adj.) titreşen, heyecanlı
vibrar (v.) titreşmek
vibrasyón (n.f.) titreşim
vid'a (n.f.) hayat
vida <tr.> (n.f.) vida
vidjúd <tr.> (*puérpo*) (n.m.) vücut
vid'rería (n.f.) züccaciye
vid'réro (n.m.) 1) camcı 2) züccaciyesi
vid'ro (n.m.) cam
vigór (*fuérsa*) (n.f.) 1) derman, kuvvet, mecal, takat, zindelik 2) yürürlük, geçerlik ("en vigór" = yürürlükte); ("ésta ley está aínda en vigór" = bu kanun halen yürürlükte)
vigorózo/a (*forsúd'o/d'a*) (adj.) dinç, kuvvetli, zinde
vijilánsya (n.f.) tetikte olma
vijilánte (*atentívo/va*) (adj.) gözü açık
vijíta (n.f.) ziyaret, vizite
vijitad'ór/d'éra (n.m.f.) ziyaretçi
vijitar (v.) ziyaret etmek
vjna/víshna <tr.> (*seréza ágra*) (n.f.) vişne
vijóla (n.f.) Yahudi dininde kız çocuklarına isim takma töreni
viktíma (n.f.) kurban
viktórya (n.f.) galibiyet

viktoryózo/za (adj.) galip
vinágre (*ágro*) (n.m.) sirke
vinagréro (n.m.) sirke imal eden
vinch (n.m.) vinç
vindikatívo/va (*garezlí/a* <tr.>) (adj.) kinci, garezli
víno (n.m.) şarap
vínya (n.f.) bağ
vinyénte (*venidéro/ra*) (adj.) gelecek ("los días vinyéntes" = gelecek günler)
violar (v.) iğfal etmek, ırzına geçmek
violasyón (n.f.) iğfal, ihlal
violénsya (n.f.) şiddet
violénte (adj.) şiddetli
violéta (n.f.) menekşe
violetéra (n.f.) menekşe satan genç kız
violín/violíno (n.m.) keman
violonchélo (n.m.) viyolonsel
violonísto/ta (*violonísta*) (n.m.f.) kemancı
viráje (n.m.) dönemeç
virané <tr.> (*en ruína*) (adj.) viran
virar (v.) yön değiştirmek
virguéla (n.f.) su çiçeği
virgóla* <it.'>/virgúla (n.f.) virgül
viríl (adj.) yiğit, cinsel gücü olan

virilid'ád' (n.f.) yiğitlik, erkeklik
virjín (*muchácho/cha*) (adj.) bakire
virjinid'ád' (*muchachéz*) (n.f.) bakirelik, bekaret, kızlık
virtuál (adj.) potansiyel olarak bulunan
virús (n.m.) virüs
vise-vérsa (adv.) karşılıklı
visisitúd'es (n.f.pl.) birbirini izleyen değişik olaylar
víski (n.m.) viski
viskózo/za (*enmelád'o/d'a*) (adj.) yapışkan
vísta (n.f.) 1) görme, görüş (*"a priméra vísta" = ilk görüşte*) 2) görünüş 3) manzara, panorama
"vísto ke" (lok.konj.) "ma-dem ki"
vistózo/za (adj.) gösterişli
vísyo (n.m.) iptila, kusur, kötü huy
visyózo/za (adj.) sefih, zevke düşkün
víta (n.f.) kemer, kuşak
vitál (adj.) hayati
vitalid'ád' (n.f.) canlılık, dirimsellik
vitamín (n.f.) vitamin
vitráje (n.m.) cam duvar

vitrína (n.f.) camekan, vitrin
vivasid'ád' (*bivéz*) (n.f.) canlılık
víza (n.m.) vize
vizar (v.) nişan almak
vizaví (n.m.) aynalı dolap, gardırop
vízavi (prep.) karşı karşıya
vizibilid'ád' (n.f.) görülebilirlik
vizívle (adj.) görülebilir
vizyón (n.f.) görüntü, tecelli, hayal
vizyonáryo/ya (adj./n.m.f.) hayalperest
vokabuláryo (n.m.) 1) söz hazinesi 2) küçük sözlük
vokasyón (n.f.) gönül eğilimi, istidat
volánte/bolánte (adj.) 1) uçan 2) seyyar
volatíl (adj.) uçucu, değişken
volatilizarse (v.pr.) uçup gitmek
volkán (n.m.) yanardağ
voltáje (n.m.) gerilim, voltaj
volúm/volúmen (n.m.) 1) hacim, istiap 2) (*lívro*) cilt
voluntád' (n.f.) irade, istek, azim, gönül
voluntáryo/ya (adj./n.m.f.) gönüllü
vos (pron.) siz, size, sizi
vos mízmo (lok.pron.) kendiniz

votar (v.) oy vermek, rey vermek

vóto (n.m.) oy, oy pusulası

vozótro (pron.) sizler

vozótro **tód'os** (lok.pron.)
hepiniz

vuéstra/vuéstro 1) (**la, el**)

(pron.f.m.) sizinki (*la vuéstra*

<nesne dişil, tekil>) (*el vuéstro*

<nesne eril, tekil>) 2) (adj.) sizin

(*"vuéstro lívro" = kitabınız*

<nesne eril>"); (*"vuéstra káza"*

= *eviniz* <nesne dişil>)

vuéstros/tras (adj.pl.) sizin

(*"vuéstros lívros" = kitap-*

larınız <nesne eril, çoğul>);

(*"vuéstras maníyas" = bile-*

zikleriniz <nesne dişil, çoğul>)

vuestros (los)/vuestras (las)

(pron.pl.) sizinkiler

vulgár (adj.) adi, hoyrat,

bayağı

vulgarid'ád' (n.f.) adilik,

kabalık, bayağılık

vulnerávle (adj.) yaralanabilir

vyejería (n.f.) eski püskü

vyéjo/a 1) (n.m.f.) ihtiyar,

yaşlı 2) (adj.) eski, yaşlı

vyejúra (n.f.) eskilik

vyéne i no vyéne gelir gelmez

vyérnes (n.m.) cuma

y

ya (adv.) artık, nihayet, henüz, daha önce (*"yá vino!"* = *daha önce geldi*); (*"yá entendyó"* = *nihayet anladı*)

yabandjí/a <tr.+suf.f.esp.> (*estranjéro/ra*) (adj./n.m.f.) yabancı (*"ked'ar yabandjí"* = *intibak etmemek, yabancı kalmak*)

yabaní <tr.> (*salvaje, inkúlto/a*) (adj.) yaban, yabani

yága (n.f.) yara

yagád'o/d'a (adj.) yaralı, irinli

yaganá <tr.+esp.> (*empa-pushád'o en la azéte*) (n.f./adj.) çok çok yağlı

yagar (v.) yaralamak

yagladear <tr.+esp.> (*untar azéte*) (v.) yağlamak

yaglí/a <tr.+suf.f.esp.> (*azetó-zo/za*) (adj.) yağlı

yahíd <ebr.> (n.m.) fert, mümin

yáhma <tr.> (*piyáje, sakéo*) (n.f.) yağma (*"azer*

yáhma" = *yağmalamak*)

yaká <tr.> (*kuelo*) (n.f.) yaka (*"sakudirse la yaká"* = *yaka silkmek*)

yakishear <tr.+esp.> (*konvenir, ir buéno*) (v.) yakışmak

yakishiklí/a <tr.+suf.f.esp.> (*garbózo/za, henózo/za*) (adj.) yakışıklı

yakishiksíz/a <tr.+suf.f.esp.> (*desgarbózo/za*) (adj.) yakışsız

yaldizlí/a <tr.+s.f.esp.>

(*endorád'o/d'a*) (adj.) yaldızlı

yamád'a (n.f.) 1) çağrı 2) (*kombíte*) davet

yamad'ór/a (n.m.f.) çağıran kişi

yamar (v.) 1) çağırarak 2) seslenmek 3) (*kombid'ar*) davet etmek

yamarse (*nombrarse*) (v.pr.) çağrılmak, anılmak

yamyám <tr.> (*antropofágo*) (n.m.) yamyam

yanashear <tr.+esp.> (*abor-d'ar*) (v.) yanaşmak
yangáz <tr.> (*inkonvenyén*) (adj.) sakıncalı
yáno/na (adj.) az derin, sığ, yayvan
yanúra (n.f.) düzlük
yapí <tr.> (*frágua*) (n.m.) yapı
yapidjí/a <tr.+esp.> (*kons- truktívo/va*) (adj.) yapıcı
yaprák <tr.> (*ója*) (n.m.) yaprak (*"al rey un yeshíl yaprák"* = *krala bir yeşil yaprak* - önemli olan hediye nin düşünölmüş olması)
ará <tr.> (*feríd'a, yága*) (n.f.) yara
aradear <tr.esp.> (*servir, aprovechar, aprestar*) (v.) yaramak
araladear <tr.esp.> (*ferir, yagar*) (v.) yaralamak
asák <tr.> (*prohibíd'o/d'a*) (adj.) yasak
yáve (n.f.) anahtar (*"yáve Inglés"* = *İngiliz anahtarı*); (*yáve de káza* = *ev anahtarı*)
yavúr/a <tr.> (*ke no es musulmáno*) (n.m.f.) gavur, gayrimüslim
yegád'a (n.f.) varış, ulaşma
yegar/ayegar (v.) varmak
yelád'a (n.f.) dondurma

yelád'o/d'a (adj.) soğuk (*"yelád'o buz"* <esp.+tr.>, *mu y yelád'o* = *çok çok soğuk*)
yelar (v.) soğumak, üşötmek
yelarse (v.pr.) soğuk almak, üşömek
yelék <tr.> (*jilé*) (n.m.) yelek
yélo (n.m.) buz, dondurma
yelór (n.f.) soğukluk
yemení (n.m.) bir nevi başlık
yenar (v.) (*inchir*) doldurmak
yenarse (v.pr.) (*inchirse*) dolmak
yenar (*inchir*) (v.) doldurmak
yené/géne <tr.> (*de muévo*) (adv.) gene, gene de, yine
yéno/na (adj.) dolu
yenór (n.f.) doluluk
yénso (n.m.) töl bent, bez
yeríz <tr.> (*kányo*) (n.m.) 1) geriz, lağım 2) (mec.) çok kirli, leş gibi yer
yerlí/a <tr.+suff.esp.> (*otoktóno/na*) (adj./n.m.f.) yerli
yersiz <tr.> (*inoportúno/na*) (adj./adv.) yersiz (*"una remárka mu yersiz"* = *çok yersiz bir söz*)
yérno (n.m.) damat
yerrád'o/d'a (adj.) hatalı, yanlış
yerrarse (v.pr.) yanlışmak, hata yapmak
yérro (*fálta*) (n.m.) hata, yanlış, yanlışlık, yanlış, yanlışma

yerushá <ebr.> (*erénsya*)

(n.f.) miras

Yerushaláyim (n.m.) Kudüs

yérva (n.f.) ot, çim, çimen

yeshivá <ebr.> (n.f.) Yahudilerde bir nevi medrese

yesír/a <tr.> (*esklávo/va*)

(n.m.f.) esir

yesurím <ebr.> (*grándes*

sufriénsas, grándes difi-

kultád'es) (n.m.) eziyet, çile

yetishear <tr.+esp.> (*alkansar,*

abastar) (v.) yetişmek

yevad'ór (n.m.) götüren

yevad'úr'a (n.f.) götürme,

taşım

yevar (v.) 1) götürmek, taşı-

mak ("yevar un tepsí de

bóyos al órno" = fırına bir

tepsi boyos götürmek) 2)

aşırmak ("yevar lo séko i lo

véd're" = her şeyi alıp kaç-

mak) 3) çekmek ("yevar

yesurím" = eziyet çekmek)

yídish (n.m.) Doğu ve Kuzey Avrupa ile Rus Yahudilerinin konuştuıkları lisan

yiktear <tr.+ esp.> (*derrokar,*

destruir) (v.) yıkmak

yirát <tr.> (*reveníd'o fíkso*)

(n.m.) irat

yirtidjía <tr.+suf.f.esp.> (*feróz*)

(adj.) yırtıcı

yo (pron.) ben ("yo mízmo/

ma" = kendim)

yoldjú/a <tr.+suf.f.esp.> (*via-*

jad'ór/a, moribóndo/da)

(n.m.f.) 1) yolcu 2) (mec.)

ölmek üzere olan kişi ("éste

hazíno ya está yoldjú" = bu

hasta ölmek üzere)

yorad'éro (n.m.) ağlama man-yaklığı

yorar (v.) ağlamak, gözyaşı

dökmek

yóro (n.m.) ağlama

yorón/a (adj.) sulu gözlü

yórsa (*meldád'o*) (n.f.) mevlut

yosterish/gösterish <tr.>

(*pómpas*) (n.m.) gösteriş

yovenearse/güvenearse

<tr.+esp.> (*tener konfiénsa*)

(v.pr.) güvenmek

yuch/güç <tr.> (*difisíl*) (adj.)

zor, güç

yuch-belá/güch belá <tr.>

(*kon difikultád'*) (adv.) zor

bela, güç bela

yud'éha (pop.) (n.m.) 1) Yahu-

dice 2) (argo) Yahudiler

yúgo (n.m.) 1) boyunduruk

2) yük

Yugoslávo/va (n.m.f./adj.)

Yugoslav

yugúrt/yogúrt <tr.> (n.m.)

yoğurt

yugurtchú <tr.> (*vended'ór de*

yugúrt) (n.m.) yoğurtçu

yuhaladear -yuvéch

yuhaladear <tr.+esp.> (*gritar i chyflar kon reprobasyon*) (v.)
yuhalamak

yúkri <tr.> (*gránde almáryo*)
(n.m.) yük yeri, yüklük, kiler

yumák <tr.> (*pelóta*) (n.m.)
yumak

yumushadear <tr.esp.> (*ablandar*) (v.) yumuşamak (“*el tyémipo ya yumushadeó*” = *hava yumuşadı*)

yumushadearse <tr.+esp.>
(*ablandarse*) (v.pr.) yumuşamak

yuturú <tr.> (*forfetáryo*)
(adv.) götürü

yuvéch <tr.> (*komída túrka*)
(n.m.) güveç

Z

zabít <tr.> (*ofisyér*) (n.m.)

subay

zadé <tr.> (*nóvle*) (adj.) asil-

zade, kibar

zahmét <tr.> (*difikultád'*,

péna) (n.m.) zahmet

("ekskúzame te dí múncho
zahmét" = üzgünüm, çok
zahmet verdim)

zahú/zahút/zehút <ebr.>

(n.m.) sevap

zam <tr.> (*pujitá*) (n.m.) zam

zamk <tr.> (*góma*) (n.m.) zamk

zampará <tr.> (*mujeriégo*)

(n.m./adj.) çapkin

zapt/azer zápt <esp.+tr.>

(reprimir, metrizar) (lok.)

zapt etmek

zaríf <tr.> (*delikád'o/d'a,*

rafinád'o/d'a) (adj.) zarif

zariflík <tr.> (*delikad'éza*)

(n.m.) zariflik

zarár <tr.> (*dányo*) (n.m.)

zarar

zararlí/a <tr.+suf.f.esp.>

(*danyózo/za*) (adj.) zararlı

zararsíz/a <tr.+suf.f.esp.> (*ino-*

fensívo/va) (adj.) zararsız

zarzavât <tr.> (*legúmbre*)

(n.m.) zerzevat, sebze

zarzavatchí (*vended'ór de*

legúmbres) (n.m.) zerzevatçı

zéra <ebr.> (n.m.) tohum,

cins ("zéra de lad'rón" =
hırsız cinsi)

zatén <tr.> (*por ótra páрте, en*

tód'o kávzo) (adv.) zaten

závali <tr.> (*desdichád'o/*

d'a) (adj.) zavallı

zemán <tr.> (*tyémпо*) (n.m.)

zaman ("al zemán - al
tyémпо" = eski zamanda)

zéro (n.m.) sıfır

zevzék <tr.> (*bavajón,*

avlistón) (adj.) zevzek, ukala

zevk <tr.> (*plazér, gózo, gústo*)

(n.m.) zevk ("tomar zevk" =
zevk almak)

zifo (n.m.) ayaz, dondurucu
soğuk, dondurucu

zilkadé (*muy próve*) (adj.)
meteliksiz ("ked'ar zilkadé
- ked'ar sín un grosh" =
büsbütün parasız kalmak)

zindán <tr.> (*prizyón,*
karsél) (n.m.) zindan,
hapishane

zinganó/na (n.m.f.) 1) çin-
gene 2) (mec.) çok hasis,
cimri

zingo (n.m.) tutya, çinko

ziyafét <tr.> (*pránso,*
bankéto) (n.m.) ziyafet

ziyán <tr.> (*dányo, ped'ritá*
sín menester) (n.m.) ziyan
("azer ziyán" = *ziyan etmek*)

ziyára <tr.> (*vijíta al*
simetéryo) (n.f.) mezar
ziyareti

zoná (*putána*) <ebr.> (n.f.)
hayat kadını, orospu, yosma

zóna (n.f.) 1) bölge 2) bir
nevi cilt hastalığı

zoo (n.m.) hayvanat bahçesi

zoolojía (n.f.) zooloji

zor <tr.> (*difísil*) (adj.) zor

zorakí <tr.> (*por fuérso, sín*
voluntád') (adv./adj.) zoraki

zórta <tr.> (adv.) (*de fuérso*)
zorla

zurzuví (adj.) 1) bilinmeyen,

hayali renk 2) mor ve mavi
arası bir renk

ADENDA

Tenemos en la avla djudeo-espanyola envezes palavras ke no dizimos de la mizma manera. Alora vos damos una lista, no egzostiva, de palavras kon pronunsyasyon diferente de la ke esta en el korpus del diksyonaryo.

- A -

Akojer <bkz> arrekojer
A lo menos <bkz> a lo manko
Ashugar <bkz> ashuar
Asigid'o/ d'a <bkz> asegido
Aun <bkz> aunke
Averdadear* <bkz> averiguar

- B -

Betdin *bkz.* bed-din

- D -

Desgradar <bkz> degradar
Deskaensya <bkz> dekadensya
Diluvyo <bkz> deluvyo

- E -

Embarrar <bkz> varar
Enkulpar <bkz> akulpar
Ententar <bkz> intentar
Enternar <bkz> internar
Envenimar <bkz> envenenar

- F -

Freir <bkz> friir

- G -

Guerfandad' <bkz> huerfandad'

Guerfano <bkz> huerfano

Guerta <bkz> huerta

Guertelano <bkz> huertelano

Gueso <hueso> hueso

- I -

Indeziravle* <bkz> indezeavle

- K -

Kalkanyal <bkz> karkanyal

Kalomnia <bkz> kalumnia

Karantina <bkz> kuarentina

Konducho <bkz> kunducho

Konfonder <bkz> konfundir

Konkistar <bkz> konkuistar

Konkorensya <bkz>

konkurensya

Konmemorar <bkz> komemorar

Korrejir <bkz> korrijar

Krevar <bkz> kevrar

Kualsikyer <bkz> kualkyer

- L -

Lasdrar <bkz> lazdrar

- M -

Magna <bkz> mana

- O -

Ovligar <bkz> obligar

Ovligo <bkz> obligo

Tekaüd <bkz> tekaut

Tekiya <bkz> tikiya

- P -

Palor <bkz> palidez

Peligrino <bkz> peregrino

Prevaler <bkz> prevaleser

Pesgado <bkz> pezgado

Primura <bkz> premura

Procheso it.' <bkz> proseso

- R -

Rasgado <bkz> arrasgado

Rasgadura <bkz> arrasgadura

Rasgar <bkz> arrasgar

Regularizar <bkz> regularizar

Regrasyar <bkz> arregrasyar

Repetar <bkz> repetir

- S -

Salpuido <bkz> sarpuido

Sembultura <bkz> simbultura

Semplesidad <bkz> simplisita

Sinyor <bkz> senyor

Soma <bkz> suma

Somportar <bkz> suportar

- SH -

Sheshit <bkz> cheshit

- T -

TABLO EKSPLIKATIVO MA NO EGZOSTIVO DE PALAVRAS LATINAS UTILIZADAS EN MUESTRA AVLA

Tablo eksplikativo ma no egzostivo de palavras latinas utilizadas en muestra avla, ke no topimos tekstualmente en los diksyonaryos espanyoles kontemporeanos ma ke son presentes en otros leksikos de otros payizes evropeos komo los fransezes, italianos i portugezes:

-A-

Abafar <port' abafar>, <esp. ahogar, sufocar>

Absensya <fr.' absence>, <esp. ausencia>

Adjuntar <it' aggiuntare>, <esp. ajuntar>

Adresar <fr. adresser>, <esp. dirigir, enviar>

Adreso <fr. adresse>, <esp. dirección>

Afalagar <port. afagar>, <esp. acariciar>

Afalago <port. afago>, <esp. caricia>

Afrozo/za <fr. affreux-euse>, <esp. horrible>

Agora <port' agora>, <esp. ahora>

Agresar <fr.' agresser>, <esp. agredir>

Ainda <port. ainda>, <aun, todavía>

Alfinete <port.' alfinete>, <esp. alfiler>

Alerto/ta (adj.) <fr. alerte>, <esp. vivo-va, despierto/ta>

Alinyar <fr.' aligner>, <esp. alinear>

Alora <it. allora>, <esp. entonces>

Alungamyento*
<it. 'allungamento>, <esp. alargamiento>

Amelyoramyento* <fr. amélioration>, <esp. mejora>

Amelyorar* <fr. améliorer>, <esp. mejorar>

Amelyorasyon* <fr. amélioration>, <esp. mejora>

Angajamyento/engajamyento
<fr. engagement>, <esp. compromiso>

Angajarse/engajarse <fr. s'engager>, <esp. comprometerse>

Angajman <fr. engagement>, <esp. compromiso>

Anturaje/enturaje <fr. entourage>, <esp. entorno>

Anvelop/envelop <fr.' enveloppe>, <esp. envoltura, sobre>

Anvelopar/envelopar <fr.' envelopper>, <esp. envolver>

Apartenensya <fr.' appartenance>, <esp. pertenencia>

Apartener <fr. 'appartenir', <esp. pertenecer>

Aprofundir/aprofondir* <fr. 'approfondir', <esp. profundizar>

Arranjar <fr. 'arranger', <esp. arreglar>

Arranjarse <fr. 's'arranger', <esp. arreglarse>

Asorti <fr. 'assorti', <esp. surtid'o/d'a, bien combinado>

Atativo/atentivo/va <fr. 'attentif/ve', <esp. atento/ta>

Atelyer <fr. 'atelier', <esp. taller>

Atestasyon <fr. 'attestation', <esp. atestiguamiento, atestiguación>

Atirar <fr. 'attirer', <esp. atraer>

Avantaje <fr. 'avantage', <esp. ventaja>

Avenir <fr. 'avenir', <esp. futuro, porvenir>

Avokato <fr. 'avocat', <esp. abogado>

-B-

Bafo <port. 'bafo', <esp. vaho>

Bafos <port. 'bafos', <port. 'vahos>

Baforad'a <port. 'baforada', <esp. vaharada>

Bijuteria* <fr. 'bijouterie', <esp. joyeria>

Bilanso <it. 'bilancio', <esp. balance>

Birra <port. 'birra', <esp. ira, furia, ravia>

Bondjorno <it. 'buongiorno', <esp. buenos dias>

Borsa <it. 'borsa', <esp. bolsa>

Brigandaje* <fr. 'brigandage', <esp. bandidaje>

Brigante* <it. 'brigante', <esp. bandido/da>

Brodar <fr. 'broder', <esp. bordar>

Broderia <fr. 'broderie', <esp. bordado>

Bruyon* <fr. 'brouillon', <esp. borrador>

Budjeto <fr. 'budget', <esp. presupuesto>

Burako <port. 'buraco', <esp. agujero>

Buto <fr. 'but', <esp. objetivo>

-D-

Delivransa <fr. 'délivrance', <esp. liberación>

Delivrar <fr. 'délivrer', <esp. liberar>

Desbafar <port. 'desabafar', <esp. desahogar>

Desbafo <port. 'desabafo', <esp. desahogo>

Desbarasar <fr. 'débarrasser', <esp. despejar>

Desbarasarse <fr. 'se débarrasser', <esp. quitarlo de

encima>

Desbrolyar <fr. débrouiller>, <esp. esclarecer, desenredar>

Desbrolyarse <fr. se débrouiller>, <esp. arreglarselas>

Desen <fr. ' dessin>, <esp. diseño, dibujo>

Desgusto <fr. ' dégoût>, <esp. asco>

Desinar <fr. dessiner>, <esp. diseñar,>

Deskorajamyento <fr. ' découragement>, <esp. desanimo>

Deskorajante <fr. ' décourageant/>, <esp. desalentador/a>

Deskorajar <fr. ' décourager>, <esp. desanimar, desmoralizar>

Deskorajarse <fr. ' se décourager>, <esp. desanimarse>

Deskoraje <fr. ' découragement>, <esp. desanimo>

Desvelopado/da <fr. développé-e>, <esp. desarrollado/da>

Desvelopamyento <fr. développement>, <esp. desarrollo>

Desvelopar <fr. développer>, <esp. desarrollar>

Desveloparse <fr. se développer.>, <esp. desarrollarse>

Detalyo <it. dettaglio>, <esp. detalle>

Devuad'o <fr. ' dévoué/e>, <esp. devoto/ta>

Devuamyento <fr. ' dévouement>,

<esp. abnegacion>

Dezalterarse* <fr. se désalterer>, <esp. beber>

Dezavantaje <fr. ' désavantage>, <esp. desventaja>

Dezavantajar <fr. ' désavantager>, <esp. poner en desventaja>

Dezengajamyento <fr. désengagement>, <esp. liberación>

Divizar <fr. ' diviser>, <esp. dividir>

Doleensas <fr. ' doléances>, <esp. quejas>

Dolyo <fr. ' deuil>, <esp. duelo, luto>

Dozaje <fr. ' dosage>, <esp. dosificación>

Dubyo <it' dubbio>, <esp. duda>

Dubyozo <it' dubbioso/sa> <esp. dudoso/sa>

Dunke <it. dunque>, <esp. luego, pues>

-DJ-

Salvo pokas eksepsyones el “dj” introduze, la mas parte del tyempo, la pronunsyasyon italyana de la palavra.

Djinoyo* <it. ginocchio>, <esp. rodilla>

-E-

Efasar <fr. effacer>, <esp. borrar>

Eguardo* <fr. egard>, <esp.

respeto>

Ekran <fr. *écran*>, <esp. *pantalla*>

Ekspozad'o/d'a <fr. ' *exposé/e*>, <esp. *expuesto/ta*>

Ekspozar <fr. ' *exposer*>, <esp. *exponer*>

Elevad'o <fr. *élevé-e*>, <esp. *educad'o/d'a*>

Elevar <fr. *élever*>, <esp. *educar*>

Elevo <fr. *élève*>, <esp. *alumno*>

Embirrarse <port. *embirrar*>, <esp. *irritarse*>

Embrujar <port. *de embrulho*>

Embrujo <port. *embrulho*>

Empyegado/impyegado/da <it. ' *impiegado*>, <esp. *empleado/da*>

Empyego/impyego <it. ' *impiego*>, <esp. *empleo*>

Endispozar/indispozar <fr. ' *indisposer*>, <esp. *indisponer*>

Endjenoyarse <it. *inginocchiarsi*>, <esp. *arrodillarse*>

Endjurya/indjurya <it. ' *ingiuria*>, <esp. *injuria*>

Endjusto/indjusto <it. ' *ingiusto*> <esp. *injusto*>

Enforkar <port. ' *forca*>, <esp. *ahorcar*>

Enforkarse <port. ' *forca*>, <esp. *ahocarse*>

Engajamyento <fr. *engagement*>, <esp. *compromiso*>

Engajarse/angajarse <fr. *s'engager*>, <esp. *comprometerse*>

Enguyo <port. ' *engulho*>, <esp. *nausea*>

Enkasar <it. ' *incassare*>, <fr. *encaisser*>, <esp. *cobrar*>

Enkorajar <port. ' *encorajar*>, <fr. ' *encourager*>, <esp. *animar*>

Enserklamyento <fr. ' *encerclement*>, <esp. *cerco*>

Enserklar <fr. ' *encercler*>, <esp. *rodear*>

Envelop <fr. ' *enveloppe*>, <esp. *envoltura, sobre*>

Envelopar <fr. ' *envelopper*>, <esp. *envolver*>

Eskonto <it. ' *sconto*>, <fr. ' *escompte*> <esp. *descuento*>

Eskopo <port. *escopo*>, <it. *scopo*>, <esp. *objetivo*>

Esmover <fr. ' *emouvoir*>, <esp. *conmover*>

Espango <it. *spago*>, <esp. *bramante, cordel*>

Esprimidor <port. ' *espremedor*>, <esp. *exprimidor*>

-F-

Fad'a <port. *fada*>, <esp. *fada*>

hada>

Fava <port'. *fava*>, <esp.

haba>

Fed'er <port'. *feder*>, <esp.

heder>

Fed'or <port'. *fedor*>, <esp.

heder>

Feliche <it'. *felice*>, <esp. *feliz*>

Ferid'o <port'. *ferido*>, <esp.

herid'o>

Ferir <port'. *ferir*>, <esp. *herir*>

Ferrujem <port. *ferrugem*>,

<esp. *oxido*>

Ferrujento/ta <port. *de ferrugem*>

Ferrujentear <port. *ferrugem*>

Fidel <fr'. *fidèle*>, <esp. *fiel*>

Fofil <fr'. *fauvil*>, <esp. *filvan*>

Fonsé <fr. *foncé-e*>, <esp.

oscuro-ra>

Forka <port'. *forca*>, <esp.

horca>

Formalizarse <fr. *se*

formaliser>, <esp. *molestarse*>

Fotolyo <fr. *fauteuil*>, <it.

poltrona>

Fronya <port'. *fronha*>, <esp.

funda>

Fuyid'a <port'. *fugida*>, <esp.

huid'a>

Fuyir <port'. *fugir*>, <esp. *huir*>

-G-

Gardmalad <fr. *garde-*

malade.>, <esp. *enfermero-a*>

Garnisar/garnir <fr'. *'garnir*>,

<esp. *adornar*>

Granmama <fr. *grand-*

maman>, <esp. *abuelita*>

Granpapa <fr. *grand-papa*>,

<esp. *abuelito*>

Greve <fr. *grève.*>, <esp.

huelga>

-I-

Impoliteza* <fr. *impolitesse*>,

<esp. *mala educación*>

Infeliche* <it'. *infelice*>, <esp.

infeliz>

Infidel <fr'. *'infidel-e*>, <esp.

infiel>

Insolvable <fr'. *'insolvable*>,

<esp. *insolvente*>

Intervertir <fr'. *'intervertir*>,

<esp. *invertir*>

Inuzavle <fr. *inusable*>, <esp.

duradero/ra>

-J-

Jornalista/ta/djornalista <it.

giornalista>, <esp. *periodista*>

-K-

Kadran <fr'. *'cadran*>, <esp.

cuadrante>

Kaptivante <fr'. *'captivant-e*>,

<esp. *cautivador/a*>

Kaptivita <fr'. *'captivité*>, <esp.

cautividad>

Karé <fr. 'carré', <esp. *cuadrad'o/d'a*>
Karesa* <fr. 'caresse', <esp. *caricia*>
Karesar <fr. 'caresser', <esp. *acariciar*>
Karnaje <fr. 'carnage', <esp. *matanza*>
Karota <it. *carota*, <esp. *zanahoria*>
Karyera* <fr. 'carrière', <esp. *carrera*>
Kazerna <it. 'caserma', <fr. 'casèrne', <esp. *cuartel*>
Klasar <fr. 'classer', <esp. *clasificar, archivar*>
Klavye <fr. *clavier*, <esp. *teclado*>
Kodiche* <it. 'codice', <esp. *codigo*>
Kokarda <it. *coccarda*, <fr. *cocarde*, <esp. *escarapela*>
Kolana <it. 'collana', <esp. *collar*>
Koli <fr. *colis.*, <esp. *paquete*>
Kolona <fr. 'colonne', <esp. *columna*>
Kolye <fr. 'collier', <esp. *collar*>
Komeraje <fr. *commerages*, <esp. *cotilleos*>
Kompozar <fr. 'composer', <esp. *componer*>
Konje <fr. *congé*, <esp.

vacaciones, permiso>
Konserto <it. 'concerto', <esp. *concierto*>
Konsolo <it. 'console', <esp. *consul*>
Konsomasyon <fr. 'consommation', <esp. *consumo, consumición*>
Konsomator/trisa <fr. 'consomateur-trice', <esp. *consumidor-a*>
Konstipar <fr. *constiper*, <esp. *estrenir*>
Konstipasyon <fr. *constipation*, <esp. *estrenimiento*>
Kontabilita <it. 'contabilita', <esp. *contabilidad*>
Kontrabandyer <it. 'contrabbandiere', <esp. *contrabandista*>
Konraktar <fr. 'contracter', <esp. *contraer*>
Konraktarse <fr. 'se contracter', <esp. *contraerse*>
Konraryante <fr. 'contrariant-e.', <it. *contrariante*, <esp. *que lleva la contraria*>
Konvolyo <it. 'convoglio', <esp. *convoy*>
Kuartyer <it. *quartiere*, <fr. *quartier* >, <esp. *barrio*>

-L-

Letarjia <fr. 'léthargie>, <esp. letargo>

Lizivle <fr. 'lisible>, <esp. legible>

Lokanda <it. locanda>, <esp. restaurante>

-M-

Ma <it. ma>, <esp. pero>

Magazen <fr. 'magasin>, <esp. tienda, almacén>

Malgrado <it. malgrado>, <esp. aunque>

Malonestedad <fr. 'malhonneteté>, <esp. deshonestidad>

Malonesto/ta <fr. 'malhonnête>, <deshonesto/ta>

Malor <fr. malheur>, <esp. desgracia>

Malorozamente <fr. malheureusement>, <esp. desgraciadamente>

Maloroza/za <fr. malheureux-euse>, <esp. triste>

Mankamyento <it. 'mancamento>, <esp. falta>

Matmazel <fr. mademoiselle>, <esp. señorita>

Maturita <it. 'maturita>, <esp. madurez>

Maturo/ra <it. 'maturo/ra>, <esp. maduro-ra>

Metrizar <fr. 'maîtriser>, <esp. dominar>

Mezodjorno <it. mezzogiorno>, <esp. mediodía>

Miraje* <fr. mirage>, <esp. espejismo>

Miza <fr. mise>, <esp. apuesta>

Mizar <fr. miser>, <esp. apostar>

Mofo <port. 'mofo> <esp. moho>

Mobilizar <port. 'mobilizar>, <esp. movilizar>

Monstre <fr. 'monstre>, <esp. monstruo>

-N-

Neglijar <fr. negliger>, <esp. despreciar, descuidar>

Novelas <it. 'novellas>, <fr. 'nouvelles>, <esp. noticias, novedades>

Numerotar <fr. 'numeroter>, <esp. numerar>

-O-

Obstakolo <it. 'ostacolo>, <esp. obstáculo>

Opozante <fr. 'opposant>, <esp. oponente>

Opozar <fr. 'opposer>, <esp. oponer>

Oraje <fr. orage>, <esp. tempesta>
Orevuar <fr. au revoir>, <esp. adios>
Oreyones <fr. oreillons>, <esp. paperas>
Orozo/za <fr. heureux-euse>, <esp. feliz>
Orozamente <fr. heureusement>, <esp. felizmente>

-P-

Pano <fr. 'panneau>, <esp. panel, tablero>
Pansman <fr. pansement>, <esp. aposito, vendaje>
Papiyon <fr. papillon>, <esp. mariposa>
Paravan <fr. paravent>, <esp. biombo>
Partajar <fr. partager>, <esp. dividir, repartir>
Partaje <fr. partage>, <esp. reparto, partición>
Parvenir <fr. parvenir>, <esp. llegar, lograr>
Parvenu <fr. parvenu-e>, <esp. nuevo rico/ nueva rica>
Patiseria <fr. patisserie>, <esp. pasteleria>
Patisyero-ra <fr. patissier-ère>, <esp. pastelero-ra>
Penyuar <fr. peignoir>, <esp. albornoz>

Perikolo <it. 'pericolo>, <esp. peligro>
Perikolozo-za <it. 'pericoloso-sa>, <esp. peligroso/sa>
Perso <it. perso>, <esp. perdido>
Plasar <fr. 'placer>, <esp. colocar, poner>
Portanto <fr. pourtant>, <esp. sin embargo, no obstante>
Portmanto <fr. portemanteau>, <esp. percha, perchero>
Portmone <fr. 'porte-monnaie>, <esp. monedero>
Porto <fr. 'port>, <esp. puerto>
Portofolyo <it. portafoglio>, <esp. cartera>
Portreto <fr. portrait>, <esp. retrato>
Prens <fr. 'prince>, <esp. principe>
Profitar <it. profittare>, <fr. profiter>, <esp. aprovechar>
Prova <port. 'prova>, <esp. prueba>
Provar <port. 'provar>, <esp. probar>
Protestasyon <fr. 'protestation>, <esp. protesta>
Psodonimo <it. 'pseudonimo>, <esp. seudonimo>
Pudra <fr. poudre>, <esp. polvo>
Purbuar <fr. pourboire>, <esp.

propina>

-R-

Radyozo-za <fr. 'radieux-euse>, <esp. radiante>

Randevu <fr. rendez-vous>, <esp. cita, encuentro>

Raporto <fr. rapport>, <esp. 1. rendimiento, 2. informe, 3. relación>

Redijir <port. 'redigir>, <fr. 'rediger>, <esp. redactar>

Refrano <fr. refrain>, <esp. estribillo>

Refuzar <fr. 'refuser>, <esp. rechazar, rehusar>

Refuzo <fr. refus>, <esp. rechazo>

Regretar <fr. regretter>, <esp. 1. arrepentirse 2. añorar, lamentar>

Regreto <fr. regret>, <esp. 1. arrepentimiento 2. añoranza>

Rekolta <fr. 'récolte>, <it. 'raccolta>, <esp. recolección, cosecha>

Rekolyo <fr. recueil>, <esp. recopilación, selección>

Rekonosensya <fr. 'reconnaissance>, <esp. agradecimiento, reconocimiento, gratitud>

Rekonosyente <fr. 'reconnaissant-e>, <it. 'riconoscente>, <esp.

agradecido-a reconosid'o/d'a>

Rekuesta <it. 'richiesta>, <esp. demanda, requerimiento>

Remorso <port. 'remorso>, <esp. remordimiento>

Renasensya <fr. 'renaissance>, <esp. renacimiento>

Rengrasyar <it. ringraziare>, <esp. agradecer>

Renovelamyento <fr. 'renouvellement>, <esp. renovación>

Renovelar <fr. 'renouveler>, <esp. renovar>

Resfolgad'o/d'a <port. resfolegado>, <esp. relajado-da>

Resfolgarse <port. 'resfolegarse>, <esp. relajarse>

Resfolgo <port. resfolego>, <esp. relajación>

Reskaldo <port. 'rescaldo>, <esp. rescoldo>

Reskapado/da <fr. rescapé-e>, <esp. escapado/da>

Reushir /riushir <fr. reussir>, <it. riuscire>, <esp. lograr, salir bien>

Reushita/riushita <it. riuscita>, <esp. logro, éxito>

Revenid'o <fr. 'revenu>, <esp. renta>

Rezervasyon <fr. 'reservation>, <esp. reserva>

Riskar <port. 'arriscar>, <esp. arriesgar>

Risko/reziko <port. 'risco>, <esp. riesgo>

Romanso <it. romanzo>, <esp. novela>

Romansyero <it. romanziero>, <esp. novelista>

-S-

Sandriye <fr. cendriller>, <esp. cenicero>

Seans <fr. 'séance>, <esp. sesión>

Sedjorno <it. soggiorno>, <esp. estancia>

Seduta <it. seduta>, <esp. sesión>

Sekatura <it. seccatura>, <esp. problema/aburrimiento>

Senso <it. 'senso>, <esp. sentido>

Septiko <fr. 'sceptique>, <esp. esceptico>

Septisizmo <fr. 'scepticisme>, <esp. escepticismo>

Serkle <fr. 'cercle>, <esp. cerco>

Sezon <fr. saison>, <esp. estación>

Solvable <fr. 'solvable>, <esp. solvente>

Sorvelyansa <fr. surveillance>, <esp. vigilansia>

Sorvelyante <fr. surveillant-e>, <esp. vigilante>

Sorvelyar <fr. surveiller>, <esp. vigilar>

Spango <it. spago>, <esp. bramante, cordel>

Statistika <fr. 'statistique>, <esp. estatística>

Statuto <fr. 'statut>., <esp. estatuto>

Stavle <fr. 'stable>, <esp. estable>

Suditansa <it. 'sudditanza>, <esp. ciudadanía>

Sudito-ta <it. 'suddito>, <esp. subdito>

Suetar <fr. souhaiter>, <esp. desear>

Suetavle <fr. souhaitable>, <esp. deseable>

Sueto <fr. souhait>, <esp. deseo>

Sukseso <fr. succes>, <esp. éxito>

-SH-

Shinyon <fr. chignon>, <esp. moño>

Shofben <fr. chauffe-bain>, <esp. calentador de baño>

Shoson <fr. chausson>, <esp. zapatilla>

-T-

Tabela <it. 'tabella>, <esp. tablero, panel>

Tablo <fr. 'tableau>, <esp. cuadro, paisaje>

Torpilya* <fr. 'torpille>, <esp. torpedo>

Torpilyar* <fr. 'torpiller>, <esp. torpedear>

-U-

Umidita <fr. 'humidité>, <esp. humedad>

-V-

Vakansas <fr. 'vacances>, <esp. vacaciones>

Vanita <it. 'vanità>, <esp. vanidad>

Vanitozo/a <it. 'vanitoso-sa>, <fr. 'vaniteux-euse>, <esp. vanidozo/za>

Vantar <it. vantare>, <fr. vanter>, <esp. elogiar>

Versamyento* <fr. versement>, <esp. ingreso>

Verso (prep.) <it. verso>, <esp. hacia>

Volum <fr. 'volume>, <esp. volumen>

UNAS KUANTAS EKSPRESYONES KE REVENEN KON FREKUENSA EN LA AVLA JUDEO-ESPANYOL

Ekspresyones tomadas del libro “Erensya Sefaradi” de Klara Perahya, Suzi de Toledo, Suzi Danon, Fani Ender.

La avla sefardi no es unikamente echa de vokablos apropiados a kualkyer sujeto tratado; eya es tambyen kompuesta de una multitud de chikas lokusyones munchas vezes ibrides, ke pueden pareser sin senso para los ke las oyen por la primera vez, todo en syendo muy sinyifikantes para los lokutores.

Aharva kulo ke no pedo = “Yellenmemiş kıcı döv”. (Suçlu olsun veya olmasın, cezayı her zaman zayıf olan çeker.) (Inosente o kulpavle, el flako es syempre kastigado).

Ainda no save atarse los perniles = “Daha uçkurlarını bağlamasını bilmiyor”. (Tecrübesiz, cahil kişi) (Karakteriza las personas ineksperimentadas).

Aki no kavemos en pyez, i el gato mos pare tres a tres = “Burada ayakta sığamıyoruz, ve kedi de üçer üçer doğuruyor”. (Eski angaryalara üst üste yenileri de eklenince söylenir.) (Se dize kuando nuevos penseryos i ovligos se adjuntan a los vyejos).

A la mar se va, agua no topa = “Denize gider, su bulamaz” (Uyanık olmayan kişileri simgeler.) (Para karakterizar personas inkompetentes i egzentas de vivasidad).

A la mudeska = “Konuşmadan”. (A la kayades).

A la otra venida = “Gelecek gelişimde”. (Dünyaya tekrar gelirsem.) (A mi otra venida al mundo).

A las mil maraviyas = “Bin harikaya bedel” (Çok güzel.) (Muy muy ermozo/za).

Alas no tengo, bolar me kero = “Kanadım yok, uçmak istiyorum”.
(Uzakta olan bir yakınına gitmeyi arzulayıp gidememek.) (Ekspresa el eskarinyo por una persona serkana ke bive leshos).

A la vejes kuernos de pes = “Yaşlılıkta, katran boynuz!” (Kendinden genç biri tarafından kötü aldaltılmak.) (Se dize kuando una persona aedada se syente traisyonada por un mansevo).

Alevantarse a la syete madrugadas = “Şafakta kalkmak”. (Çok erken kalkmak.) (Alevantarse del lecho muy temprano).

Alma sin pekado = “Günahsız can”. (Masum insanları simgeler.) (Persona inosente).

Al punto de kazar, le vino ganas de kagar = “Tam evleneceği anda, büyük aptesi geldi. (Olmayacak zamanda işini bırakarak, önemsiz başka bir işe girişmek.) (Interrumpir por kavza de futilidades, un lavoro importante).

Al riko el gayo le mete guevo, al prove ni la gayna = “Zengin horozu bile yumurtlar, fakirin tavuğu bile yumurtlamaz”. (Hayatın adaletsizliğini simgeler.) (Indjustisya del destino umano).

Al tarahem = “Çok pahalı”. (Muy karo).

Amokavos sinyora novya! Se kito la nariz = “Gelin hanım “burnunu sil” denince tuttu burnunu kopardı”. (Aşırıcılığı eleştiren bir deyim.) (Kritika de kualkyer egzajerasyon).

Amargo fyel = “Öd gibi acı”. (Terrivlemente amargo).

Ande ay muchos kapitanes, se batireya la nave = “Kaptanı çok olan gemi batar”. (La multitud de kapos no aseguran el suceso de un echo).

Ande no ay madre, no ay ni padre = “Anne yoksa, baba da yoktur”. (La madre syempre pronta a sakrifikar todo por sus ijos).

Ande se arapa el guerko = “Şeytanın traş olduğu yerde”. (Çok uzak ve ıssız bir yeri belirtmek için.) (En un lugar muy aleshado i aislado).

Apegar kon mokos = “Sümükle yapıştırmak”. (Bir şeyi iğreti tamir etmek.) (Azer una koza superfisyalmente).

Aprometer kampos i vinyas = “Bağlar ve bahçeler vadetmek” (Aşırı

vaatlerde bulunmak.) (Aprometer mas de lo ke se puede dar).

Arrova pitas i beza mezuzas = “Pideleri çalar ve Tanrı’ya yakarır” (İnançları sahte, yalancı sofu.) (Persona falsa debasho una aparyensa de santo).

A un safek = “Her ihtimale karşı”. (Por no entrar en reziko).

A un yereme = “Durmadan”. (Kontinualmente).

Avla en kantando! = “Şarkı söyleyerek konuş!” (Açık konuş.) (Avla klaramente!)

Avlo i espajo! = “Konuştu da herşeyi düzene soktu” (Saçma sapan konuşan kişi için söylenir.) (Se dize por personas ke dizen bavajadas todo en syendo konvensidas ke formulan verdades).

Avram Levi vino de Brusa = “Avram Levi Bursadan geldi”. (Yabancı birinin duyması istenilmeyen bir konuşmanın konusunu değiştirmek amacı ile söylenen manasız cümle.) (Se dize para impedir ke orejas ajenas entyendan).

Aya le kedo el ojo = “Gözü orda kaldı”. (Bir şeyi büyük ihtirasla arzulamak.) (Ekspresyon utilizada para definir una persona ke dezea una koza kon grande ardor).

Ayuda de la pacha kevrada = “Fıtık olmuş bacağın yardımı”. (Etkili olmayan yardım.) (Ayudo medyokre).

Azer de una pulga un gameyo = “Pireyi deve yapmak”. (Çok abartmak.) (Egzajerar de una manera eksesiva las kozas).

Azer fortas = “Çalım satmak”. (Kerer mostrar mas de lo ke se poseda).

Azer los dedos siryos = “Parmakları sırma yapmak” (Karşısındakini memnun etmek için elinden geleni yapmak.) (Kumplir todos los dezeos de una persona).

Bendicho ke adjunto Mazalto kon Simanto = “Mazaltoyla Simanto’yu bir araya getirene şükür” (İki sefil kişinin birleşmesini simgeler.) (Unyon de dos desmazalados).

Ben pasha, ben patinero = “Ben paşa, ben patinajcı” (Kendini

beğenmiş kişiler için kullanılır.) (Karakteriza el orgolyo vano).

Buena es la novya, syega de un ojo = “Gelin iyi de bir gözü kör”.
(Mükemmel görünen fakat büyük aksaklığı olan iş.) (Ekspresyon empleada para definir los grandes defectos de una koza ke parese ser perfekta).

Bushkar asukar en la farmasia = “Eczanede şeker aramak”.
(Olmayacak yerde bir şey aramak.) (Bushkar una koza ande no es su lugar).

Dado de madrastra = “Üvey anne verisi”. (Cimri kişinin verisi.) (Dono parsimonyozo).

Darse de pared a pared = “Kendini duvardan duvara vurmak”.
(Pişmanlık duymak.) (Arrepintirse i regretar amargamente).

De dados i pedados, Djoha kazo al ijo = “Hibe ve osurukla Nasreddin Hoca oğlunu evlendirdi”. (Bir işi kısıtlı olanaklarla halletmek.) (Azer las kozas kon poko tener).

Del kulo al puso = “Kıçından nabza”. (Bir olayla, gösterilen sebep arasında hiçbir ilişki olmadığını ifade eder.) (Sin ninguna korelasyon).

Derecho komo el gancho = “Çengel gibi doğru”. (Dürüst olmayan sahte kişiyi simgeler.) (Se emplea para definir personas tuertas i falsas).

Desha todo, vate al banyo = “Herşeyi bırak, hamama git”. (Önemli bir işi yarım bırakıp, önemsiz işlerle uğraşmak.) (Neglijar lo importante por futilidades).

Djignishear kon perros = “Köpeklerle didişmek”. (Vicdansız kişilerle didişmek.) (Tener echo kon personas malhonestas i falsas).

Doktor de matasanos = “Sıhhatli kişileri öldüren doktor”. (Sahte doktor.) (Doktor sin kompetensya ni saviduria).

Echar agua, kitar dinero = “Su katmak, para çıkarmak”. (Malın

kalitesinden çalıp para kazanmak.) (Ser malhonesto en su lavoro).

Echarse a la pacha larga = “Yatıp, bacağını uzatmak”. (Gereken itınayı göstermeden bir işi vaktinde yapmamak.) (Azer las kozas kon indolensya i lentor).

Echo un guevo a la oya i salyo kaldudo = “Tencereye bir yumurta kırdı, sulu çıkıverdi”. (Bir şeyler söylemek istedi, ama saçmaladı.) (Kijo ekspresar una refleksyon segun el profunda, i salyo una bavajada).

El Dyo da barva al ke no tyene keshada = “Tanrı çenesi olmayana sakal verir”. (Tanrı insanı meziyet ve ihtiyaçlarına göre ödüllendirmez.) (Indjustisya seleste).

El Dyo lo krio i mas no lo vijito = “Allah onu yarattı, bir daha da ziyaret etmedi”. (Durgun ve verimsiz insana söylenir.) (Se dize por individuos sin personalidad ni ninguna valor).

El garon es venturozo = “Boğaz kısmetlidir”. (İnsan nasıl olsa yiyecek bir şey bulur.) (Se puede syempre topar kualo komer).

El gato le yeve el tabiyet = “Cömertliğini kedi kapsın!” (Cömert olmayan kişilerle bir nevi alay.) (Ekspresyon utilizada para burlarse de personas eskasas i avarisyozas).

El lovo no pare karneros = “Kurt kuzu doğurmaz”. (Importansa de la eredita jenetika).

El mundo es un chuflete, ken lo tanye, ken lo syente = “Dünya bir düdüktür, kimi çalar, kimi dinler”. (En el mundo ay personas kolmadas por el destino i tambyen otras ke miran de leshos sin puerder ayegar a gozar de kualo ke sea).

El ojo ve, la alma dezea = “Göz görür, can çeker”. (La alma dezea obtener todo lo ke el ojo ve).

El sapatero viste sapato roto = “Kunduracı sökülük ayakkabı giyer”.

El Tavan ke te apiyade! = “Tavan (Allah) merhamet etsin!” (Yardım isteyen kişiye, ilgisizlik belirten yanıt.) (Chika formula ke malorozamente se repeta kuando mos keremos deskabuir de una demanda de ayudo).

En kada chukal mete su kulo = “Her oturağa kıcını oturtur”. (Yararlı,

ya da yararsız her işe karışmaya kalkan kişi.) (Karakteriza las personas ke se keren mesklar a todo).

Enriva de mi potra, krese una otra = “Kamburumun üstüne bir yenisi eklendi”. (Aksilikler sanki talihsizleri bulur.) (El mal parese atrear el mal).

En todas las pasteras mete su braga = “Her leğene donunu koyar”. (Her işe karışmayı seven kişi.) (Karakteristika de personas ke se keren mesklar a todo).

Estar en (entre) dos korasones = “İki kalp arasında kalmak”. (Terredüt etmek, iki istek arasında bulunmak.) (Ezitar entre dos dezeos).

Estar komo una gayna loka = “Deli tavuk gibi olmak”.

Este pan para este kezo = “Bu peynire bu ekmek”. (Kısıtlı mali durum ifadesi.) (Situasyon monetarya muy estrecha).

Gastar al aznenka = “Eşekçesine harcamak”. (Gastar sin pensar).

Inchirse de males = “Çok korkmak, çok endişelenmek”. (Espantarse i inkyetarse mucho).

Kaer en puertas ajenas = “El kapısına düşmek”. (Başkalarına muhtaç olmak.) (Ser tributaryo de los otros).

Kaer komo pyedra en pozo = “Kuyuya taş düşer gibi düşmek”. (Yorgunluktan bitkin düşüp, ağır bir uykuya dalmak.) (Durmir profundamente despues una grande fatiga).

Kaer nuvlina = “Üstüne kara bulut konmak”. (İğrenç bir şey karşısında duyulan can sıkıntısı.) (Formula ke ekspresa un estado de fuerte desguste).

Kamareta de endevino = “Büyücü odası”. (Alt üst, karmakarışık bir oda.) (Kamareta terrivlemente en dezorden).

Kaminar kon pye de plomo = “Kurşun ayakla yürümek” (Çok yavaş

ve zor ilerleyen bir iş için söylenir.) (Adelantar kon grande difikultad).

Kara kurta = “Kısa yüzlü”. (Çekingen kişiye denir.) (Ser muy timido).

Kara tuerta mazal derecho = “Çarpık surat, açık talih”. (İyi bir evlenme yapan çirkin bir kız için denir.) (El destino es syego, no eskoje entre luzys i feyos).

Ken entra al banyo no sale sin sudar = “Hamama giren terlemeden çıkamaz”. (Bir işe girince engelleri de kabul etmesi gerekir.) (Ken entra en un echo, deve somportar las konsekuensas).

Ken metyo Djoha en su suka? = “Kim alır Nasreddin Hoca’yı çadırına?” (Kim sokar belayı hayatına?) (Ken me pusha a meter en reziko mi repozo?).

Ken muncho, muncho... ken nada, nada = “Bazı kişilere pek çok, bazılarına da hiç bir şey”. (Indjustisya del destino)

Ken nase kon ventura, ken kon potra i kevradura = “Kimi şansla doğar, kimi kambur ve fitıklı”. (Kader doğuştan bazılarına güler, bazılarını da ezer.) (Indjustisya del destino vizivle desde el nasimyento).

Ken negro pensa, para si se lo pensa = “Kötü düşünen, kendi için düşünür”. (Kötülük düşünen, kötülük bulur.) (La maldad tyene envezes un efekto retroaktivo).

Ken no tyene ke azer, kita los ojos de su mujer = “Meşgalesi olmayan erkek, karısının gözünü oymaya bakar”. (İşsiz koca karısı ile dalaşır.) (Chika broma).

Ken se echa kon kriaturas se alevanta pishado = “Ufak çocukla yatan ıslak kalkar”. (Cahil biri ile iş yapan başarısızlığa uğrayabilir.) (Ken aksepta de tener echo kon personas sin meoyo, deve soportar las konsekuensas).

Ken ve el saray del rey, derroka su chosa = “Kralın sarayını gören, kendi barakasını yıkar”. (Es perikolozo de estableser puntos de komparasyon).

Kitar de la boka pyedras i pedrisko = “Ağzından taş ve dolu çıkartmak”. (Çekiştirerek ve lanetleyerek konuşmak.) (Malavlar i

maldezir).

Komer i beber i un dukado a la salida = “Yemek, içmek ve çıkarken de eline bir altın”. (Bol ve cömert bir şekilde ağırlamak.) (Ekseso de jenerozidad).

Komer i nyegar = “Yemek ve inkar etmek”.

Komer el kavod i el zahud de una persona = “Bir insanın şerefini ve imtiyazını yemek”. (Ruinar una persona).

Komer por no murir = “Ölmemek için yemek”. (Çok çok az yemek.) (Komer muy frugalmente).

Komerse los guesos = “Kendi kemiklerini yemek”. (Çok sefil bir hayat sürmek.) (Estar en la mizerya).

Komyeron de un guevo = “Aynı yumurtadan yediler”. (Birbirleriyle uyum sağlayamayan, her zaman kavga eden kişiler.) (Se dize por dos personas ke se topan syempre en estado de pleto i kontradiksyon).

Kon medya boka = “Yarım ağızla”. (İsteksizce söylemek.) (Kombidar o formular kualker koza afirmativa sin voluntad ni entusyazmo).

Konsograr a no eskapar = “Bitmemezcesine bir dünürlük ilişkisi kurmak”. (Biri ile aşırı samimi olmak.) (Mostrarse egzajeramente amavle i intimo kon una persona).

Konsolarse los guesos = “Kemiklerini avutmak”. (Çok üşüdükten sonra sıcak bir ortamda ısınmak.) (Kayentarse).

Konta kavesas, mete bonetas = “Kafaları say da kalpakları ona göre hazırla”. (Rejir las kozas kon sezo i kuento).

Kontar de mar i de kastanyas = “Denizlerden ve kestanelerden bahsetmek”. (Şurdan, burdan saçmalıklar anlatmak.) (No avlar de kozas peligrosas en momentos de espanto).

Kontar los bokados de una persona = “Bir kişinin lokmalarını saymak”. (Karşısındakine cimrice davranmak.) (Komportarse de una manera muy avarisyoza).

Krudo = “Çiğ”. (Olgunlaşmamış birine denir.) (Se dize por un ombre sin madurez de esprito).

Kuando los tuyos ivan, los miyos ya tornavan = “Seninkiler giderken benimkiler dönüyordu”. (Karşısındakine, kendisinin daha üstün ve eski kökenli olduğunu belirtmek.) (Afirmasyon de superyoridad).

Kostar los ojos de la kara = (Çok pahalıya mal olmak.) (Kostar muy karo).

La espina por la melezina = “İlaç yerine kılçık”. (Una solusyon ke agrava el problema).

La ija en la fasha, el ashugar en la kasha = “Kız çocuğu kundakta, çeyiz sandıkta”. (Kız çocukları çabuk büyür.) (Las ijas se engrandesen presto).

La mujer aze, la mujer dezaze = “Kadın yapar, kadın yıkar”.

La roza se seka, la vertud keda = “Gül kurur, erdemler kalır”. (Una vertud nunca muere).

La sabor de la vijita es kon la ida = “Ziyaretin tadı, zamanında kalkmaktır”. (Ziyaretin kısa süreni makbuldür.) (Las vijitas kurtas son las mas apresyadas).

Las makas de paro = “Fıravunun yaraları”. (Dünyanın tüm kusurları.) (Tener todos los defektos ke egzisten).

Lavarse la kavesa por ojo de la djente = “Başkasının gözleri için başını yıkamak”. (Gösteriş meraklılarını simgeler.) (Azer las kozas simplemente por ser apresyado).

Limon no es ke se gole = “Limon değil ki, koklayasın”. (Tanımadığımız biri hakkında duyduğumuz tereddütü ifade eder.) (Imposible de konoser el karakter real de una persona).

Lo barato es karo = “Ucuz olan pahalıya mal olur”. (Lo barato syendo de calidad inferior no tura mucho).

Lodo en seda embolvido/embruado = “İpeğe sarılmış çamur”. (Parlak bir dış görünüm altında kötü bir kişilik.) (Negro karakter debasho una aparensya de buendad i dulsor).

Lo ke se aze en la boda, no se aze kada ora = “Düğünde yapılanlar

her gün yapılmaz". (Lo ke no se aze en su ora, no se realiza kaji nunka despues).

Lo ke ve la suegra = "Kayınvalidenin gördüğü kadarını". (Bir işi şişirmek.) (Azer un echo superfisyalmente solo para salvar la aparensya).

Lo poko por lo mucho = "Çoğun yerine az". (Ufak bir hediyein tevazu ile sunulması.) (Chiko regalo ke se prezenta kon byenkerensya i modestia).

Los korasones espejos = "Kalpler ayna gibi". (Aynı zamanda aynı şeyi düşünmek.) (Formula ke ekspresa la similitud de refleksyon de dos personas diferentes).

Madrasta, el nombre le abasta = "Üvey ana! İsmi yeter".

Makaron fuyido de la buyor = "Kaynamış sudan kaçmış makarna". (Pişmeye vakti olmamış makarna gibi çok zayıf kişi.) (Persona muy flaka).

Mashkar fyerro, englutir klavos = "Demir çiğneyip çivi yutmak". (Çok zor bir durumda olmak.) (Sufriir mucho i rezistir en silensyo).

Mas vale dyentes ke paryentes = "İnsan için kendi dişleri, ailesinden daha kıymetli". (Kendimize ait herhangi bir şeye verdiğimiz önemi simgeler.) (Todo lo ke mos apartyene es para mos lo mas presyozo).

Me bevyo la sangre! = "Kanımı emdi!". (Me izo sufriir terrivlemente).

Me esta sudando el dyente = "Korkudan dişim terliyor". (Sahte bir korkuyu belirtmek için söylenir.) (Manifestasyon por riir de un falso espanto).

Melezina de mujeres = "Kocakarı ilacı".

Menear dedos = "Parmakları kımıldatmak" (Bahşış vermek.) (Dar un purbuar).

Menear manos = "Elleri kımıldatmak" (İskambil oynamak – Kağıt oynamak.) (Kumarear, djugar kartas).

Me se estiro las orejas = "Kulaklarım gerildi!" (Çok acıktım!) (Tengo

muncha ambre).

Meter los dos pyezes en un sapato = “İki ayağını bir pabuca koymak”. (Bir işte acele etmek.) (Azer las kozas kon presura).

Meter fitil = “Fitol koymak”. (Kişileri birbirine düşürmek.) (Meter entrigas).

Meter los pyezes al tavan = “Ayakları tavana asmak”. (Ayakları yüksekte tutarak yorgunluk gidermek.) (Sentirse fizikamente muy kansado).

Meterse komo pulga en la yaka = “Pire gibi yakasına yapışmak”. (Israrlarıyla bir kişiyi rahatsız etmek.) (Solisitar una koza kon muncha insistensya).

Meterse la muerte al ojo = “Ölümü göze almak”. (Akseptar kualkyer reziko).

Me toko el kuchiyo al gueso = “Bıçak kemiğe dayandı”. (Sabrım tükendi.) (Akavarse la pasensya i la rezistensya).

Mezurar kalderumes = “Kaldırımları ölçmek”. (İşsiz ve aylak dolaşmak.) (Estar sin echo).

Mi bolsa no kayga a sus pyezes = “Kesem ayaklarına düşmesin”. (Pek namuslu olmayan insanlar için kullanılan deyim.) (Marka de deskonfiansa).

Mizmo si vistes guantes yene sos lo de antes = “Eldiven de giysen, eskiden ne idiysen o’sun”. (Yeni zengiler için söylenir.) (Ekspresyon utilizada para estigmatizar los nuevos rikos).

Muerete, te kerere byen = “Öl de seni seveyim”. (Bir ölünün arkasından sahte gözyaşı döken kimse için söylenir.) (Verter lagrimas falsas).

Muerto en vida = “Yaşayan ölü”. (Hayattan artık bir şey beklemeyen kişiye denir.) (Hazino sin aftaha de mejoria).

Mujer i kavdal = “Kadın ve sermaye”. (Çok maharetli, kocasına yardımcı olan kadın.) (Mujer de grande valor).

Nadar en el oro = “Altın içinde yüzmek”. (Çok zengin olmak.) (Ser muy riko).

Nasido de syete mezes = “Yedi aylık doğmuş”. (Her zaman acelesi olan ve her işin anında yapılmasını isteyen kişi.) (Ser syempre en estado de presura).

Nasido de vyernes = “Cuma günü doğmuş”. (Uyanık kişi - Cuma günü doğanlar uyanık addedilirdi.) (Ser muy intelijente).

Ni amata ni asyende = “Ne yakar ne söndürür”. (Şahsiyetsiz, uyuşuk kişi.) (Persona apatika).

Ni bive ni desha bivir = “Ne yaşar ne yaşatır”. (Kötümserleri simgeler.) (Persona pesimista).

Ni muere papu ni senamos = “Ne “dede” ölür, ne de yemeğimizi yiyebiliriz”. (Belirsiz, karmaşık bir durumda bulunmak.) (Formula para estigmatizar una situación ke nunca evolua).

Ni perro ladra, ni gayo kanta = “Ne köpek havlar, ne de horoz öter”. (İssiz, çöl gibi yerleri simgelemek için kullanılan deyim.) (Lugar muy aislado).

Ni tuje... ni muje = “Ne konuşur, ne böğürür”. (Sönük, pasif, uyuşuk biri için denir.) (Persona apatika).

No abasha ni kon purga = “Müşhille bile hazmedilemez”. (Tahammül edemediğimiz, sevimsiz kişi.) (Persona muy antipatika).

No demanda pan = “Ekmek istemez”. (Gerekmeyen bir şeyi atmak istemediğimiz zaman söyleriz.) (Ekspresyon utilizada cuando refusamos de echar una koza inutil ke piedra un día servirmos).

No kaver en sus panyos = “Elbiselerine sığmamak!” (Çok mutlu ve dolayısı ile zevkten şişer gibi olan insanın giysilerine sığmaması.) (Ser yeno de kontentes i alegría).

No laves mucho el muerto, se arrebive = “Ölüyü fazla yıkama, dirilebilir”. (Eski olayları tekrar, tekrar gündeme getirmenin sakıncası.) (No kites en medyo vyejos problemas ni vyejos resentimyentos).

No me diritas komo shavon trefa = “Kötü sabun gibi beni eritme”.

(Beni sabırsızlandırma.) (No me agas asperar inutilamente).

No se fraguo Estambol en un dia = “İstanbul bir günde inşa edilmedi”. (Her şey için zaman ve sebat gereklidir.) (La realizasyon de kualkyer grande koza demanda mucho tyempo).

No se le rie la kara, ni en Purim = “Şeker Bayramında bile gülmez”. (Daimi olarak asık suratlı olan insanları simgeler.) (Ekspresyon utilizada para estigmatizar una persona ke nunca rie ni sonriye).

Nunca kamina mi ija, solo en dia de luvya = “Kızım hiç yürüyüşe çıkmaz, sadece yağmurlu günlerde”. (Zamansız işler yapan birini tanımlamak için kullanılır.) (Azer las kozas a kontra tyempo).

Ojo burakado = “Gözü delik”. (Aç gözlü.) (Persona ke nunca se kontenta de lo ke poseda i syempre tyene el ojo sobre lo ke tyene el otro).

Ojos por ermozura = “Süs olsun diye göz”. (Dikkatsizliği simgeler.) (Ojos ke no saven observar).

Orejas de merkader = “Tüccar kulağı”. (İşine gelmeyi duymak istemeyen). (Personas ke saven oir kozas desplayzentes sin manifestar la mas chika ravya).

Oy la mete, amanyana la kita = “Bugün koyar, yarın çıkarır”. (Ağır ve düzensiz çalışan kişiye denir.) (Ekspresyon para definir una persona lente i avagaroza).

Pagan djustos por pekadores = “Günahların cezasını dürüstler çeker”. (Kaderin haksızlığı.) (Indjustisia seleste i indjustisia umana).

Palabras mundadas = “Ayıklanmış sözler”. (İyice tartılıp, ölçerek söylenmiş sözler.) (Palabras byen eskojidas).

Pan i sal i buena voluntad = “Ekmek, tuz ve iyi niyet”. (İyi niyetin önemi.) (La valor de la buena voluntad superior a la mas grande ofranda).

Pan mauyado = “Ağlanmış ekmek”. (Candan verilmeyen ekmek.) (Pan akordado sin byenkerer ni dulsor).

Para este musafir ya esta bueno este pishkir = “Bu misafire bu havlu yeterlidir”. (Bir kişiye karşı, ünvanına göre davranmak.) (A kada uno lo ke merese).

Para la medya muela = “Yarım diş için”. (Doyurmayacak kadar miktarda az yemek.) (Porsyon de komida ke no puede artar).

Parir syete kriaturas = “Yedi çocuk doğurmak”. (Heyecandan dokuz doğuruyor.) (Toparse en un estado de terrivle anksyedad).

Pato enshundyado = “Semiz kaz”. (Şişmanca kadına denir.) (Mujer un poko godrika).

Pedar i endivinar = “Osurmak ve kehanet etmek”. (Temeli olmayan şeyler ileri sürmek.) (Afirnar kozas sin ninguna baza de verdar).

Pipino yerli, haham ajeno = “Yerli hıyar, yabancı haham”. (Kimse memleketinde peygamber değildir.) (No savemos syempre apresyar la valor de las personas de nuestro entorno).

Pizar el pye del diavlo = “Şeytanın ayağına basmak”. (Kötü yazgısına karşı savaşımak.) (Venser el negro destino).

Poko avlar, salud para la alma = “Az konuşmak, cana sağlıktır”. (La valor del silensyo, mas poko se avla manko se tyene la okazyon de azer yerros).

Por la puerta lo echas, por la ventana entra = “Kapıdan kovarsın, pencereden girer”. (Personas sin dinyidad).

Por sus ojos ve, por su boka avla = “Onun gözleri ile görür, ağzı ile konuşur”. (Aşırı bağlılık.) (Enkorvamyento absoluto delante un kondjunto amado).

Por un “Amen” ke no kede = “İş bir “Amin” için kalmasın”. (No meter en perikolo el resultado de un trato por chikos motivos).

Ser de dos karas = “İki yüzlü olmak”. (Riyakar olmak.) (Ser ipokrito).

Sesh hamales para un pedo = “Bir osuruğa altı hamal”. (Önemsiz bir şey için boş patırdı.) (Muncho ruido para nada).

Si negra la kulpa, mas negra la diskulpa = “Kabahat kötüyse, özürü

daha kötü". (La ekskuza mas grave ke la kulpa).

Si no es verdad, me arapo el mustacho = "Dediğim doğru değilse, bıyığımı keserim". (Söylediğinin doğruluğuna inandırmak için söylenen komik bir deyim).

Si tu sos ajo, yo so pyedra ke te majo = "Sen sarmısaksan, ben de seni ezebilen taşım". (Sen kuvvetli ve küstah isen, ben de seni geçerim.) (Si tu sos fuerte i baragan, yo lo so mas ke ti).

Tener beledadas = "Sabit fikirleri olmak". (Tener ideas fiksas).

Tener hohentas = "Fuzuli istekleri olmak". (Tener la manya de syempre formular muevas egzijensyas).

Tener la tripa en la boka = "Karnı ağzında". (Doğurmak üzere olmak.) (Konsernando una mujer prenyada, "estar sobre el punto de parir").

Tener las tripas kortadas = "Bağırsakları param parça". (Ezilme hissi çekmek.) (Sentirse desmamparado i muy triste).

Tener paras para menear kon pala = "Kürekle karıştıracak kadar parası olmak". (Ser riko asta el grado de no puerder kontar su moneda).

Tener un pye en el vapor = "Bir ayağı vapurda olmak". (Giderayak olmak. Şakadan da bir yere gitmeden de söylenir.) (Por riir, pretender ke una persona esta sobre el punto de partir).

Tener un pye en la foya = "Bir ayağı çukurda olmak". (Ölüme yakın olmak.) (Ser serka de la muerte).

Todo tyene Shimshon, sarna i sarampyon le manko = "Herşeyi var Şimşon'un, bir tek uyuz ve kızamığı eksik". (Başına çeşitli dertler gelmiş bir kişiyi anlatan gülünç ve acı bir deyim.) (Akoso inintirupido del malo destino).

Todo bonete, nada kavesa = "Hep takke, hiç baş yok". (Akılsız insan topluluğu.) (Asamblea de personas sin sezo ni meoyo).

Todo lo sudado para Ham Merkado = "Alın teriyle kazanılan tüm para, alış veriş için". (Gastar toda la ganansya para chikas futilidades).

Tornar los mokos enkolgando = “Sümükleri akarak geri dönmek”. (Eli boş dönmek.) (Salir de un echo o de un debate sin ningun resultado positivo).

Trokar de kazal, trokar de mazal = “Köy değiştirmek, talih değiştirmek”. (Talih dönsün diye yer değiştirmek.) (Luchar, no kedar immovivle en los momentos difisiles).

Trokar oro por lodo = “Altını çamurla değiştirmek”. (Aptalca bir değiş-tokuş yapmak.) (Azer una negra tranzaksyon, un troke prejudisyavle).

Turudi de kampos = “Dağ ejderhası”. (Otoriter, bağırğan insana denir.) (Persona muy otoritarya).

Uma de garvansos = “Nohut topluluğu”. (Kıymetsiz insan topluluğu.) (Asamblea de personas sin dinguna valor).

Un anyo mas, un meoyo mas = “Bir yıl daha, bir akıl daha”. (Yıllar geçtikçe, tecrübemiz artar.) (La madurez vyene kon la edad i los anyos).

Uno aze el kaldo, el otro lo beve = “Biri çorbayı hazırlar, öbürü içer”. (Los unos azen un lavoro, los otros lo gozan).

Uno en Hasköy el otro en Balat = “Biri Hasköy’de, diğeri Balat’ta”. (Birbirinden uzak olan iki kişi, veya iki şey.) (Chika ekspresyon para meter en evidensya lo ke alesha jeografikamente o moralmente una persona de la otra).

Un pedo, un pizmon = “Bir osuruk, bir mısra”. (Özensiz ve şişirme yapılan iş için kullanılır.) (Lavoro diskontinuuo).

Urde de lokos = “Deli ordusu”. (Armada de lokos).

Vaka sin fyel no es kasher = “Ödsüz inek “kaşer” değildir” (Hatasız kul olmaz, olsa da o kişi makbul sayılmaz.) (No egziste persona sin defekto).

Va salir la fedor = “Kötü kokmaya başlayacak”. (İşler bozulacak gibi.) (Esta konversasyon ve tornar a pleto).

Vender a kemas = “Yanarcasına satmak”. (Vender a grande pedrita).

Veni baba, vos ambezare = “Gelin baba, size -o şeyi- öğreteyim”.
(Büyüklerinden daha bilgili olduklarını sanan gençleri simgelemek için kullanılır.) (Burla konserando la prezunsyon de munchos mansevos de todo saver mijor ke sus antepasados).

Ya lo bolo! = “Uçurdu!” (Aklını kaybetti, kaçırdı.) (Ya salyo loko).

Ya lo va echar! = “Aman, düşük yapacak”. (Bir şeyi çok arzulayan kişi için söylenir.) (Ya va mover de emosyon).

Ya palo, ya payton = “Ya dayak, ya fayton”. (İstikrarsız bir durum, bazen fakirlikten sopa yiyor, bazen de şaşaa içinde faytonla geziyor.) (Es ansi de munchas personas, un dia en la mizerya, el sigyente en el lukso).

Ya salyo de la kashka del guevo = “Yumurtanın kabuğundan çıkıverdi”. (Herşeyi bildiğini sanan genç ve cahil kişiler için kullanılır.) (Chika broma a la intisyon de los ninyos ke keren afirmar sus prezensya).

Ya va amaneser! = “Nerede ise güneş doğacak”. (Çok yavaş iş yapan kişiye denir.) (Chika remarka amigavle de despasensya).

Yo so, yo me lo valgo = “Ben benim, kendimi takdir ederim”. (Kendini beğenmiş kişi.) (Yo so, yo konosko mi valor).

LISTA ADITIVA DE “PALAVRAS” KE MOS VYENEN DEL TURKO

En desparte de las palavras Turkas ke figuravan en la primera edisyon i ke se topan aktualmente en el korpus del presente diksyonaryo, enkontrimos muchos otros byervos utilizados fakultativamente, kon grande o chika frekuensa. Es la razon por lakuala pensimos presentarlos en una lista aparte.

- A -

Achadják <tr.> (n.m.) (*avridor de kuti*) açacak

Achilearse <tr.+esp.> (v.pr.) (*avrirse, destaparse, aclararse*) açılmak

Adá <tr.> (n.f.) (*izla*) ada
Ádjaba <tr.> (adv.) (*es ke es posivle...? me demando si...?*) acaba

Adjí <tr.> (adj.) (*amargo/ga, triste*) acı

Aforóz <tr.> (n.m.) (*herem, ekskomunikasyon*) aforoz

Ahlaksíz/a <tr.+suff.esp.> (adj.) (*sin edukasyon, perverso/sa*) ahlaksız

Ahmák <tr.> (n./adj.) (*idyoto/ta*) ahmak

Ahsháp <tr.> (n.m./adj.) (*tavla, de tavla*) ahşap

Ahtár <tr.> (n.m.) (*drogisto*) ahtar

Aidát <tr.> (n.m.) (*kotizasyon*)

aidat

Aksaklık <tr.> (n.m.) (*insiden-te, kontraryedad*) aksaklık

Aladjaklí/a <tr.+suff.esp.> (n.m.f./adj.) (*kreditor/a*) alacaklı

Alaydjí/a <tr.+suff.esp.> (adj.) (*burlozo/za, ironiko/ka*) alaycı

Alchák <tr.> (adj.) (*basho/sha*) alçak

Aldatidjí/a <tr+ suff.f.esp.> (adj.) (*enganyador/a*) aldatıcı

Alét <tr.> (n.m.) (*instrumento*) alet

Alishík <tr.> (adj.) (*auzado/da, akostumbrado/da*) alışık

Alishkanlık <tr.> (n.m.) (*uzan-sa, kostumbre*) alışkanlık

Altúst <tr.> (adv.) (*en dezor-den, de arriva abasho*) altüst

Amelé <tr.> (n.m.) (*ovrero*) amele

Andják <tr.> (adv.) (*a penas (andjak ke mos abaste)*) ancak

Andják si <tr.+ esp.> (conj.)

(*salvo si*) ancak ve ancak

Anlamsız <tr.>(adj.) (*insinyifikante, sin sinyifikasyon*) anlamsız

Anlashearse <tr.+esp.> (v.pr.) (*entenderse, konvenir, avenirse*) anlaşmak

Ansızın <tr.> (adv.) (*en supito*) ansızın

Aptaldjá <tr.> (adv.) (*a la bovaneska*) aptalca

Aradá siradá <tr.> (adv.) (*de vez en quando*) arada sırada

Aradjí/a <tr.+suff.esp.> (n.m.f.) (*intermedyero/ra*) aracı

Arsá <tr.> (n.f.) (*terreno*) arsa

Ártik <tr.> (adv.) (*de agora adelante*) artık

Asilzadé <tr.> (adj.) (*noble i de famiya noble*) asilzade

Ashağı yukarı <tr.> (adv.) (*mas o menos, aproksimativamente*) aşağı yukarı

Ashirí <tr.> (adv.) (*eksesivamente*) aşırı

Atésh <tr.> (n.m./adj.) (*huego, bivo/va como el fuego*) ateş

Aykirí <tr.> (adj.) (*inkompativle, kontraryo*) aykırı

- B -

Bagladear <tr.+ esp.> (v.) (*atar*) bağlamak

Barishearse <tr.+esp.> (v.pr.)

(*azerse paz, rekonsilyarse*)

barışmak

Barsák <tr.> (n.m.) (*intestino*) barsak

Basharilí <tr.> (adj.) (*reushido/da, prospero/ra*) başarılı

Basharmak <tr.> (v.) (*reushir*) başarmak

Basít <tr.> (adj.) (*simple, elementaryo*) basit

Baskí <tr.> (n.m.) (1. *presyon* 2. *edisyon*) baskı

Bastirear <tr.+esp.> (v.) (*apretar, reprimir*) bastırmak

Bavúl/Baúl <tr.> (n.m.) (*maleta, validja*) bavul

Bayildear <tr.> (v.) (*desmayarse*) bayılmak

Bayrám <tr.> (n.m.) (*fyesta muzulmana*) bayram

Bedavá <tr.> (adv.) (*de baldes*) bedava

Bedél <tr.> (n.m.) (*presyo, koste en vista de akurtar el servisyo militar*) bedel

Belésh <tr.> (adv.) (*de baldes*) beleş

Beleshchí <tr.> (adj.) (*profítador*) beleşçi

Belge <tr.> (n.m.) (*dokumento*) belge

Benk <tr.> (n.m.) (*lunar*) ben, ciltte görülen kahverengi leke

Besledear <tr.+esp.> (*mantener*)

(v.) beslemek

Betér <tr.> (adv.) (*mas negro, peor*) beter

Beyannamé <tr.> (n.f.) (*proklamasyon, deklarasyon*) beyanname

Bichím <tr.> (n.m.) (*forma, modo*) biçim

Bilé bilé <tr.> (adv.) (*intensyonalamente*) bile bile

Bilgilí <tr.> (adj.) (*savido/da, instruido/da*) bilgi

Birlík <tr.> (n.m.) (*unyon, réunyon, asosyasyon*) birlik

Birdénbire <tr.> (adv.) (*en supito*) birdenbire

Bizbizé <tr.> (adv.) (*entre moztros*) biz bize

Boldjé <tr.> (adv.) (*de una manera abundante*) çok bol

Borchlú/ya <tr.+suf.f.esp.> (n.m.f./adj.) (*devdor, redevable*) borçlu

Boshuná <tr.> (adv.) (*en vano, en baldes, inutilmente*) boşuna

Bóyuna <tr.> (adv./adj.) (*1. perpetualmente 2. lonjitudinalmente*) boyuna

Bulutlú <tr.> (adj.) (*ennuvlado*) bulutlu

Bunák <tr.> (n./adj.) (*entontesido/da, desmeoyado/da*) bunak

- CH -

Chalím/Chalúm <tr.> (n.m.) (*hadras, ostentasyon*) çalım

Chan <tr.> (n.f.) (*kampana*) çan

Charpidjí/a <tr.+suf.f.esp.> (adj.) (*shokante*) çarpıcı

Charpík <tr.> (adj.) (*tuerto-ta*) çarpık

Charpintí <tr.> (n.m.) (*palpitasyon*) çarpıntı

Charsháf <tr.> (n.m.) (*savana*) çarşaf

Cheyné <tr.> (n.f.) (*keshada, fig. avlastina*) çene

Cheshít <tr.> (n.m.) (*varyedad*) çeşit

Chifchí <tr.> (n.m.) (*agrikultor*) çiftçi

Chingenelík <tr.> (n.m.) (*avarisya sordida*) aşırı cimrilik

Choklúk <tr.> (n.m.) (*muchidumbre, multitud*) çokluk

Choktearse <tr.+esp.> (v.pr.) (*undirse, abatirse*) çökmek

- D -

Dağildearse <tr.+esp.> (v.pr.) (*esparzirse, dispersarse*) dağılmak

Damár <tr.> (n.m.) (*vena*) damar

Damlá <tr.> (*gota*) (n.f.) damla

Damladear <tr.+esp.> (v.) (*gotear*) damlamak

Dangalák <tr.> (adj.) (*bovo/va*) dangalak

Deftér <tr.> (n.m.) (*kuaderno* <esp.>) defter

Demledear <tr.+esp.> (v.) (*infuzar*) demlemek

Deré <tr.> (n.m.) (*arroyo*) dere

Dérhal <tr.> (adv.) (*imediyatamente*) derhal

Dermán <tr.> (n.m.) (*remedyo*) derman

Dernék <tr.> (n.m.) (*asosyasyon*) dernek

Dertlí/a <tr.+suff.esp.> (adj.) (*penseryozo/za, aqlijido/da*) dertli

Desték <tr.> (n.m.) (*apoyo*) destek

Destekledear <tr.+esp.> (v.) (*sostener, apoyar*) desteklemek

Devám <tr.> (n.m.) (*kontinuasyon*) devam

Devám/azer devám <esp.+tr.> (v.komp.) (*kontinuar*) devam etmek

Devlét <tr.> (n.m.) (*estado*) devlet

Dik <tr.> (adj.) (*derecho/cha, eskarpado/da*) dik

Dikát <tr.> (n.m.) (*atensyon*) dikkat

Dikát/azer dikát <esp.+tr.> (v.komp.) (*azer atensyon, echar tino*) dikkat etmek

Dikatli/a <tr.+suff.esp.> (adj.) (*atento/ta, atento/va*) dikkatli

Diken <tr.> (n.m.) (*espino, punchon*) diken

Dinch <tr.> (adj.) (*forsud'o/d'a, rezyo*) dinç

Diz <tr.> (n.m.) (*djinoyo, rodíya*) diz

Doğrudán <tr.> (adv.) (*direktamente*) doğrudan

Dokunaklí <tr.> (adj.) (*emosyante, ke toka*) dokunaklı

Dükyandjí <tr.> (n.m.) (*botikaryo*) dükkancı

Dümén <tr.> (*timon*) (n.m.) dümen

Düşmán/a <tr.+s.f.esp.> (n.m.) (*enemigo/ga*) düşman

Düşhündjelí/a <tr.+suff.esp.> (adj.) (*pensativle*) düşünceli

Düz <tr.> (adj.) (*derecho/cha*) düz

Düzenlí/a <tr.+suff.esp.> (adj.) (*arreglado/da*) düzenli

Düzgún <tr.> (adj.) (*regular, ordenado/da*) düzgün

- DJ-

Djanavár <tr.> (n.m.) (*monstre*) canavar

Djaydirear <tr.+esp.> (v.) (*disuadir, azer esvachear*) caydırmak

Djesaretsíz <tr.> (adj.) (*sin animo, sin koraje*) cesaretsiz

- E -

Edjél <tr.> (n.m.) (*momento de murir, suerte, destino*) ecel ("ya

le vino el edjel" = eceli geldi

Ehliyét <tr.> (n.m.) (*kompetensya, permiso de konduzir*) ehliyet

Edjzadjí <tr.> (n.m.) (*farmasyano*) eczacı

Ek <tr.> (n.m.) (*suplemento*) ek

Ekledear <tr.+esp.> (v.) (*adjuntar, aneksar*) eklemek

Ekmekchí <tr.> (*panadero*) (n.m.) ekmeççi

Eksiklik <tr.> (n.m.) (*mankura, falta*) eksiklik

Elverishlí/a <tr.+suff.esp.> (adj.) (*konvenivle*) elverişli

Emanét <tr.> (n.m.) (*depozito, konsinyasyon*) emanet

Emeklí/a <tr.> (n.m.) (*retirado/da*) emekli

Emeklilik <tr.> (n.m.) (*1. jubilasyon, 2. pensyon*) emeklilik

Emlák <tr.> (n.m.) (*inmobles, byenes immobiliyaryos*) emlak

Emniyetlí/a <tr.+suff.esp.> (adj.) (*seguro/ra, de konfiensa*) emniyetli

Endishelí/a <tr.+suff.fr.> (adj.) (*inkyeto/ta*) endişeli

Erteledear <tr.+esp.> (v.) (*atrazar*) ertelemek

Erzák <tr.> (*komanya*) (n.m.) erzak

Eshék <tr.> (n.m.) (*azno: se emplea komo indjura*) eşek

Eshyá <tr.> (*mobles*) (n.f.) eşya

Eshít <tr.> (adj.) (*igual*) eşit

Esmér <tr.> (adj.) (*bruno/na*) esmer

Etkilí <tr.> (adj.) (*aktivo, efikas, efisyente*) etkili

Etráf <tr.> (n.m.) (*derredor, entorno*) etraf

Évela <tr.> (adv.) (*por empesar*) evvela

Evrák <tr.> (n.m.) (*dokumento*) evrak

Eziyét <tr.> (n.m.) (*tormento*) eziyet

Eziyét/azer eziyét <esp.+tr.> (v.komp.) (*atormentar*) eziyet etmek

- F -

Faál <tr.> (adj.) (*aktivo/va*) faal

Faíz <tr.> (n.m.) (*intereso monetario*) faiz

Fark <tr.> (n.m.) (*diferensya*) fark

Farklí/a <tr.+suff.esp.> (adj.) (*diferente*) farklı

Faydalanearse <tr.+esp.> (v.pr.) (*aprovecharse, beneficiar*) faydalanmak

Felakét <tr.> (n.m.) (*dezastre, kalamidad*) felaket

Felch <tr.> (n.m.) (*paralizia*) felç

Feráh <tr.> (adj.) (*espasyozo/za, ancho/cha*) ferah

Ferahladearse <tr.+esp.> (v.)
(*alivyanarse el mal*) ferahlamak

Firindjî <tr. (n.m.) (*ornero*)
fıncı

Firsât <tr.> (n.m.) (*okazyon*)
fırsat

Firsatchî/a <tr.+suf.f.esp.> (adj.)
(*oportunisto/ta*) fırsatçı

- G -

Gamsíz/a <tr.+suf.f.esp.>(adj.)
(*ancho/cha, despreokupado/da*)
gamsız

Garíp <tr.> (adj) (*estranyo/ya,*
kuryozo) garip

Gecherlí <tr.> (adj.) (*valido,*
valivle) geçerli

Gechersíz <tr.> (adj.) (*ke no es*
valido) geçersiz

Gechmîsh <tr.> (adj./n.) (*pasa-*
do) geçmiş

Gedjekondú <tr.> (n.m.)
(*bidonvil, chosa*) gecekondü

Gedjikmé <tr.> (n.m.) (*retar-*
do) gecikme

Gemidjî <tr.> (n.m.) (*marinero,*
navigador) gemici

Gerék <tr.> (*menester*) (n.m.)
gerek

Gerék/no ay gerék <esp.+tr.>
(*no ay menester*) (lok.) gerek
yok

Gevezé <tr.> (*avliston/a,*
bavajon/a) (adj./n.m.f.) geveze

Gidîsh <tr.> (n.m.) (*1. partens-*

ya 2. paso) gidiş

Girîsh <tr.> (n.m.) (*entrad'a*)
giriş

Gittíkche <tr.> (adv.) (*gradual-*
mente, de mas a mas) gittikçe

Gizlîdje <tr.> (adv) (*a las*
eskondidas, klandestinamente)
gizlice

Göbék <tr.> (*tripa, ombligo*)
(n.m.) göbek

Göbeklí/a <tr.+suf.f.esp.> (*tripu-*
do/da) (adj.) göbekli

Görevlí/a <tr.+suf.f.esp.>
(n.m.f.) (*fonksyonaryo/ya*)
görevli

Gösterishlí/a <tr.+suf.f.esp.>
(*vistozo/za*) (adj.) gösterişli

Güch/Yuch <tr.> (*difisil*) (adj.)
güç, zor

Güvenlík <tr.> (n.m.) (*seguri-*
dad) güvenlik

Gümrúk <tr.> (n.m.) (*duana*)
gümrük

Gürültú/Yurultú <tr.> (n.m.)
(*ruido fuerte*) gürültü

Gururlú/ya <tr.+suf.f.esp.>
(adj.) (*orgolyozo/za*) gururlu

Gúya <tr.> (*por ke se diga*)
güya

- H -

Hafifledear <tr.+esp.> (*alivya-*
nar) (v.) hafifletmek

Hainlík <tr.> (*perfidia, desleal-*
dad) (n.m.) hainlik

Hakarét <tr.> (n.m.) (*afronto, insulta*) hakaret

Haksizlik <tr.> (n.m.) (*indjus-tisya*) haksızlık

Hareketli/a <tr.+suf.f.esp.> (adj.) (*aktivo/va, dinamiko/ka*) hareketli

Hariká <tr.> (n.f.) (*maraviya*) harika

Hastane <tr.> (n.m.) (*ospital*) hastane

Háydi!/Áyde! <tr.> (*Vamos!*) (interj.) haydi!

Haydút <tr.> (n.m.) (*bandido*) haydut

Hayír <tr.> (n.m.) (*1. buendad, 2. avantaje*) hayır

Hayirlí/a <tr.+suf.f.esp.> (adj.) (*benefiko /ka, provechozo/za*) hayırlı

Helvá/Halvá <tr.> (*dulsurya turka*) (n.f.) helva

Heveslí/a <tr.+suf.f.esp.> (*dezezoza/za, entuzyasto/ta*) (adj.) hevesli

Hirpaladear <tr.+esp.> (v.) (*maltratar*) hırpalamak

Hirpaní <tr.> (adj.) (*mal vestid'o/d'a*) hırpanı

Hodjá <tr.> (n.m.) (*1. profesor 2. ombre relijyozo*) hoca

Hosh <tr.> (adj.) (*agradavle, plazyente*) hoş

Hosháf <tr.> (n.m.) (*komposto*)

hoşaf

Hoshlancearse <tr.+esp.> (v.) (*topar plazer*) hoşlanmak

Hudjúm /azer hudjúm <esp.+tr.> (v.komp.) (*atakar*) hücum etmek

- I -

Ichedjék <tr.> (n.m.) (*bevyenda*) içecek

Idaré <tr.> (n.m.) (*administrasyon*) idare

Idaré/azer idaré <esp.+tr.> (v.komp.) (*menajar, administrar*) idare etmek

Ifadé <tr.> (n.f.) (*deklarasyon, depozisyon*) ifade

Ifadé/dar ifadé <esp.+tr.> (v.komp.) (*azer una deklarasyon, deklarar*) ifade vermek

Iftirá/aftirá <tr.> (n.f.) (*kalumnia*) kalumnia

Iftirá /echar afirá <esp.+tr.> (v.komp.) (*kalumnyar*) iftira etmek

Ihbár <tr.> (n.m.) (*avizo, denunsiyasyon*) ihbar

Ihtiyachlí/a <tr.+suf.f.esp.> (adj.) (*menesterozo/za*) ihtiyaçlı

Ikrám <tr.> (n.m.) (*oqfrenda*) ikram

Ikrám/azer ikrám <esp.+tr.> (v.komp.) (*oqfreser*) ikram etmek

Ikramiyé <tr.> (n.m.) (*gratifikasyon*) ikramiye

Ilán <tr.> (n.m.) (*avizo, proklamasyon*) ilan

Ilishkí <tr.> (n.m.) (*relasyon*) ilişki

Imkyán <tr.> (n.m.) (*posibilidad*) imkan

Imzá <tr.> (n.f.) (*firma, sinyatura*) imza

Inatchí/a <tr.+suf.f.esp.> (adj.) (*obstinado/da*) inatçı

Indirím <tr.> (n.m.) (*rebasho, reduksyon*) indirim

Indjelík <tr.> (n.m.) (*delikateza*) incelik

Inkyár <tr.> (n.m.) (*denegasyon*) inkar

Inkyár/azer inkyár <esp.+tr.> (v.komp.) (*nyegar*) inkar etmek

Iptál <tr.> (n.m.) (*anulasyon*) iptal

Iptál /azer iptál <esp.+tr.> (v.komp.) (*anular*) iptal etmek

Ishkendjé <tr.> (n.m.) (*suplisyo*) işkence

Ispát <tr.> (n.m.) (*prova*) ispat

Ispát/ azer ispát <esp.+tr.> (*provar*) (v.komp.) ispat etmek

Isráf <tr.> (n.m.) (*deperdisyon, pedrita, gaste en baldez*) israf

Isteklí/a <tr.+suf.f.esp.> (adj.) (*dezeozo/za*) istekli

Istifadé <tr.> (*aprovechamien-to*) (n.m.) istifade

Istifadé/azer istifadé <esp.+tr.>

(v.komp.) (*aprovecharse, profiter*) istifade etmek

istifchí <tr.> (n.m.) (*akapara-dor*) istifçi

Itibár <tr.> (n.m.) (*dinyita, onor*) itibar

Itiráz <tr.> (n.m.) (*protestasyon*) itiraz

Izinlí/a <tr.+suf.f.esp.> (adj.) (*ke esta en permisyon*) izinli

- K -

Kabúl <tr.> (n.m.) (*akseptasyon*) kabul

Kabúl /azer kabúl <esp.+tr.> (v.komp.) (*akseptar*) kabul etmek

Kademé <tr.> (n.m.) (*grado, rango*) kademe

Kafés <tr.> (n.m.) (*karsel de pasharos*) kafes

Kaidé <tr.> (n.m.) (*regla, pre-septo*) kaide

Kalbúr <tr.> (n.m.) (*sernidor, sedaso*) kalbur

Kalkish <tr.> (n.m.) (*partensya de un vehikulo*) kalkış

Kap <tr.> (n.m.) (*resippyente*) kap

Kapán <tr.> (n.m.) (*trampa*) kapan

Kapidjí/a <tr.+suf.f.esp.> (n.m.f.) (*portero/ra*) kapıcı

Kargashá <tr.> (n.f.) (*ajitasyon, dezorden, barana*) kargaşa

Karishík <tr.> (adj.) (*mesklado/da*) karışık

Karshilik <tr.> (n.m.) (*kompensasyon, replika*) karşılık

Karshiliklí <tr.> (adj.) (*resiproko/ka*) karşılıklı

Kasvét <tr.> (n.m.) (*tristeza*) kasvet

Kasvetlí/a <tr.+suff.esp.> (adj.) (*triste, ansyozo/za*) kasvetli

Kat <tr.> (n.m.) (1. *etaj, apartamento* 2. *mano <un kat de boya>*) kat

Katlanearse <tr.> (v.pr.) (*someterse*) katlanmak

Kavshák <tr.> (n.m.) (*bifurkasyon*) kavşak

Kavushear <tr.+esp.> (v.) (*ayegar a djuntarse, enkontrarse*) kavuşmak

Kayít <tr.> (n.m.) (*inskripsyon*) kayıt

Kazanchlí/a <tr.+suff.esp.> (adj.) (*ganansyozo/za*) kazançlı

Kedér <tr.> (n.m.) (*afliksiyon, ansya*) keder

Kederlí/a <tr.+suff.esp.> (adj.) (*aflijido/da, ansyozo/za*) kederli

Kefalét <tr.> (n.m.) (*kosyon, fianza*) kefalet

Kenár <tr.> (n.m.) (*bodre*) کنار

Keresté <tr.> (n.m.) (*madera, tavla*) kereste

Kesé <tr.> (n.m.f.) (*bolsa*) kese

Kesín <tr.> (adj.) (*kategoriko, definitivo*) kesin

Kesintí <tr.> (n.m.) (*interupsyon*) kesinti

Keskín <tr.> (adj.) (*agudo/da, insizivo/va*) keskin

Késhke <tr.> (adv.) (*formula ke ekspresa un dezero o un regreto*) keşke

Kibirlí/a <tr.+suff.esp.> (adj.) (*orgolyozo/za*) kibirli

Kilavúz <tr.> (n.m.) (*konduktor, giador*) kılavuz

Kimildadear <tr.+esp.> (v.) (*menear*) kımıldamak

Kiralík <tr.> (adj.) (*para alki-lar*) kiralık

Kirginlík <tr.> (n.m.) (*resentimyento, deskontentes, desrepozo*) kırıgınlık

Kirtasiyé <tr.> (n.m.f.) (*papele-rio*) kırtasiye

Kishlík <tr.> (n.m./adj.) (*destinado al invierno*) kışlık

Kit <tr.> (adj.) (*estrecho, insufizyente*) kıt

Kitapchí <tr.> (n.m.) (*librero*) kitapçı

Kivranearse <tr.+esp.> (v.) (*torserse*) kıvrınmak

Kiymét <tr.> (n.m.) (*valor, presyo*) kıymet

Kiymetlí/a <tr.+suff.esp.> (adj.) (*presyozo/za*) kıymetli

Kodamán <tr.> (n.m.) (*notavle*)

kodaman

Kodjamán <tr.> (adj.) (*enorme*)

kocaman

Kolaylık <tr.> (n.m.) (*fasilidad*)

kolaylık

Korkúunch <tr.> (adj.) (*de*

espantar, terrible) korkunç

Konushmá <tr.> (n.m.f.) (*avla,*

konferensya) konuşma

Korumá <tr.> (n.m.) (*protek-*

syon) koruma

Kovdear <tr.+esp.> (v.) (*echar,*

arrondjar, ekspulzar) kovmak

Kök/Kyok <tr.> (n.m.) (*raiz*)

kök

Kömúr/Kimúr <tr.> (n.m.)

(*karvon*) kömür

Köshé/Kyoshé <tr.> (n.f.)

(*rinkon*) köşe

Kötürúm <tr.> (adj.) (*parali-*

tiko/ka) kötürüm

Köy <tr.> (n.m.) (*kazal*) köy

Köylú/a <tr.+suff.esp.> (n.m.f.)

(*kazalino/na*) köylü

Küflú <tr.> (adj.) (*enmofesido/*

da) küflü

Küfür/Kifür <tr.> (n.m.) (*blas-*
fema) küfür

Küfürbáz <tr.> (n.m.) (*blasfe-*

mador) küfürbaz

Kundák <tr.> (n.m.) (*tavlika*

para asender huego) kundak

Kuraklık <tr.> (n.m.) (*sekedad*)

kuraklık

Kurbán <tr.> (n.m.) (*sakrifişyo*)

kurban

Kurnazlık <tr.> (n.m.) (*astus-*
ya) kurnazlık

Kurtarear <tr.+esp.> (v.) (*sal-*
var) kurtarmak

Kuruntú <tr.> (n.m.) (*inkyetud*

imajinarya, iluzyon) kuruntu

Küstáh <tr.> (adj.) (*insolente,*

impertinente) küstah

Kuvetlí/a <tr.+suff.esp.> (adj.)

(*forsudo/da*) kuvvetli

Kuvetsíz/a <tr.+suff.esp.> (adj.)

(*desfuersado/da*) kuvvetsiz

Kuyumdjı <tr.> (n.m.) (*djoyero,*

orfevro) kuyumcu

Kyahyá <tr.> (n.m.) (*adminis-*

trador) kahya

Kyunk <tr.> (n.m.) (*kanyo*)

künk

- L -

Lazım <tr.> (adv.) (*de menes-*
ter, nesesyaryo) lazım

- M -

Maásh <tr.> (n.m.) (*mezada,*
mensualidad) maaş

Makbúl/mahpúl <tr.> (adj./

adv.) (*apresyado, estimado*)

makbul

Mandál <tr.> (n.m.) (*pinza*)

mandal

Mayá <tr.> (n.f.) (*levadura*)

maya

Mayasíl <tr.> (n.m.) (*egzema*)
mayasıl
Medjbúr <tr.> (adj.) (*ovligado/da*) mecbur
Medjlís <tr.> (n.m.) (*asamblea*)
meclis
Memúr <tr.> (n.m.) (*funksyo-naryo*) memur
Merák <tr.> (n.m.) (*kuryozidad*)
merak
Merasím <tr.> (n.m.) (*seremonia*) merasim
Merhametlí/a <tr.+suf.f.esp.>
(adj.) (*piadozo/za*) merhametli
Merkéz <tr.> (n.m.) (*sentro, sentral*) merkez
Mermér <tr.> (n.m.) (*marmol*)
mermer
Mésela <tr.> (presp.) (*por exemplo*) mesela
Mesh.húr <tr.> (adj.) (*selebre, qfamado/da*) meşhur
Meteleksíz/a <tr.+suf.f.esp.>
(adj.) (*sin el grosh*) meteliksiz
Mevkí <tr.> (n.m.) (*pozisyon, kategoriya*) mevki
Mezár <tr.> (n.m.) (*tomba, sepultura*) mezar
Milét <tr.> (n.m.) (*pueblo, nas-yon*) millet
Mirás <tr.> (n.m.) (*erensya*)
miras
Miraschí/a <tr.+suf.f.esp.>
(n.m.f.) (*eredador/a*) mirasçı

Misír <tr.> (n.m.) (*maiz*) mısır
Mizmíz <tr.> (adj.) (*egzijente, deskontente*) mızımız
Muáf <tr.> (adj.) (*egzento/ta*)
muaf
Muavín/a <tr.+suf.f.esp.>
(n.m.f.) (*ayudante, ogziylar*)
muavin
Muayené <tr.> (n.f.) (*inspek-syon*) muayene
Mufetış <tr.> (n.m.) (*inspektor*)
müfetiş
Muhafazá <tr.> (n.f.) (*konser-vasyon, prezervasyon*) muhafaza
Muhbír/a <tr.+suf.f.esp.> (n.m.f.)
(*denunsyador/a*) muhbir
Muhteshém <tr.> (adj.) (*esplen-dido/da*) muhteşem
Mukavelé <tr.> (n.f.) (*kontrato, pakto*) mukavele
Mukayesé <tr.> (n.m.f.) (*kom-parasyon*) mukayese
Mukayesé/azer mukayesé
<esp.+tr.> (v.komp.) (*komparar*)
mukayese etmek
Mükyafát <tr.> (n.m.) (*rekom-pensa, gratifikasyon*) mükafat
Muradját <tr.> (n.m.) (*rekurso*)
müracaat
Muradját/azer muradját
<esp.+tr.> (v.komp.) (*rekurir*)
müracaat etmek
Müsadé <tr.> (n.m.) (*permeso*)
müsaade

Müsadé/azer müsadé <esp.+tr.>
(v.komp.) (*permeter*) müsaade
etmek

Müsadé/demandar müsadé
<esp.+tr.> (v.komp.) (*demandar*
permission) müsaade istemek

Müsaít <tr.> (adj.) (*apropyado/*
da, dispuesto/ta) müsait

Mushavír <tr.> (n.m.) (*konseje-*
ro) müşavir

Mushmulá <tr.> (n.f.) muşmula

Mushterí/a <tr.+suff.f.esp.>
(n.m.f.) (*kliente*) müşteri

Mushlúk <tr.> (n.m.) (*chika*
fuelle) musluk

Mútlaka/Mútlak <tr.> (adv.)
(*absolutamente*) mutlaka

- N -

Nafaká <tr.> (n.f.) (*pansyon ali-*
mentarya) nafaka

Nafilé <tr.> (adv.) (*en vano*)
nafile

Nakliyé <tr.> (n.m.) (*transpor-*
to) nakliye

Namli/a <tr.+suff.f.esp.> (adj.)
(*reputado/dâ, qfamado/da*)
namlı

Namussúz/a <tr.+suff.f.esp.>
(adj.) (*dezonesto/ta*) namuzsuz

Nazík <tr.> (adj.) (*delikado/da*)
nazik

Nefér <tr.> (n.m.) (*soldado*)
nefer

Nefés <tr.> (n.m.) (*soplo, reflo*)

nefes

Neshelí/a <tr.+suff.f.esp.> (adj.)
(*alegre*) neşeli

Netidjé <tr.> (n.m.) (*konkluz-*
yon) netice

Nezakét <tr.> (n.m.) (*delikate-*
za, kortezia) nezaket

Nihayét! <tr.> (eks.int.) (*enfin*)
nihayet!

Nikyáh <tr.> (n.m.) (*matrimon-*
yo sivil) nikah

Nufús <tr.> (n.m.) (*akto de*
nasimiyento) nüfus cüzdanı

- O -

Obúr <tr.> (adj.) (*gloton/a*) obur

Odják <tr.> (n.m.) (*ornaya*)
ocak

Odundjú <tr.> (n.m.) (*vendedor*
de lenya) oduncu

Oldúkcha <tr.> (adv.) (*bastan-*
te) oldukça

Olgún <tr.> (adj.) (*maduro/ra*)
olgun

Oltá <tr.> (n.f.) (*kanya de pes-*
hkar) olta

Oynák <tr.> (adj.) (*instavle, ver-*
satil) oynak

- P -

Pachávra <tr.> (n.f.) (*handrajo*)
paçavra

Padisháh <tr.> (n.m.) (*rey*)
padişah

Pandjúr <tr.> (n.m.) (*persyana*)
pancur

Papátya <tr.> (n.f.) (*margarita, mansaniya*) papatya

Parámparcha <tr.> (adv/adj.) (*despedasado, en pedasos*)
paramparça

Pastané <tr.> (n.f.) (*patiseria, pasteleria*) pastane

Patavatsíz/a <tr.+ suf.f.esp.> (adj.) (*indiskreto/a, bavañon/a*)
patavatsız

Patirdilí/a <tr.+suf.f.esp.> (adj.) (*ande ay muncho ruido, ruido-
zo/za*) patırtılı

Patlamá <tr.> (n.m.f.) (*eksplozyon*) patlama

Pay <tr.> (n.m.) (*porsyon, parte*)
pay

Payták/a <tr.> (adj.) (*kosho/sha, desbelado/da*) paytak

Pazarlık <tr.> (n.m.) (*trato*)
pazarlık

Pazarlık/azer pazarlık
<esp.+tr.> (v.komp.) (*tratar*)
pazarlık etmek

Peché <tr.> (n.f.) (*velo*) peçe

Pedér <tr.> (n.m.) (*padre*) peder

Pehliván <tr.> (n.m.) (*luchador*) pehlivan

Péki <tr.> (adv.) (*de akordo, esta byen*) peki

Perakendé <tr.> (adv.) (*en detalyo*) perakende

Perdé <tr.> (n.m.) (*kortina, akto de una pyesa teatral*) perde

Perhís <tr.> (n.m.) (*dieta*) perhis

Pisboáz <tr.> (adj.) (*gloton*)
pisboğaz

Pishkúl <tr.> (n.m.) (*franja*)
püşkül

Pishmanlık <tr.> (n.m.) (*arrepentimyento*) pişmanlık

Pishmán/azerse pishmán
<esp.+tr.> (v.komp.) (*arrepintirse*) pişman olmak

Pohpohchú/a <tr.+suf.f.esp.> (adj./n.m.f.) (*adulador/a*)
pohpohçu

Putperést <tr.> (n.m.f.) (*idolatro/tra*) putperest

- R -

Rahatladearse <tr.+esp.> (v.pr.) (*deskansarse, trankilizarse, reposarse*) rahatlamak

Rahatsíz/a <tr.+suf.f.esp.> (adj.) (*indispuesto/ta, desreposito/da*) rahatsız

Rásgele <tr.> (adv.) (*por azarado, a la buena ventura*) rasgele

Rayích <tr.> (n.m.) (*valor koryente*) rayıç

Rehbér <tr.> (n.m.) (*konduktor, giador*) rehber

Rendé <tr.> (n.m.) (*rayador, kasher raído*) rende

Renklí/a <tr.+ suf.f.esp.> (adj.) (*de kolor*) renkli

Résmen <tr.> (adv.) (*ofisyal-*

mente) resmen

Resmí <tr.> (adj.) (*ofisyal, sere-mon-yozo*) resmi

Revír <tr.> (n.m.) (*enfermeria*) revir

Rushvét <tr.> (n.m.) (*de debasho mano*) rüşvet

Rushvét/dar rushvét <esp.+tr.> (v.komp.) (*korromper, untar*) rüşvet vermek.

Rutbé <tr.> (n.m.) (*grado, rango*) rütbe

- S -

Sabiká <tr.> (n.f) (*antecedente penal*) sabıka

Sabikalí/a <tr.+suff.f.esp.> (adj.) (*ke tyene un antecedente penal*) sabıkalı

Sabirli/a <tr.+suff.f.esp.> (adj.) (*pasensyozo/za*) sabırlı

Sabirsíz/a <tr.+suff.f.esp.> (adj.) (*despasensyado/da*) sabırsız

Sağlám <tr.> (adj.) (*rezyo/ya, solido/da*) sağlam

Sağliklí/a <tr.+suff.f.esp.> (adj.) (*sano/na, salubre*) sağlıklı

Sağliksíz/a <tr.+suff.f.esp.> (adj.) (*malsano/na, hazino/na*) sağlıksız

Sahán <tr.> (n.m.) (*resipyente metaliko*) sahan

Sahidjí/a <tr.+suff.f.esp.> (adj.) (*verdadero/ra*) sahici

Sahté <tr.> (adj.) (*falso/sa*)

sahte

Sahtekyár/a <tr.+suff.f.esp.> (n.m.f.) (*impostor/a, falsifika-dor/a*) sahtekar

Sakín! <tr.> (int.) (*a ningun presyo!*) sakın!

Sakín <tr.> (adj.) (*kalmoma, repozado/da*) sakın

Salák <tr.> (adj.) (*boveado/da, idioto/ta*) salak

Saldirear <tr.+esp.> (v.) (*asaltar, atakar*) saldırmak

Sallanear <tr.+esp.> (v.) (1. *kunar* 2. *menear*) sallanmak

Sallanearse <tr.+esp.> (v.pr.) (1. *menearse* 2. *kunarse*) sallanmak

Sandál <tr.> (n.m.) (*barka*) sandal

Sandaldjí <tr.> (n.m.) (*barkero*) sandalcı

Sapá <tr.> (adj.) (*lugar retirado, leshos del sentro*) sapa

Sarilík <tr.> (n.m.) (*hepatitis*) sarılık

Sarsintí <tr.> (n.m.) (*tremblor, konvulsyon*) sarsıntı

Satashear <tr.+esp.> (v.) (*atakar verbalmente, injuryar*) satışmak

Satidjí/a <tr.+suff.f.esp.> (n.m.f.) (*vendedor/a*) satıcı

Satilík <tr.> (adv.) (*para vender*) satılık

Savdjí <tr.> (n.m.) (*prokuror de*

la Republika) savcı

Sebepsíz <tr.> (adj.) (*sin motivo*) sebepsiz

Sechím <tr.> (n.m.) (*eleksyon*) seçim

Senet <tr.> (n.m.) (*bono, efekto*) senet

Sergí <tr.> (n.m.) (*ekspozisyon*) sergi

Sersém <tr.> (adj.) (*entontesido/da*) sersem

Sersemlik <tr.> (n.m.) (*entontesimyento*) sersemlik

Serserí/a <tr.+suff.esp.> (n.m.f.) (*vagabondo/da*) serseri

Sertlik <tr.> (n.m.) (*dureza, bruskeidad, severidad*) sertlik

Sessíz <tr.> (adj.) (*kayado/da, silensyozo/za*) sessiz

Sessízdje <tr.> (adv.) (*a la kayades*) sessizce

Sevgilí/a <tr.+suff.esp.> (n.m.f./adj.) (*1. amante 2. kerido/da*) sevgili

Seyirdjí/a <tr.+suff.esp.> (n.m.f.) (*espektador-espektador/a*) seyirci

Sihatlí/a <tr.+suff.esp.> (adj.) (*saludozo/za*) sıhhatli

Sihatsíz/a <tr.+suff.esp.> (adj.) (*de poka salud*) sıhatsiz

Sík sik <tr.> (adv.) (*al koruto, kon grande frekuensya*) sık sık

Sikidjí <tr.> (adj.) (*kuvridor*) sıkıcı

Sipér <tr.> (n.m.) (*mamparo*) siper

Sirf <tr.> (adv.) (*puro, solo, enteramente*) sırf

Soktear <tr.+esp.> (v.) (*arrankar*) sökmek

Solgún <tr.> (adj.) (*palido/da, deskolorado/da*) solgun

Sorgú <tr.> (n.m.) (*interrogatoryo*) sorgu

Sorumlú/a <tr.+suff.esp.> (adj.) (*responsavle*) sorumlu

Sorumsúz/a <tr.+suff.esp.> (adj.) (*irresponsavle*) sorumsuz

Souklúk <tr.> (n.m.) (*yelor, deskerensya*) soğukluk

Soygún <tr.> (n.m.) (*piyaje*) soygun

Suchlú/a <tr.+suff.esp.> (n.m.f./adj.) (*kulpavle*) suçlu

Suchsúz/a <tr.+suff.esp.> (adj.) (*inosente*) suçlu

Sudjú <tr.> (n.m.) (*vendedor de agua*) sucu

Sürahí <tr.> (n.m.) (*karqfa*) sürahi

Sürgún <tr.> (n.m.) (*deportasyon, egzilyo*) sürgün

Surukledear <tr.+esp.> (v.) (*arrastar*) sürüklemek

Susturear <tr.+esp.> (v.) (*azer kayar, imponzar silensyo*) susturmak

Sutlách <tr.> (n.m.) (*arroz kon leche*) sütlaç

Süzdear <tr.+esp.> (v.) (*eskurir, filtrar*) süzmek

- SH -

Shakrák <tr.> (adj.) (*djugeton/a, burlon/a*) şakrak

Shamdán <tr.> (n.m.) (*kandele-ro*) şamdan

Shanslí/a <tr.+suf.f.esp.> (adj.) (*afortunado/da, byenaventura-do*) şanslı

Shanssız /a <tr.+suf.f.esp.> (adj.) (*desfortunado/da*) şanssız

Sharkidjí/a <tr.+suf.f.esp.> (n.m.f.) (*kantador/dera*) şarkıcı

Shashkín/a <tr.+suf.f.esp.> (adj.) (*entontesido/da, konfuzo/a*) şaşkın

Shekerlí <tr.> (adj.) (*dulce, asukarado*) şekerli

Shekersíz <tr.> (adj.) (*sin asukar*) şekersiz

Shenlík <tr.> (n.m.) (*fiestividad, alegría*) şenlik

Sheréf <tr.> (n.m.) (*onor, dinyi-ta*) şeref

Sherefli/a <tr.+suf.f.esp.> (adj.) (*onoravle, gloryozo/za*) şerefli

Sherefsíz/a <tr.+suf.f.esp.> (adj.) (*infame*) şerefsiz

Sheytán <tr.> (n.m.) (*guerko, diavlo, muy intelijente*) şeytan

Shidetlí/a <tr.+suf.f.esp.> (adj.) (*fuerte, violente*) şiddetli

Shikyayét <tr.> (n.m.) (*kesha*) şikayet

Shikyayetchí/a <tr.+suf.f.esp.> (adj.) (*keshozo/za*) şikayetçi

Shirín <tr.> (adj.) (*amavle, dulce*) şirin

Shirkét <tr.> (n.m.) (*kompanyia, sosyedad*) şirket

Shöylé böylé <tr.> (adv.) (*ni bueno ni negro, medyano*) şöyle böyle

Shüpé <tr.> (n.m.) (*dubyo, rese-lo, sospecho*) şüphe

Shüpelí/a <tr.+suf.f.esp.> (adj.) (*dubyozo'za, problematiko/ka*) şüpheli

- T -

Tahsilát <tr.> (n.m.) (*rekovdo*) tahsilat

Tahvíl <tr.> (n.m.) (*bono*) tahvil

Takdír/azer takdír <esp.+tr.> (v.komp.) (*apresyar, rekonoser*) takdir etmek

Takmá <tr.> (adj.) (*postizo/za*) takma

Takviyé <tr.> (n.m.) (*konsolidasyon*) takviye

Talép <tr.> (n.m.) (*demanda*) talep

Talép/azer talép <esp.+tr.> (v.komp.) (*azer la demanda*) talep etmek

Talím <tr.> (n.m.) (*egzersizyo militar*) talim

Talimát <tr.> (n.m.) (*konsinya*) talimat

Tamám <tr.> (adj./adv.) (1. *kompleto/ta*, *entero/a* 2. *kumplido*)
tamam

Tamamladear <tr.+esp.> (v.)
(*kompletar*) tamamlamak

Tamír <tr.> (n.m.) (*reparasyon*)
tamir

Tamír /azer tamír <esp.+tr.>
(v.komp.) (*adovar*, *reparar*)
tamir etmek

Tanidík <tr.> (n.m.f./adj.)
(*konosido/da*) tanidik

Tanishearse kon <tr.> (v.pr.)
(*azer konosensya*) tanışmak

Tarafsíz/a <tr.> (adj.) (*impars-
yal*) tarafsız

Taraftár <tr.> (n.m.) (*adepto/
ta*) taraftar

Taríf <tr.> (n.m.) (*deskripsyon*) tarif

Taríf/azer taríf <esp.+tr.>
(v.komp.) (*deskriver*, *eksplikar*,
indikar) tarif etmek

Tasdík <tr.> (n.m.) (*konfirmasyon*,
atestasyon) tasdik

Tasdík/azer tasdík <esp.+tr.>
(v.komp.) (*konfirmar*, *sertifíkar*)
tasdik etmek

Tasvíp <tr.> (n.m.) (*aprobasyon*)
tasvip

Tashinearse <tr.+esp.> (v.pr.)
(*mudarse*) taşınmak

Tavukchú <tr.> (n.m.) (*vende-
dor de gayinas*) tavukçu

Tazminát <tr.> (n.m.) (*indemni-*

zasyon) tazminat

Tazyík <tr.> (n.m.) (*presyon*)
tazyik

Tazyík/ azer tazyík <esp.+tr.>
(v.komp.) (*azer presyon*) tazyik
yapmak

Teberú <tr.> (n.m.) (*donasyon*)
teberru

Tedjrübelí/a <tr.+suf.f.esp.>
(adj.) (*eksperimentado/da*)
tecrübeli

Tedjrübesíz/a <tr.+suf.f.esp.>
(adj.) (*ineksperto/ta*) tecrübesiz

Tedaví <tr.> (n.m.) (*kura*) tedavi

Tedbirlí/a <tr.+suf.f.esp.> (adj.)
(*prekosyonozo/za*) tedbirli

Tedirgin <tr.> (adj.) (*inkyeto/ta*,
akosado/da) tedirgin

Tek <tr.> (adj.) (*uno*, *uniko*) tek

Tekaúd bkz tekaút

Teláš <tr.> (n.m.) (*prisa*) telaş

Temás <tr.> (n.m.) (*kontakto*)
temas

Tembellík <tr.> (n.m.) (*hara-
ganud*) tembellik

Tembíh <tr.> (n.m.) (*rekomen-
dasyon*) tembih

Tembíh/azer tembíh <esp.+tr.>
(v.komp.) (*rekomendar*) tembih
etmek

Teminát <tr.> (n.m.) (*garansia*)
teminat

Tepsí <tr.> (n.m.) (*tavla*) tepsí

Tesír/azer tesír <esp.+tr.>

(v.komp.) (*azer efekto, impresyonar*) tesir etmek

Teslím <tr.> (n.m.) (*entregamento*) teslim

Teslím /azer teslím <esp.+tr.> (v.komp.) (*entregar*) teslim etmek

Teslím/azerse teslím <esp.+tr.> (v.pr.) (*entregarse a.*) teslim olmak

Teyél <tr.> (n.m.) (*filvan*) teyél

Tezgyahár/a <tr.+suf.f.esp.> (n.m.f.) (*vendedor/a*) tezgahtar

Tidjarét <tr.> (n.m.) (*komersyo*) ticaret

Tikaník <tr.> (adj.) (*tapado/da*) tikaník

Titíz/a <tr.+suf.f.esp.> (adj.) (*metikulozo/za*) titiz

Top <tr.> (n.m.) (*bala*) top

Toplantí <tr.> (n.m.) (*seduta, asamblea*) toplantı

Toptandjí <tr.> (n.m.) (*grosis-to*) toptancı

Torbá <tr.> (n.f.) (*sako*) torba

Tutkál <tr.> (n.m.) (*goma de apegar*) tutkal

Tutukladear <tr.+esp.> (v.) (*arrestar*) tutuklamak

- Ü -

Üdjré <tr.> (n.m.) (*paga*) ücret

- U -

Umumí <tr.> (adj.) (*jeneral,*

komun) umumi

Unván <tr.> (n.m.) (*titulo, grado*) unvan

Usanearse <tr.+esp.> (v.pr.) (*enfasyarse*) usanmak

Ustalík <tr.> (n.m.) (*maestria, habilidad*) ustalík

Usúl <tr.> (n.m.) (*manera, estilo*) usul

Utanmáz/a <tr.+suf.f.esp.> (adj.) (*deskarado/da, impudente*) utanmaz

Uysál <tr.> (adj.) (*dosil, komplazyente*) uysal

Uyushúk <tr.> (adj.) (*durmyendo, torpe*) uyuşuk

Uzadear <tr.+esp.> (v.) (*alargar*) uzamak

Uzmán <tr.> (n.m.f.) (*espesyalisto/ta*) uzman

- V -

Vahshí <tr.> (adj.) (*salvaje*) vahşi

Vakitsíz <tr.> (adj.) (*inoportunona*) vakitsiz

Varísh <tr.> (n.m.) (*arribo, venida*) varış

Varlík <tr.> (n.m.) (*byenes, azyenda*) varlık

Varliklí/a <tr.+suf.f.esp.> (adj.) (*riko/ka*) varlıklı

Vasitá <tr.> (n.m.) (*medyo, medyo de sirkulasyon*) vasita

Vatandásh <tr.> (n.m.) (*kom-*

patrioto) vatandaş

Vazifé <tr.> (n.m.) (*dever*)

vazife

Vaziyét <tr.> (n.m.) (*estado, situación*) vaziyet

Verasét <tr.> (n.m.) (*suksesyon, erensya*) veraset

Verém <tr.> (n.m.) (*tuberkuloz*) verem

Veremlí/a <tr.+suff.esp.> (adj.)

(*atakado/da, tuberkuloz*)

veremli

Verimlí/a <tr.+suff.esp.> (adj.)

(*produktivo/va*) verimli

Verimsíz/a <tr.+suff.esp.> (adj.)

(*improduktivo/va*) verimsiz

Vesait <tr.> (n.m.) (*vehikulo*)

vesait, taşıt

Vesilé <tr.> (n.m.) (*oportunidad, okasyon, preteksto*) vesile

Veznedár <tr.> (n.m.) (*kashe-ro*) veznedar

Vijdansíz/a <tr.+suff.esp.>

(adj.) (*sin konsensya*) vicdansız

Vilayét <tr.> (n.m.) (*provinsya*)

vilayet

- Y -

Yabanilík <tr.> (n.m.) (*salvaje-ria*) yabanilik

Yagsíz/a <tr.+suff.esp.> (adj.)

(*sin azete, sin godrura*) yağsız

Yakaladear <tr.+esp.> (v.)

(*apanyar*) yakalamak

Yaklashearse <tr.+esp.> (v.pr.)

(*aserkarse*) yaklaşmak

Yavashladear <tr.+esp.>

(v.) (*ralentisar, avagarear*)

yavaşlamak

Yazidjí <tr.> (n.m.) (*eskrivano*)

yazıcı

Yedék <tr.> (n.m.) (*de reserva*)

yedek

Yeshillík <tr.> (n.m.) (*vedrura*)

yeşillik

Yikilearse <tr.+esp.> (v.pr.)

(*ruinarse, abatirse*) yıkılmak

Yipranearse <tr.+esp.> (v.pr.)

(*deteriorarse, gastarse*)

yıpranmak

Yoklúk <tr.> (n.m.) (*penuria,*

falta, privasyon) yokluk

Yonetidjí/a <tr.+suff.esp.>

(n.m.f.) (*administrador/a*)

yönetici

Yükledear <tr.+esp.> (v.) (*kar-*

gar) yüklemek

Yüklenearse <tr.+esp.> (v.pr.)

(*kargarse, enkargarse*) yüklen-

mek

Yuvarladear <tr.+esp.> (v.)

(*arrodearse*) yuvarlamak

